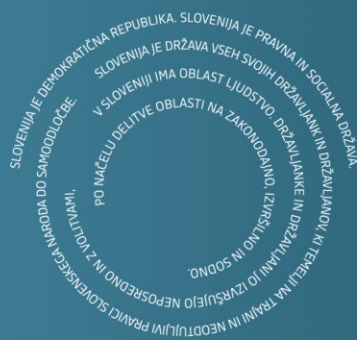

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 24. SEJA

(22., 23., 25. in 28. april 2014)

MANDAT

VI

SEJA

24

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 24. seja (22., 23., 25. in 28. april 2014)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 24. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TROŠARINAH (ZTro-N), NUJNI POSTOPEK, EPA 1900-VI
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O ŽIČNIŠKIH NAPRAVAH ZA PREVOZ OSEB (ZŽNPO-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1834-VI
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREPREČEVANJU OMEJEVANJA KONKURENCE (ZPOmK-1E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1841-VI
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O VOJNIH VETERANIH (ZVV-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1717-VI
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POSTOPKU PRIZNAVANJA POKLICNIH KVALIFIKACIJ DRŽAVLJANOM DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE, EVROPSKEGA GOSPODARSKEGA PROSTORA IN ŠVICARSKE KONFEDERACIJE ZA OPRAVLJANJE REGULIRANIH POKLICEV OZIROMA DEJAVNOSTI V REPUBLIKI SLOVENIJI (ZPKEU-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1825-VI
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O PREPREČEVANJU DELA IN ZAPOSLOVANJA NA ČRNO (ZPDZC-1), TRETJA OBRAVNAVA, EPA 1680-VI
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LASTNINSKEM PREOBLIKOVANJU LOTERIJE SLOVENIJE (ZLPLS-F), TRETJA OBRAVNAVA, EPA 1601-VI
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKLICNEM IN STROKOVNEM IZOBRAŽEVANJU (ZPSI-1A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1866-VI
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O JAVNIH FINANCAH (ZJFH), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1856-VI
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA (ZUKD-1C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1894-VI
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O SPREMEMBAH KONVENCIJE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN VELIKIM VOJVODSTVOM LUKSEMBURG O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA IN PREMOŽENJA (BLUIDO-1), EPA 1956-V
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE SRBIJE O IZMENJAVI IN MEDSEBOJNEM VAROVANJU TAJNIH PODATKOV (BRSIMVT), EPA 633-VI
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN SVETOM MINISTROV BOSNE IN HERCEGOVINE O IZMENJAVI IN MEDSEBOJNEM VAROVANJU TAJNIH PODATKOV (BBHIMVTP), EPA 999-VI
15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE

16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO ZDRUŽENIH ARABSKIH EMIRATOV O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA IN PREPREČEVANJU DAVČNIH UTAJ V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA, S PROTOKOLOM (BAEIDO), EPA 1863-VI

16. A točka dnevnega reda: ZAHTEVA SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV, DA DRŽAVNI ZBOR PONOVRNO ODLOČI O ODLOČITVI KOLEGIJA PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA, DA SE PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OHRANJANJU NARAVE (ZON-C), EPA 1883-VI, OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

17. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani, EPA 1880-VI

Predlog sklepa o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotovitev in oceno delovanja ekstremističnih skupin, EPA 1926-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	15
JOŽEF KAVTIČNIK	15
JOŽEF KAVTIČNIK	15
16. A točka dnevnega reda: ZAHTEVA SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV, DA DRŽAVNI ZBOR PONOVRNO ODLOČI O ODLOČITVI KOLEGIJA PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA, DA SE PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OHRANJANJU NARAVE (ZON-C), EPA 1883-VI, OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU	16
LJUBO ŽNIDAR	16
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	16
ROMANA TOMC	17
MAG. ALENKA BRATUŠEK	17
ROMANA TOMC	18
MAG. ALENKA BRATUŠEK	18
ROMANA TOMC	18
FRANC BOGOVIČ	19
MAG. ALENKA BRATUŠEK	19
FRANC BOGOVIČ	20
MAG. ALENKA BRATUŠEK	20
FRANC BOGOVIČ	21
IVA DIMIC	21
MAG. ALENKA BRATUŠEK	22
IVA DIMIC	22
MAG. ALENKA BRATUŠEK	22
IVA DIMIC	23
JANI MÖDERNDORFER	23
MAG. ALENKA BRATUŠEK	23
DR. UROŠ ČUFER	24
MAG. ANDREJ VIZJAK	24
DR. UROŠ ČUFER	25
MAG. ANDREJ VIZJAK	25
DR. UROŠ ČUFER	25
DR. UROŠ ČUFER	26
DR. VINKO GORENAK	26
DR. VINKO GORENAK	26
DR. VINKO GORENAK	26
DR. UROŠ ČUFER	26
DR. VINKO GORENAK	26
DR. UROŠ ČUFER	26
JOŽE TANKO	27
DR. UROŠ ČUFER	27
JOŽE TANKO	27
DR. UROŠ ČUFER	27
JOŽEF HORVAT	28
DR. UROŠ ČUFER	28
ROMAN JAKIČ	28
LJUBO ŽNIDAR	29

ROMAN JAKIČ	29
LJUBO ŽNIDAR.....	29
MATEJA PUČNIK	30
DR. JERNEJ PIKALO.....	30
MATEJA PUČNIK	31
DR. JERNEJ PIKALO.....	31
JANEZ RIBIČ.....	32
DRAGAN BOSNIĆ.....	32
DR. JERNEJ PIKALO.....	32
DRAGAN BOSNIĆ.....	33
DR. JERNEJ PIKALO.....	33
ANDREJ ČUŠ.....	33
LJUDMILA NOVAK	33
DR. JERNEJ PIKALO.....	34
LJUDMILA NOVAK	34
DR. JERNEJ PIKALO.....	34
LJUDMILA NOVAK	34
DR. UROŠ GRILC.....	35
DR. UROŠ GRILC.....	35
MAG. MAJDA POTRATA.....	36
DR. UROŠ GRILC.....	36
EVA IRGL.....	36
DR. GREGOR VIRANT	37
EVA IRGL.....	37
DR. GREGOR VIRANT	37
EVA IRGL.....	38
MAG. MAJDA POTRATA.....	38
JOŽEF JEROVŠEK	38
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	39
JOŽEF JEROVŠEK	39
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	39
JOŽEF JEROVŠEK	40
MAG. KATARINA HOČEVAR	40
SONJA RAMŠAK	40
SONJA RAMŠAK	41
ALENKA JERAJ	41
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	41
ALENKA JERAJ	42
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	42
ALENKA JERAJ	42
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	43
DR. VINKO GORENAK	43
DR. SENKO PLIČANIČ	43
DR. VINKO GORENAK	44
DR. SENKO PLIČANIČ	44
DR. VINKO GORENAK	45
JOŽE TANKO	45
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	46
JOŽE TANKO	46
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	47
JOŽE TANKO	47
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	48
METOD DRAGONJA.....	48
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	49
METOD DRAGONJA.....	49
LJUBO ŽNIDAR.....	49
METOD DRAGONJA.....	49
LJUBO ŽNIDAR.....	50

METOD DRAGONJA.....	50
DANIJEL KRIVEC	50
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	51
DANIJEL KRIVEC	51
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	51
DANIJEL KRIVEC	52
SAMO BEVK.....	52
DR. UROŠ GRILC.....	53
SAMO BEVK.....	54
DR. UROŠ GRILC.....	54
DRAGUTIN MATE	54
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	54
DRAGUTIN MATE	55
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	55
DRAGUTIN MATE	56
JOŽEF HORVAT	56
MAG. ANDREJ VIZJAK	57
METOD DRAGONJA.....	57
MAG. ANDREJ VIZJAK	58
METOD DRAGONJA.....	58
MAG. ANDREJ VIZJAK	58
MARKO PAVLIŠIČ	59
MAG. MARKO POGAČNIK	59
MARIJAN POJBIČ.....	60
METOD DRAGONJA.....	60
MARIJAN POJBIČ.....	60
METOD DRAGONJA.....	61
MARIJAN POJBIČ.....	61
IVAN GRILL	61
DR. GREGOR VIRANT	62
TOMAŽ LISEC	62
ROBERT HROVAT	63
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	63
ROBERT HROVAT	64
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	64
ROBERT HROVAT	64
JANJA NAPAST	65
IVAN VOGRIN.....	65
FRANC BREZNIK	65
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	66
FRANC BREZNIK	66
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	67
FRANC BREZNIK	67
BORUT AMBROŽIČ	67
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	67
BORUT AMBROŽIČ	68
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	68
MAG. ŠTEFAN TISEL	68
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	69
MAG. ŠTEFAN TISEL	69
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	69
ZVONKO LAH.....	70
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	70
ZVONKO LAH.....	71
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	71
ZVONKO LAH.....	72
MAG. MAJDA POTRATA.....	72
DR. SENKO PLIČANIČ	72

MAG. MAJDA POTRATA.....	73
DR. SENKO PLIČANIČ	73
ROMANA TOMC.....	74
METOD DRAGONJA.....	74
ROMANA TOMC.....	75
METOD DRAGONJA.....	75
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	76
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	76
ALENKA JERAJ	76
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	76
ALENKA JERAJ	77
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	77
ALENKA JERAJ	78
JANJA NAPAST	78

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TROŠARINAH (ZTro-N), NUJNI POSTOPEK, EPA 1900-VI.....	79
---	----

MATEJA VRANIČAR.....	79
BOJAN STARMAN	79
MARIJA PLEVČAK	80
JOŽEF HORVAT.....	81
ALOJZIJ POTOČNIK.....	81
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	82
MIRKO BRULC.....	82
MARKO PAVLIŠIČ	83
JASMINA OPEC	83
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	84
MAG. MARKO POGAČNIK	85
MIRKO BRULC	86
MAG. MARKO POGAČNIK	87
MATEJA VRANIČAR.....	87
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	87
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	88
MATEJA VRANIČAR.....	88
FRANC BREZNIK	89
MATEJA VRANIČAR.....	90
FRANC BREZNIK	90
IVAN VOGRIN.....	91
JASMINA OPEC	91
MAG. ANDREJ VIZJAK	92
MAG. ANDREJ VIZJAK	93
JAKOB PRESEČNIK.....	93
MARKO PAVLIŠIČ	94
MAG. ANDREJ VIZJAK	95
MAG. MARKO POGAČNIK	95
MAG. MARKO POGAČNIK	96
MAG. MARKO POGAČNIK	96
MAG. MARKO POGAČNIK	96
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	96
FRANC BREZNIK	96
MARIJAN POJBIČ.....	97
FRANC PUKŠIČ	98
FRANC PUKŠIČ	99
LJUBO ŽNIDAR.....	99
JOŽEF HORVAT	100
MATEVŽ FRANGEŽ	101

MAG. MARKO POGAČNIK	103
MAG. ANDREJ VIZJAK	103
MAG. ANDREJ VIZJAK	103
MATEVŽ FRANGEŽ	103
MAG. ANDREJ VIZJAK	104
MARKO PAVLIŠIČ	105
MAG. ANDREJ VIZJAK	105
MATEJA VRANIČAR.....	106
MARKO PAVLIŠIČ	106
MAG. ANDREJ VIZJAK	107

5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O VOJNIH VETERANIH (ZVV-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1717-VI..... 107

MARTINA VUK	107
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	107
JOŽEF HORVAT	108
DARKO JAZBEC	109
MAG. ŠTEFAN TISEL	109
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	110
JAKOB PRESEČNIK.....	110
MAG. JANA JENKO.....	110
MAG. ŠTEFAN TISEL	111
DR. LJUBICA JELUŠIČ	111
MARTINA VUK	112
SONJA RAMŠAK	113
MAG. ŠTEFAN TISEL	113
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	113
MARIJAN POJBIČ.....	114
MARIJAN POJBIČ.....	115
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	115
MARIJAN POJBIČ.....	115
MARIJAN POJBIČ.....	115
MARTINA VUK	116
SONJA RAMŠAK	116
IVAN VOGRIN.....	117
IVAN VOGRIN.....	117
IVAN VOGRIN.....	117
IVAN VOGRIN.....	117
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	117
MARIJAN POJBIČ.....	117
BRANKO KURNJEK	118

6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POSTOPKU PRIZNAVANJA POKLICNIH KVALIFIKACIJ DRŽAVLJANOM DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE, EVROPSKEGA GOSPODARSKEGA PROSTORA IN ŠVICARSKE KONFEDERACIJE ZA OPRAVLJANJE REGULIRANIH POKLICEV OZIROMA DEJAVNOSTI V REPUBLIKI SLOVENIJI (ZPKEU-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1825-VI..... 118

DEJAN LEVANIČ.....	118
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	118
MAG. ŠTEFAN TISEL	119
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	119
JAKOB PRESEČNIK.....	119
MARIJA PLEVČAK	120
IVA DIMIC	120

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O PREPREČEVANJU DELA IN ZAPOSLOVANJA NA ČRNO (ZPDZC-1), TRETJA OBRAVNAVA, EPA 1680-VI.....	120
DEJAN LEVANIČ.....	120
ROMANA TOMC.....	121
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	123
MARKO PAVLIŠIČ.....	124
JAKOB PRESEČNIK.....	124
MARIJA PLEVČAK.....	125
IVA DIMIC.....	126
MAJA DIMITROVSKI.....	126
MATEVŽ FRANGEŽ.....	127
LJUDMILA NOVAK.....	128
DEJAN LEVANIČ.....	128
IVAN VOGRIN.....	130
DEJAN LEVANIČ.....	131
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	131
JANEZ RIBIČ.....	132
IVA DIMIC.....	133
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	133
JOŽE TANKO.....	134
JOŽEF HORVAT.....	135
ROMANA TOMC.....	136
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	137
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	140
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	140
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	140
JOŽEF HORVAT.....	141
JASMINA OPEC.....	141
MAŠA KOCIPER.....	141
MARIJAN POJBIC.....	142
FRANC PUKŠIČ.....	142
FRANC BREZNIK.....	142
ANDREJ ČUŠ.....	142
SREČKO MEH.....	143
LJUBO ŽNIDAR.....	143
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	143
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	144
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	144
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	144
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	144
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	145
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	145
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	145
JOŽEF HORVAT.....	145
JAKOB PRESEČNIK.....	146
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	146
JOŽE TANKO.....	146

JOŽE TANKO	147
LJUBO ŽNIDAR.....	147
ALENKA JERAJ.....	148
JOŽE TANKO	148
MARIJAN POJBIČ.....	149
FRANC BREZNIK.....	150
ALENKA JERAJ	150

3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O ŽIČNIŠKIH NAPRAVAH ZA PREVOZ OSEB (ZŽNPO-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1834-VI	151
--	-----

ALENKA PAVLIČ	151
SAMO BEVK.....	152
SAMO BEVK.....	153
KRISTINA VALENČIČ	154
MIHAEL PREVC	155
MARJANA KOTNIK POROPAT	155
IVA DIMIC	156
ALENKA PAVLIČ	156
ALENKA JERAJ	156

4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREPREČEVANJU OMEJEVANJA KONKURENCE (ZPOMK-1E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1841-VI	157
---	-----

METOD DRAGONJA.....	157
ALENKA PAVLIČ	158
MARKO PAVLIŠIČ	158
JANEZ RIBIČ.....	159
IVAN HRŠAK.....	159
JOŽEF HORVAT.....	160
ALENKA PAVLIČ	160
FRANC BREZNIK.....	161

12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA (ZUKD-1C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1894-VI	162
---	-----

ZVONKO LAH.....	162
MATEJA VRANIČAR.....	163
JANEZ RIBIČ	164
MARIJA PLEVČAK	165
JOŽEF HORVAT	165
BRANKO FICKO.....	166
ROBERT HROVAT	166
MIRKO BRULC	167
MARKO PAVLIŠIČ	168
MAG. KATARINA HOČEVAR	168
JOŽE TANKO	169
ZVONKO LAH.....	169
MAG. KATARINA HOČEVAR	170
LJUBO ŽNIDAR.....	170
JOŽEF HORVAT	171
ZVONKO LAH.....	171
MARKO PAVLIŠIČ	172
JAKOB PRESEČNIK.....	172
MATEJA VRANIČAR.....	173

ZVONKO LAH.....	174
ALENKA JERAJ	175
MARKO PAVLIŠIČ	176
JOŽE TANKO	176
MATEJA VRANIČAR.....	177
IVA DIMIC	177
ROBERT HROVAT	178
JOŽEF HORVAT	178
IVAN VOGRIN.....	179

8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LASTNINSKEM PREOBLIKOVANJU LOTERIJE SLOVENIJE (ZLPLS-F), TRETJA OBRAVNAVA, EPA 1601-VI 180

ALJUŠ PERTINAČ	180
MARIJA PLEVČAK	180
JOŽEF HORVAT	181
JOŽEF KAVTIČNIK	181
JANJA NAPAST	182
MAG. MAJDA POTRATA.....	182
MIHAEL PREVC	183
ANDREJ ČUŠ	184
MAG. MAJDA POTRATA.....	185
JANJA NAPAST	186
ALENKA JERAJ	186
JOŽE TANKO	187
ALJUŠ PERTINAČ	188
ALENKA JERAJ	188
JOŽE TANKO	188
JOŽE TANKO	189
IVAN VOGRIN.....	189

10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKLICNEM IN STROKOVNEM IZOBRAŽEVANJU (ZPSI-1A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1866-VI..... 189

MATEJA PUČNIK	190
IVA DIMIC	191
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	192
MAG. BRANKO GRIMS	192
MAG. MAJDA POTRATA.....	194
BRANKO KURNJEK	195
MIHAEL PREVC	196
MARIJA PLEVČAK	197
MATEJA PUČNIK	197
MAG. KATARINA HOČEVAR	200
FRANC BOGOVIČ	201
JOŽEF HORVAT	203
ANDREJ ČUŠ	203
DRAGAN BOSNIĆ.....	205
JAKOB PRESEČNIK.....	206
MAG. MAJDA POTRATA.....	207
JOŽEF JEROVŠEK	209
MAG. MAJDA POTRATA.....	210
IVAN GRILL	210
FRANC PUKŠIČ	211
JANJA NAPAST	212
FRANC BREZNIK	213

JOŽEF KAVTIČNIK	214
MATEJA PUČNIK	216
JOŽEF HORVAT	217
MATEVŽ FRANGEŽ	217
MATEVŽ FRANGEŽ	218
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O JAVNIH FINANCAH (ZJFH), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1856-VI	218
ROMANA TOMC	218
MATEJA VRANIČAR	218
ROMANA TOMC	219
MATEVŽ FRANGEŽ	221
MARKO PAVLIŠIČ	221
JANEZ RIBIČ	222
MARIJA PLEVČAK	223
JOŽEF HORVAT	223
MAG. KATARINA HOČEVAR	224
ROMANA TOMC	224
MAG. KATARINA HOČEVAR	225
MARKO PAVLIŠIČ	225
ROMANA TOMC	225
MAG. ANDREJ VIZJAK	225
MARKO PAVLIŠIČ	227
ROMANA TOMC	228
ROMANA TOMC	228
ROMANA TOMC	228
MATEJA VRANIČAR	228
ROMANA TOMC	229
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	230
MATEJA PUČNIK	230
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	231
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	231
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	231
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	231
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	231
ANDREJ ČUŠ	231
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O SPREMEMBAH KONVENCIJE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN VELIKIM VOJVODSTVOM LUKSEMBURG O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA IN PREMOŽENJA (BLUIDO-1), EPA 1956-V	232
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE SRBIJE O IZMENJAVI IN MEDSEBOJNEM VAROVANJU TAJNIH PODATKOV (BRSIMVT), EPA 633-VI	232
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN SVETOM MINISTROV BOSNE IN	

HERCEGOVINE O IZMENJAVI IN MEDSEBOJNEM VAROVANJU TAJNIH PODATKOV (BBHIMVTP), EPA 999-VI.....	232
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO ZDRUŽENIH ARABSKIH EMIRATOV O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA IN PREPREČEVANJU DAVČNIH UTAJ V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA, S PROTOKOLOM (BAEIDO), EPA 1863-VI.....	232
17. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	232
Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani, EPA 1880-VI	232
Predlog sklepa o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotovitev in oceno delovanja ekstremističnih skupin, EPA 1926-VI	233
DRAGUTIN MATE	233
JOŽEF JEROVŠEK	234
DRAGUTIN MATE	234
FRANC PUKŠIČ	235
JOŽEF JEROVŠEK	235

Državni zbor VI. mandat

24. seja

22., 23., 25. in 28. april 2014

Predsedujoči: Janko Veber.....predsednik Državnega zbora
Polonca Komar.....podpredsednica Državnega zbora
Renata Brunskole..... podpredsednica Državnega zbora
Romana Tomc..... podpredsednica Državnega zbora

Seja se je začela 22. aprila 2014 ob 12. uri.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 24. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednja poslanka in poslanca: gospa Irena Tavčar, gospod Bojan Starman in gospod Franc Jurša.

Na sejo sem vabil predsednico Vlade, ministrico in ministre ter generalno sekretarko Vlade k 1. točki dnevnega reda, predstavnika Sodnega sveta k 17. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 24. seje Državnega zbora.

Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 11. aprila 2014, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel, zato prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogu za umik točke z dnevnega reda.

Poslanec Jožef Kavtičnik Državnemu zboru predlaga, da se z dnevnega 24. seje Državnega zbora umakne 9. točka. To je Predlog zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov, druga obravnava, EPA 1741-VI. Predlog ste prejeli z dopisom dne 17. 4. 2014. Sprašujem, če želi gospod Jožef Kavtičnik besedo.

Izvolite, gospod Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Vse ostale pa prosim za posluh.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Spoštovani ministri, ministrice, vsi prisotni!

Na odboru smo sprejeli amandmaje ter tudi zakon nekako dali v obravnavo v Državni zbor. To je bilo sprejeto. Na samem odboru je

Zakonodajno-pravna služba dala nekaj pripomb in tisti, ki smo se podpisali pod zakon, smo bili mnenja, da je prav, da v amandmajski obliki zakon pripravimo tako, da bo še boljši. Ko sem se podpisal v dobri veri, da je vse v redu, pod te amandmaje, sem spregledal, da bi bilo treba, da se pod te amandmaje podpišejo vsi predlagatelji oziroma 10 poslancev ali poslanska skupina. Tako so ti amandmaji bili zavrnjeni s strani strokovne službe Državnega zbora, zato sem se opravičil vsem tistim, ki ste zakon podprli in se tudi podpisali, da bi zakon umaknil. Predlagal sem, da se zakon umakne in se prestavi na naslednjo sejo, da bomo lahko pripravili amandmaje v takšni obliki, kot poslovník to zahteva.

Zato seveda vas prosim, da gremo v tej smeri in na majski seji podpremo tako amandmaje in potem tudi zakon. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Ugotavljam, da ne. Zaključujem razpravo o predlogu za umik in vas prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Odločamo o predlogu za umik navedene točke z dnevnega reda.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 24.

(Za je glasovalo.) (Proti 24.)

Ugotavljam, da je predlog za umik sprejet.

Prehajamo še na določitev dnevnega reda v celoti. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, ki ste ga prejeli s sklicem oziroma s prej sprejeto spremembo. Lahko odločimo.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti nihče.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 24. seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **16. A TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO ZAHTEVE SKUPINE POSLANK IN**

POSLANCEV, DA DRŽAVNI ZBOR ODLOČI O ODLOČITVI KOLEGIJA PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA, DA SE PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OHRANJANJU NARAVE, EPA 1883-VI, OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Kolegij predsednika državnega zbora je na 93. seji 11. aprila 2014 sklenil, da se Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave, EPA 1883-VI, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada, obravnava po skrajšanem postopku. Na podlagi desetega odstavka 21. člena Poslovnika Državnega zbora je skupina 26 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor odloči o navedeni odločitvi Kolegija.

Besedo dajem predstavniku vlagatelja zahteve Ljubu Žnidarju, za predstavitev stališča.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči. Spoštovana predsednica Vlade s svojimi ministrskim zborom, kolegice in kolegi!

Vlada predlaga, da se zakon o ohranjanju narave obravnava po skrajšanem postopku. Vemo pa, da se po skrajšanem postopku obravnavajo manj zahtevne spremembe in dopolnitve. V tem zakonu pa gre za zelo obširno in zelo pomembno vsebino. Zakon o ohranjanju narave naj bi prvenstveno odpravljal administrativne ovire, odpravljal naj bi razna bremena, vendar to v tem predlogu ne drži, saj se povečujejo finančne posledice ob uveljavitvi tega zakona. To pa pomeni več nalog oziroma več administriranja.

V samem predlogu ni razdelano in opredeljeno za primer posegov z umeščanjem v prostor infrastrukturnih objektov državnega pomena. Izrazito slabo izkušnjo imamo z Naturo 2000, ki smo jo na hitro vnesli v naš prostor. Varovanje narave je izjemno zahtevno področje, kaj in kako varovati z razmejitvijo na dopustne in nedopustne posege. Zelo pomembna je opredelitev človekovih aktivnosti v naravi, da se ta ne obremenjuje, da ne obremenjuje habitatov rastlinskih in živalskih vrst. Ureditev vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju pa predlog rešuje z dodatnimi administrativnimi postopki evidentiranja in označevanja teh vozil. Sam predlog zakona, ki je nastal pod resorjem Ministrstva za kmetijstvo in okolje, nalaga naloge in finančne obveznosti še dvema drugima resorjema, tako Ministrstvu za infrastrukturo in prostor ter Ministrstvu za notranje zadeve. Nikjer ni razvidno, ali je to medresorsko usklajeno oziroma če ostala ministrstva prevzemajo odgovornosti s tem predlogom zakona. Ravno tako ni razvidna usklajenost izvajanja ukrepov varstva naravnih vrednot državnega pomena s strani lokalne skupnosti. Iz prakse je v veliko primerih razvidno, da je država izjemno slab gospodar in glavna bremen potem pade na lokalne skupnosti. V predlogu zakona se izjemno povečujejo kazni v primeru kršitev, ker

se postavlja vprašanje, čemu tako visoke kazni, ki se potem v sami praksi ne izvajajo.

V Slovenski demokratični stranki menimo, da gre v zakonu o ohranjanju narave za zelo pomembno in obširno vsebino, ki se nikakor ne bi smela obravnavati po skrajšanem postopku. Zato Poslanska skupina Slovenske demokratične stranke predlaga, da se zakon obravnava po normalnem postopku in bomo na tak način prišli do bolj kakovostnega zakona.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

O tej zahtevi ni razprave in obrazložitve glasu, zato zboru predlagam, da odloči o naslednjem sklepu: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave se obravnava po skrajšanem postopku. Če sklep ne bo sprejet, bo Državni zbor predlog zakona obravnaval po rednem postopku.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 43.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni bil sprejet, zato bo zbor predlog zakona obravnaval po rednem postopku.

V skladu s prvim odstavkom 122. člena Poslovnika Državnega zbora z današnjim dnem začne teči 15-dnevni rok za vložitev zahteve za splošno razpravo o predlogu zakona. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovniskem roku prijel pisne prijave 43 poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi dogovora z vodji poslanske skupine in v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. ter 247. členom Poslovnika Državnega zbora. Na prva tri vprašanja poslank in poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovorila predsednica Vlade. Vsak poslanec oziroma poslanka ima za postavitev vprašanja na voljo 3 minute. Predsednica Vlade, ministrica in ministri odgovorijo na vprašanje v največ 5 minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, pa imajo vsi skupaj na voljo 5 minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da to upoštevate pri svojih vprašanjih. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v 2 minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ 3 minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednice Vlade, ministrice ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednica Vlade, ministrica ali minister v 30 dneh predložiti pisni

odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko so se za danes opravičili Roman Jakič, minister za obrambo, od 17. ure dalje, Samo Omerzel, minister za infrastrukturo in prostor, dr. Uroš Čufer, minister za finance, od 14.30 dalje ter mag. Alenka Bratušek, predsednica Vlade, od 13. ure dalje.

Na e-klopi je objavljen pregled poslanskih vprašanj na katero v poslovnem letu ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjala predsednica Vlade mag. Alenka Bratušek.

Prva bo postavila vprašanje gospa Romana Tomc, Slovenska demokratska stranka.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Spoštovana predsednica Vlade, pred natančno enim tednom je Vlada kar na dopisni seji sprejela nacionalni reformni program. Cilji, ki ste jih v reformni program zapisali, so zelo optimistični. Če pa gre sklepati po realizaciji lanskega reformnega programa, pa bo tudi ta program ostal le črka na papirju. Naj vas spomnim, da ste že v koalicijski pogodbi zapisali, da ne boste dvigovali davkov, da ste v lanskem reformnem programu napovedali zdravstveno reformo, da ste napovedali izvedbo zlatega fiskalnega pravila, da ste obljubili dokončno sanacijo bank, da ste obljubili nadaljevanje naporov v smeri finančne konsolidacije. Vendar realnost kaže povsem drugače. Ne povišujete samo davkov in prispevkov, ampak tudi druge dajatve. O dokončni sanaciji bančnega sistema, za katerega ste namenili milijarde, še ni govora. Odgovornosti za nastalo škodo še ni prevzel nihče. Namesto zdravstvene reforme imamo po odstopih dveh ministrov v. d. zdravstveno ministrico. O konsolidaciji javnih financ še ne moremo govoriti. Od obljubljenih 15 prodaj, ki ste jih med drugim napovedovali tudi v tujih medijih, do konca lanskega leta, sta bili do danes realizirani samo dve. Čeprav ste si zakon prikrojili po svojih merilih, Slovenski državni holding še vedno ne deluje. Zakonodaja, ki naj bi pomagala pri prestrukturiranju podjetij, ni učinkovita. Prav tako niste realizirali obljub o sodelovanju interesne in strokovne javnosti pri pripravi predpisov, o vašem tako imenovanem nepolitičnem kadrovanju pa lahko javnost sodi sama. Osebnostno dopolnilno delo boste preganjali celo s hišnimi preiskavami, na drugi strani pa ostaja milijarda in pol nepobranih dajatev. Veliko bolj uspešni kot pri izvrševanju reform pa ste bili pri zadolževanju. V zelo kratkem času ste se rekordno zadolžili. Pa ne samo to. Zadolžujete se celo na zalogo. Za letošnji proračun bi bila dovolj zadolžitve v višini 3 milijard in pol, pa ste se v štirih mesecih zadolžili za 4,6 milijarde.

Torej, spoštovana predsednica Vlade, kako naj vam verjamemo, da bo letos drugače. Povejte mi:

Kako boste izpolnili, s katerimi ukrepi boste zagotovili, da bomo tako, kot pravite v reformnem programu, v dveh letih prišli do 70 tisoč novih delovnih mest? S katerimi ukrepi?

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo dajem predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Najlepša hvala, spoštovana poslanka.

Vesela sem, da številke pravzaprav demantirajo vse vaše besede, gospodarska rast, nižja cena našega zadolževanja in konec koncev tudi število na novo zaposlenih ljudi v mesecu marcu, ki je za več kot 43 % višje kot februarja in nekaj manj kot 40 % višje kot lanskega marca. Ampak gremo lepo po vrsti.

Res je, nacionalni reformni program je Vlada dokončno potrdila na dopisni seji, obravnavala ga je pa prej tudi na redni seji. In smo si dovolili vzeti celo dve vladi, da smo stvari dogovorili in uskladili. Program stabilnosti, ki ga omenjate v svojem vprašanju, še ni potrjen. Je pa dejstvo, da tako nacionalni reformni program kot program stabilnosti in koalicijska pogodba oziroma dogovor o sodelovanju, ki ga omenjate prav tako v vprašanju, imajo vsi ti trije dokumenti en skupen cilj oziroma ukrepe. To je krepitev gospodarske rasti, da bodo prve znake okrevanja s konca leta 2013 začutili tudi državljani. In za oživitev te gospodarske rasti bodo ključna tri področja. Eno je nadaljevanje javnofinančne konsolidacije in dolgoročna vzdržnost javnih financ. Ja, tukaj gremo po drugačni poti, kot si jo je začrtala vaša vlada. Ne delamo tega samo na odhodkovni strani, ampak delamo tako, kot delajo tudi druge države, ki se uspešno borijo proti gospodarski krizi na obeh, tako na prihodkovni kot na odhodkovni strani. In dejstvo je, da absolutno sledimo cilju zniževanja javnofinančnega primanjkljaja, ki bo letos znašal 3,2 % BDP, v naslednjem letu pa 2,5 % BDP.

Kar se tiče prodaj, ki ste jih omenili, sem vesela, da ste jih omenili, ker podjetij, ki so na seznamu, na primer Telekom, se ne prodaja čez noč, ker bi se v nasprotnem primeru nam lahko ponovila kakšna zgodba – ne želim omenjati podjetja v nadaljevanju, pa če vas bo zanimalo, z veseljem, kjer postopki niso bili najbolj transparentni, in imamo danes zaradi tega probleme. Vesela sem, da trgi in institucije, ki se ukvarjajo s tem, pravijo, da na tak transparenten način, kot v tem trenutku teče privatizacija v naši državi, stvari v Sloveniji še niso tekle. In ponosna sem na to. Tudi če bo trajalo kakšen mesec ali dva dlje.

Kar se tiče zadolževanja. Res je, zadolževanje se je v lanskem letu predvsem zaradi sanacije bančnega sistema povečalo. Ampak vedno poudarjam, da verjamem, da bomo z dobrim upravljanjem tega premoženja, ki je končalo na slabi banki, dolg – gre pa za

približno 12 oziroma 13 % BDP – odplačali tudi ali pa predvsem s tem premoženjem, in ne bomo tega dolga prenašali na mlajše rodove. Kar pa se tiče letošnjega zadolževanja, bom pa zelo vesela mogoče nekoliko bolj podrobne obrazložitve, kako bi po vaše lahko s 3 milijardami in pol odplačali približno 4 milijarde glavnice in sfinancirali še milijardo primanjkljaja. To se preprosto težko sešteje. Res je, trend zadolževanja v naši državi je treba ustaviti, in to tudi delamo. Nikakor pa ne drži – in tisti, ki to pravijo, zavajajo oziroma zavajate – da je zadolževanja v naši državi lahko čez noč konec. Že večkrat sem povedala, kaj bi bilo, če se v letošnjem letu ne bi zadolžili, kot nam očitata. Proračun, odhodki bi lahko bili samo polovico tega, kar danes so. Si predstavljate našo državo s 4-milijardnim proračunom?

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospa Romana Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Ja, seveda imam zahtevo za dopolnitev odgovora. Moje vprašanje, spoštovana predsednica, je bilo: S katerimi ukrepi boste dosegli te cilje, ki ste jih zapisali v nacionalnem reformnem programu? Ampak ker vi niste odgovorili, naj vam jih naštejemo nekaj, ki so zapisani, ki ste jih vi zapisali. Zapisali ste, da bo ukrep, namenjen omejitvi dohodkov, tudi podaljšanje veljavnosti Zakona o uravnoteženju javnih financ. Ali niste ravno vi govorili, da je to najslabši, najbolj zoprn in nepravičen zakon? Zakaj ga podaljšujete? Najbrž zato, ker daje edini od teh ukrepov rezultate. Napovedali ste znižanje sredstev za stroške dela v javnem sektorju za 5 % hkrati z zmanjšanjem števila zaposlenih. Povejte mi: Kako boste to dosegli?

In napovedali ste tudi vse ostalo, nekatere druge ukrepe, če to ne bo dovolj. Povejte – katere?

Ker vam je Ustavno sodišče razveljavilo vaš neustaven zakon, boste morali nadomestiti 200 milijonov evrov izpadlih prihodkov. Pravite, da jih boste nadomestili z dodatno racionalizacijo javnega sektorja.

Kako, spoštovana predsednica? Z nižjimi transferji v javne zavode in sklade? Kako, vas sprašujem? Z dvigom trošarin, kar je najlažje in ste že naredili, in z višjimi prihodki iz naslova dividend podjetij v državni lasti.

Kako jih boste prisilili, da bodo letos poslovala bolj učinkovito, kot so, recimo, lansko leto?

In za konec pravite še nekaj. Če vsi ti ukrepi ne bodo zalegli, pa bomo naredili še nekaj drugih.

Katere?

Spoštovana predsednica, tokrat pričakujem konkretne odgovore.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo za dopolnitev odgovora ima predsednica Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Hvala.

Spoštovana poslanka, saj ste pravzaprav prebrali, tako da tega, kar ste prebrali, verjetno ni treba ponavljati. Se bom pa dotaknila tega, kar je bilo na koncu omenjeno. Mimogrede, tudi ZUJF je v nekaterih delih bil neustaven, če se dobro spomnim.

Bom začela s temi dobički. 160 milijonov bi naj bili dobički po tem našem dodatnem 40-milijonskem dvigu. Veste, koliko je bila lanskoletna realizacija? 192 milijonov. Se pravi, smo še vedno zelo konservativni.

Kar se tiče zmanjševanja mase plač, vam lahko povem, da je že v sprejetem proračunu za leto 2016 predvideno zniževanje mase plač. Želim si, da bi se s sindikati javnega sektorja uspeli dogovoriti, da ne bo šlo za še dodatno poseganje v minimalno plačo, ampak da se bomo lahko dogovorili o zmanjševanju števila zaposlenih. Jaz mislim, da je bilo na individualni plači v preteklih letih narejeno dovolj. Kar nekaj ukrepov iz tega vašega zloglasnega ZUJF-a, vsaj za tiste, ki smo ocenili, da so potrebni, smo že prenesli v sistemsko zakonodajo. Pravzaprav se največji del tistih, za katere se moramo dogovoriti, nanaša prav na javne uslužbenke in plače v javnem sektorju. Jaz sem prepričana, da bo vse to, kar smo zapisali in kar smo že sprejeli, dovolj. Želim si, da tako kot v lanskem letu tudi za naslednje leto, se pravi, tako kot smo za letošnje leto tudi v naslednjem letu najdemo s sindikati dogovor in ne rečemo preprosto, tako kot je bilo v eni prejšnjih vlad, da je maso treba zmanjšati za 10 %. Kar pa se tiče posrednih proračunskih uporabnikov, kamor spadajo tudi javni zavodi, vam pa lahko povem, da kumulirani presežki na teh pravnih osebah, se pravi javnih zavodih in javnih agencijah presegajo več 10, da ne bom rekla 100 milijonov evrov. Jaz verjamem, da bodo z racionalizacijo, ko bomo pogledali posamezno pravno osebo, našli še več kot 40 do 50 milijonov evrov, kot so bile naše ocene.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo, da se opravi razprava o odgovoru, ima gospo Romana Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa.

Želela bi si oziroma predlagam, da se o odgovoru predsednice Vlade opravi širša splošna razprava. Govorimo o najbolj pomembnih težavah v Sloveniji, ki pa očitno po besedah premierke niso nikakršne težave. Iz njenih odgovorov bi lahko sklepali, da je pri nas vse v najlepšem redu. Ampak ne glede na to, da je pri nas vse v najlepšem redu, še vedno nisem dobila nobenega odgovora, spoštovana predsednica, kako boste to naredili.

Naj zdaj izkoristim možnost, da vam podam nekaj svojih razmišljanj oziroma odgovorov na tisto, kar ste vi prej dejali glede gospodarske rasti, glede cene zadolževanja in glede brezposelnosti. Dobro veste in Mednarodni denarni sklad je to zapisal tudi, da je vzrok za našo gospodarsko rast izključno rast tujih

evropskih trgov in ne izboljšanje poslovnega okolja, ki ste ga vi s svojimi ukrepi naredili za podjetja. Cena našega zadolževanja je padla. Seveda. Ampak glejmo primerjalno. Primerljive države v naši bližini se zadolžujejo ceneje. In kar zadeva brezposelnost, s to številko pa ste že večkrat manipulirali in v vašem mandatu se je brezposelnost povečala za 4 tisoč 100 oseb. In kar je bolj zaskrbljujoče, brezposelnost še vedno narašča hitreje kot zaposlenost. Vsi številni brezposelni, ki so danes prijavljeni na zavodu, se lahko prijavilo na razpisanih 770 delovnih mest. Kar zadeva pa prihodke in odhodke, spoštovana predsednica, tisti podatki, ki sem jih navajala tudi glede zadolženosti, ali se zadolžujete preveč, premalo ali ravno prav, niso zrasli na mojem zelniku. To so podatki Banke Slovenije, ki vam očita, da se zadolžujete bolj, kot je potrebno. Prihodki so v lanskem letu narasli manj, kot je bilo pričakovati, kljub dvigu davkov, čeprav so davki prispevali največ k temu dvigu. Ampak so drugi elementi prispevali k temu, da prihodki niso bili tako visoki, kot naj bi bili. Na drugi strani pa se povečujejo, in to v tej krizi, povečujejo, ne zmanjšujejo, odhodki. Seveda gre to največ na račun obresti. In na račun obresti bomo zaradi vsega tega silnega zadolževanja, tudi na zalogo, letos plačali več kot milijardo evrov.

Razlog za vse te naše težave je sanacija bank. Tudi brez sanacije bank, spoštovana predsednica, bi bile številke slabše, kot ste govorili. In kar najbolj moti pri sanaciji bank, je, seveda plačali jo bomo davkoplačevalci / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, v sredo, 23. aprila 2014, v okviru glasovanj.

Drugo vprašanje bo predsednici Vlade postavil gospod Franc Bogovič, Slovenska ljudska stranka.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep dober dan, kolegice, kolegi! Pozdravljeni spoštovana predsednica Vlade z vašo ekipo!

Vsi, ki sedimo v tej dvorani, in tudi splošno stališče v Sloveniji je, da želimo imeti čim bolj socialno državo. Pri tem, na kakšen način jo želimo zagotoviti, se v rešitvah nekoliko razlikujemo. Doslej so bili znani predvsem koraki v smeri novih davkov, tudi precej nekontroliranega in obsežnega zadolževanja, vse premalo pa je tega zavedanja, da bomo imeli lahko socialno državo samo takrat, ko bomo imeli tudi dobro gospodarstvo. Strinjam se s številko, ki ste jo zapisali v nacionalni reformni program, da se nam bodo javne blagajne, kot so proračun, zdravstvena blagajna in pokojninska blagajna dosti boljše izšle takrat, ko bomo imeli 850 tisoč zaposlenih in da bomo takrat tudi odpravili proračunski primanjkljaj. Poleg tega da nam razmere v Evropi in tudi širše v svetu gredo na roko in je čutiti večjo gospodarsko aktivnost predvsem na področju izvoza, na nek način ni

zaznati ukrepov, ki bi jih naredili znotraj države, zato da izboljšamo naše gospodarsko okolje. Prepričani smo, da so koraki, ki gredo v to smer, da se umakne subvencijska politika v podjetjih in da se gre po drugi poti, pravilni, pogrešamo pa korake v smeri razbremenitve gospodarstva, povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. V Slovenski ljudski stranki in Novi Sloveniji smo vložili tudi zakon za poenostavitev poslovnega okolja za drobno gospodarstvo, z večjimi pavšalnimi obdavčitvami in podobno. Primanjkuje tudi neka jasna zaveza in odločenost pri reševanju problemov, ki so nastali na področju črpanja evropskih sredstev, bodisi pri tem, da se sprostijo sredstva, ki so v Bruslju zadržana, ali pa da bi se tudi ambiciozno in hrabro lotili projektov, ki so pripravljene ready to go na mizi in bi lahko z njimi zagnali gospodarsko dejavnost v tej finančni perspektivi in delno še v naslednji finančni perspektivi. Prav tako je zaznati, da enostavno od vlade, ki jo vodite, ni pravega poslušanja pri projektih, kjer se slišita tako javni kot zasebni sektor. Naj na enem primeru navedem, na primeru hidroelektrarn na spodnji Savi, kjer ste tudi položili temeljni kamen za energetske del, na okoljskem, javnostnem delu, kjer pa gre za koriščenje ugodnega EIB kredita in tudi sredstev, ki jih zagotavlja država, pa kar nekako ne more priti do rešitev. Zato vam postavljam vprašanje:

Kakšne konkretne ukrepe boste naredili na teh treh področjih? Se pravi, na področjih ... / znak za konec razprave/... za gospodarjenje, za gospodarstvo, izboljšanje poslovnega okolja, na področju črpanja evropskih sredstev ter na področjih, kjer lahko država tudi s svojo pomočjo aktivira javne investicije.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima predsednica Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Najlepša hvala, spoštovani poslanec.

Dovolite mi na začetku vseeno še enkrat poudariti, da ne glede na to, da marsikdo v tej dvorani želi sliko prikazati še bolj črno, kot je, so se v zadnjem letu stvari bistveno, bistveno spremenile. Iz negativne gospodarske rasti smo konec leta uspeli zaključiti s pozitivno. In naša naloga je, da se ta trend ohrani. Zato bomo v nadaljevanju največ svojega dela in truda še naprej namenjali konsolidaciji in dolgoročni vzdržnosti javnih financ, razdolževanju podjetij, izboljšanju korporativnega upravljanja in privatizaciji ter izboljšanju poslovnega okolja in krepitvi konkurenčnosti. In ni samo izvoz tisti, čeprav ste tudi vi to rekli, tudi druge inštitucije, domače in tuje, ugotavljajo, da je tudi domač proračun, res je, predvsem zaradi evropskih sredstev, v lanskem letu bistveno, bistveno pripomogel k gospodarski rasti. Drugo je potrošnja, predvsem zasebna, kar pomeni, da ljudje spet zaupajo, javna ali pa državna pa zaradi konsolidacije, ki je potrebna, mislim, da

se tukaj vsi strinjamo, še vedno nekoliko zaostaja.

Najprej kar se tiče evropskih sredstev. Jaz bom rekla, da mislim, da smo v tem enem letu naredili vse, kar je bilo v naši moči, da smo maksimalno pospešili črpanje evropskih sredstev. V lanskem letu smo počrpali največ v tem programskem obdobju. In letos nas seveda čaka ogromno dela. Hkrati, ko se ukvarjamo s staro finančno perspektivo, da bomo na zakonit, transparenten in gospodaren način uporabili sredstva prejšnje oziroma zdajšnje finančne perspektive ali pa te stare, se ukvarjamo tudi z dokumenti, ki bodo omogočili že v letošnjem letu začeti črpanje tudi nove finančne perspektive. Tudi s tistimi 11 projekti se vlada ukvarja, ampak upam, gospod Bogovič, da me ne silite v nezakonite rešitve. Dokler ni denarja na mizi, se teh pogodb ne da podpisati. Naredili bomo vse, da do podpisa pogodb pride čim prej, ampak rešitev mora biti zakonita. Upam, da se tukaj z mano strinjate.

Kar pa se tiče ukrepov, prav namenjenih za gospodarstvo, smo sprejeli program ukrepov, ki je ključni dokument vlade na tem področju, kjer so naštetih ukrepi po posameznih področjih. Lahko vam naštejem posebej pomembna področja z vidika podpore malim in srednjim podjetjem, lahko vam v nadaljevanju naštejem, koliko virov je na različnih inštitucijah, od SID banke do podjetniškega sklada, namenjeno posebej za kreditiranje malih in srednjih podjetij. Jaz sem prepričana, da v situaciji, v kateri naša država je, smo naredili maksimalno, kar smo lahko naredili za ljudi in za gospodarstvo. Nisem pa prepričana, da si vsi v tej dvorani želimo, da Slovenija še ostane socialna država, ker če ne, ne bi bilo neprestanih pritiskov, da je treba več narediti na odhodkovni strani. Je treba vzeti v roke proračun in ugotoviti, da če želiš znižati odhodke državnega proračuna, tako kot mi predlagajo nekateri tukaj, bo treba ali pa bi bilo treba posegati v pokojnine, še dodatno v socialne transfere, javni sektor pa tako ali tako nameravamo tudi mi racionalizirati. Ampak jaz sem že večkrat povedala, da tega filma za vlado Alenke Bratušek ne boste videli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Se opravičujem, predsednica, da moram dopolniti vprašanje, ampak res nisem čisto nič novega izvedel, kar ste zdaj povedali, nekajkrat pa sem že to slišal, kar ste sedaj dejali. Jaz sem vprašal, kaj so vaši ukrepi, ki gredo v smer večjega prihodka v državni proračun, večjega prihodka za ljudi, opredelitve do tega, kako poenostaviti to državo, kako drobnemu gospodarstvu omogočiti še kaj drugega kot samo nove obremenitve z davki. Povedal sem, da zakon, ki smo ga vložili, gre v smeri povečanja pavšalne odločitve. Kakšno je vaše stališče do tega, da se limit iz 50 tisoč

evrov dvigne na 100 tisoč evrov? V rokah imam dokument, ki so ga poslali vsem nam, tudi vam, iz Kluba slovenskih podjetnikov, ki govori o osebnih prejemkih in prispevkih za socialno varnost. Kakšno je vaše stališče do tega, da bi podjetja, ki imajo dobiček, trinajsto, štirinajsto plačo izplačala brez prispevkov? Vaš odnos do socialne kapice? Vaš odnos do spremembe dohodninskih razredov, do področja delovnopravne zakonodaje, se pravi do področja dviga konkurenčnosti? Mi se moramo enkrat končno zavedati, da delovno mesto ustvarja gospodarstvo, ne država, mi pa moramo ustvariti normalne pogoje za gospodarjenje. In vse to, kar ste sedaj naštel, na področju bančnega sektorja vodite politiko, ki jo je neka druga vlada začela, izvaja se z nekim zamikom, sicer bi lahko že imeli banke prej sanirane. Zanima me: Kaj boste naredili v tej smeri in tudi glede vprašanj, ki so vezana na investicije, kot je hidroelektrarna na spodnji Savi?

Zaman je samo govoriti in brati iz dokumentov, kaj bi naj naredili, kaj bomo naredili. Zagotovite končno to, da se bo 75 milijonov evropskega EIB kredita po 2-odstotni obrestni meri s šestletnim moratorijem lahko začelo izvajati. Tudi to je neka druga vlada začela. Upam, da bo ta vlada naredila, kajti sam se zavedam in si želim, da bi imeli socialno državo v tej državi in da bi si jo zaslužili na ta način, da bomo dosti naredili in da bodo ljudje delali, ne pa prosili za miloščino.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo za dopolnitev odgovora ima predsednica Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Hvala.

Sem vesela, da se oba zavzemata za to, da Slovenija še naprej ostane socialna država. Kar se tiče dokumenta, ki ste ga omenili, ja, na Ministrstvu za finance pripravljajo oziroma v večji meri so že pripravili izračune za ukrepe, ki so jih predlagali. Ampak, gospod Bogovič, če znižamo prihodke tam nekje med 300 do 500 milijonov evrov, je treba na drugi strani za enako višino zmanjšati pravice. Katere, pa sedaj jaz sprašujem vas, če se res vsi zavzemamo za socialno državo. Sama sem pa absolutno naklonjena temu, kar ste povedali, in mislim, da bi se dalo tudi v okviru proračuna, ki ga imamo, to izpeljati. To je na nek način oprostiti plačila vsaj dohodnine za to tako imenovano trinajsto oziroma štirinajsto plačo. Ampak kot sem povedala, teh stvari se ne da delati na pamet, je treba imeti številke pred seboj. In če na eni strani znižujemo davke, je na drugi strani treba znižati tudi pravice. In je treba to delati z roko v roki.

Kar se tiče ukrepov. Sem povedala, da vam jih lahko naštejem. Sedaj vam jih bom skušala naštet, kaj se po teh inštitucijah zagotavlja za mala in srednja podjetja. V okviru posojilnega sklada pri SID banki v višini 500 milijonov evrov so za mala in srednja podjetja

oblikovane štiri kreditne linije: program za mikro financiranje poslovanja malih in srednjih podjetij, program za financiranja poslovanja malih in srednjih podjetij, program za financiranje naložb in zaposlovanja malih in srednjih podjetij in tudi program za financiranje raziskav in razvoja v malih in srednjih podjetjih. Ukrepi Slovenskega podjetniškega sklada, ocenjujemo, da bi lahko prinesli približno 3 tisoč novih delovnih mest. Podprtih bi lahko bilo približno tisoč 9000 mikro, malih in srednjih podjetij, od tega po naši oceni 820 že v letu 2014. Prav tako ukrepi, ki se izvajajo na SID banki. Denarja, ki ga lahko dobijo bistveno ugodneje mala in srednja podjetja, je po moji oceni v tem trenutku za ta podjetja dovolj, da bi lahko svojo dejavnost tudi okrepila.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Besedo ima gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Imam proceduralni predlog, da o tem vprašanju in odgovorih opravimo razpravo v Državnem zboru. Mislim, da je ta razprava res nujno potrebna, da bomo enkrat, oprostite, nekajkrat sem že dejal, računovodsko logiko, da če zmanjšamo davke za 300 milijonov, moramo zmanjšati tudi odhodke za 300 milijonov, spremenimo v kreativno gospodarsko logiko, in upam, da bo pri tej sodeloval minister Dragonja, ki je navajal neke ukrepe, s katerimi bi mi, tudi z državnimi ukrepi, s spreminjanjem okolja naredili okolje, kjer bomo več delali. In oprostite, spoštovana predsednica, ne delim vašega mnenja, da je ta relacija tako direktna, če nekomu sedaj zmanjšamo, ne vem, dohodninsko lestvico in je iz tega prihodkov toliko manj, da bo na koncu v državnem proračunu toliko manj sredstev. Mogoče se bo pa nakapljal kje v kakšnem DDV, mogoče bo kdo izmed teh, ki bi sicer prešel na socialno blagajno, lahko prispeval celo za zdravstveno blagajno, za pokojninsko blagajno. In tukaj vidim te prihranke. Več kot bo ljudi delalo, manj bo treba iz proračuna plačevati. Slovenske pokojnine na leto so približno 4 milijarde in pol, eno milijardo in pol od tega pa plačujemo v blagajno iz proračuna. Če bi več ljudi delalo, bi toliko manj bilo treba varčevati. Obrnimo to logiko razmišljanja, da bomo tudi z več dela zbrali več davkov, ne pa samo z višjimi stopnjami. In to mislim, da sta dva koncepta, ki se kregata, ne o tem, kdo želi socialno državo in kdo ne. Vsi mi želimo socialno državo, sam pa vem in od malega sem bil naučen, da brez dela ni jela. In po tej logiki vodimo tudi državo v prihodnje. Ko ste me izzivali – kje naj kakšne odhodke zmanjšujemo? Ja, zmanjšujemo jih delno pri tistih odhodkih, ki ste jih vi navajali. Pri odhodkih subvencije države, subvencije države gospodarstvu. To je ta logika. Čim več davkov poberimo, da jih bomo mi pravično razdelili nazaj skozi subvencijo. En vaš gospodarski minister in državni sekretar sta to počela nekaj časa, nobeden od njiju več tega

danes ne počne. Na drugi strani pa imamo novega gospodarskega ministra, ki je prisegel eni drugi logiki, logiki manj subvencij, normalno gospodarsko okolje, spodbujanje turizma v tujini, spodbujanje tujih investicij in podobno. In tukaj bi želel razpravo o tem v Državnem zboru, predvsem pa zasuk v gospodarsko-finančni politiki te vlade. V tem delu se ločujemo, ne v tistem, ali si kdo želi ali pa ne želi socialne države. In mislim, da smo nekateri dokazili tudi s svojim delom v preteklosti, bodisi v gospodarstvu ali pa v politiki, da znamo kaj narediti, pa tudi kakšen projekt pripeljati.

Še enkrat, hvala za tiste pohvale, ki so bile na račun predvsem ministra za okolje in ministra za projekte, ki sedaj dajejo gospodarsko rast. Upam, da bomo tudi to logiko pri črpanju in predvsem pri razrezu bodoče kohezijske politike na kreativnem odboru v sredo tudi dopolnili in da bomo imeli še več prihodkov v ta proračun in takrat bo ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, v sredo, 23. aprila 2014, v okviru glasovanja.

Naslednje vprašanje predsednici Vlade bo postavila gospa Iva Dimic, Nova Slovenija.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovana predsednica Vlade!

Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer je ob prvi obletnici svojega delovanja 25. februarja 2014 na novinarski konferenci v Ljubljani predstavila delovanje varuha v zadnjem letu. V ospredju njihovega dela so vse številčnejše socialne stiske ljudi, temu pa sledijo kršitve pravic delavcev. Pereče vprašanje je tudi še vedno nerešen ekonomski in socialni položaj mladih v Sloveniji. Varuhinja človekovih pravic je poudarila, da mora vsakokratna vlada pokazati večjo skrb in občutljivost za nespoštovanje socialnih in ekonomskih pravic državljanov. V naši državi pa živi že skoraj 400 tisoč ljudi pod pragom revščine. Reven je že vsak peti državljan, kar je alarm in klic za ukrepanje vlade na tem področju.

Drugo področje, na katerega opozarja varuhinja, je položaj delavcev. Opazno je namreč veliko kršitev temeljnih pravic delavcev, med katerimi izstopajo zlasti neizplačevanje plač, prispevkov in drugih prejemkov. Velik delež je tistih delavcev, ki prejemajo zgolj minimalne plače, ki že same po sebi ne zagotavljajo njihovega dostojnega življenja in preživljanja njihovih družin. Številni so primeri, ko delavci ne prejemajo niti teh plač in se zato znajdejo v brezizhodnem položaju in socialni stiski. Nadzorne institucije so pri preprečevanju teh kršitev očitno neučinkovite. Sodni postopki, ki se jih morajo delavci posluževati, pa so dolgi in dragi. Vse do danes ostaja nerazrešeno vprašanje ekonomskega in socialnega položaja mladih. Sedanja vlada se je ob nastopu svojega mandata zavezala, da bo zaposlovanje mladih in reševanje njihovega ekonomskega položaja

njena prednostna naloga. Po preteku leto dni na tem področju ni zaznati velikih premikov, še vedno je velika stopnja nezaposlenosti med mladimi, preživljanje mladih ostaja breme staršev in socialnih služb. Gospa predsednica Vlade! Sprašujem vas:

Katere ukrepe boste predlagali oziroma sprejeli na področju nujnega razreševanja vprašanja ekonomske in socialne varnosti državljanov, zlasti mladih?

Kaj namerava Vlada ukreniti za doseg učinkovitega varstva pravic delavcev do izplačila plač prispevkov in drugih prejemkov?

Hvala za vaš odgovor, predsednica Vlade.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima predsednica Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Najlepša hvala.

Tudi skozi aktivno politiko zaposlovanja država kar nekaj subvencij namenja za to, da so ljudje vsaj za nekaj časa zaposleni. Upam, da tudi kolegi v Slovenski ljudski strani temu ne nasprotujejo. Mimogrede, največ subvencij iz državnega proračuna, pa veste, kam je namenjeno? Kmetijstvu in kmetijski politiki, gospod Bogovič. Upam, da tudi tega ne nameravate ukiniti.

Bom začela s kršitvami, ki ste jih omenili, spoštovana poslanka. Zakon o urejanju trga dela, dopolnitve tega zakona, s tem zakonom smo zaščitili položaj agencijskih delavcev, kjer je bilo v preteklosti zelo veliko kršitev. Potem smo na podlagi evalvacije delovanja inšpekcije dela pripravili nov zakon o inšpekciji dela, kjer krepimo inšpekcijo, jasneje določamo njihove pristojnosti, vpeljujemo strokovnega pomočnika s ciljem razbremenitve inšpektorjev na terenu in povečujemo vlogo socialnih partnerjev. V nadzor nad zaposlovanjem in delom na črno, se pravi, tudi izkoriščanjem, se vključuje tudi carinska služba. Kot del celovite politike preprečevanja sive ekonomije smo se lotili tudi preprečevanja dela in zaposlovanja dela na črno.

Kar se tiče mladih, želim poudariti, da smo kljub nasprotovanju nekaterih iz opozicije takrat sprejeli zakon, kjer smo delodajalce oprostili plačila prispevkov, za približno 16 % smo zmanjšali obremenitev delodajalcev, če zaposlijo mladega človeka za nedoločen čas. V lanskem letu, novembra in decembra je bilo takšnih zaposlitev 226, v januarju in februarju 1021. Jaz upam, da bodo delodajalci spoznali, da je prihranek velik in da se bodo odločili za še več zaposlitev mladih ljudi. Kot sem že omenjala, tudi aktivna politika zaposlovanja, tako imenovana javna dela, ki jih subvencioniramo skozi državni proračun in prav tako skušamo čim bolj zmanjšati pritisk na brezposelne. Bi pa želela povedati, da kljub vsemu, kljub težki finančni situaciji, kljub potrebam po konsolidaciji javnih financ, v letih 2013, 2014 in tudi v 2015 ne bo dodatnih

posegov v pravice ljudi. Nisem prepričana, da je tako agendo pred seboj imela tudi prejšnja vlada. Se zavedam stiske ljudi, se zavedam, da je ta stiska velika, bila bi pa še bistveno večja, če v državnem proračunu ne bi zagotovili približno 1,3 milijarde evrov za vse te potrebe.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Gospa predsednica Vlade, v svojem odgovoru ste našli nekaj ukrepov, ki jih je sprejela vaša vlada v tem letu svojega dela. Kot že rečeno, pravega učinka ukrepi ne dajejo. Poudarila bi rada, da je med mladimi vse bolj razširjeno prepričanje, da je rešitev njihovega ekonomskega in tudi socialnega stanja zgolj zaposlitev v tujini. In tako mladi odhajajo v države, kot so Avstrija, Nemčija, Avstralija, Nova Zelandija. Po znanih podatkih je v zadnjih štirih letih iz Slovenije odšlo kar 23 tisoč ljudi, največ mladih, ker v Sloveniji žal ne vidijo perspektive za svoje življenje. Če pa že vidijo perspektivo za svoje življenje in če že najdejo zaposlitev, pa so plače oziroma dohodki tako minimalni, da si ne morejo s tem zagotoviti sredstev za preživljanje družine in rešitev stanovanjskega problema. Rada bi poudarila – tega se niste toliko dotaknili, ampak socialno ogroženi so tudi delavci z minimalno mesečno plačo, ki so kljub redni zaposlitvi že prešli med socialno ogrožene, zlasti še, če jim delodajalci plač ne izplačujejo ali pa so plače neredne. Ti delavci so resnično v hudih socialnih stiskah, saj nimajo niti pravice do nadomestila plač iz jamstvenega sklada, država pa s svojimi nadzornimi mehanizmi, žal, nemo molči. Nesprejemljivo je, da morajo za preživetje delavcev skrbeti humanitarne organizacije s paketi hrane. Zato vas, gospa predsednica, sprašujem:

Katere konkretne kratkoročne in sistemske ukrepe še načrtuje Vlada za zmanjšanje ekonomske in socialne ogroženosti teh skupin prebivalcev?

Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Besedo za dopolnitev odgovora ima predsednica Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Najlepša hvala.

Včasih, ko stojim tu pred vami, imam občutek, kot da bi že 10 let to vlado vodila sama in bi morala imeti rezultate, za katere traja, da se pokažejo v enem letu. To je nemogoče. Ko pa dam na mizo številke, ki kažejo, da se gospodarski trend obrača, da smo znižali ceno zadolževanja, da se je v prejšnjem mesecu zaposlilo 40 % več ljudi kot eno leto prej, v marcu, pa pravite, da to ni nič.

Minimalna plača, mislim, da se je leta 2011 kar krepko povečala, pa mislim, da je takratna vlada naletela na veliko kritik, kako je s tem škodila gospodarstvu. Danes, če vas prav

razumem, spoštovana poslanka, nam predlagate, da minimalno plačo dvignemo. Pokazali se bodo rezultati, se že kažejo rezultati. Ob vseh številkah, ki jih imamo na mizi, vedno znova povem, da se zavedam, da ljudje teh pozitivnih sprememb v tem trenutku še ne čutijo. Ampak to, kar se je naredilo s številom na novo zaposlenih v marcu, me navdaja z velikim optimizmom, in mislim, da je število brezposelnih v tem trenutku prav tam nekje, kot je bilo, ko sem prevzela vlado. Verjamem pa, da se bo do konca leta s prestrukturiranjem in razdolževanjem podjetij to število tudi iz meseca v mesec povečevalo. Tudi ljudje bodo te dobre, pozitivne rezultate, ki so zaenkrat samo v številkah, začeli čutiti. In to je naš edini cilj.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za razpravo o odgovoru ima gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (NSI): Predlagam, da na podlagi drugega odstavka 246. člena Poslovnika Državnega zbora opravimo javno razpravo, ker ljudi po Sloveniji niti ne zanima toliko cena zadolževanja, ampak jih zanima, ali bodo vsak dan lahko dali družini hrano, kaj bodo v lonce in kako bodo plačevali svoje račune. Mislim, da je nesprejemljivo, da mladi ne najdejo zaposlitev in jih dejansko živijo starši, da je ta doba ostajanja pri starših čedalje daljša, kar bremeni tudi srednjo in starejšo generacijo.

Kar se tiče gospodarske rasti, smo vas že ob nastopu mandata opozarjali, da je treba in da mora biti prioriteta te vlade gospodarska rast in ustvarjanje novih delovnih mest, da se bodo socialne stiske zmanjšale. Mi govorimo o boljšem trendu v gospodarstvu in o večjem izvozu, na drugi strani pa smo imeli ravno prejšnji teden trošarine, ki ravno to obremenijo. Ampak to ni bilo bistvo mojega poslanskega vprašanja, kot tudi ni bilo bistvo skupna kmetijska politika, kjer kmetijstvo prejema sredstva iz evropskega proračuna, ne iz državnega proračuna. Ljudje sprašujejo po tem, kako in kdo jih bo zaščitil, ko še tistih minimalnih plač ne dobijo izplačanih. To sem vas spraševala. Ne o dvigu minimalne plače, ampak kako in kateri mehanizmi jim bodo zagotavljali, da bodo dobili minimalno plačo izplačano in tudi da bodo imeli plačane prispevke. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Tudi o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, v sredo, 23. aprila 2014, v okviru glasovanj.

Četrto vprašanje predsednici Vlade bo postavil gospod Jani Möderndorfer Pozitivna Slovenija.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Hvala lepa, predsednik.

Spoštovana predsednica, glede na moje predhodnike, seveda smo slišali danes že marsikaj, zato vam, predsednica, postavljam naslednje vprašanje.

Vemo, da je Vlada 10. aprila 2014 na svoji 53. redni seji sprejela program ukrepov za zagon gospodarstva in delovna mesta, kjer so zbrani ključni ukrepi. Tisto, kar je za nas pomembno, je naslednje. Vemo, da je bil v letu 2013 uspešno narejen s strani Vlade, ko je pripravila vse potrebne zakonske podlage in ukrepe za sanacijo bančnega sistema. Vendar takoj na drugi strani se je pri ljudeh postavilo vprašanje, kdaj in na kakšen način pa bomo zagnali tista podjetja, ki pravzaprav potrebujejo denar iz teh bank. Po moji oceni je tam nekje okoli 70 % tistih podjetij, ki zaradi svoje kapitalne neustreznosti ne morejo pridobiti novih virov sredstev. Zato predvidevam, da ste s tem programom ukrepov predstavili tudi učinkovito delovanje bančnega sistema, ki naj bi zagotovilo dostop do virov financiranja in tudi samih kvalitetnih konkurenčnih pogojev. Ker pa je v tem programu navedeno kar nekaj ukrepov z vidika dodatnega vlaganja v raziskave in razvoj, nove investicije, spodbujanje izvoza, izobraževanja in zaposlovanja, priprava podlag ter izvajanje ukrepov v novem programskem obdobju 2014–2020, spodbudno poslovno okolje in zraven tudi boj proti sivi ekonomiji, me zanima v prvi vrsti naslednje:

Kateri od naštetih ukrepov, ocenjujete, da bo v prihajajočem obdobju ključen, ki kaže že pozitivne trende, ki bi lahko dodatno okrepili Slovenijo in jo povrnili na pot stabilne gospodarske rasti?

Prav tako pa me zanima:

Kakšen je finančni okvir predvidenih ukrepov ter kakšna je vaša ocena glede števila podjetij, ki naj bi bili predvidena in naj bi jih ti ukrepi zajeli?

Koliko delovnih mest naj bi na podlagi teh gospodarskih ukrepov lahko v prihajajočem obdobju tudi na novo ustvarili?

Hvala lepa za odgovor.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Besedo ima predsednica Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Najlepša hvala.

Mislim, da sedaj že kar tretjič danes govorim to, zato mogoče tiste konkretne številke, ki sem jih prej navajala, če bo treba, lahko ponovim. Ampak zdi se mi pomembno poudariti, da po lanskem letu, ko smo vse sile usmerili v sanacijo bančnega sistema, da smo ta sistem stabilizirali in da še vedno sami odločamo o tem, kaj bomo v naši državi naredili, je naslednji korak na področju gospodarstva razdolževanje in prestrukturiranje podjetij. Sama bi si želela, da bi ta stvar tekla nekoliko hitreje. Dejstvo je, da v nekaj več kot 50 podjetjih ali 50 primerih to razdolževanje in prestrukturiranje poteka. Gre za velike primere, kjer je veliko deležnikov vključenih. Zato je verjetno razumljivo, da je potrebno nekaj več časa. Ampak jaz sem trdno prepričana, da v drugi polovici leta bodo tudi ti koraki, ki jih sedaj delamo, obrodili sadove. Absolutno je ustvarjanje gospodarske rasti in novih delovnih mest naša skupna daleč največja

prioriteta. Kot sem danes že velikokrat povedala, smo uspeli sliko Slovenije izpred enega leta nazaj bistveno ali pa korenito obrniti. Praktično vse inštitucije so spremenile svoje gospodarske napovedi iz negativnih v pozitivne. Tudi to danes vem, da že tretjič povem, ampak v mesecu marcu se je na novo zaposlilo 8 tisoč 500 oseb, še enkrat, kar je dobrih 42 % več kot februarja in 38 % več kot marca lani. To so dejstva. Če se bo tak trend nadaljeval, bomo tudi cilj, 60 tisoč novo zaposlenih ljudi dosegli bistveno hitreje, kot smo si takrat predstavljali.

Veliko je ukrepov, navedenih v dokumentu, to je program ukrepov za rast gospodarstva in delovna mesta. Že prej sem povedala, če jih razdelim v tri skupine: eno je sistemsko razdolževanje in celovito prestrukturiranje podjetij ter učinkovito delovanje bančnega sistema, zagotavljanje dostopa do ugodnih virov financiranja in spodbujanje izvoza. In vse to troje absolutno bo generator tako gospodarske rasti kot tudi novih delovnih mest. Ne vem, če je treba še enkrat vse številke o delovnih mestih, koliko jih bo iz tega ukrepa ali pa smo mi predvideli, da bo realizirano, še enkrat navajati. Je pa samo iz tega, kar financiramo iz SID banke, kar financiramo iz Slovenskega podjetniškega sklada, po naši oceni, če bodo podjetja to izkoristila, prisiliti jih mi ne moremo, mi smo vzpostavili okolje, da za ta sredstva lahko zaprosijo, bo iz tega naslova zagotovljenih par tisoč delovnih mest. Govorim o novih delovnih mestih. Kar je pa še pomembnejše, tudi stara se bodo ohranjala.

Na koncu mi še enkrat dovolite, da se ustavim tudi pri ceni zadolževanja, ker jaz za našo državo ocenjujem, da je to ključni pokazatelj, da je Slovenija v tem trenutku na pravi poti. Predlagam kolegom, da pogledajo primerjavo z drugimi državami, tudi z državami, ki so imele program tako imenovane trojke ali pa dvojke ali pa kakorkoli, ki si ga je mogoče kdo med vami želel, pa imajo danes bistveno slabše pogoje na finančnih trgih. Mimogrede, naša obrestna mera je najnižja, od kar smo stopili v evroobmočje.

Jaz mislim, da vse to, kar sem sedaj povedala, kaže, da smo na pravi poti in da z ukrepi, ki jih izvajamo, dosegamo cilje, ki smo si jih tako mi, Pozitivna Slovenija, kot celotna koalicija zastavili.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem smo zaključili z vprašanji, ki so postavljena predsednici Vlade in se ji tudi zahvaljujem za podane odgovore.

Prehajamo na odgovore na poslanska vprašanja, postavljena na 23. seji zбора. Minister za finance dr. Uroš Čufer bo odgovarjal na vprašanja mag. Andreja Vizjaka v zvezi z načrtom za razdolžitve države. Izvolite, gospod Čufer.

DR. UROŠ ČUFER: Najlepša hvala za vprašanje.

Kakor sem jaz ta vprašanja razumel, je, kako zmanjšati javni dolg. Jaz bi mogoče omenil to, da je pet elementov, ki vplivajo in s katerimi lahko prispevate, da se javni dolg zmanjša. Prva dva sta specifična in pa enkratna, se pravi, po eni strani se s privatizacijo in na drugi strani z razgradnjo slabe banke. Oba procesa sta že v nastajanju, kot veste. In potem so še trije dodatni ukrepi. Prvi je fiskalna konsolidacija. Veste, da pravzaprav prihajamo v situacijo, ko se nam fiskalni deficiti vsako leto zmanjšujejo, in da pravzaprav računamo, da bomo v nekem doglednem času prišli v situacijo, ko bomo imeli uravnotežene javne finance. Naslednji korak je nižji stroški financiranja javnega sektorja. Kar nekaj aktivnosti je bilo izvedenih v zadnjem letu, da smo pravzaprav stroške zadolževanja in s tem stroške, ki vplivajo ravno tako na višino javnega dolga.

In zadnja zadeva, ki je ravno tako pomembna, je višja gospodarska rast. Gospodarska rast sama po sebi prispeva k temu, da je fiskalna konsolidacija lažja, po drugi strani pa se tudi delež javnega dolga v procentu BDP zmanjšuje in pravzaprav s tem prispeva k zmanjševanju javnega dolga.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Zahtevo za dopolnitev odgovora ima besedo mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani predsednik parlamenta, spoštovani minister, jaz ne želim dopolnitve odgovora. Jaz želim odgovor na svoje vprašanje. Jaz nisem ministra vprašal, na kakšen način se lahko zmanjšuje teoretično dolg države, pa mi je naštel pet načinov, ampak sem ga vprašal, kdaj ga bo začel zniževati, s kakšno dinamiko, torej kakšen je način in načrt razdolžitve države. Vprašal sem ga in berem magnetogram prejšnje seje, kako se bomo v tej državi razdolžili, kdaj bomo to dosegli, kdaj bomo in s katero dinamiko bomo znižali ta dolg na 60 % bruto domačega proizvoda in s katerimi konkretnimi ukrepi. S katerimi konkretnimi ukrepi bomo najprej uravnotežili javne finance, torej dosegli javnofinančno konsolidacijo in potem s katerimi konkretnimi ukrepi in kdaj se bomo tudi razdolžili. Znani so nam vsem predpisani okviri razdolževanja oziroma zniževanja javnega dolga v Evropski uniji, ko bomo morali kaj hitro odpraviti presežni javni dolg nad 60 %. Mimogrede, slovenski javni dolg bo letos znašal že čez 80 % bruto domačega proizvoda. Povečali smo ga v šestih letih za 20 milijard oziroma za slabih 60 % bruto domačega proizvoda, v šestih letih za 60 %. In analiza tekočih odhodkov in prihodkov kaže, da je tekočih odhodkov, to se pravi plače, razne subvencije, obresti za preko ene milijarde nad davčnimi in nedavčnimi prihodki v proračun. Se pravi totalno javnofinančno nesorazmerje. Spoštovani minister, prosim vas za odgovor:

Kdaj bomo dosegli uravnotežen proračun v tej državi? In s katerimi temeljnimi ukrepi?

Kdaj in s kakšno dinamiko bomo zniževali javni dolg in kdaj bomo dosegli, da bo javni dolg znašal 60 % bruto domačega proizvoda?

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Besedo ima minister.

DR. UROŠ ČUFER: Najlepša hvala.

Mogoče nisem bil dovolj jasen v svojem odgovoru, ampak če dodatno pojasnim. Postopek privatizacije in pa postopek razgradnje slabe banke, oba sta se že začela in oba bistveno prispevata k temu, da se bo javni dolg tudi zmanjšal. Privatizacija je predvidena, da se velik del teh 15 podjetij, ki so v procesu privatizacije, zaključi že v letošnjem letu, nekaj bo verjetno tudi v naslednjem letu. Razgradnja slabe banke pa je z zakonom določena v petih letih.

Kar se tiče fiskalne konsolidacije, veste, da se pogovarjamo o sprejetju fiskalnega pravila, kako priti do uravnoteženja javnih financ. Približno 2017 je tisti rok, s katerim se pravzaprav začnejo javne finance konsolidirati. Veste pa tudi, da že v letošnjem letu imamo v proračunu izravnani primarni saldo, kar pomeni, da brez upoštevanja obresti je presežek prihodkov nad odhodki.

Kar se tiče gospodarske rasti, ki pomembno vpliva k zniževanju javnega dolga, potem ko smo imeli sedaj približno pet let obdobje, ko se je javni dolg povečeval, gospodarska rast pa padala in te škarje povečevale, smo prišli v situacijo, ko se je ta trend obrnil in se bo ravno tako začelo postopoma zmanjševati. Jaz zdaj konkretno o posameznih ukrepih za gospodarsko rast ne bi razlagal, ker bi bil verjetno lahko predolg, ampak večina stvari, ki so bile narejene v lanskem letu, v bistvu so prispevale ravno k temu, da imamo lahko višjo gospodarsko rast.

Zadnji ukrep, ki sem ga omenil, nižji stroški financiranja, videli ste, kako je obrestna mera na mednarodnih trgih padla, jaz mislim, da imamo v naši obrestni meri lahko še vedno potencial za dodatno znižanje obrestnih mer in tako pravzaprav prispevanje tudi k stabilizaciji ter k zmanjševanju javnega dolga.

Če pogledamo, kako se bo vse skupaj sestavilo, vemo, da smo sedaj v postopku EDP, presežnega proračunskega primanjkljaja, ki se bo za leto 2015 odpravil, potem pa pridemo v postopek presežnega javnega dolga ter postopek, v katerem mora država Slovenija vsako leto presežek svojega javnega dolga nad 60 % zmanjšati za eno dvajsetino.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, predlagam, da v skladu s Poslovníkom Državnega zbora opravimo razpravo v parlamentu glede tega odgovora, ker

se mi zdi za prihodnost Slovencev in Slovenk zelo pomembno.

Spoštovani minister, ocenjujem, da je zadolževanje države za tekoče odhodke, kar počnemo, kraja mlade generacije. Mi denar najamemo, ga porabimo, mlada generacija ga bo pa odplačevala. To je kraja mlade generacije. Mislim, da je to totalno nesprejemljivo. Sam sem naredil neko malo analizo na podlagi zaključnih računov in sprejetih proračunov in ugotavljam, da vse od leta 2008, ko smo imeli tekočih odhodkov – v tekoče odhodke se všttevajo plače v širšem javnem sektorju s prispevki, sem se všttevajo razne subvencije in transferji, kakor tudi plačilo obresti, v glavnem, in v letu 2008 je bilo tekočih odhodkov države manj kot pa tekočih prihodkov. Tekoči prihodki so pa davčni in nedavčni prihodki. Točno rečeno, tekočih odhodkov v letu 2008 je bilo 7 milijard, tekočih prihodkov pa slabih 8,2 milijarde. Od takrat dalje, spoštovani minister, pa vse do letošnjega leta in do prihodnjih let imamo za več kot milijardo tekočih odhodkov več kot pa davčnih in nedavčnih prihodkov oziroma tekočih prihodkov. To je zaskrbljujoče. Vi pa meni danes pravite, da bomo letos, če bomo odmislili obresti, imeli izravnani proračun. Ampak obresti je za 1,2 milijarde evrov! Tega ne moremo odmisлити, to je dobršen del, dobršna postavka v tekočih odhodkih te države in jo moramo plačati za to, kar smo najeli v preteklosti, da bomo sploh še kakšno posojilo kje dobili. Želim vam torej povedati, da je konsolidacija javnih financ brez posega v tekoče odhodke, glede na to, koliko nam plačujejo ljudje in podjetja davkov, nemogoča. In sem pričakoval od vas vsaj en ukrep, ki bo šel v tej smeri, kajti mi s temi tekočimi odhodki ne bomo vzdržali. Jaz se najbolj bojim tega, spoštovani minister, da boste presežni primanjkljaj reševali s prodajo državnega premoženja. Ampak ko bo te prodaje konec – in te prodaje je bistveno manj, kot je pa našega presežnega javnega dolga – da bomo spet zabredli v novo spiralo zadolževanja.

Zato mi dovolite, ocenjujem, da Vlada nima konkretnega načrta, kako znižati primanjkljaj, kajti to so bile pobožne želje, kar ste navedli. To, da bomo zagnali gospodarstvo – fino, jaz si to želim, vendar se še ni pokazalo, še najmanj pa, da bi se pokazalo v tej meri.

Spoštovani, predlagam razpravo v parlamentu o odgovoru ministra.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

O vašem predlogu bomo glasovali v okviru glasovanj.

Naslednji odgovor gre gospodu Francu Brezniku, in sicer v zvezi z reprogrami posojil.

DR. UROŠ ČUFER: Najlepša hvala tudi za to vprašanje.

Rad bi poudaril samo to, da je razdolževanje pomemben proces na poti k

normalizaciji, je zelo visoko na prioritetni lestvici in ta proces ta trenutek poteka. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za vaš odgovor.

Naslednji, ki je zadnjič zastavil vprašanje ministru, je dr. Vinko Gorenak, v zvezi s financiranjem lokalnih projektov iz evropskih kohezijskih sredstev. Izvolite, gospod minister Čufer.

DR. UROŠ ČUFER: Najlepša hvala tudi za to vprašanje.

V zvezi s tem vprašajem, ki se nanaša na sofinanciranje projektov iz evropskih kohezijskih sredstev, bi na začetku pojasnil samo to, da je v proračunu za leto 2014 za področje kohezijske politike bilo na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje načrtovano 166 milijonov evrov, od tega 138 milijonov evrov evropskih sredstev in 27,3 milijona evrov slovenske udeležbe. To je bistveno več kot v preteklih letih, ko je bilo v povprečju za posamezno leto načrtovano in porabljeno samo okoli 36 milijonov evrov. Moram reči, da je tega kar veliko za letošnje leto planirano. Vidimo pa tudi to, ker se bližamo koncu kohezijskega obdobja, da se pravzaprav tudi hitrost porabe kohezijskih sredstev bistveno večja.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.
Dr. Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.
No, sedaj minister, ne vem, ali ste prebrali vprašanje ali ga niste, ampak kjerkoli hodimo po Sloveniji, naša poslanska skupina pa veste, da je mesečno praktično na obiskih, nas opozarjajo, da za lokalne projekte v te namene ni nobenih sredstev ... Mislim, da je s časom nekaj narobe ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.
Tukaj me obveščajo, da je bil čas porabljen že na prejšnji seji. Meni je sicer, moram reči, ta zadeva malce nenavadna, ampak bom tokrat spoštovala predloge, ki mi jih sugerira generalna sekretarka, tako da spoštovani dr. Gorenak ...

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Prav bi bilo, da to preverite, ker jaz mislim, da to ni res. To ne drži.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Bomo preverili. Je pa možnost za postopkovni predlog, tega pa lahko izkoristite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.
Bom v okviru tega ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC:
Oprostite, dr. Gorenak, bomo sedaj šli po vrsti. Naj bi bilo to vprašanje, za katerega, žal, niste

imeli dovolj časa. Jaz verjamem, da je minister zaznal, kaj je vprašanje, zato njemu sedaj dajem besedo za dopolnitev odgovora, potem imate pa vi priložnost za postopkovni predlog. Izvolite, minister Čufer.

DR. UROŠ ČUFER: Oprostite, jaz nisem uspel zaznati, kaj je bilo vprašanje.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Dvakrat nerodno, sedaj smo se nekako zapletli s časom, pa še minister ni razbral, kaj je vprašanje. Spoštovani minister, predlagam, da pogledate, kaj je osnovno vprašanje, pa poskušate dopolniti vaš odgovor s kakšnimi dodatnimi informacijami. Sicer pa, če želite, ostane to brez odgovora, pa dam besedo takoj dr. Gorenaku.
Dr. Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Naslednjo stvar lahko rečem v zvezi s tem. Odgovor je bil približno tak, da je vse najlepšem redu, da je denarja več in tako naprej. Ampak dejstva, minister, niso taka. Že lansko leto decembra, lahko samo en primer povem, je bil podpisan sklep za šest občin območja Kozjanskega in Posotelja za gradnjo vodovoda. Situacija tam je taka, da občine tri mesece že zalagajo vsa sredstva, ker država nima denarja, da bi to podpisala. To je bilo stanje takrat, ko sem jaz to poslansko vprašanje pisal. Potem smo imeli pa Odbor za zadeve EU, ki ga je vodil gospod Horvat, in po tistem, naj vam pomagam odgovoriti na vprašanje, po tistem ste vi denar našli in v Šmarju pri Jelšah to pogodbo tudi podpisali. Tako da je bil enostaven odgovor, ki sem ga v bistvu pričakoval. Podpredsednica, jaz ne morem, glede na to, da je stvar bila realizirana, da je pogodba bila podpisana, ne morem predlagati razprave na to temo. Ampak vidim pa, da minister res ni pogledal. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.
Minister sedaj nima več besede, ker je bil to postopkovni predlog. O njem bomo glasovali v okviru glasovanj.

Naslednji je na vrsti gospod Jože Tanko oziroma odgovor ministra na vprašanje gospoda Jožeta Tanka v zvezi s porabo proračunskega denarja.

DR. UROŠ ČUFER: Najlepša hvala tudi za to vprašanje.

Moram priznati, da tudi tukaj nisem prepričan, če sem popolnoma dobro razumel vprašanje. Razumem, da se nanaša na to, kakšne so prioritete pri razporejanju proračunskih sredstev. Jaz bi mogoče povedal to, da so prioritete postavljene s proračunom Republike Slovenije, ki je bil sprejet v parlamentu, mislim, da lani enkrat novembra. Za enkrat bi tukaj zaključil z odgovorom.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želite besedo?
Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Saj zato smo tam, kjer smo. Če ste prebrali magnetogram mojega poslanskega ustnega vprašanja, potem bi verjetno poznali tudi intenco oziroma poudarek mojega vprašanja. Pa vam bom ponovil določene stvari.

Lani se je, v enem letu se je država zadolžila za en proračun, za približno 8 milijard evrov. V okviru tega proračuna ne moremo najti nekaj milijonov evrov, recimo 20 milijonov evrov za Urgenco v Kliničnem centru ali pa nekaj deset milijonov evrov za razvojne osi ali za investicije v cesti ali železniško omrežje. Teh nekaj 10 milijonov evrov predstavlja četrtno odstotka od vse zadolžitve. In država v bistvu ne zmore zagotoviti nekaj denarja za to, da bi se določeni projekti realizirali. Da je stvar hujša, se podobno dogaja pri evropskih projektih. Pri koheziji, na primer, bi država morala zagotoviti 35 milijonov evrov, da bi se v dveh letih zvrstilo za 230 evrov milijonov evrov investicij, vendar država tega ne da. S tem da bi mi za teh 230 milijonov evrov dobili DDV več, kot bi bil vložek države, istočasno pa bi tudi dohodki oziroma plačila prispevkov in davkov iz naslova plač dali dodatnih 10, 15 milijonov evrov glede na strukturo tega. In država tudi pri takih projektih, ko bi naredili komercialno plus, če tako rečem, ne zagotovi partnerskega dela, to se pravi, zaradi tega se ne obrne DDV in zaradi tega se ne zgodijo dodatno še prispevki in davki iz naslova bruto plač itn. Se pravi, tudi tam, kjer ima država evidentno dobiček, te investicije ni. In zato sprašujem o prioritetah. Imamo na razpolago evropska sredstva, imamo na razpolago bančna sredstva, država pa ne zloži skupaj nekega projekta, pri katerem bi evidentno potegnila plus – ne samo država, tudi ljudje. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, dr. Čufer.

DR. UROŠ ČUFER: Mogoče bi samo to pojasnil, da je pravzaprav Vlada 26. marca sprejela za nemoteno izvajanje projektov kohezijske politike, kot ste omenili in na tak način pravzaprav zagotovila dodatne pravice porabe v višini 100 milijonov evrov. Tukaj moram reči, da mislim, da vaši komentarji niso čisto upravičeni, ker ravno to, kar ste predlagali, je bilo narejeno 26. marca.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, gospod Tanko.

Postopkovni predlog. Minuto je treba počakati.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovana predsedujoča!

Predlagam, da o neodgovoru ministra opravimo razpravo v Državnem zboru, to je v skladu s Poslovníkom Državnega zbora.. Vprašanja, ki sem jih postavil, so utemeljena, so podprta z dokumenti, s številkami in odločitvami Vlade. Kar zadeva kohezijska sredstva, Vlada ne sprostí začetka investicij, ker ne da soglasja k začetku investicij, ob tem da bi morala zagotoviti 35 milijonov evrov v proračun, da bi se te investicije začele. Ko bi bil postopek investicij zaključen, bi iz naslova DDV dobila vsaj 40 milijonov evrov, celo več, ker je DDV višji od 20 %, je 22 %, in zagotovo, ker je približno v strukturi teh investicij strošek dela 40 %, bi iz tega naslova dobila, iz teh 200 milijonov še veliko denarja iz naslova prispevkov za socialno zavarovanje in za obremenitev plač in najbrž tudi kaj za dohodnino. Celo pri tako pozitivni investiciji, kot je izraba evropskih sredstev, kjer bi država evidentno zaslužila nekaj deset milijonov evrov, ob tem da bi zagotovila vse potrebe državljanov po vprašanju pitne vode, in to na področju 11 območij v Sloveniji, država ne zagotovi vira in se začetek investicij blokira. To je nedopustno.

Drugi problem je pa to, da bo država sedaj zlahka našla 160 milijonov evrov denarja za intervencijo v Banki Celje. Banka Celje najbrž ni ključna prioriteta intervencij države s proračunskimi viri ali pa zadolževanjem, ne najde pa denarja za tisto, kar je izvorna pristojnost države. To pa je recimo investicija v zdravstvene institucije, v urgentne centre, v razvojnost in tako naprej. Tukaj gre za popolnoma zgrešen koncept. Na to smo opozarjali že prvič, ko sta sprejeli odločitev Vlada in Banka Slovenije, da boste intervenirali v dve zasebni banki z milijardnim poroštvo. Že prej ste skeširali skoraj 200 milijonov v obe banki, nekaj mesecev pred uvedbo prisilne poravnave, če tako rečem, potem ste dali še milijardno poroštvo. Za to ni problema. Sedaj za Banko Celje 160 milijonov ni nobenega problema. Ko pa rabimo nekaj drobiža, da se sprostijo recimo evropski projekti, pa milijon problemov, tisoč vprašanj in birokratskih ovir vedno znova in tako naprej.

Spoštovana predsedujoča, želim, da o neodgovoru ministra opravimo razpravo v Državnem zboru. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

O vašem predlogu bomo glasovali v okviru glasovanj.

Sedaj pa že zadnje vprašanje za ministra za finance v okviru neodgovorjenih prejšnjih odgovorov, ki se nanaša na vprašanje gospoda Jožefa Horvata v zvezi z izvajanjem projektov Evropske unije.

Izvolite, minister Čufer.

DR. UROŠ ČUFER: Najlepša hvala.

Jaz sem iz magnetograma razbral pravzaprav dve vprašanji. Prvo se nanaša na spremembe

Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za 2014–2015, s katerim bi Vlada omilila način štetja števila zaposlenih v javnem sektorju in s katerim bi pravzaprav dosegla cilj zmanjševanja števila zaposlenih v javnem sektorju. To razpravo smo na vladi opravili, samega zakona pa še nismo predlagali parlamentu in pravzaprav del diskusije pravzaprav še poteka.

Drugo vprašanje je vezano na sofinanciranje projektov iz posameznih lokalnih skupnosti, ki se nanašajo na pristojnost Ministrstva za kmetijstvo, okolje in prostor. Mislim, da smo dobili nekaj podobnih vprašanj že tekom te seje. Tisto, kar bi jaz mogoče izpostavil, je to, da v bistvu lahko dodatna sredstva za črpanje, dodatne projekte in pa dodatna sredstva za črpanje evropskih sredstev dobimo šele potem, ko bodo ta evropska sredstva na razpolago, da v bistvu predhodna odobritev projektov, za katere sredstva niso zagotovljena, sicer izgleda na videz mogoče lahko privlačno, je pa vsekakor nezakonita. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.
Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Kolegice in kolegi, spoštovani gospodje ministri!

Hvala, gospod minister, za vaš del odgovorov. Jaz sem želel več ali manj v svojem poslanskem vprašanju povedati, da se seveda strinjam, ko gre za napore, da se zmanjša število zaposlenih v javnem sektorju. Seveda pa tukaj ne moremo počenjati zmanjševanja kar linearno. Moramo biti pozorni, kje, na katerih mestih moramo imeti zadostne kadrovske kapacitete. In sem tudi v poslanskem vprašanju pokazal, da tam, kjer gre za kadrovskega potencial, ki skrbi za tekočo realizacijo oziroma izvajanje evropskih projektov, za črpanje evropskih sredstev, da tam moramo biti zelo pozorni. Jaz sem na nek način zadovoljen, da je na podlagi sklepov Odbora za zadeve Evropske unije, ki mu predsedujem, 25. marca letos Vlada naslednji dan takoj naredila proračunske prerazporeditve in zagotovila dobrih 100 milijonov za nadaljevanje izvajanja kohezijskih projektov, predvsem okoljevarstvenih, vodooskrba in tako naprej. Ampak to je šele prvi korak, tega se najbrž, gospod minister, oba zavedava. Zadeva še ni zaključena. Imamo še veliko denarja v evropski blagajni, ki ga moramo počrpati. Glejte, kar nekaj je vprašanj, ki so vezana tako na zagotavljanje lastne finančne udeležbe za črpanje evropskih sredstev kot tudi za zagotavljanje kadrovskega potenciala, ker namreč ljudje, ki peljejo evropske projekte, morajo biti kadrovskega podkovanosti in dovolj jih mora biti.

Mene res zdaj zanima, rekli ste, da zakona za enkrat še ni, ampak me naprej zanima, gospod minister:

Kako boste vi zagovarjali na Vladi, kakšno bo nadaljevanje kadrovske politike v tistem delu, ko gre za realizacijo evropskih projektov?

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister, izvolite.

DR. UROŠ ČUFER: Jaz, bom, pa tudi vedno do zdaj sem zagovarjal, da potrebujemo kompetentne ljudi, ki znajo, ne samo projekte, tudi kaj drugega še prebrati in to ustrezno narediti, ne glede na vir financiranja. Mislim, da gre trenutno debata v smer, da v bistvu kvota ljudi, ki so pravzaprav financirani iz evropskih sredstev, ne sodi v tisti procent, ki ga imamo za cilj.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Naslednji je na vrsti minister za obrambo gospod Roman Jakič, ki bo odgovoril na vprašanje, ki ga je zastavil gospod Ljubo Žnidar v zvezi z zaporami zračnega prostora. Izvolite, minister Jakič.

ROMAN JAKIČ: Najlepša hvala, spoštovana podpredsednica. Najlepša hvala za vprašanje, gospod poslanec.

V zadnjem obdobju je bilo v medijih kar nekaj člankov, ki so govorili o škodi, ki naj bi jo povzročilo zapiranje zračnega prostora nad vojaškim vadiščem Poček. Žal teh konkretnih podatkov o škodi, ki bi nastala zaradi občasnega zapiranja zračnega prostora nad poligonom Poček, nimamo, saj tovrstnih zahtev v zvezi s tem nikoli nismo prejeli, nismo pa uspeli razbrati niti iz teh medijskih objav, ki so bile predstavljene.

Najprej moram poudariti, da se vse zapore zračnega prostora načrtujejo prek civilnih letalskih oblasti v Republiki Sloveniji v skladu z nacionalnimi in mednarodnimi predpisi. Slovenska vojska pri zapiranju zračnega prostora nad vadbiščem Poček nikakor ne zganja samovolje, kakor se prikazuje v javnosti. Operativni postopki glede optimalne uporabe zračnega prostora med pristojnimi službami v državi, se pravi civilnimi in vojaškimi, so dobro urejeni in ustrezno delujejo tudi po oceni Ministrstva za infrastrukturo in prostor. Kot veste, področje sodelovanja civilnih in vojaških oblasti glede uporabe zračnega prostora je urejeno z evropsko in tudi z nacionalno zakonodajo. V mesecu marcu sva s kolegom ministrom Omerzelom že podpisala imenovanje odbora za upravljanje zračnega prostora, v katerem so predstavniki tako civilnih kot tudi vojaških letalskih oblasti v Republiki Sloveniji. Imenovanje tega odbora pomeni nadaljnjo implementacijo evropskih predpisov glede fleksibilne uporabe zračnega prostora. Ta odbor

je začel s svojim delom in bo v okviru svojega delovanja preveril tudi kako in iskal tudi možnosti za izboljšanje obstoječega stanja. Menim, da je to tudi prostor za strokovni dialog med različnimi deležniki. Želim si, da bi razprava iz medijev bila prenesena v strokovne kroge, in pričakujem, da je to mesto, kjer naj bi se ta diskusija začela. Ampak konkretno, zračni prostor nad vadbiščem je razdeljen na več con, pri čemer se največkrat uporablja cona, tako imenovana LJR4, ki je neposredno nad vadbiščem Poček in nima vpliva na zračni promet v Sloveniji. Cona leži tudi izven območja postojnskega letališča. Cone, s katerimi se zapira nekoliko širše območje, so cone, ki jih mi imenujemo LJR6 A, B in C. Te prepovedi seveda veljajo za generalno aviacijo, ker leti v pogojih vizualne vidljivosti. Se pravi nekomercialni leti. V letu 2012 smo te cone imeli zaprte skupno 34-krat, leta 2013 pa 14-krat, v skupnem trajanju 27 ur. Potem pa je še cona LJR5, ki pa obsega tudi območje postojnskega športnega letališča, vendar je zapora te cone v uporabi predvsem v dopoldanskem času znotraj delovnih dni. Ta cona je zaprta cca 80 ur na leto. Zapora velja za nekomercialne lete, ki letijo na nizkih višinah, se pravi aeroklubi in tako naprej.

Ob tem je treba poudariti, da občasno zapiranje katerekoli cone nikakor ne pomeni zapiranja letalskega prometa za letališče Portorož, kot se skuša prikazati v javnosti. Le izogniti se je treba takim zaprtim conam. Tako da po našem mnenju in izračunih, če je cona nad Počkom zaprta, je let od Ljubljane do Portoroža 5 minut daljši. Se pravi se morajo po severni ali po južni strani izogniti samega zaprtega. In če računate, da je ura leta 150 evrov, je to 5 minut, si lahko izračunate, koliko več mora plačati tisti, ki leti.

V drugem delu vam bom pa še mogoče bolj konkretno odgovoril. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Žnidar, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani minister, hvala za odgovor. Vidim, da je napredovanje na tem področju z imenovanjem in med ministrskim resornim usklajevanjem, to se pravi med vašim ministrstvom in Ministrstvom za infrastrukturo, ker naj bi ta odbor v nadaljevanju, to se pravi v prihodnosti, nekako bolj strokovno in z vključitvijo res širšega kroga deležnikov pri zapiranju zračnega prostora odredil same zapore v prihodnosti. Nekako res ne vem, zakaj takšno povečanje zapiranja zračnega prostora v primerjavi z lanskim letom oziroma leti nazaj. Gre za kar občutno povečanje prostora. V mesecu marcu kar 25 dni, seveda ne govorimo o celotnem terminskem dnevu, ampak bilo je kar 25 dni zapore, za april napovedano 16 dni, napovedi za mesec maj še ni. Vemo, v kakšnem stanju je gospodarstvo, konkretno govorimo o turističnem gospodarstvu, vemo, da se na

področju turizma v svetu obrne največ denarja in tudi v Sloveniji je turizem izjemno pomemben, tako da se turistični delavci res borijo za vsak turistični evro.

Ali se bo stanje zdaj na tem področju izboljšalo ali pa bo teh zapor tudi v prihodnosti časovno toliko, kot jih je bilo sedaj v teh dveh mesecih?

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister. Gospod Žnidar, izklopite prosim mikrofona.

ROMAN JAKIČ: Najlepša hvala za dodatno vprašanje.

Odgovor je preprost. Mi tako in tako v naprej načrtujemo. Generalštab Slovenske vojske je 4. aprila organiziral novinarsko konferenco, na kateri je podrobneje predstavil ključne vaje v letu 2014. V okviru tiskovne konference so bile predstavljene tudi predvidene zapore zračnega prostora na območju poligona Poček. Zanimivo je, da na tej tiskovni konferenci, kljub temu da je bil vabljen direktor portoroškega letališča, kjer bi lahko neposredno tudi pojasnili, kdaj naj bi bile zapore, se pač direktor tega ni udeležil. Ampak seveda to nič ne pomeni. Skupna zapora vseh con v letu 2012 je znašala 279 ur, v letu 2013 smo to zmanjšali na 116 ur, v letu 2014 pa naj bi se, glede na načrtovani obseg, ki ga je Slovenska vojska objavila 4. aprila, obseg zapor gibal okoli 200 ur, se pravi, manj kot leta 2012 in več kot 2013. Pri čemer pa naj bi bila nekaj večja frekvenca zapor predvidena v prvi polovici leta zaradi vaj, ki se bodo izvajale v tem času. Seveda se tu strinjam z vami, in glede na to, da tudi sami poznate kot nekdanji državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo ta dogovarjanja, se vsi dejansko zavedamo, da je treba število ur zapiranja con na nek način zmanjševati in jih zapirati samo glede na dejanske potrebe na poligonu, zato smo le-te tudi reducirali. Prej sem pa že povedal, kako poskušamo tudi po segmentih zapirati zgodbo v nedelovnem času, predvsem pa razumem to skrb zaradi gospodarstva. Moram pa reči, da se je del te tako imenovane škode, ki naj bi se povzročala gospodarstvu, predvsem turizmu, nanašal na samo letališče Portorož, ki ni neposredno – se pravi, zaprte so cone, ki so nad Počkom, kot sem že prej rekel, da se lahko izognemo temu. Je pa še en večji problem za prihod turistov na portoroško letališče, in sicer prekratka pristajalna steza, in je že tako in tako problematično, da bi turisti pristajali tam. Večina malo večjih letal tipa Falcon mora pristajati na tržaškem letališču. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želite še besedo za postopkovni predlog?
Izvolite, gospod Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa.

Predlagam, da v skladu z 246. členom Poslovnika Državnega zbora o predmetni temi opravimo širšo razpravo, kajti v zadevi, kot je zapiranje zračnega prostora, je vključeno zelo veliko deležnikov in omejitev zračnega prostora neposredno vpliva na turistično gospodarstvo v naši deželi. To je pomemben prihodek, rekel bi, da ne gledamo samo tistega dela, recimo, kot so letališke pristojbine, ampak je treba pogledati zadevo širše, kajti na leto malo manj kot 30 tisoč potnikov dejansko tudi pri nas porabi precejšnjo količino denarja, in to je prihodek turizma. Zato predlagam, da se v razpravo o tej temi vključi več deležnikov in da se o tem opravi javna razprava.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

O vašem predlogu bomo glasovali v okviru glasovanj.

Zdaj prehajamo na vprašanja poslank in poslancev za to sejo, in sicer na prvi krog, v katerem ima prva besedo Mateja Pučnik za vprašanje ministru za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneja Pikala.

MATEJA PUČNIK (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovana podpredsednica Državnega zbora, spoštovana ministra, kolegice in kolegi!

Prejšnji teden je bil na spletni strani Ministrstva za izobraževanje objavljen nov predlog Zakona o visokem šolstvu in ta je izzval demonstracije študentov in nekaterih sindikatov, ki delujejo na področju vzgoje in izobraževanja, pa tudi ostalih, kjer so želeli opozoriti na škodljive posledice, ki jih prinaša nov zakon o visokem šolstvu. Študenti in drugi so protestirali proti šolninam in proti komercializaciji visokega šolstva, saj se borijo za polno javno financirano, univerzalno dostopno in demokratično načrtovano visoko šolstvo, kot smo lahko brali v medijih. Ministru tudi očitajo, da je ministrstvo samo izbiralo udeležence pri pogajanjih o predlogu zakona, ki naj bi potekalo za zaprtimi vrati. Mnogi so prepričani, da zakon uvaja šolnine na rednem študiju in poglablja komercializacijo univerz. Zakon namreč omogoča zaračunavanje že prvega študija, če se želi nekdo vpisati na fakulteto, na kateri so razpisna mesta že zasedena. Varovalko, ki jo minister omenja, ki jo vključuje nov predlog zakona, so označili za neustrezno, poleg tega pa naj bi ministru omogočala tudi poseganje v delo fakultet. Tudi predstavnik Visokošolskega sindikata Slovenije je poudaril, da predlog zakona v celoti ustavlja napredovanje delavcev na univerzah in pod vprašaje postavlja tudi plače, ki bodo neposredno odvisne od prispevka študentov. Nekateri opozarjajo, da niso problematični le deli zakona, ampak ves zakon, zato zahtevajo njegovo zavrnitev. Pravijo, da če bo ta zakon sprejet, bodo šolnine uvedene tudi na rednem študiju in bodo namesto nekaj izrednega postale nekaj normalnega. Problem

vidijo tudi v tem, da višina šolnin v zakon ni omejena.

Zato vas, spoštovani minister, sprašujem:

Kako odgovarjate na očitke, da ste se usklajevali samo z nekaterimi deležniki in ne z vsemi delujočimi skupinami na področju visokega šolstva?

Kako lahko zagotovite, da šolnin ne bo, če pa so v zakonu zapisane?

Kako odgovarjate visokošolskemu sindikatu glede napredovanja delavcev na fakultetah?

Ali boste razmislili tudi o tem, da zaradi velikega nasprotovanja ta predlog zakona umaknete in pripravite nov predlog, ki bo sprejemljiv za vse?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dr. Pikalo, izvolite.

DR. JERNEJ PIKALO: Spoštovana gospa podpredsednica! Gospa poslanka, hvala za to vprašanje.

Jaz moram reči, da me zelo veseli, da smo sedaj pa drugič v tem mandatu vsi skupaj proti komercializaciji, proti podeljevanju novih koncesij, še posebej takih nezakonitih, neustavnih in tako naprej. Moram reči, da mi je v veliko veselje, da se je tudi Poslanska skupina SDS, če prav razumem, pridružila temu vidiku. Vsi se strinjamo s tem, da komercializacija visokega šolstva ni dobra. Vsi vemo, da je temelj napredovanja te družbe brezplačno visoko šolstvo in da je to tudi ključni razvojni potencial, ki ga ta država mora imeti in ga bo seveda tudi realizirala.

Kar se tiče novega zakona o visokem šolstvu, mislim, da tisti, ki so demonstrirali, pa ne bi rad polemiziral z njimi, ker moje načelo je delovanje za pogajalsko mizo oziroma v dogovarjanju, ne pa zunaj na ulici, bi rad povedal, da ta dogovarjanja tečejo naprej. Daleč od tega, da bi ta zakon oziroma predlog oziroma verzija, ki jo imate, da bi bila zadnja. Ampak lahko pa tudi povem, da tudi ta teden tečejo pogajanja, tako da nimamo namena, ker pogajanja tečejo zelo dobro, nimamo namena umikati predloga. Ga bomo pa sigurno še izboljšali. O tem pa ni nobenega dvoma. Uredili bomo pogoje za delovanje šol, zato da ne bo več mogoče imeti zasebne šole v hotelu, kjer se molze denar študentov in se potem podeljujejo neke diplome, za katere delodajalci od daleč vedo, koliko so vredne. Uredili bomo glede akreditacij. Uredili bomo tudi to, kar imenujete financiranje visokega šolstva. Ampak financiranje visokega šolstva tako, da ne bo več, tako kot je sedaj urejeno v uredbi, ki jo je mogoče spreminjati tudi večkrat na leto, ampak bo urejeno z zakonom, bo stabilno in jasno predvidljivo.

Kar pa se tiče šolnin, je pa vsak, ki je prebral zakon, mislim, da v 118. členu si lahko prebere, da ta vlada in tudi moje osebno stališče je, da smo proti šolninam, in vsakdo se bo lahko vpisal na polni ali delni brezplačen študij, če bo le izpolnjeval pogoje, ne glede na starost. To je še dodatna zadeva, ki je do sedaj ni. Torej ne glede na starost, govorimo o vseživljenjskem učenju. Da tudi tisti pri 30 ali več imajo svojo priložnost, če še niso izkoristili te zadeve, da se bodo lahko vpisali in tudi dokončali brezplačno visokošolski študij. Mislim, da je to izjemno pomembno in tudi pomeni nov razvojni potencial za to državo.

Kar pa se tiče napredovanja posameznih visokošolskih učiteljev, mi v tem zakonu kaj posebej glede tega ne spreminjamo. Sistem je že sedaj tak, kot je, in tu nimamo prav posebnih namenov karkoli glede napredovanja. Upam, da mislite napredovanje v nazive med docenti, izrednimi, rednimi profesorji ter seveda asistenti.

Kar pa se tiče drugega dela vašega vprašanja, torej tistega dela, kjer ste govorili o plačilu, gre pa za to, da vsa plačila na javnih univerzah urejena s sistemom plač javnih uslužbencev in to velja tudi za visokošolske učitelje ter visokošolske sodelavce. To bo veljalo še naprej. To vam seveda lahko zagotovim in napredovanje ni v nobenem primeru povezano z načinom študija. Če govorite, niste eksplicitno tega povedali, ampak če govorite o plačljivem delu študija, potem bo v tistem delu, ko bodo prisotni študentje, ki bodo plačali študij, plačali ga bodo pa zato, ker ne izpolnjujejo pogojev za brezplačni študij, tisti del plačila pa bo urejen s civilnim pravom in bodo posamezni učitelji dobili dodatno plačilo za ta denar. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Pučnik, izvolite.

MATEJA PUČNIK (PS SDS): Hvala lepa za ta del odgovora, spoštovani minister.

Radi, ko govorimo o visokem šolstvu, po navadi začnete z odvzetimi koncesijami pa z akreditacijami, itn. Ampak jaz sem vendarle želela, da mogoče malce več spregovorimo ravno o problemu plačljivega študija, ker mislim, da je to tudi največji problem in ravno ta del zakona predstavlja tudi študentskim organizacijam največji problem. Ne vem, sicer vas poslušam in želim slišati, kaj ste povedali, ampak jaz sem še vedno prepričana, da tudi na rednem študiju bodo šolnine predvidene in so predvidene, in si mislim, da če bi mogoče res imeli namen, da se tem šolninam čisto izognete, da jih enostavno iz zakona prečrtate, da se potem o šolninah enostavno ne pogovarjamo več. Tudi v študentski organizaciji so izpostavili, čeprav vem, da se niso pridružili demonstracijam, da njihova predloga nista bila upoštevana, in sicer sami se zavzemajo, da bi se ta odstotek teh plačljivih študijskih mest znižal

s 40 na 20 plačljivih mest. Prav tako pa ostaja zgolj eno absolventsko leto za prvo in drugo stopnjo študija, v študentski organizaciji pa si prizadevajo za dve leti.

Spoštovani minister! Še vseeno bi želela, kljub temu da pravite, da se bodo pogajanja še nadaljevala, vprašati:

Do katere mere boste popustili, do katere mere boste se še pogajali?

Ali boste tudi glede deleža plačljivih študijskih mest popustili?

In ne nazadnje, rekli ste, da zakona ne boste umikali:

Ali boste zakon kljub temu, da ne bo usklajen in pa da mu bodo mnogi nasprotovali, vseeno predložili Vladi oziroma v postopek v Državni zbor.

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, dopolnitev odgovora, minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa.

Mislim, da ste že sami zelo lepo odgovorili. Zakona ne sprejema Vlada Republike Slovenije, ampak Državni zbor Republike Slovenije. In tisto, kar bo Državni zbor odločil o tem zakonu, tisto bo tudi veljalo. In tako je tudi prav in tako je vedno bilo. Jaz mislim, da smo vgradili veliko varovalk, da se tisto, kar danes govorite, ne bo zgodilo. Če smo pa že pri tem, da ukinemo tisto, kar se danes imenuje izredni študij, in rečemo, da tega preprosto nimamo – plačljiv študij je to, potem seveda trčimo ob nekaj drugega in se imenuje pravica vsakega do izobraževanja. Predstavljajte si en kup življenjskih situacij, ko pri 18., 19. pa tam do 24 mogoče niste dokončali študija iz tega ali onega razloga, potrošili ste pravico do brezplačnega izobraževanja, in če bi predlog, ki ga vi predlagate, sedaj obveljal, potem ga tudi nikoli kasneje v življenju ne bi mogli plačati, ker ne boste imeli te pravice. Pravica do študija trči ob pravico do dostopa do študija. In upam, da vsi, ki o tem govorite, se tega zavedate. Jaz mislim, da je važno, da v tej družbi damo vsem priložnost, da se izobražujejo, tudi če mogoče takrat, ko je kronološko čas za izobraževanje, pri tem niso bili uspešni. In verjemite, takih situacij je pri ljudeh zelo veliko. Drugače je pa naš namen v tem, da čim bolj uredimo visokošolski študij tudi z vidika fiktivnih vpisov, da bi le-tega bilo manj, kajti vsi vemo, gre za zlorabo davkoplačevalskega denarja, in to tam, kjer ga najmanj potrebujemo, ker seveda tudi vemo, da pri visokoškolskem študiju, primerjalno gledano, v primerjavi z drugimi državami, kar nekaj denarja manjka glede na siceršnja povprečja OECD. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa ministru.

Naslednji je na vrsti gospod Jazen Ribič, ki ima vprašanje za ministra, ki je sicer odsoten, za gospoda Sama Omerzela.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala. Spoštovani! Slovenija ima velike težave s proračunom, to nam je vsem znano. Zaradi tega je poleg drugih tudi Ministrstvo za infrastrukturo in prostor ustavilo praktično vse investicije. Popolnoma nerazumljivo pa je, da so ustavljene tudi skoraj že dokončane investicije, kar pomeni, da bo strošek vzdrževanja nedokončanih objektov in drugih nujnih ukrepov lahko tudi višji od dokončanja. Zato sprašujem ministra:

Ali boste na ministrstvu in v organih v sestavi o tem opravili ponovni premislek?

Kako boste zagotovili pogoje za dokončanje del na investicijah v cestno infrastrukturo, ki so tik pred zaključkom?

Nekatere občine je ministrstvo obvestilo, da za 6 mesecev prestavlja začetek del po podpisanih pogodbah in tudi izbranih izvajalcih. Zanima me: Ali že imate zagotovila, da se bodo ta dela takrat tudi resnično začela?

Problem ni le ustavitev del na cestnih odsekih, ampak tudi to, da se bodo z odlašanjem obnove cest problemi še povečevali. Stroški nastajajo že z ustavitvijo del, poleg tega pa se s prelaganjem sanacij stroški le še povečujejo. Tekoče naložbe je treba zaključiti, saj bo v nasprotnem primeru izvajalcem treba plačati še zamudne obresti. Obstajajo številni primeri, ko so občine zagotovile sredstva za obnovo oziroma rekonstrukcijo določenih cestnih odsekov in tudi že je začela z delom, sofinanciranje na primer za pločnike ob državnih cestah, kanalizacijo, medtem ko država kljub podpisu pogodb z izvajalcem z deli odlaša, četudi gre za nekaj sto metrov dolg odsek državne ceste.

Zavedam se pomanjkanja sredstev v državnem proračunu. O vseh nevarnostih tako drastičnega znižanja sredstev za vzdrževanje cestne infrastrukture smo vas v naši poslanski skupini opozarjali že ob sprejemanju proračunov za leti 2014 in 2015, a nas takrat niste poslušali. Zagotavljali ste, da bo investicije mogoče izvajati s prerezporejanjem sredstev. Zanima me:

Kje so zdaj ta sredstva?

Kaj se na tem dogaja?

Ali povečujemo tiste črne točke?

Kaj je tukaj s prometno varnostjo?

Mislím, da bi bilo prav, da bi o tem dobil na naslednji seji ustni odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za vaš predlog.

Vaše vprašanje bo uvrščeno na naslednjo sejo.

Naslednji je na vrsti gospod Dragan Bosnić, ki ima vprašanje za ministra za izobraževanje, znanost in šport dr. Pikala. Izvolite, gospod Bosnić.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala.

Spoštovani minister, v zakonodajnem procesu je Predlog zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov. Danes je bil umaknjen iz dnevnega reda zaradi nepravilno vloženi amandmajev. Mislim, da je na redno majsko sejo preložen. Ta predlog kar precej buri duhove, in sicer gre za predlog, katerega namen je nek benefit športnikov. Ko smo zadevo obravnavali na odboru, smo se vsi strinjali glede cilja in namena, ki pač je dober, s tem smo se vsi strinjali, z izvedbo pa ne najbolj. Jaz sem prebral mnenje Vlade 48. seje, mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Državnega sveta. Povsod se najdejo pomisleki, ki so upravičeni in utemeljeni. Je pa problem, ki traja precej časa, in v vsem tem času ni bilo neke zadostne volje oziroma znanja, ne vem, kaj naj še rečem, da bi se rešil.

Vprašanje, ki ga imate pred seboj je v principu dokaj konkretno. Ker je bil napovedan šestmesečni rok z vaše strani za ustrezno rešitev tega vprašanja, me zanima:

Kaj je v tem času do zdaj bilo narejeno in kaj se še načrtuje?

Zanima me realna izvedba tega zakona v predvidenem času. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Gospa podpredsednica, gospe in gospodje!

Strinjamo se v tem, da je cilj in namen zakona dober. Mi vemo, da moramo glede športnikov to zadevo urediti. Je pa tako, kot ste tudi vi rekli, jaz bom sicer mogoče uporabil nekoliko drugačne besede, izvedba v zakonu izrazito šibka. Ttako kot so tudi naše strokovne službe na ministrstvu ta zakon pregledovale, vidijo en kup potencialnih, bodočih problemov. Zdaj govorimo seveda o zakonu, ki ga ni predlagala Vlada, ampak ga je predlagala skupina poslancev. Vi veste, kje je pravzaprav bistvo problema tega zakona. Bistvo problema je v slabih ali pa recimo temu nesistemskih rešitvah, predvsem kar se tiče davkov, davčnih olajšav in še nekih zadev, za katere vsi vemo, da jih v tej državi urejamo v davčni zakonodaji, ne pa seveda v področnih zakonodajah. Verjetno so še druge zadeve, ki bi jih morali rešiti. Vlada je res, tako kot pravite, sprejela zavezo, da bo v roku šestih mesecev pripravila svoj predlog zakona. Trenutno imamo zadevo na idejni ravni, bi pa rad, in sem rekel tudi na odboru in tako rečem tudi tukaj javno, če bi predlagatelj nam dal roko in če bi bil pripravljen se z nami pogovoriti glede teh nesistemskih in drugih, recimo temu slabo rešenih zahtev, da bi mogoče lahko mi sodelovali že pri tem prvotnem predlogu zakona. Sicer nam ne preostane nič drugega, kot da predlogu nasprotujemo in kasneje, ko bo enkrat sprejet, če bo pač sprejet, tudi predlagamo novelo tega zakona. Tisto, kar jaz pravim, je, da mogoče še enkrat poskušamo urediti stvari že v

tem sedaj predlaganem zakonu. Ampak na žalost, kot ste tudi sami videli zadnjič na odboru, ni bilo prav dosti posluha za tovrstne pripombe. Mislim, da še imamo čas in je prav, da odtečemo mogoče še en krog in poskušamo uskladiti že predlagano besedilo predvsem tako, da bo dobro, da bo tudi na izvedbeni ravni potem primerno in da ne bo prihajalo do nesistemsosti, kar se tiče davčnih olajšav posebnih poklicnih skupin. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Bosnić, izvolite.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala, za ta del odgovora. Ampak jaz sem prej povedal uvodoma, da težave poznam in jasno mi je, da gre za področje davčne zakonodaje. Ampak gre v principu za to, da če se ne strinjamo oziroma ne strinjate s predlogom predlagatelja, se pravi skupine poslancev, se je moje vprašanje nanašalo na vašo solucijo. Tukaj sem zdaj zaznal dve zadevi. Ena je ta, da se še da koordinirati s predlagatelji in priti do dobre rešitve, ampak v primeru, da ne, in v primeru, da ta predlog obstane na tej stopnji, bi mene zanimalo, vi ste rekli, na idejni ravni je zakon:

Koliko bi bilo realno potem pričakovati vaš zakon, če ta ne bi šel naprej?

Predvsem dva pomisleka sta, ki sta bila tudi izkazana s strani Državnega sveta, upoštevanje solidarnostnega momenta in širitve nabora, ki bi zajel športnike, ki jih predvideva ta premostitveni sklad. Se pravi, to dvoje.

Koliko je to realno, to me zanima, v primeru, da ne pride do nadaljevanja?

Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Bosnić.

Izvolite, minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Poglejte, če smo dali zavezo, potem jo bomo absolutno poskušali realizirati. Mislim, da je bilo 25. 2., torej 6. 3. potem ponovno, torej konec avgusta, v začetku septembra, bi mi seveda morali zakon z nekimi drugimi rešitvami prinesiti v Državni zbor. In to bi tudi naredili. Ampak jaz vseeno mislim, da je bolje, da poskusimo zdaj še z usklajevanjem pri tej varianti, vidimo, ali lahko pridemo skupaj ali ne. V nasprotnem primeru moramo počakati in potem lahko tudi vložimo novelo, če je treba. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Čuš ima vprašanje za ministra za infrastrukturo in prostor gospod Omerzela.

Izvolite, gospod Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča.

Naj kar na začetku povem, da bi rad imel odgovor v pisni obliki.

Danes sem se odločil, ker v celotnem spodnjem Podravju stoji ali pa je zaustavljena gradnja velikih infrastrukturnih projektov, se mi postavi vprašanje, ki pa tokrat ne bo glede avtocestnega odseka Draženci–Gruškovje ali pa posodobitve železniške proge Pragersko–Hodoš, ampak glede gradnje hitre ceste Ptuj–Ormož.

Postopek umeščanja same ceste Ptuj–Ormož se je začel že pred letom 1996 in glede na to, da je danes skoraj 20 let od tega, kar se je začel projekt, pa ni bilo storjenega še praktično nič, se lahko vprašamo, kaj pristojni na ministrstvu sploh delajo. Edino, kar je od omenjenega projekta bilo, je bilo to, da je bil zgrajen Puhov most, odprta pa je postala povezava med Ptujem in Markovci, kjer pa se državni prostorski načrt sprejema že preko 10 let. Na osnovi sklepa Vlade Republike Slovenije iz leta 2012 pa je priprava državnega prostorskega načrta na tem območju šla v fazo mirovanja do nadaljnjih preveritev. S strani Darsa smo pred nekaj tedni oziroma meseci dobili tudi odgovor, da se odseka Markovci–Gorišnica sploh ne more začeti graditi, dokler v prostoru ne bo znana povezava odseka Ptuj–Markovci, saj ima vpliv na izvedbo medsebojne navezave odsekov. Še več. Dokler odsek Ptuj–Markovci ne bo zgrajen, tudi cesta od Markovcev do Gorišnice in naprej do Ormoža prometu nikakor ne more biti predana oziroma nima funkcije. Zaradi nekončanih postopkov umeščanja v prostor odseka Ptuj–Markovci in končne odločitve Vlade o investiciji je nemogoče začeti z novelacijo projektne dokumentacije na delu odseka Markovci–Gorišnica. Zaradi okoliščin že omenjene priprave resolucije in odločitev o nadaljnji usodi dvopasovne cestne povezave Ptuj–Ormož, ni aktivnosti nadaljevanja del na odseku Gorišnica–Ormož.

Glede na to, da je bilo to v začetku letošnjega leta oziroma konec lanskega, me vseeno zanima:

V kateri fazi je ta projekt?

Seveda upam, da bo minister, ne da bo odgovoril meni, ampak vsem, ki so prizadeti.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Smo sprejeli vašo pobudo za pisni odgovor.

Naslednja pa je na vrsti gospa Ljudmila Novak, ki ima vprašanje za ministra za izobraževanje, znanost in šport dr. Pikala.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovani gospod minister!

Leta 2006 je takratno ministrstvo za šolstvo in šport, sedaj Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v Mariboru predstavilo projekt Investicije v srednješolski prostor. Mreža srednjih šol Maribor. Glavni namen projekta je bil investirati v srednješolski prostor ter na podlagi

novih prostorskih rešitev v Mariboru prenoviti učne programe na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja, usklajene s potrebami lokalnega gospodarstva, ob tem pa spodbuditi interes gospodarstva za aktivnejše sodelovanje pri oblikovanju učnih programov na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja v Mariboru in okolici. V okviru omenjenega projekta je bilo izvedenih nekaj nakupov in prodaje šolskih objektov ter posledično tudi nekaj selitev. Name se je obrnila delegacija Srednje trgovske šole iz Maribora, ki nima pravih informacij o tem, ali se bo tudi ta srednja šola selila na drugo lokacijo, čeprav sedaj izpolnjuje ta lokacija vse pogoje za uspešno delovanje, normalno delovanje šole. Ker se v tem času dogaja tudi menjava vodstva šole, nima svet šole pravih informacij in jih zelo skrbi, kaj se okrog te selitve pravzaprav dogaja. Potem je bil leta 2008 celo sprejet, podpisan nek dogovor med ministrstvom, Srednjo trgovsko šolo in Srednjo gostinsko šolo, da šola ostaja na sedanji lokaciji na Mladinski ulici 14.a. Sedaj pa so čedalje pogostejše informacije, da bo prišlo do selitve in se sprašujejo: Ali je ministrstvo proučilo tudi mnenje sveta šole o tem, da nova lokacija ni primerna in zakaj pravzaprav bi morala ta šola spremeniti kraj svojega delovanja?

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa gospa Novak.

Dr. Pikalo, izvolite.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa, moram reči, tudi za to vprašanje. Generalno gledano, jaz mislim, da glede tega, da ne bi imeli informacij, ne rabijo biti v skrbeh. Mi smo se z vodstvi vseh teh šol ne enkrat, ampak večkrat pogovarjali tudi z županom Mestne občine Maribor. Tako da to ni, tako kot je mogoče sedaj zvenelo, kakršnakoli solistična akcija ali kaj takega, ampak gre, tako kot sem rekel tudi na začetku mandata, vedno se želimo pogovarjati z deležniki, torej z lokalno skupnostjo in z vsemi tistimi, ki so tako ali drugače vpeti v ta proces.

Kar se tiče vaših čisto konkretnih vprašanja. Lahko rečem, da ministrstvo seveda vedno upošteva dogovore, tudi tistega iz leta 2008 pa 2006 itn., če so v državnem proračunu za to zagotovljena potrebna sredstva, da imamo sredstva, da lahko vse te dogovore tudi izpeljemo. Kar se tiče vašega zelo konkretnega vprašanja, ali proučujemo odgovore oziroma posredovana gradiva in predloge. Da. Proučujemo, skrbno in natančno pregledamo vse tisto, kar dobimo. In tudi v prihodnje bomo natančno pregledali tehtne argumente, predloge. Razumeti pa nas morate, da v tem proračunu smo, pa bom rekel po domače, nekoliko bolj kratki glede investicijskih sredstev oziroma sredstev za zagotavljanje materialnih pogojev, in mora biti naša prioritarna skrb, kar se tega tiče, tudi namenskost porabe proračunskih sredstev. In kot vi dobro veste, v Mariboru smo v zadnjih,

nekaj manj kot desetih letih dali za najemnine nekaterih srednjih šol več kot 1,5 milijonov evrov. In tudi to je naša skrb, da bi seveda skrbno ravnali s proračunskimi sredstvi tudi v prihodnje. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite še enkrat besedo, gospa Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Razumem vašo skrb, da morate varčevati, vendar kljub temu še enkrat postavljam vprašanje:

Zakaj je selitev Srednje trgovske šole, ki ima dovolj prostorov na sedanji lokaciji, tako nujna, da se mora prav ta šola seliti nekam drugam?

Ko ste govorili o dogovarjanju z vodstvi šol, bi vas rada opozorila na to, da sedanji ravnatelj Srednje trgovske šole zaključuje mandat in bo postal, ne vem, ravnatelj ali direktor centra, kamor naj bi se ta šola sedaj selila, medtem ko Svet šole ni bil zadostno informiran o tem. Zato bi vam želela samo predlagati ali pa opozoriti, da vendarle preverite, ali gre za neke osebne interese, ki so povezani s to selitvijo, ali je dejansko nujno, da se mora šola, ki ima urejene prostore, preseliti nekam drugam, in kdo se bo sedaj preselil v te prostore, ki jih sedaj zaseda Srednja trgovska šola. Moj predlog gre v to smer, da vendarle preverite. Sem pa dobila informacijo, da ste 14. aprila 2014 poslali dopis obema šolama, kjer pravite, da se je treba o rešitvah usklajevati med direktoratom in vodstvom obeh šol. Torej vodstvo te šole nasprotuje selitvi, Svet šole nima pravih informacij, ker je ravnatelj v odhajanju in bo postal ravnatelj centra, kamor naj bi se ta šola selila. Prosim, da to raziščete.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite še enkrat besedo za odgovor, minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa.

Moram reči hvala za ta namig. Rad bi rekel nekaj, vi to zadevo postavljate kot izvršeno dejstvo. To ni izvršeno dejstvo. Tako da ne bi rad, da zdaj izhajamo iz tega, to tako je in potem se bo zgodilo vse ostalo. Ne, nič zaenkrat še ni glede tega stoddotno odločenega. Mislim, da je prav, da zdaj, če smo že v tem procesu dogovarjanja in tako naprej, tudi pogledamo to, kar ste rekli, in potem tudi dogovorimo, šele dogovorimo rešitev. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, dr. Pikalo.

Postopkovni predlog, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Samo da dodam pojasnilo. V tem dopisu piše, da se bo šola selila 1. 9. in da so na ministrstvu že rezervirana

sredstva za pridobitev novih učilnic. Jaz sem vesela, če to ni dejstvo in boste stvar raziskali. Ne bom pa zahtevala razprave v Državnem zboru, ker to ni tema Državnega zbora.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Bomo sprejeli tudi to. Hvala lepa za vprašanje in odgovor.

Naslednja je na vrsti mag. Majda Potrata z vprašanjem za ministra za kulturo dr. Grilca.

DR. UROŠ GRILC: Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana gospoda ministra, poslanke in poslanci!

Jutri bo svetovni dan knjige in, spoštovani gospod minister, se verjetno moje vprašanje kar dobro vklaplja v ta kontekst, zlasti zaradi tega, ker je bilo ob dejavnostih v tednu knjige mogoče slišati marsikakšno zaskrbljeno misel, ki zadeva usodo slovenske knjige. Moje vprašanje je zelo kratko, ampak verjetno vsebinsko kar precej zapleteno:

S katerimi ukrepi Ministrstvo za kulturo v času prevlade tržne logike uresničuje javni interes na področju knjige?

Zavedam se, da je sprejet Zakon o enotni ceni knjige, da deluje Javna agencija za knjigo, ampak ni mogoče spregledati tudi tega, da je bila prodana Mladinska knjiga. Ob tretjem poskusu prodaje prezadolžene Mladinske knjige – da se je znašla v takem položaju, je seveda odgovornost lastnika Zvona Dve – se odpirajo številna vprašanja, ki segajo v polje, ki je povezano s promocijo branja, založništvom ter zaščito intelektualne lastnine in avtorskih pravic. Marsikaj od tega je, kot rečeno, mogoče z obema rešitvama povezati, ampak dejstvo je, da kako bo vplival Zakon o enotni ceni knjige še ne moremo ugotavljati, ker bo šele pokazal svoje učinke. Javna agencija za knjigo in knjižnično nadomestilo že kaže nekaj rezultatov, vseeno pa ostaja vprašanje, kako bo na slovensko založništvo in na položaj slovenske knjige vplivala ravno ta zadeva, ki je povezana z odprodajo Mladinske knjige. Tu je bilo slišati številna vprašanja, zakaj ni Ministrstvo za kulturo vendarle podobno kot Ministrstvo za gospodarstvo, ki išče možnosti reševanja različnih gospodarskih subjektov, poseglo tudi s kakšnimi bolj konkretnimi rešitvami k reševanju Mladinske knjige. Posebej ker imamo že nekaj izkušenj s Cankarjevo založbo pa še s katero drugo založbo tudi. Hvala za odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, minister.

DR. UROŠ GRILC: Spoštovana predsedujoča, spoštovane poslanke in poslanci!

Gospa Potrata, hvala lepa za to res aktualno vprašanje. Drži, zadnjih 14 dni se na področju knjige veliko govori o tem, da se je dolgotrajni proces prodaje naše največje založbe, ki ni zgolj

največja založba, ampak je tudi dejansko infrastrukturni temelj slovenskega založništva, prodal. Mene glede tega vprašanja bega marsikaj. V prvi vrsti to, kako je mogoče, da se je naša največja založba, s tako silovitim kulturnim kapitalom prodajala tako dolgo, kako da se kupcev ni trlo. Čudi me seveda to, da na koncu, v tej zadnji fazi, ko so se pojavljale velike iniciative, od civilnodružbene iniciative, skupaj s knjigo, ki se je organizirala zelo široko in združila veliko akterjev na knjižnem trgu, hkrati pa na nek način ni uspela storiti še tega zadnjega koraka in se kvalificirati kot kupec. Čudi me tudi to, da smo v preteklosti tako mirno spremljali vsi skupaj od daleč zelo neodgovornega lastnika Zvona Dva, ki je Mladinsko knjigo pravzaprav spravil v ta položaj. V zadnjih tednih pa me čudi to, da katerakoli rešitev se je nakazala, kot veste, je bil najprej v igri kupec iz Litve, potem dejansko se je izpeljala prodaja s strani Učil iz Trziča, da noben od teh kupcev pravzaprav ni bil dober. Najprej se je postavilo vprašanje, da ni dobro, če slovensko založbo kupuje tuja založba, zdaj ko je kupil Mladinsko knjigo slovenski kupec, se tudi tu nizajo številna vprašanja, in treba je razumeti, da določena bojazen tukaj obstaja. Obstaja zaradi tega, ker je Mladinska knjiga v tem produkcijskem smislu založba, ki pokriva izredno širok in bogat program tako z vidika knjižnega založništva, otroške knjige, periodike kot tudi ostalih programov, ki so vezani na širjenje bralne kulture in pismenosti.

Drugi del skrbi pa je pravzaprav še bolj poudarjen, in to je delovanje knjigotrske mreže, Mladinska knjiga poseduje nekaj čez 50 knjigarn na celotnem območju Slovenije in te knjigarne so pravzaprav tiste ključne točke, ki na celotnem območju Slovenije omogočajo dostopnost knjižne produkcije tudi za vse ostale založnike.

Kaj pomeni vsi ostali založniki, kaj pomeni slovensko založništvo? V Sloveniji od leta 2009 do leta 2012 letno izhaja tam med 6 tisoč 500 do 5 tisoč 500 knjig. V lanskem letu, v letu 2013 se je to število izdanih knjig prvič precej radikalno znižalo kot posledica krize na 4 tisoč 800 in še nekaj knjižnih naslovov. Tako radikalnega znižanja ne beležimo prav pri zdajji leposlovne literature, tudi ne pri otroških knjigah, kar po svoje lahko razložimo, ker ta del produkcije je v veliki meri odvisen tudi od financiranja Javne agencije za knjigo in na nek način sodi v tako imenovani javni interes in država za to zagotavlja ustrezna sredstva.

So pa nekateri podatki, ki za leto 2013 govorijo v prid temu, da se na slovenskem knjižnem trgu dogajajo tudi pozitivni premiki, zlasti ena izmed največjih težav slovenskega knjižnega trga izredno nizke naklade. Podatki za leto 2013, ki jih je posredoval NUK, govorijo o tem, da se je povprečna naklada knjige in brošure s področja leposlovja v primerjavi z letom poprej v letu 2013 zvišala na 989 izvodov, povprečna naklada izvirnega leposlovja pa iz 699 v letu 2012 kar na 953 v letu 2013. To so zelo zanimivi premiki sploh v luči tega, če vemo,

da je povprečna cena knjige, govorimo za leposlovje in za otroško literaturo, ostala približno na enaki ravni – 19 evrov za leposlovje, 11 evrov za slikanico. Ta slika govori predvsem o nečem. Slovenski založniki, ki jih registriranih približno tisoč 400 in še nekaj s svojo produkcijo so bistveno odvisni od prodajne mreže Mladinske knjige. Ta pa je dobra. Na novem lastniku Mladinske knjige je, da zelo odgovorno poskrbi za dostopnost slovenske knjige, da ne poseže v tisto dejavnost Mladinske knjige, kjer se sklada z javnim interesom, in jaz sem prepričan, da bo ravnal kot odgovoren lastnik.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za ta del odgovora.

Soglašam z Vladimirom Kavčičem. Če govorimo, da je knjiga v javnem interesu, je potem tudi mogoče meniti, da je ministrstvo kot del slovenske vlade odgovorno za uresničevanje javnega interesa za knjigo. Agencija za knjigo s subvencijami spodbuja nastanek ali izdajanje knjig. Je pa res tisto, kar ste omenili v odgovoru, prodajna mreža Mladinske knjige je razvejana. Prodajalne, knjigarne Mladinske knjige kažejo docela drugačno podobo od Feliksovih prodajaln, bom raje rekla prodajalne knjigarn. In zato se mi zdi skrb upravičena. Gospod Srečko Mrvar sicer zagotavlja, da bo uresničeval vse, kar je uresničevala Mladinska knjiga. Ampak ko ste se že čudili, zakaj niso nekatere pobude bile uspešne, saj veste, da projekt Skupaj za knjigo ni bil uspešen zaradi tega, ker banke niso dale dovolj časa, da bi ta projekt nabral potrebna sredstva. Gre vendarle za neko splošno prepričanje, da se s knjigo ravna enako kot z drugim tržnim blagom. In skrb za knjigo je upravičena. Tu bi vas pa vendarle spomnila še na nekaj. Da se ob tem, kar sem vas že spraševala, pa tudi že v poslanskih vprašanjih spraševala, odpira tudi vprašanje varstva avtorskih pravic in varovanja intelektualne lastnine. Društvo slovenskih pisateljev je posredovalo predlog, kako naj bi novelirali in spremenili zakon.

Zato vas sprašujem v zvezi s tem tudi:

Kakšni so vaši nameni? Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, minister.

DR. UROŠ GRILC: Spoštovana!

Res je, nekaj čez 50 knjigarn Mladinske knjige in nekaj čez 20 knjigarn Učil je tisto, za kar bo v prihodnje odgovoren novi lastnik. Tukaj moram spomniti, da celoten postopek prodaje še ni zaključen, saj bo moral svoje mnenje povedati tudi varuh konkurence. Je zelo zanimivo tudi z vidika neke poglobljene analize delovanja slovenskega knjižnega trga bo videti, kaj bo

glede tega povedal. Pa kljub vsemu moram bolj jasno postaviti vprašanje: Do katere mere naj se država vmešava v gospodarstvo? Kaj so pravzaprav alternative bile v tem primeru? Država bi lahko katerikoli trenutek nastopila kot kupec Mladinske knjige. V praksi to pomeni, da bi od treh bank ali od dveh bank večinski delež kupil Sod. Kaj bi storil Sod? Sod bi tukaj nastavljal upravo in tukaj ni pravzaprav nobenega zagotovila, da bi bile težave Mladinske knjige rešene. Ne morem zanikati, da smo zelo natančno spremljali, kaj se dogaja s prodajo, in da se nismo odločili za nobeno aktivnejšo potezo iz preprostega razloga. Mladinska knjiga kot založba je v vsem tem času, ko je potekala prodaja, delovala stabilno, programi se niso krčili, ni bilo nobenih resnih posegov v strukturo zaposlenih in v tem smislu seveda tudi ni bilo nekih razvojnih prebojev, ker ni imela ustreznega lastnika, pa vendar je normalno opravljala svoje naloge. Kaj bi bila druga opcija, ki jo je na nek način tudi malce utopično predlagalo Društvo slovenskih pisateljev? Bi to postal javni zavod? Bili bi edina država v Evropi, na svetu pa verjetno druga, poleg Kube, ki bi imela državno založništvo. Založništvo je takšna panoga, ki ne prenese državnega lastništva, ker je preprosto preveč dinamična, ker je povezana z avtorskim delom, ker je ne nazadnje to tista dejavnost, ki je lahko hitro podvržena tudi cenzuri in kakšnemu drugemu vplivu politike. Ne predstavljam si, kako bi tukaj država lahko ravnala drugače.

Še enkrat pa apeliram na to, da je pred novim lastnikom velika odgovornost. Ministrstvo za kulturo in Javna agencija za knjigo bosta zelo širokim krogom slovenskih založnikov, avtorjev in vse drugih, ki delujejo na knjižnem trgu, vodila in spodbujala dialog, da pridemo do takšnih rešitev, ki jih nove okoliščine pa mogoče tudi ponujajo. Ne nazadnje določene sinergije, če zdaj na hitro pogledamo poslovanje ... /znak za konec razprave/ ... v logističnem smislu, v knjigotrškem smislu, kjer se pravzaprav ponujajo možnosti, da bomo imeli več prodajnih mest z več kakovostno literaturo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa dr. Urošu Grilcu.

Na vrsti je gospa Eva Irgl z vprašanjem za ministra za notranje zadeve dr. Gregorja Viranta.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani gospod minister!

Evropska ljudska stranka je pred časom s podporo vseh njenih članic prejela resolucijo, v kateri izraža skrb nad razmerami v Sloveniji. Opozarja tudi na potrebo po nepristranskem in neodvisnem sodstvu ter poziva k hitremu sprejetju učinkovitih zakonov o lustracijah v vseh državah članicah, ki tega še niso storile. Verjetno se boste strinjali z menoj, da Slovenija žal ni opravila potrebnih družbenopolitičnih sprememb takrat, ko je bila za to največja

možna priložnosti. Res je, prišli smo iz enopartijskega sistema v večstrankarskega, žal pa je na različnih nivojih mentaliteta ostala popolnoma ista. Zaradi tega imamo danes tudi zelo velike posledice, težke posledice na vseh področjih. Ob ekonomsko-gospodarski krizi se ves čas soočamo tudi s krizo vrednot, ki se kaže tudi v obujanju in povečevanju totalitarnih simbolov, v nepravilnem pravosodju in vse prevečkrat tudi v nespoštovanju osnovnih civilizacijskih norm, kamor sodita tudi pieteta do umrlih in obsodba zločinov.

Spoštovani minister za notranje zadeve, nobena država na svetu ne bi dovolila omalovaževanja lastnih simbolov, kot so grb, zastava in himna s paradiranjem in povečevanjem simbolov, ki so pripadali prejšnji totalitarni državi, ki smo se ji plebiscitarno odrekli leta 1991. Vendar se pri nas počne prav to in tudi z ničemer se tega oziroma takšnih dejanj ne prepreči. Tudi zaradi se je v zadnjem času prav na pobudo Slovenske demokratske stranke ponovno odprla debata o domovinski vzgoji, pa tudi o spoštovanju narodovih simbolov.

Spoštovani minister, zanima me:

Kakšen je vaš odnos kot ministra državotvornega resorja do obujanja in povečevanja totalitarnih simbolov, se pravi simbolov komunizma?

Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Irgl. Izvolite, dr. Virant.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Tako širokega in splošnega vprašanja v Državnem zboru še nisem dobil, ne nanaša se direktno na moje pristojnosti, tako da vam zelo težko dam kakšen konkreten, zelo konkreten odgovor, ker tudi vprašanje ni bilo konkretno.

Če sem prav razumel, je bilo vprašanje, kakšen je moj odnos do povečevanja totalitarnih simbolov. Negativen.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa. Gospa Irgl, izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Ker ste mi tako na kratko odgovorili in eksplicitno, verjetno lahko pričakujem, da boste storili vse, kar je v vaši moči, da se takšni napisi, kot so se, recimo, na Sabotinu ponovno pojavili – Naš Tito, ne bodo več zgodili oziroma da boste naredili vse, kar je v vaši moči, da boste nekaj storili s tem problemom.

Spoštovani minister, vi veste, da je Ustavno sodišče prepovedalo poimenovanje ulice po Titu z utemeljitvijo, da bi takšno poimenovanje grobo kršilo človekove pravice in posegalo tudi v dostojanstvo in integriteto žrtev komunističnega režima, ki ga je seveda najbolj poosebljal prav Tito.

Naj povem, da prihajam iz Vipavske doline, z Vipave in seveda se soočam z ljudmi, ki me opozarjajo, da je problem to, kar se je ponovno zgodilo na Sabotinu. Več kot 80 uglednih Novogoričanov je podpisalo peticijo proti temu napisu Naš Tito, proti obuditvi tega napisa na Sabotinu, kajti pravijo, da gre za kršenje človekovih pravic in kršenje človekovega dostojanstva. Sprašujem se, ali obstaja še kakšna država, ki ima demokracijo, kjer bi videli leta 2014 na novo zapisan napis, recimo, Naš Stalin, Naš Hitler ali pa Naš Mussolini.

Spoštovani minister, sprašujem vas v odnosu do slovenskih simbolov, grba, himne in tudi ne nazadnje zastave:

Ali se vam zdi to sprejemljivo ali se vam zdi to normalno? Vas takšna stvar skrbi?

Sprašujem vas tudi:

Ali delate kar koli že v smeri spoštovanja odločbe Ustavnega sodišča in zaščite integritete države Slovenije pred simboli in zapisi, ki bi morali biti le še zapuščina ali pa tudi opomin totalitarnega sistema? ... / znak za konec razprave/

Sprašujem vas kot ministra, ki je vendar odgovoren tudi za to področje, ker vodite državotvorni resor.

Najlepša hvala, gospod minister, za vaš odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa. Izvolite, minister.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Eno je vprašanje mojega osebnega odnosa in mojih osebnih stališč do naše polpretekle zgodovine, ki jih seveda imam in me te stvari zanimajo, vendar mislim, da bi se morali politiki v javnih razpravah tem vprašanjem čim bolj izogibati, dokler ne najdemo skupnega jezika. Jaz sem, če malo širše odgovorim, tudi v program naše stranke Državljske liste zapisal približno to, da politika ne sme izkoriščati in zlorabljati vprašanj polpretekle zgodovine za netenje sovraštva in za netenje sporov med ljudmi in ne sme teh vprašanj izkoriščati za dnevno-politične potrebe.

Zato mislim, da je naloga politike, da se o teh vprašanjih tiho in izven soja medijskih žarometov pogovori, poskuša dogovoriti, doseže neko spravo, neko enotno stališče in potem stopi pred narod in pove, kakšno je to enotno stališče. Drugače pa mislim, da nas bodo te stvari vodile samo v neko negativno spiralo. Mislim, da imamo veliko drugih, pomembnejših stvari, ki se nanašajo na našo prihodnost, da jih rešimo.

Kar se pa tiče mojih pristojnosti kot ministra za notranje zadeve, te se pa seveda nanašajo na tiste situacije, ko govorimo o delu na področju policije, ko pride do kršitve javnega reda in miru, ko pride do kaznivih dejanj in tako naprej.

V primeru, ki ste ga vi razlagali, jaz ne vidim elementa ne enega ne drugega. Lahko

imam sam o teh napisih svoje mnenje, svoje stališče, nikakor pa ne smem tega stališča vnašati v svoje delo, kaj šele, da bi na policijo vplival pri obravnavanju takih primerov.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.
Postopkovni predlog, izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala, spoštovana podpredsednica!
V skladu z 246. členom Poslovnika Državnega zbora predlagam, da se opravi razširjena razprava o odgovoru ministra, kajti po mojem mnenju gre za izjemno pomembno tematiko. Dejali ste, gospod minister, da se je treba ukvarjati s prihodnostjo. Res je, se strinjam, vendar je treba tudi na nek način razčistiti s preteklostjo, pa tudi zavzeti nek odnos do te polpretekle zgodovine, če želimo s polnimi pljuči zadihati bolj stabilno sedanost in tudi boljšo prihodnost.

Nahajamo se v izjemno težki finančni in gospodarski situaciji. Države članice Evropske unije so že povečini izšle iz te krize, mi pa smo še vedno globoko v njej, tudi zaradi teh vprašanj, ki jih nismo razčistili in o katerih pravite, da so nepomembna za današnji čas. Poglejte, brezposelnost se povečuje, revščina se povečuje, mladi, ki nas danes tu spremljajo, odhajajo v tujino, zaradi tega ker iščejo boljše priložnosti. In tako naprej. Seveda pa, dokler bomo v tej državi, spoštovana gospa Potrata, tolerirali takšna ravnanja, kot je tudi napis, ki povečuje diktatorja Tita na Sabotinu, ali pa bomo tolerirali parado, recimo temu, jugoslovanskih zastav po centru Ljubljane namesto slovenskih zastav, bomo ujetniki preteklosti. Ujetniki preteklosti bomo in bomo daleč od nujne sprave, o kateri je pred kratkim govoril tudi ameriški veleposlanik Mussomeli. Zaradi tega bomo tudi daleč od stabilne sedanosti in svetle prihodnosti. Ta prelom se bo moral zgoditi tudi pri nas, spoštovani gospod minister. Tu nimam v mislih nikakršnega revanšizma, ampak zgolj resnicoljubnost. Ta prelom – in to oba veva – se bo moral zgoditi. Le odkrito spoprijemanje s preteklostjo nas lahko vodi k spravi in sožitju.

Predlagam, da kljub negotovanju v prvih vrstah vendarle opravimo razpravo po 246. členu Poslovnika Državnega zbora, kajti menim, da je morda prav danes, ko smo v tako težki gospodarski in finančni situaciji, pomemben trenutek, da opravimo tudi takšno razpravo. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

O vašem predlogu bomo odločali v okviru glasovanj.

Izvolite, gospa Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Gospa podpredsednica, pričakovala sem, da boste

opomnili gospo poslanko, ker ne uporablja poslovnika, vi pa imate to možnost, da jo opomnite, da postopkovni predlog za razpravo o odgovoru ministra ni priložnost za polemiko z ministrom in direktnim nagovorom ministra, zaradi tega ker ste vi zelo občutljivi za polemike in jih ne dovoljujete, to pot ste pa šli pri tem, da gospa poslanka krši poslovnik, celo tako daleč, da je niste opomnili, da ogovarja celo druge. Če bomo tako ravnali, potem ravnajmo, ampak vi ste kot predsedujoča in tista, ki vodite sejo Državnega zbora, odgovorni za to, kako se uporablja poslovnik.

Poslanka je pri tej pobudi za razpravo preseгла dopustno, poleg tega pa natanko ve, da bo o tem odločalo glasovanje, ko bomo o tem glasovali, ne pa to, kaj prva vrsta misli. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Predvidevam, da vas je gospa poslanka omenila zato, ker ste vmes komentirali. Sicer pa vi večkrat mene poučujete o uporabi poslovnika, predlagam pa, da pri tem uporabljate vsaj ista merila in kriterije ob razpravah vseh.

Nadaljujemo s poslanskimi vprašanji.

Naslednji je na vrsti gospod Jožef Jerovšek, ki ima vprašanje za ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anjo Kopač Mrak.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

V Sobotni prilogi Dela je objavljen intervju z analitičnim psihologom in znanim jungovskim psihoanalitikom Matjažem Regovcem. Pod njegovim citatom "Slovenci imamo vse znake travmiranega naroda" avtor našteje travme iz polpretekle zgodovine in pravi, da je narejena nepopravljiva škoda, ker travm država oziroma narod ni obdelal in predelal.

Strokovno ponazoriti, citiram: »Tudi pri nas bi morali predelati travmo, in sicer večkrat javno, ritualno, tako kot se to počne pri psihoterapiji«, ker je to nujno potrebno za vsestranski razvoj, blaginjo in napredek. Na to nas je pretekli teden in v preteklem obdobju dobronamerno opozorilo še več dogodkov. Tudi simbolna plošča in poziv k medsebojnemu sočutju in spravi oziroma h koraku, ki ga bo narod moral narediti, s strani tujega diplomata. Simbolna gesta, ki je žal sprožila tudi odzive, ki so pod civilizacijskim pragom, kot ugotavlja ugledni slovenski intelektualec. Prav tako so pred časom Spomenka in Tine Hribar ter gospod Peter Kovačič Peršin skupaj z upravnim odborom Društva slovenskih pisateljev poslali peticijo, tako nam, v Državnem zboru, vam na Vladi in slovenskim medijem, s podnaslovom Zahtevamo spoštljiv pokop mrtvih, vseh žrtev medvojnih in povojnih pomorov. Citiram peticijo: "Vse žrtve niso bile izbrisane le iz knjige življenja, ampak tudi iz knjige mrtvih. Gre za dvojni zločin zoper človeštvo." Konec citata.

Torej, sprašujem, gospa ministrica:
Ali ima Vlada v svojem programu projekt sprave? Ali ga še ima?
Ali ima program spoštljivega pokopa vseh žrtev, da ta civilizacijski manko končno odpravimo?

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, dr. Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovana predsedujoča podpredsednica vašega Državnega zbora!

Verjetno ne pričakujete, da bom komentirala, kaj nekdo piše o travmah, in ne bom dala mnenja o tem, ali je slovenski narod travmatiziran, bo pa verjetno vsak izmed nas in tudi tisti, ki nas gledajo, si mislil svoje o tem, koliko ga mi tukaj znotraj travmatiziramo, s tem ko vedno znova in znova odpiramo rane in ko po drugi strani na nek način vemo, da določene rane verjetno nikoli ne bodo odšle, ker so pač take narave, da izgubo svojih svojcev, svojih najdražjih verjetno to, da jaz ali minister za notranje zadeve komentirava, kaj misliva o tem, te travme in te bolečine ljudi ne bo odpravilo.

Vprašali ste me glede dostojnega pokopa. Pravim, da je program o delu Vlade za obdobje 2013 in 2014 podoben, kot je bilo v obdobju Vlade Janeza Janše leta 2012; zelo podobne postavke imamo tam znotraj napisane. Torej, Vlada je sprejela ta program na podlagi 21. člena Zakona o vojnih grobiščih in za leto 2014 in 2015 je ministristvo sprejelo program v decembru 2013. V programu varstva vojnih grobišč, ki je usklajen z Zakonom o izvrševanju Proračuna Republike Slovenije za leto 2014 in 2015, so na področju varstva prikritih vojnih grobišč predvideni naslednji projekti: redno vzdrževanje vojnih grobišč na območju celotne Slovenije – to je pokrita grobišča na območju Kočevskega roga, Konfin, spominski park Teharje, spominski park Dobrava v Mariboru ter kostnico v Mariboru – potem je izvedba projekta iznosa posmrtnih ostankov iz kraških jam in pokopa v kostnico Maribor, izvedba komemoracije ob dnevu spomina na mrtve, priprava projektne dokumentacije za postavitev spomenika vsem žrtev na Kongresnem trgu v Ljubljani in interventna ureditev in sanacija vojnega grobišča rov Sveta Barbara v Hudi jami.

Lahko vam zagotavljam, da glede na omejene finančne vire smo poskušali toliko, kot je bilo lansko leto dano za ta namen, tudi v prihodnje. Imeli smo tudi sestanek z različnimi akterji, bilo je potrebno bistveno več denarja. Za ureditev Barbarinega rova smo v državi od 2011 dali skoraj milijon evrov. Verjetno nas tam še čaka tudi izgradnja spomenika, ampak verjamem, ne glede na te številke, ki jih govorimo; bolečina ljudi in to, kar jaz tukaj menim, kaj vi menite, kaj kdo drug meni, se je treba predvsem vprašati, koliko prispevamo k spravi sami s svojimi dejanji ali vedno znova s podžiganjem preteklosti in jedro spora v naši državi.

Sama pripadam mlajši generaciji in bi želela, da o tem ne govorimo toliko, ampak predvsem štejejo dejanja. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, ministrica.

Izvolite, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Gospa ministrica, globoko sem razočaran in presenečen nad nekaterimi vašimi tezami, ki so šle tako direktno napram temu, kar so napisali akademik Tine Hribar, Spomenka Hribar in ostali slovenski pisatelji, ko govorite, da v Državnem zboru travmatiziramo narod slovenski, da vedno znova odpiramo te teme. To je bil napad tudi na te akademike in slovenske pisatelje, ki so to temo odprli pred mano. Za svojo dolžnost jemljem, ker prihajam s Štajerske. Bog varuj, da kak Dolenjec ali pa kdo iz ljubljanske pokrajine to odpre, ker je takoj obtožba domobranstva, jaz pa izhajam iz partizanskih krogov, s Štajerske, in čutim za sveto dolžnost, da to odpiram. To ni podžiganje nestrpnosti, kot ste vi dejali, gospa ministrica, se čudim, da kot ministrica govorite o tem. Pravzaprav ste potrdili tisto, kar je napisal gospod Mussomeli, da je slovenski paradoks, da kakor hitro kdo govori o spravi ali, citiram, "namigne, da je napočil čas za medsebojno spoštljivo in sočutno ravnanje, ali poziva Slovence, da počastijo vse tiste, ki so padli, nato narediti korak dalje, potem je tak človek fašistični simpatizer". Iz konteksta vašega ste pravzaprav točno potrdili ta Mussomelijev slovenski paradoks.

Zdaj mi pa odgovorite:

Ali vi podpirate to, da je koalicija večkrat zavrnila civilizacijski sklep, da je treba umrle dostojno pokopati?

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Jerovšek.

Želite odgovarjati, ministrica? Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.

Res ne bi želela nespoštljivo o nikomur in moje izvajanje je bilo, da travme ljudi, ki so izgubili svoje svojce po 2. svetovni vojni, med 2. svetovno vojno, nikoli z nobenim, verjetno, spomenikom, s pravnim dejanjem, če si tudi mi tukaj ne sežemo in iskreno to mislimo. Samo to sem rekla, nič drugega.

Kakšen odnos ima koalicija, vprašajte koalicijo, jaz sem tukaj pred vami kot ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki sem vam povedala, da je v programu dela za 2014 in 2015 podobna vsota sredstev, kot je bilo temu namenjeno leta 2012, ko ste bili vi odgovorni tudi za to področje.

Zavedam se, da bi bilo treba bistveno več denarja. Moje vprašanje je samo, ali bi tudi morda bistveno več denarja pomenilo kaj več in kakšen korak naprej, ali bi vedno znova odpirali iste teme in iste stvari podžigali. To je vprašanje

za vsakega izmed nas. Moja teza je pa predvsem ta, da ljudem, ki so izgubili svojce, to, kaj jaz tukaj rečem, kaj vi rečete, ne bo zmanjšalo te bolečine.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, ministrici za odgovor. Imate postopkovni predlog? Izvolite, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Ker je gospa ministrica v svojem odgovoru pravzaprav zaobšla civilizacijske norme in je celo rekla, da kakšen odnos ima koalicija do pietetnih vprašanj pokopa umrlih, naj vprašam druge, naj vprašamo druge. Gospa ministrica, vi ste resorna ministrica za to področje. Prvotno sem mislil, da spada to pod kulturnega ministra, naslovil sem na njega, so me podučili, da ste vi resorni minister. Da zavračate odgovarjanje na te teme, je zame, in upam, da za pietetno misleče Slovence, šok. Vi to označite kot podžiganje istih stvari vedno znova, medtem ko pisatelji in akademiki pa pravijo: "Pred svetom, pred slovenskim narodom predvsem pa pred samim seboj nas je sram zaradi svetoskrunstva, na katerega pristajamo, ko molčimo." K zaroti molka smo bili desetletja obsojeni, sedaj se vede in hote prostovoljno pridružujemo s svojim molkom.

Gospa ministrica, upal sem, da ker je bilo to naslovljeno na Vlado, da ste vi prebrali to globoko čuteče pismo na podlagi civilizacijskih norm in nekega občutka. To očitno ni program te vlade. Danes sem citiral nekatere vrhunske intelektualce, humaniste, ki se tega globoko zavedajo in navajajo tudi tuje primere, da je treba to travmo ponotranjiti, predelati. Vaša vlada očitno tega ne želi. Verjamem, da bom tudi jaz danes napaden s pogromom, kot se ob teh zadevah večno zgodi, po naročilu sicer nekaterih pisunov. Vendar tudi moja sveta dolžnost je, ker nimam nobenega osebnega razloga, družinskega, vendar pa v imenu tistega avtentičnega partizanstva in drugih pričakujem, da boste tudi na Vladi spoznali, da je to naša skupna civilizacijska dolžnost, ne pa podžiganje travm.

Zato predlagam, da na to temo opravimo splošno razpravo na podlagi 246. člena Poslovnika. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Razpravo o odgovoru ministrice o tem, ali jo bomo opravili ali ne, bomo odločali v okviru glasovanj.

Sedaj pa vam k besedi mag. Katarino Hočevar, ki ima vprašanje za ministra za finance.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim! Preko instituta poslanskega vprašanja želim danes ministra za finance opozoriti na

neživljenjska, če ne celo čudaška pravila pri obračunu dohodnine oziroma olajšav pri dohodnini. Na to so me opozorili naši državljani. In pri bolj podrobnem pregledu zakonodaje oziroma pravil na tem področju sem prišla do spoznanja, da je temu res tako. Poenostavljeno povedano, imamo sistem, pri katerem za evro več dohodka plačamo kar 330 evrov več davka oziroma dohodnine. Lestvica olajšav, tako za razliko od same dohodninske lestvice ni zvezna. Dodaten problem se pojavi oziroma se dogaja velikemu številu državljanov, ki so na Zavodu za zaposlovanje in prejemajo nadomestilo za brezposelnost. Nadomestilo v velikem številu primerov znaša 892 evrov bruto mesečno, kar na letnem nivoju znese 150 evrov manj, kot je meja za najvišjo dohodninsko osnovo. Če je takšna brezposelna oseba poleg nadomestila, recimo, prejela še 100 evrov dodatnega dohodka, jo doleti plačilo več kot 100 evrov dodatne dohodnine. Se pravi, kar zasluži več, država več pobere, kot zasluži.

Tako spoštovanega ministra sprašujem:

Ali se na Ministrstvu za finance zavedajo opisanih težav?

Ali nameravajo uvesti spremembe ali sprejeti ukrepe, s katerimi bi bilo mogoče doseči spremembo sistema na način, da takšnih davčnih stopnic ne bi bilo več?

Brezposelni so namreč zaradi obstoječe ureditve destimulirani pri iskanju priložnostnega dela, saj z delom pridelanih nekaj 100 evrov v celoti izgubijo preko dohodnine oziroma se jim celo zmanjša razpoložljivi dohodek. Na ta način ljudi dobesedno silimo, da se izogibajo delu in raje sedijo doma in prejemajo nadomestilo, kar je seveda skregano z vsako logiko. Mogoče nam da dodatno misliti tudi dejstvo, da je naš sistem olajšav potreben prenov. Tudi to, na kar opozarjajo tako gospodarstveniki kot Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, ko predlaga t. i. lestvico olajšav "vsak račun šteje".

Prosim, da mi minister odgovori pisno.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

Kot ste želeli in kot je po poslovniku, boste dobili pisen odgovor na vaše vprašanje.

Naslednje vprašanje bo zastavila gospa Sonja Ramšak, in sicer predsednici Vlade v funkciji ministrice za zdravje mag. Alenki Bratušek, ki pa je od 13. ure dalje opravičeno odsotna.

Izvolite.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Minister, ministrica, poslanke in poslanci!

Meni je sicer žal, da predsednice Vlade, ki opravlja tudi funkcijo ministrice za zdravje, ni z nami v dvorani. Mislim, da bi morda lahko katere obveznosti prilagodila tudi temu, da bi odgovarjala na poslanska vprašanja.

Namreč, moj namen je bil danes, da ji postavim poslansko vprašanje, vezano na program izvajanja otroške srčne kirurgije. Upam le, da morda ni pomembnejše iskanje podpore za predsednico Pozitivne Slovenije, ali pa da opravlja kakšno nordijsko hojo v soju kamer, ali pa da išče izgovore, zakaj se ne more sestati s civilno družbo, ki ji je na njen naslov naslovila že dvakrat prošnjo, pa si ni vzela časa, da bi se z njimi sestala.

V zadnjih dveh letih slovensko javnost namreč pretresajo zgodbe staršev otrok s prirojenimi srčnimi napakami, ki opozarjajo na pomanjkljivosti in tudi napake pri izvajanju programa otroške srčne kirurgije. Nekdanja strokovna direktorica Univerzitetnega kliničnega centra je že v letu 2012 v svojem pisnem odzivu zaskrbljenim staršem zagotovila, da program operacij prirojenih srčnih napak pri otrocih uspešno poteka in da se bo z njim nadaljevalo, da gre za stroškovno in strokovno utemeljeno odločitev, saj bi bili operativni posegi in zdravljenje otrok v tujini tudi do 3-krat dražji v primerjavi s posegi, ki jih opravljajo v UKC Ljubljana. Prav tako pa je opozorila, da ni zanemarljivo dejstvo, da bi morali v primeru ukinitve programa hudo bolni otroci skupaj s svojimi starši potovati v tujino, česar zdravstveno stanje malih pacientov marsikdaj ne dopušča. S problematiko otroške srčne kirurgije se je seznanil tudi Odbor za zdravstvo Državnega zbora in ob tej priložnosti je celo predsednik Zdravniške zbornice dr. Možina dejal, da so zdravniki pravzaprav povzročili težave in dvome na področju zdravljenja otrok s prirojenimi srčnimi napakami. Zaradi tega sprašujem ministrico, predsednico Vlade, ki opravlja tudi funkcijo ministrice za zdravje:

Kdaj in na kakšen način bo zagotovila, da bodo mladi pacienti s prirojenimi srčnimi napakami deležni korektnih, učinkovitih, predvsem pa strokovnih obravnav?

Oziroma :

Ali bosta Vlada in ona kot ministrica od uprave in nadzornega sveta UKC Ljubljana zahtevali, da se opravi ustrezen nadzor, tudi v luči zadnjih dogodkov, ko je ugasnilo življenje mlade Pike? Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Vaš odgovor boste prejeli pisno, tako kot je v skladu s poslovníkom.

Izvolite, gospa Sonja Ramšak.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Prosila bi, da ministrica odgovori na naslednji seji Državnega zbora ustno, ker mislim, da je prav, da se o tem opravi kasneje tudi širša razprava.

Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Vašo željo smo zabeležili in bo tudi izvedena na naslednji seji.

Gospa Alenka Jeraj je naslednja, ki bo zastavila vprašanje, in sicer ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Upam, da bom pravega, ker imam dva in ne vem, kateri je prvi. V zvezi z otroškimi dodatki? A, dobro.

Ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti sprašujem:

Kako vpliva štipendija na odmero otroških dodatkov in če so prosilci v konkretnih posledicah vnaprej obveščeni?

Namreč, name se obračajo ljudje z vprašanjem v primeru, kadar oddajo vlogo za dijaško štipendijo na centru za socialno delo. Lahko se jim zgodi, da niso več upravičeni do otroškega dodatka. Zanima me, ali zaposleni na centru za socialno delo v takem primeru na to stranke opozorijo oziroma tiste, ki vlagajo, ali ne. Pravijo, da če oddajo na primer vlogo za štipendijo in potem jim je ta štipendija odobrena, lahko v tem primeru izgubijo otroški dodatek, a s strani predstavnic na centru za socialno delo na to niso opozorjeni. Ker pa je lahko ta znesek štipendije bistveno nižji kot otroškega dodatka, so v tem primeru ljudje v slabši poziciji. Zato me zanima:

Kako to poteka?

Ali se tudi na vas obračajo in kakšne so posledice oziroma koliko je tega do sedaj?

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Izvolite, gospa ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za to vprašanje.

Morda bi samo to najprej povedala, da državna štipendija na višino otroškega dodatka ne vpliva; da ZUPJS določa vrstni red in vrsti red določanja o pravicah je, da je prvi otroški dodatek, potem je denarno socialna pomoč, potem je varstveni dodatek in potem državna štipendija. Torej, državna štipendija je zadnja od pravic, zato ne more vplivati na otroški dodatek. Če je, je obratna smer; torej, da otroški dodatek, ki se prvo gradi, vpliva na državno štipendijo.

Res pa je druga stvar, ki je pomembna, in sicer da se tudi ostale štipendije, ne samo državna, ne upoštevajo, ker niso obdavčljive, razen kadrovska štipendija, ki pa je po Zakonu o dohodnini obdavčljiva. Torej se kadrovska štipendija edina upošteva. Ko smo bili tudi mi smo s tem seznanjeni – na naši spletni strani so te informacije, moram reči, dokaj dobro zapisane, verjetno bi bile lahko pa še bolj jasno zapisane. Vsekakor to, da se kadrovska štipendija pa upošteva – imamo tudi mi pobudo različnih akterjev za premislek o tem, da bi se to izvezlo. Ena izmed naslednjih sprememb ZUPJS, torej Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, bi šla v smeri, da se kadrovske štipendije, ki jih želimo spodbuditi – ampak ministrstvo s kadrovskimi štipendijami pri

podeljevanju nima nič kaj dosti, ker jih podeljujejo seveda podjetja, bi pa želeli, da to ne vpliva negativno v tej smeri, tako da bomo pristopili k tem spremembam.

Ni pa tako, kot ste rekli na začetku, da bi kadrovska štipendija vplivala; zaradi tega, ker je ta na koncu in ne vpliva na otroški dodatek, ki je prva od pravic, ki se družini odloči.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Želite dopolnitev vprašanja?

Izvolite, gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Vseeno imam podatek oziroma dopis od neke gospe, ki se jim je potem otroški dodatek znižal, ampak za razliko ne za toliko, kolikor je štipendija, ampak za več. Zato potem pridejo nazaj na center in tam prosijo, da bi umaknili to vlogo za štipendijo, kar pa ni mogoče oziroma bi bilo to mogoče šele v naslednjem šolskem letu, ker seveda ljudje pogledajo, kaj se jim bolj splača oziroma iz katerega naslova imajo večji prihodek ali subvencijo.

Zanima me:

Ali potem kljub vsemu ni tako, da pri socialnih pravicah lahko podaš nove podatke ali pa umakneš to vlogo oziroma rečeš, da ne želiš več prejemati štipendije in se stvar vrne na obstoječe, kot je bilo?

Namreč, gospa, ki mi je to pisala, pravi tako. Da so izgubili otroški dodatek – je bil večji, kot je bil odobren znesek štipendije, ali pa se jim je otroški dodatek zmanjšal, in sicer za več kot je bil odobren znesek štipendije. Ko pridejo nazaj na center in želijo to preklicati, to seveda ni več mogoče in tako ostane do začetka naslednjega šolskega leta. Nekatere socialne delavke opozorijo in predlagajo ljudem, da si sami izračunajo, kaj to za njih pomeni; ali se jim bolj splača sploh vložiti za štipendijo ali ne, vendar jim v bistvu ne smejo takega izračuna narediti, najbrž si pa sami zelo težko pri vseh komplikacijah, medtem ko imajo na centrih za to praktično izdelan program.

Tako mislim, da bi bilo prijazno do uporabnikov, da jim to naredijo in potem vidijo, ali se jim to plač splača narediti oziroma to stvar spremeniti. Opozarjajo na to, da tega ne vedo, da jih na to niti nihče ne opozori, vemo pa, da še mi včasih težko sledimo vsemu, kar sprejememo, kaj šele ljudje.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Izvolite, gospa ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: O konkretnem primeru zelo težko ... Dejstva so taka, da na otroški dodatek ne vpliva državna štipendija, ker se dodeli kasneje. Če pa je gospa mislila, da gre za kadrovska štipendija, sem pa povedala, da je po Zakonu o dohodnini to obdavčljiv prihodek in se torej šteje v dohodek družine, tudi ko se

odloča o otroškem dodatku. Torej štipendij imamo več različnih vrst, zato res težko komentiram konkreten primer.

Vsekakor pa je na ta konkretni primer treba nekaj reči, da je nujno nadaljevati v smeri poenostavitve te zakonodaje in da je eden osnovnih ciljev – in mislim, upam, da katera koli vlada ali kdor koli bo, da bo nadaljeval s tem –, in sicer da bodo državljani v naslednjem letu dobili informativni izračun na področju socialnih pravic, do katerih so upravičeni. V smislu, tako kot smo navajeni, da dobimo informativni izračun za dohodnino, da bi enkrat letno na presečni datum vsi državljani, ker v sistemu imamo vse te baze podatkov, dobili ta izračun in bi potem samo, v kolikor se s temi izračuni ne bi strinjali, tako kot zdaj pri Dursu, dali pritožbo. Skratka, da bi bil to avtomatizem in bi ljudje vedeli, da enkrat letno dobijo poračun, ker gre za letne pravice in za njih velja nek način odločanja; torej, otroški dodatki, subvencije za najemnine, tu gre za vse letne pravice. Za tiste, ki se pa odločajo na krajše obdobje, ki so bolj odvisne od materialnega položaja, na primer denarna socialna pomoč, varstveni dodatek, tam pa bo še vedno treba vlagati, zaradi tega ker se podatki štejejo za tri mesece nazaj – in dohodnine.

Vsekakor gre pa tako, kot ste rekli, ne more vplivati na državne štipendije, ker največkrat ljudje, ki dobijo državno štipendijo, imajo tudi otroške dodatke. V tem primeru naj ne bi smelo biti, razen če je prišlo do napake ali kar koli, ampak po vrstnem redu, ki je določen po ZUJF, temu ni tako. Gremo pa v smeri nadaljevanja sprememb na tem področju in za drugo leto je tudi cilj, da bi državljani dobili ta informativni izračun o socialnih pravicah, ki jim pripadajo.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Imate željo po proceduralnem predlogu?

Izvolite, gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Še vedno nisem dobila odgovora na vprašanje. Vi hočete reči, kljub temu da nekdo dobi državno štipendijo, se mu otroški dodatek ne spremeni. Ampak to ne drži. Imam drugačne podatke – da se jim spremeni in zaradi tega se tudi obračajo na nas in najbrž tudi na vas. Zato tudi je problem na centrih, ali jim to izračunajo in ugotovijo, kaj se jim bo potem zgodilo z otroškim dodatkom.

Tako predlagam, da skladno z 246. členom opravimo razpravo o odgovoru ministrice.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

O vašem predlogu bomo odločali v Državnem zboru jutri, v sredo 23. aprila.

Naslednji bo zastavil vprašanje mag. Andrej Šircelj, in sicer predsednici Vlade v funkciji ministrice za zdravje mag. Alenki Bratušek, ki je službeno odsotna.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica!

Obžalujem, da je predsednica Vlade in vršilka dolžnosti zdravstvene ministrice službeno odsotna, predvsem zaradi tega, ker mislim, da bi Ministrstvo za zdravje v tem trenutku moralo delovati s polno paro. Ne deluje pa dejansko že 6 mesecev, skratka, vse od takrat, ko je odstopil gospod Gantar in pri tem povedal, da odstopa tudi zaradi tega, ker se v zdravstvu ne da ničesar narediti. Tudi zaradi tega ne, ker so preveliki lobiji, da bi lahko kar koli naredili v tem ministrstvu. Potem je za njim prišel kot vršilec dolžnosti gospod Erjavec, kjer se tudi ni nič zgodilo. Potem gospa Trop Skaza, ki je prav tako odstopila v enem mesecu. Ugotovila je, da se najbrž ne da nič narediti in da je verjetno bolje, če ona ni ministrica za zdravje. Sedaj je vršilka dolžnosti Alenka Bratušek. Glede na to, da je ta vlada napovedala reforme v zdravstvu, me zanima, kje so reforme v zdravstvu. Gospod Gantar je že pripravil neko reformo, ki je bila potem zavrnjena, mislim, da tukaj je bilo predvsem nasprotovanje v sami koaliciji, predvsem Državljanska lista je bila proti tisti reformi. Razlogi so verjetno različni, vendar vse to na račun bolnikov in na račun bolnišnic.

Skratka zaradi tega, ker je zastoj na področju zdravstvene reforme, se postavlja vprašanje, kdaj bo ta koalicija naredila takšno reformo, ki bo finančno vzdržljiva. Po nekaterih podatkih je v zdravstvu treba dodatnih 150 do 200 milijonov. To govorijo strokovnjaki.

Od kod bomo dobili 150 do 200 milijonov in kako bo to vplivalo na kvaliteto storitev za bolnike in tudi na počutje zdravstvenih delavcev, zdravstvenega osebja?

Menimo, da je treba narediti zdravstveno reformo tako na področju financiranja, kot na področju organizacije, kot na področju vodenja in upravljanja.

Zanima me tudi, ali bo prišlo do odpuščanj v zdravstvu – večkrat so bila že napovedana odpuščanja. Če ja:

Kje, kako in kakšna bo nova organizacija?

Ali bo manj zdravstvenih domov?

Skratka zanima me:

Kdaj bo zdravstvena reforma?

Kakšna bo?

Kako jo bo uvedla?

Kakšno bo financiranje?

Kakšna bo organizacija prihodnjega zdravstva, kakšno bo vodenje in upravljanje in na kakšen način se bo znebila lobistov, ki dražijo zdravstvo in farmacijo v državi iz dneva v dan?

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Na vaše vprašanje boste v skladu s poslovníkom dobili pisni odgovor.

Naslednji bo vprašanje zastavil dr. Vinko Gorenak, in sicer ministru za pravosodje dr. Senku Pličaniču.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani minister!

Kar se tiče sistema pravosodja, vemo, da sistem pravosodja pravzaprav po letu 1991 ni doživel nekih bistvenih popravkov, ni doživel bistvenih sprememb. Po moji oceni se ni prilagodil nastalim družbenim razmeram primerno, ampak je ostal nekje, če malo hudo rečem, v socializmu. Pa vendar je zakonodaja tista, ki bi lahko pravosodni sistem bistveno spremenila. Mi vemo, da v tisti koalicijski pogodbi, ki smo jo imeli mi, kjer ste bil tudi vi, smo imeli kar nekaj zakonov s področja pravosodja, ki bi naj ta sistem naredili bolj učinkovit. Tudi koalicijska pogodba, ki je potekla z vašimi sedanjimi koalicijskimi partnerji kot tista, ki je sedaj v veljavi, predvideva nekatere spremembe zakonodaje, ki bi si jo želeli in ki jo ta država zelo nujno potrebuje.

Pa vendar tako ali drugače, če dobro pogledamo na koledar, če dobro pogledamo na uro, bi človek rekel, da smo kakšno leto pred rednimi volitvami. Vemo, da mesec, dva prav hitro mineta, pa teh sprememb še ni – vsaj tistih, katere sem pričakoval. Recimo, pogrešam ZKP, ki bi pomembno posegel v roke, ki bi pomembno posegel v, recimo, ukinitve sodne preiskave in tako naprej in tako naprej. Tudi primer tako imenovanih precedenčnih sodb ali kako se že to strokovno reče, ker danes imamo situacijo tako, da v identično enakem primeru sodišče na enem koncu države odloči popolnoma drugače kot sodišče na drugem koncu države. Da bi imeli nekaj podobnega, kot velja za odločitve, recimo, Ustavnega sodišča.

Tudi število sodnikov je pri nas neverjetno visoko, kot dobro veste, in vse tiste kritike, ki so bile izrečene sodstvu v času pogajanj in pristopanja k evropski integraciji, so jih sodniki – tako bom rekel – spregledali in nič kaj dosti naredili na to temo. Tudi glede na to, kar se vam zdaj dogaja, ko sodišča enostavno rečejo, da je konec, da nimajo več denarja, da bodo prvega julija vrata zaprli ali kaj že, ne. Tu sicer pozdravljam te vaše napore, ki jih vodite in ko jim jasno in glasno poveste, da naj poiščejo tudi notranje rezerve. Seveda upam, da jih tudi bodo, ker vendarle je sodna veja oblasti tista, ki je enkrat več plačana, kot je povprečje Evropske unije.

Skratka sprašujem po reformah:

Kdaj bodo te reforme?

Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Doktor Senko Pličanič, izvolite.

DR. SENKO PLIČANIČ: Hvala, spoštovana podpredsednica. Spoštovane poslanki in poslanci, spoštovani bivši kolega doktor Gorenak, kot minister, še obstoječi kot politik!

Ko gre za diagnosticiranje stanja v slovenskem pravosodju, pravzaprav ni nobene razlike ne v vladi Janeza Janše, v kateri sem sodeloval kot

minister, pristojen za pravosodje in javno upravo, in tudi ne danes v vladi gospe Bratušek. V tej vladi, torej eni in isti vladi, kjer pa poteka že druga koalicijska pogodba, torej v vseh teh treh koalicijskih pogodbah, v koalicijski pogodbi, ki je pregledovala delo Janševe vlade, pa potem prvi koalicijski pogodbi vlade gospe Bratušek in zdaj drugi koalicijski pogodbi vlade Alenke Bratušek, so problemi, ki jih naslavljamo, ali pa diagnoza problemov, ki jih poskušamo reševati, in rešitve, ki jih naslavljamo v zvezi s temi problemi, enaki. Zato tudi vsebina teh koalicijskih pogodb pravzaprav ni mogla biti bistveno različna in je kar precej podobna. Razlikuje se edino v tem ali pa v tistih delih, kjer smo neke stvari že naredili. Tisto, kar smo naredili, preprosto ni bilo vključeno v to aktualno, veljavno koalicijsko pogodbo.

Za probleme, ki jih imamo v slovenskem pravosodju, smo pripravili v tej veljavni koalicijski pogodbi – za katero sprašujete, kdaj se bodo ukrepi, ki so z njo predvideni, realizirali – tri sklope ukrepov, zato da se stanje v slovenskem pravosodju še bolj izboljša, kot se že je doslej. O tem bom nekaj več povedal v nadaljevanju. Ti trije sklopi so: najprej sprememba zakonodaje, drugič, določene organizacijske spremembe v posameznih delih pravosodja – ne samo v sodstvo, tudi v drugih, recimo v državnem tožilstvu – in tretji sklop so investicije v pravosodje. Tukaj ne gre za zakonodajne projekte, tudi ne za organizacijske, pač pa za čisto konkretne, recimo gradbene projekte, kot je novi zapor v Ljubljani.

Najprej pogledjmo, kaj je bilo doseženega v vsem tem času. Moram reči, da moja ocena doseženega, v času odkar sem minister, pristojen za pravosodje, je pozitivna. Res pa je to rezultat celotnega obdobja, v katerem delujem kot minister za pravosodje, torej tudi mojega dela v Janševi vladi – v tej vladi preprosto rezultatov ni moglo biti, ker je prej prenehala obstajati oziroma sem sam kot minister za pravosodje odstopil. Kot rečeno, rezultati mojega celotnega angažmaja v prejšnji vladi gospoda Janše in zdaj v vladi gospe Bratušek so pozitivni. To ni samo moje mnenje, enako ocenjujeta tudi Svet Evrope in Evropska unija. Spremenilo se je zaupanje javnosti v pravosodje in tudi splošno delovanje pravne države. Seveda smo ljudje v naši državi zelo zahtevni in redkokdaj kar koli in kogar koli, razen športnikov, sploh pohvalimo, toda napredek so opazili vsi. Res da to še ni stanje, ki si ga želimo – tudi o tem nekoliko več v nadaljevanju –, vendar pa napredek je.

Kot rečeno, podatki Evropske komisije, konkretno justice scoreboarda, ki je tak pokazatelj marsikaterega elementa delovanja pravosodja, je pozitiven. Na kratko, sodišča so precej skrajšala čas sojenja in v precejšnji meri zmanjšala tudi število sodnih zaostankov, in to kljub finančnim omejitvam; torej, kljub temu da deluje tudi sodstvo, tako kot vsi ostali, v omejenih javnofinančnih razmerah, so ti rezultati

bili doseženi v zadnjih dveh letih, torej v času, odkar sem sam minister za pravosodje. To hkrati kaže, da v vseh letih izobilja, torej v vseh preteklih dvajsetih in več letih tega rezultata ni bilo, sedaj pa v dveh letih relativno težkega dela, z manj denarja pa ti rezultati so. To je eden od pokazateljev pozitivnega dela, ki je bilo opravljeno v času, odkar sem sam minister za pravosodje.

Potem naprej. Ko sprašujete o zakonodajnih projektih in zakonodajnih spremembah – veliko tega je bilo doseženega. Naj posebej opozorim na spremembe stečajne zakonodaje, zaradi katerih se je bistveno zmanjšalo število malverzacij pri stečajih, zemljiški dolg smo ukinili in še cela vrsta ... / znak za konec razprave/ ... v drugem delu odgovora.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Tako bom rekel, nekateri premiki zagotovo so, tudi stečajni upravitelj Gorše, ki je ena zadnjih stvari in izrek sodbe ter zaseg stvari tudi v tujini, to so neki premiki. Ampak vseeno, sprašujem po ZKP, minister, pa bi vas res prosil, če mi skušate odgovoriti:

Do kdaj bo ta ZKP?

Ali bo sodna preiskava ukinjena, ali bodo skrajšani roki, ali kako bo?

Ker v Državnem zboru v glavnem vidim in slišim, da imate neke načrte, imate težave znotraj koalicije z malimi deležniki v koaliciji, ki živijo še nekje – bolj jim je všeč socialistično sodstvo kot pa nekaj bolj normalnega. Skratka, ZKP me zanima s tega vidika.

Zanima me tudi mogoče, če skušate povedati:

Kako je zdaj po enem letu s to zavezo državljanom?

Ali jo je sodstvo izpolnilo ali je ni?

In tisto, kar je v zadnjem času zelo aktualno. Sodišča trdijo, da je stečajni zakon, ki je bil sprejet v Državnem zboru, prinesel prav to, da imajo sedaj izgube oziroma da so porabili ves denar in da 1. julija ne bodo morali več delati. Vi trdite sedaj sicer obratno. To je bilo v medijih slišati.

Res bi rad slišal predvsem glede ZKP, rokov in sodne preiskave – kdaj si lahko obetamo zadevo tukaj v Državnem zboru?

Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod minister, izvolite.

DR. SENKO PLIČANIČ: Spoštovana podpredsednica, spoštovane poslanke in poslanci! Naj nadaljujem z odgovorom.

Še nekaj besed o tem, kaj je bilo vseeno že doseženega, potem pa takoj o tem,

kaj je z ZKP pa ostalimi zakonodajnimi projekti. Mislim, da se vsi lahko strinjamo, tudi opozicija, da se nek pozitiven premik, pomemben pozitiven premik, zlasti če ga primerjamo s stanjem v vseh preteklih letih po osamosvojitvi, v teh zadnjih letih je zgodil. Želel bi si, da bi bil ta premik še večji, vendar pa kljub temu premik je, smer je prava, treba je samo v tej smeri nadaljevati.

Ko gre za skupno zavezo, ki sta jo Vlada in sodstvo podpisala in v katerem sta se zavezala, da bodo čisto konkretni cilji doseženi, ti konkretni cilji so se pa nanašali in se še nanašajo ravno na skrajševanje sodnih postopkov, čas trajanja sodnih postopkov in zmanjševanje sodnih zaostankov, sem že prej odgovoril, da tukaj je bil pomemben premik dosežen. Čisto natančno bomo to ocenili, ko se bo zaveza iztekla, to bo junija. Ampak že sedaj lahko rečem kot neko vmesno oceno, da sodstvo, ko gre za ta cilj – in ta je pravzaprav edini cilj –, te zadeve delujejo v pravi smeri in ravna skladno z zavezo. Pač pa se zaveze ne drži čisto, ko gre za zmanjševanje števila sodnikov na eni strani in zaposlovanje drugega, tako imenovanega pomožnega osebja. Da vas ne obremenjujem s podatki in o tem sem že precej v javnosti govoril, ni sodstvo zmanjšalo števila sodnikov za toliko, kolikor bi ga moralo glede na zavezo; precej manj. Hkrati je pa za precej več povišalo število zaposlenih iz kategorije pomožnega osebja, kot bi lahko glede na zavezo. Tako moram v tem delu biti kritičen, hkrati pa moram sodstvo pohvaliti še enkrat, ko gre za skrajševanje sodnih postopkov, to je za učinkovitost. Bolj učinkovito sodstvo definitivno je in to je treba priznati. Res pa je, da še nismo tam, kjer si želimo biti. Če lahko ocenim to z oceno od ena do pet, bi rekel, da je moja ocena, ki jo dajem slovenskemu sodstvu, trojka. Želimo pa seveda imeti petico.

Ko gre za zakonodajne projekte, ki so edino pravo orodje, ki ga kot Vlada imamo, in jaz kot minister, ko gre za vplivanje na izboljševanje stanja v sodstvu in tudi drugih delih pravosodja, naj povem, da večina zakonov, ki jih obstoječa koalicijska pogodba predvideva, je tik pred tem, da jih Vlada sprejme, res pa je, da se tudi pri ZKP kar nekaj časa usklajujemo glede nekaterih rešitev. Dejstvo je, da sam delujem tako, da želim imeti zakonodajne projekte čim bolj usklajene in tudi tu ni nič drugače. Mislim, da bo Zakon o kazenskem postopku v tednu, dveh na Vladi. Podobno velja še za druge zakone, kot je Zakon o sodiščih, Zakon o sodniški službi, to sta dva, Zakon o izvršbi in zavarovanju, Zakon o brezplačni pravni pomoči, Zakon o dedovanju in Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij. Vsi so tik pred sprejemom na Vladi.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Želite proceduralni predlog?
Izvolite, dr. Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Ne toliko na odgovor, strinjam se, da so premiki, kot pravite, minister, ampak po moji oceni predvsem zaradi odnosa javnosti do sodstva, tudi odnosa tega parlamenta do sodstva, kjer leta 2008 vse o sodstvu nismo smeli reči, pa je bila že leta 2009 takratna leva koalicija že na zadnjih nogah, kot bi se temu reklo. Danes kar precej bolj odkrito govorimo o pravosodju, tudi odkrito jih kritiziramo in menim, da je prav, da tudi z razpravo v Državnem zboru damo še en pospešek tej situaciji. Glejte, vi ste tudi rekli zdaj na koncu, da je bila njihova zaveza manj sodnikov. Veste, kaj smo dobili prejšnji teden v Državni zbor? Predlog sodišča v Celju za imenovanje neke odvetnice za sodnico, hkrati je pa sodišče v Celju želelo neko sodnico povišati za višjo sodnico, pa je Sodni svet šel popolnoma mimo. Popolnoma mimo je šel! Mislim, da bi razprava, v kolikor bo izglasovana v Državnem zboru na temo delovanja pravosodja, lahko dala samo še en pospešek spremembam v pravosodju. Tudi vam je lahko, po moji oceni, v korist.

Kar se tiče ZKP, pa v kolikor bo ZKP šel v tisti smeri, da bo sodna preiskava ukinjena, da bodo roki krajši; skratka, da bodo sodniki malo stisnjeni z roki, če bi temu tako rekel in tako naprej – jaz ne bi, če lahko tako rečem, veliko poslušal malih koalicijskih partnerjev, ker bodo tudi naši glasovi zagotovo, če bo šel ZKP v taki smeri, kot smo rekli. Namreč, sodno preiskavo je treba ukiniti, tega ne pozna nihče v Evropi. Treba je razmišljati o nekih zavezujočih rokih za sodnike, o času, v katerem morajo določene naloge opraviti. Vse to so spremembe, ki so pravzaprav tudi predvidene v našem programu in ne vidim razlogov, da na razpravi v Državnem zboru ne moremo teh pogledov soočiti in dati nekega novega pospeška sodstvu. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

O vašem predlogu bomo v Državnem zboru odločali jutri.

Naslednje vprašanje bo zastavil gospod Jože Tanko, in sicer ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejanu Židanu.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo in vsem lep pozdrav!

V kazenskih določbah Zakona o gozdovih je zapisano, da se z globo od 5 do 50 tisoč evrov kaznuje pravna oseba, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost ali s. p., če ima na prevoznem sredstvu naloženo ali prevaža gozdno-lesne asortimente brez prevoznice, ali če podatki na prevoznici niso popolni. Ta kazen predstavlja ogromen znesek glede na vrednost naloženega ali prevažanega blaga. Globa je lahko nekaj desetkrat višja od vrednosti prevoza, praviloma lahko tudi preko stokrat, in globa je neodvisna od tega, ali ta oseba pri sebi nima slučajno prevoznice in mu je bila sicer izdana –

to se pravi, da jo je pozabil – ali je pa sploh brez prevoznice in je niti dvignil ni.

Zakon o vinu, drugi primer, določa kazni od 2 tisoč 800 do 28 tisoč evrov za proizvajalca vina, če uporabi geografsko označbo, tradicionalen izraz ali dodatni tradicionalni izraz, to se pravi blagovno znamko ali poreklo ali vir, če ne označi posode ali ne javi vinarskemu inšpektorju posesti mošta, in za male proizvajalce so kazni od 650 do 6 tisoč 500 evrov, kar v naravni valuti, se pravi, vinu, pomeni, da je to približno toliko litrov vina, kot je visoka kazen. Mislim, da je zelo malo malih proizvajalcev vina, ki pridelajo na leto 6 tisoč 500 litrov vina, kar pomeni, da je kazen višja od letnega pridelka.

Potem imamo tretji primer, Zakon o ohranjanju narave, ki je v postopku. Za lažji prekršek velja vožnja oziroma če pravna oseba vozi, ustavi ali parkira vozilo na motorni pogon v naravnem okolju in vozilo ne stoji ali ni parkirano v 5-metrskem pasu izven vozišča, ali če uporablja vozilo na motorni pogon, ki ni vpisano v evidenco in ni označeno, globa za to je od 5 do 10 tisoč evrov, pri čemer je za espeje ta globa od tisoč do 5 tisoč evrov. In dodatno lahko uradna oseba po 161.b členu Zakona o ohranjanju narave izreče še stranski ukrep, to je odvzem predmetov, ki so uporabljeni za prekršek, torej tudi vozila.

Spoštovani minister, naštel sem vam nekaj kaznovanih biserov iz vašega enoletnega mandata, zdaj pa me zanima:

Na osnovi katerih strokovnih podlag se kot minister odločate za predlaganje tako radikalnih kazni in glob, ki nimajo nobene pravne podlage v eventualno pridobljeni premoženjski koristi, ali morebitnem oškodovanju države, ali v poškodovanju narave?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovana predsedujoča, spoštovane poslanke in poslanci! Gospod poslanec, hvala za vprašanje.

Kot prvo bi rad povedal, da sem preveril na ministrstvu in ministrstvo ne daje izdelovat strokovnih izhodišč za katerikoli zakon, vsaj kolikor sem uspel preveriti, zato ker varčujemo.

Kot drugo, kar se tiče glob, moram povedati, da so osnova strokovna izhodišča Zakona o prekrških. Potem tisto, kar je novo, imamo novost na področju gozdarstva, vina in kmetijstva, in sicer da se globe lahko določajo v razponu. To v praksi pomeni, da lahko inšpektor, če gre za ponavljajoče se dejanje, določi višjo globo kot sicer, če je dejanje storjeno prvič.

Sama višina glob nastaja na ta način, da strokovne službe ministrstva preverijo stanje v drugih podobnih zakonih, preverijo stanje, kaj se dogaja na terenu, in preverijo – če so nam podatki dosegljivi, večinoma so nam –, kakšne

globe so v ostalih državah, s katerimi se radi primerjamo. Pri globah se po novem sledi tri cilje, poleg sorazmernosti tudi učinkovitost in odvracanje, to pa zato, ker je inšpektorjev pač toliko, kolikor jih je, zato mora biti globa odvracilna in učinkovita in ne samo sorazmerna. Drugače bi pa takole povedal. V mojem mandatu smo spremenili Zakon o kmetijstvu. Tu so se na nekaterih področjih globe, ne na vseh, zvišale nekje tudi do trikrat – kot smo povedali, te gibljive globe. Tam, kjer se pa zvišujejo, gre pa za najhujše prekrške na področju varnosti živil, glede goljufivih praks, kot so potvorbe živil in ponavljanje prekrškov.

Pri vinu bi vam rad povedal, spoštovani gospod poslanec, da je ta zakon nastajal na pobudo vseh treh asociacij, tako malih vinarjev kot srednjih in velikih vinskih kleti. Do nas so prišli s prošnjo, da spreminimo zakon na ta način, da bo nekaj manj sivega trga, ki te vinske kleti in tudi male vinarje ogroža pri delovanju.

Pri gozdarstvu, kot vam je poznano, smo globe tudi zniževali tekom sprejemanja zakona in tudi potem v drugem krogu. Tu pa se je prav tako sledilo učinkovitosti in odvracalnosti. Povedal pa sem, da smo tudi nekatere druge zakone pogledali.

V času mojega mandata smo se dvakrat ukvarjali z Zakonom o vodah, kjer glob nismo spreminjali, smo pa pri prvi spremembi dodali en nov prekršek in pri drugi spreminili formulacijo za dva prekrška.

Kar se tiče Zakona o ohranjanju narave, ki bo šel sedaj po rednem postopku, predvidevam, da se bomo tudi pri njem pogovarjali o višini glob in jih znotraj parlamentarne procedure čim bolj uskladili. Bi pa rad povedal, da se je tu upoštevalo Zakon o prekrških in tudi nekatere primerljive prakse pri Zakonu o Triglavskem narodnem parku, ki je bil sprejet po tem osnovnem Zakonu o ohranjanju narave. Tu smo kot ministrstvo pripravili na nadaljnjo razpravo, pri Zakonu o varstvu okolja pa smo prav tako spreminjali opise prekrškov, ne pa samih dejanj. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Želite dopolnitev odgovora oziroma vprašanja?

Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Poglejte, če samostojni podjetnik prepelje brez prevoznice en traktor blaga, je lahko kazen do 50 tisoč evrov. Če samostojni podjetnik po Zakonu o davčnem postopku, to je 397. člen, ne odda letnega poročila o poslovanju, je ta kazen samo od 8 tisoč do 10 tisoč evrov – od 800 do 10 tisoč evrov. Govorim o sorazmernosti! Potem imamo pa, recimo, naslednji člen Zakona o davčnem postopku, 398., govori pa o posebno hudih davčnih prekrških in tam je lahko kazen za posebno hude davčne prekrške od tisoč 200 do 50 tisoč evrov. To je zgornji limit, s tem da je lahko vmes 20 % tistega, kar se da kot kazen. In

govorimo o posebno hudih davčnih prekrških. In posebno hudi davčni prekrški imajo kapico; 50 tisoč evrov je največja kazen.

V kmetijstvu, ko gre za, bom rekel, malo vredno proizvodnjo, za proizvodnjo z malo dodane vrednosti, so kazni enormne na te zadeve. Če nekdo utaji, recimo, za 3 milijone evrov, bo plačal kazni največ 50 tisoč evrov, ker je kapica 20 odstotkov oziroma je 20 odstotkov najvišja kazen in kapica 50 tisoč evrov. Če pa nekdo prepelje 5 kubikov lesa, je pa kazen ravno tako 50 tisoč evrov. Pa tu govorimo o sorazmernosti. Enako je pri posegih v naravo, kot sem prej omenil, enako je pri Zakonu o vinu in podobno.

Sprašujem:

Od kdaj so prekrški v kmetijstvu tretirani kot najhujša kazniva dejanja po Zakonu o davčnem postopku?

To je sorazmerje in vi ste član Vlade, Vlada sprejema ene kazenske določbe pri vaših zakonih in pri Zakonu o davčnem postopku za druge davčne zavezance in ni, bom rekel, nobenega sorazmerja v tem.

Po vsem tem so te omejitve ali pa ureditve za kmetijsko področje povsem zunaj standardov.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospa predsedujoča!

Še enkrat bi rad poudaril. Mi se ne pogovarjamo večinoma o Zakonu o kmetijstvu. Tam sem povedal, tam so se nekje spremenile krat tri ampak na področjih, kjer so najhujše kršitve, ker gre za varnost hrane. Če se pogovarjamo o Zakonu o vinu, tu je v bistvu katalog sankcije izdelan na sorazmernost prekrškov. Bi pa rad poudaril, spoštovani poslanec, da ta katalog ni bil v bistvu narejen samo na pobudo ministrstva. Do nas so prišli predstavniki malih, srednjih in večjih vinarjev zato, ker na ta način so rekli, da pač je potrebno to področje urediti – s čimer pa sem se strinjal, to pa moram povedati.

Pri samem gozdarstvu pa imamo dva fenomena. Prvi fenomen je v bistvu zelo velik razpon glob. Začnemo nekje pri 150 evrih in tako naprej, ob tem da velja še tudi polovička. Res pa je, da je najstrožja kazen, to pa je kazen v bistvu, ki jo lahko inšpektor izreče pri ponavljavcih, vendar to je verjetno podobno kakor v tujini. Tudi v tujini imajo tovrstne kazni. Primer tega je Nemčija. Dejansko pri ponavljavcih, kadar gre za velik in organiziran črni transport, ki je v bistvu v osnovi lahko kraja. Medtem ko vsi ostali, vse ostale določbe imajo dejansko zelo veliko širino.

Bi pa še nekaj rad poudaril. Saj se vedno pogovarjamo, ali je višina kazni primerna ali ne, se pa mi tudi zavedamo, da imamo malo nadzornikov in v teh redukcijah v javnem sektorju bo nadzornikov kvečjemu še manj, ne pa več, zato naj bodo kazenske sankcije tako narejene, da so odvrtačne in učinkovite. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Želite proceduralni predlog oziroma predlog za razpravo? Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Predlagam, da o odgovoru ministra opravimo razpravo. Najbrž nam je vsem jasno, da mali proizvajalec vina – in ta je tisti, ki ima manj kot hektar vinogradov in takih je v Sloveniji velika večina – slučajno ne prijavi pridelka, dobi kazen, bom rekel, skoraj tako visoko kot tisti davčni utajevalec, ki naredi 3 ali 5 milijonov davčne utaje, in tisti lahko plača največ 50 tisoč evrov kazni. Prav gotovo, gospod minister, me ne boste prepričali, da je kazen, če nekdo parkira zunaj petmetrskega območja z vozilom, recimo, v zavarovanem območju, da je naredil tako veliko kazen, da se mu izreče 10 tisoč evrov kazni in kot stranski ukrep lahko tudi odvzem vozila. To je neobičajno, nenormalno. Nesorazmerna kazen je to.

Mi smo vas že v razpravi, ko smo zakone sprejemali, tako Zakon o vinu, tako Zakon o gozdovih, sedaj imate v postopku Zakon o ohranjanju narave, ko pravzaprav sledite istemu trendu, kot da so najbolj problematične osebe lastniki kmetijskih zemljišč, mali vinogradniki – tisti, ki bodo v parku eventualno v parku ali v zaščitenem območju kaj narobe naredili. Za druge, ki so dejanski problem in za katere najema država visoke kredite, da pokriva bančno luknjo in pokriva tudi tisto, kar je recimo neizterljivega dolga pri gospodarskem poslovanju, pa so kazni bistveno nižje. Pri 3 milijonski davčni utaji je kazen ravno tako 50 tisoč evrov kot pri tistemu, ki je brez prevoznice prepeljal tri kubike lesa. To niso sorazmerne kazni!

Mislím, da o teh problemih, ki jih imamo tako pri zakonih, in ti zakoni so bili sprejeti v zadnjem letu, Zakon o ohranjanju narave je pa še v postopku, je treba pač nekaj urediti, opraviti razpravo in določiti neke sorazmerne ukrepe, težje prekrške. Ne morejo biti, ne vem, na eni strani nesorazmerno visoke, nenormalno visoke, po drugi strani pa izredno tolerantne. Imamo primere davčne utaje, ko se celo kazni ne izrečejo, sicer ne bi bilo, ne vem, stotine milijonov evrov davčnega dolga.

Predlagam, da o tej temi opravimo razpravo in da se resno posvetimo prav področju kazni s področja kmetijstva. Tu ne gre samo za prehransko varnost. Gre za čisto običajne stvari, ki nimajo nobene veze ne z zdravo prehrano, ne s čim drugim, ampak predvsem s sorazmernostjo in z logičnim razmišljanjem. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri v okviru glasovanja.

Naslednje poslansko vprašanje bo zastavil dr. László Góncz ministru za

gospodarski razvoj in tehnologijo Metodu Dragonji.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Spoštovani gospod minister Dragonja, kot veste, se je družba Nafta - Petrochem, ki deluje v okviru skupine Nafta Lendava, znašla v velikih likvidnostnih težavah, kar žal lahko povzroči dokončni propad podjetja, ki je v državni lasti, ter prejucicira nadaljnje zaostrovanje že tako perečega problema nezaposlenosti v regiji, torej v Pomurju. Vodstvo podjetja in tudi stavkovni odbor delavcev v okviru organiziranja že realizirane ter za 6. maj najavljene stavek so seznanili širšo javnost o aktualnih težavah, zato se v podrobnejšo analizo stanja sedaj ne bom spuščal. Dejavnosti, ki se izvajajo v Petrochemu ter širše v okviru skupine Nafta Lendava, so vsebinsko pomembne in ob optimalnem poslovanju finančno rentabilne, zato se je potrebno maksimalno potruditi za obstoj podjetja, tudi s strani države.

Drugi razlog za zagotavljanje pogojev delovanja podjetja je ohranjanje kvalitetnih delovnih mest. To je, kot sem že omenil, posebej pomembno zaradi že tako previsoke, žal, več kot 25-odstotne nezaposlenosti v Pomurski regiji. Ohranjanje poslovanja podjetja pa mora biti ali pa bi vsaj moralo biti tudi finančni interes države, kajti po izračunih ob nemoteni dejavnosti bo skupina Nafta lahko preko davkov in drugih obveznosti zagotavljala kar dokaj obsežna sredstva v državni proračun. Premostitve nastalih težav bodo mogoče le z aktivnim sodelovanjem slovenske vlade in Ministrstva za gospodarstvo. V tem primeru, po mojem mnenju in vedenju, ne gre za razmetavanje denarja v neperspektivno podjetje.

Glede na dejstvo, da bodo dogodki in odločitve naslednjih dveh tednov usodni za rešitev družbe Petrochem ter pogojno tudi za njen dolgoročni obstoj, vas, gospod minister Dragonja, sprašujem:

Kako bo Vlada oziroma vaše ministrstvo lahko aktivno sodelovalo pri tej zahtevni nalogi?

Pri tem še enkrat poudarjam, da pri tem ne mislim na neposredna kapitalna vlaganja, temveč predvsem na iskanje optimalnih rešitev v zvezi z začasno likvidnostjo podjetja.

Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Izvolite, gospod Metod Dragonja.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Spoštovani gospod poslanec, vprašanje je zelo aktualno. Na Ministrstvu za gospodarstvo in tehnologijo delamo aktivno na tem, da se vprašanje reši. Dosedanje poslovno prestrukturiranje Nafta Lendava kot poslovne skupine vodi Slovenska odškodninska družba, ki

je upravljevec premoženja oziroma upravljevec teh kapitalskih deležev v imenu Republike Slovenije.

V dosedanem prestrukturiranju je bilo opravljenih nekaj ključnih vsebinskih odločitev, ki usmerjajo nadaljnjo poslovanje in poslovne perspektive posameznih družb iz skupine Nafta Lendava. Najbolj pomembno je, da je bila ustanovljena družba Geoenergo, d. o. o. s cilje eksploatacije nekonvencionalnih ogljikovodikov, in je to aktivno omogočila Republika Slovenija na ta način, da je razmejila svojo kapitalno udeležbo v tem podjetju oziroma v skupini s podjetjem Petrol d. d., ki je partner v tem skupnem podjetju.

Drugi ključni ukrep je bila ustanovljena družba Eko - Nafta d. o. o., ki opravlja funkcijo skladiščenja strateških rezerv naftnih derivatov in ki ima sklenjeno pogodbo z MGRT za opravljanje te dejavnosti in z Zavodom Republike Slovenije za blagovne rezervame.

Kot tretja osnovna usmeritev restrukturiranja Nafta Lendava je postopna privatizacija posameznih družb iz skupine Nafta Lendava, ki je bila delno že izvedena, kot na primer odprodaja družb Geoenergo, Strojgradnja in uporaba teh privatizacijskih kupnin za poslovno restrukturiranje in za vzpostavljanje konkurenčne sposobnosti ostalih skupin, predvsem družbe Nafta - Petrochem, d. o. o.

Treba pa je opozoriti, da je v okviru že izvedenih ukrepov prišlo do tega, da je Evropska komisija v začetku meseca sprožila postopek za preverbo dodeljene državne pomoči, in sicer po treh osnovah. Prvič, podjetje Nafta - Petrochem je leta 2010 dobilo skupen znesek posojil 12 milijonov 415 tisoč evrov od poslovnih bank, vendar je kot garant za ta posojila nastopila matična družba Nafta Lendava. Nadalje je v letu 2011 družba Nafta Lendava podjetju Nafta - Petrochem prispevala sredstva in posledično lastniški delež v višini 5,51 milijona evrov. Ta sredstva je pridobilo podjetje Nafta - Petrochem v obliki delnic dveh hčerinskih podjetij družbe Nafta Lendava, in sicer podjetja Nafta strojna in Nafta - Geoterm, in se zato spet lahko šteje kot nedovoljena državna pomoč. In nazadnje je v letu 2011 družba Nafta Lendava dokapitalizirana podjetje Nafta - Petrochem v višini deset milijonov evrov; prvič z dokapitalizacijo v višini 6,6 milijona evrov in potem še v višini 3,4 milijona evrov. Vse to so intervencije, ki se lahko smatrajo kot nedovoljena državna pomoč, in je Evropska komisija pozvala pristojne organe Republike Slovenije, da se glede podelitve teh oblik državne pomoči posameznim podjetjem v skupini Nafta Lendava ustrezno izrazijo.

Kar pa se tiče reševanja aktualne situacije, bom pa v nadaljevanju lahko dal bolj natančen odgovor.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Gospod László Göncz, izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa, gospod minister, za opis in oris stanja, tega se več ali manj vsi skupaj zavedamo, zato je bilo tudi moje vprašanje usmerjeno v to, da se ne pričakuje konkretnih kapitalskih vlaganj, za katere ali pa za podobne, kot smo slišali, so tudi težave, kar se tiče preteklih tovrstnih transakcij. Tudi opazk s strani Evropske komisije so na dlani. Ravno zato je moje vprašanje bilo usmerjeno v način, kako lahko Vlada in vaše ministrstvo v tem trenutku pomaga pri premostitvi rešitev oziroma pri dejanskem iskanju rešitev tega problema, ker se hkrati ocenjuje, kot sem že uvodoma poudaril, da gre potencialno za rentabilno dejavnost, ki lahko, razen tega da zagotavlja pomembna delovna mesta v okolju, tudi v svoji panožni zvrsti pomeni dodano vrednost v širšem okolju. Predvsem s tega vidika vidim ta pomen sodelovanja slovenske vlade in vašega ministrstva. Prepričan sem, da na osnovi tudi strokovnih izkušenj, s katerimi razpolagate vi, se lahko najdejo rešitve. Torej, upanje nedvomno je, zato je tudi širši interes družbe, predvsem pomurske družbe, izražen, in na koncu naj še poudarim, da so tudi delavci sami preko svojih sindikalnih organizacij in vodstev pokazali maksimalno pripravljenost pri sodelovanju reševanja te težav. Torej pričakujemo, da bo tisti del odgovora, ki ga bom zdaj dobil, res nakazan v pravo smer in bo tudi pomenilo ohranjanje tega podjetja in delovnih mest v primeru Nafta - Petrochem. Hvala lepa že vnaprej za odgovor.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Izvolite, gospod minister.

METOD DRAGONJA: Ministrstvo se zaveda pereče situacije. Kar se tiče likvidnostne situacije v Nafti - Petrochem, smo imeli pretekli teden sestanek z vodstvom tako poslovne skupine kot tudi podjetja. Ugotovljen je likvidnostni primanjkljaj v višini 800 tisoč evrov, od tega 600 tisoč evrov za izplačilo plač in prispevkov in cirka 200 tisoč evrov za obratna sredstva. Na kakšen način se bo ta likvidnostni primanjkljaj pokrival, je bilo dogovorjeno na sestanku s predstavniki podjetij iz skupine in s predstavniki Soda – s prodajo rezervnih delov za remont proizvodnje metanola okrog 195 tisoč evrov, s prodajo poslovno nepotrebnega premoženja okrog 200 tisoč evrov, s prodajo CO₂ kuponov 90 tisoč evrov in z najemom kredita za obratna sredstva v višini 317 tisoč evrov.

Kolikor bodo vsi ti ukrepi uspešno izvedeni, se bodo te motnje lahko odpravile, hkrati pa bodo zagotovljeni pogoji tudi za to, da se bo v roku meseca do meseca in pol ponovno vzpostavila proizvodnja metanola v Nafti Lendava.

Hkrati potekajo tudi aktivnosti refinanciranja kreditnih obveznosti družbe Eco Nafta, kjer je podjetje najelo že pred časom kredite po izredno nesprejemljivih, nekonkurenčnih kreditnih pogojih. V tem delu pa iščemo možnost skupaj s

Slovensko odškodninsko družbo. Mislim, da je treba poudariti tudi to, da je treba apelirati na zaposlene, da ne bi po nepotrebem eskalirali situacije, ki je v tem momentu res občutljiva, in da zagotovimo socialni mir, ki bo omogočil, da se po prioriteti poravnajo obveznosti, ki so zapadle, in vzpostavijo pogoji za to, da se zažene proizvodnja metanola. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje, ki ga bo zastavil gospod Ljubo Žnidar ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Metodu Dragonji.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, spoštovana ministra, kolegice in kolegi!

Ne glede na lani sprejeto novelo Zakona o gospodarskih družbah, ki je spremenila statusna pravila ustanovitve in poslovanja gospodarskih družb podjetnikov in povezanih oseb, se na tem področju še vedno pojavljajo zlorabe. Zlorab je več vrst. Predvsem moj osnovni namen ni poudarek na samem postopku odpiranja družb, temveč potem v nadaljevanju, ko so te družbe na novo že odprte. Na eni strani se z zakonodajo trudimo, da podjetnikom ustvarimo prijazno okolje in da jim damo odprte možnosti za svoj gospodarski razvoj, s tem pa po drugi strani spodbujamo neke zlorabe v teh samih postopkih. Tako v nadaljevanju menim, da je nadzor pomanjkljiv in da ni neke jasne preglednosti, iz katere bi bilo moč razbrati zlorabe na tem področju.

Zaradi tega, spoštovani gospod minister, postavljam vprašanje:

Na kakšen način bo ministrstvo vzpostavilo pregleden in enoten register podjetij?

Na kakšen način se bodo preprečevale zlorabe v zvezi z ustanavljanjem novih družb?

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod poslanec!

Kar zadeva ukrepe za preprečevanje zlorab v zvezi z ustanavljanjem novih družb, bi želel poudariti, da se funkcionalne informacijske rešitve glede preverjanja omejitev ustanavljanja družb in podjetnikov ter pri pridobivanju poslovnih deležev uporabljajo šele od februarja 2014 dalje. Ocenjujemo, da je za verodostojno analizo učinkov preverjanja omejitev še nekoliko prezgodaj, zagotovo pa lahko rečemo, da so prve ocene, da je ukrep vsaj delno dosegel svoj namen. Delo na področju preprečevanja zlorab ustanavljanja in poslovanja družb pa s tem še ni končano oziroma se je šele začelo. Ministrstvo je seznanjeno z določenimi specifičnimi oblikami zlorab ustanavljanja in zapiranja družb z

namenom izogibanja plačila plač in socialnih prispevkov in podobnega.

V ta namen sta bila februarja in aprila organizirana sestanka, na katerih so Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, policija, Inšpektorat za delo, Tržni inšpektorat, registrski organi in drugi deležniki izmenjali mnenja in poglede glede možnih rešitev. Udeleženci so bili enotni, da bo potrebno nadgraditi obstoječe nadzorne mehanizme, ki bodo zajezili nepošteno poslovne prakse ustanavljanja in zapiranja družb. Rešitve vidimo v noveli Zakona o gospodarskih družbah, ki se pripravlja na ministrstvu in ki bo predložena v proceduro na Vlado po poletnih praznikih in nato Državnemu zboru.

Hkrati proučujemo tudi možnost postavitve enotnega registra pravnih oseb, ki bi na učinkovit način odpravil zlorabe, vezane ne samo na ustanavljanje gospodarskih družb, ampak tudi na ustanavljanje in evidenco različnih drugih pravnoorganizacijskih oblik. V tem smislu je vsaj želja Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, da se vzpostavi enoten poslovni register subjektov in drugih pravnih oseb v Republiki Sloveniji.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora oziroma vprašanja? Izvolite, gospod Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani minister, hvala za odgovor.

Iz vašega odgovora je moč razbrati, da je precej razmišljanja in tudi nekaj ukrepov, da se te zlorabe v prihodnosti preprečijo. Predvsem bi se nekako osredotočil na dve vrsti zlorab; eno ste že vi omenili, to so razni načini gospodarskega oškodovanja, drugi način zlorab je pa ustanavljanje in prodaja ustanovljenih družb tujcem in s tem pridobitev delovnih dovoljenj in, bi rekel, prihod delovne sile iz drugih držav v območje Evropske unije.

Če grem samo na en konkreten primer, ko je ena oseba odprla več kot tisoč 500 družb. Po mojem je bil ta primer odkrit veliko prepozno oziroma bi ta primer s svojim dejanjem in s tako enormnim velikim številom odprtih družb ene osebe moral biti prepoznaven že veliko prej.

Tako se nadejam, da bodo ti ukrepi dosegli svoj namen in da se predvsem ti dve vrsti gospodarskega oškodovanja in pridobitev delovnih dovoljenj za tujce, da se to prepreči.

Prav tako prosim, če je mogoče, še kakšno besedo o tem:

Kako v to smer, da v prihodnosti tega več ne bo?

Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Izvolite, gospod minister, imate možnost za dopolnitev odgovora.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa.

Kar se tiče glede zlorab pravnih oseb za pridobivanje delovnih dovoljenj oziroma omejitev v zaposlovanju, je tudi ta vidik bil na tem medresorskem sestanku oziroma usklajevanju že izpostavljen. Rešitev zaenkrat še ne bi mogel opisati, bomo pa na te vidike posebej pozorni in jih bomo vsekakor čim prej poskušali vgraditi v zakonodajo in tudi v mehanizme, s katerimi obstoječe inšpekcijske službe nadzirajo delovanje gospodarskih subjektov, pa predvsem izvajanje delovnopravne zakonodaje.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Naslednje poslansko vprašanje bo zastavil gospod Danijel Krivec, in sicer ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejanu Židanu.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana predsedujoča! Lep pozdrav ministroma, kolegicam in kolegom!

V tem času je 10. obletnica drugega potresa v Posočju in v zvezi z reševanjem popotresne obnove ostaja odprtih še kar veliko vprašanj. Predvsem je problematično, ker se je letos proračunska postavka, namenjena izvajanju, zmanjšala z zadnjim rebalansom z vrednosti 5,5 milijona evrov na 1,4 milijona evrov, kar za celoten državni proračun sicer verjetno ni velik znesek, vendar več kot 4 milijoni, za kolikor je bila postavka zmanjšanja, predstavljajo zelo velik problem za nadaljevanje popotresne obnove. Danes pred nekaj urami smo čutili, kaj pomeni, ko se tla stresejo, kakšen je to psihološki občutek, tudi za tiste, ki so v varnih hišah, kaj šele za tiste, ki čakajo na neke sanacije in novogradnje.

V tem trenutku je za cirka 9 milijonov evrov sklenjenih pogodb, od tega predstavljajo sredstva države 8 milijonov. Glede na dosedanjo realizacijo je 2,8 milijona evrov sredstev države v izvajanju in zato še neobračunano. Delež lastnih sredstev v tej vsoti znaša cirka 650 tisoč evrov.

Kot izhaja iz dejstva rebalansa za leto 2014, 1,4 milijona evrov, in zadnjih razgovorov, ki so bili na ministrstvu, in izraženo željo po čim manj motenem poteku izvajanja del oziroma nezaustavitvi odprtih gradbišč in tudi v vidu čimprejšnje zagotovitve bivanja lastnikov stanovalcev v svojih nepremičninah, kjer se dela dejansko že izvajajo, bi bilo v proračunskem letu 2014 potrebno zagotoviti nujna dodatna sredstva za zagotavljanje gradbeno-obrtniških in izvajalski del po že sklenjenih pogodbah. Vsako odstopanje od dodatno potrebnih sredstev pa pomeni zaustavitev dela na odprtih gradbiščih, potencialno materialno škodo na nedokončanih objektih, ponovno škodo lastnikom in izvajalcem obnove in veliko nejevoljo investitorjev in dodatne stroške, ki bodo bremenili predvsem državni proračun.

Ob zaustavitvah gradenj na omenjenih gradbiščih nastajajo tudi dodatni stroški, ki niso bili predvideni. Zato ministra sprašujem:

Kdo bo investitorjem predstavil dejstvo zaustavitve aktivnih gradbišč?

Kdo bo to predstavil izvajalcem?

Glede na dejstvo, da je v tem trenutku za cirka 2,3 milijone evrov prosilcev za državno pomoč, se pravi, vloga je na MKO, in tudi ... /znak za konec razprave/... investitorjev cirka 58:

Kdo jim bo sporočil odločitev, da bo pričetek obnove v letu 2014 zamaknjen oziroma da ne bo prišlo do začetka?

Kdo bo odgovarjal na ministrstvu zaradi konzervacijskih stroškov gradbišč?

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoča. Lep pozdrav, gospod poslanec!

Nekaj podatkov na začetku, če dovolite. 12. aprila leta 1998 je bil potres, ki je povzročil veliko škodo in do konca leta 2000 se je končal program popotresne obnove v vrednosti 100 milijonov evrov. 12. julija 2004 ob 15.04 so se tla ponovno zatresla in ocena vrednosti stroškov obnove za tedanji potres je znašala oziroma znaša 67 milijonov evrov. Do tega trenutka je bilo namenjeno in realizirano 53,8 milijona evrov in če bi imeli dosedanjo dinamiko, bi se popotresna obnova zaključila leta 2015 oziroma leta 2016.

Zaradi izjemno zaostrenih fiskalnih razmer so bile z rebalansom proračuna v letu 2014 vsa sredstva, ki so v okviru proračuna Ministrstva za kmetijstvo in okolje, namenjena odpravi posledic naravnih nesreč, drastično znižana, in sicer z 21,2 milijona evrov na 4,9 milijonov evrov. Tako se je znotraj tega popotresna obnova Posočja prav tako spremenila s 5,5 milijona evrov na 1,446 milijona evrov. Na žalost ni to edino področje, ki ga mora ministrstvo vsaj delno pokrivati. Imamo še marsikatero drugo, ampak to vam lahko kasneje ugotovim.

Dejansko odprtih gradbišč je 37. Dejstvo tudi je, da smo se tudi z vami, gospod poslanec, kakor z župani že dvakrat dobili. Do tega trenutka smo uspeli dodatno zagotoviti 255 tisoč evrov, kar v praksi pomeni naslednje: od 37 objektov se na 23 objektih, mislim da, skoraj nemoteno nadaljuje gradnja. Po mojih podatkih, od sodelavcev, se za nadaljnja dela na preostalih objektih, to je 14 objekt, znotraj teh možnosti, ki so na razpolago, iščejo možnosti, da se vsaj trije do petih objektov znotraj teh sredstev, ki so nam na razpolago, dodatno nadaljujejo. Mi seveda načrtujemo, da se bodo lahko v jeseni dela nadaljevala.

Tisto, kar je tudi treba vedeti: v proračunu za leto 2015 je vseh sredstev na sektorju za odpravo posledic naravnih nesreč načrtovanih devet in pol milijona evrov. Za popotresno obnovo Posočja pa 5,5 milijona evrov. Dejstvo je, da bi

si tudi jaz kot resorni minister želel, da bi uspeli vse plazove, ki so v tem trenutku v Sloveniji, tako velike, za katere smo neposredno pristojni, kakor tudi majhne in srednje, za katere so pristojne občine, pa prav tako ni denarja, kakor tudi nekatere druge sanacijske programe izvajati. Denarja imamo toliko, kolikor ga imamo in znotraj tega iščemo najbolj optimalne rešitve. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Želite dopolnitev odgovora?

Izvolite, gospod Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Ja, hvala.

Mislím, da glede statistike ni treba razlagati, vendar gospod minister, odgovorili niste na nobeno konkretno vprašanje:

Kdo bo investitorjem, ki imajo že sklenjene pogodbe, predstavil dejstvo zaustavitve gradbišč in kdo bo prevzel stroške neizpolnjenih pogodb? Treba je vedeti, da so pogodbe tripartitne: na eni strani je lastnik, na drugi strani je država in tudi še izvajalec.

Kdo bo to predstavil investitorjem? Kdo izvajalcem? In tudi:

Kdo bo zagotovil, da v naslednjem letu ne bo prišlo do ponovnega zamika predvsem tistih, ki imajo v letošnjem letu že odobrene vloge?

Kdo jim garantira, da bodo leta 2015 dejansko izvajali dela?

Vprašal sem tudi:

Kdo bo kril stroške konzerviranja gradbišč in odškodnin, ki jih bodo zahtevali izvajalci, ki se v tem trenutku umikajo z gradbišč?

Na ta vprašanja niste dali odgovorov. Mi smo že enkrat govorili o tem, da je nesmiselno zapirati aktivna gradbišča in podaljševati razseljenost, ker to državo v bistvu dvojno stane, povzroča pa tudi veliko negotovosti in nemoči pri tistih, ki čakajo na popotresno obnovo. Ne gre samo za posamezne primere, gre tudi za zelo težke situacije, kjer so ljudje tudi starejši, ki čakajo že več let na to, da se ta obnova zaključi in so v tem trenutku tudi v ustavnem smislu v neenakopravnem položaju z ostalim. Tega se ministrstvo mora zavedati. To izvajanje ni enako kot izvajanje pri drugih naravnih nesrečah, kjer nimamo posebnih zakonov, kjer nimamo programa Vlade, ki je potrjen, kjer nimamo pogodb, ki so podpisane itn.

Zato pričakujem konkreten odgovor ... /znak za konec razprave/

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Še enkrat dovolite, spoštovani poslanec, da odgovorim!

Predstavniki ministrstva so po meni dostopnih podatkih opravili usklajevalne razgovore z vsemi župani prizadetih območij. Do posameznikov še niso prišle pisna mnenja oziroma informacije o

zaustavitvi izvajanja popotresne obnove, saj do tega še ni prišlo. Povedal sem vam, da smo zagotovili dodaten denar in sedaj potekajo iskanja, kateri so tisti projekti, ki morajo iti naprej.

Kljub vsemu pa dovolite, mi imamo letos na razpolago 4,9 skoraj 5 milijonov evrov. Od tega komisija za oceno škod po naravnih nesrečah 100 tisoč, sanacija plazov srednjega in malega obsega, ki jih je zelo dosti v tej državi, samo 35 tisoč, sanacija plazov velikega obsega 200 tisoč, popotresna obnova Posočja milijon 447 tisoč, neurja iz septembra 2007 32 tisoč, neurja s točko po letu 2008 20 tisoč, sanacija Solin, to je en projekt, kjer ima tudi sofinanciranje od drugod, milijon 600 tisoč in programi odprave posledic naravnih nesreč, poplave 2010 in poplave 2012, skupaj milijon pa pol.

Sam bi si kot resorni minister dejansko želel, da bi bile te številke povsem drugačne, so pa takšne, kakršne so. Vsi se zavedamo, v kakšnem stanju je država, in zato znotraj teh števil skušamo delati tako. Prednost imajo tisti nujni ukrepi, ki so povezani neposredno na ogrožena človeška življenja. Nekateri programi se v bistvu podaljšujejo, tudi vam sem, gospod poslanec, povedal, da je v naslednjem letu za Posočje načrtovanih 5,5 milijonov evrov. To v praksi pomeni, da program, ki bi moral biti zaključen leta 2016, ne bo 2016, ampak bo 2018. So pa to edini finančni viri, ki so trenutno na razpolago. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Imate proceduralni predlog?
Izvolite, gospod Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo še enkrat.

V skladu s poslovníkom zahtevam, da se o odgovoru ministra opravi razprava na eni od naslednjih sej.

Mislím, da je odgovor dokaj uradniški, tudi prebran. Mislím, da minister tako ne razmišlja, kot je zdaj bral, kajti celotno ministrstvo ima, mislím da, preko 500 milijonov evrov proračuna, in ko govorimo o posameznih postavkah, vemo, da so se postavke znotraj ministrstva za kmetijstvo v veliki meri zelo malo zniževale s tem zadnjim rebalansom. Največ se je zniževala postavka odprave naravnih in drugih nesreč, še posebej postavka popotresna obnova. Kot sem rekel, s 5,5 milijonov na 1,4 milijone, in nič ne stoji zagotovilo ministra, da je v naslednjem proračunu 5,5 milijonov, kajti tudi v tem proračunu je bila ta postavka do rebalansa enaka, tako je to samo golob na strehi. Zato vseeno moram opozoriti ministra, da verjetno sledijo v nadaljevanju tudi drugi ukrepi, ki jih bodo posamezni oškodovanci morali narediti, kajti nesprejemljivo je, da se na podpisane pogodbe nekdo, ki je podpisnik teh pogodb, na tak mačehovski odnos odziva. Podpisana pogodba z rokom izvedbe, z rokom izvajanja je

neka obligacija in mislím, da ni države, ki ne bi spoštovala pravnega reda in ne bi spoštovala svojih podpisanih pogodb.

Mislím, da v tem primeru daje ministrstvo in tudi vsi, ki tukaj sedimo, nek čuden zgled vsem državljanom in vsem firmam v tej državi. Mislím, da je zastoj govorjenje o tem, kako je treba spoštovati pravno državo, če niti država ne spoštuje svojih podpisanih pogodb in nihče ne zagotavlja tem investitorjem in tem izvajalcem povračila v primeru neizvajanja pogodb. Mislím, da je to nesprejemljivo. Verjamem, da je znotraj ministrstva neka možnost prerazporeditve dodatnih sredstev, sukcesivno, po potrebi, na te postavke, ki so nujne za to, da se dela nemoteno izvajajo, tudi z vidika, na katerega je minister opozarjal, tudi z vidika varnosti. Predvsem je pa pomembno, da spoštujemo tisto, kar je podpisano, in da se vsaj pogodbe, ki so podpisane, izvajajo in da se ta dela ne zaustavijo in da se konec koncev tudi ljudje, ki so sedaj razseljeni, čim prej vrnejo v svoje domove. Ne bom bral pisem, ki jih dobiva tudi ministrstvo, predsednica Vlade, pa tudi Urad predsednika Republike Slovenije, pa še marsikdo drug. Mislím, da je to za državo, če ne najde cirka 2 milijona za to, da se nekatera dela, ki so podpisana, opravljajo, velika ... /znak za konec razprave/...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

O vašem predlogu bo odločal Državni zbor, in sicer jutri v okviru glasovanj.

Naslednje poslansko vprašanje bo zastavil gospod Samo Bevk ministru za kulturo dr. Urošu Grilcu.
Izvolite.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica, spoštovani zbor!

Vlada Republike Slovenije je v začetku aprila letos sprejela odloka, s katerima je cerkljanske lafarje ter drežniškega in ravenskega pusta razglasila za živo mojstrovino državnega pomena. Z razglasitvijo se tako zagotavlja javno dostopnost in pranašanja iz roda v rod ter ohranitev varovanih sestavin prepoznavnejših pustovanj na Slovenskem. Naziv ima hkrati pomemben učinek na turistično privlačnost krajev, krepí pa tudi lokalno identiteto.

Posebej pa velja izpostaviti, da je s sprejetjem odloka izpolnjen predpogoj za uveljavitev naše žive kulturne dediščine v mednarodnem okolju. V delovnem gradivu odlokov o razglasitvi cerkljanske lafarije ter drežniškega in ravenskega pusta za živo mojstrovino, je namreč navedeno, da je razglasitev prvi korak za vpis na Unescov reprezentativni seznam nesnovne dediščine človeštva. Ta prvi korak za vpis na Unescov seznam nesnovne dediščine človeštva je Vlada Republike Slovenije s sprejetjem ustreznih odlokov v preteklosti storila še v treh primerih. Na najvišjem državnem nivoju so

zaščiteni tudi škofjeloški pasijon, ki je bil leta 2012 prvi razglašen za živo mojstrovino, po letu 2013 pa sta se mu pridružila še tradicionalno izdelovanje kranjskih klobas in izdelovanje ljubenskih potic oziroma velikonočnih butaric. Sedaj seveda čakamo na nadgradnjo temelja, na vpis na Unescov seznam. Rok za oddajo nominacij na sedež Unesca je vsako leto 31. marec, vendar morajo biti nominacije usklajene in potrjene s strani stroke kot tudi s strani Vlade Republike Slovenije, zato je rok za oddajo prijavnega obrazca v slovenskem jeziku in vseh prilog na Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije, ki formalno vodi postopek nominacije, najkasneje 31. januarja v tekočem letu. Lani je bila v roku vložena kandidatura za škofjeloški pasijon, odločitev pa se na zasedanju Komiteja za nesovno kulturno dediščino pričakuje novembra letos. Letos pa do 31. marca država nobene nove kandidature ni vložila.

V zvezi z navedenim ministra za kulturo dr. Uroša Grilca sprašujem:

Katere aktivnosti načrtuje oziroma izvaja Ministrstvo za kulturo v zvezi z nominiranjem živih mojstrov in državnega pomena za Unescov reprezentativni seznam nesovne kulturne dediščine človeštva?

Za odgovor se ministru že vnaprej najlepše zahvaljujem. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Izvolite, gospod minister.

DR. UROŠ GRILC: Spoštovana predsedujoča, spoštovane poslanke in poslanci! Spoštovani poslanec Bevk, hvala lepa za vprašanje!

Unescova Konvencija o varovanju nesovne kulturne dediščine iz leta 2003 je v okviru spodbujanja mednarodnega sodelovanja med državami pogodbenicami konvencije ter ohranjanjem izjemne nesovne dediščine na mednarodni ravni vzpostavila troje mehanizmov nesovne dediščine na mednarodni ravni izpostavila troje mehanizmov. Prvi, Reprezentativni seznam kulturne dediščine človeštva, kamor so na podlagi odločitve mednarodnega odbora vpisane različne prakse, predstavitve, izrazi, veščine in z njimi povezana orodja, predmeti, izdelki in kulturni prostori, ki jih skupnosti, skupine in včasih tudi posamezniki prepoznajo kot pomemben del svoje kulturne dediščine. Drugi inštrument je Seznam nesovne kulturne dediščine, ki jo je treba nujno in nemudoma zavarovati zaradi nevarnosti izginitja, tretji pa je Register dobrih praks, ki vsebuje uspešne primere ohranjanja in razvijanja nesovne kulturne dediščine. Slovenija je konvencijo implementirala z novim Zakonom o varstvu kulturne dediščine iz leta 2008 in od takrat vzpostavila sistem varstva nesovne žive dediščine na nacionalni ravni.

Mogoče samo na kratko, kako poteka sam postopek vpisa na Unescov seznam svetovne dediščine. Prvi predpogoj je, da je

dediščina vpisana v Register nesovne dediščine. To je podlaga za to, da lahko država nesovno dediščino razglasi za spomenik državnega pomena. Seveda na podlagi strokovnih podlag Zavoda za varstvo kulturne dediščine in na podlagi ustrezne pobude ta odlok sprejme na koncu Vlada. To je predpogoj, da se poda pobuda nosilca lokalne skupnosti ali države za uvrstitev na Unescov seznam. Določen je nacionalni koordinator, Slovenski etnografski muzej, ki opravi strokovno delo in preveri, ali je pobuda ustrezna, ustreza merilom, in poda priporočilo, potem pa sledi predstavitev gradiva pri nosilcih, razprava in kolikor je to uspešno, se poda vloga za uvrstitev na seznam in je posredovana v Pariz.

Gospod poslanec je pravilno ugotovil, da ima Slovenija na nacionalni ravni vpisanih 5 mojstrov in nesovne žive kulturne dediščine državnega pomena: škofjeloški pasijon, tradicionalno izdelovanje kranjskih klobas, drežniški in ravenski pust, v register pa je vpisanih še 33 enot in 66 nosilcev, medtem ko na mednarodni ravni do sedaj še nimamo nobenega vpisa.

Odločanje o vpisu škofjeloškega pasijona bo potekalo na letošnjem zasedanju mednarodnega odbora konec novembra, odločanje o vpisu tradicionalnega izdelovanja kranjskih klobas pa je skladno s pravili uvrščeno v cikel za leto 2015, razlog za to pa je, da je glede na sam postopek kandidiranja na seznam in uvrstitev na seznam Unescove nesovne dediščine letno sprejeta le ena vloga na posamezno članico. To je tudi razlog, da smo nekoliko bolj taktični in premišljeni pri vpisovanju prihodnjih vlog na Unesco.

Namreč, ta vlada je sprejela v aprilu, torej prav pred nekaj tedni, dva odloka; Odlok o razglasitvi cerkljanske laufarije za živo mojstrovino državnega pomena ter Odlok o razglasitvi drežniškega in ravenskega pusta za živo mojstrovino državnega pomena.

Razglasitvi sta začeli veljati sredi aprila, s tem pa so podani pogoji, da se prične tudi redni postopek, da se vložijo kandidature na Unesco v letu 2015 in potem eventualno pride do odločanja v letu 2016. Pomembno pa je predvsem zaradi tega, ker želimo vložiti enotno vlogo za vse tradicionalne slovenske pustne šege. Tukaj se nam zdi, da bomo imeli več možnosti in na ta način bi za vpis skupaj predlagali drežniški in ravenski pust ter cerkljansko laufarijo, ki so že razglašeni za živo mojstrovino državnega pomena. Poleg njih pa verjetno tudi še škoromate in kurente s Ptujkega polja, ki pa trenutno so v zaključni fazi razglasitve za živo mojstrovino državnega pomena. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Želite dopolnitev vprašanja oziroma odgovora?

Izvolite, gospod Bevk.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Hvala tudi vam, gospod minister, za odgovor.

Izvedeli smo nekaj novih podatkov, predvsem to, da se odločitev za škofjeloški pasijon odmika za eno leto, če sem prav razumel, ampak nič ne de. Če smo toliko let počakali, bomo pa še eno leto. Kljub temu sem vesel, da so se aktivnosti na tem področju pospešile, tako kot je nekaj časa bil zastoj pri vpisu dediščine na seznam svetovne naravne in kulturne dediščine, pa so se potem aktivnosti sprožile, tako da imamo sedaj kar nekaj več vpisov, kot je bilo to še nekaj let nazaj. Zato verjamem, da bosta ministrstvo oziroma pristojna služba in izvajalec teh postopkov pohitela tudi z drugimi aktivnostmi in da se bo škofjeloškemu pasijonu pri kandidaturi pridružila še kakšna mojstrovina državnega pomena s področja nesnovne ali žive dediščine, kot tudi rečemo.

Veseli me, da bodo to tudi pustni običaji na ozemlju celotne države, vemo pa, da je bila, recimo, Hrvaška zelo uspešna tudi pri vpisu njihovih mojstrov in s področja klekljane čipke, tako da bi lahko tudi po tem vzoru naredili korak naprej tudi v Sloveniji.

Kot ste prej povedali, je v registru nesnovne kulturne dediščine vpisanih 33 enot mojstrov in nesnovne kulturne, zato me tudi zanima v zvezi s tem:

Kakšni so načrti Ministrstva za kulturo pri spodbujanju nadaljnjih razglasitev te dediščine za živo mojstrovino na državnem nivoju?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Boste dopolnili odgovor?

Izvolite, gospod minister.

DR. UROŠ GRILC: Hvala lepa.

Nekaj načrtov sem že povedal. Mogoče zelo na kratko dodam samo še to, kaj se trenutno že dogaja, kaj je tisto, kar koordinator nesnovne žive kulturne dediščine Slovenski etnografski muzej v tem trenutku presoja – izpeljuje namreč tako imenovani postopek povpraševanja pred odločitvijo za kandidature za vpis na seznam mojstrovine nesnovne žive kulturne dediščine državnega pomena. In sicer, gre za naslednjo nesnovno dediščino: idrijsko in slovensko čipko, folklorno skupino Ivana Navratila iz Bele krajine, ki izvaja vuzemske plese, in za kurente s Ptujskega polja. To je v tem trenutku tisto, s čimer se ukvarja Slovenski etnografski muzej in na osnovi teh rezultatov bo sprožen nadaljnji postopek, kot ga predvideva zakon in tudi konvencija. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Naslednje vprašanje bo zastavil Dragutin Mate ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejanu Židanu.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Gospod minister!

V lanskem in letošnjem letu smo bili priče različnim vremenskim pogojem oziroma posebnim, spremenjenim pogojem, ki so močno vplivali na pogoje kmetovanja v Republiki Sloveniji. Prizadele so nas suša, poplave, toča, zdaj spomladi tudi žled in posledično tudi plazovi po velikem delu Slovenije. S tem so se za kmetovalce močno spremenili pogoji za njihovo delo in okoliščine, v katerih delajo. Zato vas, gospod minister, sprašujem:

Kakšne konkretne ukrepe na podlagi izkušenj iz preteklih let na sistemskem nivoju je sprejelo vaše ministrstvo, da bi kmetovalcem pomagalo v teh zelo spremenjenih pogojih delovanja?

Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za zelo aktualno vprašanje.

Dovolite samo, da povem, trenutna ocena Evropske unije je, da na letni ravni imamo škode zaradi naravnih nesreč, zlasti v kmetijstvu in drugod, nekje med 80 do 90 milijard, zato ker so podnebne spremembe tukaj in nanje nismo pripravljeni.

Ukrepe, ki jih v tem trenutku izvajamo ali pričenjamo izvajati, je kar nekaj. Prvi je novi Program razvoj podeželja 2014–2020. Usmeritev je, da mora biti vsaj 30 odstotkov denarja namenjenega za blažitev posledic podnebnih sprememb. V naš program, ki smo ga že oddali v Bruselj in se zdaj začne izvajati, ko bo potrjen, smo dali tega denarja za 47,4 odstotka, kar je nekaj manj kot 400 milijonov evrov. Ukrepi so pa naslednji: prenos znanja, svetovanje, naložbe v osnovna sredstva – to so te investicije, ki imajo to komponento –, kmetijsko-okoljsko podnebna plačila, torej prakse, ki se prilagajajo, ekološko kmetovanje, sodelovanje. Dovolite, da še enkrat povem, to je vredno 400 milijonov.

Nekatere zakone spreminjamo zato, da bo mogoče lažje investirati. V Državnem zboru je že Zakon o vodah, zato da bodo nekatere procedure potekale hitreje, nekatere pa niti ne bodo potrebne. Zakon o ohranjanju narave ima tudi, ko bo sprejet, neke stvari, ki bodo omogočale lažje investicije. Dopolnjen je tudi Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, to pa zato, da tudi, če bo v bodoče kdaj prišlo do žleda, ne bo potreben interventni zakon, ampak je žled potem opisan kot naravna nesreča.

Mislím, da od leta 2007 naprej imamo tehnološka priporočila za zmanjšanje občutljivosti kmetijske pridelave na sušo. Pod njih je podpisan tedanji minister Iztok Jarc, sedaj smo jih nadgradili. Tako imamo že en teden nove tehnološke usmeritve, zlasti za koruzo, zato ker pri koruzi je največja škoda. Ta teden bodo pa tudi na novinarski konferenci

predstavljene javnosti, ker je ravno pravi čas usmerja kmetije, katere so tiste tehnologije, ki naj jih uporabljajo, katere so kulture, ki naj jih uporabljajo, da se vsaj delno izognejo škodam, ki nastajajo. Financirali smo tri ciljne razvojne programe.

Tisto, kar bi pa rad posebej povedal, je pa naslednje. V tem trenutku v državi pripravljamo nov načrt upravljanja z vodami. To je pomembno, mi sedaj starega sicer imamo, ki tudi izteka. Težava je pa, ker nimamo, če temu povem tako enostavno, rezervacije vodnih virov. V tem trenutku, ob tem da kljub vsemu gradimo nekatere namakalne sisteme, enostavno nimamo določenih območij, kje je voda za namakanje sploh na razpolago oziroma kje je dodatne akumulacije treba zgraditi. To pa zato, ker se vodni viri oziroma poraba med sabo konkurira. Absolutno prednost ima seveda voda kot pitna voda. Torej so podzemne vode zlasti namenjene za oskrbo s pitno vodo, tekoča voda in akumulacija – tu pa pride do delitve za področje energetike, za področje kmetijstva in še česa. To pa zato, ker enostavno v trenutkih, ko je suša, vsi, ki želijo, konkurirajo z vodo.

Dodatno bi pa želel povedati še naslednje, kajti tudi to vpliva na količino nesreč v kmetijstvu. V tem trenutku je že sprejetih vseh sedem uredb, ki govorijo o izboljševanju zraka. Namreč, zrak je v veliki meri tudi tisti, ki povzroča podnebne in s tem klimatske spremembe. Prvič bomo namenili v tem trenutku deset, plus deset, plus dvajset, torej ko se bo seštelo, bo 40 milijonov različnih ukrepov, ki bodo pomagali, da bo obremenitev podnebja manjša. Je pa v tem trenutku stanje v Sloveniji takšno. Kar se tiče toplogrednih plinov velja ocena, da jih je približno 25 odstotkov posledica izpustov, ki jih povzroča logistika. Približno 50 odstotkov je gospodarstvo in energetika. Takšnih toplogrednih plinov, ki pa izvirajo iz kmetijstva, je približno 8,5 odstotka, vendar na tem področju se bistvene spremembe ne dajo narediti. Ukrepi, ki se pa izvajajo, so pa naslednji. En del ukrepov, to je četrtnina, je namenjen temu, da se pomaga pri transportu, za linijske transporte. 75 odstotkov je pa za zmanjšano porabo energije. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Naslednje poslansko vprašanje ... Aha, še imate možnost za dopolnitev. Izvolite, gospod Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa. Seveda bi imel še dopolnilno vprašanje. Hvala, gospod minister, za te sistemske rešitve, ki ste jih predstavljali, vendar sem pričakoval, da bo tudi kaj bolj konkretnih podatkov v vašem odgovoru. Zato bi kot dopolnilno vprašanje vprašal:

Koliko sredstev ste iz proračuna in iz kohezijskih skladov zagotovili za namakalne sisteme, za protitočne mreže in za podobne konkretne ukrepe?

Te kmetije potrebujejo takoj, ne v letu 2020 ali ne vem kdaj, ampak jih rabijo takoj, glede na to, kakšne težave smo imeli v preteklem letu in recimo dve leti nazaj.

Kaj ste konkretno naredili na vašem ministrstvu, da bi olajšali pridobitev teh sredstev glede na dolgotrajne in zelo zapletene birokratske postopke?

Večkrat smo lahko videli v različnih oddajah na televiziji, kakšne težave imajo kmetije, da pridejo do teh sredstev in kaj vse morajo izpolniti.

Konkretno me tudi zanima:

Kaj ste konkretno naredili na vašem ministrstvu, da pri umeščanju v prostor objektov, kot so, recimo, namakalni sistemi, ti postopki ne bi trajali leta?

Lani smo lahko gledali, kako v Vipavski dolini že pet let traja postopek, da nekdo lahko umesti namakalni sistem v prostor in me zanima:

Kaj je ministrstvo konkretno naredilo?

Zanima me:

V kateri fazi konkretno in natančno je izplačilo odškodnin za nastalo škodo v kmetijstvu iz preteklega leta?

Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Izvolite, imate možnost za dopolnitev odgovora.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Če dovolite, da začnem od zadaj, torej kje smo z odškodninami. Program je napisan. Denar, ki smo ga uspeli dobiti, je nekaj manj kot 6 milijonov evrov. To pa zato ker je proračunska rezerva, ki ima 25 milijonov za naravne nesreče, 15 milijonov je bilo že izčrpano z interventnim zakonom o žledu, a nisem uspel dobiti vseh 10 milijonov, torej nekaj manj kot 6 milijonov. Program je napisan, upam, da bo v dveh ali treh tednih prišel skozi Vlado.

Se pa zavedam, gospod poslanec, da je to v bistvu glede na velikost škode, zelo majhen denar. Zato je tudi pomembno, da državljani in državljani vedo, ker je bilo lansko leto škode izjemno veliko, okoli 100 milijonov evrov. Nam pa že vsa zadnja leta – recimo, če pogledamo mogoče 10 let nazaj, je bil delež škode, ki je bila izplačana, nekje 40 odstotkov in pada navzdol, lansko leto je bilo izplačilo za škodo iz leta 2010 nekaj 10 odstotkov, in ta delež še pada. Je pa to povezano s količino denarja v proračunski rezervi za te namene.

Kar ste tiče količine sredstev, je količina denarja, ki je na razpolago, v tem trenutku enkrat večja kot v starem programskem obdobju. S tem, da je za novo programsko obdobje značilno, da lahko denar med posameznimi ukrepi bistveno lažje premeščamo. Generalno vsega denarja, ki ga lahko uporabimo tudi za tovrstne namene, je pa 400 milijonov evrov.

Ali bodo v letošnjem letu kakšni razpisi? Razpisi še bodo. To pa zato, ker sedaj ugotavljamo, da del denarja iz kohezije 2007–2013 ne bo uporabljen za to, ker nekateri posamezniki kmetije, tudi podjetja, ki so dobili odločbe, v tem

trenutku javljajo, da enostavno niso finančno zadosti močni, da jih izvršijo. Ker pa velja za kmetijsko politiko neko posebno pravilo, bomo sedaj vse te številke zbrali in šli še z razpisom. Čeprav imajo v letošnjem letu pri razpisih prednost mladi kmetje in dopolnilne dejavnosti, sedaj, ko se pa novi viri odpirajo, bomo pa dali še te ukrepe noter. Torej, ukrepov za namakanje in mreže bo vsaj za 50 milijonov evrov, če bo pa večja potreba, pa še več.

Kar se tiče umeščanja v prostor, tu sta pa dve stvari pomembni. Mi smo del generalno umeščanje v prostor – verjetno vam je poznano, da pristojni minister, ki je minister za prostor, pripravlja poenostavitev zakonodaje. Tukaj mi sodelujemo in bomo sodelovali tudi naprej. Na področjih, kar se tiče vodnih dovoljenj, ker so tu neki zaostanki, pa je tudi s tem namenom v proceduri sprememba zakona o vodah. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Imate proceduralni predlog?

Izvolite, gospod Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Predlagal bi, ne glede na to, da je minister v veliki meri odgovoril na vprašanja, da so se vendarle v tem odgovoru pojavila nekatera področja, za katere bi bilo dobro, da bi imeli širšo razpravo, predvsem zato, ker je seveda samooskrba na relativno nizki stopnji oziroma se še zmanjšuje, kot je bila v preteklosti. Zato je pomembno, kakšna je kmetijska politika, in pomembno je, kako se minister bori za sredstva, ki jih zagotavlja za odpravo naravnih nesreč, škode, ki nastane zaradi nekaterih zunanjih faktorjev, suše, poplav in seveda tudi vseh ostalih dejavnikov, ki se pojavljajo neodvisno od nas, ljudi.

Mene skrbi, skrbi me to, da se sredstva iz leto v leto za odškodnine zmanjšujejo, da so vedno večji zamiki. Seveda razumem, da še ni vse narejeno, vendar kmetje zelo težko razumejo, če slišijo, da je program za to, kako se bodo sredstva za lansko letno škodo v višini 100 milijonov delila v višini 6 milijonov, malo manj, 6 odstotkov je to približno, in da je program narejen. Še vedno tega denarja kmetje nimajo. Večina ljudi je že obdelala svoja polja, vložila nova sredstva in nihče jih ne vpraša, od kod jim ta denar. Z lanskim pridelkom, seveda, niso zaslužili toliko, kot bi lahko. Mislim, da bi bilo dobro, da se o tem pogovorimo, da najdemo nekatere nove poti oziroma da se ob morebitnih spremembah proračuna v letošnjem letu tudi spremenijo ta razmerja, ki so sedaj postavljena. Ministra razumem, da je v zagati. Vendar, ko so na Vladi sprejemali proračun, bi lahko mogoče tudi on s svojim vplivom, ne nazadnje je tudi podpredsednik Vlade, zelo visoko kotira tudi na javnomnenjskih lestvicah in ima neko avtoriteto. S to avtoriteto bi lahko vplival na to, da bi bilo več denarja namenjeno za to področje, kar bi

olajšalo življenje kmečkemu prebivalstvu v Sloveniji, ki ni nezanemarljivo.

Tako predlagam in upam, da bomo izglasovali ob glasovanjih, da bi na to temo imeli širšo razpravo, ne toliko kot razpravo samo o tem, kaj je minister naredil in česa ni, ampak predvsem o tem, kaj bi lahko naredili na tem področju, da bi povečali samooskrbo države in olajšali življenje kmetom predvsem takrat, ko jih prizadenejo naravne nesreče; naravna nesreča v obliki suše, poplave, toče in seveda vsega ostalega. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

O vašem predlogu bo odločal Državni zbor, in sicer jutri v okviru glasovanj.

Naslednje poslansko vprašanje bo zastavil gospod Jožef Horvat ministru za finance dr. Urošu Čuferju, ki pa je opravičeno odsoten.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Poslansko vprašanje bom postavil ministru, sem ga tudi v pisni obliki najavil in seveda pričakujem, da na naslednji seji ustno odgovori.

Kolegice in kolegi, spoštovana gospoda ministra! V Sloveniji imamo dramatično stanje na področju zaposlovanja, število registriranih iskalcev zaposlitve je doseglo 130 tisoč, najbolj nas seveda skrbi naraščanje števila brezposelnih mladih, izobraženih ljudi. Zaposlitev si iščejo v drugih državah in nizka je verjetnost, da se bodo še kdaj vrnil v domovino. Z odhajanjem mladih strokovnih kadrov Slovenija izgublja svoj največji kapital. Naj samo postrežem z delom svežih podatkov Statističnega urada Republike Slovenije, 16. april; recimo, v mojem okolju, kar v treh prekmurskih občinah imamo več kot 25-odstotno brezposelnost, in sicer največjo brezposelnost v državi beležijo v občini Kuzma. Kar 26,7 odstotka, potem pa seveda tudi v Dubrovniku in v Rogaševcih. Rešitev tega problema lahko predstavljajo tudi neposredne tuje investicije v Sloveniji, potrebni pogoj zanje pa je atraktivno poslovno okolje.

Kakšna je danes Slovenija v očen investitorjev kot lokacija za neposredne tuje investicije, kažejo vsakoletne meritve in raziskave, ki jih izvajajo različne relevantne institucije. Najpomembnejše ovire za tuje neposredne investicije so visoki davki, plačilna nedisciplina, visoki stroški delovne sile, težave pri odpuščanju zaposlenih, korupcija, neučinkovit sodni sistem, slabo delovanje Davčne uprave, ovire pri nakupu stavbnih zemljišč in objektov, neustrezna stečajna regulativa in tako dalje in tako dalje.

Zato ministra za finance kot skrbnika javnih financ in tudi blaginje državljanov in državljanov Republike Slovenije sprašujem:

Kakšne načrte ima njegovo ministrstvo, on sam in seveda tudi Vlada, da v najkrajšem možnem času skoraj hermetično zaprto Slovenijo za tuje

neposredne investicije spremeni v atraktivno lokacijo za neposredne tuje investicije?
Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Odgovor boste prejeli, seveda ustno na naslednji seji.

Sedaj pa bo poslansko vprašanje postavil mag. Andrej Vizjak, in sicer ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Metodu Dragonji. Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani minister, spoštovana podpredsednica!

Spoštovani minister, vi ste pred približno dvema mesecema opravili zaslišanje pred matičnim delovnim telesom Odborom za gospodarstvo, kjer smo poslanci pozorno prisluhnili vašim napovedim, vašim ciljem, vašim prioritetam, ki se jih boste lotili kot minister za gospodarstvo in tehnologijo. Praktično vsi mediji so izpostavili en zelo pomemben, po mojem res zelo pomemben cilj, ki ste si ga zastavili za vaš mandat. Napovedali ste, dobesedno berem: "Moja ambicija bo znižati število zaposlenih na ministrstvu za 30 odstotkov v roku enega leta. S tem želimo dati zgled drugim resorjem v Vladi, da je to dosegljivo."

Glejte, ta napoved je odprla širšo vsebino, ki je pomembna in sem upal, da mislite s temi napovedmi resno in da boste to tudi izvedli. Namreč, odprla je eno dejstvo, da nameravate z analizo poslovnih procesov dejansko debirokratizirati funkcioniranje svojega ministrstva in da želite, da to stori tudi Vlada širše in javni sektor širše. Skratka, da bi s tem tudi znižali neke tekoče odhodke proračuna in s tem funkcioniranje države. S tem bi lahko tudi gospodarstvo razbremenili dajatev in to bi bil po moje najboljši ukrep za spodbujanje gospodarske rasti.

Spoštovani minister, vi prihajate iz gospodarstva. Vi veste, da si uprave, torej ti izvršni deli gospodarskih družb, zadajo neke cilje, jih predstavijo lastnikom in lastniki jih tudi odstavijo, če se ti cilji ne izpolnijo. Pred približno 14 dnevi sem vas v pisnem poslanskem vprašanju vprašal, s katerimi ukrepi boste dosegli ta cilj. Na kratko povedano ste mi odgovorili, da to ni vaša prioriteta in da tega praktično ne boste naredili in ste govorili, kaj je bilo v preteklosti pred vašim prihodom narejeno. Danes tudi eden izmed slovenskih časopisov piše, da nasprotno; ne da ste si postavili to kot neko prioriteto in resno nalogo, celo nove ljudi ste zaposlili na ministrstvu.

Spoštovani minister, še enkrat vas sprašujem: Ali boste to vašo napoved, to vašo ambicijo, ta vaš cilj, ki ste si ga zadali ob imenovanju, izpolnili?

Ali boste res v roku enega leta – sedaj v roku desetih mesecev, kajti dva meseca ste že minister –, zmanjšali število zaposlenih na ministrstvu za 30 odstotkov in s katerimi ukrepi?

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.
Izvolite, gospod minister.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, spoštovani gospod minister, če vas lahko tudi tako imenujem. Zagotovo vi bolje poznate kot jaz v danem momentu delovanje ministrstva, ker ste ga vodili en poln mandat in predvsem ste ga vodili uspešno.

Ko sem bil povabljen v vlado, sem si zadal nekaj osebnih ciljev, tudi nekaj ambicij, ne samo ciljev, ki bi jih želeli videti tisti, ki so me v vlado povabili. Pravzaprav je zame velik izziv, glede na to, kar ste povedali, da prihajam iz gospodarstva, iz realnih gospodarskih sredin, tudi povečati učinkovitost v takem organizmu, tudi ministrstvo v ožjem sestavu, kot del državne uprave, pa tudi v ostalih organih, ki sodijo v sestavo ministrstva oziroma so ministrstvu na tak ali drugačen način podrejeni. Prosil bi, da to ambicijo ali pa ta cilj, ne smatrate kot populizem, ampak s tem dejansko mislim zelo resno. Na takih projektih sem v svoji dosedanji praksi že dvakrat delal. Moram pa reči, da so ti projekti vedno zahtevajo pravilen pristop. Zahtevajo zelo sistematičen pristop in zahtevajo tudi določeno stopnjo ustvarjanja stopnje za uvajanje sprememb, in sicer sprememb, ki se nanašajo tako na optimizacijo poslovnih procesov kot sprememb, ki se nanašajo na optimizacijo organizacijskih struktur. Želim vam zagotoviti, da bomo projekt zagnali. Zagnali ga bomo v eni ožji projektni skupini v sredini maja. Potem pa bomo s širšo aktivnostjo nadaljevali v poletnih mesecih, v času dopustov, tako da bi nek osnoven skelet in oceno situacije lahko do konca poletja izdelali in na tej osnovi postavili akcijski načrt, kako bomo to izvajali.

To, kar so delno navajali posamezni mediji ali pa kar navajajo dejansko naš poudarek, da v tem momentu, ko je veliko vsebinskih tem, ki jih tudi sam kot minister moram osvojiti, tej tematiki nisem dal prioritete, ker mislim, da je vedno prioriteta na vsebini in na nalogah, ki jih ministrstvo mora izvesti v okviru določenih vladnih politik, pa tudi ciljev, ki so vsebinske narave, organizacijska optimizacija, nekaj, čemur sem zavezan in čemur bom dal tudi ustrezno prioriteto. Lahko, da sem se v tej svoji oceni mogoče nekoliko prenačljil, da je cilj previsok ali da je vprašanje, če bo v celoti dosegljivo. Moram reči, da primerjava, ki jo imam, v primerjavi z ministrom v predhodnem mandatu, ki gre več kot 15 let nazaj, so se stvari zelo spremenile in so bolj kompleksne, kot so bile takrat in so bistveno bolj vezane na evropsko regulativo in na zahtevo, ki jih evropski pravni red nanaša, ampak ne glede na to želim zagotoviti, da to ostaja izziv in da bomo k temu projektu pristopili v roku, ki sem jih navedel.

Bi pa podprl še s konkretnimi številkami. Ne vem, v katerih medijih ste pogledali, na dan, ko sem prevzel ministrstvo, je bilo na ministrstvu

436 zaposlenih, z izločitvijo vladne službe za razvoj in kohezijsko politiko je ostalo, ko se je izločilo 172 uslužbencev, 267 zaposlenih. Kar je praktično na nivoju, kot ga je imelo to ministrstvo v začetku leta.

Kar se tiče novega zaposlovanja, smo zaposlili državnega sekretarja in podaljšali zaposlitve trem uslužbencem v kabinetu. Tako nekega obsežnega novega zaposlovanja ni, z največjo odgovornostjo pa to vprašanje izvajamo in mislim, da bomo ... /znak za konec razprave/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Zahteva za dopolnitev odgovora. Izvolite, mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani minister!

Z vami se strinjam, da ste verjetno malo pre naglili, tako kot se je verjetno pre naglil tudi, se mi zdi, minister Križanič, ko je napovedal, da bo minimalna plača tisoč evrov, ali gospod Erjavec, ki je tudi napovedal, da bo penzija ne vem kako visoka – ob hearingih.

Razumem, da je težko kandidatu za ministra, ko se pojavi pred poslanci in mora predstaviti konkretne cilje, le-te zastavi, bi rekel, tako optimistično in ne nazadnje tudi potem v pričakovanju, ker na koncu se potem zgodi, da smo vsi skupaj na nek način v težavah oziroma razočarani. Ampak poglejte, zakaj vas na to opozarjam? Ne zaradi tega, da bi vas želel opozoriti na to, kar sem pravkar izrekel, temveč zaradi tega ker mislim, da je to signal, ki je pozitiven.

Namreč, če analiziramo slovenski proračun, lahko vidimo, da so tekoči odhodki – tekoči odhodki pa so plače v javnem sektorju, obresti, transferji, subvencije –, da so te tekoči odhodki za eno milijardo, spoštovani minister, večji – in to že pet, šest let zapored –, kot so pa tekoči prihodki; pri čemer so tekoči prihodki davčni in nedavčni prihodki. To pomeni, da pojemo bistveno več, kot zberemo, zato je vaše sporočilo, ker ste ga naslovili na nek način tudi na druge resorje, bilo v tem kontekstu jemanu: češ, racionalizirali bomo funkcioniranje države, da bomo lahko razbremenili gospodarstvo, da bo gospodarstvo funkcioniralo. Torej vas v tem dopolnilnem vprašanju sprašujem:

Ali smo prav razumeli to napoved?

Ali si je Vlada dejansko zadala ta cilj, da bo tudi z neko resno racionalizacijo javnega sektorja, lahko posledično, ker se bodo odhodki spremenili, razbremenila gospodarstvo in znižala davčni primež?

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

METOD DRAGONJA: To je cilj, ki sem si ga zadal osebno. Mislim, da bi bilo neodgovorno govoriti o tem, da je to cilj Vlade. Še enkrat poudarjam, da bom ta cilj oziroma namero zelo

resno izvajal, in drugič, da jo bom izvajal tudi na odgovoren način, na odgovoren način, kar se tiče delovanja ministrstva kot organa v okviru vlade, in drugič tudi na odgovoren način, kar se tiče sodelavcev ministrstva in ostalih organov, tako da bomo promovirali strokovnost, kompetentnost ljudi in jih motivirali za boljše delo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Iz odgovora ministra, ki po mojem mnenju zasluži tudi razpravo v tem parlamentu in glasovanje o tem – zato tudi proceduralno to predlagam –, veje razlika med njegovimi osebnimi percepcijami glede tega, kaj je treba storiti, in med nekimi stališči Vlade. Vlada stoji na stališču, da ne bo racionalizirala več, kar je omembe vredno, funkcioniranja države, in to se skozi številke tudi vidi. Če pogledamo načrte proračuna za prihodnji leti, se odhodkovna stran bistveno ne spreminja, pri čemer pa se žal znižuje prihodkovna stran, ko govorimo o tekočih prihodkih. Vlada tu ambicije ne vidi, vidi pa ambicijo v povečevanju davčnega primeža in še posebej davkov pri gospodarstvu. Mislim, da je to napačna pot, in spoštovani minister, če prav razumem, midva deliva ta pogled. Deliva ta pogled, da bi bilo treba narediti reformo delovanja javnega sektorja, temeljito prečesati poslovne funkcije, opravila, ki jih javni sektor danes dela, se korenito odločiti za posege v ta sektor in pomembno stanjšati funkcioniranje te države. Potem lahko računamo, da bomo v nekem srednjeročnem cilju tudi uspeli uravnovežiti proračun in v nekem nadaljnjem koraku zopet razbremenili gospodarstvo, da bo to vitko telo sposobno živeti z relativno nizkimi obremenitvami gospodarstva. To je pogled, ki ga pa žal ne deli z vami manjkajoči del Vlade, ki ga danes ni tu, pa bi bilo fino, da še kdo to sliši.

Zato se mi zdi, da je prav, da o tem opravimo eno širšo diskusijo, ker gre za eno konceptualno vprašanje ne samo o naši prihodnosti, ampak tudi o tem, kako bomo izvrševali naše fiskalno pravilo, ki smo ga zapisali v ustavo in kako bomo začeli to državo razdolževati v prihodnje. Prej, ko sem postavil poslansko vprašanje ministru za finance, sem rekel, da je zadolževanje države kraja mlade generacije. Ta denar si danes sposodimo, ga porabimo, vračali ga bodo pa oni, in mi bomo takrat pričakovali visoke pokojnine. To je neodgovorno! Zato menim, da je najmanj, kar je potrebno v takem konceptu, to, da opravimo neko diskusijo v tem parlamentu. Če kaj sodi v ta parlament, je diskusija o teh konceptualnih vprašanjih. Želim vam, spoštovani minister, veliko sreče pri tem. Vas bom še o tem vprašal. Do poletja vas bom pustil pri miru, septembra pa kar pričakujte zopet vprašanje, in pričakujem, da bo tudi že kakšen rezultat.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji bo poslansko vprašanje postavil gospod Marko Pavličič predsednici Vlade v funkciji ministrice za zdravje, mag. Alenki Bratušek, ki je danes od 13. ure odsotna, vendar predvidevam, da želite postaviti ustno vprašanje.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo, spoštovana predsedujoča.

Vsekakor bi želel zastaviti to vprašanje, in pričakujem tudi ustni odgovor na naslednji seji. Odbor Državnega zbora za zdravstvo je 14. februarja tega leta imel javno predstavitev mnenj na temo uporabe konoplje v medicinske namene. Državna sekretarka je takrat zagotovila, da bodo v kratkem omogočili uporabo zdravil iz kanabinoidov.

Moje poslansko vprašanje je:

Kako napredujete z omogočanjem uporabe tovrstnih zdravil v slovenski praksi?

Natančnejša seznanitev s problematiko na tem področju jasno kaže, da zdravniki tovrstna zdravila že predpisujejo, da pa morajo pacienti z receptom po ta zdravila v tujino, kjer jih plačajo iz svojega žepa. Če želijo, in v veliko primerih se je to tudi zgodilo, jim Zavod za zdravstveno zavarovanje te stroške povrne, kar pomeni, da s tem slovensko zdravstvo pošilja slovenske bolnike na tuje, da javna sredstva potem služijo tuje lekarne in tuji farmacevti. Tukaj se moramo zavedati, da se ljudje v svoji zdravstveni stiski zatekajo k raznoraznim metodam in preparatom. Zato, ker to področje ni ustrezno urejeno, se zatekajo k preparatom, ki so brez ustreznega nadzora, zatekajo se brez zdravniškega nadzora in brez ustrezne zdravniške pomoči glede doziranja. Neka ustrezna regulativa na tem področju bi močno pripomogla k temu, da bi lahko tovrstna zdravila uživali precej bolj pod nadzorom in da bi bil efekt bistveno večji. Vsekakor pa moram tukaj opozoriti tudi na kvaliteto tovrstnih proizvodov, ki jih dobivajo na črnem trgu. Glede na to, da je v funkciji ministrice za zdravstvo trenutno predsednica Vlade, mislim, da lahko v tem trenutku na to področje pogleda še precej bolj na široko, in sicer da se širše razmisli o regulaciji konoplje na način – kot primer bi navedel ameriško zvezno državo Kolorado, kjer le letos načrtujejo 100 milijonov dolarjev pobranih davkov samo iz tega naslova. Ima pa Kolorado le 2,5-krat več prebivalcev kot Slovenija. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

V skladu z vašo zahtevo boste prejeli odgovor na vaše vprašanje na naslednji seji. Naj istočasno povem, da bomo v skladu z zahtevo mag. Andreja Vizjaka odločali o njegovem predlogu, njegovi zahtevi za razpravo jutri v okviru glasovanj.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje, ki ga bo postavil mag. Marko

Pogačnik ministru za finance dr. Urošu Čuferju, ki je danes službeno odsoten od 14.30 dalje.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Že uvodoma bi rad naznanil, da bi v skladu s poslovníkom od ministra za finance pričakoval ustni odgovor na eni izmed naslednjih sej Državnega zbora.

Ministra za finance dr. Uroša Čuferja sprašujem:

Kaj namerava Ministrstvo za finance oziroma Vlada Republike Slovenije narediti z davčnim dolgom podjetij, ki v danem trenutku presega 1 milijardo evrov?

Katere ukrepe namerava Ministrstvo za finance sprejeti v tej smeri in v kakšnem časovnem roku, kdaj se te ukrepi pričakujejo?

Zavedati se je treba, da ta davčni dolg podjetij znaša že več kot 1 milijardo evrov, in pri tem gre verjetno za dejstvo, da aktivni davčni dolg znaša več kot 600 milijonov evrov. Mislim, in na to smo že večkrat v Poslanski skupini SDS opozarjali, da bi bilo bolj smiselno oziroma potrebno kot dvigovati davke in s tem obremeniti gospodarstvo sprejeti ukrepe, da bi davkarija lahko ta dolg iztirjala. Mislim, da bi se tukaj stabilnost javnih financ bistveno spremenila, zmanjšala bi se obremenitev gospodarstva in zmanjšala bi se obremenitev državljanov in državljanov Republike Slovenije. Na drugi strani si pa ne znam predstavljati, zakaj v Sloveniji obstajata dve vrsti podjetnikov, dve vrsti podjetij, in sicer eni, ki davke sproti plačujejo, in en segment, ki davkov ne plačuje. Mislim, da je to že v prvi vrsti do podjetnikov, ki davke plačujejo, nepošteno.

Zanima me:

Kako je lahko prišlo do takšnega visokega davčnega dolga?

Zaradi česa je davčni organ dopustil, da je sploh do take višine davčnega dolga prišlo?

Približno polovica tega davčnega dolga je verjetno lahko že na nek način odpisana, kajti ta davčni dolg predstavljajo podjetja v stečaju. Hkrati bi omenil, da vlada Alenke Bratušek na tem področju do sedaj ni sprejela niti enega ukrepa. Poudaril bi, da je vlada Janeza Janše sprejela ukrep z javno objavo davčnih dolžnikov, in vemo, da je kar precejšnji del sedanje koalicije strank takšnemu predlogu nasprotoval. Ampak tisti ukrep v prvi fazi je takrat zagotovil, da se je ta davčni dolg približno v enem do dveh mesecih znižal med 5 in 10 milijoni evrov. Mislim, da bi bilo bolj smiselno s striktnimi ukrepi ... / znak za konec razprave/ ... davčni dolg izterjati in s tem olajšati tudi poslovanje gospodarstva.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

V skladu z vašo zahtevo, mag. Marko Pogačnik, boste prejeli ustni odgovor ministra za

finance dr. Uroša Čuferja na naslednji seji v okviru odgovorov na poslanska vprašanja.

Poslansko vprašanje bo postavil gospod Marijan Pojbič ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Metodu Dragonji.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovani gospod minister!

Danes je bilo izjemno veliko besed že izrečenih, kar mislim, da je tudi prav, saj je v tem trenutku ključno vprašanje, kako spraviti gospodarstvo iz te ključne problematične situacije, ki jo imamo sedaj v Sloveniji. Spoštovani gospod minister, vseskozi poslušamo s strani vlade Alenke Bratušek, kako pomembno je za to vlado in kako se ta vlada trudi, da bi uredila prijaznejše okolje za nemoten razvoj gospodarstva, in govoriči, kaj vse je in bo storila, da bi gospodarstvo zadihalo s polnimi pljuči – zagotovila boljše pogoje za doseganje večje konkurenčnosti in višje dodane vrednosti slovenskega gospodarstva. Od tega do sedaj nismo doživeli praktično ničesar. Nasprotno, vlada, v kateri sedite, spoštovani gospod minister, tudi vi, ki ste po moji oceni še kako odgovorni za ustvarjanje ustreznih pogojev za delovanje gospodarstva in tudi za to, kaj sprejema na tem področju vlada Alenke Bratušek – prepričan sem, da kot njen resorni minister, odgovoren za gospodarstvo, ne bi smeli dovoliti, da vlada Alenke Bratušek dodatno obremenjuje gospodarstvo z novimi obdavčitvami gospodarstva oziroma povišanjem obstoječih, med katere po moji oceni sodi tudi povišanje trošarin na pogonska goriva, ki neminovno dodatno obremenjuje gospodarstvo. Če vlada Alenke Bratušek takšen način razume kot zagotavljanje ugodnejših pogojev za gospodarsko rast in nova delovna mesta, je to resnično žalostna podoba in velikanska škoda za vso Slovenijo in še najbolj za slovensko gospodarstvo, ki je brez vsakega dvoma edino, ki lahko Slovenijo reši iz sedanje nezavidljive situacije.

Zato vas, spoštovani gospod minister, sprašujem:

Kaj menite o dvigu trošarin na pogonska goriva, ki zagotovo povečuje stroške v gospodarstvu, kar še dodatno zmanjšuje konkurenčnost slovenskega gospodarstva?

Kaj boste storili kot minister za gospodarstvo, da boste v prihodnje preprečili vladi Alenke Bratušek, da sprejema tako škodljive odločitve, ki še naprej potiskajo slovensko gospodarstvo k popolnemu zlomu?

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Izvolite, gospod minister.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod poslanec!

Vaše vprašanje je zelo aktualno. Dvig davčnih bremen je vedno zelo nepopularen ukrep, še posebej če negativno vpliva na

gospodarstvo. Okoliščine, v katerih so bile sprejete odločitve za dvig trošarin, so vam poznane. Bile so vezane na potrebo za nadomestitev izpada, ki je bil v letošnjem proračunu predviden z uvedbo davka na nepremičnine. Zaradi neustavnosti tega zakona je vlada iskala rešitve. Kompromis, ki je bil dogovorjen znotraj koalicije, je kombinacija prihrankov in delno tudi selektivna kombinacija dodatnih obdavčitev, ki pa so omejene izključno na trošarine. Diskusija, tudi znotraj vlade, je bila zahtevna. Moram reči, da si kljub vsemu štejem za uspeh, da smo se uspeli dogovoriti, da ni bila uvedena trošarina na električno energijo, kar je bilo v prvem predlogu ukrepov, ampak da je bila trošarina bistveno omejena samo na segment naftnih derivatov. Rekel bi, da kar se tiče gospodarstva, to sigurno ni pozitiven signal, je pa v dani realnosti po moji oceni to eden od kompromisov, ki omogoča neko ravnotežje med konkurenčnostjo slovenskega poslovnega okolja na eni strani in med uravnoteženjem javnih financ na drugi strani.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Izvolite, zahteva za dopolnitev odgovora, gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod minister!

Upam, da razumete, da to ni niti približno napad na vas osebno. Mislim, da je v tem trenutku v tej državi končno nastopil trenutek, da ne glede na to, kdo je na kakšni poziciji, vsak izmed nas na svojem področju prevzame odgovornost. Spoštovani gospod minister, nerazumno, nedopustno in nesprejemljivo zame je, in sem prepričan da za večino slovenskega gospodarstva, da samo zato, da bi napolnili proračun, sprejmemo nove obdavčitve slovenskega gospodarstva, ko se vnaprej še kako zavedamo, da bo to dolgoročno prineslo velikansko škodo. S tem, kar smo storili, nismo storili popolnoma nič koristnega za slovensko gospodarstvo, za slovensko državo, za slovenske državljane in za njihovo prihodnost. Definitivno smo sprejeli odločitve, ki so neminovno škodljive, ker je v tem trenutku slovensko gospodarstvo potrebno s strani politike velikanske podpore, ker sicer nimamo nobene možnosti spremeniti trendov v Sloveniji, in ne samo to, prav tako nimamo nobene možnosti iti po poti iz te krize, v katero smo zašli. Izključno gospodarstvo je tisto, ki nas lahko te situacije razreši. Če mi ne bomo, in vi kot gospodarski minister v tej vladi, ustvarjali ustreznih in boljših pogojev za normalno funkcioniranje gospodarstva in večjo konkurenčnost znotraj globalnega trga, v katerem funkcionira slovensko gospodarstvo, potem nimamo nobene možnosti. Spoštovani gospod minister, obljube, obljube in spet obljube. To je nedopustno in od tega se ne da živeti. Lepo vas prosim, če ste pravi gospodarski

minister, bi morali, če niste mogli uresničiti tistega, kar želite, takoj odstopiti.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa. Spoštovani gospod poslanec!

Kar se tiče učinka teh ukrepov, se v celoti strinjam z vami, da so to ukrepi, ki ne spodbujajo konkurenčnosti gospodarskega okolja, ki ne spodbujajo delovanja gospodarstva, ampak trošarina je ukrep, ki je namenjen reguliranju oziroma obdavčitvi potrošnje, ne toliko obdavčitvi gospodarske dejavnosti. Za izboljšanje mednarodne gospodarske konkurenčnosti Slovenije mislim, da je v danem momentu najbolj pomembno, da se pristopi k fiskalni razbremenitvi dela, ker je v tem delu Slovenija najmanj konkurenčna ali pa relativno zaostaja za konkurenčnimi okolji. Sam osebno delam na tem, in tudi Vlada, da se pogoji za fiskalno razbremenitev dela ustvarijo, posebej, da se ustvarijo pogoji za to, da se velika progresija, ki jo imamo v fiskalni obremenitvi dela, odpravi. To je tudi element, ki ga od potencialnih tujih vlagateljev najpogosteje slišimo, kar se tiče konkurenčnosti slovenskega okolja z vidika fiskalnih obremenitev. Tako da bom tako jaz osebno kot tudi Vlada v nadaljevanju – ne obljubljam, da se to da narediti takoj, ampak vsaj osebno bom deloval v tej smeri, da že pri pripravi proračuna za naslednje leto tak pristop vgradimo v proračunske dokumente in da damo pozitiven signal gospodarstvu za to, da ga razbremenimo in podpremo pri nadaljnji rasti.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Zahteva za razpravo, gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica.

Predlagam, da o tem vprašanju opravimo širšo obravnavo v Državnem zboru. Spoštovani gospod minister, ta vlada bo, bomo, smo pripravljeni, bomo naredili – pri bogu svetem, povejte že enkrat, kdaj! Spoštovani gospod minister, delovna mesta padajo iz dneva v dan. Bil sem na obisku v nekaterih podjetjih, ki smo jih obiskovali kot poslanska skupina, in ljudje nas opozarjajo, podjetniki, obrtniki nas opozarjajo, da v stanju, v kakršnem v tem trenutku država je, in na način, kako deluje na tem področju, gospodarstvo nima nobene možnosti preživetja. Na kakšen način si predstavljamo, da bomo polnili v prihodnje proračun? Kako bomo reševali vse tisto, kar se je nakopičilo, vsi tisti dolgovi, obresti in tako naprej? Kako bomo to reševali, če ne bomo na tem področju naredili ključnih sprememb in ključnih korakov? Časa nimamo niti sekunde več – ne da nimamo, da mam, in da bomo

razmišljali, da bomo v naslednjem proračunu karkoli naredili. Niti sekunde več nimamo časa, niti minute! Če bi bilo to pred 3, 4 leti narejeno, bi bilo že prepozno, in mi se danes pogovarjamo, kaj bomo naredili takrat in takrat.

Dragi, spoštovani gospod minister, jaz vas osebno izjemno cenim kot človeka, ampak na tem resorju ne bi več bil, če bi bil na vašem mestu. Prepričan sem, da vam tega ni treba, ker ste toliko finančno suvereni, da ne rabite biti na tem mestu in poslušati vseh teh stvari. Ste pa tukaj, ste v tej vladi in ste definitivno odgovorni, spoštovani gospod minister. Se spomnite tega, kar je Vizjak prej govoril, kaj ste govorili na odboru o tem, kako boste zadeve uredili z zaposlovanjem, z zaposlenimi – zmanjšanje in tako dalje. Zaposlili ste 6 novih ljudi. Če to preračunam v denar, ste približno za 180 tisoč evrov na leto dodatno obremenili slovenski proračun. Namesto da bi kot gospodarski minister pomagali ljudem oziroma gospodarstvu, da bi zaživel, ga dodatno obremenjujete. To je ena stvar. Spoštovani gospod minister, kaj ste govorili v intervjuju za Obrtnik, in to 4. aprila, spoštovani gospod minister. "Razbremenitve gospodarstva so najbolj učinkovita spodbuda." Spoštovani gospod minister, to ste vi rekli, tega nisem rekel jaz. Vem, da to drži in vsaka vam čast, ker to je resnica. Ampak kako lahko potem v nekem trenutku pod pritiskom Vlade popolnoma spremenite svoj način, kako pristopiti k reševanju te situacije? Kako lahko to storite? Jaz tega ne bi mogel. Spoštovani gospod minister, še enkrat vam predlagam v imenu slovenskega gospodarstva, da odstopite in si ne dovolite, da v tej vladi sodelujete na tak način, da pritiska na vas, da sprejemate odločitve, s katerimi se osebno ne strinjate, in to je dejstvo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

O vaši zahtevi za razpravo, gospod Pojbič, bomo odločali jutri, 23. aprila 2014, v okviru glasovanj.

Gospod Ivan Grill bo postavil poslansko vprašanje ministru za notranje zadeve dr. Gregorju Virantu.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani ministri!

Moje poslansko vprašanje se nanaša na ministra za notranje zadeve dr. Viranta, in sicer v zvezi s porastom številnih kriminalnih dejanj na parkiriščih oziroma počivališčih ob slovenskih avtocestah in tudi drugje. Bolj pogosto, vsaj tako beremo, se dogajajo taka kriminalna dejanja v obliki kraja, tudi poškodovanja avtomobilov in tako naprej. Očitno gre za organiziran kriminal posameznih družb ali pa posameznikov.

Glede na to, da so žrtve teh kraja tako tuji kot tudi slovenski državljani, vas sprašujem, spoštovani gospod minister:

Ali je za to področje že predvidena kakšna bolj učinkovita aktivnost policije oziroma

drugih organov, da bi se ta kriminalna dejanja omejila oziroma da bi se to skušalo maksimalno omejiti in tudi preprečiti, predvsem pa da se storilce teh kaznivih dejanj v najkrajšem času prime in ustrezno kaznuje?

Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

To je zelo umestno poslansko vprašanje, moram reči. Ta problematika kaznivih dejanj na območju avtocestnega križa se, logično, povečuje že od vstopa Slovenije v Evropsko unijo, še posebej od vstopa v schengensko območje. Jasno, s tem, ko so se meje odprle, ko je pretok ljudi prost, se je toliko lažje gibati oziroma priti na slovenski teritorij in organizirati takšna dejanja. Statistika nam kaže, da je porast teh kaznivih dejanj še posebej problematičen v zadnjih dveh letih. Če omenim malo te statistike, recimo v letu 2009 jih je bilo 92, v letu 2010 66, v letu 2011 58, potem je pa v letu 2012 poraslo na 108 in v letu 2013 na 154. V glavnem gre za tatvine, za velike tatvine, za drzne tatvine, za rope in podobna kazniva dejanja zoper premoženje. Takoj, ko je policija zaznala ta porast, je na to odreagirala, in sicer predvsem s povečevanjem prisotnosti na avtocestnem križu. To je po našem mnenju najbolj učinkovit ukrep za preprečevanje in tudi odkrivanje ter preiskovanje tovrstne kriminalitete – povečevanje prisotnosti, kar deluje preventivno.

V letu 2013 je bila izdelana tudi analiza tatvin in drugih kaznivih dejanj na območju avtocestnega križa, na podlagi katere posamezne policijske uprave načrtujejo izvajanje aktivnosti rednega dela in poostrelega nadzora na avtocestah. Moram reči, da se preiskovanost teh kaznivih dejanj v zadnjih letih giblje okrog 50 %. Konkretno je bilo lansko leto preiskanih 44,8 % teh kaznivih dejanj. Policija še posebej intenzivno to dela v času praznikov oziroma pred prazniki in pred koncem praznikov, ko je povečan promet zlasti na relaciji Italija–Madžarka in relaciji Avstrija–Hrvaška. Ta povečana prisotnost na avtocestnem križu se bo nadaljevala. Recimo, ravno pred nekaj dnevi so uspeli policisti prijeti dva tuja državljana, ki sta na relaciji Krško–Koper izvršila več drznih tatvin. Bila sta predana preiskovalnemu sodniku, ki je zoper oba odredil pripor zaradi begosumnosti. Zanimiva je tudi statistika o državljanstvu storilcev pri preiskanih kaznivih dejanjih. Večinoma so to romunski državljani, daleč spredaj. Recimo, v lanskem letu 47 – romunski državljani, Kosovo – 7, Ukrajina – 5 in tako naprej. Romunski državljani prednjačijo pri teh dejanjih. Če skrajšam odgovor na vaše vprašanje, policija se zelo dobro zaveda, da je to velik problem, to jemlje kot eno svojih prioritarnih zadev in povečuje prisotnost na avtocestnem

križu, na bencinskih postajah, počivališčih in tako naprej.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Gospod Grill, želite dopolnitev? Ni treba. Zadostuje odgovor gospoda ministra.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje, ki ga bo postavil gospod Tomaž Lisec ministru za infrastrukturo in prostor gospodu Samu Omerzelu, ki je danes službeno odsoten.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Spoštovani minister!

Na januarski seji sem ministra Omerzela vprašal glede časovnega in finančnega okvira sanacije premostitvenih objektov na državnih cestah, ki jih opravlja Direkcija Republike Slovenije za ceste. Takrat sem dobil neke splošne odgovore, kljub temu pa je bilo neko jasno sporočilo, da bo ministrstvo skupaj z direkcijo v roku 3 mesecev pripravilo programe sanacije in tudi našlo vir sredstev za sanacijo teh objektov. Potem pa je bilo obljubljeno, da bo po teh 3 mesecih sledilo 6 do 9 mesecev tako imenovane izvedbene faze. To je bilo januarja. 3 meseci so minili, minister Omerzel pa na žalost molči. Nobenega odgovora, in verjamem, da če ni odgovora na spletni strani, da bi se minister pobahal, ga verjetno tudi v praksi ni. Zato dovolite, da še enkrat vprašam ministra Omerzela, in tudi pričakujem ustni odgovor na naslednji seji, ker mislim, da gre za vseslovenski problem državnih cest, ki ima tudi finančne vplive, kajti minister je takrat čez palec rekel, da ima to približno 30 do 40 milijonov finančnih sredstev, ima pa en problem – da ne ve, kje bo izpraskal ta denar oziroma kateri minister se bo moral odpovedati svojem mošnjičku, da bo lahko minister Omerzel odvezal svoj mošnjiček in naredil slovenske mostove še prevozne.

Zato še enkrat ponavljam vprašanje:

Kakšna sta časovni in finančni okvir sanacije posameznih projektov?

Že takrat sem rekel, da bom zelo zadovoljen, pa verjetno tudi župani, če dobimo v alinejah projekt, časovnico in finančna konstrukcijo.

Ker takrat nisem dobil odgovora, me danes še enkrat zanima:

Ali minister meni, da je možno za ta projekt sanacije črpati evropska sredstva iz trenutno veljavne evropske kohezije ali pa iz evropskih sredstev za naslednje obdobje 2014–2020?

Ali so na ministrstvu, če že drugega niso naredili, izračunali, kakšna je gospodarska škoda zaradi teh vplivov, ko se sanacija ne opravlja, in kakšen je varnostni vidik, kjer se ta sanacija ne opravlja?

In za zaključek:

Ali se bo minister izjasnil, ali je za ad hoc rešitve ali pa za dolgoročne rešitve, ki so verjetno malo dražje, a zato veliko bolj

dolgosežne in veliko bolj varne za slovenskega državljana in tudi ... / znak za konec razprave/ ... gospodarstvo?

Pričakujem ustni odgovor na naslednji seji. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

V skladu z vašo zahtevo, gospod Tomaž Lisec, boste prejeli ustni odgovor ministra za infrastrukturo in prostor gospoda Sama Omerzela na naslednji seji Državnega zbora v okviru odgovorov na poslanska vprašanja.

Gospod Robert Hrovat bo postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejanu Židanu.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovani minister!

V Sloveniji naj bi bila uporaba fitofarmaceutskih sredstev urejena na način, ki bi temeljil predvsem na čim manjšem tveganju za zdravje ljudi in okolja. Neonikotinoidi spadajo v generacijo novejših pesticidov, ki so še posebej strupeni za čebelje družine ter za ostale opraševalce, kot so čmrliji in čebele samotarke. Začetek trženja neonikotinoidov sovпада s pojavom izginotja čebel v številnih evropskih državah, tudi v Sloveniji. Že maja leta 2008 je takratni kmetijski minister Janševe vlade gospod Jarc preventivno prepovedal promet in uporabo določenih fitofarmaceutskih sredstev. Leta 2009 je minister v Pahorjevi vladi, dr. Pogačnik, vaš predhodnik, ponovno dovolil uporabo klotiniadina. Sledila je katastrofa in množični padci čebel na mojem koncu, v Domžalah, in v okolici ter tudi v Prekmurju.

Takrat ste napovedali ukrepanje proti svojemu predhodniku, zato prvo vprašanje:

Kako ste ukrepali proti profesorju Milanu Pogačniku, ko se je izkazalo, da so za padec čebel kriva fitofarmaceutska sredstva?

Vi ste sicer kasneje, aprila 2011, začasno z odredbo prepovedali uporabo semena koruze in ogrščice, obdelanega z aktivnimi snovmi, ki vsebujejo neonikotinoide.

Drugo vprašanje:

Ali ocenjujete, da smo s to zadnjo začasno prepovedjo ljudje, okolje in predvsem čebele varni in se pomori izpred let ne morejo ponoviti?

Še tretje vprašanje, ključno vprašanje, ki sem vam ga tudi postavil: Ali so ta trenutek v Sloveniji prepovedani vsi neonikotinoidi, ki so bili v uporabi še nekaj let nazaj?

To je zelo pomembno, kajti zadnje čase v vseh medijih zasledujemo, da je država poskrbela za varnost in da padcev čebel v takšnih oblikah, kot so bili pred leti, ne bo več.

Sprašujem torej:

Ali so prepovedana vsa ta fitofarmaceutska sredstva, ki lahko vplivajo na padec čebel?

Hvala lepa za odgovor.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoča. Najlepša hvala za vprašanje, gospod poslanec.

Neonikotinoidi kot sistemski strup – prva prepoved, ki je v Sloveniji bila, je bila leta 2004. Takrat se je prepovedala uporaba za tretiranje gomoljev krompirja. Leta 2008 po pomoru čebel v Domžalah je tedanji minister prepovedal uporabo tretiranega semena kot tudi uporabo sredstev za tretiranje semena koruze in oljne ogrščice. Kasneje, kakor ste sami pravilno povedali, je bilo to razveljavljeno in smo bili priča ponovnemu pomoru, takrat še bistveno večjemu, deloma v Domžalah, zlasti pa v Prekmurju in tudi ponekod drugje, in smo ponovno prišli do podobne prepovedi. Takrat sem bil izzvan in sem sprožil dve vrsti preiskave proti predhodniku. Prva je bila strokovna, ki jo je takratni direktorat opravil, druga pa upravna, kjer smo dali nalogo, da se izvedejo upravni postopki ponovne odprave prepovedi. Ena in druga preiskava sta bili takšni, da ni bilo možno karkoli očitati predhodniku. To moram povedati. Kaj smo potem delali naprej? Razpravo smo prenesli na raven Evropske unije in je potem to našo zahtevo, da pride do prepovedi in ponovne ocene nevarnosti, ki jo neonikotinoidi povzročajo za čebele, ponovno preverila Evropska agencija za varnost hrane. Bila je izdelana ocena na ravni te agencije, in je zanimivo, da je v veliki meri potrdila tisto, kar smo v Sloveniji takrat trdili.

Na podlagi te ocene smo zahtevali popolno prepoved uporabe tega strupa na ravni Evropske unije. Takrat se je Evropska unija razdelila, vendar je bil v letu 2011 sprejet ukrep, ki je naši zahtevi sledil in velja za celotno rabo neonikotinoidov. Sprejeta je bila odločitev, ki govori o tem, da se za poljarne prepove uporaba sredstva na kulturah, ki cvetijo, tam, kjer čebele te kulture obiščejo, dovoli pa se uporaba samo še tam, kjer ni cvetenja. V tem trenutku imamo v Sloveniji dovoljeni samo dve aktivni snovi na osnovi neonikotinoidov, in obe se smeta uporabljati izključno v času po cvetenju in na določenih vrtninah, ki se jih goji v zaščiteneh prostorih. Kakor vam je znano, gospod poslanec, tukaj smo med najstrožjimi, na posameznih predelih pa smo celo najstrožji pri zaščiti čebel. Treba je tudi povedati, da po uradno dosegljivih podatkih v letih 2012 in 2013 ni bilo pomorov čebel, ki bi imeli osnovo na uporabi neonikotinoidov. Tudi letošnje leto so čebele prezimile dosti čvrsto, in v tem trenutku, razen občasno kje kakšnega padca čebel, kar se dogaja pri tako veliki populaciji, imamo približno 150 tisoč panjev. Enostavno ni nobenih signalov ali pa uradnih ugotovitev, analiz, ki se

delajo, da imamo opravka z zastrupitvami s temi strupi. Rad bi povedal še naslednje. V Sloveniji smo sprejeli strategijo, kako zaščiti kranjsko čebelo. Ta strategija temelji na tem, da želimo svojemu potrošniku ponuditi ne med, v katerem so prisotne substance v dovoljenih količinah, ampak želimo ponuditi med, v katerem sploh ni škodljivih substanc. V tej smeri tudi delamo, recimo, pri zaščiti varoje, zlasti tam, kjer država sofinancira preventivne akcije. Mislim, da smo tu na pravi poti. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Zahteva za dopolnitev odgovora, gospod Hrovat.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala za odgovor, spoštovani minister.

Ampak v Sloveniji je po mojih podatkih v prejšnjem mesecu padlo kar nekaj čebeljih družin. To se pojavlja na območju Celja, Nove Gorice, Krškega, večkrat tudi na območju Ivančne Gorice, in za petek vem, da tudi v Grosupljem. Zadeva naj bi prišla že do policije, kar po protokolu za obveščanje o padcu čebel pomeni, da je najbrž veterinarski inšpektor, ki je prvi, ki zadevo pregleda, ugotovil, da obstaja sum možnosti uporabe fitofarmaceutskih sredstev, o katerih ste ravnokar govorili. Ta izgovor, da je država naredila svoje, da pa je vprašanje, kako delujejo kmetje, kot so danes določeni mediji poročali, se mi pa zdi nekoliko nekorekten. Dejstvo je, da je Ministrstvo za kmetijstvo in okolje odgovorno in dolžno nadzirati uporabo fitofarmaceutskih sredstev. Ko sem se poglobil v to, kaj je ta trenutek dovoljeno – ta trenutek je kljub vsemu, kar pravite, neonikotinoide, ki je v uporabi, Actara 25 WG, sistemski insekticid, ki deluje preko listov in se uporablja na jabolnah, hruškah, breskvah, krompirju, paradižniku, solati in tako naprej. Veste, kaj piše potem? "Nevarno za zdravje ljudi in okolja." Okolju je nevarno. Zelo strupeno za vodne organizme. Lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje. To sredstvo je strupeno za čebele. Po eni strani govorimo, da smo ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Ta razprava me veseli, ker to razpravo prenašamo ne samo v slovenski parlament, ampak na raven Evropske unije. Spoštovani poslanec, dovolite, da vam opišem, kako izgleda v praksi protokol. Ko se čebelarju zgodi padec čebel – tako oni temu rečejo, nekateri temu rečejo pomor čebel –, ima številko in pokliče svojega veterinarja Nacionalnega veterinarskega inštituta. Ta obisk veterinarja – to je strokovnjak, ne inšpektor – je pomemben za to, da se odloči po nekaj svojih strokovnih merilih, ki jih obvlada, ali je prišlo do smrti v

čebelji družini zaradi nekaj zdravstvenih razlogov, takšne ali drugačne bolezni ali zadušitve, ali pa če obstaja sum zastrupitve. Če obstaja sum zastrupitve, potem pride tja tudi pristojni inšpektor, ki vzame uradne vzorce. Ti uradni vzorci gredo na širok spekter preiskav. V tem trenutku pri sebi nimam podatka, da bi bili najdeni kakšni takšni ali drugačni strupi. Če bi pa vedel, da bo to vprašanje, spoštovani poslanec, bi pa te podatke tudi pridobil. Če želite, vam po pisni poti pošljemo podatke o tem, kaj so odkrile analitike letošnjih pomorov oziroma padcev čebel. Pri neonikotinooidih pa, kakor sem povedal, je velika večina prepovedana. Obstajata samo dve izjemi, ne samo v Sloveniji, ampak znotraj Evropske unije. Če je kje kakršenkoli sum, pa ti podatki, če jih imate – mi smo tukaj dejansko bolj strogi, kot so, recimo, sosednje države, in ukrepamo tudi po previdnostnem načelu. Če bomo dobili kakršenkoli podatke, da obstaja sum, da so konkretni pripravki povzročili škodo, bomo v tem primeru previdnostno odreagirali. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Zahteva za razpravo, gospod Hrovat.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa najprej gospodu ministru in tudi vam, spoštovana podpredsednica.

Predlagal bi, da v skladu s poslovníkom opravimo razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo in okolje. Zakaj? Tudi jaz nisem vedel, kaj se je dogajalo v aprilu, ampak ko sem se pripravljaj na poslansko vprašanje in sem se pripravljaj predvsem na tematiko prepovedi fitofarmaceutskih sredstev, sem naletel na fitofarmaceutska sredstva. Kljub temu, da govorite, da so vsa, ki lahko škodujejo čebelarjem, prepovedana, sem odkril to znamko Actara 25, ki je na naših policah in bo na naših policah do leta 2017. Kdo je dal odobritev, da naj to fitofarmaceutsko sredstvo bo na policah, ne vem, ampak bi bilo prav, da o tem opravimo javno razpravo. Govoriti, da tega v Sloveniji ni več, da smo najbolj restriktivni – lahko, da smo, ampak nismo pa popolnoma. Kot sem rekel, ko sem se pripravljaj in sem zasledil, da je prišlo do pomora čebel v aprilu v Celju, Novi Gorici, v Krškem, večkrat na območju Ivančne Gorice in v četrtek tudi na področju Grosuplja, in da so zadeve že tako daleč, da se je o tem obveščalo že policijo – verjemite, da sem si ta protokol pogledal in ga poznam.

Ampak če zadeva pride do policije, to pomeni, da je nekdo naznanil sum nečesa, kar se ne bi smelo dogajati. Imate službe, ki so zadolžene za nadzor nad temi zadevami, nad uporabo fitofarmaceutskih sredstev, in mislim, da je glede na medijski molk o tem padcu čebel na vseh teh področjih – samo en medij je pisal o tem kolikor toliko na dolgo in široko –, čas, da opravimo razpravo v zvezi s tem in da končno rečemo, da ta fitofarmaceutska sredstva, ki

škodujejo okolju, živalim, na koncu koncev tudi čebelam, umaknemo. Še to, potrjeno je, da sinergično delovanje neonicotinoidov in fungicidov za več kot tisočkrat poveča toksični učinek, učinek neonicotinoidov. To so podatki, to je strokovna študija, ki to dokazuje. Bilo bi prav, da se v zvezi s tem v Državnem zboru resnično pogovorimo in da ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

O vašem predlogu, gospod Robert Hrovat, da se opravi razprava o odgovoru ministra za kmetijstvo in okolje mag. Dejana Židana, bo Državni zbor odločil jutri, 23. aprila 2014, v okviru glasovanj.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje, ki ga bo postavila gospa Janja Napast predsednici Vlade v funkciji ministrice za zdravje mag. Alenki Bratušek, ki je danes od 13. ure dalje službeno odsotna.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica.

Moje vprašanje je sledeče. Ureditev področja varstva zdravstvenih delavcev pred ionizirajočim sevanjem je nespremenjena že vrsto let, če ne že desetletij. Navedena ureditev, predvsem širok spekter ugodnosti, krajši delavnik, dodatni dnevi dopusta, ki so jih na podlagi izpostavljenosti deležni posamezniki, se ni spremenila, in to kljub znanim dejstvom, da sevanja glede na razvoj znanosti in s tem posledično tudi diagnostične opreme niso niti približno v mejah, da bi lahko v kakršnikoli meri vplivala na zdravje zaposlenih v zdravstvu.

Glede na zgoraj navedeno predsednico Vlade v funkciji ministrice za zdravje sprašujem:

Kako boste uredili to področje in kakšni bodo vaši konkretni ukrepi na področju varstva zdravstvenih delavcev pred ionizirajočim sevanjem?

Kakšne bodo po novem ugodnosti, trajanje delavnika, trajanje letnega dopusta, ki ga bodo imeli zdravstveni delavci iz naslova dela na območju z ionizirajočim sevanjem?

Kdaj predvidoma bo prišlo do sprememb kolektivne pogodbe za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije in kdaj pričakujete, da bodo spremenjene določbe stopile v veljavo?

Od spoštovane predsednice Vlade v funkciji ministrice za zdravje pričakujem, da mi na zastavljeno ustno vprašanje odgovori na eni izmed naslednjih sej.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospa Napast.

V skladu z vašo zahtevo boste prejeli ustni odgovor predsednice Vlade v funkciji ministrice za zdravje mag. Alenke Bratušek na naslednji seji Državnega zbora v okviru odgovorov na postavljena poslanska vprašanja.

Mag. Ivan Vogrin bo postavil poslansko vprašanje ministru za obrambo gospodu Romanu Jakiču, ki je odsoten od 17. ure dalje.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa. Kolegice in kolegi, državljanke in državljani!

Leta 2008 je začel veljati Zakon o sistemu plač v javnem sektorju. Ta zakon je prinesel veliko bistroumnih nesmislov. Eden od teh je ta, da prinaša rešitev, da je pripravljenost delavca v javnem sektorju na delovnem mestu izenačena s pripravljenostjo doma. Konkretno vojak, ki je v vojašnici v stanju pripravljenosti, dobi 80 centov na uro, podobno kot nek drug javni uslužbenec, ki je zaradi narave dela v pripravljenosti doma. Sindikat vojakov je dal predmetni oziroma obravnavani zakon na presojo Ustavnemu sodišču. In sedaj poglejte, kako pravna in socialna država smo. Še vedno bomo tu notri razlagali poslanci, ministri, predsedniki politično, da smo pravna država. 15. marca 2012 je Ustavno sodišče prvo razveljavilo do desete alineje 42. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, zakonodajalcu pa določilo nenormalno dolgi rok, 2 leti, da zahtevo uskladi v skladu z Ustavo Republike Slovenije. Državni zbor ni bil sposoben v 2 letih, nobena vlada, ne prejšnja in ne ta, sprejeti ustrezne zakonske rešitve. Še vedno govorimo, da smo pravna država. Sindikat vojakov Slovenije je vložil na tej osnovi veliko tožb, ki bodo vse dobljene, in davkoplačevalci bodo spet zaradi nedela vlade in nedela Državnega zbora dobili višje davke. V prejšnji vladi je bil minister Virant oziroma v. d. minister – ker če nekdo dobi 23 glasov podpore, ne more biti minister, je samo lahko v. d. – predsednik parlamenta ... / opozorilni znak za konec razprave/ ... sedaj je pa minister, in spet nič ne uredimo. Še vedno trdimo, da smo pravna država. Mislim, da je prav, da začnemo delati, ne govoriti.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Predvidevam, spoštovani mag. Ivan Vogrin, da vam minister za obrambo gospod Roman Jakič ustno odgovori na naslednji seji v okviru odgovorov na poslanska vprašanja.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje, ki ga bo postavil gospod Franc Breznik ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejanu Židanu.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod minister!

Na vas naslavljam poslansko vprašanje glede problematike celovite oskrbe severovzhodne Slovenije s pitno vodo. Kot večkrat poudarjate, je pitna voda omejen naravni vir, in v letih, ki prihajajo, bosta varstvo in oskrba s pitno vodo eden največjih problemov človeštva. Kako resen je ta problem, že danes govori podatek, da ena šestina ljudi na svetu nima dostopa do čiste vode, in zaradi bolezni, ki

jih povzroča pomanjkanje čiste pitne vode, umre letno enako število ljudi, kot je število prebivalcev Slovenije. Kot se zavedate, imamo v Prekmurju in tudi v Slovenskih goricah statistiko, da veliko ljudi umre ravno zaradi rakavih obolenj zaradi nečiste pitne vode. V severovzhodni Sloveniji smo v zadnjih letih zasledili predvsem veliko, hitro širitev sistema, pomanjkanje sredstev, predvsem izgradnjo iz manj kvalitetnih materialov v preteklosti, ki so se v preteklosti uporabljali za izgradnjo vodovodov, ker boljših niso poznali. Tako je skoraj ves / nerazumljivo/ vodovodni sistem severovzhodne Slovenije funkcionalno in fizično dotrajan oziroma je neustrezen.

Zato smo se leta 2010 odločili za poseben projekt oskrbe severovzhodne Slovenije s pitno vodo, ki ga je podpisalo 12 občin. Ta projekt je bil v dveh fazah. Prva faza je šla skozi Slovenske gorice in druga faza skozi mariborski del. V Slovenskih goricah je glavnina občin, ki so se priključile, če jih naštejemo, Lenart, Benedikt, Cerkvenjak, Sveta Ana, Sveti Jurij in Sveta Trojica. To so občine, ki jih nekako pokrivam kot poslanec, zraven pa so še občine Pesnica, Šentilj, Kungota in Duplek. Naj povem, da se je projekt v prvi fazi lani zaključil in da so vsi podizvajalci na tem projektu bili poplačani s strani občin. Zanimivo je tudi, da je bil delež za sofinanciranje tega projekta, delež kohezijskega sklada 59 %, delež sredstev, katerega so financirali direktno občinski proračuni, je bil 27 %, in pa državni proračun, predvsem ministrstva za kmetijstvo, 14 %. Žal je danes, kolikor sem zasledil na vseh sestankih z župani Slovenskih goric, situacija izredno slaba. Še do danes država ni poplačala svojega dela dolga.

Zato vas kot ministra za resorno področje kmetijstva in te problematike sprašujem:

Kako daleč ste s svojimi angažmaji in kaj ste dosegli do tega trenutka?

Kdaj bodo te občine dobile poplačilo teh sredstev z vaše strani?

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za to pomembno vprašanje za severovzhodno Slovenijo.

Točno tako je, kakor ste povedali. To je eden pomembnejših projektov, saj govorimo o kakovostni oskrbi 37 tisoč ljudi, od tega 4 tisoč na novo. Sam projekt pomeni 53 kilometrov cevovodov, 3 vodohrane in 8 črpališč. Projekt, kot ste povedali, se je začel leta 2010 s takrat izdano odločbo. Do tega trenutka je projekt vreden nekaj čez 19 milijonov evrov. Delež Slovenije in Evropske unije je približno 14 milijonov, nekaj evrov čez. Do tega trenutka je država refundirala 34,3 % denarja. Stanje na projektu je pa naslednje. Sklenjene so pogodbe z izvajalci. Občine so tiste, ki so nosilke

investicije. Sofinancerske pogodbe so sklenjene vse, razen iz tretjega razpisa gradenj. Pri tem projektu mislim, da je bila smola v tem, da sta šla, če se dobro spomnim, celo dva izvajalca v stečaj in se je potem z aneksi stanje prenašalo na naslednje. Tudi sama gradnja bi morala biti zaključena maja leta 2013, vendar se je potem podaljševala. Končni rok za sprejetje vseh aktov je 30. 6. 2014. V tem trenutku bi rad povedal naslednje. Denar za ta projekt je zagotovljen, in takoj, ko bo možno refundirati, bo tudi refundacija izpeljana. Pripravlja in dopolnjuje se pregled izvedbe projekta po izvajalskih in sofinancerskih pogodbah. To je komunikacija med samim upravičencem in Ministrstvom za kmetijstvo in okolje. Povedal sem, da je treba zaradi teh aneksov podaljšati odločbo. Tukaj ni težav. Odpravlja se ugotovljena napaka v višini 200 tisoč evrov. Spoštovani poslanec, lahko vam zagotovim, da bodo službe ministrstva maksimalno delale, da še tisto, kar je treba, z občino uskladijo in da ta denar refundiramo, ker denar je dejansko na razpolago in ga naj občine čim prej dobijo. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Breznik, dopolnitev odgovora.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala.

Na žalost vam lahko naštejemo še nekaj zadev. Projekt je vodila občina v Lenartu. Pred eno uro sem govoril, z županom in do danes ni bila plačana z vaše strani niti ena situacija v vašem mandatu, ko ste kmetijski minister, niti ena situacija ni bila plačana.

Občine so zaradi tega, ker niste naredili nič, morale najeti kratkoročne kredite po čudnih obrestnih merah. In me zanima: Kdaj bo to končano?

Imeli so tudi velike probleme s samim skrbnikom pogodbe, ki jim ni znal obrazložiti. Sedaj sem dobil informacijo, da je zamenjan ali da ste ga zamenjali. Situacija je nevzdržna. Prvič, občine so zadolžene. Sedaj so se dodatno zadolževale zaradi tega, ker se sami kot država niste držali določil pogodbe in v vašem mandatu ni bila plačana niti ena situacija na tem projektu. Občine, ki imajo res male proračune, 2, 3 milijone – recimo, Lenart ima 8 milijonov –, so mogle najeti kratkoročne kredite, da so lahko vse to povrnile. Zato vas nekako pozivam, da storite vse v tej smeri in da ta vaš neangažma na tem področju, predvsem severovzhodne Slovenije – morate vedeti, da je v tem projektu tudi občina Gornja Radgona in tako naprej –, da storite vse, da se ta zadeva reši, ker je trenutno res izredno slaba. Prosim vas, da mi, če imate informacijo, odgovorite na ta drugi del vprašanja.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister, dopolnitev odgovora.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za možnost, da še nekaj povem.

Kakor sem zelo jasno povedal, ugotovljene so bile napake za 200 tisoč evrov, in verjamem, da bo vsak v moji funkciji vztrajal, da je vse, kar se dela, legalno in legitimno. Preveč izkušenj imamo znotraj Slovenije in tudi navzven, da če se skuša delati bližnjice in se legalnost in legitimnost ne upoštevata, smo na koncu vedno izterjani. Tako da tudi v tem primeru, kakor sem povedal, je denar na razpolago. To je eden od projektov, kjer je nepravilnosti treba odpraviti. Ko bodo odpravljene, bo pa tudi refundirano. Da nekdo denar dobi, nepravilnosti pa ne odpravi – tega načina pa ne bo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Zahteva za razpravo, predvidevam.
Gospod Franc Breznik, izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Želel bi, da na podlagi Poslovnika Državnega zbora opravimo razpravo, ker situacija ni tako rožnata, kot pravi minister, predvsem zaradi tega, ker v tem trenutku ministrstvo dolguje tem občinam 5 milijonov evrov. Verjamem, da morda katera situacija ni bila čista, ampak vse ostale situacije bi lahko pokrili. Mislim, da bi ravno v teh kriznih časih država morala prva dokazovati in pokazati svojo pripravljenost, svojo plačilno sposobnost. Mislim, da so jo davkoplačevalci v zadnjih mesecih nekako dokazovali preko davkov, ko ste napolnili bančni sistem, ko ste napolnili proračun preko zadolževanja v tujini. Mislim, da bi lahko vsaj občinam kot tistim minimalnim investitorjem v teh projektih nekako preskočili na pomoč. Za 200 tisoč evrov, kot pravite, da je slabih situacij, ste zadržali več kot 5 milijonov evrov sredstev tem malim občinam. To je katastrofalno, nevzdržno. To se v tem primeru ne bi smelo zgoditi.

Na koncu, kot ugotavljamo, je bil skrbnik pogodbe tisti, ki je zelo malomarno opravljal svoje delo. Že eno leto ste minister in eno leto bi ga lahko – dobili ste celo vrsto pozivov, in do sedaj se ni zgodilo nič. Zato bi prosil, spoštovana podpredsednica, da bi v okviru poslovnika opravili glede problematike celovite oskrbe severovzhodne Slovenije s pitno vodo eno širšo razpravo, ker menim, da bi jo lahko rešili ne samo na severovzhodu Slovenije, ampak v velikem delu severovzhodne Slovenije, kjer v tem trenutku poteka cela vrsta projektov, ki se financirajo iz kohezijskih skladov in ki ne dobijo financiranja. Postavlja se pa tudi vprašanje – mislim, da imamo na to tudi eno sejo –, kje so kohezijska sredstva ali pa del tistih sredstev, ki bi moral biti v državnem proračunu rezerviran zato, da bi lahko maksimalno izkoristili kohezijska sredstva predvsem iz

obdobja 2007–2014, iz obdobja, v katerem je bil tudi projekt v severovzhodni Sloveniji. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

O vašem predlogu, gospod Franc Breznik, bo Državni zbor odločil jutri, 23. aprila 2014, v okviru glasovanj. Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje, ki ga bo ravno tako ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejanu Židanu postavil gospod Borut Ambrožič.

BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala za besedo, predsedujoča. Lep pozdrav ministroma in ostalim prisotnim!

Dovolite, da na začetku preberem dikcijo vprašanja, kasneje pa malo podrobneje razložim.

Ministra za kmetijstvo in okolje sprašujem:

Ali je vaše resorno ministrstvo seznanjeno s problematiko naglega upadanja travniških ptic v Sloveniji, ki spadajo med najbolj ogrožene vrste?

Ali je ministrstvo seznanjeno s politiko Evropske unije za spodbujanje pticam prijaznega gospodarjenja s travniki, ki ga Evropska unija za namene ohranjanja narave ponuja malim kmetom?

V podkrepitev tega vprašanja še par dejstev. Travniški habitati in travniške vrste ptic spadajo med najbolj ogrožene, kot sem že navedel v samem vprašanju. Kljub temu, da jih varuje ptičja direktiva, naglo upadajo marsikje v Evropi in posledično tudi v Sloveniji. Pred kratkim sta uradne pritožbe na Evropsko komisijo podala tudi slovenski in nemški BirdLife Partner, bolj znano Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, ki ugotavlja, da so v Sloveniji travniške vrste ptic, kot so kosec, poljski škranec in veliki strnad, dramatično upadle. Posebej zaskrbljujoče pa je, da smatrajo, da upadajo tudi na območju Natura 2000, ki je namenjeno prav ohranjanju teh ptic. V društvu ugotavljajo tudi, da na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje potekajo intenzivna pogajanja o razdelitvi več kot 100 milijonov kmetijsko-okoljskih sredstev za obdobje 2014–2020, in jih zanima:

Ali ima ministrstvo namen v ta pogajalska izhodišča povabiti predstavnike malih kmetov in tudi zainteresirane predstavnike nevladnih organizacij?

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, spoštovani poslanec, za to vprašanje, ki je aktualno.

Tukaj bi vas rad obvestil o naslednjem. Že do sedaj je slovensko ministrstvo za kmetijstvo in okolje preko programa razvoja

podeželja, preko dveh ukrepov, ki, kakor ste ugotovili, sta se očitno pokazala kot nezadostna, skušalo pomagati pri ohranitvi ogroženih ptic. Dejstvo je, to moramo vedeti, da imamo v Sloveniji za razliko od ostalih držav razmerje med njivami in travinjem obrnjeno na glavo. Če imajo drugod 1:2 in imajo več njiv, imamo mi 2:1, imamo več travinja. Dejstvo je, da sta bila dosedanja ukrepa prostovoljna, in ker sta bila prostovoljna, očitno nista bila zadosti aktualna, zato je bilo povpraševanje po vstopu v te ukrepe premajhno. Za naslednje obdobje pa so stvari bolj jasne. Prvo dejstvo je, da smo kot država dolžni nameniti od milijarde 100, kolikor je vreden program razvoja podeželja, 30 % denarja za okoljsko-podnebne ukrepe, in to je tudi tako narejeno. Drugo dejstvo je, da po več kot enoletni razpravi, ki smo jo imeli v državi Sloveniji – v to razpravo so se vključevali ne samo kmetice in kmetje, ampak tudi predstavniki nevladnih organizacij, tudi s strani tistih, ki varujejo posamezne habitate.

In tretje dejstvo, ki nam je pomagalo pri pisanju osnutka programa razvoja podeželja, ki je že v Bruslju, je pa to, da je tokrat prvič, da več ne obstaja ministrstvo za kmetijstvo. Obstaja tako imenovano ministrstvo za naravne vire oziroma tehnično za kmetijstvo in okolje, katerega sestavni del je tudi direktorat za okolje, vključno z zavodom za zaščito, in to se tudi vidi pri ukrepih, ki so bolj okoljsko naravnani, kakor so bili dosedanja. Pomembno pa je tudi, da se v program razvoja podeželja, v operativne, izvedbene dokumente, ki bodo nastajali do konca leta, sedaj operativno vključijo tudi tisti, ki so zainteresirani za ohranitev habitatov, to pa zato, ker je premalo znotraj programa razvoja podeželja zagotoviti vir. Pri samih operativnih programih je treba tudi vzvode. Te vzvode bomo delali naslednjih nekaj mesecev, in vsi, ki jih zanima tudi ohranjanje ogroženih ptic, so vabljeni, da aktivno sodelujejo zraven. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Ambrožič.

BORUT AMBROŽIČ (NeP): Niti ne dopolnilo, pač pa zahvala za zelo izčrpen odgovor in tudi javno povabilo vsem zainteresiranim. Na koncu bi želel dodati, da kljub temu, da je v ospredju kriznega časa, ki ga doživljamo ali pa preživljamo, človek, nikakor ne smemo pozabiti, da brez ohranjene verige organizmov, s katerimi sobivamo v naravnem okolju, pa na to večkrat pozabljamo, tudi človeka dolgoročno ali pa srednjeročno več ne bi bilo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Dovolita mi, gospa predsedujoča in gospod poslanec, da povem še informacijo, s katero samo potrdim to, kar ste

povedali. Podnebje se spreminja in klima se spreminja. Tudi škoda na ravni Evropske unije je v tem trenutku po oceni Evropske komisije 80 do 90 milijard evrov, in znotraj tega so na udaru posamezni habitati. Tako da v celoti velja tudi vaša misel, da je treba v naslednjem 7-letnem obdobju zato, ker je sprememba klime tukaj, bistveno več aktivnosti, kar pomeni resursov vključno z denarjem, usmeriti v področje, da naše habitate zaščitimo. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Štefan Tisel bo postavil poslansko vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Vsem lep pozdrav! Spoštovana gospa podpredsednica Državnega zbora, spoštovana gospa ministrica, ministra, poslanke in poslanci!

Za gospo ministrico imam vprašanje v zvezi z materialno pomočjo socialno ogroženim v Sloveniji. Če pogledamo po podatkih Eurostata, je bilo v Sloveniji leta 2008 18,5 % tvegane revščine ali socialno izključenih, leta 2011 pa že 19,3 %. Če pogledamo, koliko je bilo prejemnikov socialne pomoči leta 2006, ko se je začela perspektiva 2006–2013, iz sredstev Evropske unije za socialno ogrožene v prehrani – 180 tisoč prejemnikov, leta 2012 pa že 259 tisoč. V Sloveniji v glavnem delita te prehranske artikle Rdeči križ in Karitas, približno pol pol. Če pogledamo samo letno poročilo Rdečega križa za lansko leto, je bilo približno 2 tisoč ton razdeljene hrane, pol od tega je bilo mleka, ostalo pa moka, testenine, pšenični zdrob, olje in riž. Prejemnikov je bilo 156 tisoč. Sedaj je nova perspektiva za obdobje 2014–2020. Zadnja delitev je bila v prejšnjem mesecu, pripravljen pa je tudi Operativni program za materialno pomoč najbolj ogroženim za obdobje od 2014 do 2020, ki je lepo napisan v javni razpravi in se bo začel udejanjati šele čez nekaj mesecev.

Zanima me, gospa ministrica:

Kaj nameravate storiti, da ne bo prišlo do prevelikega časovnega zamika pri oskrbi s prehralnimi artikli socialno najbolj ogroženih v Sloveniji?

Vemo, da je veliko brezposelnih, veliko tudi starejših s slabimi pokojninami in podobno, tako da so se ti ljudje že kar navadili na te prehranske artikle in redno hodijo tako na Rdeči križ kot na Karitas. V soboto smo vas videli na oddaji na POP TV, v kateri ste deloma že povedali nekaj o tej temi. Pa vendarle me zanima, ker je zadeva zelo aktualna, in zanima vse naše prebivalce, ki stalno hodijo – tudi sam delam že skoraj 30 let, pomagam na Rdečem križu, tako da tudi malo bolj podrobno poznam te potrebe. Prosim za odgovor. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospa ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Gospod Tisel, hvala za vprašanje.

Z veseljem bom pojasnila. Preden povem, kaj bomo danes naredili, pa res kratek oris zgodovine, da vidimo, kako se je ta ukrep izvajal, kakšno zgodbo ima zadaj. Od leta 1987 do 2013 je bil ukrep pomoči v hrani del skupne kmetijske politike. Bilo je dogovorjeno, da se delijo presežki hrane. V zadnjih letih teh presežkov ni bilo več, zato je Nemčija pred evropskim sodiščem sprožila spor. Evropsko sodišče je ugotovilo, da ukrep ni v skladu s pravom EU. V letih 2010, 2011, jaz takrat še v vlogi državne sekretarke, smo storili vse, tudi Slovenija kot država s pomočjo takratnega ministra za kmetijstvo gospoda Židana v nekem drugem mandatu, v neki drugi vladi, da je bila Slovenija tista država, ki je bila vodilna med državami članicami za ohranitev te oblike pomoči. Bilo je namreč ravno v času, ko smo pripravljali strategijo EU 2020, ki je na ravni Evropske unije prvič rekla, da želi ta Evropa, naša skupna tvorba, če tako rečem, imeti tudi cilj zmanjšanje števila revnih. Takrat smo s kmetijskega polja prenesli na pobudo Slovenije, ki se ji je pridružila Francija, in smo bili močnejši skupaj s Francijo, da smo to tudi na našem matičnem ministrskem svetu, svetu ministrov za socialne zadeve, obravnavali, in je naš matični svet na ravni Evropske unije to podprl.

Potem se je šlo v pogajanja, kaj se bo zgodilo, dogovorili pa smo se, da se tega ne ukine, ampak da to preložimo v novo finančno perspektivo. Potem je bil v novi finančni perspektivi od danes do leta 2020 dogovorjen na ravni Evrope Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim. Skupaj je v 7-letnem obdobju 3,5 milijarde, in znotraj tega ima Slovenija boljše pozicijo, kot jo je imela prej. V 20-letnem obdobju imamo približno 20 milijonov evropskih sredstev plus 15 % našega sofinanciranja – 24 milijonov. Zavedali smo se in smo vedeli že lansko leto, da bo prišla ta luknja v tem časovnem obdobju zaradi tega, ker se ena finančna perspektiva izteka, za novo pa se šele oblikujejo podlage. Mesec nazaj so bile šele zadnje pravne podlage za oblikovanje tega sklada na evropski ravni. Potem smo res takoj pristopili k oblikovanju operativnega programa, ki je podlaga za črpanje in mora biti usklajen tudi z Evropsko komisijo. Želeli pa smo v dogovoru z izvajalci, ki pa niso samo Rdeči križ in Karitas, ampak tudi Zveza prijateljev mladine deli, in smo želeli imeti razpravo s temi izvajalci, kaj točno bomo, ker ta ukrep sedaj ni več samo pomoč v hrani, ampak lahko tudi druge dobrine delimo, ki so potrebne materialno ogroženim, predvsem pa da jim damo hkrati paket pomoči, psihosocialne, aktivacijske, da jih opolnomočimo.

Glede na vse to, kar se dogaja, je bilo dogovorjeno, da prvi dve leti koncentriramo še vedno v hrano, vendar si pustimo prostor, da potem spreminjamo sam ukrep. Pospešili bomo, kolikor se da. Po informacijah s strani Rdečega križa – z njimi smo se pogovarjali v soboto ob

robu te oddaje – imajo maksimalno do junija te zaloge. Varčevali so s tem, ker so vedeli, kaj se bo zgodilo. Na tej točki je zanimivo tudi poudariti, da dve tretjini hrane, ki jo razdelita Rdeči križ in Karitas, je na podlagi sredstev, ki jih posredno, če lahko tako rečem, razdeli država. Tako da gre večinoma za zagotavljanje te pomoči v hrani, ki jo zagotavlja država posredno. Potem bomo od junija – delamo vse na tem. Na Vladi naj bi bil v četrtek ta operativni program, če bo vse v redu, da bi bil razpis že v aprilu. Maksimalno bomo pospešili in čim hitreje zagotovili. Če bo res kriza, da se ne bo dalo, se bomo pogovarjali tudi o vmesnih rešitvah, vendar bomo res poskušali časovno tako izpeljati, da bo ta pomoč čim hitreje prišla do ljudi zaradi tega, ker za vse drugo v proračunu zagotavljati sredstva ni lahko. Se bomo pa absolutno potrudili.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Tisel, izvolite.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Hvala za odgovor, gospa ministrica.

Kar nekaj tega ste našteali. Do čisto konkretnih zadev pa tudi vi še niste prišli, kajti šlo bo za nekolikšen razkorak v tem času, ker v tem operativnem programu piše, da bo po tem še razpis za sodelovanje organizacij. Vemo pa, da imata ravno Rdeči križ in Karitas mrežo, prostovoljce, ki na tem že delajo, in tudi ljudi poznajo po terenu. Vprašal vas bi tudi, ali nameravate tudi naprej s tema dvema organizacijama, ker Zveza prijateljev mladine bolj skrbi za otroke, za tiste, ki so tudi zelo ogrožena skupina. Vendar piše tudi, da je zahteva, da ima taka organizacija mrežo po celi Sloveniji, da so to prostovoljci in da se zadeva evidentira, nadzira in tako naprej. Prav je tako, ker tudi država prispeva teh 15 %. Morda bi pa vendarle za ta čas nekaj za te potrebe namenili, tudi morda iz državnih rezerv, kar se tiče mleka, moke in podobno, da bi po juniju bilo to na razpolago, ker vemo, da so se nekateri nekako navadili. Res je, da sta Rdeči križ in Karitas malo varčevala, da nista vse takoj razdelila, vendar so ljudje navajeni, tako da bi res prosil, da bi nekaj namenili morda že kar zgodaj poleti, da bi lahko razdelili po mreži po Sloveniji, da bi prišli do te prepotrebne hrane. Vem pa, da so za naprej tudi drugi artikli, ampak mislim, da je hrana najpomembnejša. Glede ostalih artiklov pa za sproti, kar se bo videlo. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospa ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.

Nikakor nisem želela, da bi se implicitno zdelo, kot da kogarkoli izključujemo. Rdeči križ in Karitas sta v obdobju od leta 2006 dalje, ko sta izvajala ta ukrep, razvila svojo

mrežo skladišč, zadaj pa je tudi 8 tisoč prostovoljcev. Tako da absolutno ne, ampak razpis bo tak, da bo pod tistimi pravili tisti, ki se bo prijavil, ki bo izpolnjeval, tudi dobil. Pogoji so pa jasni. Samo navedla sem Zvezo prijateljev mladine, ker tudi razdeljuje pakete hrane predvsem na donatorski osnovi, in če bo izpolnjevala pogoje, se bo lahko prijavila na ta razpis, ki bo odprt. Nikakor pa to ne pomeni manj za Karitas ali Rdeči križ. Mislim, da sem dovolj jasno – morda še bolj jasno lahko povem, da se zavedam problema, da bomo najprej naredili vse, da pospešimo vse te postopke, ki so vezani na možnost črpanja evropskih sredstev, da se to zgodi čim hitreje. Če bi res prišlo do nekega drastičnega časovnega zamika, bomo iskali tudi druge možnosti, vendar na žalost v proračunu Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti teh sredstev ni. Tudi s prerazporeditvami imamo predvsem socialne transferje, kjer ni, tako da bo potreben dogovor na ravni vlade, kako bomo to reševali. Vsekakor je pa moja dolžnost, da speljemo vse postopke, da bo to čim hitreje in da predvsem zagotovimo, da evropska pomoč v obliki hrane pride do naših izvajalcev in predvsem naših ljudi v čim krajšem času. Če ne, bomo vlekli druge poteze. Se pa zavedam pomena.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala za odgovor, gospa ministrica, in hvala mag. Tislu za vprašanje.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje. Gospod Zvonko Lah bo postavil vprašanje ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejanu Židanu.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča, za besedo. Lep pozdrav ministroma in ministrici!

Slovenija je dovolj vodnata dežela, da bi lahko vsako gospodinjstvo imelo zdravo pitno vodo. Do sedaj je bilo to vse prepuščeno občinam. Vsaka občina posebej je zagotavljala pitno vodo svojim prebivalcem. Nekatere občine so se združile oziroma bivše komunale z bivših občin so organizirale vodooskrbo, in to marsikje še sedaj funkcionira. Po nastanku večjih občin pa je vsaka občina posebej to urejala. Letno pade v Sloveniji od 800 litrov na kvadratni meter pa do preko tisoč litrov padavin, tako da bi s tem lahko oskrbovali vse prebivalce v Sloveniji z zdravo pitno vodo. Imamo pa to nesrečo, da sta dve tretjini Slovenije kraškega območja, kjer gre voda hitro v podtalnico, kjer je zajeta voda iz podtalnice po navadi oporečna voda in jo je treba pripraviti za pitno vodo. Na tisti eni tretjini pa je na nekem območju tudi problem, ker je podtalnica že onesnažena s pesticidi in nitriti, tako da vsaka voda iz podtalnice tudi ni dobra. V Sloveniji imamo dovolj stroke. Dovolj je preizkusnih vrtin in tudi narejenih analiz, da je kapacitete vode dovolj. Vendar ni tistega, ki bi to povezal v neko celoto, in bi s tem lahko

oskrbovali celo državo z zdravo pitno vodo.

Zato postavljam vprašanja ministru:

Kaj boste naredili, ker ste sami izjavili, da je vodooskrba vaša prioriteta naloga na področju okolja?

Tu vam dam prav. Tudi sam se zavedam, kaj pomeni. Tudi sam sem kot župan veliko energije porabil za to, da smo dobili v občine res kvalitetno pitno vodo, ki je pa do sedaj še nismo napeljali čisto v vsako gospodinjstvo, ampak v večino. Mislim, da bi bilo potrebno, da se ministrstvo poglubi v oskrbo s pitno vodo, da bi se morali zavedati, kaj to pomeni za zdravje ljudi. Imamo dosti stroke, ki nekako ni povezana, imamo občine, ki delajo vsaka po svoje, in mislim, da bi moralo tudi ministrstvo nekako zbrati to stroko, narediti neko skupino, ki bi naredila nek strateški načrt, kako v prihodnjih letih oskrbeti z zdravo pitno vodo in izkoristiti tudi vsa sredstva, ki so na voljo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoča.

Gospod poslanec Lah, mislim, da ste danes postavili najbolj pomembno vprašanje v Državnem zboru. Voda je bolj pomembna kot vse finance in kot marsikaj drugega. Od vode bo odvisna usoda Slovenije in še marsikatero drugo državo. Dovolite za začetek – vi to veste, ampak kljub vsemu dovolite. Od 1. aprila naprej na ministrstvu deluje Direktorat za vode in investicije. To ni neka nova služba. Ni več direktoratoev, kot jih je bilo do sedaj, ampak smo dosedanji direktorat, ki je bil odgovoren za investicije in kohezijo, preoblikovali na ta način, da smo vso stroko, ki je na ministrstvu zbrana, dali znotraj direktorata, ki bo hierarhično voden, tako da bomo imeli strokovnjake, ki bodo skupaj in bodo lahko dali za državo večji izplen, pa je to šele prvi korak, kakor ste povedali.

V zadnjih 23 letih samostojne države se ne moremo pohvaliti, da je naša vodarska stroka, čeprav imamo fenomenalne posameznike, napredovala zato, ker je bila razbita. V tem trenutku imamo v državi 88,6 % prebivalcev, ki imajo zagotovilo, da do njih prihaja kakovostna pitna voda tudi srednjeročno in dolgoročno. Manjka 6, 7 %. 100-odstotno ne bo, ker imajo tam, kjer so manjša naselja po 50 ljudi, samostojne vodnjake, in tudi prav je tako. Ampak moramo še teh 7 % narediti. Pomembno je, da v tem trenutku nastaja operativni program, ki sledi naslednjim ciljem: varstvo zajetij za pitno vodo pred onesnaženjem, monitoring kakovosti podzemne vode, zmanjšanje vodnih izgub v javnih vodovodih – še vedno imamo vodovodne sisteme, kjer se izgublja tudi 40 %, čeprav je po nekih evropskih normativih vse, kar je nad 3 ali 4 %, že alarm –, zagotavljanje rezervnih zajetij za pitno vodo in nekaterih drugih standardov. Nič od tega se ne da narediti z lepimi besedami, ampak samo z zelo velikimi finančnimi vložki. Če bodo finance na razpolago, bomo lahko vodo

ohranili kot javno dobrino, kar pa je naš skupni cilj.

V sedanji koheziji, ki se izteka, koheziji 2007–2013, in ki se v tem trenutku podaljša na N+2, v nekaterih primerih na N+3, je v gradnji v tem trenutku – nekateri manjši so bili že izgrajeni – 16 bolj ali manj večjih vodovodnih sistemov. Skupna vrednost investicije je nekaj manj kot 400 milijonov, vrednost evropskega sofinanciranja pa približno 320 milijonov evrov. Na zalogi je v tem trenutku še 11 projektov. To niso vsi, ki so potrebni. V tem trenutku imamo še 11 projektov, ki so, kakor rečejo strokovnjaki, "ready to go", to so projekti, ki so pripravljeni za izvajanje. Je pa v sedanji finančni perspektivi denar, ki je na razpolago, že porabljen, že prekomerno je bil podeljen. Tudi jutri bo potekala izredna seja Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje, kjer bomo skupaj iskali eno rešitev. To je rešitev, kako na racionalen način zagotoviti prehod vmesnega obdobja, ki bo verjetno trajalo 6 mesecev. Čakamo, da bo verjetno nekje v polletju podpisan partnerski sporazum in operativni program. Takrat se bodo lahko podeljevale nove odločbe za teh 11 in tudi nekatere druge projekte, ki jih ni notri. Vendar nekatere občine so tudi že v fazi investicije, in temu bo namenjena razprava jutri.

Moramo se zavedati, da je denarja iz stare perspektive, ki ga je na voljo, evropskega denarja, samo 545 milijonov. Prejšnja vlada, ker je videla, da nekatere odločbe ne bodo izvršljive, jih je pa nemogoče odvzeti, je dovolila dodatno porabo za skoraj 200 milijonov evrov in je nastalo pravic porabe za skoraj 750 milijonov evrov na denar, ki ga je 545 milijonov. To zato, ker vsi projekti ne bodo izvršeni, nekateri pa se bodo dali prolongirati v obdobje 2014–2020. V tem trenutku na stari koheziji teh 545 milijonov več ni prostih sredstev. Celo obremenitve so, nadobremenitve, in v tem trenutku spremljamo posamezne projekte. Te projekte skušamo premakniti, nekatere tudi v naslednjo finančno perspektivo, v kateri je v veliki meri ali vsaj, kar se okolja tiče, poudarek na pitni vodi, ki jo je treba našim ljudem zagotoviti. Vsi skupaj bomo pa iskali jutri in tudi že iščemo ... / opozorilni znak za konec razprave/ ... mehanizem, kako zagotoviti neko varnost občinam za teh 6 mesecev. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Lah, dopolnitev odgovora.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala za ta odgovor.

Se popolnoma ne strinjam z vami, pa tudi sam se kar nekaj mesecev ukvarjam s tem vprašanjem, ker mi teren od tam, iz kjer prihajam, stalno veleva, da je treba nekaj storiti. Prihajam z Dolenjske, kjer imamo 2 velika projekta: hidravlične izboljšave osrednje Dolenjske in suhokrajinski vodovod. Tukaj pred seboj imam poročilo o tem, kaj se je dogajalo od

leta 2007 do 2014 z enim takim vodovodom, ki oskrbuje 60 tisoč prebivalcev – kompletno Novo mesto in še 4 občine zraven. Ima dva vodna vira izdatnosti 160 litrov in 75 litrov, kjer je voda motna ob vsakem deževju in jo je treba prekuhavati. Vsako leto vodo prekuhavajo preko 50 dni. Vode, če ni prekuhana, ne morejo uporabljati niti za pranje sadja ali solate. Vse je treba prekuhavati. Motnost se sicer pojavlja 150 dni, ker tista manjša motnost ni tako nevarna. 150 dni na leto, prekuhanje, 60 tisoč prebivalcev – veste, kakšen strošek je to? Takšna voda je zdravju škodljiva. Projekt je potekal od leta 2007 do danes. 7. varianta vloge je bila potrjena s koncem leta 2013 in je bila potrjena tudi na MGTR, na koncu pa 7. 4. dobi odgovor, da je ... / znak za konec razprave/ ... treba ponovno to preverjati. Drugo je pa suhokrajinski vodovod, kjer je pa izguba preko 50 %. To sta oba vodovoda, ki sta nujno potrebna tega denarja oziroma teh ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister mag. Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani poslanec, jaz pa se strinjam z vami. Oba projekta sta nujno potrebna, kakor tudi vseh ostalih 11 plus 7. To je 18 projektov. Dejstvo je pa naslednje, spoštovani poslanec. Bivša vlada, vlada, v kateri ste vi bili del koalicije, je odobrila dodatne porabe v vrednosti 182 milijonov evrov. Razumno, v celoti podpiram. Če tiste dodatne odobritve ne bi bilo, okoljska kohezija ne bi bila rešena. Vendar ni prišlo projektov za 182 milijonov, ampak je prišlo projektov za pol milijarde. Verjamem, da je večina, mogoče celo vsak od teh projektov življenjsko pomemben, in zato ni vprašanje, ali so ti projekti pomembni ali ne. Tudi oba projekta, ki ste ju omenili, in še vsi ostali so po svoji logiki v celoti del nove kohezije 2014–2020, vendar je korektno, da imajo projekti svoj finančni vir. Stara perspektiva se je zaključila, je preobremenjena, tako da bomo skušali nekaj projektov vsaj, ko bo dvofaznost tam, kjer je sploh možno in smiselno – ker 545 je 545 in ne more biti 600, 700 ali milijarda.

Ti projekti, ki so dobili – tudi jaz sem bil obveščen, da smo 11 projektov dobili vrnjenih na Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, čeprav tehnično in po dovoljenjih ustrezajo vsemu, ampak je organ upravljanja pravilno ugotovil. Denarja je toliko, kolikor ga je. Ti projekti morajo črpati denar iz nove perspektive, kar ni sporno. Tisto, na kar pa vsi skupaj iščemo odgovor že dosti časa, pa je, kako ta strah občin – občine je strah teh 6 mesecev prehodnega obdobja – pregnati, da bodo vedele, da jih denar čaka. Ampak to je denar iz nove finančne perspektive, kjer pa je možno odločbe dati šele takrat, ko je sprejet partnerski sporazum in operativni program. Verjamem, da bo eno in drugo letos narejeno, se pa zavedam, in tu bi tudi vas, gospod poslanec, prosil za razumevanje –

overcommitment, pravica dodatne porabe je bila razpisana povsem pravilno v času vaše vlade za 182 milijonov evrov, prišlo pa je za pol milijarde pripravljenih projektov. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Zvonko Lah, zahteva za razpravo.

ZVONKO LAH (PS SDS): Na osnovi poslovnika bi predlagal, da se glasuje o razpravi, da ta parlament opravi razpravo o tem tako pomembnem vprašanju. Gospod minister, upam, da boste jutri prišli na sejo odbora, da bomo res skupaj poskušali najti najboljše variante. Prepričan sem, kolikor sem pregledal projekte, tudi iz tega operativnega programa OP ROPI in še drugih programov, da bodo zelo težko izvedljivi vsi ti projekti glede na to, da so dobili odločbe šele v letu 2013. 30-milijonski projekt na komunalni infrastrukturi bo težko izvedljiv. Zato tudi niste dobili potrditev županov, izjav vseh županov, da bodo ti projekti končani do konca leta 2015. Jasno je, da če ne bo projekt končan do oktobra 2015, da bo v letu 2016 občina lahko dokončevala samo s svojim denarjem, če pa še v letu 2016 ne bodo občine končale, pa bo treba ta evropski denar vračati z obrestmi.

Prepričan sem, da bo nad nekaterimi občinami visel Damoklejev meč in da bodo lahko tudi bankrotirale, ker v letu 2016 lastnih sredstev ne bodo imele. Če bi na vašem ministrstvu posredniški organ, ki je odgovoren za te projekte – slišali smo, da je vladna služba odgovorna samo za refundacijo evropskih sredstev –, ugotovil, kateri so ti projekti in z neko odgovornostjo, avtoriteto dosegel dogovor s temi občinami, da gredo v faznost in da se del teh projektov prenese v črpanje v novo finančno perspektivo, v kateri smo že, samo ni še operativnega programa in partnerskega sporazuma, kot ste rekli, bi bilo za njih dosti lažje, da bi v miru dokončali te projekte. S temi sredstvi, ki bi jih predstavili, pa bi lahko začeli te prepomembne projekte že sedaj, ko so izvajalci izbrani, ko izvajalci plačujejo bančne garancije, ker v prvih nekaj mesecih, ko se gradbišče prenese oziroma preda izvajalcu in ko se gradbišče opremi, še ni finančnih izdatkov. Malo sredstev bi bilo potrebnih do takrat, ko lahko država sklene partnerski sporazum in uredi z evropsko skupnostjo črpanje teh sredstev. Prepričan sem, da se to da, samo terja pa nek napor, in bi se po mojem to izšlo, ker v nasprotnem primeru se bo lahko zgodilo, da bodo občine, ki ne bodo končale projektov, vračale sredstva, na drugi strani pa sredstva iz te finančne perspektive ne bodo porabljena. Upam, da se bo jutri na odboru našla taka rešitev, da bi lahko te projekte začeli prej, ne pa čez pol leta.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

O vašem predlogu za razpravo, gospod Zvonko Lah, bo Državni zbor odločil jutri, 23. aprila 2014, v okviru glasovanj. Zahvaljujem se tako za vprašanja kot tudi odgovore ministric in ministrov.

Prehajamo na drugi krog vprašanj poslank in poslancev. Prva bo poslansko vprašanje postavila mag. Majda Potrata ministru za pravosodje dr. Senku Pličaniču.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana ministrica, spoštovana ministra, poslanka in poslanca!

Mislím, da je 25 let dovolj dolga doba, da bi Konvencija o otrokovih pravicah dobila tudi pritožbeni mehanizem. To je namreč zadnja od temeljnih listin o človekovih pravicah, ki takega mehanizma še nima. To je navsezadnje priznala Slovenija tudi s tem, da je bila v krogu tistih držav, ki so bile najbolj zaslužne za to, da je bil sprejet Izbirni protokol h Konvenciji o otrokovih pravicah o postopku sporočanja kršitev. Že decembra leta 2011 se je to zgodilo. Z desetim podpisom, z deseto ratifikacijo stopi v veljavo v tem mesecu. Spoštovani gospod minister, mislim, da bi, tako kot so mislile Slovaška, Avstrija, Nemčija, Čile, Maldivi, Tajska, Urugvaj – to so namreč tiste države, ki so ta izbirni protokol pripravile –, lahko Generalna skupščina Organizacije združenih narodov sprejela ta protokol. Protokol, kot rečeno, daje možnost, da otroci ali njihovi zakoniti zastopniki dajejo pritožbe Odboru OZN za otrokove pravice o kršitvah določb konvencije in kršitvah prvih dveh izbirnih protokolov.

Ker je Slovenija ta protokol podpisala februarja 2012 in ga kljub dejstvu, da je odigrala vodilno vlogo pri njegovem nastanku, še vedno ni ratificirala, Ministrstvo za zunanje zadeve in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti se pa zavzemata za čim prejšnjo ratifikacijo, me zanima:

Zakaj so na strani Ministrstva za pravosodje zadržki?

Kateri so ti zadržki, ki onemogočajo ratifikacijo tretjega izbirnega protokola?

Če poenostavljeno povem, ta protokol daje možnost, da je, ko so izčrpana vsa sredstva za varstvo otrokovih pravic v Sloveniji, s pritožbo na to posebno delovno telo Organizacije združenih narodov dana ... / opozorilni znak za konec razprave/ ... In prav je, da imajo tudi otroci ali njihovi zakoniti zastopniki to možnost. Hvala za odgovor.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, minister dr. Senko Pličanič.

DR. SENKO PLIČANIČ: Hvala, spoštovana podpredsednica. Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovana gospa Potrata!

Ministrstvo za pravosodje v celoti podpira ratifikacijo tretjega izbirnega protokola h

Konvenciji o otrokovih pravicah. Tisto, kar želimo, je le to, kar je vsebina tega protokola uskladiti z že veljavnim slovenskim pravnim redom. Preprosto želimo, da so te novice, ki jih ta protokol prinaša, konsistentne s siceršnjim pravom, ki v Sloveniji velja. Recimo, kot konkreten primer, kot ilustracijo neke novosti, ki jo ta protokol uvaja, in neke dileme, kako to združiti z veljavnim slovenskim pravom, navajam primer tako imenovanega postopka prijateljske poravnave, ki jo predvideva 9. člen tega protokola. Tisto, s čimer se moji sodelavci na ministrstvu ukvarjajo, je, kako ta institut prijateljske poravnave, ki ga sicer slovensko pravo ne pozna v taki obliki, kot ga ta protokol predvideva, inkorporirati v slovensko pravo. Lahko bi rekel, da gre za nek običajen postopek medresorskega usklajevanja, tako kot pri mnogih drugih primerih, ko gre za predpise, ki nastajajo v Sloveniji, v tem primeru usklajevanja s kolegico in ministrico za delo, družino in enake možnosti.

Tako da sem prepričan, da ko bo ta postopek usklajevanja končan, s ciljem, ki sem ga omenil, in sicer vsebino tega protokola inkorporirati v slovensko pravo, tako da bo konsistentna, da ne bo štrlela ven iz slovenskega prava, kot se to dostikrat zgodi pri mednarodnih pogodbah. Imam kar nekaj izkušenj. Lahko vam dam konkreten primer, recimo Aarhusko konvencijo – ne vem, če jo poznate, verjetno jo –, ki je pomembno povečala obseg sodelovanja javnosti pri postopkih, povezanih z varstvom okolja, vendar je bila sama ratifikacija samo nek formalni akt. Te konvencije se ni dalo direktno uporabljati, dokler se je ni inkorporiralo v slovensko pravo, v tem konkretnem primeru z inkorporacijo v Zakon o varstvu okolja. Mednarodne pogodbe so dostikrat takšne, da je treba še nek napor vložiti v to, da potem ta vsebina, pozitivna, tako kot je v tem primeru, v resnici dobi mesto v realnosti in v praksi, za kar se pa najbrž vsi zavzemamo. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala lepa.

Gospod minister, ni vam mogoče ugovarjati, ampak čudno je, da so ravno slovenski predstavniki bili zelo dejavni pri nastajanju tega. V Sloveniji imamo navsezadnje tudi dobre izkušnje s programom zagovornišva otrokovih pravic. Tudi družinski zakonik je prinašal nekatere novice, vendar je bil žal na referendumu zavrnjen. Ampak tisto, kar me posebej moti pri tej zadevi, je, da je to že drugi protokol ali druga taka mednarodna obveznost, ki bi jo lahko Slovenija ratificirala. Mislim tudi na istanbulski protokol. Vedno imamo vsepovsod težave, in obakrat je to povezano z nasiljem, ker tudi če govorimo o nasilju nad ženskami, je posredno ali dejansko vključen tudi otrok, v

največ primerih. Mislim, da je bila vam vrsta vprašanj zastavljenih v zvezi z istanbulsko konvencijo, ampak naj vas spomnim na to, da je bila v Sloveniji na obisku gospa Marta Santos Pais, posebna predstavnica generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov za problematiko nasilja nad otroki, in ona nas je sama v okviru 24. otroškega parlamenta spodbujala k temu, da bi ratificirali izbirni protokol. Vidim neko notranje neskladje, in vedno je mogoče naleteti na zadržke pri Ministrstvu za pravosodje. Tisto, kar bi si želela, je, da bi dogovore spoštovali, ker tudi Ministrstvo za pravosodje je v zvezi z istanbulskim dokumentom sprejelo neko časovnico in se zavezalo, da bo to naredilo do januarja letošnjega leta.

Medresorsko usklajevanje naj bi bilo končano že v tem mesecu, ampak ne vem, zato vas sedaj v tem dopolnilnem vprašanju sprašujem: Kdaj lahko pričakujemo v Državnem zboru predlog zakona o ratifikaciji tega izbirnega protokola, tretjega izbirnega protokola h Konvenciji o otrokovih pravicah?

Prej smo slišali, kako je voda pomembna, jaz bi pa rekla, da se pogosto pogovarjamo o tem, da so otroci naše največje bogastvo. Dajmo jih potem tudi ustrezno zaščititi. Vem, da je pri nas problem, da nismo, recimo, sprocesirali prepovedi vsakršnega kaznovanja otrok, fizičnega kaznovanja in tudi kakšnega drugega nasilja. To je težava. Hvala še za ta del odgovora.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, minister dr. Pličanič.

DR. SENKO PLIČANIČ: Hvala, spoštovana podpredsednica. Spoštovani poslanke in poslanci, še posebej gospa Potrata.

Da popolnoma to razčistimo. Kot minister absolutno in stoo odstotno podpiram vse predpise, vse pravne akte, mednarodne, katerekoli, ki kakorkoli delujejo v smeri zaščite na eni strani žensk, na drugi otrok in tudi vseh ostalih, ki so na tak ali drugačen način deprivilegirani. Ampak zanesljivo teh dveh kategorij še posebej, tako da tu o tem ni nobenega dvoma. Še enkrat posebej poudarjam to, o čemer sem že prej govoril. Kljub odličnim namenom, ki jih lahko imamo pri nekih mednarodnih pogodbah, je treba vsebino teh mednarodnih pogodb narediti takšno, da bo imela efekt v praksi. Saj to hočemo, zato so tudi sprejete pogodbe same, protokoli, aneksi in tako naprej. Iz mojih prejšnjih izkušenj, preden sem šel v politiko, veste pa, da sem pravnik in da sem se dosti s tem ukvarjal, je velik problem, ko mednarodne pogodbe preprosto nimajo dovolj eksaktno opredeljenih norm. In jih tudi ne morejo imeti, ker je ideja ta, da države, ki jih ratificirajo, to potem inkorporirajo v svoje pravo, ki je pa lahko zelo različno.

Ti pravni redi se med seboj lahko razlikujejo. Vsaka država mora to tako inkorporirati, da se ujame vsebina mednarodne pogodbe in da je hkrati to konsistentno s siceršnjim pravom, ki v neki državi velja. Vse z namenom, da to, kar je vsebina mednarodne pogodbe, potem v resnici v praksi tudi zaživi, sploh ko gre za tako pomembne teme, kot je varstvo žensk in otrok. Tako da jaz kot minister to absolutno podpiram. Moram povedati, da je sicer res, da se pogosto, ker so moji sodelavci zelo natančni ravno pri tem vprašanju, ki sem ga omenil, pri tem, da se vsebina neke mednarodne pogodbe prenese v slovensko pravo tako, da v resnici deluje potem v praksi, ustavi, ker sodelavci hočejo v resnici doseči ta cilj in ne popustijo, dokler to ni doseženo. Upam, da se vsi strinjamo, da je to tudi edino pravilno. Kaj nam pomaga mednarodna pogodba, če je ni mogoče izvajati v praksi? Lahko bi jo imeli ratificirano že pred pol leta, v praksi pa nobenega efekta, ker ga ne bi moglo biti, ker je ne bi bilo mogoče izvajati. Tako da je edini razlog za ta nekoliko daljši časovni zamik – to mi lahko verjamete, zagotavljam, da ni nič drugega v ozadju kot to, da se res želi doseči to, kar sem že nekajkrat ponovil, in to je učinkovanje neke vsebine, v tem konkretnem primeru pravic otrok, v praksi. Lahko zagotovim, da bo ta zakon o ratifikaciji tega protokola v najkrajšem času pripravljen, usklajen z vsemi, s katerimi ga je treba uskladiti. Ne morem povedati datuma, bom pa poskrbel, da bo to zelo hitro. Povem naj še, da sem se z gospo Santos, ki ste jo omenili, tudi sam dobil in da sva imela zelo uspešen ... / opozorilni znak za konec razprave/

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje, ki ga bo postavila gospa Romana Tomc ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Metodu Dragonju.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica.

Gospod minister, danes vas sprašujemo ene in iste reči v vseh poslanskih vprašanjih, ampak so očitno tako aktualne, da je več utemeljenih vprašanj na to temo. Moje vprašanje je šlo v smeri, kakšno poslovno okolje imajo slovenska podjetja. Namreč, na eni strani poslušamo predstavnike gospodarstva, ko se kar naprej pritožujejo, da je poslovno okolje nestabilno, da je nekonkurenčno, da so vedno znova obremenjeni z novimi in novimi dajatvami in da na ta način ne morejo ustvarjati novih delovnih mest. Na drugi strani pa poslušamo predstavnike Vlade, še posebej rada se s tem pohvali predsednica Vlade, da je v času njenega vladanja bilo kar nekaj ukrepov, ki so pripomogli k temu, da je poslovno okolje v Sloveniji boljše, kot je bilo oziroma da je relativno dobro. Med temi različnimi informacijami ne vemo, katera je prava – tista, ki jo kar naprej gospodarstveniki

ponavljajo ali tista, ki nam jo poskuša predstaviti predsednica Vlade oziroma Vlada.

Zato je moje vprašanje naslednje:

Kateri so tisti ukrepi, ki jih je, preden ste postali minister, vlada kot celota uveljavila v slovenskem poslovnem prostoru in ki so na eni strani pozitivno, in kako pozitivno, vplivali na gospodarstvo, in na drugi strani, kateri so tisti ukrepi, ki so imeli negativne vplive na gospodarstvo?

Sprašujem vas tudi, čeprav se zavedam, da je to zelo težko:

Kakšni so merljivi učinki teh ukrepov?

Namreč, če je Vlada v svojem reformnem programu zapisala, da bo v dveh letih vzpostavila okolje, ki bo prineslo 70 tisoč novih delovnih mest, potem pričakujem odgovor v tej smeri, da veste, kako so ti ukrepi izmerjeni v številu novih oziroma zaprtih delovnih mest. Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister Dragonja.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovana poslanka, poslanke in poslance, kolegica ministrica!

Najprej o ukrepih. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo skupaj z ostalimi ministrstvi oblikuje politike in ukrepe za spodbujanje poslovnega okolja. MGRT je skupaj z Ministrstvom za zunanje zadeve pripravilo Enotni dokument za zagotovitev boljšega zakonodajnega in poslovnega okolja ter dvig konkurenčnosti, ki je bil sprejet 3. 10. 2013. S tem dokumentom so prvič v poenoteni obliki smiselno združeni ukrepi na 16 področjih. Naš cilj je vzpostavitev boljšega okolja, dvig konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. Slovenija se na ravni EU uvršča med tri države, ki so v zadnjih petih letih pri izvajanju ukrepov za poenostavitev poslovnega okolja najbolj napredovale. Vendar pa je treba vseeno ukrepe proučiti z vidika tako gospodarstva kot tudi končnega uporabnika. Enotni dokument daje nekaj odgovorov na ambicijo, da se konkurenčnost poveča. Del teh ukrepov se dobro izvaja, v velikem delu pa bo treba še izboljšati izvajanje.

Ministrstvo je z namenom povečanja tujih neposrednih investicij pripravilo enotno vstopno točko za investitorje, kjer lahko najdejo informacije o prostih poslovnih conah in druge splošne podatke o opravljanju gospodarske dejavnosti v Sloveniji. Pri odpravi administrativnih ovir je vzpostavljeno enotno spletno mesto skupaj z Ministrstvom za notranje zadeve, preko katerega lahko zainteresirani domači gospodarski subjekti in investitorji dobijo odgovore na vrsto vprašanj. Za območja z visoko brezposelnostjo, tako imenovana problemska področja se izvaja program konkurenčnosti in ukrepi razvojne podpore. V letu 2013 so se izvajali programi na področjih

Pomurja, Pokoplja in Posočja. Dodatno sta bila v lanskem letu sprejeta še dva programa, in sicer za Maribor in za širšo okolico in območje občin Rateče, Hrastnik in Trbovlje. Vlada je v preteklem letu pripravila potrebne ukrepe za razdolževanje gospodarstva. O tem je Državni zbor že razpravljala na Odboru za gospodarstvo. Ministrstvo je v okviru uredbe o reguliranih obrtnih dejavnostih zmanjšalo število regulacij in bistveno olajšalo vstop podjetnikov.

K poslovnemu okolju sodi tudi davčno okolje, kjer so bile uvedene številne olajšave in spodbude za povečanje zaposlovanja s posebnim poudarkom na mladih in težko zaposljivih osebah ter s poudarkom na zaposlovanju za nedoločen čas. Ponovno so bile uvedene davčne olajšave za raziskave in razvoj ter investicije. Kakšni so učinki? Mislím, da je glavno, kar bi poudaril pri učinkih, to, da je dodana vrednost v Sloveniji z 12 tisoč 913 evrov na zaposlenega, kot je bila leta 2006, zrasla na 26 917 evrov na zaposlenega ob koncu leta 2012. Po tem kazalcu mislim, da se je učinkovitost poslovnega okolja povečala, ne sicer samo v zadnjem letu, kot je vaše vprašanje. Podatki, ki jih ravno v tem trenutku pričakujemo za leto 2013, bodo lahko dali bolj podroben odgovor o učinku teh ukrepov v mandatu obstoječe vlade.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Dopolnitev odgovora, gospa Tomc, izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa.

Še enkrat bi prosila za kakšno dopolnitev odgovora, predvsem pa želim podati tudi svoj komentar na učinkovitost ukrepov, ki jih je v preteklem letu izvajala Vlada.

Minister, ste gospodarstvenik, in to dober gospodarstvenik, in bi vas kot takšnega vprašala:

Kaj bi vam bilo kot gospodarstveniku pomembno, ko bi se odločali za investicijo v neko tujo državo – to, da ima ta država razpisane številne razpise, subvencije in pomoči za nova vlaganja iz tujine ali to, da ima ustrezno urejeno in stabilno poslovno okolje?

Mislím, da je tukaj dilema, da dileme ni in da gre zgolj za retorično vprašanje. Pri enem izmed prejšnjih poslanskih vprašanj ste v odgovoru na vprašanje izpostavili, da je velik problem v Sloveniji, da so stroški dela. Na drugi strani pa vaši ministrski kolegi trg dela reformirajo, če temu lahko tako rečemo, v smeri, da izenačujejo stroške dela, ampak ne tako, da nekatere, ki so že sedaj previsoki, znižujejo, ampak tako, da tiste, ki še niso dovolj visoki, povišujejo. Bančni sistem, ki ga je sanirala vlada kot celota oziroma minister za finance, ne deluje. Še vedno so obrestne mere za slovensko gospodarstvo približno za 1 ali 2 odstotni točki višje, kot so obrestne mere v tujih bankah, v tujini, kljub dokapitalizaciji bank. Eno so ukrepi

na papirju in drugo so ukrepi, ki dejansko delujejo v praksi.

Zato vas še enkrat sprašujem:

Glede na podatke o številu delovnih mest, koliko jih je bilo na podlagi ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo za dopolnitev odgovora ima minister.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa.

Ukrepi, ki so sprejeti, učinkujejo oziroma dajo učinke v različnih časovnih horizontih, nekateri na kratek rok, nekateri na daljši rok. Glede tega smo v parlamentu, kot sem rekel, pripravili ukrepe za razdolževanje gospodarstva. Ne trdimo, da so začeli delovati takoj za sanacijo bančnega sistema, ampak smo povedali, da bodo predvidoma delovali v roku od 6 mesecev in v perspektivi do enega leta. Kar se tiče zaposlenosti, pozitivni učinki še niso vidni, razen pri teh kategorijah, ki sem jih omenil. Kar se tiče poslovnega okolja in odločitev poslovnih subjektov, ali domačih ali tujih, da širijo svojo aktivnost v slovenskem poslovnem okolju, se mednarodna konkurenčnost meri na lestvicah konkurenčnosti, ki so znane. Obstoji lestvica Svetovne banke "world competitiveness", kjer je Slovenija mislim, da na 16. mestu. Obstoji lestvica, ki je tudi dokaj renomirana, IMD Lausanne, kjer je Slovenija na nižjem mestu, pod 40. mestom, in vsebuje celo vrsto pokazateljev. Pri Svetovni banki jih je nekaj manj, pri IMD pa mislim, da je teh pokazateljev okrog 30. Tako da mislim, da bi bil najbolj objektivno merljiv cilj ravno v tem, kako se bo Slovenija na teh lestvicah premikala navzgor in ne navzdol.

Ob nastopu mandata sem poudaril tudi, da je moj cilj, da bi Slovenija v enem letu izboljšala svojo pozicijo za tri pozicije na lestvici IMD v Lausanne. Mislím, da bi bil to mednarodno dosti objektivni pokazatelj. Zagotovo vemo, kje so boleče točke, to, kar ste tudi vi omenili. Dostop do virov financiranja in konkurenčnost kreditnih sredstev sta tista, ki sta bila v zadnjem točkovanju najnižje ocenjena kriterija, so bili pa drugi, ki so bili relativno dobri. Treba je delati predvsem na tem, da popravimo tiste, ki Slovenijo najbolj vlečejo navzdol. Jasno je, da bodo razni poslovni subjekti vedno imeli svoje specifične probleme, ki jih bodo izpostavljali. Tudi na individualnem nivoju je treba z vsakim poslovnim subjektom, ki je resen investitor, aktivno delati, in tudi to izvajamo preko podpornih ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem zaključujemo s tem vprašanjem. Prehajamo na naslednje vprašanje, ki ga bo postavil mag. Andrej Šircelj ministru za finance dr. Urošu Čuferju.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Ministrica, minister, kolegi in kolegice!

Meni je resnično žal, da danes ni med nami ministra Čuferja, predvsem zaradi tega, ker mu postavljam vprašanje glede nadaljnje dokapitalizacije ene izmed slovenskih bank in nadaljnje povezave te banke z drugo banko. Govorim o celjski banki na eni strani, in na drugi strani govorim o Abanki. Z drugimi besedami, kaj ta dokapitalizacija ob tem, da smo že dokapitalizirali banke za 3,6 milijarde, pomeni. Nadaljuje se bančni rop, s tem da poznamo dve vrsti bančnega ropa. En bančni rop je, da pridejo kriminalci v banko, potegnejo pištolo in rečejo: "Roke gor in nihče naj ne pisne!" In oropajo banke. Drug bančni rop je veliko bolj prefinjen, takšen, da je najprej treba ustvariti bančno luknjo, potem se pa na način, da se to bančno luknjo zapolni z davkoplačevalskim denarjem, to banko dokapitalizira. V Sloveniji smo dokapitalizirali že nekaj državnih bank. Za to smo porabili 3,6 milijarde davkoplačevalskega denarja, sedaj bomo pa nadaljevali še s celjsko banko. Celjsko banko bo dokapitalizirala država s 160 milijoni. Kasneje jo bo združila z Abanko. Verjetno bo tukaj dodatni strošek, in poddržavljanje bank se bo nadaljevalo.

Ker bomo uporabili denar davkoplačevalcev, ki ga vlada Alenke Bratušek pridobiva predvsem z višjimi davki, manj konkurenčnim gospodarstvom in s slabšimi pogoji za gospodarstvo, se bo ta denar, denar davkoplačevalcev prelił v banke. In na tisti drugi prefinjen način se bo bančni rop nadaljeval, s tem da danes ne vemo ne kaj bomo naredili z Novo Ljubljansko banko, ne kaj bomo naredili z Novo Kreditno banko Maribor, ne kaj bomo naredili s celjsko banko, ki bo tudi državna banka, ne kaj bomo naredili z Abanko in tako naprej – nobene strategije na področju bančništva! Bančni rop pa se nadaljuje na tisti najbolj prefinjen način s pomočjo bančne luknje, na podlagi katere so tudi določeni posamezniki prek nevrjenih kreditov pridobili veliko denarja. In tukaj me zanima:

Do kdaj se bo bančni rop še nadaljeval, brez tistega bančnega ropa z revolverji v banki, ampak na prefinjen način, in kakšen je program privatizacije teh bank, zato da banke dobijo resnično pravega lastnika, ki ni država, da se bo začelo drugačno upravljanje in vodenje, da ne bodo stalno davkoplačevalci, državljani in državljanke plačevali višje davke in plačevali sploh davke za banke?

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Mag. Šircelj, glede na to, da je minister za finance dr. Uroš Čufer odsoten od 14.30 ure dalje, vztrajate pri ustnem odgovoru? Prav. Torej lahko samo zaradi magnetograma, gospod Šircelj, tudi podate to izjavo, da vztrajate pri ustnem odgovoru. Ne gre? Prosim. Samo trenutek. Eno minuto je potrebno počakati.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala predsednik.

Se opravičujem za ta zastoj in zahtevam oziroma pričakujem ustni odgovor ministra Čuferja.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

V tem primeru bom vprašanje umestil na naslednjo redno sejo Državnega zbora in prehajamo na naslednje vprašanje.

Gospa Alenka Jeraj bo postavila vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

Izvolite, gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Pred časom smo v oddaji Epilog videli prispevek o nezakonnosti, protipravnosti in opustitvi dolžnega ravnanja ter nevestnega dela vas kot ministrice in tudi direktorice Direktorata za invalide gospe Dragice Bac v zvezi z nezakonito izdajo odločbe za podjetje iz skupine Krater, torej invalidskega podjetja Krater. Gre za podjetnika Martina Odlazka, ki je lastnik tega podjetja. Ustanavljal je invalidska podjetja, več teh, in na ta račun dobival tudi sredstva od države. Menda so se na ministrstvo obrnili tudi zaposleni in državo večkrat opozorili, da jih prerazporeja iz enega podjetja v drugega, nato pa podjetja pošilja v stečaj. Na ta opozorila naj ne bi bilo nobenih odgovorov oziroma naj Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve oziroma enake možnosti ne bi reagiralo.

Zanima me:

Koliko invalidskih podjetij je Odlazek ustanovil, za koliko podjetij ste mu namenili sredstva in kakšno mnenje je dala strokovna komisija glede ustanovitve teh invalidskih podjetij?

Koliko sredstev je bilo v zadnjih petih letih namenjeno za njegova invalidska podjetja?

Ali je ministrstvo kadarkoli opravilo nadzor, glede na to, da je bilo o nepravilnosti obveščeno s strani zaposlenih?

Zanima me tudi:

Ali bodo kakšne sankcije za odgovorne?

V prispevku smo namreč videli, da ima gospod Odlazek vile, graščino in luksuzni avtomobil. Verjetno bi s poštenim, normalnim poslovanjem najbrž težko v nekaj letih prišel do takega premoženja.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo dajem ministrici.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovana poslanka, hvala za vprašanje.

Invalidska podjetja v Sloveniji imajo že 60-letno zgodovino. Tam od leta 1965 smo jih imeli 12, zdaj jih imamo približno 141. 11 tisoč 500 zaposlenih je v teh invalidskih podjetjih, polovica je invalidov. Dejansko imajo invalidska podjetja v skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov predvsem

cilj ohranjanja in ustvarjanja delovnih mest za invalide. Zato bi želela na tem mestu poudariti, da ni šlo za nezakonito izdajanje odločb za podjetje v skupini Krater glede statusa invalidskih podjetij, temveč je bilo v skladu z zakonom, in sicer v skladu s četrnim odstavkom 58. člena Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Je pa seveda zgodba, ki ste jo načeli in ki je bila tudi v tej oddaji, predvsem zgodba slovenskih delodajalcev in prevečkrat uporabljene prakse. Ta zgodba se je začela predvsem leta 2010, ko smo tudi skupaj z Pergamom pristopili, ker je šlo za problem prenosa delavcev z enega na drugo podjetje.

Pri nas imamo minimalne standarde v skladu z direktivo EU vpeljane z Zakonom o jamstvenem skladu, ki določa solidarnostno odgovornost tistega, s katerega se je prenašalo. Potem smo z zakonom poskušali že prej to urediti. Zdaj je zakon ZDR1, ki je bil sprejet v prejšnjem mandatu, to uredil tako, da dejansko zagotavlja, da tisti s katerega podjetja se prenaša delavca, ima 2 leti še solidarnostno odgovornost do delavca, in to je prav. V bistvu so se te malverzacije naredile predvsem zaradi te določbe. Je pa treba ločiti invalidska podjetja in pa potem, če pogledamo Zakon o delavnih razmerjih, ki posluje. Invalidska podjetja so za zaposlene oproščena plačila oziroma morajo zagotoviti bruto plačilo, potem pa dobijo nazaj prispevke za socialno varnost. Če pogledamo to celotno vsoto denarja, kar ste me vprašali, je bilo v obdobju petih let 275 milijonov evrov na ta način, približno na letni ravni pa 55 milijonov. Če pogledamo skupino Krater, ima po zadnjih podatkih 13 družb. Od tega so 3, ki delujejo kot invalidsko podjetje. Število zaposlenih v teh treh podjetjih, Papir Servis, d. o. o., skupaj 669 zaposlenih, od tega 269 invalidov, Salamon, d. o. o., skupaj 117 zaposlenih, od tega 49 invalidov, Set, d. o. o., skupaj 213 zaposlenih, od tega 87 invalidov. Družbi Set, d. o. o., je bil status podeljen 19. 12. 1990, družbi Salamon 22. 6. 1992, družbi Papir Servis, d. o. o., 23. 1. 2003. V skupini je delovalo tudi invalidsko podjetje Delo, Tiskarna Inpo, d. o. o., ki je status invalidskega podjetja pridobilo 29. 12. 2006, zaradi kršitve zakonodaje pa mu je ministrstvo 18. 6. 2010 z odločbo status invalidskega podjetja odvzelo. Strokovna komisija za nadzor nad invalidskimi podjetji redno opravlja nadzore v naštetih invalidskih podjetjih. Komisija v okviru svojih pristojnosti pri nadzoru še delujočih invalidskih podjetij v skupini Krater ni ugotovila nepravilnosti, ki bi bile razlog za odvzem statusa invalidskega podjetja. V letu 2013 je bil na ministrstvu na podlagi anonimne prijave glede invalidskega podjetja Papir Servis, d. o. o. opravljen tudi inšpekcijski nadzor Urada Republike Slovenije za nadzor proračuna, ki deluje v okviru Ministrstva za finance. Inšpektor navedenega urada ni izrekel ukrepov, ker ni ugotovil nepravilnosti. Oprostitve teh prispevkov se namreč štejejo kot državna pomoč, za katere v skladu z Uredbo o splošnih skupinskih izjemah

morajo ta podjetja poročati. Tako da se tudi nadzira ta njihova poraba. S spremembo ZZRZ-ja, ki je bila v mandatu Boruta Pahorja, takrat je bil minister Svetlik, je tudi prišlo do spremembe zakona, kjer se je točno določilo, mnogo bolj natančno, za kaj se ta odstopljena sredstva lahko porabljajo. Dejansko se lahko 75 % porabi za plače invalidov in za prilagoditev delovnega mesta. Štirje ukrepi so. Torej nadzor je, na žalost pa prihaja do kršitev z izigravanjem zakonodaje in dostikrat smo na žalost premalo, da stopamo za malverzacijami, ki se v praksi dogajajo. Inšpekcija je tudi veliko nadzorov opravila.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo.

Enemu od podjetij, pravite, da ste odvzeli status invalidske organizacije oziroma invalidskega podjetja. Vemo, da so nekatera šla v stečaj. Povedali ste, da je inšpektor za finance obiskal podjetje. Zanima me, ali ne gre tu za delovnega inšpektorja, če prerazporeja ljudi iz enega podjetja v drugo in če tu ne krši delovnopravne zakonodaje, za kar ste vi pristojni. Če pravite, da izigrava zakonodajo, me zanima, ali ste vložili potem ovadbo in prijavili gospoda Odlazka pristojnim institucijam, torej Nacionalni preiskovalni urad. Kolikor vem, je Papir Servis dal tudi vlogo marca 2011, strokovna komisija je takrat izdala negativno mnenje, kljub temu pa ste potem v času, ko ste bili vi državna sekretarka na tem ministrstvu, mu izdali to odločbo.

Tako me zanima to konkretno in kakšne sankcije bodo. Če ocenjujete, da na ministrstvu ni bilo nič napačnega, mislim, da ste opustili dolžno ravnanje, če niste gospoda Odlazka prijavili, naznanili kaznivega dejanja, če trdite, da je kršil zakonodajo, tako ste rekli, in v tem primeru ste dolžni ukrepati.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo za dopolnitev odgovora ima ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Vsekakor je bila inšpekcija večkrat pri njem in mu je izrekla različne ukrepe v skladu z ugotovljenimi kršitvami. Jaz sem pa rekla, da je bila sprememba zakonodaje predvsem ključna glede solidarnosti in odgovornosti, ko se prenaša delavce z enega na drugo podjetje, da so bile te spremembe že dogovorjene. Takrat smo se že pogovarjali s Pergamom, ki najbolj pokriva ta papirnati del, tako da na žalost niso bile te spremembe že leta 2010. Sedaj spremembe zakonodaje, ki so bile sprejete, to onemogočajo. Govorim pa o tem, da ne gre za kršitve. Ko gre za kršitve, pride inšpekcija, ugotovi kršitev in potem izreče sankcijo, lahko tudi, če gre za hujšo kršitev, kazensko ovadbo. Na žalost

dejansko, kar sem povedala, je to, da po črki zakona je včasih situacija taka, da kljub temu, da se ravna po črki zakona, na koncu nastradajo delavci. In to je problem. Jaz to jemljem, da gre v osnovi za izigravanje na nek način namena zakona. Je treba vedno, ko se to pojavi, potem izpeljati in spremembo zakonodaje predlagati.

Kar se tiče soglasja za povečanje kvote, določba zakona, torej z verzijo, predvideva soglasje ministrstva za povečanje ali zmanjšanje števila zaposlenih delavcev invalidskemu podjetju nad 20 v koledarskem letu. Soglasje je bilo po določbah zakona dano invalidskemu podjetju kot gospodarski družbi. V sedanjih razmerah je ohranjanje delovnih mest ključno. Če gre za 20 delovnih mest, si predstavljate, kakšno bi vi vprašanje meni postavljali, če ministrstvo ne bi izdalo soglasja in zato invalidsko podjetje v teh časih ne bi moglo zaposliti 20 invalidov. Meni je žal, jaz sem tudi govorila z delavko iz te skupine. Jaz mislim, da glede na pregledano, je ministrstvo ravnalo takrat popolnoma v skladu z zakonom in je izdalo soglasje. Tam, kjer so bile kršitve, smo odvzeli status invalidskega podjetja. Šlo je bolj za problem ne toliko vprašanje invalidskega podjetja, kot je šlo predvsem takrat za možnosti, ki jih je takratni ZDR še dopuščal predvsem v prenosu delavcev in pa pravic, ki niso sledile oziroma so bile časovno omejene, ko je šlo za prenos delavcev. To pa je bilo z ZDR-1 tudi popravljeno.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za razpravo o odgovoru ima gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz vseeno mislim, da je treba kakšne stvari pogledati. Vi ste rekli, da je potem oproščen plačila za invalide, torej plačila prispevkov. Je pa treba najbrž pogledati če vse druge prispevke plačuje in tako naprej in se ne skoncentrirati samo na tisti del, ki zadeva invalide. Me pa skrbi, če sofinanciramo oziroma ministrstvo daje sredstva za te namene, potem pa gre podjetje v stečaj. Imeli smo primer, ko smo subvencionirali delovni čas, da so ljudje ostajali doma in smo v bistvu samo podaljšali vse skupaj, in so čez pol leta šla podjetja v stečaj in smo ravno tako ostali brez delovnih mest.

Zato skladno z 246. členom Poslovnika Državnega zbora predlagam, da o odgovoru opravimo razpravo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, v sredo, 23. aprila 2014, v okviru glasovanj.

Prehajamo na naslednje vprašanje, ki ga bo postavila gospa Janja Napast, in sicer predsednici Vlade v funkciji ministrice za zdravje mag. Alenki Bratušek.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljeni vsi prisotni!

Enomesečna ministrica za zdravje dr. Trop Skaza je v času svojega ministrovanja podpisala pogodbo za obnovo vodovoda na Onkološkem inštitutu. S sanacijo vodovoda je povezanih veliko zgodb in akterjev, o katerih smo lahko brali tudi v medijih. Projektna naloga izpred dveh let je predvidevala, da bi sanacija stala dva in pol milijona evra. Sedaj je bil izveden razpis in prijavi sta se dve podjetji. Pričakovali bi celo nižjo ceno, saj ponudnikov je več, dela pa malo, vendar žal ni tako. Poleg tega bode v oči, da je pri obeh ponudnikih podizvajalec Medicoengineering, ki smo ga spremljali pri nekaterih koruptivnih zgozbah, povezanih z Univerzitetnim kliničnim centrom v Ljubljani. To podjetje, lastnika se uvrščata med najbogatejše Slovence, je od ustanovitve do danes že menjalo ime, kar je neobičajno, če vse poteka skladno z zakonom. Podjetje že vrsto let posluje z več zdravstvenimi institucijami in se tako uvršča med podjetja, ki so v zadnjih letih ogromno zaslužila na tem področju. Samo iz UKC recimo 7,7 milijona evrov, Ministrstvo za zdravje 2 in pol milijona evrov, več milijonov evrov pa tudi druge slovenske bolnišnice. Lastnika sta se pred kratkim zaradi tega znašla v kriminalistični preiskavi. Se vam zdi primerno, da taki ljudje oziroma podjetja opravljajo delo za Ministrstvo za zdravje? Predsednico Vlade sprašujem:

Ali ocenjujete pogodbo kot ustrezno glede na to, da zadeva ni na ključ, torej pomeni, da bo ob koncu lahko stala bistveno več, kot je sedaj v pogodbi – 7 milijonov evrov, kar je ogromno glede na predračune, ki so bili pred tem v višini do 2 in pol milijona evrov?

Kako boste zagotovili, da se ne bo ponovila zgodba gradnje Onkološkega inštituta, ki je iz prvotno predvidene gradnje v treh letih narastel na enajst let, znesek iz gradnje pa iz predvidenih 22 milijonov evrov na kar 49 milijonov evrov?

Predsednico Vlade v funkciji ministrice za zdravje pozivam oziroma jo prosim, da mi na vprašanje ustno odgovori na prihodnji seji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Na podlagi vaše izjave, da vztrajate pri ustnem odgovoru, bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

S tem smo izčrpali vsa predvidena poslanska vprašanja za predsednico Vlade in ministrice in ministre in vsem skupaj se zahvaljujem za podane odgovore. S tem tudi prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali jutri, v sredo, 23. aprila 2014, ko bo Državni zbor v okviru glasovanj odločal o predlaganih sklepih. Prekinjam tudi 24. sejo državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri. Še enkrat hvala za danes in nasvidenje.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 22. APRILA 2014 OB 19.31 IN SE JE NADALJEVALA 23. APRILA 2014 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!
Pričenjam z nadaljevanjem 24. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanec in poslanec: gospa Irena Tavčar, gospa Iva Dimic od 12. ure in od 18. ure dalje, gospa Alenka Pavlič, mag. Barbara Žgajner, mag. Matej Tonin do 17. ure. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TROŠARINAH PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade mag. Mateji Vraničar, državni sekretarki na Ministrstvu za finance.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Spoštovani gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovani gospe poslanke in poslanci!
Z obravnavano novelo zakona se veljavni Zakon o trošarinah usklajuje z zakonodajo sprejeto na ravni Evropske unije, zvišuje trošarine na tobačne izdelke, odpravlja vračilo oziroma oprostitev dela trošarine za biogoriva dodana fosilnim gorivom, ureja način odmere trošarine za zemeljski plin ter uvaja nadzor nad mazalnimi olji. Z ukrepi na področju trošarin, ki jih predlagamo s tem zakonom, je v letu 2014 predvideno zvišanje prihodkov državnega proračuna v višini 31 milijonov evrov, v letu 2015 pa še za dodatnih 24 milijonov evrov.

Nekoliko podrobneje o posameznih elementih predloga zakona. S predlogom zakona se zviša trošarina za cigarete, in sicer s 101 evra na 106 evrov za 1000 kosov cigaret iz razreda tehtane povprečne drobnoprodajne cene cigaret. Za drobno rezani tobak za zvijanje cigaret se veljavna trošarina v znesku 75 evrov na en kilogram zviša, hkrati pa se spremeni struktura obdavčitve, tako da se ta plačuje deloma v absolutnem znesku, in sicer 40 evrov na kilogram, in hkrati še 35 % od drobnoprodajne cene. Namen zvišanja in spremenjene strukture obdavčitve drobno rezanega tobaka za zvijanje cigaret je, da bi višina obremenitve sledila zvišanju obdavčitve cigaret. Iz podatkov namreč izhaja, da drobno rezani tobak za zvijanje cigaret vse bolj postaja substitut že izgotovljenim cigaretam. Trošarina na cigare in cigarilose se zviša s 5 na 6 % od drobnoprodajne cene in hkrati določi minimalni prag v višini 20 evrov, to je tisti najnižji znesek, ki ga mora doseči zavezanec za 1000 kosov navedenega izdelka.

Povišuje se tudi trošarina za drug tobak, to je tobak za pipe in sicer z 20 na 40 evrov za kilogram.

S predlogom zakona se odpravlja možnost vračila oziroma oprostitve za plačilo trošarine na biogoriva, ki se dodajajo fosilnim gorivom. Za fosilno gorivo, kateremu je dodano biogorivo, končni kupec plača polno ceno, brez znižane trošarine, zato razliko med polno trošarino in oprostitvijo plačila dela trošarine za dodano biogorivo obdrži distributer pogonskega goriva. Gorivo se prodaja kot fosilno gorivo, brez označbe, da mu je dodano biogorivo. Čisto biogorivo ohranja stopnjo trošarine nič. Tretja sprememba, ki jo uvaja predlog zakona, je, da se s predlogom zakona v slovenski pravni red prenaša direktivo Sveta, s katero se ureja spremembo položaja francoskega ozemlja Mayotte v razmerju do Evropske unije.

Nadalje zakon administrativno poenostavlja ureditev za obračunavanje trošarine za zemeljski plin, ki je dobavljen po plinovodih. Tako nastane obveznost za obračun trošarine z odvzomem zemeljskega plina iz prenosnega ali distribucijskega omrežja. Do zdaj so dobavitelji zemeljskega plina morali v skladu s pravili za hrambo zemeljskega plina v trošarinskih skladiščih ravnati tako, da je prišlo do obračuna trošarine v trenutku, ko je bil plin sproščen iz trošarinskega skladišča. Vendar se je zaradi specifične energente izkazala ta ureditev za neustrezno. Nova ureditev je primerljiva oziroma enaka z ureditvijo, ki velja za električno energijo.

In zadnja sprememba. Z novelo zakona se vzpostavlja nadzor nad gibanjem, skladiščenjem ter rabo mazalnih olj, ki se lahko uporabljajo tudi za pogon brez plačila trošarine. Poostruje se nadzor nad temi izdelki, ker se je v praksi izkazalo, da to predstavlja možnost sistemskega izogibanja plačilu trošarine.

Spoštovane gospe in gospodje poslanci, predlagamo vam, da predlog zakona podprete tako v drugi kot tudi v tretji obravnavi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Odbor za finance in monetarno politiko je predlog zakona obravnaval kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora gospodu Bojanu Starmanu.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem skupaj!

Odbor za finance in monetarno politiko je na svoji 90. nujni seji dne 16. 4. 2014 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah, nujni postopek (EPA 1900-VI), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predlagala Vlada.

Kolegij predsednika Državnega zbora je na 93. seji 11. 4. 2014 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je podala konkretne pripombe k 3., 4., 5., 7. in 10. členu predloga zakona. Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Državnega sveta, ki predlog zakona podpira z zadržkom, ter mnenji Gospodarske zbornice Slovenije in Trgovinske zbornice Slovenije.

Amandmaje k predlogu zakona so vložile poslanske skupine koalicije k 3., 4., 7., 8., 9. in 10. členu ter Poslanska skupina SDS k 3., 5., 7. in 9. členu.

Seji odbora so prisostvovali predstavniki Vlade, Državnega sveta, Trgovinske zbornice in Zakonodajno-pravne službe.

Slišali smo obrazložitev namena sprememb Zakona o trošarinah. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, kot je razvidno iz predloga pisanega mnenja, ki je bilo posredovano, da lahko potrdi, da vloženi amandmaji sledijo mnenju službe.

Predstavnica Državnega sveta je predstavila pisno mnenje Državnega sveta, ki predlog zakona podpira s pridržkom, ter opozorila na amandma Državnega sveta k 5. členu predloga zakona.

V razpravi je bilo veliko diskusije o tem, ali je potreben nujni postopek. Bilo je opozorjeno, da dvigovanje trošarin ne pomeni nujno tudi večjih prihodkov za državni proračun, pojavlja se več sivega trga in tako ob večji porabi dosegamo manjšo prodajo in manjše prihodke v proračun, ker se pač sivi trg poveča.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je predstavila tudi pisno mnenje in se zavzela za vsaj postopno uvajanje zmanjševanja deleža biogoriv v pogonskih gorivih.

Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika zbora obravnaval in sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije k 3., 4., 7., 8., 9. in 10. členu. Ni pa sprejel amandmajev SDS k 3. in 5. členu. Amandmaja SDS k 7. in 9. členu pa sta postala brezpredmetna.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, za katerega predlagamo, da ga sprejme tudi Državni zbor. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Marija Plevčak bo predstavila stališče Poslanke skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem prisotnim.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev bo v celoti podprla predlagano novelo Zakona o trošarinah.

Dejstvo je, da je nepremičninski zakon pred kratkim padel, dejstvo je, da tovrstna odločitev Ustavnega sodišča pomeni izpad cirka 200 milijonov evrov in dejstvo je, da je potrebno ta proračunski izpad nadomestiti z novimi prihodki oziroma z zmanjšanjem proračunskih odhodkov.

Prva reakcija vlade je bila dvig splošne in posebne davčne stopnje, DDV. Naj povem, da poslanci Demokratične stranke upokojencev vsakoletnemu zvišanju DDV nismo naklonjeni. Zakaj? Ker je ravno DDV tisti davek, ki se dotakne vsakega posameznika. Ob tem je treba poudariti, da DDV davčno najbolj obremenjuje socialno najšibkejše sloje z najnižjimi dohodki. Zato smo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev bolj naklonjeni predlagani rešitvi, zvišanju trošarinskih izdelkov. Tobačni izdelki in alkohol zagotovo ne sodita v sklop osnovnih življenjskih potrebščin. Lahko govorimo že o luksuzni dobrini, ki pa tudi škodljivo vpliva na zdravje ljudi.

Drži pa tudi, da smo imeli nekaj pomislov, in sicer v smeri razloga sprejema te novele. Kot sem že omenila, je Vlada pristopila k oblikovanju tega predloga zgolj zaradi polnjenja proračunske blagajne, ne pa kot posledice poglobljene analize o škodljivih vplivih teh izdelkov na zdravstveno stanje. Res je, v obrazložitvi je najti tudi naslednji razlog, skrb za javno zdravje.

Zato apeliramo na Vlado, predvsem pa na Ministrstvo za finance, naj ta višek pobranih trošarin plasira neposredno na Ministrstvo za zdravje, ki je eno od najbolj prikrajšanih področij. Tako bi se za investicije v bolnišnice, za večje število zdravnikov in na sploh za skrb za zdravje državljanov in državljanek nabrala znatna količina prepotrebne denarja.

O tem, ali je ocena Vlade, da bo ta novela prispevala 55 milijonov proračunskih sredstev realna, ali pa je upravičena bojazen opozicije, da je nivo trošarinske obdavčitve že presegel prag, ko pride do obratnega učinka, torej do zmanjšanja porabe teh izdelkov in s tem zmanjšanje prihodkov v proračun, v tem trenutku ne želimo špekulirati, verjamemo pa, da se bo to izkazalo zelo hitro.

Ker pa je v tem trenutku potrebno zaradi odločitve višje instance zapolniti proračunsko luknjo in konsolidirati javne finance, bomo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev prispevali svoje glasove za sprejem te novele.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovana gospa državna sekretarka s sodelavci!

Danes obravnavani Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah je še eden v nizu ukrepov sedanje vlade za polnjenje proračuna z dodatnimi obremenjevanji prebivalstva, zlasti, kar nas najbolj skrbi, gospodarstva. Lahko bi rekli, če smem uporabiti besednjak premierke, da je to še eden v nizu ukrepov za popolno suverenost Republike Slovenije ali pa popravni izpit po fiasku Zakona o davku na nepremičnine. Poskus uravnoteženja javnih financ skuša vlada zagotoviti zgolj z obdavčitvami, torej z novimi ali višjimi viri na prihodkovni strani, medtem ko na strani odhodkov v zadnjih mesecih ni pravzaprav nobenih pravih ukrepov, ki bi pomenili zmanjšanje proračunskih izdatkov. To dejstvo je zagotovo odraz stanja v sedanji koaliciji, ki se očitno ni sposobna dogovoriti za nobenega in prav nobenega od reformnih ukrepov. Koalicija se namesto s potrebnimi sistemskimi ukrepi ukvarja sama s seboj oziroma z notranjimi problemi največje koalijske stranke.

Sprašujemo se, kje je zaveza sedanje koalicije, da bo velik delež ukrepov za uravnoteženje javnih financ na odhodkovni strani. Se spomnimo tistega razmerja, ena tretjina proti dve tretjini. Kako je mogoče, da je na zvišanje trošarin pristala koalijska Državljanska lista, katere predsednik je še pred nekaj dnevi javno izjavljal, da ne pristaja na nove davke? Tako se požirajo besede koalijskih politikov in se odžira blagostanje državljanom in državljanom. Koalicija vse skozi obljublja ukrepe za oživitve gospodarske rasti, sprejema pa ravno nasprotno odločitve, ki gospodarstvo dušijo. Zvišanje trošarin na gorivo je eden izmed ukrepov, ki ga je Vlada sprejela pred nekaj dnevi, ki pomeni za energetsko intenzivne panoge dodatne obremenitve, še zlasti za izvoznike. Najbolj pa bo dvig trošarin obremenil malo gospodarstvo. Na udaru so zlasti predelovalne dejavnosti, prevozniki in gostinci. Gostinci opozarjajo na pričakovan velik upad prometa, ki ga bo prinesel neizbežen dvig cen alkoholnih pijač zaradi dviga trošarin. Ob vse večji brezposelnosti in slabši kupni moči prebivalstva bo to povzročilo tudi zapiranje marsikaterega lokala ali celo dejavnosti.

Krščanski demokrati Nove Slovenije bi radi opozorili, da zvišanje trošarin ne pomeni nujno tudi zvišanje proračunskih prilivov iz tega naslova. Računati je potrebno, da bo prišlo do zmanjšane prodaje trošarinskih izdelkov in do odliva kupcev v tujino. Prišlo bo tudi do povečanja sivega trga pri alkoholu in tobaku. To je nesporno dejstvo. Posledično bodo prilivi v proračun iz naslova trošarin ostali na sedanjem nivoju ali se bodo celo zmanjšali.

Po prepričanju krščanskih demokratov Nove Slovenije bi se morala Vlada namesto dvigovanja neposrednih in posrednih davkov,

med katere uvrščamo trošarine, za javnofinančno konsolidacijo končno že lotiti odhodkovne strani, in to ne le s kratkoročnimi, pač pa zlasti s strukturnimi ukrepi. Z racionalizacijo javnega sektorja, reformo zdravstva in učinkovitejšem nadzorom sivega in črnega trga bo potrebno občutno zmanjševati javnofinančne izdatke.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije iz vseh naštetih razlogov Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah ne bomo podprli oziroma bomo glasovali proti.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Alojzij Potočnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

ALOJZIJ POTOČNIK (PS PS): Spoštovani!

Pri vsaki razpravi o davkih se nujno odpira najprej vprašanje o upravičenosti davkov. Državi predstavljajo prihodek, res pa hkrati zmanjšujejo ekonomsko moč in korist posameznika ter podjetij. Od tod vedno prvo vprašanje, kako država utemeljuje pobiranje davkov. Pogledov na upravičenost davkov je več. V zadnjem času se je uveljavila teorija reprodukcije davkov, ki v ospredje postavlja zahtevo razumne porabe davkov, kar pomeni krožni proces. Država mora davčni denar porabiti produktivno, torej samo v korist državljanov oziroma države. Razlog novele je primarno povsem fiskalen. O tem ni dvoma. Po padcu nepremičninskega davka je Vlada s ciljem doseganja še dopustnega proračunskega primanjkljaja sprejela oziroma predlagala dodatne ukrepe. Ti so na kratko: zvišanje oziroma ukinitve oprostitev oziroma znižanj trošarin, nato višje ocenjeni finančni učinki prihodkov iz dividend, predvsem iz naslova udeležbe na dobičku podjetij in finančnih institucij, kot tretje je zvišanje učinkovitosti izterjave javnih dajatev in ne nazadnje racionalizacija poslovanja posrednih in neposrednih uporabnikov. Ti ukrepi, trošarine so torej samo eden od njih, kratkoročno vzpostavljajo pogoje za stabilno doseganje cilja postopnega uravnoteženja javnih financ. Poslanska skupina Pozitivne Slovenije cilj razume kot zavezo.

V razpravi se je pogosto izpostavilo vprašanje, zakaj prav trošarine. Postavljali in komentirali so ga celo politiki in to tisti politiki, ki sicer dobro vedo, da so trošarine najpogosteje uporabljena vrsta davka, v razmerah, ko nastopi utemeljena, hitra potreba po dodatnih proračunskih prihodkih. Ne potreba seveda kar tako, ampak kajpak utemeljena in razumna. Trošarine so namreč med zanesljivejšimi vrstami davkov in zaradi visoke neelastičnosti povpraševanja povzročajo sorazmerno majhno presežno davčno breme. Stroški pobiranja so nizki in nanje je učinkovito mogoče uporabiti načelo koristi oziroma preprečevanja škode. Tu mislim na okoljske in zdravstvene vplive oziroma učinke.

In mimogrede, o "prijubljenosti" ne govorim na slepo. Vlada pred zdajšnjo je Zakon o trošarinah pred parlament postavila dvakrat v enem letu. Vlada pred njo v treh letih petkrat. Iz različnih razlogov in vsebin, seveda. Da o uredbah, ki so temu sledile, niti ne govorim. Ob tem, da ne bo napačnega razumevanja, moram poudariti, da smo soočeni zaradi krize in zamudniškega okrevanja, ki se zdaj že kaže, to je treba poudariti, z izrazito nizko sposobnostjo ustvarjanja javnofinančnih prihodkov. Vendar, kar je ključno, z novelo zakona skupnega obsega javnofinančnih prihodkov, načrtovanega v proračunu za leto 2014, ne povečujemo. Poslanska skupina Pozitivne Slovenije bo zakon podprla. Rahlo ciničnih amandmajev k dopolnjenemu predlogu pač ne. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Mag. Andrej Šircelj bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka s sodelavci in sodelavkami, spoštovani kolegi in kolegice!

V Slovenski demokratski stranki dviga trošarin z Zakonom o trošarinah ne bomo podprli in mu bomo nasprotovali. Prav tako ne podpiramo odprave vračila dela trošarin za fosilna goriva. Razlogi so stvarni, razlogi so ekonomski in razlogi so finančne narave ter ne nazadnje tudi politični, predvsem v smislu, da je predsednica Vlade v svojem nastopnem govoru dejala, da bo delala v korist ljudi, in tudi kasneje, da ne bo povečevala davkov. S tem pa dela ravno nasprotno, kar z drugimi besedami pomeni – nekaj govori, drugo dela. Seveda mora biti to vsekakor zapaženo pri volivcih in volivkah. Ekonomska smiselnost povečanja trošarin in finančna smiselnost povečanja trošarin – ali dejansko obstajata? Prodaja tobačnih izdelkov v Sloveniji pada in je, leto na leto, padla za 15 %. Po drugi strani pa se povečuje neprijavljen uvoz oziroma se povečuje dejansko trošenje tobačnih izdelkov, kar z drugimi besedami pomeni, da se kadi cigarete, od katerih nista plačana niti trošarina niti davek na dodano vrednost v slovenski proračun. Lahko da je plačan davek oziroma trošarina v nek drug proračun, proračun obmejnih držav, ker so tam cene ugodnejše. In zaradi tega padajo tudi prihodki iz naslova trošarin v državni proračun. Ali je ob tem smiselno povečevati trošarino zato, da bomo dejansko več prispevali za druge proračune ob predpostavki, da bo prodaja tobačnih izdelkov zaradi zvišanih cen v Sloveniji še bolj padla? Gospe in gospodje, jaz mislim, da ne. In upam, da vedo kaj delajo. Upam, da vedo, kaj je finančna smiselnost trošarine, in da je finančna smiselnost trošarine izključno to, da se polni proračun, s tem se bo pa dosegel ravno obraten učinek.

Tudi odprava vračila dela trošarin za fosilna goriva bo vplivala na ceno goriv, še posebej zaradi tega, ker je marža pri prodajalcih goriva fiksna, fiksno je določena in bodo morali seveda prodajalci goriv prenesti, prevaliti dodaten strošek v obliki trošarine na končnega potrošnika. In končni potrošnik bo imel zaradi tega višje cene. Gospe in gospodje, ali je to smiselno? Ali vlada Alenke Bratušek dejansko pripravlja in predlaga Državnemu proračunu finančno smiselne in ekonomsko smiselne ukrepe? In ali sploh premisli kaj o njih? Jaz mislim, da ne. Ta zakon se ponovno sprejema, tako kot se je tudi Zakon o davku na nepremičnine, ki je na Ustavnem sodišču padel po dolgem in počez, tukaj govorim o petih členih ustave, s katerimi je v nasprotju Zakon o davku na nepremičnine, ampak spet se zakon sprejema po nujnem postopku z obrazložitvijo, da se preprečijo težke popravljive posledice za delovanje države. In tukaj naj Vlada pove, kakšne so težke popravljive posledice za delovanje države, če ta zakon ne bo sprejet po nujnem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je ob pomoči koalicijskih glasov sprejel odločitev, da je treba sprejeti ta zakon po nujnem postopku, tako kot je sprejel odločitev, da je treba zakon o davku na nepremičnine sprejeti po nujnem postopku. In tukaj je odgovornost tudi Kolegija predsednika Državnega zbora oziroma tistih, ki so glasovali za to, da se takšni nepremišljeni ukrepi, ki bodo bolj škodovali kot koristili, sprejemajo po nujnem postopku.

Zaradi teh razlogov bomo v Slovenski demokratski stranki nasprotovali sprejetju tega zakona, hkrati pa smo seveda tudi pripravili določene amandmaje, ki bi nepopravljive posledice škode, ki jih bo ta zakon prinesel, preprečili.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Mirko Brulc bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

S predlaganim zakonom Vlada nadomešča izpad na podlagi neuveljavitve davka na nepremičnine. Seveda se s tem predlogom ne nadomešča luknje iz naslova davka na nepremičnine v celoti, ampak v precej nižjem obsegu. Davek na nepremičnine je sprva predvideval davčne prihodke za državni proračun v višini 205 milijonov evrov, z uredbami in vključno s tem zakonom bodo davčni prihodki višji namreč le za cirka 90 milijonov v letu 2014. Dvig trošarin na tobačne izdelke, na cigarete in na cigarilose žal ne bo zmanjšal porabe tobačnih izdelkov, ker so kadilske navade jasne ne glede na celo izdelka. Dvig trošarin bo prinesel podražitev za okoli 20 centov na škatlico cigaret. Glede ukinitve trošarine za biogoriva je treba poudariti, da je bila ukinitve predvsem zaradi tega, ker vračilo trošarine ni

služilo k povečanju proizvodnje biogoriv v Sloveniji. Razen manjših proizvajalcev v Sloveniji, se v zelo veliki meri biogoriva uvažajo iz tujine. Na podlagi ocenjevanja vseh možnih rešitev so predlagane rešitve najmanj škodljive z vidika vpliva na gospodarsko rast. S tem predlogom pa se ukinjajo tudi neučinkovite subvencije v obliki povračila trošarin za biogoriva.

V poslanski skupini bomo predlagani zakon podprli. Če ta zakon ne bi bil sprejet, bi pomenilo, da bi Vlada začela zniževati investicije, kar bi precej bolj negativno vplivalo na gospodarsko rast, pa še brezposelnost bi se povečala. Takšnim ukrepom pa v socialni demokraciji nismo naklonjeni. Je pa treba omeniti, da se ta Vlada poslužuje enakih ukrepov kot prejšnja Vlada, s polnjenjem proračuna, zato da bi ljudje, se pravi, državljanke in državljani, bili čim manj prizadeti. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Gospod Marko Pavličič bo predstavil stališče Poslanske skupine Državlanske liste.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovani predsednik, spoštovani predstavniki ministrstva, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovane strokovne sodelavke in spoštovani strokovni sodelavec!

Spremembe Zakona o trošarinah vsebujejo nekaj tehničnih sprememb in nekaj vsebinskih. Tako se v 4. členu poenostavlja postopke odmere trošarine ter nadzor nad odmerjenimi količinami pri uredbi trošarin na zemeljski plin. Omenjena sprememba na samo višino trošarine nima vpliva in se s tem ne spreminja.

Novela zakona spreminja višino trošarin pri cigaretah in ostalih tobačnih izdelkih. Nobena skrivnost ni, da je ukrep v prvi vrsti namenjen konsolidaciji javnih financ po nesprejetju dviga davka na dodano vrednost.

Sprememba trošarinske politike glede mazalnih olj je odgovor na zaznano povečanje porabe proizvodov razvrščenih v to skupino, zaradi uporabe tovrstnih proizvodov namesto pogonskih goriv, kar je zaradi podobnih fizikalnih in kemičnih lastnosti tehnično mogoče. S tem se uporabniki izognejo uporabi s trošarino obremenjenih pogonskih goriv.

Pri odzivih na nameravan dvig DDV so bile pogosto omenjene subvencije, in sicer je bilo predlagano tudi s strani gospodarstva, da lahko vire za nadomestitev izpada davčnih prihodkov iščemo tudi pri ukinjanju oziroma zmanjševanju subvencij. Subvencioniranje biogoriv se je izvajalo tudi preko vračila dela trošarin. Vendar zadani cilji na tem področju niso dosegli svojega namena in smo tako v prostoru Evropske unije že nekaj let priča zmanjševanju stimuliranja uporabe biogoriv. S predlagano spremembo Zakona o trošarinah sledimo tem trendom in ukinjamo tovrstne subvencije. V

Državlanski listi pričakujemo še dodatne ukrepe na odhodkovni strani proračuna.

V Poslanski skupini Državlanske liste bomo predlog zakona podprli.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Gospa Jasmina Opec bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala lepa za besedo. Lepo pozdravljeni vsi skupaj!

Se še spomnite, kako so nas učili v osnovni šoli? Nekako takole je šlo: "Slovenija ima pomembno geostrateško lego. Kot tranzitna država ima veliko vlogo v transportu blaga. Slovenija nudi odlično povezavo z vzhodno Evropo. Skozi našo državo kljub njeni majhnosti potekata dva pomembna prometna koridorja, in sicer 5. in 10. Panevropski koridor, to je povezava med Barcelono in Kijevom ter Salzburgom in Solunom." Če bi obveljal tisti znameniti slovenski rek, kar se Janezek nauči, to Janezek zna, bi se te značilnosti Slovenije, naše prednosti, odrazile tudi v naši trošarinski politiki. Obrnili bi svoje naravne značilnosti v svojo korist, v korist našega proračuna in v korist boljšega življenja naših državljanek in državljanov.

Če bi imeli v Sloveniji nižje trošarine kot v sosednjih državah, bi verjetno videli naslednjo sliko, kot jo danes vidijo v Luksemburgu, v državi, ki ima nekako podobne značilnosti kot Slovenija. Vsak voznik tovornjaka, ki prestopi mejo s Slovenijo, bi natočil gorivo v Sloveniji in si hkrati kupil zavojček cigaret. Ko bi zapustil našo državo, bi vedeli, da nam je poleg uničenih cest pustil še velik prispevek v državnem proračunu. Poletje. Ob avtocesti med avstrijsko in hrvaško mejo so vsa počivališča polna turistov iz celotne Evrope, ki se odpravljajo na jug na dopust. Oče toči gorivo, mama ta čas pije kavo Barcaffé, otroci jedo sladoled iz Ljubljanskih mlekar. Vmes še kupijo cigarete za čas dopustovanja na Hrvaškem, ker so v Sloveniji cenejše. Ko se vračajo, storijo enako. Tisti, ki se vozijo na delo v Avstrijo in Nemčijo tako iz Slovenije kot iz Hrvaške preko Slovenije, natočijo gorivo v Sloveniji, zraven vzamejo še škatle cigaret za svoje prijatelje in zabojček dobrega slovenskega piva. Če se poigramo še nekoliko s številkami. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je leta 2012 prečkalo cestne mejne prehode s Hrvaško skoraj 10,2 milijona potniških vozil. Če predpostavimo, da imajo v povprečju 50 litrski rezervoar, od katerega država skupaj pobere 42 evrov, potem končni priliv v slovenski proračun samo iz tega naslova zneso 428,4 milijona evra. Koliko se je že želelo pobrati z nepremičninskim davkom?

Kakšna pa je realna slika? Zaradi nenehnega dviganja trošarin, ki pripelje do višjih cen goriva, cigaret in alkohola v Sloveniji kot sosednjih državah, tujci točijo gorivo pred vstopom v Slovenijo in takoj iz nje, pijejo Franck kavo na hrvaških počivališčih, jedo Ledo

sladoled in se osvežijo s Karlovačkim pivom. Od tranzitnega tovornega prometa nam ostanejo samo uničene ceste, katerih popravilo ponovno plačajo slovenski državljani. Namesto da bi jih preko trošarinske politike obnavljali tudi tisti, ki jih uničujejo. Slovenci, predvsem tisti, ki živimo blizu meje, točimo gorivo na bencinskih črpalkah v sosednjih državah, pivo kupujemo v supermarketih preko meja – mimogrede, slovensko pivo v bližini Budimpešte je veliko cenejše kot v Sloveniji – in cigarete dobavljamo iz držav, kjer so cenejše. Naši finančniki si belijo glave, kako zapolniti proračunsko luknjo. Avstrijski, madžarski, italijanski in hrvaški finančniki pa nam pišejo pisma zahvale, ker z neustrezno domačo trošarinsko politiko polnimo njihove državne proračune. Ne samo, da ponovno obremenjujete naše državljane, še tistemu prilivu v državni proračun, ki bi lahko na najbolj enostaven način prišel od drugod, se odpovedujete.

Ker smo v Slovenski ljudski stranki prepričani, da je taka trošarinska politika napačna, predlagane novele ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih.

Prehajamo k 3. členu. V razpravo dajem amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 3. členu. Amandma je povezan tudi z 9. členom. Odpiram razpravo. Želi kdo razpravljati? Odpiram možnost prijave na razpravo. Besedo ima mag. Andrej Šircelj. Kot sem že povedal, amandma k 3. členu je povezan tudi z amandmajem k 9. členu, da ne bo pomislekov, če lahko razpravljate o tem.

Izvolite, mag. Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Slovenska demokratska stranka predlaga, da se cene cigaret ne povečajo, s tem da se trošarina ne poveča za cigarete in cigarilose. Razlog je predvsem v tem, ker povečanje trošarin ne bo imelo, prvič, nobenih finančnih učinkov za državni proračun in ne bo prineslo tistih, mislim da je bilo rečeno 14 milijonov dodatnega denarja. Potrošnja bo ostala enaka, prodaja cigaret pa se bo v Sloveniji zmanjšala. Z drugimi besedami, ker se bo prodaja zmanjšala, bo tudi manj denarja v proračunu. Zakaj bo potrošnja enaka? Zaradi tega, ker bodo ljudje kupovali cigarete v maloobmejnih krajih oziroma v različnih conah ob mejah. Tukaj mislim predvsem na Hrvaško, kjer so cigarete bistveno cenejše. Ker so cigarete bistveno cenejše, seveda ne bo prišlo niti do nelegalnega uvoza, ker dejansko danes nimamo več mej, nimamo več carinskih omejitev in ljudje lahko prosto prenašajo določene proizvode. Vsekakor pa v tistih količinah, ki so navadno določene – tukaj lahko govorimo o nekaj deset škatlicah cigaret.

To seveda pomeni, da bi morala Vlada Republike Slovenije danes gledati tudi na konkurenčnost trošarin. Konkurenčnost trošarin. V okviru EU so določene. Določene so meje. Določeni sta dve trošarini. In v okviru teh dveh, lahko vsaka država članica prosto izbira, kako bo obdavčila cigarete. Tukaj je po mojem mnenju politika te vlade popolnoma napačna, napačna zaradi tega, ker enostavno ne upošteva, kako so obdavčene cigarete v ugodnejših trošarinskih državah in kako bo to vplivalo dejansko na sam finančni učinek. Zaradi tega ker ne bo dodatnega finančnega učinka, tudi proračun ne bo izravnal, in ker ne bo izravnal proračun, bo seveda večji primanjkljaj, kot je bilo to dejansko napovedano.

Z drugimi besedami, povečevanje trošarin v določenem trenutku je lahko celo škodljivo za državne finance, predvsem zaradi tega, ker to povečevanje ne prinese nekih prihodkov državi, ampak se ta krivulja obrne in pravzaprav prinese manj prihodkov, kot bi jih sicer ob normalni prodaji. Tukaj bi rad še enkrat poudaril, da ne gre za to, da se bo zmanjšala potrošnja. Mislim, da se kadijske navade ne bodo zmanjšale zaradi tega, in z drugimi besedami, če pogledamo smisel trošarin in smisel obdavčevanja cigaret, je smisel seveda tudi v tem, da je po nekaterih medicinskih analizah znano, da kadilci hitreje obolevajo, da imajo več bolezni in da seveda zaradi tega bolj koristijo zdravstvene storitve. In ker bolj koristijo zdravstvene storitve, plačujejo na nek način posredno tudi večje davke. Navsezadnje je tukaj neka logika, zakaj so cigarete obdavčene z višjo trošarino oziroma s posebno trošarino. Navsezadnje kadilci prispevajo posredno v zdravstveno blagajno več. Ne govorim o tem, da gre ta denar neposredno v zdravstveno blagajno, gre preko proračuna in seveda potem proračun lahko seveda tudi v zdravstveno blagajno da več.

In navsezadnje je to tudi neka logika, saj je navsezadnje tudi na nekih mednarodnih konferencah, ki jo je organizirala Svetovna zdravstvena organizacija o trošarinski politiki, govorim o zdravstveni organizaciji WHO, dejansko prišlo do tega, da je to neka filozofija in ima neko logiko. In kaj delamo v naši državi? S tem, ko bo prišlo do manjših prihodkov zaradi povečanja trošarin, bo seveda tudi manj denarja za zdravstvo, na drugi strani bo pa prišlo do tega, da se bodo verjetno kadilci zdravili še vedno v slovenskem zdravstvenem sistemu, trošarino bodo plačevali pa v drug proračun, v proračun neke druge države. In tukaj je dejansko nesmiselnost tega ukrepa Alenke Bratušek. Tudi v tem, ne samo v tem, da je dejansko povečanje takšnih trošarin popolnoma zgrešeno zaradi tega, ker nima nobenega ekonomskega smisla. Tudi zaradi tega Slovenska demokratska stranka predlaga, da se to povečanje trošarin enostavno ne izvede, ker je nesmiselno, ker je absurdno, ker nima finančno nobenega učinka in ga tudi ne bo imelo, ker ima sama Vlada, Ministrstvo za

finance podatke o tem, da prodaja pada. Prodaja pada iz leta v leto in ekonomsko in finančno je nesmiselno, da ob takšnih trenutkih povečujete trošarino in zaradi tega jaz tukaj sploh ne vidim racionalnega razloga, zakaj se gremo takšno politiko.

In podobna zadeva je na področju goriv. Trošarinska politika na področju goriv je enaka. Slovensko pokrajino onesnažujejo tuji tovornjaki, tovornjaki s tujimi registrskimi tablicami, plačujemo nove ceste, plačujemo zdravo okolje, trošarina od goriv gre pa v druge proračune. Ker z enim tankom je možno prevoziti od zahoda do vzhoda ali od severa do juga naše države. In mi tukaj ne delujemo racionalno. Ta Vlada ne deluje racionalno. Žal. In ukrepi, ki se predlagajo po nujnem postopku, zaradi tega, ker bo prišlo do ne vem kakšnih posledic, če to ne bo sprejeto, so nepremišljeni in tudi Kolegij Državnega zbora, ki se s tem strinja, deluje nepremišljeno. In treba je dejansko pogledati, kaj želimo s tem doseči. In tega ne bomo dosegli. To kažejo ekonomske analize in finančne analize, če hočete tudi Ministrstva za finance, in znani so podatki o tem, da se dejansko prodaja zmanjšuje, medtem ko potrošnja še vedno je. In jaz bi predlagal, da koalicija, ki podpira to povečanje trošarin, še enkrat razmisli, kaj bo s tem dosegla.

Zagotovilo istih oseb iz Ministrstva za finance ob zakonu o davku na nepremičnine, je bil, da je to nepogrešljiv davek, da je to nekaj, kar moramo sprejeti, če ne se bo država podrla. In na koncu smo ugotovili, da gre za en velik fiasko. In tukaj ne bo prišlo do fiaska na Ustavnem sodišču. Tukaj ni težav. Tukaj bo prišlo do fiaska na ekonomskem in finančnem področju. To ne bo šlo na Ustavno sodišče, to so direktive, ni težav glede tega. Težava pa je na ekonomskem in finančnem področju, ker bo enostavno država dobivala vedno manj prihodkov, tudi iz naslova trošarin, vedno več stroškov pa bo imela za zdravstvo in vedno več stroškov bo imela za okolje, zaradi napačno vodene trošarinske politike. In jaz dejansko pozivam k razumu. Koalicija, dajte še enkrat razmisliti. Se enkrat pogledajte podatke, ki kažejo o padcu prodaje in o nesmiselnosti takšnih ravnanj vlade Alenke Bratušek.

PRESEDAJNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima mag. Marko Pogačnik.
Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani predstavniki Ministrstva za finance, kolegice, kolegi!

Jaz osebno bom ta amandma, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka, podprl. Uvodoma bi rad rekel, da ko sem jaz prišel v ta parlament, sem se odločil, da ne glede na to ali uporabljam storitev ali kupujem izdelek, kateremu sledi podražitev, in če je to v korist Države Republike Slovenije oziroma pozitivni

efekt za proračun, bom takšen predlog podprl. Mislim, da ta predlog, amandma Slovenske demokratske stranke, na nek način rešuje vzdržnost proračuna in zagotavlja, da se prihodki v sam proračun ne bodo zmanjšali. Bom pa v nadaljevanju poskušal to zadevo obrazložiti.

Jaz sem prepričan, da je politika in pa ukrepi, ki jih izvaja vlada Alenke Bratušek, dejansko od A do Ž nepravilna in pa v škodo slovenskih državljanov in državljanek, predvsem pa obremenjuje gospodarstvo. Trošarinska politika, ki jo v zadnjem obdobju izvaja ta Vlada, sem prepričan, da je totalno zgrešena. Naj povem zakaj. Tudi iz predstavitev stališč, predvsem koalicijskih poslanskih skupin, je bilo razvidno, da je argument za povečanje trošarin na tobak predvsem posledica Ustavnega sodišča, ki je zavrnil nepremičninski davek, in da boste sedaj s temi trošarinami na nek način zapolnili proračun, del prihodkov predvidenih iz naslova nepremičninskega davka. Če bi temu res bilo tako, potem bi pričakoval, da se bo vlada Alenke Bratušek odločila, da v parlament prinese predlog zakona, ki bo predvidel, da se bodo trošarine na tobačne izdelke in pa na energente zmanjšale. Kajti samo to je manever, s katerim bi zagotovili višje prihodke v proračun. Naj povem zakaj.

Slovenski trg cigaret oziroma tobačnih izdelkov je v letu 2012 pobral iz naslova trošarin 446 milijonov evrov. V letu 2013 je bil pa prihodek iz naslova pobranih trošarin 428 milijonov evrov. To pomeni 18 milijonski padec pobranih trošarin. Iz tega je razvidno, da se je padec prodaje cigaretnih izdelkov v Sloveniji v letu 2013 zmanjšal za več kot 17 %, ker so cene cigaret v Sloveniji v primerjavi z okoliškimi državami, Avstrijo, Hrvaško in Madžarsko, previsoke. Z zadnjim dvigom trošarin se je prebila tako imenovana psihološka meja najcenejšega zavojčka cigaret, 3 evrov. In tudi podatki za leto 2014 sledijo temu, da se je prodaja tobačnih izdelkov v Sloveniji približno v enakem obdobju v primerjavi z lanskim zmanjšala za dodatnih 6 % točk. Jaz se zahvaljujem Ministrstvu za finance, ki mi je poslalo odgovor na moje vprašanje iz Odbora za finance. Tudi Ministrstvo za finance temu potrjuje. To pomeni, da se je prodaja tobaka v Sloveniji v letošnjem letu v primerjavi z lanskim obdobjem zmanjšala. In zdaj se iz tega grafa, ki je tukaj, jasno razvidi, na kakšen način so se te trošarine, prihodki v slovenski proračun zmanjševali. In vi pridete zdaj s predlogom zakona, da bi se trošarine v Sloveniji na tobačne izdelke dodatno povečale. Pričakujete letno približno 25,1 milijon evrov višjih prihodkov iz naslova trošarin. Na osnovi česa? Prodajni tobačni trg v Sloveniji se zmanjšuje, vi pa pričakujete višje prihodke. In jaz sem prepričan, po nekaterih simulacijah, da bo bila posledica tega povišanja trošarin, namesto vašega predvidenega dodatnega prihodka v proračun, da se bodo prihodki v slovenski proračun zaradi ukrepa, ki ga bo verjamem da

koalicija danes sprejela, zmanjšali za dodatnih 8 milijonov evrov. Samo iz naslova tobačnih izdelkov.

Morate pa vzeti v obzir še drugo zadevo. V primeru, da bi mi imeli neko razumno trošarinsko politiko, ki bi bila naravnana na potrošnji, bi lahko zagotovili, tako kot je bilo pred časom, da smo privabili predvsem avstrijskega kupca v Slovenijo, ki ni kupil samo cigaret, ampak je šel še na kosilo, je uporabil frizerske storitve, je uporabil še kaj drugega. In to pomeni, da je denar avstrijski državljan pustil v Sloveniji, s tem krepil slovensko gospodarstvo in seveda krepil proračun s prihodki. Danes pa bo obratno. Glejte, danes je trg odprt. Hrvaška je prišla v Evropsko unijo. To pomeni, da lahko nekdo legalno štiri "šteke" cigaret na osebo prenese iz Hrvaške v Slovenijo. Vemo, da se bodo zdaj začeli prvomajski prazniki, glede na tradicijo to pomeni, da se bodo slovenski državljani odpravili čez mejo. In vi izključno na 1. maj povečujete trošarine, kar pomeni, da bodo dol ugotovili, prišli do spoznanja, da je zavojček cigaret na Hrvaškem v povprečju recimo za 25 do 30 % cenejši. To pomeni, da se bo ta migracija teh zadev začela povečevati. Da pri tem ne omenjamo črnega trga. Poglejte, tukaj je graf trenutnih cen. Kje je Slovenija z nekimi škaticami cigaret? To pomeni, da boste vi z dvigom trošarin razliko v ceni za Madžarsko, Avstrijo in Italijo zmanjševali, cena cigaret v primerjavi s Hrvaško, Srbijo in BiH pa se bo povečevala. To pomeni, da boste stimulirali legalni uvoz in seveda boste stimulirali tudi črni trg. In vse to so posledice, da bo imel slovenski proračun manjše prihodke.

V tej pripravi predloga novele zakona o trošarinah ste navajali pri tobačnih izdelkih neko tabelo z nekimi trošarinami. Jaz mislim, da je ta tabela zgrešena. Omenjate specifične trošarine, kakšna je v Avstriji, kakšna je na Hrvaškem, kakšna je na Madžarskem. Jaz mislim, da bi bilo primerneje, da bi ta dokument pripravili s primerjavo trga, cen najbolj prodajanih cigaret in pa mogoče najcenejšega zabožka cigaret. In takrat bi vi prišli do spoznanja, da je trošarinska politika v Sloveniji zgrešena. Prihodki se bodo zmanjševali. Vsi pa poudarjate tukaj, da dvig te trošarinske politike pomeni nadomestilo za izpad nepremičninskega davka. To pomeni, da boste vi primanjkljaj v proračunu s tem ukrepom še povečali. Še več, obremenili boste ponovno gospodarstvo, obremenili boste državljanke in državljane Republike Slovenije in zmanjšali boste hipotetično potencialno potrošnjo, če bi se ta trošarinska politika prilagodila trošarinskim cenam ali trošarinam, ki jih imajo sosednje države.

Da ne govorimo o trošarinah na energente. Potrebno je poudariti, da je Vlada z odredbo en teden nazaj že povečala cene na alkoholne izdelke. To pomeni, da se bo tukaj ponovno povečala migracija, da se bodo slovenski gostinci odločevali, da bodo alkoholne pijače kupovali v Italiji, kar jim dovoljuje zakon in trg

EU, kjer imajo cenejše trošarine. In seveda ste povečali tudi trošarino ne energente. Poglejte, kje je danes Slovenija s cenami naftnih derivatov. Bencin, nafta. Jaz sem vam že na Odboru za finance predlagal, oglasite se na upravo Petrola in preverite, koliko so se zmanjšale prodajne količine. Danes gre tisti slovenski državljan, ki ima to možnost, svojega jeklenega konjička napolnit v Avstrijo, Italijo ali na Madžarsko. In ta razlika se povečuje. Namesto, da bi privabili avstrijske državljane, hrvaške državljane, da bi se povečala prodaja naftnih derivatov pri nas, kot je bilo že omenjeno tudi s strani drugih, in da bi koristili še druge storitve. Največja zanimivost, ki jo pripravljate v tem svojem dokumentu je pri energentih, ko pri primerjavi trošarinske politike na naftne derivate delate primerjavo s Finsko in Irsko. Izpustite pa Madžarsko in Hrvaško. Spoštovani predstavniki Ministrstva za finance, povejte mi, kakšno povezavo imajo trošarinska politika naftnih derivatov na Finskem in Irskem. Povejte enega finskega državljan ali slovenskega državljan, ki gre tankat na Finsko oziroma v Slovenijo. Izpustite pa iz tega dokumenta Hrvaško in pa Madžarsko, ki sta direktna konkurenta.

Še enkrat poudarjam, da bom podprl predlog SDS, za katerega mislim, da je v korist Slovenije, je v korist gospodarstva, je v korist povečanja potrošnje. Ta vaš predlog, takšni vaši ukrepi so pa dejansko zgrešeni na vseh področjih in s tem obremenjujete gospodarstvo, slovenskega državljan in državljanko, in mislim, da ima slovenski proračun od te vaše politike in ukrepov vse višji primanjkljaj.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Besedo ima gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Hvala lepa za besedo. Seveda gre pri tem zakonu za dva vidika. Eno je tisto, ki ga sedaj tukaj finančniki zagovarjajo, to je izključno polnjenje proračuna, pa naj stane, kolikor stane. Bilo je rečeno, da ta ukrep odžira blagostanje državljanek in državljanov. Bilo je rečeno, kadilci prispevajo več v zdravstveno blagajno, zato ker so več bolni in potem več plačajo. Kje živimo? Saj imate v poslanski skupini zdravnika. In vam dovoli to govoriti?! Pojdite na onkologijo, en onkološki bolnik zaradi kajenja povzroči tak strošek, da bi moral v celem življenju pokaditi nekaj kamionov cigaret, da bi plačal zdravljenje. Mi plačujemo za tiste, ki prihajajo na zdravljenje zaradi takih in drugih zasvojenosti. Bodo sedaj vsi Slovenci hodili na Hrvaško po cigarete? Vsa mladina, ki jo dnevno opazujem – ne vidiš jih več brez cigarete na ulici. Ali je to naš interes? Čim več kajenja, čim več alkohola? Naj tanka bencin, naj kupi še škatico cigaret, naj popije kavo, naj zvrne še dva viskija in če se da, naj pelje v nasprotno smer – hočemo to narediti v tej državi? Vsaka reč ima neko svojo mejo. Vsaka zadeva ima neko svojo mejo. Ta družba mora skrbeti za to, da bi čim manj kadili, da bi uživali čim manj

nezdravih alkoholnih pijač in tako dalje. To je naš interes, ne samo polnjenje proračuna. In nekatere izjave danes tukaj me res zelo zelo presenečajo. Tobak je velik velik škodljivec, alkohol enako. In če bo dražji, s tem ne znižujemo blagostanja državljanek in državljanov. Blagostanje bi zniževali, če bi dvigali ceno mleka, kruha in drugih dobrin, ki so nujno potrebne vsak dan. Jaz teh amandmajev seveda ne bom podprl in upam, da bo poleg tega, da bo le nekaj več sredstev priteklo v državni proračun, prispeval ta zakon tudi k temu, da bo manjša poraba tobačnih izdelkov, vsaj pri mladini, če že ne pri odraslih državljanekah in državljanih. Vsi pa res ne morejo, na primer srednješolci, nakupovati cigaret v tujini, ker so za 20 centov cenejše.

Vem, da bo zdaj izjemen start na te moje besede. Gre za to, še enkrat, da sta dva vidika, eno je polnjenje proračuna, drugo je pa skrb za zdravje državljanek in državljanov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Repliko ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovani gospod Brulc, omenili ste mleko in kruh. Mleko in kruh ste za časa Vlade Alenke Bratušek že podražili z dvigom spodnje stopnje davka na dodano vrednost. Kajne? / oglašanje v dvorani/ Ja, ampak ste ga že in ne izključujem, da ga ne boste naslednji mesec ponovno.

Mislím, da je ta vaša razprava povsem zgrešena, in vam bom poskušal z nekaj številkami povedati. V Sloveniji se ne zmanjšuje potrošnja cigaret, v Sloveniji se zmanjšuje prodaja cigaret. In ne vem, če bi zaradi trošarinske politike kdo v Sloveniji nehal kaditi. Je pa druga zadeva. Trošarino bodo slovenski državljaní zdaj plačali – kje? Na Hrvaškem, na Madžarskem, na črnem trgu. To pomeni, da bodo polnili proračun Hrvaške, Madžarske in ostalih držav, zdravili se bodo pa v Sloveniji. In jaz bi vas razumel, če bi s tem zakonom predlagali, da se del trošarin iz naslova tobačnih izdelkov in alkohola nameni za zdravstveno blagajno. Ne, tu gre izključno za polnjenje proračuna. In ne s temi besedami, ko pravíte, da bomo s tem zmanjšali potrošnjo v Sloveniji. Ne! Omenili ste mladino, ki s tremi, štirimi škatlicami cigaret hodi – ja, ampak na tej škatlici so neke "grabljice", napis v "grabljicah", kajne, ki ga marsikdo ne zna prebrati, zato ker je to črni trg. Vsi ti ali pa vsi mi se bomo pa zdravili na račun slovenske zdravstvene blagajne. In v tem je to zgrešeno.

Kruh in mleko je pa vaša vlada že podražila.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zdaj dajem besedo Vladi, in sicer mag. Mateji Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Prosim? Kdo želi repliko? Ali ste se že prej javili? Zdaj se javljate k repliki. Mag. Andrej Šircelj, replika. Se opravičujem, gospa Vraničar.

Mag. Andrej Šircelj, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, predsednik.

Repliciral bi gospodu Brulcu, navsezadnje sem se tu tudi videl. Rad bi še enkrat razložil gospodu Brulcu, za kaj pri trošarinskih izdelkih gre. S trošarino so posebej obdavčena goriva, posebej alkohol in posebej tobačni izdelki. In če niso te trošarine vplačane v slovenski proračun, potem od trošarin nima država nič. In če so te trošarine previsoke, potem ljudje kupujejo te izdelke, če želite trošarinske izdelke, v drugih državah, v maloobmejnem prometu in tako naprej. Slovenija je geografsko majhna država in ima zaradi tega veliko maloobmejnega prometa, ljudje kupujejo enkrat tukaj, enkrat tam. Navsezadnje tudi sami veste, živíte v takem območju, ko veliko ljudi kupuje v Italiji, če je tam kaj ceneje, ali je v preteklosti kupovalo v Italiji, karkoli že. In ljudje se racionalno obnašajo. In če ljudje kupujejo cigarete v drugih državah, na primer na Hrvaškem, potem bodo z nakupom plačali trošarino hrvaškemu proračunu, kadili bodo kjerkoli že bodo, vsekakor bodo pa koristili slovenske zdravstvene storitve. Verjetno. Velika verjetnost je.

Tobak je nekaj posebnega. Govoril sem o tem, da nekatere analize kažejo – nekatere analize, saj če boste vzeli analize proizvajalcev tobačnih izdelkov, tega ne bodo kazale – da hitreje zbolevalo kadilci. Če boste pa vzeli analize World Health Organisation, Svetovne zdravstvene organizacije, bodo pa pokazale, da kadilci hitreje zbolevalo za nekaterimi boleznimi. Ne bom govoril katere, zaradi tega, ker nisem strokovnjak za to, za nekatere pa vsekakor. In s tem, ko kadilci kupijo škatlico cigaret, plačajo tudi trošarino, ki gre v državni proračun. Iz državnega proračuna gre lahko in gre večkrat denar tudi za slovensko zdravstvo. In ker kadilci po nekaterih analizah bolj obolevalo, plačujejo tudi več v proračune. Sedaj je pa vprašanje v katere. Ali v tistega, ki je tudi povezan z zdravstvom ali v nekega drugega, kajti če vi kupite cigarete v Združenem kraljestvu, boste to trošarino plačali v proračun Velike Britanije. In ker se bo zaradi povečane trošarine povečala cena, ne bodo te cigarete konkurenčne in ljudje ne bodo plačevali v slovenski proračun, ampak v nek drug proračun. Kadili bodo pa še vedno, kajti tudi Vlada ocenjuje, da se zaradi tega kajenje ne bo zmanjšalo.

V tem je ta zagonetka in v tem je ta napačna politika vlade Alenke Bratušek, da bo dejansko s tem financirala druge proračune, proračune drugih držav in to ni smiselno in to ni racionalno. In ker bo financirala proračune drugih držav, bo slovenske davkoplačevalce slej kot prej verjetno obremenila z nekimi drugimi davki, ker bo

morala zakrpati primanjkljaj in ker bo morala enkrat začeti vračati dolgove. To je bil smisel razprave, ki sem jo imel, če je to razumljivo. Popolna ekonomska logika, kako delujejo ljudje ...

PRESEDNIK JANKO VEBER: Mag. Šircelj, čas za repliko je potekel, zato ...

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: ... vas moram ustaviti. Hvala.

K razpravi se boste lahko oglasili naprej, že prej pa se mi je k razpravi prijavila mag. Mateja Vraničar in ji dajem besedo.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

V zvezi s 3. členom. Bistvo sprememb, ki jih uvaja 3. člen, ni toliko v povečevanju trošarin na cigarete, čeprav je tukaj pričakovan največji finančni izplen, ampak je bistvo spremembe tega člena v povečevanju in spremembi strukture trošarine na druge tobačne izdelke. Tako kot ste poslanci SDS ugotavljali, ljudje kadijo, ampak je treba pogledati kaj kadijo. In če smo oziroma so še v letu 2012 pokadili 4 milijarde 716 milijonov kosov cigaret, so zraven pokadili samo 170 milijonov kosov cigaret drugih tobačnih izdelkov. V letu 2013, ko je v polnosti začela zadnja novela Zakona o trošarinah, pripravljena in uveljavljena v letu 2012, so ljudje kupili v Sloveniji cigarete v količini 4 milijarde 60 milijonov kosov. Poleg tega so pa kupili drugih tobačnih izdelkov, ki pomenijo ekvivalent 320 milijonov cigaret. Se pravi iz 170 milijonov cigaret iz drugih tobačnih izdelkov v letu 2012, se je poraba drugih tobačnih izdelkov v letu 2013 skorajda podvojila. Zakaj? Zaradi tega, ker je ob zadnji spremembi Zakona o trošarinah prišlo do znatnega povišanja trošarin na cigarete, pa tudi do spremembe strukture trošarine med specifično in proporcionalno, niso pa bile ustrezno zvišane trošarine na ostale tobačne izdelke. Zaradi tega se je potrošnja preselila iz že narejenih cigaret predvsem na drobno rezan tobak za zvijanje cigaret. Poglejmo številke. V letu 2007 ko se je na slovenskem trgu vseh tobačnih izdelkov prodalo za 4 milijarde 700 milijonov kosov cigaret, smo od trošarin zbrali 301 milijon. Od tega samo od cigaret 300 milijonov. Se pravi so vsi ostali tobačni izdelki dali finančnega učinka za 1 milijon. V letu 2013 smo od vseh trošarinskih izdelkov zbrali 426,8 milijona evrov – številke se nekoliko razlikujejo od tistih, ki jih je navajal poslanec Pogačnik, verjetno zaradi tega, ker ste vi upoštevali podatke o denarnem toku, jaz imam pred seboj podatke o obračunani trošarini, kjer pride do enomesečnega zamika. Od teh 426,8 milijona evrov smo samo s cigareti zbrali 411 milijonov. Z na primer drobno rezanim tobakom pa že 15 milijonov 300 tisoč evrov, kar

je v primerjavi z letom 2007, ko smo zbrali 700 tisoč evrov od drobno rezanega tobaka, krepka, krepka okrepitev tega trošarinskega izdelka. Tudi pri ostalih trošarinskih izdelkih je zapaziti trend in recimo, če primerjamo, da ne bom šla toliko v zgodovino, samo leto 2012 in leto 2013, se je trošarina pobrana na drobno rezan tobak več kot podvojila, iz 6,5 milijona je prišla na 15 milijonov 300, podvojila pa se je tudi trošarina na ostali tobak za kajenje, pri cigarah in cigarilosih je povišanje manj opazno.

Iz vseh teh podatkov v bistvu izhaja, da se trg tobačnih izdelkov v Sloveniji spreminja in da se mu mora prilagoditi tudi trošarinska politika. Zaradi tega je z vladnega vidika ključno, da se s spremembo 51. člena Zakona o trošarinah približa obremenitev drugih tobačnih izdelkov obremenitvi cigaret, drugače bomo zagotovili ne to, da se bodo ljudje selili v druge države in tam kupovali cigarete, ampak se bodo še bolj oklepali oziroma bodo še bolj kupovali drobno rezan tobak in ostali tobak za kajenje.

Kar se tiče padanja količin. Ja, upadanje količin opazamo od leta 2012 dalje. Deloma se padec količin pri prodanih cigaretah seli, kot že rečeno, na druge tobačne izdelke, deloma drži tudi trditev, da se je situacija spremenila z vstopom Hrvaške v Evropsko unijo, kjer se je režim vnosa cigaret iz Hrvaške in tudi iz drugih držav jugovzhodne Evrope bistveno spremenil. In to se odraža tudi v podatkih za preteklo leto.

Ko smo načrtovali letošnje prihodke v sprejetem proračunu za leto 2014 iz naslova trošarin na tobak, smo to upadanje prodanih količin upoštevali. V predvidenih prihodkih, ki so navedeni v sprejetem proračunu, je predviden približno 10 % padec prodanih količin v letošnjem letu in temu prilagojen pričakovan znesek pobrane trošarine. Trdimo pa, da predlagano zvišanje trošarin ne bo spremenilo tega trenda oziroma da se zaradi spremembe trošarin ta trend ne bo spremenil oziroma da bi bil padec prodanih količin v Sloveniji še večji.

Naj ob tem popravim tudi informacijo, ki je bila dana, da bodo gostinci lahko prodajali trošarinske izdelke oziroma tobačne izdelke, ki jih bodo nabavljali v drugih državah, pa pri tem ne bodo plačali slovenske trošarine. To je nedovoljeno. Tudi pri alkoholu velja enako. Vsi trošarinski izdelki, ki se v Slovenijo pripeljejo z namenom, da se uporabijo pri opravljanju katerekoli dejavnosti, morajo biti prijavljeni carinskemu organu in od njih mora biti obračunana slovenska trošarina, ne glede na to, ali je bila v tujini trošarina že plačana ali ne, oziroma lahko na podlagi dokazila, da je bila v Sloveniji plačana trošarina, v drugi državi članici Evropske unije zahtevajo vračilo tam plačane trošarine.

Opozorim naj tudi, da v zvezi s tobačnimi izdelki države ne določajo drobnoprodajne cene trošarinskih izdelkov oziroma tobačnih izdelkov, ampak je določanje drobnoprodajnih cen prepuščeno trgovcem oziroma proizvajalcem tobačnih izdelkov. Zato

bo imel isti tobačni izdelek zelo različno ceno, če se ga kupi v Avstriji, v Italiji ali na Hrvaškem. Pa ni ta različna cena odvisna samo od obremenitev s trošarino in davkom na dodano vrednost, ampak od cene, ki jo postavi proizvajalec oziroma trgovec pred obdavčitvijo.

Še beseda, dve o energentih. Čeprav v bistvu ta člen ne govori o energentih, so pa bili v razpravi omenjeni. V Sloveniji so cene ključnih energentov, bencina in dizla, regulirane, modelske. Zaradi tega ukinitve vračila dela trošarine ne more imeti vpliva na končno drobnoprodajno ceno, razen če bi se dogovorili oziroma če bi prišlo zaradi tega do spremembe modelske cene, ampak ključno je to, da potrošnik v tem trenutku ni niti vedel, ali je dizelsko gorivo, ki ga vzame na bencinski črpalki, mešano z biodizlom ali ni mešano z biodizlom. Cena zanj je bila enaka in stimulacija, ki je bila z olajšavo uvedena, je bila v bistvu stimulacija proizvajalcu oziroma distributerji pogonskih goriv, ki ni bila prenesena naprej končnemu potrošniku. Zaradi tega ocenjujemo, da tudi ni razloga, da bi se ukinitve prenesla naprej na potrošnika. Ko govorite o tranzitu, predvsem o tranzitu tovornih vozil, ne pozabiti, da je v Sloveniji v veljavi tako imenovana shema komercialni dizel, ki omogoča avtoprevoznikom, domačim in tujim, znižanje trošarine na nivo minimalne evropske trošarine za dizelsko gorivo, ki ga uporabljajo kot pogon. Mi smo ena redkih držav, ki to shemo uporablja. Ta državni zbor je sprejel pobudo, da bi se ta zadeva postopno ukinjala, vendar se je Vlada odločila, da tega predloga Državnemu zboru ne ponudi, to je bilo v okviru razprave v odpravljanju okolju škodljivih subvencij, prav zaradi tega, ker je bila naša ocena, da bi bil učinek ukinjanja te sheme in te olajšave za slovensko javnofinančno situacijo negativen. Toliko za sedaj, pa mogoče še kasneje. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Prijavljenih k besedi je bilo več, od mag. Vogrina in še ostalih. Vabim vas k prijavi za razpravo. Besedo ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovani, najlepša hvala za besedo.

Mislím, da že več kot leto dni ocenjujem, da se je glede trošarinske politike v Sloveniji že davno zgodila tako imenovana prebojna točka, kjer zaradi dviganja trošarinskih stopenj v bistvu dobimo manj v državni proračun preko trošarinskih prihodkov. To bom v naslednjih minutah poskušal ponazoriti tistim kolegom, ki logično sklepajo in ki imajo neko predekonomsko znanje. Verjamem, da bodo razumeli mojo razpravo.

Anekdota iz leta 1978, ko je dr. Arthur Laffer na večerji v Beli hiši novinarju Wall Street Journala na prtiček narisal znamenito krivuljo, tako imenovano Lafferjevo krivuljo, kjer dokazuje, da se na eni stopnji zgodi tako imenovana točka preboja. Ta točka preboja, ki

se je zgodila pred nami, se je zgodila nekje v letu 2012, lahko rečem, da nekje v končevanju druge Janševe vlade. To točko preboja ocenjujem s trošarinskimi prihodki, ki imajo naslednje stopnje, ki imajo naslednje sume. Prva suma, 2012, trošarina od energentov in električne energije – 1 milijarda 19 milijonov 714 tisoč evrov. Leta 2013 so te trošarine, od energentov in električne energije, znašale 968,219 milijonov evrov. Trošarina od alkohola in alkoholnih pijač je v letu 2012 znašala 94 milijonov 612 tisoč evrov, leta 2013 94 milijonov 213 tisoč evrov. Trošarina od tobačnih izdelkov je v letu 2012 znašala 445 milijonov 948 tisoč, leta 2013 pa 428 milijonov 265 tisoč. Če nekako izračunam, smo v letu 2013 glede na leto 2012 pobrali iz vseh trošarin, torej na alkohol, na goriva, elektriko in na kompleten asortiment tobačnih izdelkov, cirka 70 milijonov evrov manj trošarin. Jaz sem si zelo nazorno pogledal vaše dokumente in vaše teorije s katerimi dokazujete Slovenijo kot tranzitno državo na posebni legi in to dokazujete z nekimi cenami recimo Finske in ostalih držav. To je v nasprotju z vso logiko. Prvič, Slovenija je imela izredno kvalitetno trošarinsko politiko, izredno dobro, nekje do leta 2008, pa lahko rečemo še do druge Janševe vlade.

Potem se je pa zgodila cela vrsta prelomov. Prvič, ne razumemo trošarinske zgodbe, nakupovalnih navad ljudi. Naš cilj ni, da bi Slovenci več kadili, če govorimo o trošarinah na cigarete, ali da bi več pili, ampak da bi predvsem kot tranzitna država izkoristili svojo izredno dobro geostrateško lego in bi tujci, ki potujejo preko države, pustili tukaj preko trošarin čim več denarja. To je naša zgodba in zgodba Slovenske demokratske stranke. In verjamem, da tudi zgodba ostalih strank, ki nekako sledijo tem ciljem. Slovenija izkorišča na svojo izredno dobro geostrateško lego in neko svojo etiketo v srednji Evropi, da ima izredno ugodne cene cigaret, alkohola in goriva. Vsaj imela jih je. Ljudje so vse to absorbirali, nekako so si zapomnili vse te zgodbe. Gre za posebne nakupovalne navade ljudi, gre za celo psihologijo prodaje in vsega tega nobena od vaših teorij nikoli ni upoštevala. Torej, Vlada Alenke Bratušek se ni spopadla z nobenimi resnimi strukturnimi reformami, ni hotela posegati v svojo levo volilno bazo, ampak je po liniji najmanjšega odpora lahkomiselnó razmišljala, da lahko dvigne trošarine in da bo napolnila državni proračun. To je totalno zgrešeno. Torej, uničuje te lahke prihodke, lahko rečem, lahke prihodke na račun tujcev v Sloveniji. Na tej Lafferjevi krivulji, če si dobro pogledamo, je padec v enem letu 70 milijonov trošarin. Lafferjeva krivulja nam tu dokazuje, da če se bodo trošarine povečevale, bo samo za majhen dvig trošarin po vsej verjetnosti sledil v naslednjem letu, 2014, kaos na svoji področju. Jaz računam, da se nam bo zgodil padec nekje od 120 do 130 milijonov evrov iz prihodka trošarin naslednje leto. To lahko tudi dokažem in

verjamem, da bo to sledilo, če boste implementirali ta zakon in sledili točno tem besedam, o katerih je danes gospa državna sekretarka govorila.

Naslednji moj prispevek v odgovoru na vas je asortima tobačnih izdelkov. Ja, v Sloveniji je kupna moč izredno poniknila, je izredno manjša in ljudje so se odločili za ostale tobačne izdelke, na katerih so manjše trošarine. Odločili so se za drobno rezani tobak, kar pomeni, kot sta danes rekla in pravilno ugotovila kolega Pogačnik in kolega Širčelj, da kadijo enako, ampak so šli na drobno rezani tobak, kjer so trošarine manjše. Zaradi tega seveda država dobi manj, kadičev v Sloveniji pa imamo več. In to je vsa ta zgodba. Torej, vi, kolikor sem zdaj ugotovil, hočete torej dvigniti trošarine na drobno rezani tobak, kjer so bile zmanjšane, moram pa povedati, da je potem naslednja stopnja, ki se bo zgodila, da se ljudje več ne bodo odločali za drobno rezani tobak v Sloveniji, ampak se bodo odločali za drobno rezani tobak v Avstriji, na Hrvaškem in tako naprej. Seveda se bodo odločali za drobno rezani tobak tudi na črnem trgu, o katerem mislim, da ne rabim več razpravljati. Tudi vsa statistika kaže, da se je v zadnjem letu izredno povečal črni trg.

Na koncu se je treba vprašati, kaj je naš cilj. Ali je naš cilj to, kar dela recimo v Evropski uniji Luksemburg? Ali ste bili kdaj v Luksemburgu? Ali veste, da ima recimo Luksemburg mislim da 15 do 20 % BDP iz prihodka od trošarin? Torej živi na račun celega omenjenega območja Nemčije, Belgije, Francije. In lahko rečem, da so bencinske črpalke v okolici meja, torej v Nemčiji, 30, 40 kilometrov od meje, dobesedno poniknile. Ne nazadnje, spoštovana državna sekretarka, pred dvema dnevoma sem bil v Avstriji, na obmejnem pasu v avstrijski Radgoni, črpalke so polne avtomobilov iz Maribora, Murske Sobote in tako naprej. Naše črpalke pa prazne.

Torej, vaša trošarinska politika je totalno zgrešena. Če boste zastopali take interese, kar takoj pozivam vas in ministra za finance, da v trenutku odstopita, ker sta naredila najmanj 70 milijonov škode v zadnjem letu. V zadnjem letu ste naredili 70 milijonov evrov škode! 70 milijonov evrov škode ste naredili! Ali boste prevzeli za to odgovornost, zaradi napačne teorije, ki jo imate na račun trošarinske politike? Vsi kazalci to dokazujejo. In vi hočete še dvigniti trošarine.

Torej, zdaj sem vam dokazoval, ljudje so se odločili za substitute, tako kot se odločajo za substitute zaradi vašega povečanja DDV, ne kupujejo več slovenskega alpskega mleka, ampak se odločajo za substitute, za italijansko alpsko mleko, ker je cenejše. In se odločajo za substitute pri sadežih, ko se ne odločajo za slovenska jabolka, ampak za druga jabolka. Zaradi tega, ker je zmanjšana kupna moč in to je psihologija prodaje. To je psihologija prodaje predvsem v državi, ki ima izredno zmanjšano kupno moč na račun gospodarske krize. In vi

tega ne razumete. Vi tega ne razumete. To ni teorija beograjske ekonomske šole, to so teorije resnih ekonomskih šol. In verjamem, da si boste pogledali kazalce in tako imenovano prakseologijo, ki je bila izredno dober pripomoček tudi za avstrijsko ekonomsko šolo, ko so postavili te teorije.

In poglejte, gospa Vraničar, verjamem, da to morate zastopati, da to ni vaša teorija, da zastopate interese ne vem koga, ampak menim, da je naš cilj dobiti čim več denarja na račun tujcev, na račun tranzita, v slovenski državni proračun. Jaz upam, da je to naš skupni cilj. Jaz upam. Poglejte, verjamem, da boste spregledali, ker smo mi v času druge Janševe vlade tudi postavili uredbo, s katero lahko vi mesečno tipate trg in tako prilagajate trošarine razmeram na trgu. Imate uredbo, s katero lahko tipate mesečno in za vsako sejo vlade nekako dvigujete ali pa spuščate trošarine in to je že davno preseglo vse meje. Že davno smo preko točke prevoja in pobiramo že celo leto manj trošarin, predvsem na račun tujcev.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Besedo ima mag. Mateja Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Prepričani drugače prepričanega tako težko prepriča, da spremeni prepričanje.

Zaradi tega ne gojim upanja, da bi vas lahko prepričala v to, da me poskušate razumeti. Ampak podatki kažejo svoje. In če že želite, se je prelom zgodil z zadnjimi spremembami Zakona o trošarinah, ki je polno zaživel v letu 2013. Kar se tiče tobačnih izdelkov in zniževanja prodanih količin. Kar se tiče trošarin na energente, so bile trošarine na posamezne energente najvišje leta 2011 in v začetku 2012, v lanskem letu pa so se stabilizirale. In vi trdite, da je bila v bistvu do začetka leta 2013 trošarinska politika na področju energentov idealna? Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima mag. Ivan Vogrin.

Imate repliko? Ste bili narobe razumljeni? Gospod Franc Breznik, imate repliko.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Glejte, gospa državna sekretarka, jaz ne govorim, da je idealna. Jaz vedno pogledam rezultate, koliko smo pobrali. In zakaj vi kot predstavnica vlade niste reagirali na tem trgu? Zakaj niste reagirali? Veste, mi nismo v srednjem veku, da se vse vrti okoli zemlje. Ne vrti se vse okoli zemlje ali pa okoli Slovenije. Ostale države so pa optimizirale trošarinsko politiko in so izkoriščale Slovenijo. To vam hočem povedati. In to bodo zdaj počeli Hrvati, to sta vam povedala kolega Pogačnik in kolega Širčelj. O tem ne rabimo razpravljati.

Saj ni pomembna samo makroekonomska politika ali pa trošarinska politika Slovenije, pomembne so tudi ostale politike, mi smo nekje v osrčju tega vsega. In vsekakor reagirajo tudi

ostale države in tukaj je vedno en boj, ki bije. Vedno en boj, ki prepriča tiste, ki konzumirajo alkohol, bencin, tobak in vse ostalo, da se odločajo in ljudje se dnevno odločajo. Dnevno se zgodi milijone in milijone racionalnih ali pa tudi neracionalnih odločitev na trgu. Tako trg reagira, spoštovana državna sekretarka. In rezultati kažejo, da vlada ni reagirala. Vlada bi mogla reagirati že v letu 2013. Mogla bi reagirati in ni reagirala. Ko so se nam praznile bencinske črpalke, ko so se nam praznile trgovine, ko smo prodali tujcem manj cigaret. In tisti Slovenci, ki so to konzumirali, so se že odločili za substitute, šli so na drobno rezan tobak, ki ima pol manjšo trošarino, doma si delajo cigarete in tako naprej. Tujci pa so zmanjšali porabo. In lahko vam povem, da tujci pustijo v Sloveniji – to je težko ugotavljati statistično – ampak je nekje pri 400 milijonskem trgu nekje več kot 200 milijonov tujega denarja v tem trenutku. Torej tistega denarja, ki ga tujci pustijo preko trošarin v Sloveniji. Več kot 200 milijonov evrov. S tem denarjem se vi igrate. S tem denarjem se vi igrate danes.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Besedo ima mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Zgodovina kaže naslednje. Telesno in duhovno zdravost so ohranili ljudje v težkih časih, če so ohranili zdrav odnos do humorja. Pa začnimo s humorjem. Nekateri oziroma večina vas se bo spomnila Staneta Dolanca, on se je bolj proklamiral za Jugoslovana kot za Slovenca, zato je tudi govoril jugoslovanski jezik, pa bom jaz tudi v jugoslovanskem jeziku povedal. On je rekel naslednje: "Teško je u ovim vremenima tako jake konkurencije biti budala." Misel, ki veliko pove.

Glejte, analiza kaže, da imamo pravzaprav dve vrsti vlad, funkcionalne vlade in nefunkcionalne vlade. Nefunkcionalna vlada deluje na tak način, da se zadolžuje in dviguje davke. To dela naša vlada, ki ne funkcioniра. Bom povedal nekaj konkretnih primerov. Vlada ne deluje. Vlada misli, da deluje, ker to je lahko narediti, to znamo vsi narediti. Funkcionalne vlade pa ustvarjajo pogoje za rast gospodarstva, za ustvarjanje. To pa mi z vsakim zakonom uničujemo.

Tukaj imamo pred seboj štiri predstavnike vlade, tri prijetne gospe in enega gospoda, ki so odlični primeri razlike med diktaturo in demokracijo, ki je skoraj ni več. Jaz seveda dve gospe odlično poznam, sem tudi v dobrih odnosih, jih spoštujem, vendar je ta služba težka, ker moraš poslušati druge in delati po diktatu drugih. Verjamem, da je to težko. Glejte, diktatura pravi bodi tiho oziroma, se bom kar metaforično izrazil, drži gobec. Demokracija pa pravi to, kar zdaj gledamo. Vse tri gospe so lepo nasmejjane, se smeji, tudi gospod, ki si misli: "Vi kar govorite, mi tako delamo po svoje." Tako deluje ta vlada.

Če gremo na sivo ekonomijo. Glejte, žal ste izgubili stik z realnostjo. Veste zakaj? Ker dnevno potuje v tujino veliko veliko tovornjakov, "šleperjev". Ti bodo zdaj vozili cigarete iz tujine in ne bodo tega v gostilnah ali lokalih prodajali, ampak svojim prijateljem, pa bodo šli za to na pijačo. Dajte razumeti, da ste vi tisti, ki pospešujete sivo ekonomijo, ker ljudje morajo delati na črno in prodajati na črno. Zdaj mi povejte, kako si razlagamo, da so v Miloševićevih časih ljudje v Srbiji preživeli s 100 evri plače, če pa je bilo stroškov 400 evrov. Ja, s sivo ekonomijo, dame in gospodje. In kdo je bil kriv za sivo ekonomijo? Vlada, Milošević. In kdo je zdaj kriv? Vlada in parlament.

Gospod Šircelj je rekel: "Upam, da veste, kaj delate." Gospod Šircelj, Jezus Kristus je rekel: "Bog, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo." To piše v Svetem pismu. In ne vedo, kaj delajo. To kažejo vsi rezultati. Da pa je mera polna, delate tako – pa ne mislim zdaj osebno, vlada in tudi parlament je soudeleženi – da bo pravzaprav verjetno nekoga treba obtožiti za narodno izdajstvo. Namreč, ko je Hitler leta 1941 prišel v Maribor, je rekel: "Napravite mi to deželo nemško!" Njemu to ni uspelo. Gospodu Urošu Čuferju in eliti okrog njega – o tem piše Franček Drenovec v knjigi Kolaps elite – je to uspelo. Mi smo severovzhodni del Slovenije napravili nemški. In glejte, tu imam fotografijo, kjer piše, da so se predstavniki slovenskih strank slikali z Mussolinijem in mu čestitali, da je priključil jugoslovansko pokrajino Italiji. Danes lahko čestitamo dr. Urošu Čuferju in nekaterim, da so priključili severni del Slovenije že na pol k Avstriji, ta del pa k Italiji in Slovenija praktično več ne obstaja, dame in gospodje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Besedo ima Jasmina Opec.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala lepa za besedo.

Prav je, da določene ukrepe, ki jih sprejemamo, ne gledamo samo skozi finančne kazalnike, ampak da jih pogledamo nekoliko širše. Danes smo že slišali, da prodaja cigaret in tobačnih izdelkov pada. Pričakovali oziroma želeli bi si, da bi verjetno sočasno s tem padalo tudi število kadičev v Sloveniji. Pa je temu res tako? Nacionalni inštitut za javno zdravje je letos januarja objavil podatke, da smo imeli leta 2008 v Sloveniji 20,7 % kadičev starih med 15 in 64 let, danes jih imamo 24 %. Kje torej naši kadičci, če prodaja tobačnih izdelkov pada, kupujejo cigarete? Slišali smo, da se odpravljajo po cigarete preko meja, tja, kjer so cene nižje. Ampak kar mene veliko bolj skrbi, je razmah črnega trga na področju prodaje cigaret. Strokovnjaki nas namreč svarijo pred tem, da visoke dajatve na cigarete pospešujejo tihotapljenje cigaret oziroma razmah črnega trga. In tukaj se srečujemo predvsem z dvema nevarnostma. Ena nevarnost je ta, da se na ta način financira organizirani kriminal, druga

nevarnost pa je, da so te cigarete, ki se nahajajo na črnem trgu, zato ker jim ni treba izpolnjevati zdravstvenih, varnostnih standardov in ker niso v skladu z evropskimi pravili o ravneh nikotina in drugih škodljivih snovi, za zdravje ljudi veliko bolj škodljiva.

Vsi se zavedamo, da so cigarete res škodljive za ljudi. Sama sem nekadilka, ampak naša prvotna naloga mora biti, da poskusimo res vplivati na to, da bo zdravje ljudi v naši državi čim boljše. In taka trošarinska politika, ko spodbujamo nekako delovanje črnega trga, kjer ljudje konzumirajo cigarete, ki so veliko bolj nevarne za zdravje ljudi, zagotovo ni korak, ki bi prispeval k boljšemu zdravju. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Besedo ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Temeljni namen tega zakona je dvig trošarin na tobak in tobačne izdelke in s tem tudi dvig cene tobaka in tobačnih izdelkov. Vlada priznava in ne nazadnje tudi zelo jasno pove, da je to zaradi tega, ker želi povečati prihodke v proračun, zaradi kritja dela luknje, ki je nastala s padcem nepremičninskega davka. Torej, da smo si, spoštovane kolegice in kolegi, na jasnem, dvig cene tobaka in tobačnih izdelkov ni zaradi skrbi za zdravje Slovenk in Slovencev, zato, da bi ljudje manj kadili in da bi s tem na nek način vplivali torej tudi na ugodnejšo pozicijo zdravstvene blagajne. Zato sleherna zloraba te diskusije glede dviga trošarin v smeri, češ s tem tudi skrbimo za zdravje, ni na mestu, je poceni propaganda, demagogija in zavajanje. To je bilo namreč podkrepjeno s številnimi dokazi o tem, da se v Sloveniji poraba tobaka in tobačnih izdelkov ne zmanjšuje. Zmanjšuje pa se prodaja na domačem slovenskem trgu in ker se zmanjšuje prodaja, je učinek tudi manj pobranih davkov. Kajti od porabljenega, ki se kupi v tujini ali na sivem trgu, slovenski proračun nima nič oziroma ima škodo, kajti slovenski proračun plačuje za zdravljenje teh ljudi, ki so kupili ali kupujejo to zunaj. Zato bi bilo zelo dobro, da si nalijemo čistega vina, ko govorimo o tem zakonu.

Torej, vlada goji prepričanje, da bo z dvigom cen tobačnih izdelkov – tobaka, cigaret in drugih tobačnih izdelkov – pridobila v proračun več denarja, pri čemer pa ni naredila ene temeljne analize učinkov dviga trošarin, kar bi morala storiti. Vlada zanemarija vrsto dejavnikov, ki bodo vplivali na prodajo tobačnih izdelkov v Sloveniji zaradi dviga trošarin. Da si ne izmišljujem, potrjuje tudi revizija Računskega sodišča, ali analiziramo učinke predlaganih in sprejetih predpisov na uporabnike in ne nazadnje na širšo družbo. In Računsko sodišče ugotavlja, da praviloma ne. To se pravi, da vsi predpisi, ko pridejo v parlament – spoštovani predsednik parlamenta, to je zelo dobra diskusija tudi za vas – nimajo ustrezno analiziranih učinkov tako na uporabnika kot na

celotno družbo. In zato se dogaja, da jih nenehno popravljamo in spreminjamo, saj ne dosežejo tistih učinkov, zaradi katerih so poslani v parlamenta. In poslanci Slovenske demokratske stranke nenehno opozarjamo vlado, da učinki tega konkretnega zakona, novele Zakona o trošarinah, še posebej v delu, ko govorimo o višji obdavčitvi tobačnih izdelkov in cigaret, ne bodo prinesli v proračun zelenih učinkov. Zdaj lahko verjamete nam - opoziciji, lahko pa verjamete državni sekretarki oziroma ministru.

Nekaj pa je tudi logika. Logika je ta, da je vlada povsem zanemarila, povsem zanemarila učinek vstopa Hrvaške v Evropsko unijo pri simulaciji nadaljnega padca prodaje tobaka in tobačnih izdelkov v Sloveniji. Kajti vrsta državljanov, kadilcev, bo zlasti v obmejnem območju kupovala cigarete in tobačne izdelke zlasti tam, kjer so cenejši. Tako se pač racionalni kupec obnaša. In vlada sledi dosedanjemu trendu padca prodaje, ne upošteva pa tega učinka vstopa Hrvaške v Evropsko unijo in ne upošteva, da je na hrvaškem trgu zaradi bližine Bosne, tudi Srbije in ostalih držav, več sivega trga in pravzaprav ogromna ponudba tudi nelegalnih proizvodov iz tobaka in cigaret. In seveda bo to imelo učinek na količino prodanih tobačnih izdelkov v Sloveniji, na pobrane trošarine, ob tem, da se bo ta cena in ta cenovna razlika med slovenskim in hrvaškim trgov povečala.

Kaj je pomembno? Pomembno je tudi, da vlada zanemarija učinek padca kupne moči. Torej, pomemben segment pri odločitvi, ali bomo kupovali v Sloveniji drage tobačne izdelke, ali šli raje drugam, ali se ozrli na sivi trg, je seveda tudi to, koliko zaslužimo vsak dan oziroma koliko dobimo vsak dan. In če je tega denarja manj, je motiv, da se gre ceneje tudi dlje, večji. In jaz ne bom povedal nič novega, če povem, da so večji davki humus, prav humus, gnojilo, za sivo ekonomijo in črni trg. Tisti, ki misli, da bo dvigoval davke in da bo s tem pritegnil k sebi več legalnih potrošnikov, se seveda moti. In to ne velja samo na področju tobaka, temveč tudi na drugih področjih.

Jaz državno sekretarko naravnost vprašam. Ali vi mislite, spoštovana sekretarka, da bo zaradi tega dviga trošarin tudi manj kadilcev v Sloveniji, manj uporabnikov tobaka oziroma cigaret in tobačnih izdelkov? Če menite, da ja, se pravi, če je tudi ta zdravstveni vidik, vas sprašujem, koliko. Če je vlada analizirala učinke, mora vedeti, da bo zaradi tega trošarinskega zakona v Sloveniji, ne vem, na primer za 1 % manj kadilcev. In vas sprašujem: Ali imate te analize oziroma ali imate tudi te podatke? Zanima me tudi naprej, koliko bomo zaradi tega prihranili v zdravstveni blagajni, če bo manj kadilcev. Jaz o tem v zakonu nisem bral, če govorimo o spremljajočih poglavjih zakona, kjer morajo biti analizirani tudi učinki.

Spoštovani, v Slovenski demokratski stranki in tudi sam osebno sem prepričan, da bo zaradi tega dviga trošarin izničen učinek

celotnega zakona, se pravi to, da bi v blagajno pobrali več. Saj je dvig trošarin oziroma trošarinski zakon namenjen samo polnjenju proračun in ničemur drugemu. Ima pa seveda tudi druge učinke. Ima pa seveda tudi druge učinke in Vlada jih podcenjuje oziroma jih sploh noče videti. Tu smo prepričani, da smo – res je – z dosedanjo trošarinsko politiko prišli že do te meje ali pa celo čez to mejo, ko nam je začela drastično padati tudi prodaja. Jaz se z državno sekretarko strinjam, da je bila ta poteza narejena že v preteklosti, v letu 2012, ampak to v nobenem primeru ne pomeni, da je treba s tem nadaljevati ali celo zadevo še poslabševati. In to delate. Vi to delate. Vi danes dvigujete trošarine in mislite, da boste s tem kaj popravili. Ne boste, teh prihodkov v proračun, žal, ne bo. In se bojim, da nimate rezervnega scenarija, kajti proračun je sprejet, denar v proračunu se troši. Vi danes popravljate padec enega zakona in upate na najboljše, pri tem pa zanemarjate te učinke, na katere vas opozarjamo. Torej, na čisto preprost učinek – če dvignete ceno nekemu izdelku, to ne pomeni, da bo zaradi dviga cene, zaradi višjih davkov tudi več pobranega davka ali toliko več pobranega davka, kot načrtujete.

Spoštovana državna sekretarka, upam, da tega ne boste vzeli osebno, ker ni tako mišljeno. Vsi poslanci člani Odbora za finance smo bili pravzaprav na nek način, moram reči, res presenečeni nad vašim osebnim angažmajem pri sprejemanju zakona o obdavčitvi nepremičnin. Vi ste z nami preživeli ure, skoraj noči, ko smo ta zakon sprejemali. Ta zakon ste branili do zadnje kaplje krvi. Jaz pravim, da do zadnje kaplje tuje krvi, rekel bi, da krvi gospoda ministra. Vi ste bili tam in ste po moji oceni, kolikor vas poznam, strokovno verjeli v ustreznost in korektnost teh rešitev in ste jih zagovarjali. Pošteno, pravično, korektno, profesionalno. Spoštovana državna sekretarka, vi ste na Ustavnem sodišču doživeli polom. Ustavno sodišče je razveljavilo ta zakon v vseh bistvenih elementih. V vseh bistvenih elementih ...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Mag. Vizjak, moram vas kljub vsemu opozoriti, da govorimo o trošarinah ...

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Ja, spoštovani predsednik, bom zelo jasen, kako se to nanaša na ta amandma.

Danes nam namreč tu govorite in predstavljate določene številke. Tudi takrat ste nam jih. Del koalicije vam je takrat verjel. Strokovno je zadeva pogorela. Vi ste ponudili odstop, minister Čufer ga ni sprejel. Danes nam predstavljate številke. Kako naj vam verjamemo? Danes nam predstavljate številke, da bo učinek tega zakona, če se ne motim, 17 milijonov v letošnjem letu in čez 30 milijonov, ali obratno, skratka, okrog 15 milijonov evrov v letošnjem letu in okrog 20 milijonov prihodnje leto. Kako vam naj verjamemo? Kako naj vam verjamemo vis-à-vis

tega, da je logično, da bosta dvig cen in dvig davka povzročila padec prodaje v Sloveniji, ker smo odprta država, imamo okolico okoli sebe, ki je blizu? Ni daleč, ni na Finskem. Sam konkretno prihajam iz Brežic in imamo recimo Zagreb 20 kilometrov stran. Ni noben problem iti natočit rezervoar in hkrati, na primer, ... Čeprav sam nisem kadilec, ne kadim in tudi ne nameravam, ampak tisti, ki je, se bo racionalno obnašal. Torej, kako naj vam verjamemo ob tem, da smo doživeli že eno tako negativno izkušnjo?

Spoštovani predsednik Državnega zbora, gre za zaupanje. Gre za zaupanje zakonodajne veje oblasti do tistih, ki pridejo s predlogi zakonov sem, ki so pravzaprav že doživeli fiasko – strokovnega, ne političnega, strokovnega – in naj jim še kar naprej verjamemo.

Jaz temu ne verjamem in zaupam zdravi pameti. In verjamem, da ne bomo pobrali tega davka z nenehnim dvigovanjem trošarin. Tega davka ne bo in bo problem vse večji in ga boste opazili enkrat v jeseni, ko bo že daleč prepozno.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala. Besedo ima gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka s sodelavci, kolegice in kolegi!

Glede sprememb tega zakona oziroma glede teh trošarin, ki jih danes obravnavamo, predvsem na tobačne izdelke, seveda je Vlada nekatere popravke trošarin za naftne derivate že storila. Jaz sem seveda prepričan, da gre vedno vsaj za, najmanj tri vidike pri teh trošarinah. Prvi, očiten v današnji razpravi in namen današnje obravnave zakona, je seveda proračunski. Sta pa dva izredno pomembna, eden je zdravstveni, predvsem pri tobačnih izdelkih, drugi pa ekološki, to je pri trošarinah na naftne derivate. Jaz nisem najbolj kritičen v tem trenutku do Ministrstva za finance, ki pač rešuje to, kar misli Vlada, da je najbolj enostavno in najhitreje možno tudi reševati. Jaz sem kritičen do Ministrstva za gospodarstvo. Jaz upam, da bo nov minister potegnil voz v pravo smer. Še bolj pa do Vlade oziroma predsednice Vlade, ki nima sreče z imenovanjem novega ministra za zdravje. To, kar se dogaja, je pa, verjemite mi, popolnoma nesprejemljivo ob situaciji, ki v zdravstvu sicer je. Če bi bile zadeve normalne, bi še nekako prenesel, ampak to, da najmanj pet mesecev nimamo zdravstvenega ministra – pustimo tisti mesec, ki sploh ne šteje – to je nepojmljivo in neopravičljivo. Toliko o teh vidikih. Zagotovo gre na področju trošarin za pogonska goriva, kot sem rekel, za ekološki vidik. Mislim, da se nekatere stvari malenkost izboljšujejo na področju javnega prometa. Nekaj več je teh linijskih prevozov, tudi kombinirane vozovnice dajejo nekatere določene rezultate, cenejše vozovnice za dijake in študente in tako dalje.

Vendar smo žal na tem področju izredno veliki dolžniki v Sloveniji.

Sedaj pa na splošno. Jaz nimam teh podatkov, nisem član Odbora za finance, nimam vseh teh primerjalnih podatkov o trendu prodaje in tako dalje, ampak se strinjam s temi razpravami, da je dvig trošarin mnogokrat dvorezen meč. Jaz se spomnim še iz časa bivše države, takrat se je prometni davek na uvožene drage pijače povečal v enem obdobju v začetku 80. let za 500 %, in mi je enkrat prodajalka v samopostrežni trgovini rekla: "Veš kaj to za nas pomeni? Prej smo dve taki steklenici tega prodali dnevno, sedaj smo prodali pa eno v enem mesecu." To je kot primerjava, ampak jaz verjamem, da tudi tiste steklenice ne bodo rešile države. Ampak skupno se pa zagotovo sešteva. Jaz na drugi strani že kar nekaj let, vsaj ko se pogovarjamo o tej transportni in trošarinski politiki, vedno omenjam dobesedno prazne bencinske črpalke, vsaj kar se tiče tujih tovornjakov. Spomnimo se še pred desetimi in več leti, ko so bile naše bencinske črpalke polne tujih tovornjakov. Danes na tej relaciji, ko se vozim v službo v Ljubljano, redkokdaj, izredno redkokdaj vidim kakšnega tujega tovornjaka, ki obstane na bencinski črpalci. Na postajališču in počivališču seveda, počivališča so polna zaradi zakonodaje in obveznega počitka šoferjev. Ampak na bencinski črpalci praktično ni tujega tovornjaka, domači pa predvsem zaradi tega, ker imajo sklenjene neke pogodbe z našimi prodajalci naftnih derivatov, torej ali pogodbe ali druge načine plačil, točijo goriva tudi pri nas.

Prej je bilo večkrat opozorjeno na ta nakup v sosednjih državah. Jaz osebno absolutno kupujem ne samo v Sloveniji, ampak tudi slovenske proizvode, tudi v naših trgovinah, ne glede na ceno. Ampak jaz si seveda, priznam, to lahko privoščim. Tisti z najnižjimi dohodki, ki so pod mejo še normalnega za preživetje, pa ... Verjamem pa, da marsikdo, ki ima mnogokratnik plače najvišjih državnih funkcionarjev, tudi ministrov in predsednika vlade, mnogo stvari žal ne kupuje ne slovenskih in ne v Sloveniji. Ampak pri njih resnično rečem žal, ker bi to zagotovo lahko počeli.

Tako da jaz ne vem, kaj naj še rečem. Bojim se tudi to, kar kolegi razlagajo, da bo ta dvoreznost tega ukrepa lahko prinesla žal manjše rezultate za tisti namen, za katerega je danes ta obravnava. Na to, da pa nimamo nekih zadev in pa povratnega odgovora s strani zdravstva in tako naprej, pa na ponovno rečem žal. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Naslednji ima besedo gospod Marko Pavlišič.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Vedno je zabavno v tem državnem zboru, ko nekdo začne s tem, da je potrebno hudo ekonomsko predznanje za razumevanje

njegove razprave, potem pa nadaljuje z anekdoto o nekem prtičku in tako dalje. Ampak pustimo to ob strani.

Omenjeno je bilo, da smo leta 2013 pobrali 70 milijonov manj trošarin in to je bilo razloženo z napačno trošarinsko politiko. Pa pogledjmo vseeno, kakšna je bila trošarinska politika na področju bencina v letu 2013. Letos smo startali s trošarino v višini 0,5459 evra na liter neosvinčenega bencina in leto smo končali z 0,5146 evra na liter neosvinčenega bencina. Se pravi, da se je v letu 2013 trošarina na bencin znižala, za cirka, tako »od oka«, 5, 7, 8 %, nekaj takšnega, Toliko se je znižala leta 2013 in po mnenju nekaterih tukaj je bila to napačna trošarinska politika. Če pogledate gibanje trošarin na bencin v tem letu, je, mislim da enkrat sredi leta, za kakšen cent preseglala to maksimalno raven na začetku leta, ampak ves čas je bila pa praktično pod to začetno stopnjo tistega leta. In če je bila takrat po mnenju nekaterih ta trošarinska politika očitno napačna, kakšna je potem prava politika? Pa jaz tu ne želim govoriti o tem, da je dvig tista prava, ampak samo sprašujem, kakšna je potem prava trošarinska politika.

Če je dvig trošarine na tobak zgrešen, ali je potem prava pot, da spuščamo trošarine na tobak? Tukaj moramo pogledati že omenjeno tabelo, ki jo je omenil gospod Pogačnik in rekel, da bi raje videl drugačno tabelo. Jaz bi tudi raje videl drugačno tabelo, ki bi imela bistveno več podatkov, bistveno bolje bi povedala, kaj in kako je na tem področju, pri čemer bi omenil, da je bila zelo podobna tabela uporabljena tudi leta 2012, ko je takratna vlada, v kateri je bil finančni minister gospod Janez Šušteršič, dvigala trošarine. Takrat je bila uporabljena popolnoma enaka tabelica z eno izjemo oziroma razliko. Hrvaška takrat ni bila vključena v to tabelico. Se pravi, ni bila vključena sosednja država, s katero imamo največjo mejo. Država z najdaljšo mejo s Slovenijo ni bila vključena v to tabelico. Verjetno je uradni razlog za to, da takrat Hrvaška še ni bila članica Evropske unije. Ampak hočem reči, če ta tabelica dandanes ne ustreza, takrat je pa v redu ustrežala, ali niso to dvojna merila? Pa pogledjmo vseeno vsebino te tabelice, ker se moramo posvetiti tej vsebini. Vsebinska te tabelice nam pove, da imajo v Avstriji v povprečju 24 % dražje cigarete kot v Sloveniji. In ta tabelica nam pove, da ima Italija, naslednja država, na katero mejimo, 40 % dražje cigarete kot v Sloveniji. To je razvidno tudi iz grafov, ki jih je gospod Pogačnik kazal. Verjetno sta bili na levi Avstrija in Italija, na desni sta bili pa verjetno Madžarska, kjer imajo 8 % nižjo ceno in Hrvaška, kjer je 17 % nižja cena. Pa mislim, da je gospod Pogačnik dodal na ta grafek še dve državi, Bosno in Srbijo, vsaj omenil jih je, ne vem, če jih je dal tudi na graf, vendar v tistih tabelicah leta 2012 pa teh držav ni bilo. In zdaj, če že poslušamo o tem, kako je takšna trošarinska politika zgrešena in kako so te cene zgrešene, se vprašamo: zakaj pa ni ta politika zgrešena v Avstriji? Zakaj

pa ni ta politika zgrešena v Italiji? Zakaj pa tam prenesejo te višje cene, zakaj pa argumenti, ki jih danes navajate tukaj, tam ne držijo? Zakaj tam ti isti argumenti ne držijo? / oglašanje iz klopi/ Gospod Vizjak omenja kupno moč. Ja, seveda, ampak tudi Avstrija je tranzitna država, tudi Avstrija bi lahko dobila obilo denarja iz tranzita, ko bi tam kupovali, če bi bila cena še nižja. Zakaj je ta politika v Avstriji in Italiji za vas ustrezna, v Sloveniji pač ni in bi raje, da sledimo politiki, ki jo imajo na Hrvaškem, ki jo imajo v Bosni, ki jo imajo v Srbiji? Skratka, dragi kolegi, če sem vas razumel, zagovarjate to, da naj se pri svojih politikah namesto po zahodu in severu zgledujemo po jugu in vzhodu. Skratka, da gremo na Balkan. Ali pa sem kaj slabo razumel. Saj boste poskusili še enkrat razložiti.

Tudi sam bi si želel, da bi se na področju trošarine odločali bistveno bolj strokovno, da bi zasledovali nek zelo jasen cilj in ta cilj bi po mojem mnenju moral biti, da imamo čim večji izplen od tujcev iz naslova trošarin. Izplen od domačinov mi ne potegne, raje bi videl, da je naš cilj čim večji izplen s strani tujcev. Ampak zato, da bomo končno začeli v politiki delovati bolj strokovno, je potrebno vseeno imeti neko ustrezno mero, nekaj osnovne intelektualne poštenosti. Ko ocenjujemo neko zadevo, uporabljamo iste vatlje in iste argumente, ne pa, da ko z nekim ukrepom pride gospod Janez Šušteršič pred ta visoki zbor, takrat poskamo, ko pride pa s temi zelo enakimi ukrepi gospod Uroš Čufer, ga pa interpeliramo. / oglašanje iz klopi/ Ja, pogledjte, ta osnovna mera intelektualne poštenosti bi zelo zelo pomagala pri temu, da bi v politiki delovali bistveno bolj strokovno. Upam, da se s tem strinjate.

Za konec bi samo ponovil še eno retorično vprašanje, pa tudi jaz ne bom odgovoril na njega. Ja, kdo pa tanka na finskiem?

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Videla sem roke za replike. Bilo jih je zelo veliko in veliko naenkrat, ampak gremo lepo po vrsti. Kot sem ocenila, se je prvi prijavil k repliki gospod Vizjak, potem gospod Pogačnik, potem gospod Šircelj in potem gospod Breznik.

Izvolite, gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Očitno nas kolega Pavlišič ni razumel, ko smo poudarjali primerjave trga tobačnih izdelkov v Sloveniji s sosednjo Hrvaško in je rekel, zakaj se ne zgledujemo po severnih ali pa bolj razvitih državah. Posledica tega zakona in dviga trošarin na tobak bo višja cena tobaka. Višje cene tobaka seveda kupujejo ljudje, dobršen del prodaje je v Sloveniji žal odvisen od domačega trga, ne od tranzita, ampak od domačega trga. In seveda je pri tem treba upoštevati kupno moč prebivalstva oziroma prihodke prebivalstva. In zato se je potrebno primerjati s tistimi, ki imajo primerljivo kupno moč, ne s tistimi, ki imajo dvakrat ali trikrat višjo

kupno moč. Kajti tisti, ki imajo primerljivo kupno moč, se tudi obnašajo primerljivo. Zato, spoštovani gospod Pavlišič, smo se primerjali s temi državami, ki so z nami po kupni moči primerljive. Ko bi se vi v tej vaši vladi Alenke Bratušek radi primerjali z razvitimi, se prosim tudi dajte. Primerjajte se po plačah in po ostalih prihodkih ljudi, po tem se primerjajte. Naredite to državo primerljivo tem vašim zgledom tudi po prihodkovni liniji prebivalstva. Ne pa samo po cenah in davkih, kot vi radi počnete. To je ena stvar, ki vam jo želim povedati.

Druga pa je, ko ste tukaj podcenjevali opozicijo in nas, ki razpravljamo, in rekli, da smo dvolični, ko ene ukrepe prinese pred ta zbor recimo minister za finance v takratni Janševi vladi, gospod Šušteršič, ki je bil iz vrst Državljske liste, in seveda danes, ko podobne ukrepe prinese pred ta zbor ta vaša sedanja vlada. Veste, kaj je bistvena razlika tega in zakaj na to različno gledamo? Gospod Šušteršič je namreč skupaj z mano in drugimi kolegi v vladi prinesel paket ukrepov, ki so naredili in sledili enemu cilju. Med njimi so bile tudi trošarine. Pa še vrsta drugih ukrepov, ki ste jih pozabili naštet. Skratka, bila je ena pahljača ukrepov na prihodkovni in odhodkovni strani za uravnoteženje javnih financ. Tudi ZUJF je bil takrat. Pa še marsikaj. Skratka, šlo je za sistem, za sistemsko uravnoteženje javnih financ na odhodkovni in prihodkovni strani. Kaj pa vi danes počnete? En gasilski ukrep, en nadomestek za nepremičninski davek, za katerega sploh ne veste, niti približno ne, kakšne učinke bo prinesel. In pri tem ne poveste nič konkretnega, kaj boste naredili na odhodkovni strani. To je velika razlika in zato tudi naša kritika.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Gospod Pogačnik, replika.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Repliko imam na razpravo kolega Pavlišiča. Če je tukaj zagovarjal strokovnost, mislim, da tistih besed, ki jih je uporabil v svoji razpravi, ne bi uporabil. Predvsem to je zgrešeno, da je zdaj na nek način rekel, da se SDS zavzema za neko balkansko politiko. Daleč od tega. Ampak pri trošarinski politiki bomo mi vedno zagovarjali dejstvo, da moraš pogledati trg in okolico okrog Slovenije. In zakaj imata Italija in Avstrija višje cene in zakaj si lahko to privoščita? Jaz predlagam, da si pogledate zemljevid Italije in pogledate, na katere države Italija meji. In da sta med 20 ali več pokrajin, ki jih Italija ima, izključno dve – Friuli-Venezia Giulia in Veneto – taki, da imata verjetno manjšo porabo tobaka, ker hodijo v Slovenijo kupovati. Vse ostale pokrajine pa nimajo možnosti, da tobačne izdelke kupujejo kje drugje. Pogledjte si velikost Republike Slovenije. Pogledjte si mejo s Hrvaško,

poglejte si mejo z Avstrijo, z Madžarsko. Tukaj mi pravimo, da je napačna politika in da je tudi napačna razlaga. Tiste specifične trošarine, ki govorijo za Avstrijo, za Italijo, za Hrvaško, konec koncev ne povedo nič. Jaz sem povedal, da bi morala biti narejena analiza trga, cene najbolj prodajnih tobačnih izdelkov in pa seveda najnižje cene. In še enkrat vam bom jaz ta graf pokazal. Ta cena se bo zdaj zmanjševala. In to pomeni, da bomo zdaj odbili še tistega Avstrijca, ki je bil iz najbližjih krajev pri slovenski meji, da ne bo več kupoval pri nas, ker se mu ne bo splačalo. Razlika med Hrvaško, Srbijo in Bosno se bo pa povečevala. In še to, najnižja cena zavojčka recimo na Hrvaškem je zdaj 2,37 evra, v Sloveniji pred povečanjem trošarine 2,95, v Avstriji 3,8. In cena se znižuje tukaj. Na drugi strani se pa povečuje.

Tudi predstavnike Ministrstva za finance bi rad vprašal. Dostikrat je bilo tukaj izpostavljeno, "vaša vlada je dvignila trošarine v letu 2012" in "trošarinski zakon je začel v popolnosti veljati v letu 2013". Ali vas ta zakon, ki je bil sprejet takrat pod taktirko vlade Janeza Janše in ki ga je v parlament prinesel dr. Janez Šušteršič, v čemerkoli zavezuje, da morate vi trošarine dvigniti? Nikjer. Vi imate možnost da to trošarinsko politiko prilagajate dani situaciji. In jaz osebno menim, da takrat, ko je bil dvig trošarin narejen, ko se je prebila psihološka cena cigaret, da je bila storjena napaka. Ampak vi bi pa to napako lahko popravili. Vsi kazalci, vsi izračuni, vse številke kažejo, da se prodaja tobačnih izdelkov v Sloveniji zmanjšuje, da se prodaja energentov zmanjšuje. Cena goriv pa, pogledajte si še enkrat ta graf, kljub temu, da ste rekli, da ta vlada znižuje trošarine ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Vaša replika je potekla ...

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): ... na energente ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: ... več kot 3 minute že ...

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): ... se te škarje razširjajo in cena razlike med Avstrijo in slovenskimi naftnimi derivati ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Replika, gospod Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): ... je višja.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.
Gospod Šircelj, imate besedo, 3 minute.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.
Replika, seveda, gospodu Pavlišiču, predvsem zaradi tega, ker mislim, da on govori precej na

splošno, govori precej na pamet, govori tudi malo provokativno, seveda to ni nič napačnega, jaz tega ne jemljem, kot da bi bilo kaj napačno, ampak je seveda daleč od stroke. In danes govoriti to, da Slovenska demokratska stranka s tem, ko zagovarja nepovišanje trošarin oziroma znižanje trošarin, tukaj vodi neko balkansko politiko in tako naprej, kar naj bi gospod Pavlišič nakazoval, je predvsem zmotno. Zaradi tega, ker mora verjetno tudi vedeti, bom še nekaj drugega povedal, da tudi Avstrijci hodijo slovenske cigarete danes kupovati na Ljubelj pa verjetno še kam drugam, zaradi tega, ker je cena toliko nižja kot v Avstriji. Toliko nižja je ne samo zaradi trošarinske politike, ampak zaradi tega, ker največji proizvajalci in trgovci s cigaretami vodijo drugačno cenovno politiko za Avstrijo, Italijo, Veliko Britanijo ali Luksemburg kot za Slovenijo. V Sloveniji iste cigarete ali podobne cigarete, najbrž še malo slabše kvalitete, prodajajo po znatno nižji ceni kot na primer v Veliki Britaniji, zaradi tega so tudi tolikšne razlike v cenah po Evropi na področju cigaret, delež davka pa še vedno noter.

Pri tem, ko imate vi prost promet blaga in ko imate možnost prilagajati trošarine v skladu z direktivo Evropske unije, morate voditi konkurenčno trošarinsko politiko. Konkurenčno v tem smislu, da bo potrošnja večja, zato da bo večji finančni priliv v proračun. Če tega ne delate, če tega država ne dela, če tega vlada Alenke Bratušek ne dela, potem gre seveda denar od trošarin v nek drug proračun. In tukaj, če želite, je ta zadeva popolnoma enostavna in ni zadaj nobene ideologije, ni zadaj kakršnekoli teoretične podlage, ampak izključno pragmatičnost. Kako naj vlada pridobi čim več prihodkov. Vsekakor ne tako, kot dela zdaj, gospod Pavlišič, in verjetno je bila v različnih obdobjih trošarinska politika naše države različna, tudi zaradi tega, ker je bila ekonomska situacija različna in tudi zaradi tega, ker je bila konkurenčnost, konkurenčna pozicija naše države različna. Temu se je treba prilagajati, zaradi tega pa država ima oziroma vlada ima to možnost.

In zdaj se prilagaja zgrešeno, na zgrešen način, v škodo državljanov in državljanek, zaradi tega, ker stoji na napačnih predpostavkah.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Še gospod Breznik z repliko. Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): V bistvu jaz ne bom solil pameti kolegu Pavlišiču, ker mislim tako, kot je rekel gospod kolega Šircelj, da govori totalno na pamet in tudi provocira. Glejte, to je nekje na Lafferjevi krivulji. Tu je politika gospoda Šušteršiča, tu je začel s trošarinami, tu je bil ta vrh in trend padanja, tu smo danes, tu pa bomo čez mogoče pol leta, gospod Pavlišič, takrat pa bo 70 milijonov ali 100 milijonov manj pobranih trošarin iz naslova predvsem tujcev, ki pustijo denar tu. To je ta zgodba.

Veste, ekonomija ni samo matematični model. Tako kot je danes vlada predstavila tukaj, ko je rekla, da imajo Avstrijci malo cenejše, sedaj bodo še vedno hodili v Slovenijo. Ni res. Pri nakupovalnih navadah ljudi gremo izredno močno v psihološko stroko, gremo v sociologijo, gremo izredno močno v same družbene odnose in Avstrijo morate tudi v etiki poznati. Če ni velike cenovne razlike, se bo Avstrijec odločil za avstrijski izdelek. Ne gre samo za kupno moč, gre za etiko. Gre za osebno etiko, da vedo, da se tega močno zavedajo kot narod, da s tem vzdržujejo tudi delovna mesta v Avstriji. To je to močno zavedanje Avstrije, ta močna homogenost avstrijske družbe. Tudi tega se morate zavedati, ko peljete trošarinsko politiko. In trošarinska politika gre skozi dinamične modele, ne statične. Vi se morate nonstop prilagajati sosednjim državam, celo dnevno bi se morali prilagajati. Avstrijci recimo dnevno prilagajajo cene naftnih derivatov v obmejnih bencinskih črpalkah. To je tisto, o čemer danes govorimo. Ne gre samo skozi matematične modele, gre za celo vrsto dejavnikov, ki vplivajo na nakupovalne navade tistih ljudi, ki se odločajo za nakupe trošarinskih izdelkov v Republiki Sloveniji. Pragmatičnost.

In na koncu je treba povedati, da trend kaže, da smo v letošnjih prvih dveh mesecih na cigaretah ponovno izgubili 5,5 milijona evra. Samo v prvih dveh mesecih, spoštovani kolegice in kolegi. Se zavedamo kakšen je ta trend? Izredno narašča. Torej, narašča v negativno. Govorimo o totalnemu padcu trošarin. In letos bo izplena po vsej verjetnosti več kot 20 milijonov manj, če bo ta trend narastel. Če ga boste še povečali, pa mislim, da se bo povečal na 30, 35 milijonov izpada.

In to je tisto, na kar jaz danes opozarjam. Verjamem, da ne moremo govoriti na pamet. Moramo spremljati trende, moramo pogledati sosednje države, spremljati celo vrsto dejavnikov, ki vplivajo na nakupovalne navade ljudi in na podlagi tega lahko postavimo neko optimizirano trošarinsko politiko in optimiziran model.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

S tem smo zaključili val replik. Kot razpravljavec pa je prijavljen gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica.

Nov davek, nov davek, nov davek, Vlada Alenke Bratušek. Odkar je prevzela vodenje te države ta vlada, ta koalicija – nov davek, nov davek na nov davek in tako dalje. Znova in znova. Nov davek, nov davek, nov davek. Lepo vas prosim, spoštovana koalicija, spoštovana vlada. Vsakemu izmed nas, ki sedi tu v parlamentu in večini naših ljudi je jasno, zakaj je Vlada predlagala ta trošarinski zakon. Izključno za polnjenje državnega proračuna. Izključno. In s tem zakonom poskuša nadomestiti fiasko

nepremičninskega zakona. Popolnoma sem prepričan, da je ta drugi trošarinski zakon ponovno popolni fiasko, ki ga počenja ta vlada in si ponovno zabija dodatni žebelj v krsto. In upam, resno upam, v imenu slovenskega ljudstva, slovenskega naroda, da je to zadnji žebelj, ki si ga ta vlada zabija v svojo krsto.

Dragi kolegice in kolegi, gospa državna sekretarka in njena filozofska razprava – skozi neko filozofijo poskuša prepričati nas, da naj razumemo nekaj, kar je nerazumnega, tudi za navadnega človeka ali otroka, ki ima štiri razrede osnovne šole. Zato, ker tukaj neminovno in izjemno jasno govorijo številke. Dragi kolegice in kolegi, številke. Upam, da ta vlada zna prebrati številke. Če ne zna številke prebrati, potem se sprašujem, koga imamo na oblasti, pri svetem bogu. In kaj govorijo številke? Leta 2013 je bilo iz naslova trošarin pobranih vsaj 50 milijonov evrov manj kot leto poprej. Če bomo potrdili ta zakon, kaj se bo z dvigom trošarin zgodilo do konca tega leta? Do tega trenutka smo samo v prvih dveh mesecih pobrali 5 milijonov evrov manj trošarin. In če bomo sprejeli ta zakon, sem prepričan, da bo do konca leta ta fiasko tako velik, da se ga ne bo dalo na nikakršen način nadomestiti. Finančna luknja se bo izjemno povečala. In ta Vlada, namesto da bi krpala finančno luknjo v proračunu, jo povečuje s takimi resnično nesprejemljivimi, nedomišljenimi in na horuk sprejetimi ukrepi. Lepo vas prosim, kako dolgo boste še na tak način obremenjevali slovensko ljudstvo, slovenski narod, slovenskega delavca, podjetnike in obrtnike? Ali mislite, da zvišanje cene pogonskih goriv ne bo imelo vpliva na konkurenčnost slovenskega gospodarstva? Še kako velik vpliv bo imelo in zaradi tega bodo padala delovna mesta! Padala bodo podjetja, ker so na robu preživetja! Pojdite malo med podjetja! Pojdite malo med obrtnike podjetnike in boste videli, kaj za njih pomeni vsak cent.

In nas želite prepričati, da ne razmišljam pravilno, da ne vemo, kaj počnemo, da smo neki Balkanci in tako dalje. Gospod Pavličič, to res ni smešno, to je skrajno neodgovorno, takšne stvari izjavljati v Državnem zboru. V Slovenski demokratični stranki se še kako zavedamo dejanskega stanja in situacije v tej državi. In ravno iz tega naslova poskušamo storiti čisto vse, da bi sprejemali odločitve, zakonodajo v smeri izboljšanja stanja v tej državi, ne pa pokopati slovenskega gospodarstva, slovenskega delavca, kmeta, da ne rečem upokojenca in tako dalje. In vi pod pretvezo, da je to problem v zdravstvu, da se pri nas preveč pokadi in tako dalje, poskušate prelisičiti slovensko ljudstvo, slovenski narod in vse, ki sedimo v parlamentu. No, verjemite, Slovenske demokratične stranke in večine slovenskega naroda ne boste! Zagotovo ne! Pojdite na avstrijske meje! Pojdite na hrvaško mejo! Kolega Breznik je danes govoril o tem. Pogledite bencinske črpalke – slovenski avto poleg slovenskega avtomobila. Sam prihajam iz

Šentilja, Pesnice, Kungote in tistih območij, kamor ljudje hodijo tankati, normalno in logično, ker je tam bistveno ceneje. To je logično! In potem še v trgovino in vse ostale stvari. Namesto da bi to delali v Sloveniji, tako kot je bilo v nekem časovnem obdobju, ker sem s tistega območja doma – kolone so stale za nakup cigaret pred temi free shopi ali kako se jim že reče. Kolone! In kam je šel tisti denar? V slovensko blagajno. Namesto da bi obremenjevali slovenskega človeka, našega delavca, naše podjetnike in obrtnike, so nosili Avstrijci, Hrvati in vsi ostali denar v slovenski proračun. Da ne govorimo, da so šli potem v trgovino, na kosilo in tako dalje. In če lahko ta vlada vse to spregleda in lahko vse naprti našemu človeku, našemu ubogemu človeku, ki ustvarja, ki dela, ki se bori, z minimalno plačo preživlja, če lahko naprti vse te stvari temu človeku, potem pa ne vem, kje ta vlada v resnici živi. Neverjetno, res neverjetno, kaj vse slabega se lahko neka vlada v tako kratkem času, kot je zdaj ta vlada Alenke Bratušek na oblasti, spomni in stori za lastni narod. Žalostna resnica. In boga prosim in upam, da bo nastopil trenutek resnice v čim krajšem času, da to enkrat presekamo, ker tako ne gre nikamor več. Gospodarstvo gre v totalni propad in mi ga dodatno obremenjujemo s tako zakonodajo. Namesto da bi počrpali vse tisto, kar je možno, od ogromnega števila tujih državljanek in državljanov, ki gredo skozi Slovenijo, tranzit in vse ostalo. Da bi tankali, kupovali cigarete, kupovali v naših trgovinah, pili slovensko pijačo, pili slovensko kavo in tako dalje ter iz tega naslova preko DDV in trošarin plačevali denar v slovenski proračun. Ne, ta vlada se odloči, da bo obremenjevala slovenskega človeka, ki ima, kot sem že rekel, minimalno plačo, ali pa upokojenca, ki ima 300, 400 ali 500 evrov pokojnine. To ta vlada počenja. To ta vlada počenja. In poglejte, samo za ilustracijo. V tem trenutku, se pravi 14. aprila. 95-oktanski bencin: Avstrija – 1,35 evra, Slovenija –1,477 evra. Dizel: Avstrija – 1,31 evra, Slovenija – 1,366 evra. Poglejmo še Hrvaško. 95-oktanski bencin: Hrvaška – 1,44 evra, Slovenija – 1,477 evra. Prav tako dizel: Hrvaška – 1,33 evra, Slovenija – 1,366 evra. In tako dalje.

Torej, jaz bom naš amandma podprl, ker mislim, da je upravičen, čeprav mislim, da tak zakon, kot ste ga predlagali, nima kaj iskati v Državnem zboru Republike Slovenije.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Več je želja za razpravo, zato bom odprla možnost za razpravo. Prosim za prijavo. Razpravljamo o 3. in 9. členu. Imamo še tri prijavljene razpravljavce. Prvi ima besedo gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa.

Za začetek, amandma bom podprl. Veste, ta razprava in te obrazložitve s strani

vlade v Državnem zboru me pravzaprav že nekaj časa spominjajo na prejšnji mandat, na eno komisijo, ko so bila postavljena različna vprašanja, odgovori pa so bili vedno enaki. In sicer "Odgovor je enak prejšnjemu." Bom pojasnil. Ko vlado Alenke Bratušek vprašaš, kaj bo naredila za zagon gospodarstva, je odgovor: davki. Kaj boste naredili na področju samooskrbe s kmetijstvom, je odgovor enak: davki. Kaj boste naredili za obrt? Davki. Kaj boste naredili z zdravstvom? Davki.

Drugi del odgovorov pa je zmanjšanje ugodnosti, ki jih državljanji in državljanke imamo. Bom malo konkretnjši. S spremembo davka na trošarine pravzaprav ne govorimo samo o povečanju davka na trošarine, ampak se veriga tukaj odpre. Mi imamo tri vrste na katerikoli izdelek, ki se proda, in sicer trošarino, maržo in DDV. Poglejte, kaj pomeni, če nekdo ne kupi litra bencina pri nas. Pri 1,5 evra približno so ti trije davki –državna sekretarka, popravite me, če se motim – po mojih informacijah približno evro. To pomeni derivat je pol evra, evro pa omenjeni trije, torej trošarina, marža in DDV. Vse to torej ostane drugje. Iskanje rešitev za nepremičninski zakon na takšen način, kot ste se ga lotili, je popolnoma ista polomija, kot je bila polomija nepremičninski zakon.

Poglejte, v tem enem letu, saj je bilo to že nekajkrat povedano, torej za 8 milijard zadolžitve, celo neke zadolžitve na zalogo in seveda s katastrofalnimi obrestmi, saj imamo danes v proračunu 10 % celotnega proračuna samo za obresti. Če se samo spomnimo, kaj ste zraven teh zadolžitev naredili v zadnjem letu, odkar ste na oblasti. Od dviga DDV do dviga RTV prispevka, zaustavili ste padanje davka od dohodkov pravnih oseb, to pomeni, da ste dejansko odgnali investitorje, dvignili zdravstvene prispevne stopnje. Zamrznitev usklajevanja dohodninske lestvice. To se tako dobro sliši, neka zamrznitev, ampak dejansko to pomeni dvig dohodnine. Ustavno sodišče vas je ustavilo v vaši noriji, v vaši neumnosti pri davku na nepremičnine in vam pač tega ni dovolilo. Glejte, z zadolžitvijo za 8 milijard v enem letu ste dvignili davke, če to prenesem, za približno 300 do 400 milijonov dodatnih davkov na obresti, to bodo državljanji ravno tako morali plačati. In seveda delate sedaj kardinalno neumnost, ker pač dvigujete trošarine na stopnje, ki bodo zaradi nižje prodaje praktično izničile proračunski izplen, in sicer prav zaradi zmanjšanja konkurenčnosti slovenske trgovine. In to sigurno ni dobro. Tudi zaradi tega, kar vam pravim, ker imamo poleg trošarine še maržo in DDV. Davek na igre na srečo, vinjete ste podražili, registracijo vozil, pa saj je še verjetno več tega, pa se vsega ne spomnim. Naše države dejansko v Evropi pravzaprav ne moreš primerjati po tem, koliko so se v zadnjem času dvignili davki, koliko se je država zadolžila in seveda po katastrofalno nizkem standardu življenja naših ljudi. Pred kratkim smo na televiziji gledali, poslušali strahovito žalostne zgodbe, ko

ljudje hodijo v službe in delajo, vendar ne dobijo za preživetje, ampak morajo hoditi po socialne pomoči tako na Karitas kot na Rdeči križ in tudi tema dvema pojenjajo moči, čeprav dobimo, kot je bilo rečeno, dve tretjini teh zalog iz tujine.

Po vsej tej zgodbi jaz upam, da bo tega zelo hitro konec. Kolega Pojbič je govoril, da si zabijate zadnji žebelj v krsto vladanja. Ne zabijate sebi žebeljev v krsto vladanja, sigurno ne, ampak zabijate žebelj državljanom in državljanom te države v glavo in to je problem. Če bi si zabili žebelj v krsto in bi bilo tega konec, bi jaz to tudi podprl.

Neko upanje je, velikokrat sem se jezil na neumnosti, mislim na ravno na neumnosti, ampak jezil sem se in seveda se jezim, ko lahko nekateri neupravičeno tako okradejo državo, so vklopljeni v sistemsko korupcijo, inštitucije jim to povedo, pa se seveda nič ne zgodi, ampak tokrat pa se mi zdi, da če še ima kdo čut do te države, je to – verjetno se boste čudili, da boste to slišali iz moji ust – Zoran Janković. Zoran Janković je še zadnje upanje za to državo, ker s tem bo šla vlada adijo marija. Sledijo nove parlamentarne volitve in seveda sestava, ki bo takšna, da bo lahko začela ustvarjati pogoje za gospodarstvo, obrt, kmetijstvo, to pa bodo seveda pogoji za zaposlovanje. Ko bomo imeli to, bo seveda definitivno takoj v začetku treba znižati določene davke na ta način, da se bo v gospodarstvo pripeljalo nove investitorje in investicije v državo. To je edina rešitev in jaz upam, da bo ostal do konca, tako kot se je odločil. Nekje sem prebral: "Razen, če ga boste aretirali in zaprli pred kongresom," pa če do zdaj tega niste naredili, pa bi bilo verjetno upravičeno, glede na vse to, kar vemo, tega ne boste naredili v zadnjem trenutku.

Ne nazadnje, gospa državna sekretarka, jaz vas cenim kot strokovnjakinjo in vem, da ste zelo sposobna. Če bi bil sam minister, bi vas zelo z veseljem imel na svoji desni strani. Ampak vi ste pač sedaj tukaj v službi in služite neki politiki, žal, ne pa državljanom in državljanom. Mimogrede, danes, ko sem prišel v parlament, sem znotraj te hiše na hodniku slišal od dam, da ni čisto naključje, da sta danes predsednica in minister Čufer v Angliji oziroma da so zraven tega uradnega dela še neki privatni pogovori. Glede na to, da je tako "dobro" zadolžil to državo s tako gromozanskimi obrestmi, se mu ponuja zelo dobra sanjska služba, menda celo ...

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Gospod Pukšič, se lahko osredotočite na 3. in 9. člen oziroma amandmaje k tem členom, lepo prosim.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): ... v Združenih državah Amerike. Ja, seveda, to je tudi s trošarino povezano, mogoče bo pa tukaj prijavljen, pa bo tukaj plačeval dohodnino. Bomo lahko trošarine znižali in če jih bomo znižali, bodo seveda tudi drugi tujci tukaj kupovali. In če

bo imel on blazno veliko plačo, bo tudi mogoče kaj prinesel sem, tako da to pozdravljam, če se minister Čufer res poslavlja in odhaja v Združene države Amerike.

Problem vsega tega, ki se je nakopičil, nazadnje tudi izvajanje slabe banke, katastrofalne pogodbe za nekaj 30, 35 tisoč evrov za tedensko svetovanja in tako dalje. Glejte, gospa državna sekretarka, ne morete dati vsega tega na pleča naših državljanov in državljanek. Po drugi strani, kar se cigaret in alkohola tiče, jaz nimam nekih pomislekov, ampak tako kot so povedali, zaradi tega se določene stvari ne ustavijo, odženemo pa tiste, ki bi pustili denar pri nas. In seveda bi nam lahko bili za zgled drugi, ki imajo tako geostrateško pozicijo, kot jo ima Slovenija. Luksemburg je ena od takšnih držav. Tam se znajo obrniti, zato da dobijo čim več v blagajno, seveda je pri nas popolnoma diametralno nasprotje, ampak vse to je seveda zaradi vsega tega, o čemer sem govoril prej.

Nekaj časa je že od tega, ko smo bili v Luksemburgu z lokalno skupnostjo na obisku v eni od občin in ko smo se spoznavali, predstavljali je bil največji problem župana te luksemburške občine, kako porabiti denar. Kako porabiti denar. Sem mu rekel: "Poslušajte, ta problem vam bomo rešili, z nami se pobratite in ne bo več nobenega problema, ker v Sloveniji ga bomo znali." Pa ne za neumnosti, ker velika večina slovenskih občin, lahko rečemo okoli 90 %, je več kot opravičila svoj nastanek, predvsem tiste manjše so to še toliko bolj opravičile. Prej je bilo nekaj očitkov, da zagovarjamo jug, ne severa, ampak včasih se je pa tudi dobro zgedovati po jugu. V Srbiji in na Hrvaškem znajo stopiti svojim lopovom na prste in jih pripeljati do zaporov. Pri nas nam to še ni uspelo. Zato pa, žal, gospa državna sekretarka, v glavnem delate poteze, ki nas oddaljujejo od Evrope, ki nas oddaljujejo od sosedov, in, kar je najhujše, naše državljanke in državljanke potiskate v brezno revščine. Upam in si srčno želim, da bo vaše vlade prej konec, kot bo ta zakon začel veljati.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, imate besedo.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Zakon o trošarinah je aroganten odziv Vlade na padec nepremičninskega zakona. Dvig trošarine ne bo zapolnil proračuna. Tega finančnega učinka oziroma prihodka v naš državni proračun zagotovo ne bo. Poglejte, to si lahko predstavlja popolnoma vsak preprost človek, edino pripravljavec se mi zdi, da tega ne razume. Bistvo pri trošarinah je, kam se bo usmeril trošarinski tok denarja oziroma davčni tok, davčni delež teh sredstev. Ali se bo ta denarni tok usmeril v proračun ali pa se bo

usmeril na črni trg na območju Republike Slovenije, torej doma, ali pa v proračunske blagajne sosednjih držav. S čim in na kakšen način pa uravnavamo tok tega trošarinskega dela, je pa izključno odvisno od cene teh izdelkov. Tu je treba biti izjemno pazljiv, izjemno natančen, z izjemno analizo trga, kje je tista prava cena, da dejansko država iz tega deleža ne izgublja. To je bistvo trošarin. In tako ni moč dati na isti imenovalec cene trošarin nafte, alkoholnih pijač ali cigaret. Skratka, vsako področje je izjemno odvisno od trga in od cene na teh trgih, tako doma kot v tujini. Tu je treba z izjemno precizno in natančno mero cene teh izdelkov določiti tisti maksimum oziroma trošarino dvigovati do tistega maksimuma, kjer je še finančni učinek v domači proračun največji. To je bistvo trošarine. Vaš primer je pa primer nestrokovnega, ad hoc pristopa s tem trošarinskim zakonom in učinek v državni proračun se bo absolutno zmanjšal. Zato seveda podpiram naš amandma.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat, izvolite, imate besedo.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi, spoštovani predstavniki Ministrstva za finance!

Najprej bom povedal to, da so predlagani amandmaji še kako vredni razmisleka in tudi podpore. Če začnem s tem, o čemer se pravzaprav najbrž vsi strinjamo, in sicer z ugotovitvijo, da je geneza te novele Zakona o trošarinah zagotovo prav v padcu zakona o davku na nepremičnine, ki ga je razveljavilo Ustavno sodišče. Da ne bom oziroma da ne bo opozicija samo kritična, bom povedal še eno ugotovitev, ki pa ima grenak priokus. In to je ugotovitev, da Alenka Bratušek kdaj govori tudi resnico. Zakaj grenak priokus? Zato, ker je predsednica Vlade 28. marca, ko je na Ustavnem sodišču padel zakon o davku na nepremičnine, izjavila naslednje. "Vlada nekaj možnih rešitev ima, bodo pa te za državljane bolj boleče in manj pravične." To je poudarila Alenka Bratušek v odzivu na odločitev Ustavnega sodišča, ki je razveljavilo Zakon o davku na nepremičnine. Resnica. Resnica z grenkim priokusom. Vlada Alenke Bratušek je začela prihajati v Državni zbor z ukrepi, ki bodo resnično manj pravični in bolj boleči in se ne bo gledalo na nikogar, ne bo se gledalo na nizke pokojnine, na nizke plače, ker ljudje namreč imajo avtomobile, tudi upokojenci imajo najbrž avtomobile in tudi tisti, ki imajo minimalno plačo, imajo tudi avtomobile, ker je avtomobil danes nujno zlo in morajo tankati gorivo in gorivo se draži.

In še nekaj, kar pa seveda ni resnica, je nekaj drugega, čemur pravimo laž, nekateri najvidnejši predstavniki te koalicije so konec lanskega leta

oziroma tik pred začetkom letošnjega leta, 2013, govorili: "Ja, v letu 2013 bo pa vse drugače. Bo vse oh in sploh, bo vse odlično, bo lepo, ne bo novih davkov in ne bo povišanja obstoječih davkov." Ali je to resnica? Ne, to je laž. Tisti, ki so to govorili, so po praktično treh mesecih to svojo napoved prelomili.

Mene čudi, da ima ta vlada sploh še 20 % podporo. Mene to čudi. Kako verjeti nekemu, ki pred dobrimi tremi meseci napoveduje boljše čase, brez novih obremenitev državljanov, potem se pa ravno to dogaja. Se pravi, povsem drugačno govorjenje od ukrepov.

Jaz sem bil sicer iskren zagovornik tako imenovanega kadiškega zakona, ki smo ga sprejeli po široki razpravi v mandatu 2004–2008. Tudi takrat je bilo veliko nasprotovanj s strani takratne opozicije. Vsaj kar se proračuna Republike Slovenije tiče, so bili seveda povsem drugi časi. To so bili časi, ko je takratni finančni minister dr. Andrej Bajuk objavil proračunski presežek. Proračunski presežek. Kdaj bomo oziroma ali bomo sploh še kdaj dočakali proračunski presežek? Ja, to so bili časi finančnega ministra dr. Andreja Bajuka. Nekateri so nanj že pozabili. Mimogrede, bil je pa tudi evropski finančni minister.

V Novi Sloveniji smo pričakovali, da bo vlada poleg ukrepov, ki bi naj nadomestili predvideni prihodek na račun nepremičninskega davka, postregla tudi z rešitvami, ki bi zmanjšale stroškovni del proračuna. Ampak na žalost ni mogoče zaslediti prav nobenih racionalizacij, ki bi zmanjšale odhodkovno oziroma stroškovno stran proračuna.

Prav tako se na prihodkovni strani izgublja v lanskem letu začeta dinamika učinkovitega pobiranja davkov in kontrole izdajanja računov, pri čemer pa želim poudariti, da so potrebni večji naporji za krepitev zavedanja med državljani o nujnosti plačevanja davkov, saj je korist od čim večjega zajetja davkov vseobča. Govorim o davčni kulturi, ampak te ne bo, če bodo davki prihajali na ta način v državni zbor, kot jih prinaša vlada Alenke Bratušek. Te davčne kulture na žalost ne bo. Danes so kolegice in kolegi v razpravi povedali in tudi sam se s tem strinjam, da je velika verjetnost, da se bo s tem trošarinskim zakonom povečala siva ekonomija in črna ekonomija. Ob črni ekonomiji dobim asociacijo na črne luknje. Črne luknje, ki posrkajo celo svetlobo, fotone. Črna ekonomija pa posrka denar, ki bi moral pristati v državnem proračunu. Danes sem poslušal jutranja poročila. Znani ekonomisti opozarjajo na to, da bo problem z uveljavitvijo tega trošarinskega zakona, da se bo še bolj razplamtela siva ekonomija. In spet, kaj pravi ta vlada? Napovedala je neusmiljen boj proti sivi ekonomiji. Ja, kako? Kako? Še enkrat opozarjam na obljubo vlade, da dodatnih davkov v letošnjem letu ne bo, vendar pa je, kot že večkrat danes povedano, vlada z vložitvijo obravnavanega predloga zakona to obljubo prelomila. Koliko bo takšnih prelomov napovedi

še doživelo slovensko prebivalstvo, ne vemo. Najbrž je pa marsikaj odvisno tudi od 25. aprila, torej od petka v tem tednu.

Jaz bi želel opozoriti na to, o čemer smo govorili že septembra lansko leto na skupni seji treh odborov, in sicer Odbora za finance in monetarno politiko, Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje in Odbora za infrastrukturo in prostor. Seja je bila na temo Zelena proračunska reforma in možnosti za zmanjševanje primanjkljaja državnega proračuna z zeleno proračunsko reformo. Meni je tudi žal, da na naših sejah tako malo vidimo ministra dr. Čuferja, in na nek način obžalujem, da mora gospa državna sekretarka, ki jo jaz tudi spoštujem, kot ste mnogi danes o tem že govorili, vse to poslušati, minister pa pride in je celo na točki dnevnega reda Državnega zbora, ko so na programu poslanska vprašanja, prisoten vedno samo nekaj minut. Tako da dialoga z njim enostavno ni možno vzpostaviti. In se sprašujem, ali smo se sposobni vsaj poenotiti o tem, da je Slovenija tranzitna država in, kot smo govorili na omenjeni skupni seji septembra, da nam tranzitni kamionski promet uničuje ceste in okolje? In ali je sploh možno zavezati vlado, da do nekega roka, na primer do konca 2015, 2016, spravi tranzitni kamionski promet na železnice? Se to da realizirati? Ali je sploh kdo naredil kakšno študijo ali doktorsko disertacijo na ekonomskih fakultetah prav o tem, ne vem, če bo zdaj to posrečen terminus, torej o ekonomiji tranzitne države Slovenije. To je zelo pomembno. Danes smo o tem že veliko govorili. Nam se res dogaja to, da tovornjakarji Slovenijo prevozijo ne da bi se ustavili, razen če jih k odmoru pozove tahograf, natankajo pa v sosednjih državah. Vprašajte ekonomiste na Darsu, tam imamo dobre ekonomiste, in vam bodo natančno vedeli povedati, koliko mi izgubimo s tem, ko se ne znamo iti ekonomije tranzitne države. Ne vem, če je vlada naredila kakšno simulacijo ob tem trošarinskem zakonu in seveda tudi o uredbah, ki določajo ceno goriv, če je naredila kakšen posvet s strokovnjaki Darsa, ki imajo natančno preštete tovornjake, ki dnevno pasirajo Slovenijo. Ali imamo mi od tega kakšno korist? Škodo imamo, definitivno jo imamo. Še preden bomo odplačali kredite, ki jih je država najela oziroma zanje dala poroštvo, za izgradnjo avtocest, bo najbrž potrebna rekonstrukcija teh avtocest. In nismo jih mi uničili. Tranzitni, torej tuji promet, jih je uničil. Ne smemo pa seveda zapirati mej za tranzitni promet, saj smo članica EU. Ampak prav to, da smo tranzitna država zaradi takšne geostrateške pozicije, bi morali znati tudi izkoristiti. Obžalujem, da tega ne znamo.

Odgovor je pa sicer preprost, je na dlani. Te politične turbulence in igrice znotraj koalicije gotovo uničujejo še zadnjo reformno potenco, ki jo pričakujemo od te koalicije, od te vlade. Tega najbrž ne bo in Sloveniji se slabo piše.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Sprašujem, če je morda še želja po razpravi k 3. in 9. členu oziroma amandmajih. Vidim samo gospoda Frangeža.

Izvolite, gospod Frangež, imate besedo.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Gospod Vizjak, imate problem? / oglašanje iz klopi/ Verjamem.

Za nami je bogata razprava različnih pogledov, to je bilo mogoče pričakovati. Jaz bi rad povedal, da sam absolutno ne tajim, da smo s spremembo tega zakona v veliki meri soočeni zaradi usode nepremičninskega davka. Ne pozabite, da je Vlada v dneh po odločitvi Ustavnega sodišča preučevala nekaj alternativ na odhodkovni in prihodkovni strani. Zelo jasen »ne« dvigu davka na dodano vrednost je pač pripeljal globlje do iskanja alternativnih rešitev. In nesporno je, da je dvig nekaterih trošarin del poizkusa, da se fiskalni izpad delno nadomesti. Ne v celoti, potrebno bo seveda iskati rezerve, prihranke tudi na odhodkovni strani.

Tako kot davki sicer, pa tudi trošarine vendarle nimajo samo fiskalnega namena. Davki so namenjeni tudi temu, da družba spodbuja zaželene prakse in odvrta ljudi od nezaželenih praks. In danes smo priča poizkusu Vlade, da z dvigom trošarin nadomesti planirana sredstva iz naslova davka na nepremičnine in hkrati odvrača potrošnike k neželenim praksam. Vsaj pri vprašanju uživanja alkohola in tobaka je temu mogoče pritrčiti.

Mene sicer pri tem vprašanju vedno znova vznemirja eno vprašanje. In to je vprašanje, zakaj nekaterih trošarin v tej državi nimamo. Kakšni prizadevni vinarji bodo seveda občutljivi na to vprašanje, ampak jaz točno ne razumem, kje je razlika med špricerjem in flašo piva. Oboje je alkohol, z obojim imamo v Sloveniji bogato tradicijo, če hočete, oboje je del nekega našega etnografsko definirane značaja, ampak v določenih okoliščinah, še posebej če je konzumiranja enega ali drugega preveč, to pripelje do neželenih učinkov. Z alkoholizmom imamo v tej državi pač problem. In jaz se resnično sprašujem, zakaj v tej državi ni mogoče tudi z vidika potrebe po tem, da področje vina in vinarstva v tej državi progresivneje urejamo in evidentiramo, razmišljati tudi o uvajanju trošarin na vino. Ne trdim, da morajo biti te v startu ekstremno visoke in da bi to sililo bodisi vinarje bodisi potrošnike k iskanju alternativ, propadu in tako dalje. Govorim o tem, da je vendarle to področje danes v veliki meri neevidentirano in da se znamo v tem parlamentu, še posebej v njegovem vinskem lobiju, zelo pridno upirati poizkusu, da bi pravzaprav promet z vinom ustrezno evidentirali in uredili. Jaz moram dejati, da sem bil v stiku kar z nekaj uglednimi vinarji, ki jim je v interesu, da država pravzaprav z neko zmerno trošarinsko politiko prične z urejanjem tega področja. Tudi zato, ker imamo na tem polju izjemno močno polje sive ekonomije. Žal

mi je, da vlada tega izziva ni prepoznala in tudi v sklopu trošarinskih ukrepov, ki so danes pred nami, ni predlagala nekaj ukrepov na to temo. / oglašanje iz dvorane/ Ja, gospod Vizjak, Štajerec sem. / oglašanje iz dvorane/ Štajerec iz Maribora. In trdim, da je to eno od polj, ki v tej državi iz različnih razlogov niso urejena in mislim, da bi jih bilo smiselno urejati. Pri tem pa bom svoj deci ali špricer še naprej z veseljem spil, pri čemer ne vidim nobenega ekonomsko utemeljenega razloga, zakaj za ta deci vina ne bi plačal tudi ustrezne trošarine, če jo plačan na deci piva. Andrej iz Štajerske, upam, da mi boste vi na to znali odgovoriti. Ker jaz logike v tem ne vidim. Ne vidim. In upam, da se bova oba strinjala, da je uživanje vina v določenih pogojih, še posebej, če mu manjka zmernosti, prav tako škodljivo kot uživanje piva. Ali je pri tem kakšna razlika? Oboje je alkohol. / oglašanje iz dvorane/ Kako? Eno raste v zemlji? Prosim vas lepo, kje pa raste hmelj? Kje pa raste hmelj?

Soglašam pa v eni točki s kolegom Horvatom. Kolega Horvat je opozoril na to, da smo pred meseci, zdaj bo kmalu pol leta, če ni že več pravzaprav, na skupni seji treh odborov govorili o zeleni proračunski reformi. Kot veste, je Umanotera, pomembna slovenska okoljska nevladna organizacija, pripravila poročilo, v katerem je izračunala pomembne prihranke, če bi znali za slovenski državni proračun bodisi z ukrepi na prihodkovni strani ali zmanjšanjem nekaterih subvencij na odhodkovni strani ustvariti pomembne prihranke. Na tisti seji je bil sprejet sklep, da bo vlada natančno proučila to gradivo, ugotovitve v razpravi na teh odborih in jaz sem morda kakšen dokument v navalu papirjev, ki jih prejemo, spregledal, ampak jaz se ne spomnim, da bi bil ta sklep vlade realiziran. Ne spomnim se, da bi vlada dejansko v roku treh mesecev pripravila kakršenkoli odgovor na ugotovitve tiste skupne seje treh odborov. In poudarjam, da je tudi v kontekstu iskanja alternativ za fiskalni izpad zaradi davka na nepremičnine to še ena od zamujenih priložnosti. In morda bi bilo dobro danes slišati od vlade, kaj se je zgodilo s tistimi odgovori in zakaj je to polje, na katerem je očitno umanjalo vode, da Slovenija naredi kakšen korak naprej. Tudi v kontekstu tistega, kar bi po mojem prepričanju moralo voditi, ne samo proračunsko, ampak davčno politiko kot celoto. Nagrajevati dobre prakse in grajati ter kaznovati slabe prakse. V trošarinskih ukrepih, s katerimi smo soočeni danes – jaz jih bom podprl, ker razumem, da fiskalno gledano bistveno ugodnejših in pametnejših alternativ ni – se je vlada denimo odločila, da odslej ne bo več povračil za kupljeni biodizel. / oglašanje iz dvorane/

Dovolite, da na kratko združim razpravo, pa se kasneje ne bom oglašal, če seveda k temu ne bom sprovciran.

Ne razumem natančno, zakaj imamo v tej državi tako velikodušno povračilo trošarin za nekatere kupce energentov. Povračila biodizla, za

katerega bi lahko po neki presoji rekli da je neko zaželeno fosilno gorivo, ker je obnovljivo, seveda ima tudi kakšne stranske učinke in sicer predvsem v tem, da se dobra kmetijska zemljišča namesto za pridelavo hrane namenjajo pridelavi goriv, pa vendarle, zakaj se odločamo za to, da povračil v biodizel ne bo več, ne spreminjamo pa vprašanj povračil vplačanih energentov za transport. Jaz vem, da se vsaka vlada boji organiziranih tovornjakarjev, tudi sam poznam gospoda Andreja Klobaso, ki zelo rad zagrozi s kakšnimi zaporami prestolnice in to je seveda realna grožnja, ampak je tudi potreba po pogovarjanju in dogovarjanju, ker imajo ti isti prevozniki tudi povsem opravičena in legitimna pričakovanja, da država določeno vprašanje uredi, na drugi strani pa ima država tudi korenček z vprašanjem, ali bo kaj naredila na trošarinski politiki. Ker mene namreč vznemirja eno vprašanje in to je vprašanje enakosti pred zakonom. Zakaj Jože Horvat, ki se dnevno vozi iz Prekmurja v Ljubljano in tanka isti dizel, tega dizla in plačane trošarine ne more dobiti povrnjene nazaj? Zakaj pa nek prevoznik, ki s tem pravzaprav opravlja svojo gospodarsko dejavnost, to trošarino dobi delno povrnjeno nazaj? Zakaj smo neenaki pred zakonom?

Ne pozabimo, tudi to so spodbude, ki pravzaprav Slovenijo delajo za atraktivno tranzitno državo in od tega tranzita, kot ugotavljate, pravzaprav Slovenija nima nič drugega kot škodo. In jaz soglašam s tem, da bi kot tranzitna država morali imeti tudi eno strategijo naše tranzitne politike in to vprašanje bi moralo se začeti pri vinjetah, kjer smo že zdavnaj opustili načelo "onesnaževalec plača". Pa avtocest nimamo samo zato, da jih odplačamo, v mnogih državah so avtoceste namenjene tudi temu, da ustvarijo finančni presežek za državo. V Sloveniji smo očitno od tega zaradi potrebe določene opcije, da zmaga na volitvah leta 2008, odstopili. In še danes, kljub temu, da je bilo nekaj premikov v tej smeri, imamo v tranzitnem pogledu podpovprečno trošarinsko obremenjen tranzit. Jaz mislim, da je na te stvari pač potrebno pogledati stvarno. Oprostite, jaz tukaj ne vidim velikih idejnih razlik, ne glede na to kaj pravi opozicija, so doslej vse vlade dvigovale trošarine zato, da so reševale fiskalne izide te države. Vse. Od Pahorjeve, ki je bila podvržena ostri kritiki Janševe opozicije do Janševe vlade in da, tudi vlade Alenke Bratušek. Za vse velja, da so v določenih primerih in pravzaprav kot konstanto dvigovale tudi trošarinsko obremenitev goriv. Zato jaz mislim, da se, da nam to ustvarja neke pogoje, da se o tem relativno trezno in neobremenjeno pogovarjamo in res pogledamo, ali s trošarinsko politiko, kot jo imamo, ustvarjamo več škode kot na drugi strani koristi. Jaz sem za to razpravo povsem odprt, seveda pa bo tej razpravi potrebno dodati tudi nek drug izziv, in to je vprašanje na kakšen način voditi javnofinančno konsolidacijo te države, z upoštevanjem dejstva,

da pomenijo trošarine nezanemarljiv vir tega državnega proračuna.

Jaz torej predlaganih amandmajev opozicije na tej točki ne bom podprl, ker razumem, da je predlagana trošarinska politika pač izhod v sili, s katerim smo soočeni zaradi znanih odločitev Ustavnega sodišča.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Pogačnik je želel repliko. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Samo toliko kolegu gospodu Frangežu. Piše še leto 2014. Vi ste že eno leto v vladi. Vi ste poslanec koalicije in ne razumem, zakaj niste dali tega amandmaja glede trošarin na vino. Tukaj ste imeli 20 minutno razpravo, jaz mislim, da bi, če bi temu bilo tako, lahko pričrli svoje koalicijske kolege. Imate škarje in platno v svojih rokah.

Glede konsolidacije javnih financ in proračuna, pa bom še enkrat dal vam v premislek, predno ne podprete amandma SDS, ker jaz mislim, da amandma SDS zagotavlja višje prihodke v proračun iz naslova trošarin.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Še ena replika. Izvolite gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Če sem česa vesel, sem vesel, kadar poslanci in konkretno gospod Frangež, povedo svoje jasno stališče. Vesel sem zelo jasnega stališča gospoda Frangeža, ki mimogrede prihaja iz ene izmed treh vinorodnih dežel, to je iz Podravja, konkretno iz Maribora, da zagovarja uvedbo trošarin na vino in se sprašuje in pravzaprav pri tem omenja celo mene, kako to, da niso že doslej uvedene in kakšna je razlika med trošarino na pivo in zakaj ne bi bilo iz tega naslova tudi trošarine na vino. Iz preprostega razloga, gospod Frangež. Skozi trošarinsko politiko se slika tudi politika vlade na splošno do določenih panog gospodarstva. Če jemljemo gospodarstvo v širšem smislu in vanj vključimo tudi kmetijstvo, je zelo jasno, da je Slovenija vinorodna dežela, da je ogromno slovenskega podeželja posajenega z vinogradi, da mnogo ljudi od tega živi in seveda, da je tudi konkurenca vina v Sloveniji, zlasti iz nekaterih sosednjih držav na jugu, takšna, da je seveda vprašljiv obstoj te panoge, če bi seveda šli na maloprodajnem trgu s trošarinami v neko drugačno smer oziroma v smer, kot jo vi predlagate. Se pravi, da bi bilo domače vino in vsi ti proizvajalci podvrženi tudi tem trošarinam. Naj vas spomnim, gospod Frangež, da se lahko tudi vino kupi čez mejo, tako kot se kupi cigarete, o katerih danes govorimo, če mislite to, kajti na slovenskem trgu bi bili vsi vinski izdelki

seveda podvrženi trošarinam. To vem, da ste to želeli, ampak jaz vam želim povedati, da bi bili s tem vinski proizvodi v Sloveniji na slovenskih policah seveda manj konkurenčni v primerjavi s tistimi na tujih policah, se pravi v tujini.

Torej, želim vam povedati, da se s tem slika tudi ena politika, ki ni blizu samo tej vladi, ki je bila blizu vsem dosedanjim vladam, zato nikoli ni bilo v Sloveniji trošarin na vino. In ne samo to. Jaz sem zelo vesel tudi vašega stališča, upam, da vas avtoprevozniki poslušajo, da bi vi kar z veseljem dodatno obdavčili oziroma odvzeli to pravico povračila dela trošarine avtoprevoznikom in s tem tudi to celo gospodarsko panogo pahnili na povsem druge preživetvene možnosti in pogoje.

Glejte, gospod Frangež, taki lahkotni predlogi, kot jih imate vi, so blizu tej vladi. Predlaga nekaj, brez da bi analizirala učinke in brez da bi videla posledice, ki so lahko uničujoče za dele, ne samo gospodarstva, ampak tudi slovenskega podeželja. In če resno mislite, potem pa vložite amandma, ampak ga niste, torej želite tu z nekimi publicami ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Čas za repliko je potekel.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): ... pravzaprav vznemirjati marsikaterega, ki nas gleda in tudi nas poslance.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Še vidim željo po razpravi. Morda še kdo poleg gospoda Frangeža?
Izvolite, gospod Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Morda smo se nekoliko narobe razumeli, gospod Vizjak.

Najprej, to niso lahkotni predlogi. Jaz sem se pravzaprav v kontekstu trošarinske politike na polju energentov skliceval na skupno sejo treh odborov, kjer je politika z relativno visoko večino podprla sklepe, da naj vlada v roku treh mesecev pripravi svoj pogled na predloge zelene proračunske reforme, katere pomemben del je tudi vprašanje trošarinske politike. To ni igra na horuk, to ni uvajanje ukrepov čez noč, tri mesece so zelo razumna doba. Kot sva ugotavljala s kolegom Horvatom, je ta doba danes že nekajkrat presežena. In zato danes javno na seji Državnega zbora spominjam na tiste sklepe in mislim, da je Vlada še vedno dolžna in odgovorna, da Državnemu zboru na ugotovitve iz tiste razprave ustrezno odgovori, z izračuni, analitično, ne na pamet, ker na pamet si je mogoče politiko zlahka predstavljati, jaz pa v kontekstu teh vprašanj, pri katerih se zavedam tudi vprašanje konkurenčnosti slovenskega avtoprevoznništva, seveda to tudi upoštevam.

In če lahko povzamem nekatera moja stališča iz takratne razprave, menim, da ne čez noč ukinjati subvencij, pač pa ja, nakazati neko politično voljo, da postopoma, skozi daljše časovno

obdobje vendarle ustvarimo tudi kakšne fiskalne prihranke. Veste, radi govorite o tem, da so alternative recimo izpadu davka na nepremičnine tudi zmanjšanje subvencij iz državnega proračuna. Pogosto sicer merite pri tem na subvencije, ki jih država namenja gospodarstvu, ker verjetno skladno z zelo liberalnim pristopom smatrate, da so motnja samemu trgu. Številne ekonomiste slišimo ugotavljati, da pravzaprav ekonomsko niso smiselne, ampak tu govorimo o povsem čisti obliki subvencije, pri kateri prejemnik ne rabi izkazati nekega zaželenega družbenega ravnanja, ampak samo dejstvo, da tanka dizel. In to je to. In zaradi tega dobi povrnjeno trošarino nazaj. Gospod Vizjak, vi kot državljan – in kolikor vem, se dnevno vozite med svojim domom in Ljubljano – te trošarine ne dobite povrnjene nazaj. Hočem reči, tu je nekaj vprašanj, ki jih velja zgolj osvetliti in od Vlade terjati, da tisto, k čemur je bila zavezana, seveda tudi dostavi.

Še na kratko o vinu. Raje popijem deci dobrega vina kot pivo, pa vendar moram ugotoviti, da ima tudi pivovarstvo v Sloveniji bogato tradicijo, da imamo izjemno močno pivovarsko panogo v tej državi in kolikor vem, je bila pravzaprav neka vaša vlada tej panogi izrazito naklonjena. Naj spomnim, v zelo čudnih in netransparentnih okoliščinah je neki pivovarni prodajala tudi kak časnik, tudi največjo trgovino v državi in podobno. Tako verjamem, da bi bilo smiselno osvetliti tudi ta vidik.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Mislím, da smo zdaj zaključili razpravo o 3. in 9. členu oziroma amandmajih.

Prehajamo na 7. člen in amandma Slovenske demokratske stranke. Prosim, če želi kdo razpravljati, odpiram možnost za razpravo. Prosim za prijave.

Gospod Vizjak, izvolite, imate besedo.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovani! Ta člen in naš amandma se nanašata na ambicijo Vlade, da del proračunskih prihodkov iz naslova trošarin pobere tudi s tem, da več ne vrača dela trošarine distributerjem oziroma proizvajalcem za delež biogoriv, ki so v navadnih, fosilnih gorivih. Torej, če zelo poenostavimo, distributerji oziroma prodajalci, ki nam prodajajo gorivo na bencinskih črpalkah, dobijo za delež biogoriva v prodanem gorivu vrnjene trošarine. Dobijo torej vrnjeno tisto, kar so zmešali v fosilno gorivo, ki se, mimogrede, uvaža, saj mi nimamo naftnih družb, ki bi črpale nafto in imele rafinerije, zato uvažamo naftne derivate. Doma proizvajamo biodizel ter bioetanol in to zmešamo po predpisih Evropske unije v gorivo, ki ga prodajamo na črpalkah, in potem za tisti delež, kolikor je biogoriva, dobijo distributerji vrnjeno trošarino. Zakaj je temu tako? Zaradi tega, ker je proizvodnja biogoriv dražja in hkrati tudi

mešanje, pa tudi hramba ter ne nazadnje celotna manipulacija s temi biogorivi dražja, kot pa so stroški navadnih, fosilnih goriv, in vsled tega je ta subvencija nujna in logična, ker je to predpis, da se to mora zgoditi. Seveda sedaj Vlada pravi, da bo to odvzela. Zadeva bi bila še nekako logična, če bi lahko, ker te subvencije distributerji več ne bodo imeli – tega vračila trošarin, ne beri subvencije – seveda dvignili cene za svoje stroške, če bi lahko oblikovali cene na trgu v skladu z njihovimi stroški. Ampak ne.

Poglejte, v reformnem programu je Vlada zapisala, kakšen način bo uvedla tudi pri korporativnem upravljanju ali upravljanju podjetij. Poglejte to zanimivost – mi imamo pri trgovcih z gorivi regulirane cene. Trgovci z gorivi se ne morejo s ceno prilagajati trgu, imajo s strani Vlade določeno ceno, kajti pomemben del cene je tudi marža in pomemben del cene je trošarina. Sedaj je Vlada odvzela tem trgovcem, tem distributerjem del trošarine, ki so ga do sedaj dobili vrnjenega, češ da bo s tem polnila svoj proračun. Kar pomeni, da je direktno vplivala na ekonomiko poslovanja podjetja, pri čemer podjetje ne more nič narediti. Nič. Ne more se prilagoditi temu, ker mu je nekdo pravzaprav iz žepa vzel neko zadevo, ki jo je doslej imel. Gre za podjetja, ki so tudi v zasebni lasti, imajo tudi zasebne delničarje. In vi meni govorite o nekem dvigu kulture upravljanja podjetij. Da Vlada direktno z administrativnimi oblastnimi ukrepi vpliva na poslovanje podjetij in s tem na žepe delničarjev, ki so lahko tudi mali delničarji, veliki ali kakršnikoli. Skratka, ta zadeva ni v skladu z elementarno kulturo upravljanja podjetij in ne da bi se Vlada sploh pogovorila s temi, na usodo katerih vpliva, to enostavno naredi. Še enkrat, jaz nimam nič proti tem, da se ta subvencija vzame, če ima podjetje na voljo potem tudi z drugimi ukrepi to kompenzirati. To je ena stvar, ki jo želim povedati.

Druga stvar. Naj zopet opozorim na pomanjkljivo analizo učinkov teh predlaganih trošarinskih dvigov. Zakaj so bile doslej naftne družbe oziroma distributerji upravičeni do vračila dela trošarine za biogoriva? Zaradi tega, da so jih v skladu z direktivo tudi zagotavljala in da so pravzaprav izpolnjevala neke okoljske cilje, ki jih je EU sprejela. Vlada v svojem dokumentu oziroma zakonu o trošarinah, ki ga predlaga in ga danes sprejemamo, sploh ne analizira učinkov te poteze na to, ali bomo te okoljske cilje, ki jih moramo zagotavljati, sploh še zagotavljali in v kakšni meri. Ali bodo distributerji to mešali ali bodo začeli goljufati? In s katerimi drugimi ukrepi bo Vlada zagotovila, da bo dejanska vsebnost biogoriv v gorivih v predpisani meri? Ali bo poostrila nadzor? Kje ga bo poostrila? Kako? Kdo bo to izvajal? Pojavlja se, prvič, vprašanje oblastnega vmešavanja vlade ob reguliranih cenah, poudarjam, v poslovanje podjetij in drugič, v izpolnjevanje zagotavljanja okoljskih ciljev, ki smo jih dolžni

spoštovati. Mislim, da je na to treba opozoriti. Prosim vas, ne primerjati Slovenije z Nemčijo, kjer so ukiniteli subvencije za biogoriva, seveda, ker Nemci lahko dvignejo cene goriv, ker nimajo reguliranih cen goriv. Mi imamo pa zabetonirane cene goriva oziroma cene pod kompetenco Vlade in hkrati posegamo v prihodke teh firm, ki so distributerji na slovenskem trgu. In pravimo, da je to nova kultura korporativnega upravljanja in spoštovanje recimo malih delničarjev ali kogarkoli.

In ne nazadnje, jaz verjamem, ker se pač ne more poznati vpliva te poteze neposredno na cene naftnih derivatov, ker pač, kot sem povedal, Vlada regulira te cene. Se bo pa to gotovo poznalo pri poslovanju tega podjetja in pri cenah drugih storitev, ki jih ta podjetja, torej naftni distributerji, delajo. Poglejmo konkretno Petrol. Petrol poleg tega, da prodaja naftne derivate in tudi druge izdelke na bencinskih črpalkah, je solastnik polovice GEN-I, se pravi podjetja, ki prodaja električno energijo tudi drugim. Tam cene niso regulirane. Zakaj ne bi preko tega kanala nadomestil dela izpadov, kar pomeni, da se bo zaradi tega elektrika podražila, ker bo seveda Petrol sledil temu. Ali pa Petrol, ki je pomemben, ne največji, posamični, ampak pomemben lastnik Geoplina. Geoplin je grosist z zemeljskim plinom v tej državi in ne misliti, da bo to, kar delate, ostalo brez učinka na žepih Slovenk in Slovencev. Tako ali drugače bomo to plačali. In vi tu zatrjujete v oceni vaših vplivov, da to ne bo imelo posledice na žepe prebivalcev. Bo imelo! Ampak na tak način, kot sem vam nakazal, lahko da na še bolj sofisticiran način, ker družba ne bo pustila, da ste ji vzeli 30 milijonov ob nekaterih obvezah, ki jih ima, pri čemer pa ne more z drugimi ukrepi to nadomestiti. Še enkrat vas sprašujem, ali je to vaša kultura korporacijskega upravljanja v skladu z reformnim programom 2014–2015?

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

Še kdo želi razpravljati k 7. členu? Gospod Marko Pavlišič, izvolite. Amandma SDS k 7. členu.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Tukaj govorimo o subvenciji za biogoriva in takrat, kadar ima nekaj oznako bio, je treba biti zelo previden. Saj poznate tisto o jabolkah. Tista velika in lepa so navadna, tista mala, kržljava so pa bio jabolka. Podobno je pri tem gorivu in tukaj moramo pošteno ugotoviti, iz kje izhaja to biogorivo, ki se meša v Sloveniji. Po mojih podatkih izhaja v glavnini iz Malezije in Indonezije, in sicer se dela iz palmovega olja in kot posledica tega se izsekavajo pragozdovi v teh krajih. Tu moramo pač pogledati resnici v oči in druga resnica povezana s tem je, kar je pokazala nedavna študija, tu pišejo mediji o tem, da se bodo na dolgi rok morda biogoriva bolje obnesla, ampak da pač trenutno povzročajo 7 % več emisij kot navaden bencin in »zato ne

morajo spadati med manj škodljive in obnovljive vire«. To bo treba imeti v mislih pri tem, ko govorimo o tem, ali je treba te subvencije obdržati ali jih je treba ukiniti.

In kot smo že v prejšnji debati povezani s trošarinami govorili, treba je spremljati, kaj se dogaja na posameznem področju in v skladu s tem potem ustrezno odreagirati. In tukaj gre za tovrstno reakcijo. Biogoriva so bila neka moda zadnjih nekaj let, zdaj so pač realni podatki pokazali, da ta moda ni bila ustrezna, zato je treba spremeniti politiko na tem področju.

Prav veseli me, da ste omenili to glede subvencij in vplivanja delničarjev. Vprašajmo se, ali imamo res v tej državi subvencije zato, da subvencioniramo delničarjem dobičke? Ali je to pravi namen subvencij? Ja, seveda ima ukinitve subvencij vpliv na poslovni izid podjetij, ampak ali mi res potrebujemo podjetja, ki bodo imela svoj poslovni izid zaradi subvencij?

Ko smo imeli debato o tem, ali dvigniti DDV oziroma kaj narediti zdaj, ko do dviga DDV ni prišlo, za kar smo se v Državlanski listi jasno zavzeli, je bila ena od bistvenih pripomb gospodarstva oziroma ukrepov gospodarstva, da naj se zmanjšajo subvencije. In ja, tu se absolutno strinjam. Subvencionirati nekoga zato, da lahko dela, ima morda včasih celo smisel, ampak v večini primerov pa tega smisla nima. In kot ste že sami rekli, tukaj ne gre za nič drugega kot za subvencioniranje delničarjev, sploh če pogledamo nazaj, kakšni so dejanski ekološki učinki tovrstnega subvencioniranja. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

K razpravi je prijavljen gospod Vizjak. Replika? Razprava.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Prvič, jaz se pravzaprav čudim, da gospod Pavlišič ne kandidira za evropskega poslanca, to je namreč evropska politika. /oglašanje iz dvorane/ No, ali pa kandidira, ampak na zadnjem oziroma predzadnjem mestu. /oglašanje iz dvorane/ Ja, ja, boste imeli tri. To, kar vi govorite, je del evropske politike. To so sprejete zaveze. Delež biogoriv mora biti v gorivih. Konec, pika. Gospod Pavlišič, če vi bolj skrbite za palmove gozdove kot za slovenski proračun, nam pač bog pomagaj, ampak to je del evropske politike in mi, spoštovani gospod Pavlišič, imamo predpise, s katerimi smo zavezali naftne distributerje, da smejo prodajati na slovenskem trgu, na Balkanu oziroma izven jih verjetno te zaveze ne držijo, da morajo mešati biogoriva v druga goriva. To se pravi, mi smo jim oblastno nekaj predpisali. Jasno je, da so ta goriva držaja, to vam je tudi predstavnica Trgovinske zbornice na odboru povedala.

Torej, mi ne subvencioniramo nekoga zaradi tega, da obstane ali pa da je lahko, ampak zaradi tega, ker smo mu nekaj predpisali, da mora narediti. In fer je, če mu predpišemo neko neekonomsko obnašanje zaradi višjih razlogov,

se pravi, zaradi razlogov varstva okolja, da mu to tudi kompenziramo. Tako je bilo vsepovsod po svetu. In tega ni bilo več po svetu, ko so se zadeve stabilizirale, ko so se ti stroški, investicije za to mešanje in to proizvodnjo izničile. Če so regulirane cene, je lahko naftni trgovec potem uravnal tudi cene na trgu. Mi pa naftnim trgovcem reguliramo cene in predpisujemo dražje obnašanje in vi pravite, da je to neka subvencija, proti kateri ste. Jaz sem tudi proti subvencijam, ki rušijo trg. Težko me boste pa prepričali, če vi oblastno, s predpisom določite nekemu, da mora uporabljati neke sestavine, ki so dražje, hkrati pa tega ne kompenzirate. O tem pravzaprav govorimo. In še enkrat, to ni moda zadnjih nekaj let, takšni so predpisi, to je treba spoštovati.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

K razpravi je prijavljena še predstavnica Vlade mag. Mateja Vraničar, potem bomo razpravljali še ostali.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Najprej nekaj besed o amandmaju. 7. člen razveljavlja Pravilnik o plačilu trošarine za energente, ki so jim dodana biogoriva. Se pravi, gre za razveljavitev tehničnega predpisa, ki je posledica razveljavitve 54.c člena predloga zakona. Predlagani amandma, ki pravi, naj se tega pravilnika ne ukine z dnem uveljavitve zakona, ampak nekoč v daljni prihodnosti, mislim, da konec leta 2020, pravzaprav nima nobenega smisla.

Kar se tiče obveznosti distributerjev pogonskih goriv v Sloveniji z vidika zagotavljanja biogoriv, ni res, da so dolžni mešati biogoriva v fosilna goriva. Njihova dolžnost je, da zagotovijo določen delež prodaje biogoriv glede na to, koliko prodajo fosilnih goriv na trgu. In mešanje biogoriv z dizelskim gorivom, je samo ena od oblik ponudbe biogoriv na slovenskem trgu. Ob uvedbi te obveznosti je bila smiselna tudi subvencija za takšno ravnanje. Nekaj podobnega smo uvedli v zvezi z nakupom ekološko ustrežnejših avtobusov in tovornih vozil, ki uporabljajo motorje standarda Euro 6. Dokler ta standard ni bil zavezujoč, je bilo smiselno s subvencijami, z davčnimi oprostitvami spodbujati avtoprevoznike, da so takšna vozila nabavljali in imeli iz tega naslova tudi določeno davčno olajšavo. Ko je s 1. januarjem letošnjega leta standard Euro 6 postal obveza, taka subvencija izgubi smisel. Enako je tudi pri subvenciji za mešanje biogoriv s fosilnimi gorivi. Ob uvedbi ukrepa oziroma ob uvedbi možnosti, da se tako mešano gorivo pojavi na trgu, je smiselno spodbuditi to, da se biogoriva vmešavajo. Po določenih letih je treba pregledati, kakšen je učinek oziroma vpliv na dejansko porabo biogoriv v primerjavi z davčnim potroškom, torej z nižjim plačilom davka. In ocena Vlade je bila, pri pregledu vseh subvencij,

ki jih dajemo na področju trošarin, da je to tista subvencija, kjer je ta vzročna veza najbolj rahla oziroma kjer je mogoče poseči z ukrepom ukinitve, ne da bi bistveno vplivali oziroma poslabšali položaj tistih, ki biogoriva dejansko dajejo na trg.

V tem kontekstu smo pregledali tudi vse tiste ukrepe, ki so bili predlagani na področju trošarinske politike v zvezi s tako imenovano zeleno fiskalno reformo, o katerih sta govorila poslanca Horvat in Frangež, in ugotovili, da če bi na primer ukinili shemo komercialnega dizla, o čemer je bilo danes tudi govora, bi to pomenilo primanjkljaj za proračun v višini 62 milijonov evrov. Toliko približno prispevajo s trošarinami tuji avtoprevozniki, ki zaradi sheme komercialni dizel kupujejo pogonsko gorivo v Sloveniji, dobijo vrnjenega sicer 40 milijonov, ampak če bi to shemo ukinili, bi prišlo do učinka, na katerega ste v bistvu opozarjali, in zato tega predloga nismo predlagali.

Podobno je tudi za drugi dve subvenciji, ki jih na področju trošarin pozna veljavna trošarinska zakonodaja, in sicer vračilo trošarin za stacionarne stroje, vključno z železniškimi tirnimi vozili in žičniškimi napravami, ter vračilo za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo.

Upošteva te analize, ki so bile opravljene, je bilo pri tej subvenciji ocenjeno, da je glavni učinek subvencije zmanjšanje prihodkov državnega proračuna, manj pa vpliva sama subvencija na zagotavljanje ustrezne količine ponudbe biogoriv na slovenskem trgu in da je mogoče po toliko letih prehodnega obdobja zahtevano količino bioloških goriv na slovenskem trgu zagotoviti tudi brez te subvencije. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Marko Pavlišič, izvolite.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Gospod Vizjak, zahvaljujem se vam za vašo skrb glede moje kandidature. Nekako smo dogovorjeni, da kandidiram, in to na tretjem mestu in se vam vnaprej zahvaljujem za vso podporo in tudi vaš glas, ker verjamem, da ste globoko v duši kot inženir tudi liberalec, tako da najlepša hvala vnaprej.

Glede subvencioniranja je bilo že veliko povedanega. Petrol je imel lansko leto 84 milijonov dobička, to bo verjetno vplivalo na nek način na njihov rezultat, vendar gospodarska politika, kjer poslovni izid podjetij temelji na subvencijah in imajo te zelo velik vpliv na poslovni izid, vsekakor ni prava gospodarska politika. In tukaj moramo spremeniti ta način delovanja. Glede tega, koliko je to evropska politika in koliko ne, ker se to še vedno spreminja, bi pa rekel, da če bi bilo to res z evropsko direktivo določeno, potem mi te moči spreminjati to sploh ne bi imeli. Toliko.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Gospod Vizjak, imate repliko ali razpravo? Izvolite, imate razpravo.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Časa imam tako zelo malo.

Torej, gospod Pavlišič, ne se bati, ne bom vas podprl na volitvah, tudi ne vašega prvega kandidata oziroma tistega, ki je na prvem mestu. Želim vam pa eno stvar povedati. Naftni trgovci in distributerji imajo več poslovnih sektorjev in ustvarjajo različne poslovne izide, in praviloma tam, kjer so zadeve regulirane, ustvarjajo slabše poslovne izide, si greste pogledati tudi padec prodaje naftnih derivatov v Republiki Sloveniji.

Torej, spoštovana državna sekretarka, vaše teorije bi vse držale, če cene naftnih derivatov v Sloveniji ne bi bile regulirane. Res je, subvencionirati ima smisel nekaj, kar država predpiše, in poslovni subjekt ne more drugače, kot da to naredi. In v primeru naftnih distributerjev v Sloveniji je tako. V tujini so deregulirali tudi to obveznost in vračilo trošarin, ker so se morali po prehodnem obdobju vsi temu prilagoditi. V Sloveniji pa imajo predpisane cene in zaradi tega imajo predpisano vse poslovanje in vsled tega opozarjam, da je to zelo nizka kultura korporativnega upravljanja.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Ali bi želel še kdo razpravljati pri 7. členu?

Ker vidim, da ni nobene želje po razpravi, zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, in sicer pol ure po prekinjeni 7. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O VOJNIH VETERANIH PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade.

Izvolite, gospa Martina Vuk.

MARTINA VUK: Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani poslanke in poslanci!

Predlagane spremembe Zakona o vojnih veteranih, ki so danes pred vami, se nanašajo na dve področji zakonske ureditve, in sicer na področje podeljevanja statusa društev v javnem interesu zvezam vojnih veteranov in financiranja njihove dejavnosti iz državnega proračuna ter na področje pravice do zdravstvenega varstva vojnih veteranov. Kar se tiče področja podeljevanja statusa društva, ki deluje v javnem interesu in financiranja dejavnosti, prinašamo pristojnosti in

javnofinančna sredstva na Ministrstvo za obrambo.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je doslej podelilo status društva, ki deluje v javnem interesu na področju vojnih veteranov, devetim društvom ali zvezam, ki so bila na podlagi sklenjenih letnih pogodb sofinancirana, in sicer za izvajanje dejavnosti na področju socialno-zdravstvenega skrbstva za članstvo, za ohranjanje zgodovinskega izročila, za skrb za ohranjanje vojnih grobišč in za mednarodno dejavnost. Večina društev ali zvez vojnih veteranov pa ima tudi podeljen status društva v javnem interesu pri Ministrstvu za obrambo, ki nekatera društva vojnih veteranov in društva na področju obrambe in zaščite že obravnava, zato smo se odločili, da se zaradi vsebinske povezanosti, poenotenja in transparentnosti obravnave in sofinanciranja dejavnosti teh društev, katerih skupna podlaga delovanja je pretekla ali sedanja obramba in zaščita Republike Slovenije, stori prenos pristojnosti. S prenosom pristojnosti se bodo prenesla tudi sredstva za sofinanciranje dejavnosti društev in zvez vojnih veteranov, zato sam prenos ne predstavlja finančnih posledic v proračunu Republike Slovenije. Te spremembe, torej tako prenos glede podeljevanja statusa kot tudi financiranja, so bile v celoti usklajene s civilno družbo in z ministrstvom za obrambo.

V zvezi s področjem pravic vojnih veteranov do zdravstvenega varstva pa se za vojne veterane predlaga možnost ponovne pridobitve pravice, ki je bila ukinjena z Zakonom za uravnoteženje javnih financ. Ob izpolnjevanju starostnega pogoja, so imeli namreč vojni veterani pravico do kritja stroškov zdravstvenega varstva, torej do kritja stroškov dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja iz javnih sredstev. Ta pravica je s sprejetjem ZUJF pripadla le socialno šibkim vojnim veteranom, torej tistim, ki so upravičeni oziroma izpolnjujejo pogoje za veteranski dodatek. S predlaganimi spremembami se, ko bo zagotovljena ustrezna gospodarska rast v Republiki Sloveniji, ponovno prizna pravica do zdravstvenega varstva iz javnih sredstev vsem vojnim veteranom, ne glede na višino prijemkov, ki jih sicer imajo. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici odbora, dr. Andreji Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):

Hvala lepa, gospa podpredsednica. Gospa državna sekretarka s sodelavko, kolegice in kolegi, prav lep pozdrav!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah Zakona o vojnih veteranih, ki ga je Državnemu

zboru predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje po skrajšanem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, zato je odbor predlog zakona obravnaval na podlagi 142. člena Poslovnika.

Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja z državno sekretarko v Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, predstavnica Zakonodajno-pravne službe, predstavnik Državnega sveta, državni sekretar na Ministrstvu za obrambo, predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo in predsednik Združenja Sever.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki k predloženemu besedilu ni imela pripomb. Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je v svojem mnenju, ki ga je na seji Odbora predstavil predstavnik Državnega sveta, predlog zakona podprla pod pogojem, da se vsebina v nadaljevanju zakonodajnega postopka na podlagi dogovora med predlagateljem in zainteresiranimi veteranskimi združenji dokončno uskladi. Z vloženimi in usklajenimi amandmaji, zlasti k 1. členu predloga zakona, to podpirajo v celoti.

Amandmaji so bili vloženi k 1. in 4. členu. Predstavnica predlagatelja je v uvodni obrazložitvi predstavila predlog zakona, predstavnica Zakonodajno-pravne službe pa je na seji odbora podala pripombo na vložen amandma k 1. členu, saj na novo ureja natančnejša merila za financiranje dejavnosti društva, ki jih predpiše minister pristojen za obrambo. Zaradi določnosti je treba v prehodne in končne določbe dodati rok za sprejetje predpisa.

Razprava je potekala predvsem o 1. členu in vloženem amandmaju koalicijskih poslanskih skupin, ki je bil pripravljen na podlagi dogovora med predlagateljem in zainteresiranimi veteranskimi združenji. Usklajen je prenos pristojnosti za priznanje društva v javnem interesu in financiranje društev vojnih veteranov z Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na Ministrstvo za obrambo. Predlaga se, da se opredelitve dejavnosti javnega pomena in merila za financiranje teh dejavnosti ne spreminjajo.

V nadaljevanju razprave je bilo postavljeno vprašanje glede financiranja članstva ter vprašanje, kako bo urejeno podeljevanje statusa društva, ki deluje v javnem interesu. Predlagatelj je pojasnil, da natančna merila predpiše minister, statusi, ki so bili podeljeni, pa se ohranjajo naprej. Predstavnika veteranskih organizacij sta poudarila, da predlog zakona podpirajo, še posebej glede dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in da je amandma usklajen tudi z njimi.

V nadaljevanju je razprava potekala tudi o 4. členu in vloženem amandmaju, s katerim se črtata drugi in tretji odstavek. Ta odstavka določata, da se bo začelo zagotavljati plačilo

zdravstvenih storitev do polne vrednosti v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja šele, ko bo gospodarska rast preseгла 2,5 % bruto domačega proizvoda.

Državna sekretarka je povedala, da je ZUJF nekatere pravice začasno omejil, nekatere pa trajno. Pravica iz zdravstvenega zavarovanja je bila trajno črtana pravica, takojšnja vrnitev te pravice pa bi zahtevala več kot 12 milijon letno več, kar je zaradi finančne situacije države ta trenutek žal nerealna predpostavka. Da ta pravica pripada vsem vojnim veteranom, se strinjajo tudi veteranske organizacije, žal pa takojšnja uveljavitev ni mogoča, kar je simbolični dokaz, da ne gre samo za socialni korektiv.

Predstavnika veteranskih organizacij sta menila, da je amandma korekten in velikodušen, vendar sta podvomila v njegovo možnost uresničitve oziroma realizacije. Seveda pa amandmaju ne nasprotujejo. Poudarila sta, da vojni veterani niso nikoli zahtevali, da bi glede na finančno situacijo države obdržali vse pravice, vendar pa je bil ZUJF predlagan mimo njih, brez kakršnegakoli dogovora in usklajevanja.

Po končani razpravi je odbor sprejel amandma k 1. členu, ni pa sprejel amandmaja k 4. členu. Odbor je sprejel tudi svoj amandma, pripravljen je dopolnilni predlog zakona. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prvi ima besedo gospod Jožef Horvat v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Kolegice in kolegi, spoštovani predstavnici Vlade!

Krščanski demokrati smo hvaležni vsem Slovenkam in Slovencem ter slovenskim državljanom, ki so se na referendumu leta 1990 odločili za samostojno pot in se postavili v bran svoje domovine v času agresije Jugoslovanske ljudske armade. Hvaležni smo tudi vsem tistim, ki so za samostojno Slovenijo tvegali svoja življenja ali zdravje, premoženje in drugo, kar je pripomoglo k slovenski državni samostojnosti.

Predlog zakona o spremembah Zakona o vojnih veteranih pristojnost za podelitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu, z Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti prenaša na Ministrstvo za obrambo. Pretežni del delovanja društev in zvez vojnih veteranov je usmerjen k ohranjanju spomina na dejanja povezana z nacionalno samobitnostjo, obrambo nacionalnega ozemlja, torej na področju, ki sodi v delovno področje Ministrstva za obrambo. Krščanski demokrati podpiramo ustrežnejšo sistemsko ureditev sodelovanja s civilno družbo, ki bo s tem omogočena.

V Novi Sloveniji prav tako podpiramo rešitev, da se v letu, ki sledi letu, ko rast bruto domačega proizvoda doseže 2,5 % ponovno

ujeljavijo pravica vseh vojnih veteranov do zdravstvenega varstva. Do takrat se bo pravica do zdravstvenega varstva še nadalje zagotavljala tistim vojnim veteranom, ki prejemajo veteranski dodatek ali izpolnjujejo pogoje za pridobitev veteranskega dodatka. Na seji odbora smo tudi podprli amandma SDS, da naj se pravica vsem vojnim veteranom vrne čim prej, v doglednem roku, pa koalicija temu žal ni bila pripravljena prisluhniti.

Predlog zakona bomo poslanci Nove Slovenije podprli.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Naslednji bo stališče predstavil gospod Darko Jazbec, in sicer v imenu Poslanske skupine Pozitivne Slovenije.

DARKO JAZBEC (PS PS): Predsednica, hvala za besedo in lep pozdrav kolegicam in kolegom in predstavnikom Vlade!

Novela Zakona o vojnih invalidih je v prvi fazi namenjena prenosu pristojnosti za podelitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu, z ministrstva ,pristojnega za vojne veterane, na ministrstvo, pristojno za obrambo.

Druga, za našo poslansko skupino izredno pomembna rešitev, pa je posledica sprejema Zakona za uravnoteženje javnih financ, ki je nekatere pravice omejil začasno, nekatere pravice pa je brez pravega razloga trajno omejil oziroma jih v tem primeru vezal na socialni status nekdanjega upravičenca, to je vojnega veterana. Govorim o pravici iz zdravstvenega zavarovanja, ki je pred uveljavitvijo Zakona za uravnoteženje javnih financ pripadala vsem, skladno s statusom vojnega veterana, in je bila oblika zahvale države za njihov prispevek v boju za njeno samostojnost. ZUJF je to pravico, kot rečeno, trajno omejil, z današnjo novelo pa to pravico sicer vračamo, vendar takojšnja uveljavitev zaradi finančnih razmer ni mogoča. Tudi zavrnitev amandmaja, vloženega s strani ene od opozicijskih poslanskih skupin na seji matičnega delovnega telesa, so predstavniki vojnih veteranov sprejeli z razumevanjem, saj je možnost njegove uresničitve vprašljiva. Vojnim veteranom se torej pravica doplačila premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja od 1. januarja 2013 zagotavlja le še selektivno. To je ob izpolnjevanju starostnega pogoja, dopolnjenih 55 let in pogoja za pridobitev veteranskega dodatka, čeprav ne gre za socialni korektiv.

Tak način uravnoteženja javnih financ je po naši oceni nesprejemljiv, saj je uveljavitev ZUJF nesorazmerno posegla tudi v pridobljene pravice vojnih veteranov.

V Poslanski skupini Pozitivne Slovenije nas veseli, da je vlada sledila preteklim naporom tako Pozitivne Slovenije kot Socialnih demokratov, ki sta takrat še v opoziciji skušali odvzem pravic vojnim veteranom urediti skladno

z gospodarsko rastjo, kar bomo danes tudi potrdili.

Iz navedenega skledi, da bomo predlog novele Zakona o vojnih veteranih podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil mag. Štefan Tisel. Izvolite.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Vsem lep pozdrav. Spoštovana podpredsednica Državnega zbora, spoštovani predstavniki ministrstva, poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke Predlogu zakona o spremembah Zakona o vojnih veteranih ne nasprotujemo. Predlog novele zakona prenaša pristojnost za podelitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu, društvu ali zvezi vojnih veteranov in pristojnost za sklenitev pogodbe o financiranju dejavnosti z Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na Ministrstvo za obrambo.

Druga sprememba pa se nanaša na pravico vojnega veterana do plačila dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja po dopolnjenem 55 letu starosti. Z zakonom o uravnoteženju javnih financ so veterani s 1. 1. 2013 izgubili to splošno pravico. Pravica do plačila dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja pa je zagotovljena vojnim veteranom, ki prejemajo veteranski dodatek ali izpolnjujejo pogoje za pridobitev veteranskega dodatka. Po noveli Zakona o vojnih veteranih pa bodo upravičeni doplačila dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja vsi s statusom vojnega veterana, vendar šele v tistem letu, ki bo sledilo letu, ko bo gospodarska rast presegla 2,5 % bruto domačega proizvoda. Glede na znane napovedi o gospodarski rasti gre za predlog, ki teh pravic ne bo vrnil vsaj do leta 2017 in gre pri predlogu zakona v tem delu za, milo rečeno, zavajanje veteranov. Če obstaja resen namen zakonodajalca, da obseg veteranskih pravic razširi, ga lahko razširi takoj ali pa se določi realnejši rok za začetek uporabe spremembe zakona.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke samo že na seji Odbora za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti predlagali amandma, da pravico veterani uveljavijo takoj. Predlog je bil na odboru zavrnjen. Zato pa Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke na plenarnem zasedanju ponovno vlaga enak amandma.

Če bo ta amandma sprejet, potem ne bo zadržkov, da bi Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke novelo zakona tudi podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Ponovno pozdravljeni!

Zakon o uravnoteženju javnih financ je posegel tudi v pravico do zdravstvenega varstva vojnih veteranov, ki se je zagotavljala vsem vojnim veteranom, ki so dosegli starostni pogoj po Zakonu o vojnih veteranih, in jo omejil zgolj na socialno šibkejše vojne veterane. Predlagana novela predlaga spremembo te odločitve in ponovno priznavanje pravice, ki je ne veže več na pogoj višje gospodarske rasti, ki bo ponovno omogočila izplačevanje te pravice v polnem obsegu in uresničitev posebnega ustavnega varstva tudi upravičencev, ki niso socialno ogroženi. Z uveljavitvijo Zakona za uravnoteženje javnih financ se je nesorazmerno poseglo tudi v pridobljene pravice vojnih veteranov. Socialni demokrati smo skupaj s poslanci Pozitivne Slovenije že takoj po sprejemu ZUJF posegli in predlagali novo zakon, ki bi pravice vojnim veteranom ponovno vrnila. Vendar pa novela zakona ni bila sprejeta, zato smo bili tudi med podporniki zakona, ki so ga v Državni zbor predložili na podlagi podpisa 5 tisoč volivcev. Že takrat smo opozarjali, da z odvzemanjem pravic Zakon o vojnih veteranih izgublja svoj namen, ker je postalo najbolj očitno z ukinitvijo edine materialne pravice, plačila premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Menimo, da prejemki vojnih veteranov in žrtev vojn ne bi smeli biti socialne narave, ampak naj bi pomenili priznanje Republike Slovenije za prispevek, ki so ga vojni veterani dali za svobodo in samostojno Slovenijo. Poseg takratne vlade v pridobljene pravice je veterane prizadel in razvrednotil njihov prispevek v ta namen.

Socialni demokrati smo mnenja, da je bil ta poseg nepravilčen. Ne le zato, ker je zmanjšal krog upravičencev, pač pa tudi zato, ker je ukrep opredelil kot ukrep trajne narave. Druge podobne pravice je ZUJF zgolj omejil in njihovo ponovno uveljavitev vezal na leto po letu, v katerem bo gospodarska rast dosegla 2,5 % bruto domačega proizvoda. Tudi predlagana novela Zakona o vojnih veteranih sledi podobni intenci in ponovno uveljavlja enak pogoj za pridobitev pravice na gospodarsko rast.

Socialni demokrati podpiramo tudi drugo spremembo, ki jo uvaja zakon, in sicer prenos pristojnosti za priznavanje statusa društev v javnem interesu in financiranje društev vojnih veteranov z Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na Ministrstvo za obrambo.

Socialni demokrati torej napovedujemo podporo temu zakonu. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Gospa državna sekretarka s sodelavko, kolegico in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke pozdravljamo predlog tega zakona. Na eni strani prenaša pristojnost za dodelitev statusa društev, ki delujejo v javnem interesu, z ministrstva, pristojnega za vojne veterane, to je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, na ministrstvo, pristojno za obrambo. To je razumljivo, tudi po naši presoji, saj je pretežni del delovanja teh društev ali zvez vojnih veteranov usmerjen k ohranjanju spomina na dejanja, povezana z nacionalno samobitnostjo, obrambo nacionalnega ozemlja in s podobnimi izrazi, in je normalno, da to področje pokriva Ministrstvo za obrambo. Pri tem naj poudarim, da bomo podprli amandma kolegov iz Poslanske skupine SDS k 1. členu, saj je treba spoštovati ustavno določeno pravico do združevanja v društva ter enakost vseh članov. Pojmovanje financiranja na tak način, glede na število članov vojnih veteranov, je po naši presoji diskriminatorno v primerjavi z drugimi veteranskimi društvi, pa tudi zaradi ločevanja med člani društva.

Predlog sprememb zakona zagotavlja tudi plačilo zdravstvenih storitev do polne vrednosti v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja, ampak to šele, ko bo gospodarska rast presegla 2,5 % bruto domačega proizvoda. Vendar gre glede na znane napovedi o gospodarski rasti seveda za predlog, ki teh pravic ne bo vrnil vsaj do leta 2017, gre na nek način za zavajanje veteranov in na drugi strani tudi za naše neresno delo. Predlog je seveda všečen, ampak, kot rečeno, nima prave realne vrednosti, glede na predvidene podatke, kdaj bo gospodarska rast dosegla ta odstotek. Verjamem pa in v to sem prepričan, da podpirajo takšno rešitev tudi veteranske organizacije, da se s to rešitvijo strinjajo, ker je to nek simboličen dokaz, da ne gre za socialni korektiv, pač pa za neko priznavanje zaslug za osamosvojitve, za dogodke, ki so se dogajali v okviru naše polpretekle zgodovine.

Zaradi vsega navedenega bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlog podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo predstavila mag. Jana Jenko.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala za besedo. Vsem skupaj prav lep pozdrav!

Ob obravnavi tematike, ki jo obravnava predlagan Predlog sprememb Zakona o vojnih veteranih in je bila vključena v predlog za

spremembe Zakona za uravnoteženje javnih financ, se je ta vlada zavezala, da bo materijo zdravstvenega zavarovanja vojnih veteranov, tako kot je pravilno s pravno-sistemskega vidika, uredila v Zakonu o vojnih veteranih. Ta predlog v tem delu torej sledi obljubi vlade, zato ga bomo v Poslanski skupini DeSUS podprli.

Naša poslanska skupina podpira predlog zakona tudi v drugi vsebinski spremembi, ki se nanaša na prenos pristojnosti za podelitev statusa društva s področja dejavnosti vojnih veteranov z Ministrstva za delo na Ministrstvo za obrambo. S tem se v Poslanski skupini DeSUS strinjamo zato, ker je pretežni del delovanja teh društev usmerjen k ohranjanju spomina na dejanja povezana z nacionalno samobitnostjo, obrambo nacionalnega ozemlja in samostojnosti ter k razvoju obrambnega področja. To pa je tematika, ki po svoji vsebini dejansko bolj sodi v delovno področje Ministrstva za obrambo.

Kot rečeno, poslanke in poslanca DeSUS bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 22. aprila 2014.

V razpravo dajem 1. člen ter vloženi amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati?

Želi razpravljati. Besedo ima mag. Štefan Tisel.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Lep pozdrav vsem!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo vložili amandma tudi k 1. členu, da bi izboljšali status članov in pa seveda, da bi preprečili neustavnost tega člena. Pri četrtem odstavku smo pripravili spremembo: "Z društvom ali zvezo vojnih veteranov s statusom društva v javnem interesu minister, pristojen za obrambo, sklene pogodbo o financiranju njihove dejavnosti iz sredstev državnega proračuna na podlagi izpolnjenih meril za financiranje dejavnosti iz državnega proračuna, ob upoštevanju zlasti programa društva in zveze vojnih veteranov, ki zagotavlja dejavnost javnega pomena, števila članov ter na podlagi porabe sredstev preteklih dveh let za dejavnosti javnega pomena iz prejšnjega odstavka." V dosednji besedni zvezi "števila članov vojnih veteranov" je število nedoločeno do te mere, da ne zadosti ustavnemu kriteriju, da morajo biti merila in kriteriji za podzakonske akte določene že v zakonu. Ni namreč jasno v kolikšni meri se upošteva člane, ki so vojni veterani in tiste člane, ki to niso. To pomeni nesorazmerno diskrecijo izvršne veje oblasti pri neopredeljenem odločanju o pravicah financiranja. Poleg tega izvrševanja dejavnosti

društev v zvezi s celotnim namenom 1. člena tega zakona ne more biti odvisna samo od števila vojnih veteranov, saj se z vidika Ustave Republike Slovenije lahko v društva združujejo tudi osebe, ki niso vojni veterani in izvajajo dejavnost po tretjem odstavku 1. člena tega zakona v javnem interesu. Hkrati pa omejitve financiranja glede na število vojnih veteranov pomeni diskriminacijo financiranja pri izvajanju namena določenega s tem zakonom, saj na primer društvo veteranov iz prve svetovne vojne po tem kriteriju ne bi moglo imeti članov vojnih veteranov, prav tako bi po tem kriteriju na primer Združenje zveze borcev narodne in udeležencev osvobodilne borbe dobivalo vedno manj sredstev glede na vedno manjše število veteranov.

Druga sprememba, ki je predlagana z amandmajem, je črtanje upoštevanja premoženja društva ali zveze vojnih veteranov. Z amandmajem se predlaga, da se pri določanju financiranja društev ali zvez namesto premoženja upošteva dejanja realizacija porabe sredstev v preteklih dveh letih, pri čemer gre za realizacijo za dejavnosti javnega pomena v kontinuiranem obdobju.

Upam, da boste ta amandma podprli, ker samo izboljšuje status članov. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati pri prvem členu in vloženi amandmaju? (Da.) Besedo ima dr. Ljubica Jelušič.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Najlepša hvala za besedo, spoštovana podpredsednica!

Jaz sem sicer pričakovala, da bo Vlada najprej povedala mnenje glede tega predloga amandmaja, ampak ker se nihče drug ni javil, bi pa jaz vendarle postavila nekaj vprašanj oziroma dilem v zvezi z amandmajem, povedala pa bi tudi nekaj stvari v zvezi s celotnim 1. členom.

Najprej bi opozorila na to, da se četrty odstavek 1. člena s predlogom, ki ga je Vlada pripravila, ni spreminjal in da je to, kar sedaj predlaga Poslanska skupina SDS, v bistvu novost, in da je ureditev, da se obseg financiranja določi tudi na podlagi števila članov veteranskih organizacij, veljala vse od obstoja Zakona o vojnih veteranih. Se pravi, da se mi zdi v tem trenutku malce neobičajno govoriti o tem, da gre za neustavno ureditev, kajti to neustavnost bi bilo potemtakem treba ugotoviti že kdaj v preteklosti. Namreč, ta kriterij je že zapisan v obstoječem zakonu in ga sedanja novela v ničemer ne spreminja.

Jaz bi rada tudi opozorila na to, da je treba četrty odstavek vendarle razumeti kot kumulativnost več različnih pogojev, se pravi, da se obseg financiranja ne določi samo na podlagi števila članov, kar bi se zmotno lahko sklepalo glede na sedanji predlog tega amandmaja oziroma njegovo utemeljevanje, ampak se določi glede na več različnih stvari, predvsem na podlagi

meril, ki jih že itak določa državni proračun, potem se upošteva zlasti, ta odstavek člena pravi zlasti, program društva ali zveze vojnih veteranov, potem pa se upošteva tudi število članov vojnih veteranov in seveda tudi premoženje, ki ga ima v lasti društvo oziroma zveza vojnih veteranov. Postavi se tudi vprašanje, ko predlagate, da naj bi se sedaj uveljavilo načelo, torej nov kriterij financiranja glede na realizacijo v preteklih dveh letih, torej dejansko porabo v preteklih dveh letih, kjer jaz vidim eno pomembno dobro stran. In sicer, opozarjate na to, da bi moralo veteransko društvo kontinuirano delovati in takega, ki kontinuirano deluje, je treba podpreti. Se pa postavi vprašanje, kaj pa narediti s tistimi, ki se šele ustanovijo in ne morejo pokazati, da so bila aktivna v preteklih dveh letih. Mislim, da je bil eden od problemov financiranja delovanja enega zadnjih veteranskih združenj prav v tem, da ko se je določalo obseg njegovega financiranja ni bilo mogoče pogledati v neko zgodovino, koliko je bilo to društvo v preteklosti financirano. Ampak pustimo sedaj ob strani te razprave o različnih društvih, mislim, da velja vendarle upoštevati dejstvo, da je bil doslej ta obseg financiranja po veljavnem zakonu o vojnih veteranih tudi po tem četrtem odstavku določen in da se je vsaj meni zdelo, tudi pred leti, da glede tega obsega financiranja ni prihajalo do težav.

Bi pa v zvezi s celotnim 1. členom, zlasti s tem delom, ki govori o prenosu pristojnosti za veteranska društva in njihovo financiranje na Ministrstvu za obrambo, vendarle opozorila na eno zadevo, ki jo moramo imeti v mislih. Bilo bi prav, bi imeli mi danes pred seboj seznam vseh doslej ustanovljenih veteranskih društev in zvez. Potem bi nam bilo najbrž lažje razumeti, kar bom povedala sedaj. Opozorila bi tudi na eno zgodovino. In sicer, leta 2008 je takratna vlada že nameravala prenesti pristojnosti z Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve na Ministrstvo za obrambo za veteranska društva, kar se je dalo sklepati iz tega, da je v proračunu za leto 2009 sredstva za financiranje teh društev že predvidela pri Ministrstvu za obrambo. Ker pa potem zakonu na tej točki ni bil spremenjen, so šla sredstva iz proračuna Ministrstva za obrambo nazaj na Ministrstvo za delo in financiranje je potekalo naprej po starih, takrat veljavnih, pravilih. Zakaj je danes treba to odpreti? Rekli smo, da se na Ministrstvo za obrambo prenaša ugotavljanje delovanja društev v javnem interesu zaradi tega, ker praviloma pretežen del delovanja teh društev in zvez vojnih veteranov prispeva k ohranjanju spomina na dejanja povezana z nacionalno samobitnostjo, obrambo nacionalnega ozemlja, samostojnosti, razvoja obrambnega področja, torej vseh stvari, ki sodijo v področje delovanja Ministrstva za obrambo.

Opozorila bi na dve društvi, ki bosta imeli verjetno težave v vsebinskem smislu, ni pa nujno, da bodo te težave zelo opazne. Najprej

gre za Združenje Sever, ki je v bistvu združenje policijskih veteranov, katerih delovanje je vendar bolj skladno z nameni in interesi Ministrstva za notranje zadeve oziroma policije. Kot rečeno, v preteklosti ni bilo nobenih težav v zvezi s tem in Ministrstvo za delo je te reči zelo korektno opravilo in je bilo zelo objektivno, bomo rekli, oziroma uravnoteženo do vseh teh veteranskih društev in zvez. Potem pa je ena veteranska družba oziroma organizacija, za katero bi pa vsaj jaz, če drugi tu nimate teh težav, imela težave, ko bi bilo treba opazovati njen prispevek k ohranjanju nacionalne samobitnosti, ohranjanju spomina na dejanja, povezana z obrambo nacionalnega ozemlja in tako naprej, in sicer gre za Novo Slovensko zavezo. Moram reči, da dokler je bilo financiranje te organizacije plačano s strani Ministrstva za delo, nisem in ne bi imela nobenih osebnih težav, kajti zdi se mi, da Ministrstvo za delo lahko zelo objektivno opazuje delovanje vseh organizacij, ne glede na njihov prispevek k obrambi države oziroma nacionalni samobitnosti. Ko pa je to preloženo na Ministrstvo za obrambo, se je pa treba vendar zavedati dejstva, da se potem pričakuje, da vsa ta združenja in društva prispevajo k ciljem Ministrstva za obrambo in da se njihove cilje, cilje njihovega delovanja in razloge, zaradi katerih so nastali, upošteva pri delovanju Ministrstva za obrambo, kajti za to gre. Ministrstvo za obrambo pri svojem civilno-vojaškem ali civilno-obrambnem sodelovanju upošteva delovanje teh društev. Osebo ni bila pri tej organizaciji precej zadržana, če bi morala ta organizacija biti plačana s strani Ministrstva za obrambo, ampak kot vidim, teh zadržkov v preteklosti, v preteklem dogajanju okrog tega zakona in sprememb niste imeli, zato tudi jaz sedaj podpiram zakon, tako kot je predlagan. Mislim da glede dilem, ki jih je odprl amandma SDS k 1. členu, tudi četrtega odstavka v bistvu ni treba spreminjati, kajti upoštevati je treba, kot sem rekla, kumulativno vse pogoje za določanje obsega financiranja in ne samo števila članov veteranov. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo je želela gospa Martina Vuk, državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

MARTINA VUK: Hvala lepa.

Sem hotela počakati cel krog, pa se potem oglašiti na koncu razprave o tem amandmaju, ampak je vendar prav, da povemo tudi stališče Vlade in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Kar se zdi nam ključnega pomena in kar je treba poudariti, je predvsem to, da so pri spremembah tega 1. člena Zakona o vojnih veteranih ves čas sodelovala društva in zveze s statusom v javnem interesu in soglasno so bile potrjene oziroma sprejete te spremembe, ki so danes predlagane v zakonu. Ves čas tudi med

temi društvu in zvezami poteka razprava glede teh kriterijev, kako jih spremeniti, kdaj bo pravilnik o dodeljevanju sredstev in tako naprej, in je bilo izrecno poudarjeno in rečeno, da ne želijo, da se v ta tretji, ali če mu zdaj rečemo četrti odstavek, kjer so določena merila, ki naj se jih zlasti upošteva pri podeljevanju sredstev, posega. Zato se nam zdi ad hoc rešitev, neka hitra rešitev, ki pač ni usklajena, težko sprejemljiva in tudi nekoliko nevarna za nadaljnji potek. Treba je pa poudariti še eno stvar. Kot je bilo že rečeno, da merila, ki so navedena v zakonu, so merila, ki naj se jih zlasti upošteva pri tem, ko se bo pripravljaj pravilnik. Pravilnik bo pa natančno določal, na podlagi česa in kako bo razdelil ta merila naprej, da bodo sredstva potem lahko transparentno podeljena. Kar se tiče prenosa na Ministrstvo za obrambo, je pa treba poudariti, da bodo na Ministrstvo za obrambo glede podeljevanja statusa in sofinanciranja prenesene zveze in društva, ki sodijo pod Zakon o vojnih veteranih. Nova Slovenska zaveza sodi pod Zakon o vojnih grobiščih, tako da to ostane na ministrstvu za delo. Ravno tako tisti, ki sodijo pod Zakon o vojnih invalidih, in tudi vse individualne pravice, torej socialne pravice, ki pripadajo vojnim veteranom in vojnim invalidom in tako naprej. To vse ostaja na ministrstvu. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o vloženu amandmaju k 1. členu,? Želi.
Gospa Sonja Ramšak, izvolite, imate besedo.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Kolegice z ministrstva, poslanke in poslanci!

Mislim, da predlagani amandma Slovenske demokratske stranke gre v smeri, kot bi že moral iti sprejeti zakon, o katerem danes – sicer danes govorimo o spremembah in dopolnitvah. Bom pa povedala eno stvar. Seveda je zdaj spadalo to v resor Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, res pa je tudi, da je že Ministrstvo za obrambo podeljevalo oziroma sodelovalo v postopku izdaje tega, da se je nekemu podelil status. Moram pa reči, da sem delala na teh zadevah in vem, da teh meril, ki izhajajo iz 5. odstavka tega zakona, do danes ni bilo in da če kaj, potem bi morali določiti tudi rok, do kdaj moramo izdelati ta, da mora pristojni minister izdati ta merila. Namreč, ne more biti v rokah nekoga, ki dela na teh zadevah, da odloča o tem, ali se nekemu podeli status ali ne, in da se lahko status dejansko podeli le na podlagi sprejetih meril. In vsi tisti, ki imajo do danes sprejet ta status, imajo dejansko status podeljen samo na tem golem, da iz njihovih programov izhaja, da spodbujajo domoljubno vzgojo in tako naprej in da nadaljujejo tradicijo slovenske osamosvojitve in podobno. Ampak konkretnih

meril, po katerih se je status podeljeval, pa do danes ni bilo.

Za amandma, ki ga Slovenska demokratska stranka predlaga, se mi pa zdi, da je tudi korekten že v tem, kajti ločevati med tem, da so v nekem društvu ali zvezi samo veterani vojne za Slovenijo – kaj pa ostali člani? Mislim, da društva delujejo v skupnem javnem interesu in da lahko imajo morda tudi samo tiste, ki nimajo priznanega statusa veterana, in mislim, da bi glede na našo ustavo, tako kot je že kolega predhodnik povedal, morali dejansko tudi to upoštevati in da je lahko morda celo kakšno društvo, ki jih nima vključenih ali pa je mogoče samo procent tistih, ki imajo priznan status veterana, pa je morda bolj aktivno kot pa marsikatero drugo društvo. Tako da mislim, da bi tukaj morali dati enake možnosti vsem ne glede na to, ali imajo vključene člane ali ne, ali pa nekako določiti, da morajo imeti vsaj 50 % veteranov, ki imajo priznan status veterana. Kar se pa tiče tega dodeljevanja sredstev, pa mislim, da je prvo, da se sploh sredstva lahko dodelijo in da se dodelijo na podlagi meril. Ali pa morajo biti ta objavljena v javnem razpisu. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati k 1. členu ter vloženu amandmaju? (Ne želi.) Torej zaključujemo razpravo k 1. členu ter vloženu amandmaju.

V razpravo dajem 4. člen ter vloženi amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati? Da.

Mag. Štefan Tisel, izvolite, imate besedo.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Hvala lepa. Lep pozdrav!

Kot smo že na odboru predlagali amandma k 4. členu, pa ni bil sprejet, ga zdaj ponavljamo v Slovenski demokratski stranki. In sicer da se črtata drugi in tretji odstavek 4. člena. Drugi in tretji odstavek namreč določata, da se bo začelo zagotavljati plačilo zdravstvenih storitev do polne vrednosti v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja, se pravi dopolnilno zdravstveno zavarovanje, šele, ko bo gospodarska rast preseгла 2,5 % bruto domačega proizvoda. Glede na znane napovedi gospodarske rasti gre za predlog, ki teh pravic ne bo vrnil vsaj do leta 2017 ali pa še dlje. Pri predlogu tega zakona gre v bistvu za zavajanje veteranov, in če imamo resen namen, jim takoj omogočimo, da se ta pravica razširi ali pa da se določi bolj sprejemljiv rok, določen, ne pa v meglo, leto 2017 ali pa še dlje. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Hvala lepa.

Kaj naj rečem? Aj aj aj, dvojna merila. Dragi kolegi iz socialdemokratske stranke ali kaj ste že, SDS, to je pa res višek, no! Ko se je sprejemal ZUJF, ste poklestili celo vrsto pravic rekoč, da nimamo denarja. Predvsem intenzivni ste bili na področju družine. 7. in 8. razred otroškega dodatka, znižanje nadomestil za nego in varstvo otroka na 90 %, znižanje pravice oziroma upravičenosti za tiste, ki so prejeli paket za novorojenca in tako naprej. In mnoge od teh pravic ste vezali na to, da se ponovno vzpostavi gospodarska rast, in ta v letu, ki preseže rast 2,5 %, ponovno stopi v veljavo. Tako ste zapisali v ZUJF in to ste sprejeli. Tedaj smo dvakrat vlagali zakon. Prvič je bil zakon vložen skupaj s kolegi iz Pozitivne Slovenije, da se veteranom, ki jim načeloma tukaj ni šlo za denar, to so povedali tudi na seji odbora, ampak jim je šlo za to, da se jim je vzelo neke vrste dostojanstvo, moralno priznanje za to, da so prispevali k tej naši svobodi in osamosvojitvi. Za to jim je šlo. In to se jim je preprosto vzelo na trajni podlagi in omejilo samo na socialne upravičence. Tudi zdaj pravijo: ne gre nam toliko za to, da dobimo nazaj tisto materialno kompenzacijo, gre nam za to, da nam daste moralno priznanje za naš prispevek k slovenski samostojnosti. Zato so tudi sprejeli in tudi v svojem zakonu, vloženim s 5 tisoč podpisi, se je glasilo točno tako: v letu, ki preseže 2,5-odstotno rast BDP. In zdaj nam vsiljujete rešitev, za katero veste, da letno stane 12 milijonov in ki je v teh materialnih pogojih, v katerih danes smo, enostavno ne moremo zagotoviti. Čisto sprenevedanje, čisto politikantstvo.

Rekla bom tako: zakon bomo v naši stranki sprejeli, potrdili, upam, da skupaj s kolegi iz koalicije, zato, ker menimo, da je treba to moralno priznanje vrniti. Še enkrat pravim, ne gre toliko za materialno kompenzacijo, kot gre za moralno priznanje. In bom citirala svojega očeta, na žalost že preminulega. 41 let je delal, bil je tudi partizan. Enkrat ni koristil ene bonitete iz svojega statusa partizanstva, ampak ko mu je bila odvzeta ta pravica, je bil tako globoko užaljen in je rekel: "A še to? Na koncu bomo totalno razvrednoteni mi in naš prispevek in to, da vsi mi lahko živimo najprej v svobodi zaradi vloge narodnoosvobodilne vojne, na drugi strani pa tudi zaradi vloge, ki so jo odigrali pri naši osamosvojitvi veterani vojne za Slovenijo." Za to gre, gospe in gospodje. In nehaite se sprenevedati in nabijati politične točke tam, kjer jih ni treba. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo je želel, če sem prav videla, gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovana gospa podpredsednica, to izvajanje, ki smo ga zdaj poslušali, ti lahko gre samo na bruhanje. Res ti lahko gre na bruhanje. Gospa, ki je zdaj tako vehementno, na tak način razlagala stvari,

kako ji gre za vojne veterane, kako ji gre za to, da se slovenskemu človeku, slovenskemu narodu vrača neko dostojanstvo na eni strani, in na drugi strani sedi v koaliciji in podpira Vlado, ki to dostojanstvo iz dneva v dan uničuje na kubik! Na kubik! In ta gospa si dovoli tukaj norčevati in na tak način razpravljati, kot je razpravljala, da me je prizadela direktno. In mislim, da ne samo mene, ampak večino državljanek in državljanov Republike Slovenije. To si ne more tukaj v parlamentu dovoliti, ne more! In ta zakon, ki ga je predlagala Vlada, kar se tiče vojnih veteranov za Slovenijo, ki jih izjemno podpiram – če bi podpiral nekatere tiste, ki so tudi v tej vladni koaliciji še danes živeči, potem Slovenije nikoli ne bi imeli, nikoli! Če ne bi bili taki, ki nam Slovenija resnično nekaj pomeni in ki smo bili pripravljene, smo pripravljene in delamo za to, da iz te Slovenije ne bi naredili hlapčevske države, kot počenja to sedanja vlada, da dela iz slovenskega naroda hlapčevsko državo! Narod v tej državi postane hlapec v lastni domovini!

81 % BDP smo dolžni, skoraj 30 milijard smo dolžni! Kaj pravzaprav še imamo svojega?! In vi si dovolite na tak način razpravljati. Definitivno si vojni veterani to zaslužijo, kar je tukaj zapisano, definitivno. Ampak ta zakon nikakor ni bil vložen zato, za neko moralno priznanje! To pa je sprenevedanje! To pa je zloraba! To pa je zloraba. In če vi govorite, da bo njim vrnjeno to šele, ko bo država dosegla 2,5 % bruto družbenega proizvoda, ob takšnih okoliščinah, ob takšnem funkcioniranju in ob takšnem delovanju Vlade in z vsem tistim, kar delate zato, da bi gospodarstvo okrevalo, delate čisto vse proti gospodarstvu! Z vsemi temi kaznimi, vsemi obremenitvami v zadnjem času, ki ste jih sprejeli za gospodarstvo, ne bomo dosegli naslednjih sto let 2,5 % bruto družbenega proizvoda. Naslednjih sto let! In kdaj bodo potem ti veterani dobili ta dodatek?! Kdaj, vas sprašujem. Kdaj?! Lepo vas prosim, ne zavajajte na tak način in ne govorite, da se mi sprenevedamo. Takrat, ko se je sprejemal ZUJF, so bile okoliščine popolnoma drugačne! Popolnoma drugačne! Niti približno se ne morejo primerjati s sedanjim stanjem, niti približno. Absolutno podpiram, da se slovenskim veteranom vrne to, kar je bilo odvzeto, podpiram, vendar takoj! Takrat bo ta zakon, ki ga je ta vlada predlagala, imel neko verodostojnost, če bomo to naredili takoj. Sicer gre samo za všečen zapis, ki pa našim veteranom ne bo prinesel popolnoma nič! Popolnoma nič!

Od moralnega zadovoljstva, draga kolegica na drugi strani Državnega zbora, se pa res ne da živeti. Res se ne da živeti. Zato mi verjemite, lahko se smejete kolikor hočete, vi ste imeli možnost in priložnost pokazati, kaj zmorete. Dokazali ste, kaj zmorete – z vsemi novimi davki in uničevanjem slovenskega gospodarstva, slovenskega ljudstva, in ste naredili iz slovenskega ljudstva hlapce v lastni državi! To brezmejno zadolževanje – kdo bo to

plačal?! Vsak otrok, ki se rodi, je že dolžan 15 tisoč evrov oziroma približno v tej višini. Kdo je to naredil?! Kdo?! Povejte mi, kdo! In vi s tako lahkotnostjo danes tukaj razpravljate in govorite oh in sploh in ah. Kot da smo mi neki zločinci, ki hočemo, da veterani to, kar je bilo odvzeto, dobijo vrnjeno, včeraj ste predlagali zakon, takoj. In v tem primeru bomo mi zakon podprli brez vsakega problema, z velikim veseljem in ponosom, za katerim stojimo. Stojimo tudi za tistimi, ki so Slovenijo osamosvajali. Sedaj v naši državi dobivamo občutek kot da tisti, ki smo Slovenijo in so Slovenijo osamosvajali, postajajo manjvredni državljani v tej državi. In da prvega obrambnega ministra te države, ko je bila Slovenija v vojni, sedaj poskušate na vsak način obsoditi. Ne govorim, da to dela Državni zbor ali pa Vlada Republike Slovenije ...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod Pojbič, nekoliko nižji ton razprave ljudno prosim. Imamo mikrofone.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): O. K., se opravičujem.

Ampak vseeno, če nam je kaj za samostojno Slovenijo, če nam je kaj za tiste ljudi, ki so za to samostojno Slovenijo bili v prvih vrstah, potem se dajmo temu primerno tudi obnašati. Potem se dajmo temu primerno tudi obnašati. In zaradi teh 12 milijonov, kot ste omenili, država pri vseh teh zadolževanjih, ki ste jih storili, ne bo propadla. Pri vseh teh zadolževanjih! Poleg desetine milijard, za kolikor ste zadolžili to državo, se dajte še za 12 milijonov zadolžiti, pa naj imajo veterani vojne za Slovenijo to, kar jim pripada! Šele takrat bom videl vašo verodostojnost, vašo kredibilnost in odgovornost do tistega, kar ste tu zapisali. Če pa bomo čakali na 2,5-odstotno gospodarsko rast, ob ukrepih, ki jih sprejema vlada Alenke Bratušek, bomo pa čakali še naslednjih sto let, in vojni veterani za Slovenijo od tega ne bodo imeli absolutno nič. Zato ne zavajajte, ne sprenevedajte se, povejte pravo resnico! Tu pa ni nobenega problema, če ta amandma podprete, saj smo stoodstotno vsi, ki v Državnem zboru stojimo, za to. Smo za to in bomo za to glasovali! Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Repliko ima dr. Andreja Črnak Meglič, seveda z razlogom.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Hvala lepa.

No, najprej moram reči, da je kolega Pojbiča zopet zaneslo, pa pojdimo nazaj na dejstva. Kot sem rekla, naša stranka je v sodelovanju s Poslansko skupino SD takoj po sprejetju ZUJF vložila zakon, s katerim je želela vrniti pravico do dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja vojnim veteranom na podlagi dosežene stopnje rasti BDP. Pa ste jo mirno povozili. Potem so enak zakon vložili tudi vojni

veterani. Tudi oni so vezali uveljavitev pravice na boljše gospodarske razmere. To se pravi, da to, kar mi počnemo tukaj, pravzaprav zasleduje to, kar so želeli tudi oni. In če vi trdite, da boste s temi 12 milijoni, ki jih boste zdaj takoj dali veteranom, povrnili njihovo dostojanstvo in popravili krivico – ja, zakaj za božjo voljo pa tega niste storili že prej, ko ste imeli priliko?! Zakaj mora to storiti neka druga vlada, ki ji izstavljate račun za to? Ne gre za to, da ne bi želeli tega vrniti. Absolutno jim želimo vrniti zato, ker je to univerzalna pravica, vendar je vezana na določene materialne pogoje. In vojni veterani so vam sami povedali, na seji so vam povedali, da sami v tem momentu ne pričakujejo te vrnitve zato, ker se zavedajo težkih gospodarskih razmer, v katerih je Slovenija, da gre njim bolj za to, da se jim prizna njihov prispevek. Za to gre. In to so njihove besede, gospod Pojbič, ne moje besede. In nisem nič zavajala in nisem nič okolišarila tako kot vi, ampak sem govorila dejstva in to, kar je res. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Besedo ima gospa Martina Vuk, državna sekretarka.

Gospod Pojbič, želite proceduralno? Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovana gospa podpredsednica!

Lepo prosim, da razložite Državnemu zboru, kaj ste mislili z "replika z razlogom". Lepo prosim obrazložite to, kar ste rekli. Vi ste to rekli in vas prosim, da obrazložite poslancem Državnega zbora, kaj pomeni "replika z razlogom". To ste vi rekli. Prosim, da to pojasnite.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospod Pojbič.

Očitno vas je zelo vznemirilo. Nekajkrat sem razmišljala, da bi vas ustavila ob takšnem kričanju, kot ste ga danes izvajali, in tudi žalitvah kolegice dr. Andreje Črnak Meglič na nekaj momentih, vendar sem se ustavila. Z razlogom pa zato, ker je poslovniški razlog, ki ga navaja 70. člen Poslovnika Državnega zbora, kdaj je možna replika. In z razlogom je bila zato, ker ste očitali in v svoji razpravi nekajkrat omenili dr. Andrejo Črnak Meglič. Zato sem poudarila "z razlogom", ker sem bila skoraj na tem, da vas dvakrat vmes ustavim, pa sem se premislila, ker ste se potem vsakič korektno tudi sami nekoliko nazaj potegnili. Toliko.

Imate še kakšen postopkovni predlog? Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Gospa podpredsednica, morda res govorim zelo glasno, drži. Morda sem take narave, takega karakterja. V tem ne vidim čisto nič narobe in čisto nič slabega. Najmanj, kar pa bi od vas pričakoval, pa je, da če ste poskušali mene opozoriti na to, da naj znižam glas in da ima dr.

Črnak Meglič repliko z razlogom, bi bilo prav, da potem hkrati tudi njo opozorite, ker je tudi ona močno dvignila glas. V to sem prepričan ne samo jaz, ampak tudi drugi, ki sedijo v tem državnem zboru. In če bi imeli enake vatlje do vseh in bi bili korektni, potem bi to, kar ste meni naredili, naredili tudi dr. Črnak Meglič. Za naslednjič upam in moj proceduralni nasvet je, da ste pri svojih odločitvah kot podpredsednica Državnega zbora objektivni.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospod Marijan Pojbič.

V repliki je bila dr. Andreja Črnak Meglič resnično na enakem vatlu kot vi. Ton je bil tudi nekoliko višji, vendar sem jo razumela, ker je bila verjetno nekoliko vznemirjena, in se trudim, da sem pri vodenju seje objektivna do vseh, saj ste vsi moji kolegi in kolegice.

Besedo ima gospa Martina Vuk.

MARTINA VUK: Hvala lepa.

Bom skušala manj čustveno in bom navedla par dejstev. ZUJF je pravico do dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, plačanega iz javnih sredstev, ukinil trajno za vse vojne veterane, razen za tiste, ki dobivajo veteranski dodatek ali pa izpolnjujejo pogoje, da bi ga lahko dobivali. Za vse ostale, in takih je približno 82 tisoč, če sem si prav zapomnila, je to pravico ukinil trajno. Ni je vezal na neko bodoče stanje, ni je vezal na neko gospodarsko rast, ni je vezal na takrat, ko bodo materialne zmožnosti, ampak jo je ukinil trajno. Zdaj to pravico vračamo vsem, seveda pod določenimi pogoji. In ja, finančna posledica je 12 milijonov. In ja, teh 12 milijonov danes nimamo, kar je razlog, da tega ne vračamo danes, takoj zdaj po sprejetju zakona. Vezano je na 2,5-odstotno gospodarsko rast, kar ni edina taka pravica, ki je vezana na to rast, ampak smo skušali poenotiti. Takrat bodo vrnjena izplačila tudi pri drugih pravicah, predvsem ukrepih družinske politike, ki so izjemno pomembni. In ja, gre za simbolno vrnitev. Simboli so hočemo nočemo pomembni in simbolna dejanja ravno tako štejejo. In za to gre. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Sonja Ramšak.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bom pa rekla, da zelo podpiram oba kolega, ki sta malo čustveno razpravljala zato, ker vem, da govorita iz srca in ne prirejeno oziroma narejeno, tako da upam, da bodo naše razprave v tem državnem zboru dovoljene tudi takrat, ko kolegi malo čustveno reagiramo, ker sem tudi sama čustveni človek, in včasih, ko me kakšna krivica zaboli, morda tudi povzdignem svoj glas. Je pa seveda potrebno to, da se spoštujemo. To pa je tisto, kar je osnova vsake razprave. Pa če se vrnem k amandmaju Slovenske demokratske stranke, kaj želimo s

tem povedati. Ne strinjam se s predstavnico Vlade, ki je dejala, da vračate pravico, ki je bila trajno ukinjena. Nobena stvar ni trajno ukinjena, ampak takrat, ko je vlada, v letu 2012, sprejela spremembe z ZUJF, jo je ukinila zaradi tega, ker v proračunu ni bilo denarja, ker je bilo treba zagotoviti za druge socialne transfere. Takrat je bilo odločeno, da se ta pravica sicer tukaj ukine, ampak takrat, ko bodo v državnem proračunu zagotovljena sredstva, se bo ta pravica lahko vrnila. Ampak pravica, ki je ni mogoče uresničevati, v bistvu ni pravica.

In to, kar vi počnete sedaj, ko ste vključili to – vem, da smo se tudi mi takrat v poslanski skupini sestali s predstavniki Zveze veteranov vojne za Slovenijo. Jaz jih tudi drugače podpiram, ampak če ti ne moreš nekemu te pravice dati, da jo sprejmeš in jo uresničuješ, to zame ni pravica, veste, spoštovana državna sekretarka oziroma sekretarka Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. In korektno bi bilo – gre v bistvu res za reklamo, lahko rečete, tako kot ste včasih nam očitali, da smo sprejeli, da se za drugega otroka ne plačuje varstvo otroka in tako naprej. To so ti všečni manevri, ko pridobivate neko bazo volivk in volivcev v koaliciji. Ampak če bi imeli resen namen, bi rekli: Janez Janša in njegova vlada so naredili krivico vsem veteranom vojne za Slovenijo in vsem veteranom vrnemo to pravico takoj. 12 milijonov – kaj je danes 12 milijonov proti 450 milijonom, s katerimi rešujemo privatne banke? Je pa to veliko za tiste ljudi, za katere morajo danes nekatere ustanove zbirati denar, prispevke, hrano, da nahranimo tiste, ki so v Sloveniji lačni. Zakaj ne daste takoj, povišate socialne transferje, čeprav ravno iz vašega zakona, ki ga je sprejela neka druga vlada pred vlado Janeza Janše, se pravi vlada v obdobju 2008–2011? In posledice čutimo še danes pri vseh socialnih transferjih. In to, da čakajo na pravico iz teh socialnih transferjev ljudje dve leti ali več, da se uresničijo pritožbeni postopki, pa čeprav ste sedaj naredili eno všečno stran, kjer objavljate, v kolikšnem času koliko pritožb rešite.

Ne govoriti, da ne podpiramo veteranov. Jaz sem sama veteranka. Pripadala mi je ta pravica, pa je nikoli nisem uveljavljala zato, ker sem rekla, da so drugi na slabšem. Ne uveljavljam pravice do dodatnega zdravstvenega zavarovanja in sem si sama vedno plačevala in me to tudi ni prizadelo. Pa sem poslanka sedaj dve leti, lahko rečem, prej pa nisem bila poslanka. Če res želite, da bodo veterani vojne za Slovenijo dobili tisto, kar jim pripada, se zamislite nad usodami tistih, ki so danes brezposelni, ki so danes brez socialne podpore, in tistim pomagajte. To bi bili potem tisti pravi ukrepi, ki jih lahko dajejo Socialni demokrati za socialno državo. Ta ukrep, ki ga prelagate v neskončno – morda nikoli ne bo 2,5. Jaz upam, da bo že jutri, ampak to, kar ste naredili, da takrat, ko bo statistični urad objavil, 1. januarja – in kaj piše v drugem odstavku?

Piše: sprememba 15. člena zakona se začne uporabljati 1. januarja leta, ki sledi letu, v katerem Statistični urad Republike Slovenije ugotovi, da je gospodarska rast preseгла 2,5 % bruto domačega proizvoda. Poglejte si napovedi. Dejansko to odmikate v prihodnost, in to ni prava pravica.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča.

Pravzaprav sem se bolj oglasil zato, da si zaslužim današnjo plačo, ker če ne bi čisto nič govoril, bi imel občutek, da si je res nič ne zaslužim, pa tudi sedaj je vprašanje, če si mi vsi zaslužimo. Bom povedal, zakaj. Ker sprejemamo katastrofalno slabe zakone. Poglejte, Zakon o sodnih taksah – višje sodišče je poslalo zahtevo za oceno ustavnosti in danes Ustavno sodišče piše Državnemu zboru, da se moramo izjasniti o zahtevi višjega sodišča. Zakon o dohodnini – odločbo Ustavnega sodišča, da se 90. člen razveljavi. 10. 4. nosi datum. Dame in gospodje, kaj delamo mi v Državnem zboru? Kaj delamo? Si zaslužimo plačo? Na drugi strani namesto državnih sekretarjev sedijo ljudje, ki niso ničesar izkusili, ki niso nikoli bili na položaju, da bi, tako kot minister Stepišnik, ki je moral oditi z ministrskega mesta, ker je ustvaril gospodarsko rast ...

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Mag. Ivan Vogrin, ali se lahko osredotočite na amandma?

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Točno to bom sedaj naredil.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Prosim, vljudno.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Se opravičujem, gospa predsedujoča.

Jaz sem sicer blago upal, da govorim o stanju v državi, in tudi ta zakon govori o stanju v državi. Zdaj pa glejte, sprejemamo slabe zakone in ta zakon je tudi slab zakon. Zakaj sprejemamo slabe zakone, me ves čas zanima. Jaz se dejansko študijsko ukvarjam in sem napravil analizo parlamentarnega dela dvajsetih let. Zdaj vam bom pa povedal, kaj sem ugotovil, v povezavi s tem zakonom. Slabe zakone imamo zato, in ta zakon je slab zato, ker je v parlamentu med 90 poslanci samo 34 poslancev takšnih, ki so kdajkoli delali v gospodarstvu. 16 poslancev je delalo in dela v javnem sektorju, 40 poslancev je pa delalo v državnem sektorju, in ta zbor – ima pravilno ime, Državni zbor – si je država naredila, državni aparat, da terorizira prebivalstvo. To je rešitev, to je res.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Mag. Vogrin, amandma, vljudno prosim.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Glejte, mislim, da sem povedal dovolj. Vsak si naj sam ustvarja mnenje, kakšne zakone mi sprejemamo. Ustavno sodišče jih razveljavlja, višje sodišče nastopa proti zakonodajalcu, proti Državnemu zboru. Pa čakajte. Pa dajmo se zresniti! Dajmo resno začeti delati. Še vedno me boli srce, zakaj je bil minister Stepišnik ob obetavni gospodarski rasti razrešen. Veste, zakaj? Ker je moteči faktor, ker je prišel iz gospodarstva. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Hvala lepa.

Samo zaradi javnosti bi ponovno rada povedala, o čem se pravzaprav pogovarjamo. Dejstvo je, da je pravica do povračila stroškov dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja že zagotovljena vojnim veteranom, ki so socialno ogroženi. Pravica ostalim vojnim veteranom, ki je bila prej univerzalna pravica in odvzeta z ZUJF, pa naj bi se vrnila tedaj, ko bo povrnjena gospodarska rast. Ponovno ponavljam, da je ta vsebina identična in popolnoma usklajena s tistim, kar so vojni veterani vlagali na podlagi 5 tisoč podpisov v Državni zbor. To se pravi, da zasleduje njihova stališča in njihovo mnenje. Za to gre. In tudi za njihovo lastno spoznanje, da država v tem momentu sredstev, da bi pokrila stroške, ki bi pomenili vrnitev pravice takoj, nima. To se pravi, da je to njihov prispevek, in še enkrat bom rekla, poklon njihovim stališčem. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Ali želi morda še kdo razpravljati pri tej točki?

Gospod Pojbič, izvolite, imate besedo.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovana gospa podpredsednica.

Torej, še enkrat ponavljam. Spoštovani člani Socialnih demokratov, če želite vojnim veteranom dobro in če želite resno narediti tisto, kar ste v ta zakon zapisali, podprite amandma, ki ga je predlagala Slovenska demokratska stranka, in sicer da se v zakonu zapiše, da bodo vojni veterani takoj dobili to plačano, kar je zapisano v tem zakonu. Naredite, podprite naš amandma in potem bo vse O. K., bomo vsi skupaj podprli ta zakon.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Bi še kdo želel razpravljati?
Izvolite, gospod Branko Kurnjek.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo, spoštovana gospa podpredsednica. Lep pozdrav vsem skupaj!

Samo toliko, da bodo zadeve malo bolj jasne, bom citiral iz magnetograma dr. Tomaža Časa, predsednika Združenja Sever. Magnetogram je bil narejen na seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, kjer smo govorili o dotičnem zakonu. Citiram ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Gospod Kurnjek, vaš čas je potekel. Žal.

Bi še kdo želel razpravljati od tistih, ki še imate čas za razpravo?

Ne vidim nobene želje, zato zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, in sicer pol ure po prekinjeni 7. točki dnevnega reda. S tem tudi prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POSTOPKU PRIZNAVANJA POKLICNIH KVALIFIKACIJ DRŽAVLJANOM DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE, EVROPSKEGA GOSPODARSKEGA PROSTORA IN ŠVICARSKE KONFEDERACIJE ZA OPRAVLJANJE REGULIRANIH POKLICEV OZIROMA DEJAVNOSTI V REPUBLIKI SLOVENIJI PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj! Spoštovani poslanke in poslanci!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji predvsem usklajujemo s spremembami evropske zakonodaje. Predvsem gre za uskladitev nacionalne zakonodaje s predpisi, ki opredeljujejo vstop Republike Hrvaške v Evropsko unijo ter predvsem razširitev kroga upravičencev do postopka priznanja poklicnih kvalifikacij, vzpostavljenega na podlagi direktive v skladu z nekaterimi področnimi direktivami. V skladu z navedenim je predlagana tudi sprememba določbe, ki opredeljuje upravičence do postopkov priznavanja poklicnih kvalifikacij, in v skladu s priporočili za bolj transparentno, jasno in seveda učinkovito zakonodajo smo znotraj tega spremenili tudi člen, predvsem s ciljem večje racionalizacije administrativnih postopkov za čezmejno oziroma začasno opravljanje storitev. Predlog zakona kot tak za

državni proračun in za druga javnofinančna sredstva nima finančnih posledic. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora pa dajem besedo predsednici dr. Andreji Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je kot matično delovno telo obravnaval navedeni predlog zakona, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje po skrajšanem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, zato ga je odbor obravnaval na podlagi 142. člena Poslovnika. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja z državnim sekretarjem Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, predstavnica Zakonodajno-pravne službe in predstavnik Državnega sveta. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika. K predloženemu besedilu je podala pripombe k 1., 2. in 3. členu. Na podlagi teh pripomb so bili vloženi amandmaji koalicije.

Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je v svojem mnenju, ki ga je na seji odbora predstavil predstavnik Državnega sveta, predlog zakona podprla. Komisija ugotavlja, da glede na pojasnila pristojnega ministrstva uvedba predloga zakona ne bo negativno vplivala na cilje uvedbe omenjenega prehodnega obdobja za državljane Republike Hrvaške in da s tega vidika v nadaljnjih dveh letih, dokler bo trajalo prehodno obdobje, ni pričakovati dodatnih pritiskov na trg dela v Sloveniji. Predstavnik predlagatelja je na kratko predstavil predlog zakona, predstavnica Zakonodajno-pravne službe pa je povedala, da so v svojem mnenju opozorili na izrazito nedodelanost besedila, ki pa ga vloženi amandmaji, ki sledijo mnenju Zakonodajno-pravne službe, odpravljajo. Razprave ni bilo. Odbor pa je sprejel vložene amandmaje koalicijskih poslanskih skupin k 1., 2. in 3. členu. Pripravljen je dopolnjen predlog zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Sedaj sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Kot prvi bo stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke predstavil mag. Štefan Tisel.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Lepo pozdravljeni, spoštovana podpredsednica Državnega zbora, spoštovani predstavniki ministrstva, poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne nasprotujemo Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji. Zakon se sprejema po skrajšanem postopku in gre za uskladitev zakona z evropskimi predpisi, ki opredeljujejo tudi vstop Republike Hrvaške v Evropsko unijo. V osnovi zakon omogoča postopke priznavanja poklicnih kvalifikacij državljanom držav Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije kot države pogodbenice. Z novelo zakona pa pridobijo pravico do postopkov priznavanja poklicnih kvalifikacij tudi državljani tretjih držav, če izpolnjujejo pogoj, da jim je ena od držav pogodbenic že priznala dokazila o formalnih kvalifikacijah in imajo tri leta poklicnih izkušenj v zadevnem poklicu na ozemlju države, ki je dokazila o formalnih kvalifikacijah priznala. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo novelo zakona podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo. Zakon, ki ga je predlagala Vlada Republike Slovenije, vsebuje manj zahtevne spremembe in dopolnitve z evropskim pravnim redom. Zakon se dopolnjuje z vsebino direktiv Sveta in Evropskega parlamenta s področja pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev zaradi pristopa Republike Hrvaške, direktivo o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici, direktivo o spremembi direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij in uredbe EU o upravnem sodelovanju preko informacijskega sistema za notranji trg ter direktivo o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite. Sprememba zakona je potrebna zaradi poteka roka, določenega za prenos teh direktiv v nacionalni pravni red. Zato bomo Socialni demokrati ta predlog zakona podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Še enkrat prisrčen pozdrav vsem prisotnim! Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Kolegice in kolegi!

Pred nami je zakon oziroma spremembe zakona. Res je, da z njim že kar malo zamujamo, saj je država prejela tudi uradni opomin Evropske komisije zaradi nenotifikacije predpisov za prenos direktive, sprejete 13. maja lanskega leta zaradi pristopa Hrvaške. S predlogom zakona se torej delno prenašajo direktive in predlaga širitev kroga upravičencev priznavanja poklicnih kvalifikacij, tudi za vse državljane tretjih držav, če izpolnjujejo pogoj, da jim je ena od držav pogodbenic že priznala dokazila o formalnih kvalifikacijah in imajo tri leta poklicnih izkušenj v določenem poklicu. Kako bo to vplivalo na domači trg delovne sile in na gospodarstvo – sprašujemo se, ali smo sprejeli prave ukrepe, da ne bo negativnih posledic za zaposlovanje slovenskih državljanov. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se ne moremo popolnoma strinjati z navedbami v obrazložitvi, da zakon oziroma spremembe zakona ne bodo vplivale na naše gospodarstvo, na socialno področje.

Piše, da ne bo posledic na teh področjih. Mogoče to res drži do vključno leta 2016, ko še velja prehodno obdobje, in v tem času verjetno res ni pričakovati dodatnih pritiskov na trg dela v Sloveniji. Seveda pa je še odprto vprašanje, kaj bo po tem. Naj spomnim, da smo na to problematiko, torej na problem pritiska delovne sile iz sosednjih držav na naš trg, opozorili že ob obravnavi predloga zakona o uveljavitvi prehodnega obdobja za zaposlovanje in delo državljanov Republike Hrvaške v Republiki Sloveniji. To smo obravnavali ob vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo. Dveletno obdobje se torej leta 2016 izteče. Opozorili smo, da je treba pozorno urediti problematiko prostega pretoka delavcev in priznavanja poklicnih kvalifikacij, zlasti na področju zdravstva, ter predlagali in podprli uvedbo tega prehodnega obdobja. Seveda pa, kot rečeno, ima vsaka palica dva konca, in ima dva konca tudi ta. Podpiramo predvsem možnosti, ki se odpirajo na drugi strani za naše državljane, ker se z implementacijo omenjenega sistema odpira možnost izdaje evropske poklicne kartice. Ne glede na vsa razmišljanja in pomisleke ob tem bomo zakon podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije gospa Marija Plevčak.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsedujoča. Vsem lep pozdrav!

Glavni cilj tega predloga zakona je uskladitev naše ureditve z evropskimi predpisi na področju priznavanja poklicnih kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji. S spremembami zakona je treba pohiteti, saj smo s prenosom že v krepki zamudi in nas Evropska komisija že opominja. V zakonu gre za dvojne manjših sprememb, in sicer predlaga se širitev kroga upravičencev do postopkov priznanja poklicnih kvalifikacij tudi na vse državljane tretjih držav, če jim je ena od držav pogodbenic že priznala dokazila o formalnih kvalifikacijah in imajo tri leta poklicnih izkušenj v določenem poklicu. Druga sprememba zakona pa se nanaša na dopolnitev določbe o obveznosti pisne prijave pred prvim opravljanjem začasnih storitev, in sicer tako, da bi bila slednja nujna zgolj, če to zahteva sektorska zakonodaja. Glede na to, da smo lani tik pred vstopom Hrvaške v Evropsko unijo določili moratorij na prost pretok delovne sile za hrvaške državljane pri nas, je v zvezi s spremembami tega zakona treba omeniti še, da uvedba teh sprememb ne bo negativno vplivala na cilj uvedbe prehodnega obdobja za delo državljanov Republike Hrvaške.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije podpira predlog zakona.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

Še stališče Poslanske skupine Nove Slovenije. Predstavila ga bo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovana predsedujoča, državni sekretar s sodelavci!

S predlogom zakona, ki ga obravnavamo, se spreminja opredelitev upravičencev do postopkov priznavanja poklicnih kvalifikacij, kot jih prvotno določa direktiva 2005/36/ES. Predlaga se širitev kroga upravičencev tudi na vse državljane tretjih držav, če izpolnjujejo pogoj, da jim je ena od držav pogodbenic že priznala dokazila o formalnih kvalifikacijah in imajo tri leta poklicnih izkušenj v določenem poklicu. Dopolnjuje se tudi določbo o obveznosti pisne prijave pred prvim opravljanjem začasnih storitev, in sicer tako, da bi bila slednja nujna zgolj, če to zahteva sektorska zakonodaja. Predlagatelji trdijo, da predlagane spremembe in dopolnitve zakona predstavljajo zgolj delni prenos vsebine zgoraj omenjenih direktiv in da bo do leta 2016 treba izvesti njihov celovit prenos, kar pa bo terjalo bolj korenite sistemske spremembe ter prenovo celotne zakonodaje na tem področju, vključno s podzakonskim aktom. Krščanski demokrati menimo, da bi bilo smotrnejše že ob tej obravnavi izvesti celovit

prenos vsebin direktiv, ki jih predlagatelji navajajo.

Zavzemamo se za vključitev evropskih standardov v našo delovno zakonodajo v zvezi z zagotavljanjem delovnih razmer, delovnega časa, dopustov, varstva pri delu, pogojev za zaposlitev oziroma za prenehanje zaposlitve. Urejanje delovnih razmer, ki presegajo te standarde, pa mora potekati v dialogu s socialnimi partnerji. Kljub temu, da ministrstvo trdi, da uveljavitev predloga zakona ne bo negativno vplivala na cilje uvedbe prehodnega obdobja za zaposlovanje državljanov Republike Hrvaške in da s tega vidika v nadaljnjih dveh letih, dokler bo trajalo prehodno obdobje, ni pričakovati dodatnih pritiskov na trg dela v Sloveniji, bomo v Novi Sloveniji podrobno spremljali posledice uveljavitve. Ob tem pa pozivamo ministrstvo, da preveri, ali ima Slovenija v svojem pravnem redu zadostne varovalke za ohranjanje visokih standardov strokovnosti, na primer v zdravstvu, za primere vstopa državljanov tretjih držav na trg delovne sile v Republiki Sloveniji.

Ker smo krščanski demokrati izrazito proevropska politična stranka, bomo predlagani zakon podprli.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbornice opravili danes v okviru glasovanj, in sicer pol ure po prekinjeni 7. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA TRETJO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O PREPREČEVANJU DELA IN ZAPOSLOVANJA NA ČRNO.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade. Gospod Dejan Levanič, državni sekretar, izvolite.

DEJAN LEVANIČ: Lep pozdrav še enkrat vsem skupaj!

V tretjem branju mogoče še čisto na kratko o bistvu zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno. Kot veste, uvajamo nekaj ključnih novosti, s katerimi želimo predvsem spodbuditi zmanjšanje obsega dela na črno: uvajamo na eni strani strožje sankcije za tiste, ki opravljajo delo na črno in za tiste, ki zaposlujejo na črno; s prenosom pristojnosti na carinsko upravo povečujemo nadzor nad zaposlovanjem in delom na črno, predvsem s preventivnimi ukrepi; poenostavljen je postopek prijave kratkotrajnega dela; izvod pogodbe o zaposlitvi

mora biti ves čas na kraju opravljanja dela; natančneje je opredeljeno nedovoljeno oglaševanje dela oziroma zaposlovanja na črno; predviden je odvzem premoženjske koristi; nadzorni organi lahko v hitrem postopku izrekaajo globe, predvsem za prekršek, storjen iz koristoljubnosti, ali kadar je pridobljena protipravna premoženjska korist večja, torej korist, ki presega 5 tisoč evrov – v tem primeru je zagrožena globa trikrat višja od najnižje predpisane –; za nadzorne organe se vzpostavlja dostop do določenih baz podatkov; vključen je tudi ukrep izključitve iz postopkov javnega naročanja v primeru kršitev zakona; najbolj se povečuje globa za delo na črno, kadar ga opravlja posameznik, in še nekaj drugih takšnih novosti, s katerimi verjamemo, da bomo na tej nadzorni ravni in pa seveda z višjimi kaznimi preprečili kar nekaj dela in zaposlovanja na črno, ki se danes v realnosti dogaja.

Druga ključna sprememba znotraj zakona je uvedba vrednotnic za osebno dopolnilno delo. Še enkrat torej nekoliko preprostejša obrazložitev. Osebno dopolnilno delo obstaja že danes; to je predvsem delo, ki se opravlja na domovih v primeru varovanja otrok, čiščenja in tako naprej. Gre za osebno dopolnilno delo, ki ga ljudje opravljajo iz različnih razlogov, vendar to delo ta trenutek poteka na črno. Ker je registracija danes nekoliko bolj zapletena in ker se ljudje ne poslužujejo osebnega dopolnilnega dela, smo z uvedbo vrednotnic vpeljali sistem, ki je zelo preprost, kar se tiče same priglasitve oziroma registracije osebnega dopolnilnega dela, uvedli vrednotnice, s katerimi smo želeli spodbuditi ljudi, da se bodo sploh registrirali za osebno dopolnilno delo, ker na eni strani samo s prijavo tistega, ki bo opravljal to delo na domu, na upravni enoti v bistvu naredi vse, na drugi strani pa naročnik, tisti, ki bo to osebo najel, plača preko spleta ali na upravni enoti 9 evrov. S tem tej osebi zagotovi en dan pokojninske dobe in seveda zdravstveno zavarovanje za časa opravljanja tega dela.

S tem enostavnim sistemom smo želeli na eni strani spodbuditi ljudi, da se bodo prijavili, da bodo priglasili osebno dopolnilno delo, ker za naročnika to ne pomeni velikega stroška na mesec. Na drugi strani pa to za tistega, ki izvaja to delo, in tega dela je danes kar veliko, pomeni nek motivacijski element, ker bo za teh 9 evrov prejel en dan pokojninske dobe in bo seveda zavarovan za tisti čas, ko bo to delo opravljal pri naročniku. Tako da verjamemo, da z zakonom o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno nismo šli samo v smeri rešitve, da bi samo uvajali sankcije in vršili nek poostren nadzor. Na drugi strani smo želeli narediti sistem osebnega dopolnilnega dela bolj priljuden in bolj enostaven, da se ga bodo ljudje v bistvu posluževali in na tak način svoj del do države tudi oddelali. Verjamemo, da bo kar nekaj več interesa po tem, da bi ljudje priglasili osebno dopolnilno delo, ker bodo iz tega imeli določene

pravice. Sčasoma bomo videli, kaj nam to v praksi pomeni, kako se bo osebno dopolnilno delo odrazilo, verjamemo pa, da smo naredili velik korak naprej, da motiviramo ljudi, da tisto, kar opravljajo danes na črno, v prihodnje opravljajo na legalen način. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Kot prva bo stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke predstavila gospa Romana Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica, za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice, državni sekretar!

Naše stališče do zakona, ki ga danes obravnavamo, in še posebej do vrednotnic, ki jih ta zakon na novo vpeljuje, je popolnoma jasno. Vrednotnice so nepotrebna in nekoristna birokratska ovira, ki v nadaljevanju ne bodo dale niti približno takih učinkov, kot si jih Vlada oziroma ministrstvo obeta. Ob tem se gre najprej vprašati, kaj pravzaprav želimo s tem zakonom preganjati, in preganjamo delo na črno oziroma sivo ekonomijo. Seveda je treba za pravilne rešitve najprej definirati, kaj siva ekonomija je. In seveda siva ekonomija ni to, da nekdo, ki je registriran, opravi delo tako, da ne izda računa. To ni siva ekonomija, to je davčna utaja. Vlada s tem zakonom želi preganjati samo tiste, ki nimajo registrirane dejavnosti. Po besedah ministrice pa je takšnih od te tako imenovane sive ekonomije, kar pri nas na široko vštevamo v to področje, samo 5 % od vsega. In naj ob tem na začetku omenim tudi podatek, ki sem ga zasledila v letnem poročilu Davčne uprave Republike Slovenije. Na dan 31. 12. 2013, to se pravi pred nekaj meseci, smo imeli v Sloveniji za približno milijardo in pol nepobranih davkov, nepobranih prispevkov. In če to številko primerjamo z izplenom, ki ga želi doseči Vlada z uvajanjem vrednotnic, to pa je približno 350 tisoč evrov, se pravi niti pol milijona evrov novih prihodkov v pokojninsko blagajno in zdravstveno blagajno, te številke govorijo potem same zase. Če bi uspeli samo za 10 % povečati učinkovitost pri izterjavi davčnih obveznosti, potem bi tukaj naredili mnogo več.

Osebno ne verjamem, da bodo vrednotnice v praksi zaživele, tudi zato ne, ker je nadzor nad osebnim dopolnilnim delom, ki se v glavnem opravlja za štirimi stenami, izredno težak. In na moje presenečenje je ministrstvo napovedalo celo, da bo z inšpekcijskimi nadzori opravljalo preglede tako, da bo delalo hišne preiskave. Jaz se sprašujem, kam smo prišli v tej državi, če bomo osebno dopolnilno delo, ki seveda v prihodkih proračuna pomeni neznaten in minimalen del, preganjali s hišnimi preiskavami, medtem ko se na drugih področjih milijarde evrov prelivajo v neke neznane kanale in na neznane račune, pa učinkovitost pri hišnih preiskavah niti približno ni tako dobra. Eden

izmed razlogov, zakaj se je Vlada tako zelo odločno lotila preganjanja sive ekonomije, je tudi ta, da je bil pred časom z ustavno odločbo zavrnjen zakon o obdavčitvi nepremičnin. S tem je v proračunu zmanjkalo 200 milijonov evrov denarja in to je treba z nečim nadomestiti. Če pogledamo enega izmed pomembnejših dokumentov, ki ga je Vlada predložila v preteklih dneh oziroma sprejela v preteklih dneh, nacionalni reformni program, potem vidimo, da je ravno to tudi eden izmed tistih dejavnikov, ki naj bi po mnenju Vlade nadomestili izpad nepremičninskega davka, se pravi učinki od zmanjšanja sive ekonomije. Na tem mestu še enkrat poudarjam, ker mislim, da se to premalo ve med nami. Nekateri kolegi, sem prepričana, to še vedno napačno razumejo, predvsem pa se to premalo ve med ljudmi. Premalo se ve, da s tem zakonom ne bomo posegli v področje, ki se mu reče neizdajanje računov in utajevanje davkov. In mislim, da bi bilo na tem področju treba narediti še marsikaj, medtem ko z vrednotnicami ne bomo naredili kaj veliko.

Seveda problem vrednotnic ni samo neke splošne narave, ampak tudi povsem vsebinski in strokoven v povezavi z obračunavanjem in plačevanjem prispevkov za pokojninsko zavarovanje in zdravstveno zavarovanje. Pa če zdravstveno zavarovanje pustimo ob strani in pogledamo samo pokojninsko zavarovanje. Z vrednotnico bo nekdo za papir – vrednotnica je enostavno samo kos papirja, za katerega bo tisti, ki jo bo kupil, plačal 9 evrov. Od tega bo šlo 7 evrov v pokojninsko blagajno, vendar ne na pokojninski račun tiste osebe, za katero bo vrednotnica veljala, ker naj vas spomnim, da kljub našim predlogom in poskusom pred nekaj leti pokojninski računov v Sloveniji nimamo. Če pa bi jih imeli, potem pa bi bil ta ukrep morda smiseln. Ker pa sicer pokojninski sistem deluje na način, da se v pokojninski osnovi, se pravi v naši bodoči pokojnini, upoštevajo osnove, od katerih so bili plačani prispevki in ne prispevki sami, pa gre v tem primeru, ko pa se bodo upoštevali plačani prispevki, za bistven odstop od sistema. To seveda ni dobro. S tem se sistem drobi in na koncu koncev ne bomo vedeli ne kdo, ne kaj, ne koliko ima na svojem pokojninskem računu.

Seveda je pa najlažje uvesti nek nov način in mnogo težje je popravljati in racionalizirati stare načine. Vlada je velikokrat poudarjala, da s tem, ko se uvajajo vrednotnice oziroma dopolnjuje osebno dopolnilno delo, omogočajo tistim, ki so sedaj delali na črno, da bodo delali legalno. Ampak potem vas pa vprašam: kaj jim preperečuje, da že danes ne bi delali legalno? V Sloveniji imamo nešteto možnih pravnih podlag, po katerih lahko nekdo dela. Problem pa je, ker je ves ta sistem tako zelo zapleten, da ga je težko izvajati, da se je težko priglasiti, da je težko izpolniti vse mogoče obrazce, in še bolj kot to, da je sistem administrativno zapleten, pa je, da je sistem

izjemno drag. To pomeni, da je treba od posameznih oblik dela plačati visoke prispevke in visoke davke. In v tem grmu tiči še en zajec, ki ga Vlada premalokrat oziroma skoraj ne izpostavlja. Vrednotnica ne pomeni samo 9 evrov, ki jih bo nekdo plačal za pokojninski in zdravstveni sistem, ampak v nadaljevanju pomeni, da bo od tega zaslužka, ki ga bo nekdo na podlagi vrednotnice dobil, treba plačati tudi dohodnino. Treba bo oddajati davčno napoved in treba se bo ustrezno priglasiti. Seveda se z vsem tem strinjam, kajti od vsake oblike dela, od vsakega zaslužka je treba nekaj, hočeš nočeš, nameniti tudi državi, in tako je prav.

Ni pa prav, da ob tem, ko Vlada dela takšno propagando vrednotnicam, to enostavno pozabi omeniti, in ljudje si potem predstavljajo, da bo to potekalo mnogo bolj enostavno in z mnogo manj davki in bremen, kot sicer bo. Ne bo. In s komerkoli do sedaj sem se pogovarjala, je izjemno skeptičen. Ni samo mnenje Slovenske demokratske stranke, da sistem vrednotnic ne bo deloval, to je mnenje širše javnosti. Res ne vem, kje so vsi tisti, ki navijajo, da bi se te vrednotnice čim prej uvedle, da bodo vendarle lahko delali na podlagi vrednotnic. Jaz do sedaj od teh oseb nisem srečala še nikogar. Seveda pa na drugi strani ta sistem pomeni tudi neko administrativno breme na strani države. Res je, da bodo začetni stroški uvedbe višji kot potem stroški, ki bodo nastali, ko bo, če bo, ta sistem sploh deloval. Ampak samo zato, da bomo sistem uvedli, je Vlada napovedala 250 tisoč evrov stroškov. Namreč, rabimo nov program na Ajpesu, rabimo nov program na Dursu in rabimo nov program na UJP, in za to vse potrebujemo neko informacijsko podlago. In tukaj je še eno tisto področje, kjer nam nekako vedno znova odteka denar iz proračuna. Rabimo nov informacijski sistem. Zakaj? Ali nimamo že vse te institucije ustrezno organizirane in informacijsko podprte?

Če že ne rabimo novega informacijskega sistema, pa prav gotovo potrebujemo nadgradnjo starih informacijskih sistemov, in to seveda stane. Ne glede na teh 250 tisoč evrov, kar verjamem, da je za proračun številka, ki je obvladljiva, je moj glavni pomislek v tem, da s sistemom vrednotnic pravzaprav uvajamo neko novo administrativno, birokratsko, nepravilno ureditev trga dela, ki bi jo morali urejati popolnoma drugače. Naš trg dela je preveč zapleten, je preveč obremenjen z raznoraznimi dajatvami, davki, prispevki, in to, da ministrstvo poudarja, da bo reorganiziralo oziroma uredilo trg dela, naredilo nekaj dobrega na tem področju, tudi pod krinko Vsako delo šteje, dejansko ne pomeni urejanja trga dela, ampak se za tem skrivajo samo vedno znova novi davki in novi prispevki. In tako je tudi tukaj. Ne glede na to, da gre le za 9 evrov, je treba še enkrat povedati, da s temi 9 evri mi ne kupimo niti ene ure dela nekoga, ki bo delal, niti ne plačamo neke vsote denarja za to njegovo delo, kar bi bilo logično – da so to neki vavčerji, s

katerimi to kupimo. Recimo, da kupimo vavčer za 200 evrov in potem nam ta oseba nudi storitev, protistoritev za 200 evrov. Ne. S temi 9 evri kupimo kos papirja. Ne vem sicer, ker ni predložena vrednotnica, kako bo izgledala. Ne znam si predstavljati, kaj bo gor pisalo, ampak si predstavljam, da ne bo izgledala tako, kot izgleda sedaj študentska napotnica, na kateri je nek znesek napisan in število ur.

Enostavno si ne znam predstavljati. Kos papirja, ki stane 9 evrov, in na ta kos papirja, ki bo veljal en mesec, bo nekdo lahko delal eno uro ali pa bo lahko delal 15 ur. Če bo delal eno uro, bo to stalo 9 evrov, in če bo delal 15 ur, bo to stalo 9 evrov. In če bo njegova urna postavka 3 evre, bo stalo to 9 evrov, ali pa če bo urna postavka 10 evrov. In to, spoštovani kolege in kolegi, je narobe. To je nepravilno, ker bi se morali davki in prispevki oziroma predvsem prispevki, ker gre v tem primeru za prispevke, obračunavati od nekkih realnih vrednosti in ne nazadnje tudi od števila opravljenih ur. Težko sprejemam tudi dejstvo, da so te vrednotnice, o katerih se že toliko časa pogovarjamo, tako ključni problem in neko pomembno področje, s katerim se Vlada ukvarja v tem hipu. Na vso silo, kljub nasprotovanju celo nekaterih koalicijskih partnerjev znotraj koalicije, Vlada uvaja neko rešitev, ki je eksperiment. To je eksperiment, za katerega bomo čez čas videli, ali bo deloval ali ne bo deloval. In jaz menim, da je v tem času zelo neodgovorno eksperimentirati z ljudmi. V tem času ljudje predvsem potrebujejo ne nove oblike dela, ampak delo kot tako. In ne samo delo kot tako, ampak dostojno plačano delo. In tega z vrednotnicami nikoli ne bomo dosegli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov bo stališče predstavila dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Lepo pozdravljeni!

Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno je zadnji iz paketa zakonov o boju proti sivi ekonomiji, ki sodijo v delokrog Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – s tem seveda želim povedati, da obstaja še cel niz drugih zakonskih rešitev, ki sodijo v delokrog drugih ministrstev –, in predstavlja strategijo boja proti sivi ekonomiji, ki si jo je zastavila ta vlada kot eno od svojih prednostnih nalog. O vsebini zakona smo že veliko govorili in povedali. Poleg boljšega nadzora nad zaposlovanjem in delom na črno, ki bo poleg zaposlenih na sedanji inšpekciji vključeval tudi zaposlene v carinski upravi in s tem povečal število delavcev, ki bodo izvajali boljši nadzor. Uvedel bo boljši pregled nad delom na podlagi pogodb civilnega prava ali pogodb o opravljanju začasnega in občasnega dela, saj morajo biti pogodbe, ki predstavljajo

podlago za opravljanje tega dela, ves čas na kraju opravljanja dela, zakon pa bo prinesel tudi ostrejša sankcije, zvišanje glob, pa tudi odvzem premoženjskih koristi, pridobljenih z delom na črno. Pomembne novosti pa zakon prinaša tudi pri urejanju osebnega dopolnilnega dela; te so dvignile največ prahu. Uvodoma je treba poudariti, da je začasno in občasno delo treba razlikovati od drugih rednejših oblik dela za delni, polovični ali celo polni delovni čas, ki so urejene v drugih zakonih. Ta oblika dela ni alternativa tem drugim oblikam, saj se opravlja občasno, v omejenem obsegu, in običajno prihodek iz tega vira predstavlja dopolnilni prihodek k prihodkom iz drugih statusov, ki jih ima omenjena oseba, ki izvaja dejavnost. Zakon, ki ga danes obravnavamo, uvaja novosti, ki bodo omogočale večjo preglednost in nadzor nad to vrsto dela, saj bo register oseb, ki opravljajo to delo, poslej javno dostopen, hkrati pa bo posameznik za uradno registracijo svoje dejavnosti tudi spodbujen s pridobitvijo sorazmerne pravice do pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja. Prispevek za ti dve obliki zavarovanja bo preko vrednotnice v višini 9 evrov mesečno poravnal vsak naročnik storitve. Predlagane rešitve v zakonu sledijo dvema ciljema: približevanje principu vsako delo šteje in hkrati zagotavljanje čim enostavnejšega postopka registracije in izvajanja plačil.

Kot rečeno, to je iskanje rešitve, ki je plovba med Scilo in Karibdo. Tudi na ta način naj bi namreč spodbudili legalizacijo dejavnosti občasnega in začasnega dela, ki se zelo pogosto izvaja na črno. Zdi se, kot da Slovenci vsem informacijskim izračunom navkljub še vedno premalo vemo, kako škodljiva je siva ekonomija. To spoznanje je pomembno še zlasti v času krize, ko nenehno poslušamo, kako požrešna je država in kako obremenjujoči za gospodarstvo so stroški za njeno delovanje. Premalo se zavedamo, da je iskati krivca za to tudi v sivi ekonomiji, ki v Sloveniji po nekaterih podatkih znaša med 17 in 25 % bruto domačega proizvoda. Toleranten odnos do sive ekonomije v slovenski družbi je zaskrbljujoč. Zavedanje, da tudi tisti, ki ne plačujejo davkov, prispevkov in drugih dajatev, koristijo usluge države, ki jih pošteno plačujemo vsi ostali, bi moralo biti in pri nas spodbujati odklonilen odnos do sive ekonomije, ki bi jo morali preprečevati z vsemi sredstvi.

Siva ekonomija pomeni izpad davčnih prihodkov in drugih dajatev, ki jih mora država nadomestiti z višjimi dajatvami drugje. Pomeni tudi, tako kot nas pogosto opozarjajo predvsem predstavniki malega gospodarstva, neloyalno konkurenco na trgu dela. Omogoča nepravilčen, zastojkarski dostop do javnih storitev in socialnih ugodnosti, ki jih nekdo ni plačal, minimalno ali celo ničelno socialno varnost in še bi lahko naštevali. Drobec, samo drobec v tej zgodbi predstavljajo tudi predlogi, zajeti v novem zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, ki je pred nami. Res je, kako uspešni

bomo, bo pokazal čas. Zagovorniki zakona smo v to prepričani. Vsekakor pa bi želela spodbuditi Vlado, da bi po analogiji drugih rešitev tudi tukaj opravila evalvacijo tega zakona, ki naj bi pogosteje, kot je to prisotno v slovenskem prostoru, predstavljala podlago za iskanje enakih ali boljših rešitev, kot se predvidevajo zgolj na papirju. Predlog zakona je usklajen s socialnimi partnerji, s spremembo nekaterih določil pa so bile upoštevane tudi pripombe Obrtno-podjetniške zbornice, ki so bile predstavljene na sami seji matičnega odbora. Ker smo od njih dosegli soglasje vseh strank, so bila dopolnila vključena v amandmaje, ki smo jih sprejeli v drugem branju zakona.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo zakon podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Stališče Poslanske skupine Državljsanske liste bo predstavil gospod Marko Pavličič.

MARKO PAVLIČIČ (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovani predstavniki ministrstva, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Cilj predloga zakona je povečati pristojnosti nadzornim organom, podati podlago za učinkovitejše delo nadzornih organov, določiti jasnejšo opredelitev posameznih pojmov in ukrepov zakona ter poostriži sankcije za kršenje zakona ter posledično zmanjšati obseg dela in zaposlovanja na črno. Ena bistvenih sprememb, ki jih prinaša zakon, je prav gotovo širitev pristojnosti carinske uprave, ki bo po novem lahko izvajala tudi nadzor nad delom na črno ter tudi nad zaposlovanjem na črno. Ureja pa se tudi sosedska in sorodstvena pomoč, ki se bo po novem določila do tretjega sorodstvenega kolena. S spremembo zakona se določajo tudi nove, višje globe za tovrstne prekrške ter rešitve, ki omogočajo večjo učinkovitost nadzora. S tem namenom mora biti v primeru opravljanja dela, opravljenega na podlagi pogodbe civilnega prava ali pogodbe o opravljanju začasnega ali občasnega dela, izvod pogodbe ves čas na kraju opravljenega dela. Natančneje se tudi opredeljuje nedovoljeno oglaševanje ter poenostavljen postopek prijave kratkotrajnega dela. Posebej je tudi predviden odvzem premoženjske koristi, pridobljene z delom na črno.

V Državljsanski listi smo nasprotovali uvedbi vrednotnic za osebno dopolnilno delo. Enostavno ne verjamemo v birokratske ideje uvajanja vedno novih papirjev z namenom urejanja posameznega področja. V postopku sprejemanja zakona smo navedli vrsto argumentov in pomislov proti navedeni rešitvi. Kakorkoli, Državni zbor odloča z večino, in Državni zbor navkljub vsem glasovom Državljsanske liste proti vrednotnicam ni sprejel ustreznega amandmaja, ki bi to področje uredil manj birokratsko in sistemsko bolj smiselno, na

kar so nas opozarjali tako v Zakonodajno-pravni službi Državnega zbora kot tudi v Zavodu za zdravstveno zavarovanje. Tako nam sedaj preostane le še to, da spremljamo, kako se bo ta sprememba izkazala v praksi in da na to hitro odreagiramo. Lepo bi bilo, če bi predlagatelj navedel tudi konkretne, merljive cilje, ki jih s to spremembo zasleduje. Tako bi se izognili subjektivnim merilom uvedenih sprememb. V Sloveniji se vse prepogosto zatekamo k zakonskim spremembam, ko ugotovimo, da nam nekaj ne deluje, in namesto, da bi pogledali slabosti trenutnega sistema ter izvedli potrebne, ponavadi manjše spremembe, naredimo zakonodajni preval in še salto zraven in nato potrebujemo več mesecev, da osvojimo spremembe. Vmes pa se ribarjenje v kalnem nadaljuje.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo stališče predstavil gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Še enkrat hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani vsi prisotni, še enkrat lep pozdrav!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo vsako ureditev, ki bi prinesla zmanjšanje dela in zaposlovanja na črno ter tudi predlagano izboljšanje nadzora in večje učinkovitosti dela inšpektorjev ter večje kazni za kršitelje zakona. Vsekakor drži dejstvo, da zaposlovanje in delo na črno slabo vplivata tako na konkurenčnost našega gospodarstva kot tudi na pravice izvajalcev takega dela, saj nimajo ustreznega varstva pri delu in priznanih socialnih pravic iz takega dela. Postavlja pa se vprašanje, katera je sploh prava metodologija za ugotavljanje deleža sive ekonomije, da bi se lahko primerjali z drugimi državami. Dejstvo je, da je te v Sloveniji preveč. Največji problem, ki ga pri tem zakonu, pri tem predlogu vidimo, so tako imenovane vrednotnice. V razpravi nismo dobili ustreznih zagotovil in pojasnil, ki bi nas prepričali, da bo nov sistem vrednotnic in nova ureditev osebnega dopolnilnega dela prinesla izboljšanje, ki bi pomenilo zmanjšanje brezposelnosti ali zmanjšanje dela na črno.

Na prvi pogled izgleda pozitiven poskus predlagatelja, da ponudi možnost registracije osebnega dopolnilnega dela in s tem omogoči nadzor ter določi vsaj minimalne prispevke za socialne pravice, kot rečeno za pokojninsko blagajno 7 evrov in za zdravstveno 2 evra, po načelu vsako delo šteje, ki smo ga poslanci Poslanske skupine SLS sicer predlagali in podpirali pri pokojninskem zakonu. Podrobnejši pregled in obravnava vavčerskega sistema pa pokažeta številne pomanjkljivosti in nedorečenosti postopka registracije in plačevanja prispevkov. Predlagani način ni primerljiv z nobenim od sistemov v državah, kjer imajo uvedeno podobno ureditev, zato

primerjava učinkov ni mogoča. Pri tem nastaja tudi problem ustreznega programa, ki bo pokrival oziroma reševal to področje in spomin na programsko nedodelanost oziroma težave s programi v zvezi z – mislim, da se mu reče zakon o uveljavljanju pravic do socialnih pomoči. Sprejemali smo ga pred par leti, uveljavljen je bil pred približno dvema letoma, in še danes ima ministrstvo mnogo preveč problemov s tem. Velik pomislek glede očitne neenakopravnosti izvajalcev in seveda tudi iskalcev storitev v predpisanem načinu in postopku, saj je izvajalec ene ure osebnega dopolnilnega dela enako obravnavan kot nekdo, ki bo prijavil tako delo za večino časa v mesecu oziroma za maksimalno dovoljene ure za osebno dopolnilno delo.

In kako bodo inšpekcijske službe to kontrolirale? Sicer imamo pozitivno usmeritev za več inšpektorjev, za bolj učinkovito delo inšpektorjev, vendar kako bodo to kontrolirali? Za štirimi stenami ali, kot je bilo danes že omenjeno, s hišnimi preiskavami? Čeprav je bilo v obrazložitvi navedeno, da naj bi bil predlog zakona usklajen s socialnimi partnerji, pa imajo na predlog zakona še vedno pripombe občine in skupnost občin glede ureditve osebnega dopolnilnega dela in tudi Obrtno-podjetniška zbornica, tako glede vrste del, ki so dovoljene v obliki sosedске pomoči, kot tudi glede vrst dela v obliki osebnega dopolnilnega dela. In še nekaj želim pripomniti glede samih vrednotnic. Da ne bo njihova usoda podobna usodi prevoznic. Se spomnimo, prevoznice za prevoz lesa iz gozda do prvega kupca oziroma prvega prevzemnika. Čez pol leta smo te prevoznike vsaj začasno – in verjamem, da bomo tudi v nadaljevanju še sprejeli, da bo ta ukinitve prevoznic trajna. In kaj se je pri tem pojavilo? Koliko problemov na terenu? Koliko slabe volje med ljudmi? In seveda ne nepomembno: koliko stroškov?

Glede na nejasne posledice sprejetega zakona ter nedorečenosti postopkov, predvsem nove ureditve osebnega dopolnilnega dela, zakona poslanci Slovenske ljudske stranke ne moremo podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo stališče predstavila gospa Marija Plevčak.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo. Še enkrat vsem lep pozdrav!

Siva ekonomija v širšem smislu je večplasten problem, ki je zakoreninjen v vse pore našega vsakdana, in se ga je treba lotiti celovito in sistemsko. Preprečevanje dela in zaposlovanja na črno je le en delček problema sive ekonomije. V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je z novim zakonom o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno narejen pomemben korak k odkrivanju in preprečevanju dela na črno, zato ga bomo seveda podprli. Učinkovit nadzor je pomemben

vidik odkrivanja in preprečevanja dela na črno, zato se v novem zakonu nadzor krepi na terenu, pri čemer bo v nadzor vključena tudi carinska uprava. Novi zakon zvišuje tudi sankcije za kršitelje zakona. Pri tem v naši poslanski skupini zagovarjamo to, da morajo kazni biti dovolj visoke, da potencialnega kršitelja odvračajo od kršitve. K boljšemu delu nadzornih organov bo pripomogel tudi omogočen dostop do določenih baz podatkov, kar bo podlaga za povezovanje različnih evidenc z namenom preprečevanja socialnih in davčnih zlorab.

V zvezi s povečanjem možnosti za učinkovit nadzor in ukrepanje je nova tudi obveznost, da mora biti v primerih, ko se delo pri delodajalcu opravlja na podlagi drugih pogodb civilnega prava, torej v primeru vseh drugih pogodbenih razmerij, ki jim pravna podlaga ni klasična, delovnopravna pogodba o zaposlitvi, izvod te pogodbe ves čas na kraju opravljanja dela. Ne smemo zanemariti dejstva, da tudi oglaševanje izvajanja del oziroma storitev prispeva k prisotnosti in tudi povečevanju sive ekonomije. Po novem zakonu je tako prepovedano oglaševanje dela, ki se opravlja preko pogodb civilnega prava. Novost tega zakona pa je uvedba vavčerjev oziroma vrednotnic pri osebnem dopolnilnem delu. Vrednotnica bo na eni strani podlaga za plačevanje socialnih prispevkov, ki se bodo odvajali od opravljenega osebnega dopolnilnega dela. Osebno dopolnilno delo bo v okvirjih nabora možnih dejavnosti, ki jih bo na novo opredelilo pristojno ministrstvo. Glede na dosedanjo opredelitev bo nabor dejavnosti nekoliko razširjen. Osebno dopolnilno delo bodo lahko opravljali vsi, ki bodo za to delo registrirani; to so lahko brezposelni, lahko so zaposlene osebe, lahko so upokojeanci.

Po principu vsako delo šteje bodo izvajalci osebnega dopolnilnega dela veliko pridobili glede na dosedanjo ureditev, saj bo plačilo vrednotnice pomenilo tudi prispevek v pokojninsko blagajno, pri čemer bo izvajalec pridobil na pokojninski dobi. Upokojeanci, ki bodo prav tako 7 evrov na vrednotnico plačevali v pokojninsko blagajno, pa s tem prispevkom solidarnostno krepijo pokojninsko blagajno. Ne nazadnje ne smemo pozabiti, da naš pokojninski sistem deluje po principu dokladnosti in solidarnosti. Drugi pozitiven vidik vpeljave vavčerjev pa je v tem, da je možen nadzor tako nad izvajalci kot naročniki del, saj bo vrednotnica zavedena v spletnem portalu e-uprave, s čimer je zagotovljen zelo enostaven nadzor pristojnih organov. Na drugi strani pa bosta tako izvajalec kot naročnik dela z vplačilom vrednotnice zavarovana pred visoko kaznijo, ki bi ju sicer lahko doletela ob inšpekcijskem nadzoru, če bi se delo opravilo nelegalno. V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije vidimo postopek prijave v sistem vrednotnic tako za naročnika kot izvajalca dela zelo enostaven. Tudi starejši ljudje, ki nimajo možnosti dela z računalnikom ali

pa imajo celo druge ovire, ki jim preprečujejo prijaviti potrebo po določenem delu osebno na upravni enoti, imajo možnost enostavno, na primer s pooblastilom preko druge osebe, vložiti zahtevek in plačati vrednotnico.

Poslancem in poslankam Demokratične stranke upokojencev Slovenije se zdi ključno tudi to, da je osebno dopolnilno delo izključno začasno in občasno ter da je zaslužek omejen, saj menimo, da so v primeru dolgotrajnega in obsežnega dela primernejše druge oblike legalnega dela, na podlagi redne zaposlitve, registriranega samostojnega podjetništva ali različnih civilnih pogodb. S tem, ko bo po novem in za razliko od sedaj osebno dopolnilno delo možno opravljati samo pri fizičnih osebah in ne več tudi pri pravnih osebah, pa preprečujemo možnost nelegalne konkurence proti tistim pravnim osebam, ki v okviru svoje registrirane dejavnosti lahko opravljajo delo, ki so ga do sedaj lahko opravljali posamezniki pod osebnim dopolnilnim delom.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije bomo ta predlog zakona podprli.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije bo stališče predstavila gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovana predsedujoča, državni sekretar s sodelavci, spoštovani kolegice in kolegi!

Delo na črno zmanjšuje socialno varnost delavcev in prikrajša sistem socialnega varstva za prihodke. Povzroča tudi nelegalno konkurenco malim in srednje velikim podjetjem, ki so gonilo našega razvoja. Zato si krščanski demokrati prizadevamo za bolj učinkovit nadzor in sankcioniranje dela na črno. V Novi Sloveniji menimo, da so nekatere rešitve v predlogu dobre in primerne, pri drugih vidimo nevarnost, da bi se področje prenormiralo in zbirokratiziralo, nekatere pa so izpuščene. Na te zadnje nas opozarja Skupnost občin Slovenije, ki izpostavlja potencialno škodo, ki bi jo sprejetje predloga povzročilo slovenskemu turizmu, natančneje turističnim in muzejskim vodnikom. Omejitev izvajanja osebnega dopolnilnega dela za pravne osebe bo namreč prinesla številne težave za muzeje po vsej državi, ki bodo zaradi tega prikrajšani za možnost fleksibilnega najemanja vodnikov. Krščanski demokrati menimo, da je vlada dolžna sprejemati takšno zakonodajo, ki podjetjem in ustanovam olajša, ne pa otežuje delovanje. Vzroki velikega odstotka sive ekonomije so namreč tudi v ravnanju trenutne vlade. V preteklem letu smo državljani doživeli že toliko dvigov davkov, da temu sploh ne uspemo več slediti. Ljudje, posamezniki in podjetja tako nikakor niso motivirani, da bi pošteno plačevali davke, ampak jih država na

nek način prav spodbuja, da iščejo različne načine, kako se plačilu davkov izogniti.

Vlada bi torej v prvi vrsti morala odpraviti vzroke, znižati davke, nato pa napraviti red na tem področju. Krščanski demokrati tudi ne pristajamo na zastraševanje podjetnikov, v zadnjem času predvsem gostincev, preko medijsko odmevnih akcij Davčne uprave Republike Slovenije. Nikjer nismo slišali, kako uspešne so bile te akcije za državni proračun. Še vedno trdimo, da se davčni red ne vzpostavlja preko medijev, ampak preko urejenega in delujočega sistema, ki podjetnike motivira k plačevanju davkov. V Novi Sloveniji ocenjujemo, da je v dosednji obravnavi koalicija zamudila priložnost, da bi prisluhnila predlogom opozicije predvsem glede vpeljave vrednotnic. Po naši oceni gre za novo birokratsko oviro, ki bo prinesla nov nered predvsem na področju pokojninskega zavarovanja. Ne verjamemo, da se bo osebno dopolnilno delo po plačilu prispevkov za zdravstveno in socialno zavarovanje sploh še splačalo in ostalo zanimivo kot ena izmed alternativ. V veliko primerih pa je vpeljano in se uporablja kot zadnja in edina možnost preživetja.

Zato poslanci Nove Slovenije zakona ne bomo podprli.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija bo predstavila gospa Maja Dimitrovski.

MAJA DIMITROVSKI (PS PS): Hvala za besedo. Spoštovani!

Predlog zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno po naši oceni zasleduje dva osnovna cilja: večjo pravno varnost delavcev in preprečevanje sive ekonomije. Vse to bo omogočeno z intenzivnejšim nadzorom, saj se inšpekcijski organ popolnoma tudi z zaposlenimi carinske uprave. V prvem sklopu zakon določa sankcije tistim delodajalcem in z njimi povezanim poslovnim partnerjem, pri katerih so delavci zaposleni na črno. To pomeni, da pri njih opravljajo redno delo, vendar le-ti niso prijavljeni v nobena zavarovanja, zanje se ne plačujejo nikakršni prispevki. Gre torej za omogočanje dela na črno, s katerim delodajalec ali posameznik omogoči eni ali več osebam opravljanje dela na črno. Kaj delo na črno sploh je? To je delo, pri katerem pravna oseba, domača ali tuja, opravlja dejavnost, ki ni določena v ustanovitvenem aktu ali če nima z zakonom predpisanih listin o izpolnjevanju pogojev za opravljanje v temeljnem aktu določene dejavnosti. To je delo, ko samozaposlena oseba opravlja dejavnost, ki ni vpisana v register ali nima z zakonom predpisanih listin o izpolnjevanju pogojev za opravljanje te dejavnosti.

Gre tudi za delo, ko pravna oseba opravlja dejavnost kljub prepovedi njenega

opravljanja, ko tuji pravni subjekt opravlja storitve ali dejavnost v Republiki Sloveniji brez registrirane podružnice ali brez predpisanega dovoljenja. Da pa ne bomo govorili zgolj o delu na črno, naj ponovno povzamem izjeme, ki jih določa zakon. Gre za sosedsko pomoč, sorodstveno pomoč, kamor je vključeno tudi delo v lastni režiji, nujno delo, ki se opravlja za preprečitev nesreč ali odstranitev posledic naravnih in drugih nesreč, ter osebno dopolnilno delo, ki je določeno v pravilniku o teh delih. Naj naštejemo le bolj pogoste: pomoč pri gospodinjskih opravilih, inštruiranje, varstvo otrok in druge oblike, ki jih bo določil že omenjeni pravilnik. Osebno dopolnilno delo je tisti del predloga zakona, ki ga ta ureja na novo in je bil tako v prvem kot v drugem branju deležen največ pozornosti, in verjamem, da bo razprava tudi danes namenjena prav temu. Gre namreč za nov koncept, ki za opravljanje tega dela vpeljuje vrednotnico oziroma tako imenovani vavčer.

V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija smo skušali tekom širše razprave argumentirano obrazložiti naše strinjanje s tako rešitvijo. Zakaj? Prepričani smo, da bo to delo širše uporabno, nedvomno bo olajšan nadzor nad tem delom, oteženo bo neizdajanje računov in s tem izogibanje plačilu prispevkov za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje. Nekateri razpravljavci so prepričani, da bo takšen način opravljanja osebnega dopolnilnega dela preveč birokratiziran, česar v Pozitivni Sloveniji ne vidimo. Gre namreč zgolj za to, da vsem, ki bi to delo želeli opravljati in vsem, ki bi to delo želeli izkoristiti, z enostavnim klikom omogočimo izpolnjevanje zakonskih določil. Kot je dejal moj poslanski kolega, vsem vpletenim omogočimo rešitev svojega statusa, s čimer prispevaš k zmanjševanju sive ekonomije in si na nek način zagotoviš miren spanec. Velikokrat se je namreč v razpravi zazdelo, kot da osebno dopolnilno delo uvajamo na novo, vendar to ne drži.

Osebno dopolnilno delo je danes zakonsko že določeno, veliko več dela in negotovosti pa je pri samem pripravljanju in nato najemanju ter izvajanju teh oblik dela. Danes ni mogoče z enostavnim klikom prijaviti tega dela, prav tako ni mogoče z enostavnim klikom najeti takega izvajalca del. Osebno dopolnilno delo mora tudi danes vsak prijaviti na upravni enoti in nato na tri mesece poročati davčni upravi. Interventni zakon na področju zdravstvenih prispevkov je to delo obremenil s 6,35 %, kar pomeni, da je trenutno dohodek izvajalca teh del nižji, kot bi bil po sprejetju tega zakona. Zato so očitki o uvedbi nekkih novih davkov z vrednotnico nekorektni. Seveda pa bi ta oseba še vedno lahko delala na črno. In ravno na tem mestu se strinjamo s stališčem predlagatelja, da z vrednotnico vsem izvajalcem osebnega dela ponujamo možnost in s tem spodbudo, da to svoje delo opravljajo in morda dolgoročno na ta način prej pridobijo pogoje za upokožitev. Ne gre torej zgolj za zakon, ki povečuje nadzor,

ponekod zvišuje kazni, ampak gre za zakon, ki je naravnan pozitivno, saj vsebuje tudi spodbude.

V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija bomo Predlog zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno podprli z upanjem, da se bo število prijavljenih oseb, ki opravljajo osebno dopolnilno delo – danes jih je dobrih 8 tisoč –, povečalo, s čimer si bo vsak posameznik zagotovil svoj status, vsak plačnik pa si bo s klikom zagotovil varnost pri najemu takega dela. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Tako smo končali s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu zakona v celoti. Kot prvi je k besedi prijavljen gospod Matevž Frangež, za njim gospod Franc Bogovič in potem gospa Marija Plevčak.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovani kolegice in kolegi!

Najprej moram izraziti veselje, da je koncept vrednotnice preživel do te točke parlamentarne obravnave. Kot vemo, je v času druge obravnave grozila resna nevarnost, da bo ta koncept iz zakona izbrisan. Vesel sem zato, ker menim, da se je država dolžna prilagoditi družbeni realnosti in omogočati in razvijati legalne alternative delu na črno. Mi vsi vemo, da je to v Sloveniji resen problem, šibi naše blagajne socialnih zavarovanj, pa tudi državo. Še najhuje pri tem pa je, da se pogosto zgodi, da tisti, ki so deležni koristi družbene solidarnosti, vanjo ne prispevajo nič, solidarnost pa mora temeljiti na vzajemnosti, da sam vplačujem davke in prispevke za socialno zavarovanje z obetom, da bom takrat, ko bom star, bolan, brezposeln, prejemal te koristi iz družbene solidarnosti – da zaokrožim misel, ker sem se malo zapletel –, da bo vsakdo, ki plačuje sredstva v sklade socialnih zavarovanj ali plačuje davke, vedel, da bo lahko ta sredstva tudi koristil, ko bo nastopila situacija, v kateri se bo znašel. Dejstvo je, da vsi v državi danes ne prispevamo enako in niti ne po svojih močeh. Vrednotnica je v tem pogledu zame dober način in ni alternativa rednim oblikam dela, pač pa je alternativa delu na črno. V teh dneh slišim veliko kritik, da vrednotnica z vplačilom 9 evrov prinaša zelo malo pravic. Temu je treba pritrditi, vendar je treba pri tem imeti v mislih, da vrednotnica z institutom osebnega dopolnilnega dela ni namenjena temu, da bo jutri nadomeščala redne oblike zaposlovanja ali dela, podjetniške pogodbe ali druge pogodbe civilnega prava, ampak je zelo fokusirana in ciljno usmerjena v tisto populacijo ljudi, ki se danes, trdim pa, da precej množično, poslužuje dela na črno kot oblike in možnosti, da okrepi svoj socialni položaj. Nihče od teh ljudi tega ne počne z veseljem, to počnejo iz življenjske nujnosti.

Kritiki vrednotnic trdijo, da je administrativno zapleten proces. Jaz mislim, da je postopek, kolikor je to mogoče, enostaven zato, da se povežejo različne institucije, ki v tem sistemu morajo delovati, seveda pa je iniciativa na strani tistega, ki takšno delo naroča, in na strani tistega, ki takšno delo ponuja, ko izda račun in ko mora periodično o tem poročati tudi Davčni upravi Republike Slovenije. Prepričan sem, da bomo z zakonom o preprečevanju dela na črno tokrat res, in upam, da brez kakšnega nepotrebne referenduma, postavili zelo jasno ločnico družbeno sprejemljivih in nesprejemljivih ravnanj, znotraj tega omogočili legalne alternative delu na črno, in jaz bi si želel, da celotna slovenska politika v tem poizkusu prepozna priložnost in jo skupaj promovira zato, da bi se vse več ljudi odločilo, da dosedanje delo na črno zamenja za legalno obliko dela. Trdim, da je bilo v zadnjih kriznih letih zaradi padca zakona o preprečevanju dela na črno na referendumu junija 2011 zamujenega veliko časa, ko bi Slovenija morala na tem področju narediti več. Prav krizna leta so tista leta, ko bi morali z družbenim ozaveščanjem o škodljivosti dela in zaposlovanja na črno narediti več. Jaz sem vesel, da je Vlada z relativno pogumnim načrtom prešla v neko ofenzivo in da je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti z današnjo obravnavo tega zakona v celoti uresničilo svoje zaveze iz tega programa.

Jaz bom zakon na čelu z vrednotnico podprl.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Kar nekaj razpravljavcev, ki so bili prijavljeni, se je odpovedalo razpravi, zato zdaj dajem besedo gospe Ljudmili Novak. Za njo se pripravi gospa Jana Jenko in gospod Ivan Vogrin.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovana gospa podpredsednica, gospod državni sekretar, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Zagotovo je delo na črno neloyalna konkurenca tistim podjetnikom, obrtnikom, ki plačujejo vse davke, vse prispevke, ki morajo vse to vračunati v ceno, na drugi strani pa so ljudje, ki delajo na črno in jim teh prispevkov ni treba plačevati. Tako se popolnoma strinjam, da je treba urediti, da vsi plačujemo tudi prispevke. Govorim pa v imenu rokodelcev, ki so se obrnili name s pismom, in sicer izpostavljajo naslednji problem. Na primer društvo rokodelcev, ki izdelujejo izdelke domače in umetne obrti, nadaljujejo neko tradicijo, to pokažejo na različnih prireditvah, sejnih, razstavljajo na stojnicah, ob tem pa prodajo mogoče kakšen prtiček, kakšen izdelek za nekaj evrov, s čimer zagotovo njihov trud, njihovo delo ni poplačano. In zdaj pravijo, da se tega enostavno ne bodo več šli, si niti ne upajo, ker dajo za materiale več, kot na koncu sploh kasirajo, pa še veliko

administrativnega dela bodo ob tem imeli z vrednotnicami, s poročanjem in tako naprej. Pišejo celo o tem, da so že odpovedane nekatere prireditve, nekatere razstave, ker je premalo prijavljenih za razstavo, ker si enostavno tega ne upajo več početi.

Visoke kazni bodo morali plačevati za nekaj, za kar bi jim morali dati priznanje in nagrado, kajti take ljudi, ki nadaljujejo neko tradicijo, ki ohranjajo domačo obrt, ki delajo izdelke, ki bi sicer šli v pozabo, pa so vendar del naše tradicije, je treba pohvaliti in po svoje nagraditi. Mislim, da ni dobro, da smo to dali v isti zakon kot delo na črno. Zame je to nekaj povsem drugega in bi morali to področje drugače urediti, tako da bi ljudi spodbujali k temu, ker ponavadi gre tu za upokojece, ki dodatno nekaj evrov zaslužijo ob tem, da plačajo za material, ker imajo neka znanja, ki jih prenašajo na mlade rodove, s temi administrativnimi ovirami jih bomo pa zatrli. Mogoče bo ostalo znotraj družine, ne bodo pa šli ne na prireditve ne razstavljati, prav iz tega razloga, ker se bojijo, da bodo za to še kaznovani. Na žalost imamo v mnogih primerih take zakone, ki jih povprečni državljani niti ne razumejo, ker so preveč zapleteni. In če hočemo iti v smeri spodbujanja gospodarstva, spodbujanja podjetništva, spodbujanja dopolnilnih dejavnosti, bi morali delati prav na tem, da te postopke poenostavimo, pavšalno obdavčimo in ljudi ne oviramo pri njihovi ustvarjalnosti, pri želji po delu. Kajti na koncu ugotavljamo, da se bolj spleča, da nič ne delaš, da čakaš na socialno pomoč, ker imaš pri tem najmanj problemov. Mislim, da to ne sme biti naš namen, ampak moramo težiti k temu, da ljudi spodbujamo k ustvarjalnosti, spodbujamo k delu, seveda tudi k plačevanju davkov, vendar po pameti in s takšnimi predpisi, ki jih bodo razumeli, ki bodo enostavni, ki jim ne bodo predstavljali dodatnih ovir in pretiranega dodatnega dela. Me veseli, ker vidim, da mi bo gospod državni sekretar najbrž nekaj odgovoril. Skratka, želim opozoriti na to, da bi predpise za to dejavnost morali poenostaviti, ljudi spodbuditi k ohranjanju naše kulturne dediščine, ne pa jih pri tem dodatno omejevati.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

K besedi se je prijavil še gospod Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo. Skušal bom odgovoriti na nekaj dilem še enkrat. Če bom na kaj pozabil, se bom še kasneje z veseljem vrnil k temu. Najprej moramo imeti v uvidu, da je to tretji zakon, samo s strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je šel v komplet zakonov glede obvladovanja sive ekonomije. Mi smo svoj del pri zavezah, da bomo tukaj najprej omogočili večjo varnost delavk in delavcev, naredili predvsem s sprejetjem zakona o matični evidenci, kjer smo vsi vedeli, da je problem,

ampak nihče ni v preteklosti naredil tega koraka naprej in ni zaščitil tega, kar se je dogajalo na terenu. Vedeli smo, da takrat, ko je inšpektor prišel na teren in je našel delavca na licu mesta in ga vprašal, kako dolgo ta delavec tukaj opravlja neko dejavnost, je lahko delodajalec rekel, da je prišel komaj včeraj, ker je imel 8 dni časa, da ga je prijavil v socialno zavarovanje in z njim sklenil pogodbo o zaposlitvi. To smo preprečili, rekli smo, da takrat, ko je delavec na terenu, tisti trenutek mora biti pogodba o zaposlitvi, tisti trenutek mora biti prijavljen v socialna zavarovanja, in s tem zaščitili to, kar se je dogajalo z anomalijami, kršenjem pravic tistih, ki so mogoče bili najbolj ali pa najmanj zaščiteni, predvsem najmanj zaščiteni.

Naslednji korak, zelo pomemben, je bil krepitev inšpekcijskih služb. Veliko smo prisluhnili inšpektorjem, kakšne težave imajo na terenu, s čim se ukvarjajo, kako bi lažje prišli do tistih, ki ustvarjajo prekrške, ki ustvarjajo delo in zaposlujejo na črno in kako jim lahko tukaj pomagamo z drugim zakonom, torej Zakonom o inšpekciji dela. Tretji zakon je zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno. Ključna zadeva ni samo vpeljava vrednotnic, je mogoče vse drugo. To je eden izmed segmentov, kjer smo želeli na bolj enostaven način narediti to osebno dopolnilno delo bolj prikladno, da bi se ga ljudje dejansko posluževali, ne pa tako kot danes, ko v bistvu obstaja ta oblika dela, ampak ljudje prav zaradi zapletenosti tega ne prijavljajo. Še enkrat torej, s prenosom pristojnosti na carinsko upravo povečujemo nadzor nad zaposlovanjem in delom na črno. To je bistvenega pomena v tem zakonu. Povečuje se nekatere kazni za tako imenovano šušmarjenje, ki danes, res je, predstavlja nelojalno konkurenco obrtnikom in tistim, ki imajo zaposlene delavce in plačujejo prispevke, in zaradi tega so kaznovani in niso konkurenčni, tako da v tem segmentu so nam inšpektorji hvaležni, ker bodo lahko imeli več orodij v rokah, ko bodo delali na terenu, skupaj seveda s carinsko službo, ki zdaj predstavlja masovno več ljudi, ki bodo lahko to delo opravljali na terenu, v primerjavi s tem, kar je bilo prej, ko smo imeli 44 inšpektorjev na terenu za 170 tisoč ali še več pravnih subjektov, kar je bilo v bistvu nemogoče pregledati.

Tako da smo naredili korake in v vrsti svoje zakonodaje naredili kar nekaj postopkov v tem letu, da bosta nadzor in kaznovanje nekoliko hujša, če se lahko tako izrazim, ker še vedno imamo problem v miselnosti, da ne gremo v smeri, da je treba plačevati račune, da je treba plačevati prispevke in tako naprej, zato, ker pač želimo po svoji liniji najmanjšega odpora priti najboljše skozi. To pa je za celotno državo, kot vemo, velik problem. In če se vrnem konkretno na vrednotnice, ki so mogoče rak rana debate pri tem zakonu. Jaz bom samo na začetku dejal, da imajo tisti, ki pravijo, da je danes sistem zapleten, prav. Danes je osebno dopolnilno delo zelo zapleten postopek, okrog 8 tisoč je bilo

prijavljenih. Šele ko smo začeli debato o osebno dopolnilnem delu, se je kar nekaj ljudi več prijavilo k temu, ker je sploh vedelo, da ta institut obstaja, in so si želeli registrirati svoje osebno dopolnilno delo in na tak način mogoče plačati en del državi, pridobiti kakšno pravico zase, ampak kljub temu je zapleten sistem, kot smo ga gledali in obstaja danes.

Zato smo želeli narediti korak naprej predvsem pri poenostavitvi postopkov in se strinjamo s tistimi, ki pravijo, zakaj nismo pogledali obstoječega sistema in ga nekoliko poenostavili. Pa ravno to smo v bistvu s tem zakonom naredili. Vse, kar mora tisti, ki opravlja osebno dopolnilno delo, narediti, je, da se prijavi na upravni enoti. To je vse, kar mora narediti. Takrat bo objavljen na javnem seznamu na Ajpesu, kjer ga bo naročnik od doma preko interneta izbral in zanj plačal 9 evrov. Če nima interneta, bo to naredil na upravni enoti – ga bo izbral na seznamu del, bo izbral osebo in zanj plačal 9 evrov. Teh 9 evrov se bo štel v en dan pokojninske dobe, 7 evrov od tega, 2 evra pa za zdravstveno zavarovanje tisti trenutek, ko bo ta človek opravljal to delo. To je vse, kar od tega postopka je. In še enkrat, nihče ne sili nikogar, da dejansko mora to narediti. To je zdaj ključnega pomena. Ne obremenjujemo dodatno, obdavčujemo in krpamo luknje zaradi padca nepremičninskega zakona, daleč od tega.

Primerljiva vsota tega je tako minimalna glede na to, kaj smo tam v bistvu izgubili, da bi bilo na tak način okoli prinašati ljudi res popolnoma nesmiselno in nobene zveze ne bi imelo s tem, kar počnemo s to vrednotnico. S temi 9 evri samo spodbujamo tiste, ki danes že naročajo osebno dopolnilno delo, da zanje to ne bo predstavljalo velikega stroška. 9 evrov na mesec bodo dali svoj del za državo, tako da bodo lahko na legalen način nekoga naročili, torej varovanje otrok ali čiščenje, košnjo trave, inštrukcije in tako naprej, in na drugi strani bo človek, ki to osebno dopolnilno delo opravlja, nekaj od tega imel – imel bo en dan pokojninske dobe. Ne moremo se iti hišnih preiskav. Strašenje ljudi v Državnem zboru, da bomo s hišnimi preiskavami preverjali, kdo čisti na domu ali pa kdo kosi travo, izvaja inštrukcije, je res nesmiselno zato, ker je to, prvič, nemogoče, niti ne bi bilo prav, da zdaj strašimo ljudi in hodimo na njihove domove. To je pač neka osnova, ki jo bomo pustili na miru in niti približno, upam, da se ne sanja komu, da bi se v prihodnje tega lotili, ker je to nesprejemljivo in pika. Ampak smo ravno s tem institutom, ki ni drag in ki je zelo enostaven, želeli spodbuditi tiste, da bodo imeli interes se sploh prijaviti.

To je vse, kar lahko kot država naredimo – spodbudimo nek interes, da se tisti, ki bo želel imeti nekaj od tega, dejansko prijavi in to delo izvede. Isto velja za nabiralce raznih zelišč, rokodelce in tako naprej. Njihov strošek na mesec je 9 evrov, samo 9 evrov, in so s tem opravili svoj del do države, so na legalen način lahko izdelali in prodali ta izdelek. Za 9 evrov na mesec so svoj del do države oddelali. In v tem

kontekstu smo zaradi tega šli na mesečni pavšal in ne na dnevni, ker če bi šli na dnevni pavšal, potem bi bila zadeva šele zapletena, nadzor bi bil onemogočen, nikakor ne bi nikogar spodbudili s tem, da bi se sploh lotil tega, da bi si vodil evidenco po urah, po dnevih, kaj šele zelo natančno, kaj vse počne in kako počne. Na mesec pri enem naročniku 9 evrov. Če ima 4 naročnike, 4 krat 9 evrov plača naročnik, in to zanj, za naročnika pomeni majhen strošek, za tistega, ki to počne, pa pravico do enega dneva pokojninske dobe – je motivacija za tiste, ki danes nimajo priložnosti, nimajo službe, motivacija za tiste, ki delajo polovičen delovni čas, da si s tem mogoče, ker tega kar nekaj obstaja, zagotovijo delo na drugačen način.

Se pravi en tak element, ki definitivno ne predstavlja birokratske ovire, ker je mnogo lažji od sedanjega sistema. Mnogo lažje je priti do registracije osebnega dopolnilnega dela, in res je, kasneje se pač od tega plača dohodnina, tako kot se od vsakega zaslužka, je pa res, da je ta zaslužek omejen, na mesec lahko zaslužite 450 evrov, in omejen je glede na seznam del. Vsa dela se ne bodo mogla opravljati preko osebnega dopolnilnega dela, kar je tudi prav, ker bi ponovno prišli v konflikt interesov z obrtniki ali pa tistimi, ki na drugačen način opravljajo neko določeno dejavnost. Torej, samo določena dela, samo določen znesek, ki je na mesec omejen, tako da ne pridemo čez tisti znesek, ki pomeni zagotavljanje minimalne plače. Mi bi si želeli, da vsi skupaj imamo malo več zaupanja v to, kar delamo. Verjemite mi, da nismo sistema vrednotnice vpeljali zato, ker bi želeli komurkoli oteževati življenje ali pa še bolj zaostri sistem, ki danes ne funkcionira.

In v tem državnem zboru, če se spomnite, ko smo sprejemali ukrep, da bomo delodajalce oprostili plačila prispevkov, če bodo zaposlili mlade za nedoločen čas – takrat je bilo veliko skepse, veliko skepse v smeri: ta ukrep ne bo prijel, ta ukrep ne bo dober in tako naprej. Ampak smo šli z njim naprej, ker si želimo na mnogih področjih pogledati, kaj lahko naredimo glede na finančna sredstva, ki jih imamo za nekoga v tej državi, da mu nekoliko olajšamo. Na račun tega ukrepa smo samo v januarju in februarju zaposlili tisoč in nekaj mladih ljudi za nedoločen čas, samo v dveh mesecih. Tako da nekatere stvari mogoče premikamo ali pa lahko dobimo vsaj delno priznanje, da smo nekaj naredili. Tako da v sistemu vrednotnice bi si mnogo bolj želeli, da bi tisti, ki danes na to gledate skeptično ali pa temu ne zaupate, raje spodbujali ljudi javno, naj se k temu prijavijo, naj registrirajo, naj gredo v ta način osebnega dopolnilnega dela, in če takrat ukrep ne bi funkcioniral, bi lahko z dvignjeno glavo pred vsemi rekli: imeli smo prav, povedali smo vam, opozarjali smo vas, ukrep ne funkcionira, dajte ga spremeniti. Zdaj pa, ko že v Državnem zboru eni zagovarjamo eno stran, drugi drugo, strašimo ljudi s hišnimi preiskavami – verjemite mi, seveda je veliko skepse, pred vsako

spremembo, glede nečesa novega je normalno veliko skrbi, zaskrbljenosti in pa predvsem nezaupanja. In to ustvarjamo, toliko moramo biti iskreni, tudi tukaj v Državnem zboru in to seveda ni prav.

Na koncu mogoče za ta prvi krog. Definitivno ne gre za eksperiment, še posebej pa ne za eksperiment nad ljudmi. Mi verjamemo, da smo naredili en korak, velik korak naprej, da bo osebno dopolnilno delo bolj priljudno, bolj zaželeno in da se ga bodo ljudje bolj posluževali, in ne eksperimentiramo zaradi tega, smo pa pripravljene, kot mora biti pripravljena vlada ali pa vsako ministrstvo, če vidi, da se zadeva ne obrača tako, kot bi se morala v praksi ali pa kot bi pričakoval, da v tem primeru greš v spremembe in da narediš stvari še bolje. Tako da verjamemo, da je ta del zakona, majhen del zakona, sicer zelo pomemben korak pri urejanju osebnega dopolnilnega dela, govorim konkretno o delu na črno, ki danes poteka, so pa druge stvari v zakonu, ki so še bolj pomembne, ki omogočajo inšpektorjem boljše delo na terenu, ki krepijo inšpekcijske službe, ki višajo kazni za tiste, ki danes delajo prekrške in kršijo. Tako da bomo mogoče skupaj, predvsem pa v sklopu celotne sive ekonomije, naredili nekaj v spremembi miselnosti, da se delo na črno, zaposlovanje na črno ne spleča in da se dela škodo tistim, ki vsakodnevno plačujejo davke in svoj del do države oddelajo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Ivan Vogrin je bil prijavljen k besedi. Za njim gospod Vizjak.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča.

Danes si bom res zaslužil plačo, tretjič že govorim. To pa me res veseli. Albert Einstein je rekel znamenito misel: "Edini vir znanja so izkušnje." Gospod Levanič, vi ste državni sekretar. Vi govorite o tem, kako bi morali biti ljudje obdavčeni oziroma kako naj zaslužijo denar. Dajte vi meni odgovoriti, če ste vi kdaj v življenju delali v zasebnem sektorju in ste bili prisiljeni si dva evra zaslužiti sami, razen takrat, ko ste eventualno bili študent. Potem bova mogoče midva razumela, kaj govorite vi in kaj govorim jaz. Jaz sem edinkrat v življenju v javnem sektorju kot poslanec, pa še to bo naš predlog, da naj bo poslancev v bodoče 50, in to nepoklicnih, ker tako poslanci o ničemer ne odločajo, državni birokrati. Kar se pa tiče tega predlaganega zakona, je to še en bistroumni nesmisel. Veste, zakaj? Zaradi tega, ker smo mi, govorim mi kot država, ker je v imenu države minister dr. Uroš Čufer ameriškemu skladu PIMCO podaril 50 milijonov evrov. Mi pa lovimo – to piše v Financah, 22. 4, preverjeno – nekoga, ki bo šel paziti otroka, ki bo šel sosedu pomagati. Ljudje moji dragi, s čim se mi ukvarjamo?

To, da ljudje delajo na črno, je posledica tega, da imamo visoke davke in birokratske ovire. Nobeni državi še ni uspelo zmanjšati sive ekonomije z visokimi davki. Poskušajmo to razumeti. To je prastara modrost. Winston Churchill je rekel naslednje: "Da bi država z obdavčitvijo in z višanjem davkov povečala blaginjo prebivalstva, je enako, kot če vi stopite v prazno vedro in se poskušate dvigniti za ročaj." Gospod Levanič, mislim, da vi tega niste poskusili. Dajte to poskusiti. Potem pa ni čuda, kaj prihaja s strani državnih uradnikov. Zakonov ne piše vlada, niti jih ne piše parlament. Zakone pišejo birokratski morilci, ki so v 22 letih pripeljali Slovenijo do izumrtja. V slabih dveh letih sedanje vlade smo državo zadolžili, kolikor pa se še nismo, pa se bomo sedaj hitro v kakšnem mesecu, dveh in na zalogo vzeli kredit, za 14 milijard evrov. Veste vi, koliko je to denarja? To je 14 tisoč milijonov. To je 2 evra vsakega zemljana, ne državljana Slovenije. Ta čas, ko mi tu sedimo, to uro, smo se spet zadolžili za milijon.

Vi in jaz sva dobila danes na najin račun javnega dolga 12 evrov, na mesec pa približno za 400 evrov, približno. Enkrat sem podatke že povedal, ker sem računal. Veste, kaj mi delamo? Mi sploh ne razumemo, kaj delamo. Nazadnje smo imeli interpelacijo ministra Pikala. Milijon 400 so si razdelili prijatelji med seboj, nobenemu nič. Vi pa boste ljudi obdavčevali zato, ker bodo ... / opozorilni znak za konec razprave/ Saj veste, da se nam vsi smeji. Vsi se nam smeji. Jaz imam male otroke. Da bi jaz hodil po upravni enoti oziroma tam, kjer ste vi to predvideli – ni ga pametnega človeka v tej državi, ki bi to delal. Ni ga. Veste, zakaj ne? Ker morate najprej začeti davke, ki se plačujejo, pošteno porabljati! Dokler pa mi tuje finančne inštitucije hranimo, denar v milijonih krademo, ker tukaj smo ugotovili, da se krade, tako dolgo državljanji niso dolžni pošteno plačevati davkov! Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Izvolite, imate besedo.

DEJAN LEVANIČ: Hvala za besedo.

V bistvu nisem želel reagirati na to, ampak, spoštovani gospod Vogrin, jaz z vami ne debatiram na osebni ravni in bi prosil, da tudi vi ne. Če pa že želite odgovor na vaše vprašanje, če sem kdaj delal v zasebnem sektorju – sem. Na tem položaju sem leto dni in sem tudi neke druge stvari izkusil, ampak ne poznate mojega osebnega življenja, niti približno ne morete soditi, kaj vse sem dal skozi in kje sem se kaj naučil. To je prvo, ker jaz vas ne obsojam in pričakujem, da tudi vi mene ne boste. In še mogoče nasvet, tako kot ste jih vi meni dali tukaj deset. Želel bi si, da poslanke in poslanci, predvsem vi, ki prihajate iz realnega sektorja, preberete zakone, ker če veste, kaj se dogaja na terenu, jih boste takrat, ko jih boste prebrali,

znali pravilno interpretirati in videli, da ne prepovedujemo sosedske pomoči, daleč od tega. To bi lahko videli tudi iz amandmajev Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, in zraven tega je sosedska, sorodstvena pomoč dovoljena. Ne lovimo čarovnic ali nekoga, ki čisti na domu. Mogoče malo več spoštovanja do vseh tistih, ki argumentirano nekaj povemo tukaj, mogoče v nekaj verjamemo in je nekaj dela bilo vloženega ne samo z moje strani, daleč od tega, ampak celotne ekipe na ministrstvu, ki mogoče v celoti niso birokratski morilci, ampak želijo nekaj dobrega narediti za naprej. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Mag. Andrej Vizjak, imate besedo.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Novela zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno ima več rešitev. Nekatere so čisto v redu in jih tudi sam osebno podpiram, kot recimo ta, da se dodatno angažira carinska uprava in cariniki za preganjanje dela in zaposlovanja na črno. To je pravzaprav neka stara ideja, ki je uzakonjena, in vse v redu in prav. Tudi nekatere druge rešitve so, recimo temu, potrebne, niso pa ključne in ne bodo bistveno spremenile funkcioniranja tega fenomena, ki je evropski, svetovni in seveda tudi slovenski – to, da ljudje v določenih segmentih delajo, ne da bi bili prijavljeni v zavarovanje, od tega ne plačujejo davkov in seveda tudi marsikaj tvegajo s tem. Ne razumem pa nekaterih rešitev, ki ne samo, da so skregane z dosedanjimi izkušnjami, ampak so skregane z zdravo logiko. Ministrstvo za delo konkretno pričakuje, da bo več registriranega osebnega dopolnilnega dela, to se pravi, da bo več formalno ustrezno urejenega osebnega dopolnilnega dela, hkrati pa to delo dodatno finančno in administrativno obremenjuje.

To res ni skregano samo z izkušnjami, da dodatne obremenitve, dobesedno davki – gospod Vogrin je tu čisto prav povedal, ne gre za noben prispevek, tu gre konkretno za davek. 9 evrov na vrednotnico je čisti davek, pa bom tudi obrazložil, zakaj je temu tako. Pa bo verjetno državni sekretar razumel, ker ne bom govoril na pamet in tako brez zveze, temveč bom povedal. To je pač nek davek, ki nima nobene zveze z nobenim zavarovanjem. Torej, uvaja se ta 9-evrski davek za osebno dopolnilno delo in hkrati nekoga, ki to osebno dopolnilno delo potrebuje, silimo, da gre v nek kiosk ali nekam to kupiti. Se pravi, da mora neko pot narediti tam in se zavestno temu posvetiti. Tega pač ne bo naredil. Ne vem, zakaj bi to naredil. Ne vem, zakaj bi to naredil in zakaj bi to plačal. In vi pričakujete, da bo od zdaj naprej več registriranega osebnega dopolnilnega dela, ker ste ga dodatno finančno in birokratsko

obremenili. To je skregano z logiko, spoštovani gospod Levanič.

Zdaj vam bom pa razložil, zakaj menim, da gre za davek. Namreč, zavarovanec ali pa koristnik osebnega dopolnilnega dela mora kupiti vrednotnico, ki stane 9 evrov, in del teh evrov gre v pokojninsko blagajno in v zdravstveno blagajno. Nikjer ta prispevek ni povezan z obsegom dela. Sicer je zamejen na en mesec, ni pa povezan z obsegom dela. Lahko dela eno uro, lahko dela 20 ur, cifra je 9 evrov. In nič od tega se ne všteva temu človeku v višino pokojnine. Skratka, osnovni elementi zavarovanja niso upoštevani. To se pravi, da nekdo plačuje nekaj in zaradi tega nima ne večje zavarovalne osnove, in to, kar plačuje, sploh ni povezano z obsegom tega, kar dela. To je enostavno davek. In to je, spoštovani gospod državni sekretar, diametralno nasproti osnovnemu poslanstvu pokojninske zakonodaje. V pokojninsko zakonodajo smo želeli uvesti logiko, da temelji na zavarovanju, torej, da ti nekaj plačuješ in od tega kasneje tudi nekaj dobiš. In celo v to smo šli, da lahko gledaš na osebno evidenco ali kako se že imenuje, koliko ti nekdo plačuje za to, in od tega pričakuješ seveda tudi višjo pokojnino. Sprašujem se, če bo oseba XY osebno dopolnilno delala veliko, koliko bo zaradi tega imela več pokojnine. Nič, nič ne bo imela več pokojnine. Edino, kar delate, je to, da bo imela en dan na mesec delovne dobe, skratka, da se ji bo ta pogoj obsega spremenil, ampak pokojnine ne bo imela zaradi tega nič več.

In tu mislim, da je to velik odstop od zavarovalniškega principa in od tega, čemur je pravzaprav sploh pokojninski sistem namenjen, in jaz si ne morem drugega mnenja ustvariti, kot to, da je to en nespreten poskus polnjenja pokojninske in zdravstvene blagajne, pri čemer pa to, še enkrat, odstopa od sistema zavarovanja. Tudi nekaj je res – da nekdo, ki je zdravstveno zavarovan po drugem naslovu in bo preko dopolnilnega dela in te vrednotnice se šel tega dopolnilnega dela, ne bo nič bolj zavarovan. Zavarovan bo tako, kot je zavarovan, za osnovni obseg pravic, in zaradi tega ne bo imel nobene nove, dodatne ali boljše usluge iz zdravstvenega naslova. Saj pravim, edino, kar je, je to, da se mu bo ena vrednotnica štela kot en dan pokojninske dobe. To je vse. Ampak glejte, to je diametralno nasproti osnovnemu konceptu pokojninske zakonodaje, kajti on bo dobil na mesec en dan, tudi če je delal 15 dni, ali pa če je delal dva dni, ali pa če je delal eno uro. On bo imel en dan. Tako da glejte, to je res odstop od sistema, in ne razumem vas, kako pričakujete, da bo poslej teh registriranih oziroma teh prijavljenih več kot doslej, če nobenega ne boste prepričali, da to njemu koristi. Zato vam toplo svetujem, da če se spravite regulirati osebno dopolnilno delo, naredite to delo privlačno za tistega, da bo prijavil, to se pravi delojemalca, in za delodajalca, za oba. Oba morata čutiti, da od

tega nekaj imata. Sicer, če boste povečevali bremena, administrativna in finančna, se bodo tem legalnim oblikam izogibali.

Jaz bi vas res prosil, da razumete eno sveto zakonitost – da so dodatna regulacija in višji prispevki gnojilo, humus za sivi trg, za zaposlovanje in delo na črno, ne pa obratno. To je logika, ki je vedno držala in bo. In vi meni začnete govoriti o tem, da naj vam že končno enkrat zaupamo in verjamemo. To smo poslušali s strani Vlade že nešteto krat za to mizo, nazadnje pri nepremičninskem davku, pa poglejte kakšen fiasko ste doživeli. Tudi vi ste začeli govoriti o nekih dosežkih na trgu dela, pri čemer je pa jasno iz vseh podatkov, da je brezposelnost v Sloveniji marca letos v primerjavi z marcem lani, ko ste prevzeli vajeti, višja za približno 3 %, registrirana brezposelnost je višja. Ja, seveda je, si boste pogledali številke, da je bila februarja višja, da je bila januarja višja, skratka, vse mesece doslej, odkar vladate, je registrirana brezposelnost v tej državi višja, vi pa govorite, da vaši ukrepi prijemljejo. Jaz ugotavljam, da ne prijemljejo in zato vam tudi pri tej konkretni rešitvi ne verjamem, da bodo minimalno prispevali k boljši ureditvi osebnega dopolnilnega dela, in vam jamčim, da bodo te rešitve še dodatno povzročile odmik in neprivlačnost osebnega dopolnilnega dela, ker ga regulirate in obremenjujete. Zato bi res pričakoval, da nam tudi vi kdaj verjamete, ne pa da samo pričakujete, da bomo mi vam verjeli.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa, gospod Vizjak.

Na vrsti je gospod Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovani gospe poslanke in gospodje poslanci!

Zakona, za katerega ni jasno, kakšne posledice bo dejansko imel in ali bo sploh dosegel svoj namen, seveda ne morem podpirati. Podpiram pa vsako ureditev, ki bi prinesla zmanjšanje dela in zaposlovanja na črno, kot tudi predlagano izboljšanje nadzora in večje učinke dela inšpektorjev ter večje kazni za kršitelje zakona. Glede tega pa žal ugotavljam, da ta predlog ne ustreza zastavljenim ciljem in namenu zakona oziroma ne v taki meri, kot pojasnjujejo predstavniki ministrstva in Vlade. V razpravi nismo dobili ustreznih zagotovil in pojasnil, ki bi nas prepričala, da bosta novi sistem vrednotnic in nova ureditev osebnega dopolnilnega dela prinesla izboljšanje, ki bi pomenilo zmanjšanje brezposelnosti ali zmanjšanje dela na črno. Velik pomislek glede nove ureditve vzbuja dejstvo, da ustreznega programa, ki bi podpiral potek vpisa in izplačilo vrednotnic, žal še ni, kot nam je znano. Drugi velik pomislek je glede očitne neenakopravnosti izvajalcev in tudi iskalcev storitev v predpisanem načinu ter postopku, saj je enako obravnavan izvajalec z eno uro osebnega dopolnilnega dela kot nekdo, ki bo prijavil tako delo za cel mesec

oziroma za maksimalno dovoljene ure za osebno dopolnilno delo.

Na matičnem odboru se je z amandmaji sicer nekaj členov, pri katerih smo imeli pomisleke, delno izboljšalo, ostale pa so nejasnosti v zvezi z dopolnilnim delom. Čeprav je bilo v obrazložitvah navedeno, da naj bi bil predlog zakona usklajen s socialnimi partnerji, pa imajo na predlog zakona pripombe občine in skupnost občin glede ureditve osebnega dopolnilnega dela in tudi Obrtno-podjetniška zbornica, tako glede vrste del, ki so dovoljene v obliki sosedске pomoči, kot tudi glede vrst dela v obliki osebnega dopolnilnega dela. Zakona ne podpiram, ker posledice sprejetja zakona niso jasne, nedorečeni so postopki, predvsem ureditve osebnega dopolnilnega dela. Morali pa bi pomagati, legalizirati delo na črno, ne pa da birokrati zakomplicirajo legalizacijo, samo da so oni pomembni, in na tak način ohranjajo svoja birokratska delovna mesta in lastno pomembnost. To je narobe. In ta rešitev v predlaganem zakonu podpira in povečuje ravno to birokracijo. Mislim, da smo se napačno lotili rešitve tega problema in da bo treba vložiti še nekaj energije v to, da bomo tudi to področje uredili tako, da bomo vsi zadovoljni. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Borut Ambrožič, imate besedo. Se odpovedujete. Naslednja je gospa Jasmina Opec, ki je ne vidim v dvorani. Gospa Iva Dimic, izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala lepa za besedo. Spoštovana ministrica, državni sekretar!

Poslanska skupina Nove Slovenije je že povedala, da obravnavanega zakona ne podpira. Še enkrat bi rada omenila uvajanje vrednotnic, kar pomeni, da otežujemo in dodatno uvajamo birokratske ovire, otežujemo neko delo. Predvsem pa je pomembno, da razumemo, kaj pomeni osebno dopolnilno delo in tudi sosedska pomoč. Ljudje se verjetno tega ne poslužujejo zaradi tega, ker bi jim bila to neke vrste rekreacija – vsak bi šel raje na sprehod ali pa na kakšen izlet –, temveč se teh del poslužujejo zgolj zato, ker jim je to verjetno ena od možnosti za preživetje v vsej tej socialni stiski. Z uvajanjem vrednotnic posegamo na področje, lahko rečem, trenutno socialno najbolj šibkih v državi. To so tisti, ki bi dejansko radi delali, pa ne najdejo dela, imajo mogoče kakšno socialno pomoč, največkrat pa verjetno ne, in potem so neke hišne pomočnice ali pa se ukvarjajo s čim drugim.

Rada bi omenila tudi naslednje. Ne vem, zakaj niste prisluhnili tudi društvu rokodelcev, ki delajo domačo umetnostno obrt. Tukaj bi rada poudarila, da se dejansko tega poslužujejo v veliki meri, v največji meri že upokojeni, invalidi in pa tudi kmečke gospodinje, ki dejansko vidijo v tem neko dodatno oviro oziroma bom rekla, da jim vrednotnica ni

spodbuda, ker oni so že v pokoju in en dan pokojnine zanje ne predstavlja ničesar, in dejansko razmišljajo, da bi vse skupaj opustili. Ampak tukaj, ker je to ena posebna kategorija, bi bilo potrebno, da se jih vseeno na nek način posluša in razume, ker ohranjajo slovensko kulturo, ohranjajo slovensko kulturno krajino na nek način, s svojimi izdelki, ki izvirajo izpred 100, 200 let nazaj, in bi jih bilo treba kvečjemu spodbujati, ne pa jih z nekimi dodatnimi birokratskimi ovirami, kot so vrednotnice, obremenjevati. Že v svojem stališču sem povedala, da višji prispevki in dodatni davki spodbujajo sivo ekonomijo, ker potem vsak išče, kje in na kakšen način bo prišel skozi to davčno rešeto, kar pa ni spodbudno. In tukaj sem tudi že na samem odboru rekla, da bi država morala poskrbeti na eni strani, da se tudi informacijska tehnologija na davčnem uradu Republike Slovenije usposobi do take mere, da se ne bo sesuvalo in da se tudi tam najprej začnejo davki pobirati, šele nato bi lahko naknadno uvajali nekatere druge birokratske ovire. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Besedo bi zdaj dala dr. Andreji Črnak Meglič. Za njo se pripravijo gospod Ivan Hršak, gospod Jože Tanko in gospod Jožef Horvat.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Veliko je bilo že rečeno o tem zakonu, pa vendarle bi ponovno želela uvrstiti ta zakon v nek širši kontekst. Borba proti sivi ekonomiji je zelo široko zastavljena in primarno jo je treba izvajati na drugih področjih, strinjam se, na davčnem področju, na gospodarskem, na ekonomskem področju in tako naprej. Ta zakon je samo eden izmed zakonov, ki sodi v delokrog Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in se dotika urejanja področja sive ekonomije, za katero upam, da se vsi strinjamo, da v Sloveniji predstavlja velik problem. S tem ne želim prav nič povedati, da bi bilo treba na drugih področjih več narediti. Nasprotno, menim, da bi bilo potrebno in da teh davčnih utaj in vsega tega, kar imamo, ne bi smelo biti v takšnem obsegu, da moramo še marsikaj storiti za to, da tega ne bo. Pa vendarle ne podcenjujem pomena tega zakona, ki ga je pripravilo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Že večkrat sem rekla, da je eden večjih problemov v Sloveniji pri pregonu sive ekonomije pravzaprav v naših glavah, v naši neverjetni tolerantnosti do tega pojava, ki je ne priznavamo pri samih sebi. Sindrom Martina Krpana bi temu rekli. To je pač naš nacionalni junak, ki je švercal in je bil hkrati veliki heroj, ker je prinašal okoli državo. Tudi mi prinašamo okoli državo, ampak s tem jo seveda tudi siromašimo določenih prispevkov, na podlagi katerih bi lahko imeli cenejšo ali bolje urejeno tudi socialno državo. To je pač ta logika in zato je treba storiti

vse, da se obseg sive ekonomije zmanjša. Kot rečeno, zakon, ki je pred nami, posega na to področje z več ukrepi, z boljšim nadzorstvom na eni strani, na drugi strani tudi s kaznovano politiko, ki bo sedaj ostrejša. Vendar pa ob tem sama ne bi tako zelo prezirala tega, kar prinašajo vrednotnice. Poudarila bi ponovno, da vrednotnice oziroma sistem takšnega načina obdavčevanja dela ni slovenska posebnost, da obstaja v nekaterih drugih državah. Predvsem v Belgiji so spoznali, da je uvedba takšnega načina prinesla zmanjšanje obsega sive ekonomije. Skratka, deluje drugje. Po tej analogiji so razmišljali tudi naši predstavniki zakonodajne veje oblasti, ko so nam predstavili ta zakon.

Zakaj pravzaprav gre? Gre za to, da smo v zgodbi občasnega in začasnega dela oziroma dela na domu, ki se izvaja v omejenem obsegu, ki običajno predstavlja dopolnilo k nekaterim drugim oblikam statusov, združeni tisti, ki najemamo delo in tisti, ki delo dajejo. In če jih spodbujamo k temu s tem, da jih nagradujemo z neko boniteto, in to je za delo pri enem izvajalcu en dan pokojninske dobe, potem moramo prislunhiti temu, kaj ljudje pravijo. Moja kolegica vodi agencijo, ki posreduje delo mlajšim osebam za varovanje na domu. Njene sodelavke, da temu tako rečem, so navdušene nad tem ukrepom. Predvsem one se zavedajo, koliko ur dela opravijo, pa od tega nič nimajo. Res je, to ne bo vplivalo na višino pokojnine, vplivalo pa bo na obseg dela, ki se bo štel v pokojninsko osnovo. In če tega dela opravljajo veliko, veliko tudi v času študija, je seveda zanje ta del pomemben. Pomemben je tudi za tiste starejše osebe, ki so socialno ogrožene, ki to delo opravljajo tudi zato, da zakrpajo tisti primanjkljaj, ki ga imajo pri doseganju pokojninskega pogoja. S tem bodo pač lažje prišle do tega pogoja, ki smo ga zapisali v nov pokojninski zakon. In mnogokrat so bile za to prikrajšane, tudi zato, ker njihovi delodajalci niso ravnali v skladu z zakonom.

Zanje je to pomembno. In same priznavajo, da spoštujejo ta ukrep. Zato jih s tem, ko prispevamo kot najemniki tega dela, spodbujamo, da registrirajo svojo dejavnost, četudi se izvaja v silno majhnem obsegu. Zato jaz ta ukrep pozdravljam. Seveda pa, kot sem rekla že v svojem uvodnem nastopu, spodbujam Vlado, da pripravi evalvacijo izvajanja tega ukrepa oziroma celega zakona, da bomo videli, kdo ima prav. Jaz osebno sem prepričana, da morda ne v popolni meri, ampak v določeni meri ta ukrep bo prispeval k zmanjševanju sive ekonomije, in če ne v načinu, kot smo si ga zamislili, potem na podlagi te evalvacije predvidimo ukrepe, na podlagi katerih bomo lahko zakon tudi izboljšali. Mislim, da je prav, da se tako dela. Težko je ob tem, da sami lastnih izkušenj nimamo, napovedovati, kaj se bo zgodilo. Kot pravim, izkušnje imamo iz drugih držav. Morda še nekaj. Pravite: zmanjšajmo obremenitve dela in se bo zmanjšal tudi obseg

sive ekonomije. Veste, države, ki imajo najmanjši obseg dela na črno, so tudi države z zelo visokimi obremenitvami. To se pravi, da ta teza ne drži popolnoma. Vse skupaj se začne pri naših glavah. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Jože Tanko, imate besedo.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

V tem obdobju spremljamo zakonodajo, ki prihaja v Državni zbor, in vsak ukrep prinese neko -ico. En prinese prevozn-ico, drugi vrednotn-ico. Ne vem, kaj bo naslednji ukrep prinesel. V bistvu so pa vsi ti ukrepi, ki prihajajo v Državni zbor, same komplikacije. En kup birokratskih ovir prinesejo, na koncu pa ni nobenih posebnih učinkov, razen tega, da so za vse te dokumente pripete izredno visoke kazni. Izredno visoke kazni. Edino, kar ta birokratska ovira prinese, je kaznovalni sistem. In če boste pogledali pri prevoznicah pri Zakonu o gozdovih ali pa v tem primeru pri vrednotnicah te linke, boste pač ugotovili, da gre v bistvu za penaliziranje drobnarij, da se penalizirajo drobni prekrški z enormnimi kaznimi. Jaz sem spraševal ministra Židana glede teh nenormalno visokih kazni, ki so bile v zadnjem letu sprejete na področju kmetijstva in okolja ali pa še bodo v zakonu o naravi. Nekaj podobnega je pri zakonu, ki ga imate tukaj pred seboj, o katerem se sedaj pogovarjamo. Veste, če je za nek marginalni prekršek predviden ukrep inšpekcijskega nadzora, vstop inšpektorja na premoženje lastnika in tako naprej ali pa se za to izreče enormna kazen, potem to ni ukrep, ki bi nekaj preprečeval, ni sorazmeren ukrep.

Če se za eno zlorabo, recimo na tem področju za primer, ko bo nekdo zaslužil 50 ali 60 evrov na mesec, lahko izreče kazen 26 tisoč evrov, potem ne govorimo o nekih ukrepih, ki so sorazmerni z vsebino, z opravljenim delom ali težo kršitve. Pa naj gre za posameznika, naj gre za tistega, ki je to delo naročil ali za kogarkoli. To so temeljne težave, ki jih imamo pri nas, ko sprejemamo zakone z drakonskimi kaznimi. Mi imamo tudi Zakon o davčnem postopku. Predčerašnjim sem na to opozoril. Tam imamo 398. člen, kjer je poglavje, ki obravnava posebno hude davčne prekrške, in recimo, če se ugotovi, da je davčna utaja višja od 5 tisoč evrov, je lahko kazen od tisoč 200 evrov do 50 tisoč evrov oziroma se izreče kazen v višini 20 % za nekoga, ki se mu to zgodi, vendar ima ta limit, spodnjo mejo tisoč 200 evrov in zgornjo 50 tisoč evrov. Tudi če je utaja 3-milijonska, je kazen 50 tisoč evrov, kar pomeni, da je pri posebno hudih davčnih prekrških zapisana kazenska kapica. To se pravi, da za več kot toliko se kazen ne more izreči. Mi pa tu obravnavamo neke, bom rekel, probleme. Pravite, da rešujemo tiste ljudi s težavami, ki naj bi to delo opravljali, ko so v pokoju, ali kdorkoli

drug, in v takšnih primerih je predpisana kazen tudi do 26 tisoč evrov.

Zdaj pa mi povejte, ali imamo pri nas, kar zadeva ta problem, ki ne more biti velik že zato, ker gre za malo delo, drobno delo, občasno delo, prekerno delo po domače povedano, v primerjavi s posebno hudimi davčnimi prekrški. Nobenega sorazmerja ni, nobenega sorazmerja. In dokler predlaga resor, ki bi moral poleg ministrstva za gospodarstvo zagotoviti razvoj trga delovne sile, ponuditi nove zaposlitve, in se ukvarja s preknim poslovanjem in zaposlovanjem ter to drobno kršitev, ker že delo ni posebej cenjeno in drago, ker gre za male stvari, penalizira z enormno kaznijo, potem je v tem delu nekaj hudo narobe. Takšnega zakona, takšnih rešitev v bistvu ni možno sprejeti. Še posebej ne, če se Vladi zapiše, da bo učinek tega zakona 350 tisoč evrov na letni ravni. Se pravi, da bo samo 10 kazni, ki bodo izrečene v primeru kršitev pri tem preknem delu, praktično večji izplen, kot bo učinek s temi vrednotnicami. In najbrž lahko že razmislimo o tem, da je ta ukrep delo zaradi dela, zato, da se bo nek birokratski aparat aktiviral, da se bodo s tem ukvarjale skupine ljudi, uradnikov, inšpektorjev in tako naprej. Zanima me, koliko je potem neto učinek, če je bruto učinek 350 tisoč evrov. Kolikšen je neto učinek tega zakona? Najbrž bistveno nižji, kajti stroški bodo sigurno najmanj dve tretjini učinka, ki ga ocenjujete.

Menim, da bi morala Vlada na področju dela, na področju gospodarstva, na področju financ uporabiti neko zastarelo ABC metodo, ki je znana že desetletja ali še dlje, in oceniti, katere so tiste ključne skupine problemov in ključne skupine rešitev, ki lahko pomagajo pri odpravi, pri rešitvi problema. Tukaj pa se ukvarjamo s skupino težavic ali pa rešitev, ki predstavljajo nekaj odstotkov kompleta. Namesto da bi zgrabili stvari, ki predstavljajo 70 %, 80 % težav, se ukvarjamo s tistimi ukrepi, ki so praktično marginalni, in ta je eden takih. Delo na domu, medsosedska pomoč ali četrto koleno na tem področju ne bo ne podrlo ne postavilo slovenske ekonomije, v nobenem primeru. Ne bo ne podrlo ne postavilo trga dela. Ne bo ne podrlo ne postavilo rasti zaposlovanja na tem področju, nemogoče. Zato, ker to niso jedrni problemi te družbe. Niso. Ključni problemi s področja trga dela so drugje, težave so drugje, in mislim, da bi na teh področjih, ki so ključna, ki predstavljajo 70, 80 % težav na tem področju, morali pripraviti rešitve in se tega lotiti. Enako v gospodarstvu, v kmetijstvu in še kje drugje. In še kje drugje. Tukaj pa se ukvarjamo, ne vem, nekaj ur, in še prej eno ali dve seji nazaj in delovno telo – za ta zakon bomo zapravili 20 ur razprave, na koncu pa je izplen izredno, izredno majhen. Izredno majhen. Saj ste zapisali tudi v svoj zakon, da je ta učinek skoraj minoren. Zdi se mi, da to niso ukrepi, ki bi sodili v nacionalni reformni program, ni to rešitev, ki bi naredila kakšne pomembne premike na trgu dela,

zmanjšala nezaposlenost ali pa povečala preglednost na trgu dela.

In lahko tudi sedaj povem, da kadarkoli se pojavi vlada, kjer prevladuje leva orientacija, se pojavljajo samo obrasci, se pojavljajo samo neki navidezni ukrepi, prerazporejanje, učinkov pa ni velikih oziroma so celo negativni. Namesto da bi sprostili stvari, da bi se zadeve začele dogajati same od sebe, imamo neznansko voljo in željo po tem, da nekaj predpisujemo, reguliramo. Bolj je zadeva minorna, bolj smo ponosni na ukrep, ki smo ga sprejeli. To ne more tako iti. Ne more tako iti. In predlagam vam, da naredite neko ključno analizo in ugotovite, kateri so pravzaprav glavni problemi. To, da bo nek upokojenec lahko dodaten dan opravil z nekim papirjem, listom papirja, ni rešitev, ker ne upokojenec ne država od tega ne bosta imela veliko, razen enega prehoda do uradniškega okenca ali pa kioska in tako naprej, in nič drugega. Nobenih posebnih učinkov od tega ni. Nekdo, ki bi hotel res do tega imeti nek odnos ali pa uveljaviti neke posebne okoliščine, ima lahko na leto največ 12 dodatnih dni za pokojnino. Se pravi, da rabi – koliko let, da izpolni eno leto? Približno 20 let rabi takih oblik, da dobi eno leto pokojninske dobe. To je ukrep, ki ne prinaša ničesar. S tem, da je zadeva še povsem nesorazmerna, ker so v isti koš zloženi tisti, ki opravijo nekajurno delo, in tisti, ki tako delo opravljajo cel mesec. Vsi so pod istim dnevom tega.

In predlagam, da se posvetite ključnim problemom na področju trga dela, da urejate te pomembne stvari in predvsem tudi, da poskušate uskladiti kazni v nekem sorazmerju. Ne more biti tisti, ki naredi davčno utajo za 3 milijone evrov, kaznovan največ s 50 tisoč evri, nekdo, ki pa ga dobijo, da je opravljal prekerno delo ali pa nekemu ponudil prekerno delo, plača pa 26 tisoč evrov kazni za, bom rekel, neznan prekršek, ki je morda trajal nekaj ur, delo. To ne gre. Na eni strani imamo potem veliko sive ekonomije, finančnih utaj, ki so glavni problem te družbe, vse tisto poparkirano po tujih državah, ker je šlo preko utaj ven. Tu se pa ukvarjate z drobnarijami in utrujate tiste ljudi, ki že tako do službe težko pridejo, še s tem birokratskim iskanjem papirjev. Zdi se mi, da so to v tem trenutku povsem deplasirane rešitve. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Še gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospa podpredsednica. Spoštovani kolegice in kolegi, gospa ministrica, gospod državni sekretar!

Že kar nekaj časa se v javnosti odvija razprava o tako imenovanih vrednotnicah. To je nek nov pojem in ne vem, kako in če se bo sploh prijel. In seveda, ko smo poslanci doma v svojih poslanskih pisarnah, na terenu, iz katerega prihajamo, nas ljudje sprašujejo, kako bo pa

sedaj to delovalo. Res je, večkrat pravim, da mene zanima, kako bo zakon deloval, kako stvari delujejo. Tukaj se sprašujem, kako bodo ljudje, z njimi imam izkušnje, stari 81 ali 92 let, aplicirali to vrednotnico. Mislim, da imamo preveč regulirane nekatere zadeve, premalo delamo na zaupanju do ljudi, vse je, kot rečeno, preveč regulirano, razen reguliranja samega. Vsakdo, ki ima neko idejo, pa je ne preveri v praksi, v življenju, vsakdanjem življenju, vsakdo jo hoče spraviti, lansirati skozi zakon. Res me zanima, kako bodo uporabljali vrednotnico tisti ljudje, ki niso računalniško pismeni, ki ne poznajo predpisov, ki ne nazadnje ne berejo dnevnega časopisja ali vsaj pogosto ne. Prihajam iz podeželja, zato o tem govorim, kjer pa živijo zelo pridni ljudje, tisti, ki se ukvarjajo tudi z rokodelstvom. O tem sta govorili že moji kolegici, gospa Novak in gospa Dimic. Sam ne razumem, kako se je tudi rokodelstvo znašlo znotraj tega zakona. Prej, če sem prav poslušal, spodaj v pisarni, je gospod državni sekretar povedal, da je rešitev na dlani za rokodelce. Naj si pač kupijo vrednotnico.

Jaz rokodelstvo in v tej zvezi tudi domačo in umetnostno obrt razumem ne kot nek biznis, kot nek velik zaslužek, s katerim bi ljudje lahko obogateli. V prvi vrsti to razumem kot neko našo slovensko kulturo. To je naša identiteta. Kaj vse znajo naši rokodelci narediti, to je neverjetno bogastvo. Ne vem, ali se kdo na Vladi kaj pogovarja v zvezi s tem, morda s profesorjem dr. Janezom Bogatajem, ki je eminenca v rokodelstvu oziroma v etnologiji, če hočete. Sam poznam ljudi, ki so veliko naporov vložili, konkretno v severovzhodni Sloveniji, v Veržeju, v snovanje oziroma postavitev centra domače in umetnostne obrti, kjer je pred leti tekel izjemno uspešen projekt, to je Mladi posvojijo rokodelca. Kako mlade navdušiti, da se zanimajo za rokodelstvo. Danes tudi preko določil tega zakona ugotavljam to, kar je dejansko bilo ugotovljeno na omenjenem projektu v Centru DUO v Veržeju, da je rokodelstvo sirota, ki jo je treba posvojiti. Rokodelstvo je sirota, ki jo je treba posvojiti. Projekt Mladi posvojijo rokodelca je bil sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje, in se je začel, kot rečeno, snovati pri sodelavcih Centra DUO v Veržeju. Znane izkušnje, predvsem pa z željo po ohranjanju znanj, ki jih še vedno imajo slovenski rokodelci, sta dejansko seštelata ta potencial, ki je navdušil številne mlade, ki so se ogreli, če lahko tako rečem, za rokodelstvo. In ne prosim zdaj z nekimi administrativnimi ovirami jih omejevati pri njihovi volji, pri motivaciji, ker so res pokazali voljo, da jih rokodelstvo zanima, in ocenjujem, da se v tem zakonu slabo piše slovenskim rokodelcem. Morda je še čas, da se ta zadeva izvzame iz določil tega zakona, ne vem pa, zakaj se bojimo tistih, ki dejansko, kot rečeno, slovensko kulturo negujejo. Kako bodo, recimo, v moji vasi ljudske pevke, ki ne samo, da pojejo,

ampak delajo tudi zelo lepe rože iz kreppapirja – ne prodajajo jih za svoj račun, ampak za račun društva, ali pa jih razdelijo. Kako bo zdaj, ali bo tudi sankcionirano, me sprašujejo. Jaz seveda ne znam odgovoriti. Hvala lepa, če mi boste odgovorili, gospa ministrica.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Zdaj k besedi vabim še Romano Tomc in potem bomo počasi zaključili razpravo.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa še enkrat za besedo.

Res dolgo in široko smo razpravljali o tej problematiki, o sivi ekonomiji, o preprečevanju sive ekonomije in seveda o vrednotnicah, ki naj bi prinesle nekaj novega, svežega na naš trg dela, in zaradi njih naj bi kar naenkrat povpraševanje tistih, ki danes ne vejo, kako naj bi delali, naraslo in seveda bomo dobili krasne pozitivne učinke v naši pokojninski in zdravstveni blagajni. In ves čas, ko nekateri na drugi strani opozarjamo na nevarnosti tega novega sistema, ko opozarjamo na to, da se birokracija v naši državi nezadržno širi tudi v vrednotnicami, nas seveda –koalicija tokrat niti ne, ker se nekateri celo strinjajo z nami, ampak Vlada prepričuje, da stvari ne razumemo dobro, da ne vemo, za kaj gre, da ne vemo, kako deluje pokojninski sistem, skratka, da stvari ne razumemo. Podobne stvari smo poslušali, ko smo sprejemali nepremičninski davek, in seveda rezultati so bili, kakršni so bili. Popoln fiasko je doživela Vlada. Ministrica kar naprej zmajuje z glavo, se prijema za glavo in se čudi, kako lahko poslanci sploh takšne neumnosti v parlamentu govorimo. Ampak, spoštovana ministrica, niso vse neumnosti. Marsikaj zelo tehtnega in premišljenega povemo, in seveda smo marsikaj opozorilnega in dobrega povedali tudi na račun vrednotnic, ki so birokratska ovira, ki ne bodo prinesle rezultatov, ki jih pričakujete, in ki so namenjene predvsem temu, da se malce napolni pokojninska in zdravstvena blagajna.

Ne jaz osebno ne noben od tistih, s katerimi sem se pogovarjala, ne verjamemo, da bodo zato nekatere, recimo, upokojenke, ki opravljajo hišna opravila, likajo, uporabljale ta vaš novi sistem, in vas sprašujem: zakaj pa bi ga, če naj bi bila edina pozitivna pridobitev iz naslova vrednotnice en dan pokojninske dobe. Upokojenka, ki je že upokojena – pa koliko pokojninske dobe bo še dobila? Nič! Nič ne bo dobila. Torej tudi ta razlog odpade. In seveda, da ne govorimo o tem, da gre za bistven odstop od siceršnjega sistema pokojninskega zavarovanja, ki ga imamo v Sloveniji in ki ga skušamo nekako še obdržati v nekih mejah in nekih okvirjih, da nam ne bo na koncu čisto razpadel. To je odstop od pokojninskega sistema, in zadeve ne grejo v smeri poenostavitve. Poglejte, osebno dopolnilno delo obstaja že sedaj. Res je, nekdo mora potem, ko delo opravi, izdati račun in seveda svoje

dohodke prijaviti na davčni upravi, oddati davčni obračun in tako naprej. Vse to bo moral narediti tudi zdaj, ampak še pred tem pa bo moral narediti še nekaj več – prijaviti se bo moral v sistem, se registrirati. Ne vemo pa še vseh podrobnosti točno, kako bo zadeva potekala, ker nam Vlada tega pač ni predstavila.

In ob tem, ko pričakujete na Vladi in v koaliciji izplen od uvedbe vrednotnic približno 350 tisoč v pokojninsko in v zdravstveno blagajno, smo v stanju, kjer smo danes zadolženi za 28 milijard, kjer smo se samo lani zadolžili za 8 milijard, kjer imamo milijardo in pol nepobranih dajatev, milijardo in pol. Izračunajte, koliko je 10 % od milijarde in pol in jih dajte v primerjavo s tem, kaj bodo prinesle vrednotnice. In vrednotnice, če spremljamo malce tudi medije, so projekt številka 1, ki bo rešil to državo. In ko spremljamo vmes še kaj mediji danes poročajo tudi o vrednotnicah, tudi zunaj sprašujejo, vidimo, da se premierka in finančni minister medtem pogovarjata v Londonu, in piše v naslovu: Premierka in finančni minister sta v Londonu predstavila reforme. Jaz sprašujem že pol leta v tem parlamentu, katere reforme je pa naredila ta vlada. Katere reforme? Ali bi lepo prosim nekdo prišel v parlament in nas seznanil s tem, s čimer je nekdo v tem hipu seznanil Camerona na Otoku? Samo to bi rada. In v tem času se pogovarjamo o vrednotnicah, ko se iščejo tuji vlagatelji, ko govorimo o milijardah, ko govorimo o milijardni bančni luknji, preganjamo gospodinje in sivo ekonomijo, ampak ne sivo ekonomijo v smislu, kot jo vi predstavljate, kajti vi predstavljate kot del sive ekonomije tudi neizdajanje računov in neplačevanje davkov.

In še enkrat, kot sem že zelo velikokrat poudarila, to ni siva ekonomija, to je utaja davkov in to se preganja na drugačen način. Instrumenti za to, da to preganjamo, že obstajajo. Samo 5%, 5% je po neki splošni, grobi oceni tega, kar je dejansko manka v državnem proračunu zaradi sive ekonomije tega tipa, ki ga preganjamo s tem zakonom, to se pravi zaradi tega, ker ljudje, ki niso registrirani, nimajo espeja, nimajo svojega podjetja, za to ne plačujejo davkov. Največ pa je tistih, ki svoje podjetje imajo, svoj espe imajo, vendar seveda sem in tja, ali pa pogosto, ali pa vedno ne izdajajo računov. Ampak to je popolnoma druga zgodba. In ko vpletate v to zgodbo boljši nadzor in delovanje carinske uprave in ne vem kaj še vse – pa saj to ni nič novega. Prodajate stare stvari. To ni nič novega. Pred kratkim smo sprejeli Zakon o finančni upravi. Saj to je vse tam zapisano. Zelo me moti, da ta slika o preganjanju sive ekonomije in o vrednotnicah ni korektno in v celoti prikazana taka, kot je, in da vsi, eni z ene strani, drugi z druge strani, prikazujemo boljše ali slabše, temne ali svetle plati tega sistema, in seveda zdaj naj pa ljudje iz tega razberejo, kaj pravzaprav je na stvari.

Če pa se res ozrete malce naokoli, se pogovorite z ljudmi, jih vprašate, kaj o tem mislijo, vam bodo najbrž znali povedati, da gre

tu za en poskus, kako pridobiti nekaj denarja v proračun in da nikomur še na misel ne pade, da bi se odrekel takšnemu načinu dela, kot ga opravlja sedaj, tudi če se zaveda, da je nelegalno. Kajti rešitev za sivo ekonomijo oziroma za zmanjšanje sive ekonomije ni v novih papirjih, ni v novih oblikah dela, ni v višjih prispevkih, v višjih davkih, ampak ravno obratno – v poenostavitvah, v nižjih davkih, v bolj prijazni birokraciji in predvsem v tem, da mora obstajati neko zaupanje, da gredo tisti davki, ki jih ljudje dejansko plačajo, za poštene, dobre namene in da se ti davki ne prelivajo v neke bančne sisteme, saj tem bančnim luknjam ni videti konca in ljudje nimajo nobenega zaupanja več. Ljudje ne zaupajo več, da gredo njihovi davki za to, da bomo imeli boljše šolstvo, ker hkrati spremljajo, kako to šolstvo funkcionira, da bomo imeli boljše zdravstvo, ker hkrati vidijo, kaj se v zdravstvu dogaja, da bo bančni sistem deloval, ker vidijo, da smo zdaj dali 3 milijarde in pol za sanacijo bančnega sistema, a bančni sistem ne deluje. Tega zaupanja v ljudeh ni več. Ampak vedno znova, vsak dan pride Vlada s kakšno novo idejo, iz katerega koščka ali pa iz katerega vogala je še mogoče potegniti še kakšnih 100 tisoč ali pa 200 tisoč, da ne rečem milijon evrov. In to je to, kar Vlada zadnje čase počne. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Zdaj želi besedo še ministrica dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovani poslanke in poslanci!

Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno je bil usklajen s socialnimi partnerji že dvakrat. Leta 2011 je služil nekemu drugemu namenu takratne opozicijske stranke SDS in so potem kljub temu, da je bil zakon s socialnimi partnerji soglasno sprejet, podpisali, dali podpise, da je šel zakon na referendum. Problem je bila baje definicija mdsosedske pomoči. Seveda ni bila problem mdsosedska pomoč, problem je bilo predvsem to, da se je zagotovilo trojni referendum in padec takratne vlade Boruta Pahorja. V redu. Takrat so se vsi strinjali, da je zakon potreben. Obrtniki nas ves čas opozarjajo, da so kazni prenizke, da danes nekdo, ki ne registrira dejavnosti, šušmar, dobi kazen, ko ga dobijo, 208 evrov, če plača takoj, pa 108 evrov, in da to pomeni neloyalno konkurenco tistim, ki registrirano in v skladu s pravili opravljajo svojo dejavnost. Zato je dvignjena kazen. Ampak zato, ker nismo želeli samo dvigniti kazni, in zato, ker nismo želeli samo okrepiti nadzora, smo šli tudi v druge poenostavitve v zakonu. Očita se nam zgolj uvajanje administrativnih ovir. Kratkotrajno delo kot oblika izjeme od dela na črno je poenostavljeno. Tega nihče v tej dvorani v 20-urni razpravi, ki jo imamo zaradi tega, ker ni bilo

soglasja o tem, da se drugo in tretjo obravnavo opravi hkrati, ne pa zato, ker bi si jaz kot ministrica ali Vlada želela, da izrabljamo vaš čas za debato o ne vem kako nepomembni temi.

Torej je predvsem opozicija določala tempo tega, koliko in na kakšen način govorimo o posameznih rešitvah tega zakona. Torej, kratkotrajno delo je poenostavitev. Pomembna novost tega zakona je tudi, da se pristojnosti za nadzor nad zaposlovanjem na črno prenašajo z inšpekcije za delo na CURS. Pomembno je predvsem zato, ker vemo, da ne smemo ne vem kako na novo zaposlovati in da imamo veliko problemov z nadzorom delodajalcev, s kršitvami delovnih razmerij. Zato je verjetno prav, da inšpekciji odvzamemo to delo in da lahko to opravljajo drugi, ki imajo drugačen način dela, so mnogo bolj mobilni in mnogo bolje lahko odgovarjajo na problem, s katerim se soočamo. Podobno se iz tržne inšpekcije na CURS, torej na Carinsko upravo, prenaša tudi nadzor nad delom na črno, in res, dvigujejo se kazni, ampak samo za pravne osebe je vrednost 26 tisoč, za fizične osebe je okoli tisoč 500 najvišja kazen. In 26 tisoč je kazen tam, kjer, ne boste verjeli, se dobi delodajalca, da zaposluje na črno, to pomeni, da ima delavca, za katerega ne plačuje socialnega zavarovanja, ne plačuje nobenih prispevkov, kar pomeni, da če se ta delavec poškoduje na delovnem mestu, nima nikakršnih pravic iz zdravstvenega zavarovanja. Ta delavec se bo upokojil in ne bo imel pravic iz pokojninskega zavarovanja.

Ne, lovimo napačne. Vedno uspete prikazati samo slabo stran in vse očrnuti, tudi tisto, kar je dobro. In vedno se bo izpostavljalo, da je 26 tisoč evrov preveč zaradi tega, ker je to minoren prekršek v zvezi s tremi milijoni ali tremi milijardami ali ne vem čem. Gre za to, kaj nam je vrednota, ali dopuščamo, da ima delodajalec nekoga zaposlenega na črno. Verjetno ne, zato, ker taisti delodajalec pomeni nelojalno konkurenco drugemu, ki zaposluje v skladu s pravili. Ne gre samo – če vam ni mar za ljudi, je potem vsaj prav, da postavimo delodajalce na enak vatek, da torej vse obravnavamo enako in da tega ne podpiramo. In to vsaj takrat, v preteklosti, leta 2011, ni bil problem pri zakonu o preprečevanju dela na črno. Tokrat slišim, da je tudi to problem. Potem smo natančneje določili v tem zakonu nedovoljeno oglaševanje dela oziroma zaposlovanja na črno. Potem smo predpisali eno zanimivo stvar, ker se vedno pravi, kako je inšpekcija in kako so nadzorniki neučinkoviti. Predpisali smo, da mora biti delavec, ki opravlja po civilnopravni pogodbi – to pogodbo mora delodajalec ali on imeti ves čas pri sebi, ker ne boste verjeli, zdaj je tako, da pač pride v nadzor inšpekcija in reče delodajalec ali delavec, da jo je pač doma pustil. Tega nadzora seveda ne morejo imeti, lahko jo spišejo kasneje ali pa nikoli.

Skratka, poskušali smo na podlagi analiz in na podlagi komisije za preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, torej ne samo

pameti ministrstva za delo, ampak vseh institucij, ki se v državi ukvarjajo s tem, te dopolnitve vnesti. Edina stvar, ki je dejansko novost, edina stvar, ki je drugačna, je osebno dopolnilno delo, ki je že danes možno, in že danes se ljudje, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, morajo registrirati na upravni enoti. Torej, ni res, da danes registracija ni potrebna. Danes, če želiš opravljati legalno obliko dela, moraš iti na upravno enoto in tam podpisati obrazec, tako je. In zdaj moraš na tri mesece poročati Dursu o svojih prihodkih. Ne, še več, s 1. februarjem je z interventnim zakonom sprejeto, da se od vsake oblike dela, kjer ni vzeto osebno dopolnilno delo, morajo plačati tudi prispevki, celota. Če to ni administrativna ovira! In vi se postavljate na zgodbo vrednotnice, ki je pavšal. Pavšal, zato, da je administrativno najmanj obremenilen. O. K., gremo po vrsti. Pravite, da ne veste, kako bo postopek potekal. Zelo jasno. Zelo jasno bo potekal postopek. V Slovenski ljudski stranki so rekli, da zakona ne podpirajo zaradi tega, ker postopek ni jasen. Da ga pojasnimo.

Človek, ki bi opravljal osebno dopolnilno delo, to je katerakoli fizična oseba, torej jaz sem lahko zaposlena, lahko sem brezposelna, lahko sem upokojenec, imam lahko različne statuse. Se prijavim – danes se moram na upravni enoti, sedaj se bom na Ajpesu, razlika je samo ta, da mora sedaj Ajpes javno objavljati ta seznam. Sedaj namreč jaz kot naročnik osebnega dopolnilnega dela ne vem, ali se je oseba dejansko prijavila v osebno dopolnilno delo in sem torej lahko sokrivec dela na črno, ker niti ne vem. Tako je že danes, da lahko zdaj po novem to vrednotnico, pa samo jaz kot naročnik, plačam pred tem, lahko preko spleta, lahko grem pa na upravno enoto. Torej, vedeli smo, da vsi ljudje nimajo računalnikov, da vsi niso, če tako rečem, dovolj močni v tej smeri, zato smo dali tudi možnost na upravni enoti. Preko spleta lahko s kartico plačate, še to smo se uspeli z Dursom dogovoriti, na kakršenkoli način, in potem si natisnete to in vi ste opravili svoje. Enkrat na mesec to naredite. In potem ta oseba, ki pri vas lahko ali pospravlja – ta dela so omejena s pravilnikom in omejen je tudi dohodek, ki ga ta oseba lahko dobi iz tega. To je že sedaj enako. Torej, enkrat na mesec vi vtipkate, plačate 9 evrov. In sedaj ta vrednotnica – govorite, da je to papir, ki nikomur ne služi, in potem izpostavite upokojenko, ker ona že ima pokojninsko dobo. Pozabite pa morda na brezposelne osebe, ki to opravljajo, da preživijo, in to je dejstvo.

Jaz se tega zavedam in prav zato smo želeli tem ljudem dati neko spodbudo, ker danes ti ljudje od tega, da prijavijo osebno dopolnilno delo, nič nimajo. Zato ni vzvoda, in ker jih nismo želeli samo kaznovati, smo jim želeli na drugi strani omogočiti, da bi naročnik teh del zanje plačal vrednotnico in jim s tem plačal – ena vrednotnica je en dan pokojninske dobe. In na podlagi vplačanih vrednotnic se izračuna za osebe, ki drugače ne plačujejo, pokojninska

osnova, in to absolutno ni nič v neskladju z matičnim zakonom, s ZPIZ. Torej, to je usklajeno, in ZPIZ ima že podlago za osebne informativne izračune in ima – tudi je bila že tiskovka na to temo, kako lahko državljani vpogledamo v plačane prispevke. In neki brezposelni osebi, ki ji bo naročnik plačal 9 evrov, bo 7 evrov šlo na njen pokojninski račun. En dan pokojninske dobe se bo tej brezposelni osebi, ki čaka na upokojitev, kateri se je, mimogrede, s pokojninsko reformo, ki ste jo sprejeli, predvsem ženskam, čez noč podaljšala pokojninska doba za, prosim, 11 mesecev. Tem ženskam bo verjetno en dan pokojninske dobe, in če opravljajo to več časa, kaj pomenil. To je bila logika tega, da smo to predlagali. Ne to, da zafrkavamo ljudi, da delamo nepotrebne administrativne ovire, ampak da ljudem damo spodbudo, da to prijavijo.

In še druga stvar, morda še bolj pomembna, je, da so za dva evra, ki se jih plača, ti ljudje zavarovani za primer poškodbe pri delu. Brezposelna oseba, če opravlja danes osebno dopolnilno delo in se ji kaj v našem stanovanju naredi, nima zavarovanja za primer poškodbe pri delu. Osebno mislim, da je to prav, in da to, da ne govorimo, da gre zgolj za neko administrativno obremenjevanje ljudi na eni strani in po drugi strani polnjenje blagajn. Ljudje bodo dobili pravico iz tega naslova. In res, tisti, ki so že v pokoju – zanje je pomembno, da so zavarovani za primer poškodbe pri delu, jaz pa verjamem, da naš pokojninski sistem temelji na medgeneracijski solidarnosti, to je temelj tega našega sistema, in da nekdo od upokojencev, ki dela, in ne bo on sam plačal, ampak njegov naročnik in bo zagotavljal, da je medgeneracijska solidarnost kot temelj našega pokojninskega sistema še vedno bistvo tega. In samo to je. Morda je še to pomembno. Jaz kot ministrica za delo nikoli nisem trdila, da bomo z vrednotnico rešili problem brezposelnosti, da bomo rešili problem slovenskega trga dela, da bomo rešili problem sive ekonomije. Nikakor!

Vlada, prvič, je naredila celovit program naslavljanja sive ekonomije, in siva ekonomija je v 93 % po Sursu neizplačevanje plačil in utaje. In to se naslavlja z drugimi zakoni. Ta zakon, ki je pred vami, preprečuje samo delo in zaposlovanje na črno, ki je majhen kamenček v mozaiku sive ekonomije, samo to, in to je funkcija tega zakona, nič več. In samo zato, ker nismo želeli samo kaznovati ljudi, smo dali možnost, ker se zavedamo, da največ dela na črno poteka v naših domovih, kjer inšpekcija nikoli ne bo imela dovolj učinkovitih sredstev, in ker nismo želeli, da bi ljudi po tej državi lovili, smo želeli dati spodbudo. In zato tudi ne plača te vrednotnice tisti, ki izvaja dela, ker se zavedamo, da so to ljudje, ki po navadi nimajo druge možnosti, ker je to za njihovo preživetje. Zato smo dali ta vavčer, in ta vavčer plača naročnik, ki je v boljši finančni poziciji kot tisti, ki izvaja. Zato smo to ločili, in tudi temu ste nekateri oporekali. To je bila logika. Lahko, da

ljudje tega ne vidijo tako, lahko, da vi, verjamem da, vidite drugače, ampak naš namen je bil to. Meni je žal, če ne bo dosežen. V predlogu zakona imate izračun za 3 tisoč ljudi, ki naj bi prijavili osebno dopolnilno delo, in finančne ocene so samo za 3 tisoč narejene. Že v prvem letu, torej za 3 tisoč, je finančna ocena okoli 300 tisoč evrov, in dejstvo je, da bo vzpostavitev sistema, ki pa je enkratna, stala približno 190 tisoč evrov.

Ampak pomembno je, da smo mi dogovorili ta sistem, ker to, da boš ti lahko plačal preko e-uprave ali spleta ta vavčer na Durs – Durs! Ker ljudje nimamo s tem nič! Durs bo razdelil te prispevke na ZPIZ in zavod za zdravstveno. In to je pomembno tudi za nadaljnje plačevanje prispevkov državi. Vem, da ne morem prepričati prepričanih, ampak se mi zdi, da o temi, ki bi nas lahko povezala, pri kateri bi lahko videli, da delamo, in pri administrativno najmanj mogoči obremenitvi izpostavljate, da obremenjujemo državljane. Poslušam, da krepimo birokracijo. Ja, Ajpes bo dodal tisto stvar, že tako ali tako vodi to za podjetja in bo dodal še en podatek. In hkrati Durs razdeljuje te prilive in bo še za to naredil. In res, osebno dopolnilno delo ne bo rešilo Slovenije, ne bo rešilo naše brezposelnosti, bo pa morda koga motiviralo, da se bo prijavil, ker bo zaradi tega imel 1, 2, 3, 5, 10 plačanih pokojninskih dni in bo imel prispevke za zdravstveno zavarovanje plačane. Upam, to je bil namen tega zakona in nič drugega. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Vsi razpravljavci, ki ste želeli besedo, ste jo dobili, vendar čas, določen za razpravo, še ni potekel, zato sprašujem, če želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika še kdo razpravljati. Če želi Vlada, prosim, da to tudi nakaže. Ne vidim nobene želje po razpravi, kar pomeni, da lahko zaključim razpravo o predlogu zakona v celoti.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Državni zbor bo o predlogu zakona v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločal čez pol ure v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 24. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 17.15, 15 minut čez pet. Se vidimo.

(Seja je bila prekinjena ob 16.43 in se je nadaljevala ob 17.15.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Prosim vas, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah v okviru nujnega postopka.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 23. 4. 2014, ki je objavljen na e-klopi.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 3. členu. Pri tem velja opomba, da če bo ta amandma sprejet, postane amandma istega predlagatelja k 9. členu brezpredmeten.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, predsednik. Spoštovani kolegi in kolegice!

V Slovenski demokrati stranki predlagamo, da se trošarine na cigarete ne dvignejo, in predlagamo tudi v nadaljevanju, da se za biogorivo ne spreminja status, kar pomeni, da naj bi tisti, ki se s tem ukvarjajo, dobili povrnjen še del trošarine. Razlog je v naslednjem. V letu 2013 se je glede na leto 2012 prodaja trošarinskih izdelkov oziroma tobačnih izdelkov zmanjšala za 17 %, v letu 2014 na leto 2013 za 6 % glede na razpoložljive podatke, do danes, kar pomeni, da prodaja trošarinskih izdelkov, cigaret in drugih tobačnih izdelkov pada. Ker pada, na drugi strani se pa potrošnja ne zmanjšuje, kar pomeni, da pridejo v državo cigarete in drugi tobačni izdelki tako, da od njih dejansko trošarina ni plačana, ker trošarina ni plačana v slovenski proračun, je plačana v nek drug proračun, lahko je to hrvaški, lahko je to črnogorski, bosanski, lahko je to katerikoli drug proračun, ali pa sploh ni plačana, če gre za črni trg. Povečanje trošarin na tobačne izdelke bo dejansko pomenilo, da bo prodaja še manjša, kar pomeni, da bomo v slovenski proračun dobili še manj denarja, manj prihodkov.

In ocene, ki jih je predstavilo Ministrstvo za finance oziroma Vlada, da bodo od tega dobili 14 milijonov v letu 2014, dejansko ne držijo. In ker ne držijo, se bo pojavil manko zaradi tega, ker so nekonkurenčni izdelki oziroma so cene izdelkov nekonkurenčne, predvsem glede na Hrvaško. Zaradi tega predlagamo, da se ne poveča trošarina, in vsekakor drži tudi tisto, kar je bilo povedano, da je do sedaj vsaka vlada povečevala te trošarine, vendar je ekonomski in finančni položaj danes takšen, da Slovenija tukaj ne bo konkurenčna. Zaradi tega bo začela zgubljeni in je že začela zgubljeni, tudi v letu 2013, tudi v letu 2014, prihodke državnega proračuna zaradi previsokih trošarin na tobačne izdelke in na goriva. Zaradi tega predlagamo, da se trošarine ne povečajo, da ostanejo takšne, kakršne so, ker bo to prineslo večje prihodke državnemu proračunu, tako pa spodbujamo črni trg s tobačnimi izdelki

in spodbujamo, da se bodo kupovali ti izdelki v drugih državah.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Glasujemo o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 3. členu.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 44.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 7. členu.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 46.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Ker amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 3. členu ni bil sprejet, je amandma istega predlagatelja k 9. členu brezpredmeten. S tem smo končali z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Lahko odločimo? Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

V Slovenski demokrati stranki ugotavljamo, da naš amandma ni bil sprejet. To je amandma, ki bi predvsem prispeval k temu, da se trošarine ne bi povečale, da se ne bi povečale cene, da se s tem tudi ne bi bolj obremenilo ljudi in da bi država dobila več prihodkov v državni proračun. Ta zakon je predlagan, da se sprejme po nujnem postopku. Menimo, da je celotna zadeva in celotna trošarinska politika premalo preučena. Zaradi tega bo državi nastala škoda. Tukaj ne bo šlo za kakršnokoli pravno nejasnost, kot je šlo pri Zakonu o davku na nepremičnine. Tukaj bo šlo preprosto za to, da ta davek, te trošarine ne bodo finančne učinkovite in ne bodo prispevale k temu, da bi Slovenija postala tudi ekonomsko zanimiva država za nakup različnih trošarinskih izdelkov, od katerih ima dejansko slovenski proračun lahko največ. Še več, tudi tisti, ki danes morda kupujejo trošarinske izdelke v Sloveniji, ki kupujejo tobačne izdelke v Sloveniji, tukaj mislim predvsem na Avstrije, na

maloobmejni promet, bodo zaradi povišanja cen cigaret v Sloveniji in zaradi tega, ker se bodo te cene približale avstrijskim, opustili ta nakup, kar pomeni, da bo prišlo še do dodatnega zmanjšanja prihodkov v državni proračun.

To je za Slovenijo škodljivo. To pomeni, da bo, če ne bo rezov na odhodkih, kar pa vlada Alenke Bratušek noče storiti, prišlo do večjega primanjkljaja. Ker bo prišlo do večjega primanjkljaja, se bo verjetno povečala tudi zadolženost, ki je že danes blizu 30 milijard evrov. To je slabo vodena politika, slabo vodena trošarinska politika, slabo vodena finančna politika in slabo vodena politika konkurenčnosti. Ker je bil ta zakon predlagan zaradi tega, ker je padel Zakon o davku na nepremičnine na Ustavnem sodišču, seveda tudi ne bo pokazal rezultatov, ki naj bi jih kot nadomestilo za izgubo finančnih prihodkov iz naslova Zakona o davku na nepremičnine. To seveda pomeni nadaljnjo agonijo, pomeni nadaljnjo krizo, pomeni zmanjšanje zasebne potrošnje, pomeni posledično zmanjšanje tudi državne potrošnje, pomeni večje stroške, predvsem če govorimo o gorivih, za podjetja, in seveda pomeni dodaten stroškovni pritisk in manjšo konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Slovenija se s takšno politiko, takšno finančno oziroma ekonomsko politiko ne bo spravila iz krize in tega ta vlada ne bo naredila.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Novela Zakona o trošarinah je realizacija napovedi gospe Alenke Bratušek, ko je na Ustavnem sodišču padel Zakon o davku na nepremičnine. Bilo je 28. marca letos in takrat je premierka izjavila približno takole – da ima Vlada še veliko možnih rešitev, te pa bodo za državljane bolj boleče in manj pravične. In to je res. S to novelo Zakona o trošarinah vlada Alenke Bratušek realizira napoved premierke. Nihče na Ministrstvu za finance, niti na Vladi, ni naredil razmisleka o ekonomiji tranzitne države Slovenije. Tranzitna država Slovenija bi lahko od pomembne geostrateške lege imela korist, sedaj pa ima samo škodo; tranzitni promet, težki tovornjaki nam uničujejo avtoceste, negativno vplivajo na naše zdravje in tako naprej. Prav tako se Vlada ne loti varčevanja, ne loti se stroškovnega dela proračuna. To bi bilo nujno potrebno, in tudi to je Vlada v začetku, ko je nastopila mandat, povedala – da bo javne finance stabilizirala z ukrepi, z dvema tretjinama ukrepov na odhodkovni strani in z eno tretjino ukrepov na prihodkovni strani. Tudi tega se Vlada ne drži. Nekateri koalicijski veljaki so napovedovali, da v letošnjem letu ne bo nobenih novih davkov in ne bo povišanja obstoječih davkov. Tudi to ni res. Tudi to so strankarski

veljaki koalicije prelomili. Ta novela Zakona o trošarinah je pravzaprav davek na opravilno nesposobnost vlade Alenke Bratušek.

In kljub temu, da je to davek na opravilno nesposobnost vlade Alenke Bratušek, Nova Slovenija tega ne bo podprla oziroma bolj točno, glasovala bo proti.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo? Je interes za obrazložitev glasu, ampak najprej sprašujem, če je interes v imenu poslanskih skupin. Predlagam, da se prijavite za obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin.

V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke gospa Jasmina Opec.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala lepa za besedo.

Tudi če nismo kadilci, bodo povišane trošarine prizadele vsakega v tej državi. Ko se bomo zapeljali na bencinsko črpalko ali ko si bomo privoščili steklenico piva, bomo morali iz svojih žepov več prispevati v državni proračun. Toda precejšnje število državljanov bo te obremenitve obšlo, s točenjem goriva v sosednjih državah, z nakupom alkohola, cigaret v sosednjih državah, in državni proračun od tega ne bo imel popolnoma nič. Od tranzitnega prometa, ki bi lahko v državni proračun prispeval milijone evrov, ne bomo dobili niti centa. Za njim bodo ostale le uničene ceste, ki jih bomo morali ponovno krpiti in popravljati mi državljani iz naših žepov, iz državnega proračuna. Namesto da bi sprejemali ukrepe v tej državi, ki bi povečevali kvaliteto bivanja, ukrepe, ki bi na najmanj boleč način prinesli prilive v državni proračun, kar gotovo dajatve iz tranzitnega prometa so, tukaj v Državnem zboru Republike Slovenije sprejemamo ukrepe, ki povečujejo prilive v državni proračun sosednje Avstrije, Hrvaške in še katere druge države. O smiselnosti in normalnosti takega početja naj vsakdo presodi sam.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke pa predlagane novele ne bomo podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Vabim vas k prijavi za obrazložitev glasu, ker vas je bilo več prijavljenih, v osebno imenu. Besedo ima gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Za razliko od opozicije, ki je danes spet ves dan razpravljala in razglabljala o tem, kaj vse bi pa oni naredili in kaj bi bilo boljše, če bi bilo drugače, bom jaz kot predstavnica koalicije seveda glasovala za zakon. Kajti za razliko od opozicije, ki lahko govori v prazno, mora koalicija sprejeti odgovornost in najti ukrepe zato, da zakrpa luknjo, ki je nastala v proračunu po padcu nepremičninskega zakona. In ne morem se načuditi vsem tistim, ki ves čas pozivate k sistemskim rešitvam, k sistemskim spremembam, k reformam, pa ste se hkrati

objemali na Ustavnem sodišču in nazdravljali s šampanjci, ko je padel bistveni sistemski zakon, ki bi te probleme rešil. Zato boste zdaj tisti, ki ste se takrat, ob padcu ključnega javnofinančnega zakona objemali, prevzeli odgovornost tudi za te rešitve, zaradi katerih moramo danes sprejeti ukrepe, za katere vi mislite, da so manj pravični in manj ustrezni.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Jaz seveda tega zakona ne bom podprl iz več razlogov. Če kdo ocenjuje, da je nov davek reforma, potem pa se res vprašam, v katerem parlamentu sedim. Če je nov davek reforma. Tega zakona ne bom podprl zato, ker je to nov davek, nov davek, in vseskozi ničesar drugega ta vlada ni prinesla v Državni zbor kot nov davek, davek na davek in tako dalje. Z Zakonom o trošarinah bomo ponovno obremenili slehernega v tej državi, upokojujence s 300 evri, socialno ogrožene ljudi, zaposlene s 500 evri minimalne plače, podjetnike, obrtnike, na splošno kompletno gospodarstvo, in če si kdo predstavlja, da bomo Slovenijo rešili iz te problematične situacije na takšen način, da bomo dodatno obremenjevali slovensko gospodarstvo, ki je edino, ki lahko pelje to državo k boljšim rešitvam, potem se globoko moti.

Zato, ker je ta zakon davek, nov davek, ga niti približno ne mislim podpreti, ker sem prepričan, da je nujno treba sprejeti drugačne rešitve, ki bodo pomagale zadihati slovenskemu gospodarstvu, ne pa rešitve, ki dodatno obremenjujejo najbolj ranljive skupine v tej državi in dodatno uničujejo slovensko gospodarstvo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Lep pozdrav!

Tudi sam tega ne bom podprl. Včasih je res hudo, če človek v opoziciji govori eno, ko pa pride na oblast, pa dela drugo. Malo več kot leto dni nazaj ste obljubljali, da se bosta cedila med in mleko, da boste dvignili gospodarsko rast, da boste zmanjšali brezposelnost, skratka, da bo država zacvetela. Pa ste v letu dni več kot 10 davkov dvignili, državo zadolžili za 8 milijard in govorili v prazno v opoziciji, še bolj v prazno pa zdaj v Vladi delate. Nič ni od zagona gospodarstva, obrti, od samooskrbe s hrano. S trošarino pravzaprav ne samo, da odbijate, namesto da bi privlačili in izkoristili geostrateško pozicijo Slovenije, tako kot to dela Luksemburg. Samo za primerjavo, je pri bencinu približno evro in pol, ko plačamo za liter bencina, približno en evro v trošarini, marži in DDV. Vsemu temu se s tem, ko povečujete tudi trošarine, davek na davek, davek na davek, odpoveste. Edina

rešitev, ki še je v tej državi danes, pa ne boste verjeli, je Zoran Jankovič, ki tudi ne verjame vladi Alenke Bratušek, ki je sam povedal, da je zavozila gospodarstvo, in upam, da bo v petek izvoljen, da bo vlada Alenke Bratušek še prej padla, kot bo ta zakon začel veljati.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala. Spoštovani kolegice in kolegi!

Jaz sem danes tekom razprave upam, da vsaj teoretično razložil in tudi z realnimi rezultati pokazal, kaj je pomenila nepravilna trošarinska politika v zadnjem letu vlade Alenke Bratušek. Trošarinski trg v Sloveniji je milijardo 490 milijonov evrov, samo zato, da veste, s čim se danes igrate tukaj. Mi smo v lanskem letu napram letu 2012 zaradi nepravilne trošarinske politike izgubili 70 milijonov evrov davkopačevalskega denarja, torej tistega denarja, ki bi ga dobili v proračun in ki bi ga lahko davkopačevalci porabili za druge namene. Samo, da naštejemo: 50 milijonov evrov smo dobili manj v proračun iz naslova goriv in 13 milijonov manj iz naslova cigaretnih izdelkov. Vsa ta izguba gre na račun tujcev, ki so pustili tukaj manj denarja. Slovenski davkopačevalci ali pa tisti konzumenti, ki kadijo, in tisti, ki uporabljajo goriva, žal v zmanjšani kupni moči, so se odločili predvsem pri tobačnih izdelkih za tako imenovane substitute, odločili so se za drobno rezani tobak, pri katerem je bila do sedaj nižja trošarina. Naslednja zgodba, ki sledi nepravilni trošarinski politiki, je v zadnjem letu izreden dvig črnega trga cigaret. In še nekaj, kar se je zgodilo. Mi smo v prvih dveh mesecih tega leta, tudi trend je še bolj katastrofalen, pobrali 5,5 milijona evrov manj samo iz naslova cigaret. Tako da, spoštovani kolegice in kolegi, pogledajte, vi izgube tega vašega nepremičninskega davka, ki je takšen krogec, ne morete spraviti v takšen krogec. Najprej morate ta krogec zmanjšati, in zmanjšati morate, spoštovani kolegi in kolegice, javno porabo. Vi morate krogec zmanjšati, da lahko ta krogec spravite v veliki krogec. To je čista matematika. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Spoštovani!

Najprej bi vas rad vprašal, kje so tako imenovani ukrepi na odhodkovni strani proračuna. Pred nekaj tedni je predstavnica Poslanske skupine Državljanke liste govorila o tem, da zahtevajo, da se predstavijo tudi ukrepi na odhodkovni strani proračuna, ampak spremembe Zakona o trošarinah to zagotovo niso. Dandanes se zadolžujemo s hitrostjo enega milijona evrov na uro. Ampak, spoštovani, glede na število sivih glav, z vsem spoštovanjem, v koaliciji vlade Alenke Bratušek me sploh ne čudi to, da se zaradi tega sekirate,

saj razmišljate: to bodo že plačali mladi in naši zanamci. Važno, da mi zdaj nekako to speljemo do konca, potem pa se bodo že drugi s tem ukvarjali. In mislim, da je to zelo nemoralno dejanje. Ukrep, kot je sprememba Zakona o trošarinah, torej višanje trošarin, je ukrep, ki ni dolgoročen in je enostavno samo ropanje slovenskega naroda. In še enkrat vas sprašujem, spoštovana Vlada: kje so ukrepi na odhodkovni strani? Niti enega od takrat, kar je bilo govora o tem, tudi o nacionalnem reformnem programu, niti enega ukrepa nisem slišal o tem, kje se bomo lotevali reforme javne uprave, kjer se bomo lotili, ne vem, počiščenja pokojninske blagajne, da ne govorim naprej. In spet se mi zdi, da vlada Alenke Bratušek udarja po prebivalstvu Republike Slovenije in gospodarstvu. In jaz seveda tega ne morem sprejeti. Mislim, da je danes zadnji čas, da se vsi začnemo zavedati, da mora slovenska politika bolj prisluhniti tistim, ki v slovenski družbi ustvarjajo dodano vrednost, gospodarstvu. Dokler pa temu ne bomo, pa se sploh ne bom čudil, da tonemo in da smo pred kolapsom.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Preden dam besedo naprej, bi želel samo opozoriti, da pri obrazložitvi glasu ne sprašujete Vlade, ker ne more odgovoriti, pa tudi polemike niso dovoljene, ker ni možno dajati odgovorov na te polemike. Je pa še interes za obrazložitev glasu in predlagam, da se prijavite.

Preden dam besedo gospodu Žnidarju, je želel postopkovni predlog podati gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Gospod predsednik, nisem slišal, kako bo glasoval gospod Čuš. Namreč, samo žalil je sive glave, ki so se odločale po vesti, in zato, ker so nekatere druge glave z Ustavnim sodiščem preprečile pošten davek, kjer bi tisti, ki imamo več premoženja, tudi več plačali. / oglašanje iz dvorane/ Tudi to je odraz kulture, ki jo slišimo tu v Državnem zboru, kjer ima vsak pravico povedati svoje. In gospod predsednik, resnično prosim, da se držimo točke dnevnega reda, da ne dovolite, da žalijo posameznike, posebej zato, ker so ti, ki danes žalijo, preprečili sprejetje zakona skozi Ustavno sodišče in smo danes državljanke in državljane Slovenije, če rečemo temu, obremenili s tistimi manjkajočimi sredstvi, ki jih nismo dobili z davkom na nepremičnine. Zdi se mi nedopustno, da se tako razpravlja v Državnem zboru, ker sem ponosen na svoje sive lase. Veliko mladih mož sem že v preteklosti slišal in tudi popeljal skozi posamezna njihova obdobja; verjamem, da je to težko obdobje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Mislim, da se lahko samo pridružimo temu opozorilu, da spoštujemo smisel obrazložitve glasu.

Gospod Žnidar, izvolite, imate besedo.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi!

Sam Zakona o trošarinah ne bom podprl. Ne bom ga podprl, ker s precejšnjo višino povišuje dajatev na določene trošarinske izdelke. Je pa Zakon o trošarinah aroganten odziv Vlade na padec nepremičninskega zakona. Zaradi tega je ta zakon nedodelan, nepremišljen in ne bo doprinesel k tistemu, kar naj bi bil v osnovi namen, to se pravi prihodek v državni proračun. Če so cene teh izdelkov previsoke, se bo ta denarni tok, namesto da bi se prelil v državni proračun, odlil na črni trg tako doma, na slovenskem področju, kot tudi v sosednje države, kjer so ti izdelki cenovno ugodnejši. To se pravi, da svojega namena Zakon o trošarinah ne bo dosegel. Povečal bo namreč sivo ekonomijo in povzročil zmanjšane prihodke v proračun. Seveda takšnega zakona ni moč podpreti.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Še obrazložitev glasu v lastnem imenu, mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz tega zakona ne bom podprl. Ne bom ga podprl zaradi tega, ker bo prinesel veliko škodo, škodo na finančnem in ekonomskem področju za državo, in sicer zaradi tega, ker enostavno ne bo več prihodkov. In ta zakon je bil v bistvu pripravljen zato, da bi nadomestil Zakon o davku na nepremičnine, ki ga je Ustavno sodišče razglasilo za neustavnega. In ta zakon je tisti, ki naj bi nadomestil te prihodke zaradi tega, ker mora Državni zbor spoštovati odločitev Ustavnega sodišča. In prav je, da je Ustavno sodišče najvišji organ, ki lahko odloči tudi o tem, ali je Državni zbor sprejel takšno zakonodajo, ki je v nasprotju z ustavo. In Zakon o davku na nepremičnine, ki ga je ta koalicija sprejela in namesto katerega zdaj uveljavljamo Zakon o trošarinah, je bil v nasprotju s to zakonodajo, čeprav je opozicija stalno opozarjala na to, da je zakon napačen, nepravilčen, škodljiv. Skratka, če govorimo o odgovornosti, potem je treba odgovornost za ta zakon in za Zakon o davku na nepremičnine iskati pri tistih, ki so glasovali za davek na nepremičnine in ki bodo danes glasovali za davek na trošarine. Odgovornost je na njihovi strani. Ustavno sodišče pa je nedotakljivo v tej smeri, nedotakljivo. Odgovornost je na strani tistih, ki zakon predlagajo, ki ga sprejmejo in ki zanj glasujejo. In zelo nevarno je, če nekateri govorijo potem, da je Ustavno sodišče kakorkoli dotakljivo v tej smeri. V zgodovini je bila to ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 33.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 33.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet.
S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o vojnih veteranih v okviru skrajšanega postopka.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmaje v dne 22. 4. 2014.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 1. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Štefan Tisel.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Vsem lep pozdrav!

V Slovenski demokratični stranki smo vložili amandma k 1. členu in bomo ta amandma tudi podprli oziroma bomo glasovali za. Ta člen govori o društvih, ki delujejo v javnem interesu, kot je tudi veteransko društvo ali zveza veteranskih društev, in je financiran iz javnih sredstev. Tako lahko društvo ali zveza naredi pogodbo z ministrom, tokrat z ministrom za obrambo, da financira dejavnost teh domoljubnih društev, ki negujejo tradicijo, negujejo domoljubje, in so v njem člani tako veterani kot tudi neveterani. Gre zlasti za društva iz polpreteklega časa, kot je osamosvojitvena vojna, pa tudi iz NOB, imamo pa tudi društvo Rudolf Maister, ki neguje tradicijo naših dedkov, ki so se borili za severno mejo, koroških borcev in podobno, kjer pa že kar nekaj let ni več nobenega veterana. Mi tu predlagamo, da tudi število članov društva vpliva na višino sredstev, ne samo število veteranov, ki so v pogodbi zagotovljena za delovanje društva. Drugo, na kar imamo tudi pripombo, pa je, da bi eden od kriterijev bila tudi dejavnost oziroma programi, ki so bili izvedeni v preteklih letih in tudi financirani s strani javnih sredstev.

Zato bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ta amandma podprli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 45.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 4. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, mag. Štefan Tisel.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Hvala za besedo.

Tudi k 4. členu je Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke vložila amandma, ki ga je vložila že na odboru, gre pa za začetek uporabe tega zakona. Veljavnost je takoj, zakon pa se naj bi začel uporabljati šele takrat, ko bo gospodarska rast preseгла 2,5 % bruto družbenega proizvoda. Vemo, da je to nekje v daljni prihodnosti, nikakor pa si ne moremo obetati, da bi ta vlada dosegla takšno rast, da bi lahko potem za časa delovanja te vlade veterani dobili to razširitev pravic. Gre za plačilo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki ga imajo zdaj samo socialno ogroženi oziroma tisti, ki imajo priznanje do varstvenega dodatka, drugi pa zdaj nimajo pravice do plačila dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smatramo, da naj pravica začne veljati takoj, če je resen namen, kajti ko bo gospodarska rast 2,5 %, bi lahko tudi takrat ta zakon oziroma ta pogoj sprejeli. Tako da je to na zalogo, daje neko lažno upanje veteranom, hkrati pa zavaja javnost. Torej, predlagam, da začne veljati takoj ali pa da naredimo določen rok še za časa te vlade. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 47.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

S tem smo končali z glasovanjem o amandmaji in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagana amandmaja nista bila sprejeta, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmaje, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Lahko odločimo?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, mag. Štefan Tisel.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Še enkrat hvala za besedo.

Ker ta naš amandma, ki bi omogočal veteranom to razširitev pravic takoj oziroma še v času te vlade, ni bil sprejet, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke zakona ne bomo podprli, seveda pa tudi ne bomo glasovali proti, kajti vendarle pa se nudi v neki prihodnosti, ki se nekje sveti, da se bo ta pravica vendarle zagotovila veteranom. Sicer vsi upamo, da čim prej, ampak žal še ni na vidiku.

Ne bomo glasovali za in niti ne bomo nasprotovali. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 57, proti nihče.

(Za je glasovalo 57.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji v okviru skrajšanega postopka.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti nihče.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu in na seji Državnega zbora, predlog zakona neusklajen.

Lahko odločimo?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): V Slovenski demokratski stranki bomo temu zakonu nasprotovali zato, ker menimo, da je nesmiseln. Sicer ima nekatere določbe, ki gredo v pravo smer, vendar pa, generalno gledano, v celoti, še posebej urejanje osebnega dopolnilnega dela, ne zasluži podpore tem rešitvam. Gre namreč za povsem zagrešen pristop. Vlada z vrednotnicami, torej z dodatnim obremenjevanjem osebnega dopolnilnega dela in z dodatnimi birokratskimi opravili, kajti vsak naročnik bo moral te vrednotnice nekje kupiti, misli, da bo zaradi teh ovir, to se pravi zaradi

finančnih in birokratskih ovir, več registriranega, legalnega opravljanja osebnega dopolnilnega dela.

Spoštovani! Ne samo izkušnje, tudi zdrava pamet govori, da kdor obremenjuje z davki in birokratskimi opravili neko dejavnost, da je to samo povod, da se te dejavnosti več opravlja nelegalno kot pa legalno. Namreč, vsako dodatno breme je ovira oziroma preprečuje, da bi bilo registrirane dejavnosti več. Nasprotno, menim, da bo na podlagi tega še več zaposlovanja oziroma tovrstnega dela na črno in da bo tudi nemogoče to delo kontrolirati. Namesto da bi Vlada to delo razbremenila vseh bremen, ga obremenjuje, in to zelo nesistemske, z nekimi nedomišljenimi ukrepi. Namreč, z vrednotnicami želi polniti pokojninsko in zdravstveno blagajno, pri čemer pa osebe, za katere bo ta prispevek plačan, pravzaprav nič od tega ne bodo imele in je to skregano s sistemsko zakonodajo pokojninskega zavarovanja. Mi smo z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju želeli, da je povezava med vplačanimi prispevki in tudi pravicami, ki iz tega izhajajo, čim večja. Sedaj pa bodo za nekoga plačani prispevki za osebno dopolnilno delo, od tega pa ne bo imel čisto nič višjo penzijo, kajti ta dohodek se ne všteva v pokojninsko osnovo in seveda gre zgolj za polnjenje blagajne.

To je slaba rešitev, škodljiva rešitev, in v Slovenski demokratski stranki ji seveda ne bomo pritrtili in ji bomo nasprotovali.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

Poslanci Nove Slovenije Predloga zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno ne bomo podprli. Glasovali bomo proti. Zakon uvaja nov pojem: vrednotnica. Še v tem času, ko je bila pavza pred glasovanjem, smo dobivali elektronska sporočila, elektronska pisma državljanek in državljanov, ki pozivajo poslance, da bi vendarle pametno odločali. In ko grem gledati v Slovar slovenskega knjižnega jezika, kaj pomeni vrednotnica: listek z nominalno vrednostjo za plačilo storitev. Ali res? Ali res? Listek za plačilo storitev. Ja, ni res. Torej, še ena zmeda več, še en razlog več, da je treba ta zakon zavrniti. Nismo dobili nobenih odgovorov glede rokodelstva, te kulture, slovenske kulture. Rokodelstvo dejansko ostaja sedaj še bolj sirota, ki jo je treba posvojiti oziroma, bolje, osvojiti. Govorim tudi z uradnico na ZPIZ, ki ne ve, kam bo sedaj knjižila tisti en dan pokojninske dobe na podlagi vrednotnice. Torej, velika zmeda je v javnosti, ni čistih definicij. To ne bo preprečevanje; ta zakon ne bo preprečeval dela na črno in zaposlovanja na črno, tako da ne zasluži naše podpore. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Bom kratek. Jaz sem že prej v stališču poslanske skupine poudaril, da se bojim, da se bo s to vrednotnico zgodilo podobno, kot se je zgodilo s tistimi slavnimi prevoznicami za prevoz lesa iz gozda do prvega kupca. Prepričan sem, da se bo to zgodilo. Zaradi tega menim, da ne moremo dati glasu za ta zakon, in je treba zadevo seveda urediti na drugačen način. Rečem pa tudi, da žal, ker je treba omejevati sivo ekonomijo, treba je omejevati delo na črno, vendar si bomo s tem ukrepom nakopali več problemov, kot pa bo koristi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 33.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 33.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je z Vprašanji poslank in poslancev.

Pod točko 1, v skladu s predlogom poslanke Romane Tomc bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek na poslansko vprašanje Romane Tomc v zvezi z ukrepi za zagotovitev ciljev in realizacije zavez v strateških dokumentih.

Lahko odločimo?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Romana Tomc je postavila predsednici Vlade poslansko vprašanje, ki ste ga prebrali, in na to poslansko vprašanje v dveh poskusih ni dobila nobenega ustreznega, primerne odgovora. Namreč, v nacionalnem reformnem programu so napisani nekateri cilji. Vsaj dva lahko omenim; eden je dodatnih 60, 70 tisoč delovnih mest, drugi cilj je privatizacija gospodarstva. Napisali ste v cilje, da boste prodali družb, pa se na tem področju ne dogaja popolnoma nič. Številna področja potrebujejo strukturne spremembe, potrebujejo reforme, in na tistih, ki to potrebujejo, ni ministra, kot je to na področju zdravstva, kjer imamo zdaj v enem letu že četrtega ministra za zdravstvo in ni pričakovati, da bi se dogajale kakršnekoli reforme na tem področju. Imamo slabo delujoč, zaenkrat, bančni sistem, ker slabe terjatve niso

dosledno prenesene na Družbo za upravljanje terjatev bank, in se srečujemo s posledicami tako v Družbi za upravljanje terjatev bank kot tudi v samih bankah. Ne dogajajo se pravzaprav nobene druge zadeve.

Danes je predsednica Vlade na obisku v Angliji in včeraj v Državnem zboru ni bila sposobna dati nobenega odgovora glede podrobnejših ukrepov za doseg ciljev iz nacionalnega reformnega programa. Danes beremo velike naslove, kako je to razložila predsedniku angleške vlade gospodu Cameronu. Skratka, reform ni na agendi Vlade. Tudi mednarodne institucije ugotavljajo, da je tisto, kar se dogaja z gospodarsko rastjo, zato, ker se dogaja gospodarska rast v sosedstvu in ključnih partnerjih Slovenije. Torej nas vodi vlak sosedstva in ni v ničemer ta gospodarska rast odvisna od ukrepov, ki naj bi jih sprejela Vlada v tem dosedanjem obdobju. Reforme se dogajajo samo na področju obremenjevanja državljanov in gospodarstva. Prihajajo višji davki, dodatne obremenitve, tudi novi davki, in še en ukrep je, ki je pravzaprav zelo eksploativan, to je nenormalno zadolževanje za potrebe delovanja države.

Skratka, odgovorov predsednice Vlade ni bilo, zato predlagam, da podprete predlog za razpravo o odgovoru predsednice Vlade.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 45.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 2, v skladu s predlogom poslanca Franca Bogoviča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek na poslansko vprašanje Franca Bogoviča v zvezi s podporo države malemu gospodarstvu in javnim investicijskim projektom.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 46.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 3, v skladu s predlogom poslanke Ive Dimic bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek na poslansko vprašanje Ive Dimic v zvezi z razreševanjem problematike socialne varnosti in ekonomskega položaja državljanov.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 46.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 4, v skladu s predlogom poslanca mag. Andreja Vizjaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Uroša Čuferja na poslansko vprašanje mag. Andreja Vizjaka v zvezi z načrtom za razdolžitev države.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 46.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 5, v skladu s predlogom poslanca Jožeta Tanka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Uroša Čuferja na poslansko vprašanje Jožeta Tanka v zvezi s porabo proračunskega denarja.

Lahko odločimo?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

To, kar si je privoščil v odgovoru na poslansko vprašanje minister Čufer, presega meje dobrega okusa. V dveh minutah časa, kolikor si ga je vzel, ni odgovoril popolnoma ničesar, pravzaprav je vprašanje ignoriral. Vprašanje pa je bilo – državni proračun se je v enem letu zadolžil za 8 milijard evrov, to se pravi ravno za enoletni proračun. In v tem obdobju Vlada Republike Slovenije in tudi koalicija nista uspeli zagotoviti nekaj deset milijonov evrov ne za vlaganja, recimo, v bolnišnično infrastrukturo, recimo, v urgentni blok kliničnega centra, ne v razvojne osi. Še več, Vlada ni uspela zagotoviti niti 35 milijonov evrov partnerskega deleža zato, da bi se sprožili kohezijski projekti, povezani z 11 področji s področja vodooskrbe. Teh 35 milijonov evrov predstavlja v bistvu glede na obseg zadolžitve četrtno odstotka vseh najetih sredstev, in Vlada tega ni uspela zagotoviti. Ob tem pa je treba upoštevati, da bi samo skozi pobrani DDV pobrala 10 milijonov več, kot bi vložila, in še najmanj 30 milijonov evrov skozi plačila davkov in prispevkov od plač in tako naprej. Skratka, tudi za projekte, ki so evidentno pozitivni tudi za državni proračun, Vlada ne zagotovi deleža in omogoči izvedbe investicij.

Edini denar, ki ga Vlada vedno najde, in to v enormnih količinah, so sredstva za mašenje bančne luknje. 3,5 milijarde je bilo že vloženi, za več kot milijardo evrov je bilo v dve zasebni banki danih poroštev, predhodno še 200 milijonov gotovine, in zdaj bo Vlada spet našla 160 milijonov evrov za sanacijo celjske banke, ne najde pa, recimo, 20 milijonov za urgenco, ne najde 35 milijonov evrov za projekte s področja vodooskrbe in tako naprej. Se pravi, da gre za neko ravnanje Vlade, ki nima podlage v načrtih oziroma tudi nima podlage v tem, koliko se je zadolžila in kam je ta sredstva razporedila. Vse,

kar počne, je enostavno servis bančnega sektorja, s tem da nihče v tem bančnem sektorju ne odgovarja prav za nobeno odločitev, ki je bila sprejeta. Bilo je pa veliko slabih, zato je tudi bančni sistem tako načet. Predlagam, da o neodgovoru ministra opravimo razpravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 46.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 6, v skladu s predlogom poslanca Ljuba Žnidarja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za obrambo Romana Jakiča na poslansko vprašanje Ljuba Žnidarja v zvezi z zaporami zračnega prostora.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

Ministru za obrambo gospodu Jakiču sem postavil vprašanje, čemu v letošnjem letu kar nekajkrat večja zavora zračnega prostora nad Republiko Slovenijo v primerjavi s preteklimi leti. Seveda se s tem dela precejšna škoda gospodarstvu, tako našim letališčem, ki so ob precejšen delež prihodkov iz tega naslova, in seveda tudi precejšen delež našemu turizmu. Turizem je gospodarska panoga, kjer se v svetu obrne največ denarja, in tudi v Sloveniji se turistični delavci borijo za vsak turistični evro. Pri usklajevanju zapor se letalci, to se pravi Ministrstvo za obrambo, niso uskladili s civilnim letalstvom v Republiki Sloveniji. Zaradi tega je nejevolja in slaba volja tudi z njihove strani, kajti v delovno skupino, ki bi naj odločala in sodelovala pri zavori zračnega prometa, bi bilo treba nujno vključiti tudi civilni del letalstva v naši državi. Temu ni tako in ne vem, kakšne so razmere na vojaškem področju, da je potreben tako občuten, povečan obseg zračnega prostora. Ker ta zadeva precejšen del različnih dejavnikov, dela škodo gospodarstvu na več ravneh, predlagam, da se o tem opravi javna razprava.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 43.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 7, v skladu s predlogom poslanke Eve Irgl bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za notranje zadeve dr. Gregorja Viranta na

poslansko vprašanje Eve Irgl v zvezi z izvajanjem Zakona o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi, simbolom slovenske državnosti ter obujanjem totalitarnih simbolov.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 44.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 8, v skladu s predlogom poslanca Jožefa Jerovška bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje Jožefa Jerovška v zvezi z aktualnimi pobudami in dogodki glede projekta sprave.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 44.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 9, v skladu s predlogom poslanke Alenke Jeraj bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje Alenke Jeraj v zvezi z otroškimi dodatki.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Dr. Anjo Kopač Mrak sem spraševala v zvezi z odmero otroških dodatkov in pravico do štipendije. Namreč, name se obračajo, predvidevam pa, da tudi na njo, saj je to povedala, torej tudi na ministrstvo, ljudje, ki so vložili vlogo za štipendijo in se jim je zaradi tega potem zmanjšal otroški dodatek. Na to jih nihče ne opozori in potem sami ugotavljajo, kaj je narobe in zakaj jim naenkrat pripada nižji otroški dodatek. Potem te vloge niti ni možno preklicati in ostajajo pri nižjem otroškem dodatku, sicer s štipendijo, ki pa je pogosto nižja, kot je bil otroški dodatek, ki so ga do takrat za svojega šoloobveznega otroka prejeli. Ocenjujem, da bi razprava o tem zagotovo prinesla še kakšen odgovor oziroma bi se morda tudi ministrica bolje seznanila s to problematiko, ker ni bilo jasno, ali jo pozna ali je ne oziroma pravi, da to ni tak problem. Ocenjujem, da je, zato tudi predlagam, da opravimo razpravo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 45.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 10, v skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje dr. Senka Pličaniča na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z uresničevanjem prejšnjega in sedanjega koalicijskega dogovora na področju pravosodja.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 46.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 11, v skladu s predlogom poslanca Jožeta Tanko bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo in okolje mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje Jožeta Tanko v zvezi z globami.

Lahko odločimo?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

S področja resorja, ki ga pokriva minister Židan, to je s področja kmetijstva in okolja, v predlogih zakonov, ki prihajajo v Državni zbor, posebej izstopa poglavje Kazenske določbe. Za minorne prekrške, kot je, recimo, to, da pri sebi nimaš prevoznice ali da eventualno nisi prijavil pridelka, so kazni izjemno visoke. Pri prevoznicah, recimo, če nimaš prevoznice in voziš nekaj kubikov drv, vrednih vse skupaj 100 evrov, je lahko kazen od 5 tisoč evrov do 50 tisoč evrov. V primeru, ko ne prijaviš pridelka grozdja, vina ali mošta, je za male vinogradnike kazen do 6 tisoč 500 evrov, kar v naturalnem delu pomeni v bistvu ravno toliko litrov vina. Skoraj noben mali vinogradnik ne pridela več kot 6 tisoč 500 litrov vina. Podobno je v predlogu Zakona o ohranjanju narave, kjer se pravzaprav za minoren prekršek parkiranja vozila zunaj petmetrske cone, se pravi v območju zaščite, izreka kazen od 5 do 10 tisoč evrov in kot dodaten ukrep lahko tudi odvzem vozila. Te kazni so res izjemno visoke, še posebej če primerjamo te kazni s kaznimi v Zakonu o davčnem postopku, kjer za posebno hude davčne prekrške, kamor sodijo utaje davkov, veljajo pravzaprav enake kazni.

Za nekoga, ki utaji davek, večji od 5 tisoč evrov, se lahko predpiše kazen največ v višini 20 % od ugotovljene utaje, vendar je minimalna kazen tisoč 200 evrov. Se pravi, da manj ne more biti, in ne more biti višja, kot je 50 tisoč evrov, kar pomeni, da za davčno utajo velja kazenska kapica. In ko primerjamo te navidezne bitke proti črnemu poseku lesa in spravilu lesa ali pa davčnim utajam, ne moremo mimo

dejstva, da tisti, ki ga dobijo, da je utajil 3 milijone evrov, plača 50 tisoč evrov, tisti, ki so ga dobili pa pri tem, da je peljal blago brez prevoznice, pa jo lahko celo ima, ampak je nima pri sebi, plača pa ravno tako kazen 50 tisoč evrov. Predlagam, da o tej temi, kar zadeva določanje kazenskih določb v kmetijstvu, ki je še posebej ogrožena panoga, že zaradi mnogih drugih razlogov, opravimo razpravo v Državnem zboru, kajti tudi ta del lahko usodno vpliva na to, ali bo nekdo še imel premoženje, ko se bo ta kazen izrekla ali pa ne bo imel več premoženja. Skratka, gre za nesorazmerne posege, nesorazmerne kazni v primerjavi s storjenim prekrškom.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslanev, za je glasovalo 29, proti 45.
(Za je glasovalo 29.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 12, v skladu s predlogom poslanca Danijela Krivca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo in okolje mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje Danijela Krivca v zvezi z reševanjem izvajanja obnove po potresu v Posočju leta 2004.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za je glasovalo 28, proti 45.
(Za je glasovalo 28.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 13, v skladu s predlogom poslanca Dragutina Mateja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo in okolje mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje Dragutina Mateja v zvezi z ukrepi na področju kmetijstva.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslanev, za je glasovalo 28, proti 46.
(Za je glasovalo 28.) (Proti 46.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 14, v skladu s predlogom poslanca mag. Andreja Vizjaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo Metoda Dragonje na poslansko vprašanje mag. Andreja Vizjaka v zvezi z napovedanim zmanjšanjem števila zaposlenih na ministrstvu.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslanev, za je glasovalo 28, proti 46.
(Za je glasovalo 28.) (Proti 46.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 15, v skladu s predlogom poslanca Marijana Pojbiča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo Metoda Dragonje na poslansko vprašanje Marijana Pojbiča v zvezi z zvišanjem trošarin na pogonska goriva.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovani gospod predsednik.

Mislím, da je to vprašanje izjemnega pomena ali pa celo eno najpomembnejših vprašanj v stanju, v katerem se država nahaja. Vsi točno vemo, kakšna je gospodarska situacija v naši državi in vsi se zavedamo, sem prepričan, v tem državnem zboru, razen tistih, ki sprejemajo take zakone, ki dodatno obremenjujejo gospodarstvo. Ravno zato sem predlagal tudi, da o tem vprašanju, ki sem ga postavil gospodu ministru Dragonji, opravimo širšo obravnavo, ker sem prepričan, da novi pritiski na gospodarstvo nimajo mesta v naši državi, še manj pa da bi politika sprejemala takšne odločitve. In prav zakon, ki smo ga danes sprejeli, to je Zakon o trošarinah, ima za posledico dvig trošarin na pogonska goriva, in to je seveda absolutno dodaten pritisk na gospodarstvo. Ne morem verjeti, da si lahko kdo privoščí v tej naši državi v tako težki gospodarsko-finančni in socialni stiski še dodatno obremenjevati gospodarstvo, ki je edino, ki lahko to državo izpelje iz te kritične situacije.

Brez tega, da bomo zagotavljali boljše pogoje za razvoj gospodarstva in ne dodatno obremenjevali gospodarstva, nimamo nobene možnosti priti do novih delovnih mest, nimamo nobenih možnosti priti do denarja, ki se bo iztekel v vse tri blagajne, v zdravstveno, državni proračun in pokojninsko blagajno. In če ne bomo razmišljali v tej smeri, da storimo čisto vse, da ustvarjamo pogoje za to, da bi se lahko gospodarstvo razvijalo, ne pa da ga dodatno obremenjujemo z novimi davki, tako dolgo nimamo možnosti pričakovati boljše in kvalitetnejše rešitve za slovenski narod, za slovensko ljudstvo. Zato sem tudi predlagal, da o tem vprašanju, ki je še kako povezano s slovenskim gospodarstvom in pritiskom na slovensko gospodarstvo, opravimo širšo obravnavo v Državnem zboru. Mislím, da ni nikogar v tem državnem zboru, ki ne bi za to glasoval, razen če mu je čisto vseeno, kaj se dogaja s slovenskim gospodarstvom in kaj se dogaja s slovensko državo. Prepričan sem, da z ukrepi, ki jih ta vlada zdaj sprejema, je grobar slovenskega gospodarstva in je tudi grobar prihodnosti mladih Slovenije.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 45.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 16, v skladu s predlogom poslanca Roberta Hrovata bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo in okolje mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje Roberta Hrovata v zvezi s fitofarmaceutskimi sredstvi.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 46.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 17, v skladu s predlogom poslanca Franca Breznika bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo in okolje mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje Franca Breznika v zvezi s projektom Celovita oskrba severovzhodne Slovenije s pitno vodo – severozahodne Slovenske gorice.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Torej, da nekako na kratko obrazložim. Šlo je za projekt, ki je v prvi fazi zaključen. Gre za celovito oskrbo s pitno vodo severovzhodne Slovenije. Ta projekt ima dve fazi. Prva faza gre skozi občini Duplek, Hoče-Slivnica in gre preko vseh slovenjgorskih občin, tudi mimo občine Šentilj, potem Sveta Trojica, Lenart, Sveti Jurij, Cerkevjak, Benedikt do Gornje Radgone. Ta projekt se je lani uspešno zaključil. Projekt je bil financiran v 59 % s kohezijskimi sredstvi, 27 % so prispevale občine iz občinskih proračunov, 14-odstotni delež pa bi morala dati država. Žal se je zgodila nenormalna situacija v času ministra Židana. Projekt s strani ministrstva za kmetijstvo ni bil plačan. Torej, niti ena situacija s strani kmetijskega ministrstva ni bila do zdaj plačana, niti do danes. Projekt je bil lani zaključen. Občine so zaradi tega, da so plačale te male podizvajalce, ki so na projektu delali, najele kratkoročne kredite pri slovenskih bankah. Tako imajo spet dodatne stroške, in minister Židan včeraj ni znal odgovoriti.

Govoril je o tem, da ima denar, ampak ni znal odgovoriti, zakaj za projekt v roku njegovega mandata ni bila plačana niti ena situacija. Opozoril sem na skrbnika pogodbe, ki je ravnal skrajno malomarno, in verjamem, da si bomo v širši razpravi lahko natočili čistega vina, predvsem v fazi, zakaj država situacij, ki so jasne v številnih projektih, zakaj ministrstev ne plačuje, zakaj je država slab plačnik, zakaj se izogiba plačilu, kako naj mi kot predstavniki neke

institucije ali pa ministri govorijo drugim, naj bodo plačniki, sami pa tega na lastnem ministrstvu ne izvajajo v celoti za jasne situacije, za jasne projekte ter za jasne in, lahko rečem, izredno dobre cilje, kot je kvalitetna oskrba s pitno vodo, predvsem na območju Slovenskih goric, Gornje Radgone ter občin Hoče-Slivnica in Dupleka. Tako da bi prosil za podporo pri tej pobudi, da bi se opravila javna razprava na to temo, ker menim, da ni samo ta tema, ampak je cela vrsta tem, pri katerih je država izredno slab plačnik in ravna izredno in skrajno malomarno. Najlepša hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 46.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 18, v skladu s predlogom poslanca Zvonka Laha bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo in okolje mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje Zvonka Laha v zvezi z vodooskrbo.

Lahko odločimo?

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 46.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Pod točko 19, v skladu s predlogom poslanke Alenke Jeraj bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje Alenke Jeraj v zvezi z nepravilnostmi v invalidskih podjetjih.

Lahko odločimo?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Tudi to vprašanje je bilo namenjeno dr. Anji Kopač Mrak, ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, in sicer sem jo spraševala o invalidskih podjetjih in nepravilnostih v zvezi s tem, kajti v oddaji Epilog je bil objavljen prispevek, ki je nakazoval, da bi lahko bila tudi ministrica in njena direktorica direktorata za invalide vpleteni v nevestno delo oziroma opustitev dolžnega ravnanja. Spraševala sem o podjetju oziroma o izdajah odločb za podjetje iz Skupine Krater, ki ima ustanovljenih več podjetij, ki so pridobila status invalidskih podjetij in zato seveda tudi prejemale državne subvencije. Nekatera od teh podjetij so šla v stečaj. Zaposleni so se obračali na ministrstvo za delo, da jih Martin Odlazek,

podjetnik, premešča iz enega v drugo podjetje. Pred kratkim smo spremljali potem tudi selitev enega od teh podjetij, Papir servis. Tam je bilo najprej izdano negativno mnenje s strani strokovne komisije, potem pa je v letu 2011, ko je bila gospa Kopač Mrak državna sekretarka, dobil soglasje za status invalidskega podjetja. Ministrica je sicer povedala, da naj bi potekal tudi nadzor in da so v enem primeru celo odvzeli gospodu Odlazku status invalidskega podjetja, vendar pa mi ni odgovorila, ali je vse v redu s tem, da se ljudi prerazporeja, da se jih o tem ne obvešča in tako naprej. Zato mislim, da bi bilo prav, ker gre tudi sicer veliko denarja na invalidska podjetja, da o tem opravimo širšo razpravo.

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko odločimo?

Glasuemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 45.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prosim vas za pozornost, kajti obveščam vas, da se bo čez 10 minut v sejni sobi 212 nadaljevala seja Odbora za kulturo, prav tako pa se bo čez 15 minut v veliki dvorani na Tomšičevi začela seja Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje. Hvala za pozornost.

S tem prekinjam 24. sejo zboru, ki jo bomo nadaljevali v petek, 25. 4. 2014, ob 10. uri. Hvala in nasvidenje.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 23. APRILA 2014 OB 18.38 IN SE JE NADALJEVALA 25. APRILA 2014 OB 10. URI.)

Sejni zapisek (končan)

Številka in vrsta seje: 24. redna seja

Datum zasedanja DZ: 25.04.2014

Vsebina:

REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

nadaljevanje 24. seje

(25. april 2014)

Sejo so vodili predsednik Državnega zbora Janko Veber ter podpredsednici Polonca Komar in Romana Tomc.

Seja se je začela ob 10. uri.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Dobro jutro, spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 24. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Irena Tavčar, Ljudmila Novak, dr. Ljubica Jelušič od 12. ure dalje, mag. Barbara Žgajner, Aleksandra Osterman, Matevž Frangež, Samo Bevč od 14. ure dalje, dr. Vinko Gorenak, mag. Matej Tonin do 13. ure in Franc Bogovič. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMENBI ZAKONA O ŽIČNIŠKIH NAPRAVAH ZA PREVOZ OSEB PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 34 poslank in poslancev s prvopodpisano Alenko Pavlič.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici predlagateljce predloga zakona Alenki Pavlič.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Spoštovana podpredsednica Državnega zbora, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Zakon o žičniških napravah za prevoz oseb je bil sprejet v Državnem zboru leta 2003 in je začel veljati leta 2004. Žičniške naprave predstavljajo turistično infrastrukturo, ki ima poleg neposrednih učinkov za investitorja še pomembne posredne učinke za ljudi in razvoj določenega območja. Brez turizma bi se določena območja deloma izpraznila. To dejstvo je bilo spoznano tudi v številnih strategijah razvoja slovenskega turizma. Eden od ukrepov na področju turistične infrastrukture je tudi odpravljanje administrativnih ovir za gradnjo osnovne turistične infrastrukture, kamor sodijo žičniške naprave kot eden od elementov za uspešen razvoj turističnega območja. Zato je že prejšnje leto oziroma 2013 prišlo do spremembe veljavnega zakona. Težave pri gradnji žičniških naprav pa se pojavljajo tudi zaradi Zakona o agrarnih skupnostih in lastniškem statusu in s tem povezanimi lastniškimi upravičenji za zemljišča, ki jih imajo v lasti člani agrarnih skupnosti. Upravljanje s premoženjem v solastnini ali skupni lastnini ureja Stvarnopravni zakonik. V skladu z njim je za posle, ki presegajo redno upravljanje, kot so zlasti razpolaganje s celo stvarjo, določitev načina rabe in določitev uporabnega zemljišča, potrebno soglasje vseh solastnikov. Težave članov agrarnih skupnosti so povezane s pridobivanjem soglasij vseh solastnikov za sklepanje pravnih poslov, ki so potrebni za gospodarjenje s premoženjem. V praksi je zato v mnogih primerih gospodarjenje s premoženjem močno oteženo. Težave nastajajo zlasti na področju razpolaganja s solastnino in skupno lastnino; določanje načina rabe zemljišč, oddaje zemljišč v najem, pridobivanje gradbenih dovoljenj za gradnje, oddaja zemljišč v najem, pridobivanje gradbenih dovoljenj in tako naprej. Velike težave pri tem predstavlja tudi nedosegljivost velikega števila solastnikov, ki so

ali neznani, ali razseljeni po drugih državah, ali pa celo mrtvi. To povzroča, da z lastnino agrarnih skupnosti ni mogoče razpolagati. Pristojni minister za kmetijstvo se je sicer že odločil, da bo v celoti spremenil Zakon o agrarnih skupnostih in uredil tudi vprašanje razpolaganja z lastnino agrarnih skupnosti. Pri tem pa velja opozoriti na naslednja dejstva oziroma terminski načrt sprejemanja zakona. Zakon bo najbrž v Državni zbor sprejet šele jeseni ali kasneje. Zato bo za vse načrtovane investicije v žičniške naprave ta novela zakona začasna rešitev, ki bo omogočala pridobitev gradbenega dovoljenja in začetek del še pred poletjem ali pa vsaj pred začetkom nove sezone. V nasprotnem primeru je letošnje leto za kakršnakoli dela izgubljeno. Z namenom, da se presežejo omenjene težave, ki nastajajo zlasti pri pridobivanju soglasij lastnikov in skupnih lastnikov glede gospodarjenja s premoženjem agrarnih skupnosti, se s spremembami zakona jasno določa izjema pri poslu, ki presega okvir rednega upravljanja in pri katerih je mogoče poseg v lastninsko pravico zaradi svojih gospodarskih, socialnih, varstvenih značilnosti upravičiti z javnim interesom.

Cilj zakona je torej ureditev pogojev za razlastitev oziroma omejitev lastninske pravice na nepremičninah, ki so potrebne za graditev žičniških naprav. Upoštevati je treba, da so zaradi javne uporabe in športno rekreativnega pomena vse žičniške naprave v javnem interesu, če je ugotovljena utemeljenost žičniške naprave in primernost lokacije. Osnovno načelo predloga zakona je optimizacija celotnega postopka za prisilno omejitev lastninske pravice za zemljišča, ki so v lasti agrarnih skupnosti. Uveljavlja se tako imenovana socialna vezanost lastnine; 67. člen Ustave Republike Slovenije namreč določa ekološko, gospodarsko in socialno funkcijo, ki jo ima lastnina za celotno družbo.

Poglavitne rešitve so torej: investitor mora po Zakonu o graditvi objektov v postopku izdaje gradbenega dovoljenja izkazati pravico razpolaganja z zemljišči. Če investitor na določenih nepremičninah, ki so predmet uredbe in koncesijske pogodbe, pravice še ne izkazuje, se lahko sprožijo postopki za prisilno omejitev lastninske pravice. Namreč, agrarna skupnost ni pravna oseba in kot taka tudi ni vpisana v zemljiško knjigo, zato so v njej navedeni vsi solastniki, včasih tudi umrli. Tu se lahko pojavijo težave. Ker postopki dedovanja, vračil premoženja po Zakonu o denacionalizaciji še niso zaključeni, je treba dopolniti drugi odstavek 35. člena zakona.

Vsled naštetega vas, spoštovani poslanke in poslanci, pozivam, da predstavljeni zakon podprete.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku Samu Bevku.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Odbor za infrastrukturo in prostor je na 16. seji, 9. aprila 2014, kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano Alenko Pavlič.

Kolegij predsednika Državnega zbora je na 88. seji, 19. marca 2014, sprejel odločitev, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. V poslovnem letu amandmajev ni bilo vloženih.

V imenu predlagateljcev je poslanka Alenka Pavlič pojasnila, da žičniške naprave predstavljajo turistično infrastrukturo, ki ima poleg neposrednih učinkov za investitorja še pomembne posredne učinke za ljudi in razvoj določenega območja. Eden od ukrepov v strategijah razvoja turizma je tudi odpravljanje administrativnih ovir za gradnjo osnovne turistične infrastrukture. Do zapletov prihaja še posebej v primerih, ko so lastnice parcel agrarne skupnosti. Na podlagi predlagane določbe v predlogu zakona investitorju za začetek gradnje tako ne bi bilo treba čakati na pravnomočno razlastitveno odločbo, pri čemer se rešitev opira na podobno ureditev v 475. členu Energetskega zakona.

V imenu Vlade je državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor mag. Bojan Babič izpostavil, da je bila na območju Bohinjske Bistrice podeljena koncesija za graditev treh krožno kabinskih žičnic. V postopku ugotavljanja lastništva se je za nekatera zemljišča pokazalo, da so v lasti agrarnih skupnosti, ki pa kot take niso vpisane v zemljiško knjigo, ker nimajo statusa pravne osebe. V zemljiški knjigi je na nekaterih parcelah vpisanih tudi več kot 100 solastnikov, od tega pa je večina že pokojnih. Posledično bi po zdaj veljavnem zakonu morali biti pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja končani vsi dedni postopki, kar bi z vidika uresničitve projekta novega smučišča trajalo predolgo. Poudaril je, da se s problemi pridobivanja soglasij lastnikov soočajo tudi nekateri drugi investitorji v žičniške naprave, zato vlada podpira predvidene spremembe v predlogu zakona. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe Mira Palhartinger je povedala, da se glede predlagane spremembe 35. člena veljavnega zakona, katere razlog naj bi po navedbah predlagateljcev bila težavnost postopkov načrtovanja in gradnje žičniških naprav na zemljiščih v lasti agrarnih skupnosti, zastavlja vprašanje vpliva predlagane odločbe na problematiko pridobivanja soglasij članov agrarnih skupnosti glede poslov, ki presegajo okvire rednega upravljanja. Izpostavila je še, da predlog za amandma odbora s strani predlagatelja predlog zakona izboljšuje z vidika

jasnosti, ne pa tudi z vidika pomislekov ustavnopravne narave.

Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Jernej Verbič je poudaril, da komisija podpira predlog zakona, saj je ureditev izkazovanja pravice graditi na podoben način urejena tudi v nekaterih drugih področnih zakonih.

V razpravi je bila sicer izražena enotna podpora vsem prizadevanjem za čim hitrejšo realizacijo projekta zimsko letnega turističnega centra na območju Bohinjske Bistrice, ki je tudi povod za vložitev tega predloga zakona, vendar pa so nekateri opozorili, da bi se morali izogibati parcialnemu reševanju, ko se v državi investitor sooči s tovrstnimi težavami, in problematiko reševati sistemsko. Izpostavljeno je še bilo, da bi dodatno oviro v primeru ustavne presoje predlagane določbe predstavljalo dejstvo, če konkreten projekt, zaradi katerega bi se izvedla razlastitev nekega zemljišča, ne bi bil predviden v ustreznem prostorskem ureditvenem načrtu. V zvezi z izpostavljenimi pomisleki je bilo s strani predlagateljice in predstavnika Vlade pojasnjeno, da je investitor v dosedanjem obdobju uspel zbrati soglasja več sto lastnikov zemljišč. Največja težava v tem trenutku pa so zemljišča agrarnih skupnosti, ki jih zaradi nedosegljivosti nekaterih solastnikov nikakor ni mogoče pridobiti.

Odbor je sprejel svoj amandma k 1. členu zakona. Odbor je tako v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o obeh členih predloga zakona skupaj in ju sprejel. Glede na sprejeti amandma je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerega je vključen sprejet amandma. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade.

Mag. Bojan Kumer, državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor, izvolite.

MAG. BOJAN KUMER: Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovana predsedujoča!

Pred nami je Predlog zakona o spremembi Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb. Ministrstvo za infrastrukturo in prostor oziroma Vlada Republike Slovenije predlog zakona podpira, saj zakon v 2. členu določa, da je gradnja žičnic zaradi njihovega pomena v javnem interesu. Pomembna je z vidika razvoja turizma, rekreativnih dejavnosti, gospodarskega in splošnega družbenega razvoja. Ministrstvo je tudi že izdalo odobritveno odločbo, da je gradnja žičniških naprav med Bohinjsko Bistrico, Ravnanmi in Sedlom pod Malim Vrhom ter Slatnikom utemeljena. Veljavni drugi odstavek 35. člena zakona določa, da za drugo listino, ki izkazuje pravico graditi, velja odločba ali sklep o

uvedbi postopka razlastitve oziroma potrdilo, da je začet postopek za pridobitev služnosti v javno korist. Predlog zakona spreminja zakon o žičniških napravah tako, da bi se poleg navedenih listin za pravico graditi štelo tudi: prvič, potrdilo, da niso dokončani denacionalizacijski postopki; drugič, potrdilo, da niso končani zapuščinski postopki. Tretjič, potrdilo, da je bila nepremičnina vrnjena po Zakonu o ponovni vzpostavitvi agrarne skupnosti. Četrto, potrdilo, da niso dokončani postopki vračanja premoženja po Zakonu o zadrugah. Petič, zemljiškoknjižni izpisek, da je nepremičnina knjižena kot javno dobro. In nazadnje potrdilo, da je vložen predlog za razglasitev lastnika nepremičnine za mrtvega. V postopku pridobivanja služnosti v javno korist za potrebe gradnje žičnic v Bohinju se je za določena zemljišča izkazalo, da so last agrarne skupnosti, ki nima statusa pravne osebe in v zemljiški knjigi ni vpisana kot lastnica. V zemljiški knjigi je tako na določenih parcelah vpisano tudi več kot sto lastnikov, od tega večina pokojnih. Predlog spremembe drugega odstavka 35. člena omenjenega zakona po zgledu nekaterih drugih zakonov dopolnjuje listino, s katerimi se dokazuje pravica graditi. Dejstvo je, da se v območju varovalnega pasu žičniške naprave – to je ca približno 15 metrov širok prostor, namenjen gradnji, obratovanju in vzdrževanju žičniških naprav – zemljišč ne odkupuje oziroma se v lastništvo zemljišč ne posega dobesedno. Za lastnike zemljišč se za dele zemljišč, ki obsegajo varovalni pas žičnice, sklepajo pogodbe o služnosti. V primerih, ko investitorju ne uspe skleniti pogodbe o pridobitvi služnosti, kateri mora biti priloženo cenilno poročilo, upravna enota izda potrdilo, da je začet postopek za pridobitev služnosti v javno korist. Vsi nadaljnji postopki tečejo z namenom pridobitve služnosti na zemljiščih in ne razlastitve. Predmet pridobivanja soglasij za graditev so zemljišča, ki v naravi predstavljajo pašnike ali gozd, in nekatera zemljišča, ki jih žičnica zgolj preči z vrvjo. Gradnja je utemeljena glede na predvidene tehnične značilnosti žičnic, namene uporabe, način obratovanja, primernost lokacije za postavitve naprav in njihovo rabo, zmogljivost žičniških naprav, ustreznost obstoječe in predvidene turistične opremljenosti območja, poselitev območja in dostopnost, kot to določata 23. in 24. člen omenjenega predloga zakona, Vsled vsega tega predlagamo podprtje zakona, da se ga podpre. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Kot prvi bo stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov predstavil gospod Samo Bevk. Izvolite.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Žičniške naprave predstavljajo turistično infrastrukturo. Ta ima poleg neposrednih učinkov za investitorja tudi posredne učinke za razvoj določenega področja. Tukaj imam v mislih predvsem turizem, brez katerega bi določena področja, ki nimajo razvitih drugih panog, povsem stagnirala. Vendar pa potrebujemo za graditev turistične infrastrukture in s tem za razvoj turizma tudi poenostavitve postopkov oziroma odpravljanje administrativnih ovir. In zato imamo pred seboj ta predlog zakona. Cilj predlaganega zakona je ureditev pogojev za razlastitev oziroma omejitev lastninske pravice na nepremičninah, ki so potrebne za graditev žičniških naprav. Osnovno načelo zakona je optimizacija celotnega postopka za prisilno omejitev lastninske pravice, predvsem za zemljišča, ki so v lasti agrarnih skupnosti. V praksi to pomeni, ki agrarna skupnost ni pravna oseba in kot taka ni vpisana v zemljiško knjigo, so v njej omenjeni vsi solastniki. Ker v večini primerov, na primer, postopki dedovanja, vračil premoženja po Zakonu o denacionalizaciji in podobno niso zaključeni, to pomeni, da z lastnino agrarne skupnosti ni mogoče upravljati, kajti za posle, ki presegajo redno upravljanje, je potrebno soglasje vseh lastnikov oziroma skupnih lastnikov. Zakon vključuje rešitev, ki je že vzpostavljena v 475. členu Energetskega zakona. Zakon o graditvi objektov določa, da upravni organ lahko izda gradbeno dovoljenje le, če investitor izkaže pravico graditi. Kot dokazilo o pravici graditi praviloma šteje izpisek iz zemljiške knjige, iz katerega izhaja, da ima investitor na določeni nepremičnini lastninsko ali kakšno drugo stvarno ali obligacijsko pravico, ki mu omogoča gradnjo in izvajanje del na takšni nepremičnini, ali notarsko overjena pogodba o takšni pravici. Lahko pa tudi drug zakon določi drugo listino, ki izkazuje pravico graditi. V primeru, ko investitorju ne uspe skleniti pogodbe z lastnikom zemljišča, je uveden razlastitveni postopek. To pomeni, da mora biti pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja razlastitveni postopek pravnomočno končan, kar pa lahko pomeni več let dolg postopek. Na podlagi predlagane ureditve investitorju za začetek gradnje tako ne bi bilo potrebno čakati na pravnomočno razlastitveno odločbo. Takšna ureditev velja tudi za druge objekte, pri katerih je izkazana javna korist. Pri tem pa je potrebno tudi opozoriti, da se razlastitev za žičniške naprave uporabi samo za gradbene objekte. V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlagano novelo Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: V imenu Poslanske skupine Državljske liste bo stališče predstavila gospa Kristina Valenčič.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Stanje na področju prostorskega načrtovanja in gradnje objektov pri nas je preveč togo. Postopki so dolgotrajni ter komplicirani in kot taki zavirajo gospodarski razvoj. Danes so gradnje objektov, nakup nepremičnin, njihova raba v Sloveniji dražja in bistveno manj varna kot v primerljivih evropskih državah. Večji delež krivde se skriva v slabosti zakonodaje in načinu njenega izvajanja. Kljub številnim manjšim spremembam prostorske zakonodaje, ki smo jih sprejeli v tem mandatu, so potrebne korenitejše spremembe, o katerih že potekajo strokovne razprave. Urejanje načrtovanja prostora nista samo strokovni vprašanji, ampak neposredno zadevata tudi javni interes in različne zasebne interese. Odpovedovanje lastnemu interesu v korist skupnosti, katere člani smo, je neizogibno; vendar mora biti predvidljivo, razumno in sorazmerno s koristmi, ki jih prinaša. In prav na tem področju se v praksi pojavljajo številne težave. Eno takšnih poskušamo odpraviti s predlogom tega zakona. Ključni cilj predloga je ureditev pogoja za razlastitev oziroma omejitev lastninske pravice na nepremičninah, ki so potrebne za graditev žičniških naprav. V Državljski listi se strinjamo, da žičniške naprave ne prinašajo zgolj koristi za investitorja, ampak širšo družbeno in gospodarsko korist, zato podpiramo spremembe, ki poenostavljajo postopke pri gradnji teh objektov. Zapleteni birokratski postopki ne smejo biti ovira za nov razvoj, za nove poslovne priložnosti, kot je na primer projekt izgradnje smučišča v Bohinjski Bistrici, ki bo imel pomemben doprinos občini, lokalnemu prebivalstvu in razvoju športnega turizma. Opozarjamo pa, da mora biti razlastitev zadnji možni in hkrati najostrejši ukrep za pridobitev lastninske pravice na nepremičninah. Lastnikov interes se mora v določenih primerih umakniti javnemu interesu, vendar mora pri tem razlastitveni upravičenec storiti vse, da postopek razlastitve ne bo potreben. Zato je potrebno vložiti ves napor v to, da se pripravi ustrezna ponudba, poišče nadomestne nepremičnine oziroma se maksimalno prizadeva za sklenitev pogodbe. Splošno ureditev razlastitve in drugih omejitev lastninske pravice na nepremičninah ureja Zakon o urejanju prostora, zato v Državljski listi pričakujemo, da bo pristojno ministrstvo pripravilo spremembo tega zakona oziroma sistemskega zakona o graditvi objektov, ki bodo sledile rešitvam oziroma poenostavitvam, ki jih prinaša današnji predlog. Največ tovrstnih težav se namreč pojavlja pri gradnji avtocest in drugih linijskih infrastrukturnih objektov.

Poslanke in poslanci Državljske liste bomo predlog novele podprli.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo stališče predstavil gospod Mihael Prevc.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovani državni sekretar, spoštovani kolegi in kolegice!

Danes imamo po kratkem času ponovno na mizi spremembo zakona o žičniških napravah. Verjetno bi tako na hitro marsikdo pomislil, da gre pri tem za vprašanje obratovanja žičniških naprav ali pa morda varnost uporabnikov. V resnici pa že drugič zaporedoma rešujemo vprašanje izvedbe investicije v žičniške naprave. Gre za investicijo, ki je – kot je povedala tudi predstavnica predlagatelja – izjemnega pomena za razvoj turizma; pa ne le pri konkretni in zelo pomembni investiciji v Bohinjski Bistrici; s podobnimi problemi se srečujejo tudi investitorji v žičniške naprave širom po Sloveniji.

Kje je pravzaprav bistvo problema? Pravica graditi je seveda tista pravica, s katero se investitorji običajno srečujejo že v zgodnji fazi gradnje objektov. In marsikdo med njimi se srečuje s podobnimi nerešljivimi problemi. Lastniki, ki so se razkropili po svetu, umrli dediči, na stotine solastnikov, dolgi denacionalizacijski postopki, pa ne nazadnje agrarne skupnosti. In vsi s tem povezani za investitorje predstavljajo neskončno dolgo trajajoče postopke, da bi se zadeve dokončno uredile in vpisale v zemljiško knjigo. Ta marsikomu dobro poznani problem, ki je od investicije odvrnil že marsikoga, je tudi pri načrtovani gradnji žičniških naprav pokazal vse svoje zobe. Pokazal je tudi, da bi bilo marsikatero vprašanje v zvezi s pravico graditi bolj smiselno reševati s sistemskimi zakoni, ne pa da jih urejamo posamično, enkrat v Energetskem zakonu, drugič v Zakonu o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti in posebej v zakonu o žičniških napravah. Upam, da so ta, da tako rečem, izziv zaznali tudi predstavniki pristojnega ministrstva in da bodo vendarle skušali to področje na nek način poenotiti, morda v prihodnje v noveli zakona o graditvi objektov.

Vsekakor se moramo zavedati, da z izjemami, ki dovoljujejo gradnjo objektov pred ureditvijo lastniških razmerij, v resnici že posegamo v ustavno varovano pravico zasebne lastnine, kar pomeni, da smo z vsemi temi izjemami na precej tankem ledu. Po drugi strani pa se tudi investitorji pri gradnji srečujejo z nešteti takšnimi in drugačnimi ovirami in zapleti, kar jih, kot vemo, odvrča od investicij. Začarani krog. Zato bi danes še posebej izpostavil ta problem, ta izziv, ki je gotovo pred ministrom za infrastrukturo in prostor, da zagotovi ustavno varovane pravice v zvezi z zasebno lastnino; pa vendar, da skuša vse te postopke za gradnjo – po vzoru tudi sosednjih držav – poenostaviti in skrajšati. Pa ne govorim samo o pravici graditi, govorim o celotnem postopku prostorskega načrtovanja, o pridobivanju vseh vrst dovoljenj, potrebnih za gradnjo, o dokumentaciji, ki jo je potrebno predložiti v upravnem postopku. Že dlje časa govorimo o tem, da se v praksi nič ne zgodi,

kvečjemu spet in spet spreminjamo posamezne členov zakonov, da rešujemo posamezne primere, kot na primer tega danes za gradnjo žičniških naprav.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke zato res pričakujemo od ministra za infrastrukturo in prostor, da se ne bo sedaj kot najpomembnejše naloge lotil samo urejanja področja črnih gradenj in njihove legalizacije, ampak da predvsem čim prej pripravi in poenostavi prostorsko zakonodajo; in tako omogoči zlasti težko pričakovane investicije v gospodarstvo, še preden nam bodo v tujino zbežali še zadnji obupani investitorji.

Spremembo zakona o žičniških napravah bomo v Slovenski ljudski stranki podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo stališče predstavila gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):

Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica Državnega zbora. Spoštovani državni sekretar Ministrstva za infrastrukturo in prostor; spoštovani poslanke in poslanci!

V Republiki Sloveniji je bil Zakon o žičniških napravah za prevoz oseb sprejet že leta 2003. Zakon smo spreminjali pred nedavnim iz skoraj identičnih razlogov, kot ga spreminjamo tudi tokrat. Na območju Bohinjske Bistrice, na zemljiških parcelah, za katere je pristojno ministrstvo vodilo predhodni ugotovitveni postopek glede utemeljene načrtovane gradnje in javni razpis; je bila podeljena koncesija za graditev treh krožno kabinskih žičnic. V postopku ugotavljanja lastništva se je za nekatera zemljišča pokazalo, da so v lasti agrarnih skupnosti, ki pa kot take niso vpisane v zemljiško knjigo, ker nimajo statusa pravnih oseb. V zemljiški knjigi je na nekaterih parcelah vpisanih tudi več sto solastnikov, od tega je večina že pokojnih. Posledično bi po sedaj veljavnem zakonu morali biti pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja končani vsi dedni postopki, kar bi z vidika uresničitve projekta novega smučišča trajalo predolgo, saj se je koncesionar ob podpisu pogodbe zavezal, da bo pridobil gradbeno dovoljenje v štirih letih. S podobnimi problemi pridobivanja soglasij lastnikov zemljiških parcel za graditev žičniških naprav se soočajo tudi nekateri drugi investitorji v žičniške naprave, ter tudi mnogi drugi zasebni ali javni investitorji za druge različne investicije. Trenutno veljavni drugi odstavek 35. člena zakona določa, da za drugo listino, ki v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov, dokazuje pravico graditi, razpolagati z zemljiščem ali izvajati dela na žičniški napravi velja odločba ali sklep upravnega organa o uvedbi postopka za razlastitve ali potrdilo, da je začel postopek za pridobitev služnosti v javno korist. Predlog

novela zakona pa to določbo spreminja tako, da bi se poleg zgoraj navedenih listin o pravici graditi štelo tudi potrdilo, da postopki po Zakonu o denacionalizaciji niso dokončani; potrdilo sodišča, da zapuščinski postopki niso dokončani; potrdilo, da je bila nepremičnina vrnjena po Zakonu o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnost ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic; potrdilo, da niso dokončani postopki vračanja premoženja po Zakonu o zadrugah; zemljiškoknjižni izpisek, da je nepremičnina vknjižena kot javno dobro; ter potrdilo, da je vložen predlog za razglasitev lastnika nepremičnine za mrtvega. Ali pa overjena pogodba o pridobljeni pravici za gradnjo na nepremičnini.

V Poslanski skupini DeSUS bomo predlog zakona podprli, saj menimo, da gre za nujno spremembo, ki bo olajšala realizacijo takšnih in podobnih investicij, ki so namenjene javnemu dobru. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije bo stališče predstavila gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovana predsedujoča, kolegice in kolegi poslanci.

Krščanski demokrati se zavedamo pomembnosti izgradnje turistične infrastrukture, še zlasti na področjih, kjer je njena izgradnja ključnega pomena za razvoj turističnega potenciala v zakonodaji. Žal naša zakonodaja investitorjem, ki želijo vlagati v gradnjo žičniških naprav za prevoz oseb ali drugo infrastrukturo, velikokrat postavlja administrativne ovire, ki so posledica upravljanja s premoženjem v solastnini ali skupni lastnini. Najpogosteje gre za primere, ko so lastniki parcel agrarne skupnosti, v kateri člani v skladu s Stvarnopravnim zakonikom soglasno odločajo o zadevah, ki presegajo redno upravljanje. Ker Zakon o graditvi objektov izrecno odloča, da investitor pridobi gradbeno dovoljenje šele, ko izkaže pravico graditi, to dejansko pomeni dolgotrajnost postopkov, saj so lastniki zemljišč velikokrat nedosegljivi, razseljeni ali celo neznani. V Novi Sloveniji zato menimo, da novela zakona o žičniških napravah za prevoz oseb s tem, ko dodatno določa vrste potrdil pristojnih organov, s katerimi bodo investitorji dokazovali pravico graditi, vsaj delno odpravlja postopkovne ovire za začetek gradnje te infrastrukture. Ob tem se seveda zavedamo, da to pomeni izvedbo posega pred dokončno ureditvijo lastniških razmerij, torej pred pravnomočnostjo odločitve o razlastitvi oziroma pred pridobitvijo služnosti v javno korist. Največkrat se namreč na območju varovalnega pasu žičniških naprav ne posega v lastninsko pravico lastnikov zemljišč, ampak se za zemljišča, ki ležijo v temu območju, sklepajo pogodbe o služnosti. Res je, da Predlog zakona o spremembi Zakona o žičniških napravah

prinaša zgolj parcialne rešitve za investitorje in ne pomeni sistemskega reševanja problematike izkazovanja pravice graditi. Dejstvo namreč je, da pri gradnji vseh linijskih infrastrukturnih objektov, ki so v javnem interesu in potekajo preko velikega števila zemljišč, prihaja do enakih administrativnih zapletov. Predvsem občine se pogosto srečujejo s takšnimi dolgotrajnimi postopki, zato smo Krščanski demokrati prepričani, da je to področje gradenj nujno potrebno sistemsko urediti.

Glede na navedeno se bomo v Poslanski skupini Nove Slovenije pri glasovanju o Predlogu zakona o spremembi Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb vzdržali. Pričakujemo, da bo Vlada Republike Slovenije v najkrajšem možnem času pripravila predlog sprememb zakona, ki ureja položaj agrarnih skupnosti, ter sistemsko pristopila k urejanju krovne zakonodaje na področju urejanja prostora.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Pozitivne Slovenije bo stališče predstavila gospa Alenka Pavlič.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Pozitivne Slovenije je identično stališču predlagateljice, če ponovim pglavitne rešitve. Investitor mora po Zakonu o graditvi objektov v postopku izdaje gradbenega dovoljenja izkazati pravico razpolaganja z zemljišči. Če investitor na določenih nepremičninah, ki so predmet uredbe in koncesijske pogodbe pravice graditi še ne izkazuje, se na podlagi zakona lahko sprožijo postopki za prisilno omejitev lastninske pravice. Problem pa včasih lahko predstavljajo zemljišča, ki so v lasti agrarnih skupnosti. Namreč, agrarna skupnost ni pravna oseba in kot taka tudi ni vpisana v zemljiško knjigo, zato so v njej navedeni vsi solastniki, včasih tudi umrli. Tu se lahko pojavijo težave. Ker postopki dedovanja, vračil premoženja po Zakonu o denacionalizaciji še niso zaključeni, je treba dopolniti drugi odstavek 35. člena zakona z rešitvijo, ki je podobna tisti, ki je že vzpostavljena v nedavno sprejetem Energetskem zakonu oziroma v njegovem 475. členu, ki določa pogoje za gradnjo javne infrastrukture.

Poslanska skupina Pozitivne Slovenije bo predstavljeni zakon podprla.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo stališče predstavila gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Lep pozdrav vsem!

Rešitev, ki je predlagana, je po naši oceni delna rešitev v področnem zakonu, tako kot imamo podobne rešitve v Energetskem in

interventnem zakonu ter nekaterih drugih zakonih. Veljavni drugi odstavek 35. člena Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb določa, da z drugo listino, ki izkazuje pravico graditi, velja odločba ali sklep o uvedbi postopka razglasitve oziroma potrdilo, da je začel postopek za pridobitev služnosti v javno korist. Predlog zakona spreminja zakon o žičniških napravah tako, da bi se poleg zgoraj navedenih listin za pravico graditi štelo tudi potrdilo, da niso dokončani postopki po Zakonu o denacionalizaciji; potrdilo sodišča, da niso dokončani zapuščinski postopki; potrdilo, da je bila nepremičnina vrnjena po Zakonu o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti; potrdilo, da niso dokončani postopki vračanja premoženja po Zakonu o zadrugah; zemljiškoknjižni izpisek, da je nepremičnina knjižena kot javno dobro; potrdilo, da je vložen predlog za razglasitev lastnika nepremičnine za mrtvega; ali overjena pogodba o pridobljeni pravici za izgradnjo na nepremičnini.

V postopku ugotavljanja lastništva za potrebe gradnje žičnic v Bohinju se je za določena zemljišča izkazalo, da so last agrarne skupnosti, ki nima statusa pravne osebe in v zemljiški knjigi ni vpisana kot lastnica. V zemljiški knjigi je tako na določenih parcelah vpisanih tudi več kot 100 lastnikov, od katerih je večina že umrlih. Predlog spremembe drugega odstavka 35. člena po zgledu Energetskega zakona dopolnjuje listine, s katerimi se lahko dokazuje pravico graditi. Predlagana ureditev omogoča bistveno olajšano izkazovanje pravice graditi z naborom listin, ki se pomembno širijo tudi na nekatere nedokončane postopke. S tem se omogoča dejansko izvedbo posega, še preden bi bila razčiščena tudi vsa vprašanja lastništva in zaključeni postopki omejitve lastninske pravice. Tako urejanje bi bilo treba ponovno pretehtati, saj omogoča, da lahko investitor vložil zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja še pred pridobitvijo pravice graditi po pravilih, ki jih določa Zakon o graditvi objektov. Dopolnjuje izvedbo posega, preden se lastniška razmerja uredijo, preden nastopi pravomočnost odločbe o razlastitvi in preden se pridobi služnost v javno korist. S tem je lastnikom bistveno omejeno ali celo onemogočeno sodelovanje, vprašljiv je pomen teh postopkov, pa tudi učinkovitost pravnega varstva.

Pred sabo imamo že drugo dopolnitev tega zakona, ki rešuje posamezen primer za gradnjo te žičnice – in že takrat je bilo veliko pomislekov glede izjeme. Zdaj imamo na mizi izjemo, ki rešuje problematiko agrarne skupnosti v tej zgodbi. Ves čas opozarjamo, da s takimi parcialnimi rešitvami lahko investitorju povzročimo škodo, če pride do zapleta in pravnega postopka v nadaljevanju. Parcialno reševanje posameznega primera pa lahko sproži pritisk na zakonodajni organ glede spremembe zakonodaje tudi v drugih konkretnih primerih umeščanja v prostor posamezne investicije.

V Poslanski skupini SDS spremembi zakona ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje opravili v ponedeljek, 28. aprila 2014, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREPREČEVANJU OMEJEVANJA KONKURENCE PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade.

Gospod minister Metod Dragonja, izvolite.

METOD DRAGONJA: Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovani poslanke, poslanci ter ostali vabljeni.

Pred vami je predlog novele Zakona o preprečevanju omejevanje konkurence, ki ga je predlagateljica Vlada Republike Slovenije določila na 100. seji, dne 13. 3. 2014. Odbor za gospodarstvo je sprejel predlog zakona z vloženi amandmaji na 13. seji, 9. 4. 2014. Cilj predloga zakona je odpraviti protiučelnost 28. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, ki jo je ugotovilo Ustavno sodišče Republike Slovenije. Po obstoječi ureditvi Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence izda sklep o preiskavi, s katerim se odredi pregled poslovnih prostorov, kar pa je po odločitvi Ustavnega sodišča protiučelno, ker gre za prekomerni poseg v prostorsko in komunikacijsko zasebnost pravnih oseb, ki prav tako kot fizične osebe uživajo človeške pravice. Iz odločbe Ustavnega sodišča izhaja, da je potrebna odredba pristojnega sodišča za podroben pregled poslovnih prostorov podjetja, ki niso prosto dostopni javnosti, ter elektronskih naprav. Po predlogu novele zakona lahko agencija opravlja preiskavo o podjetju na podlagi soglasja preiskovanega podjetja ali pisne uredbe sodišča. Sodišče izda odredbo za preiskavo na predlog agencije, če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je stranka kršila določbe konkurenčne zakonodaje in je verjetno, da se bodo s preiskavo odkrili dokazi, ki so pomembni za postopek. Odredbo za preiskavo izda sodnik posameznik pri Okrožnem sodišču v Ljubljani. Pristojnost Okrožnega sodišča je določena v skladu z Zakonom o sodiščih. Namen koncentracije krajevne pristojnosti v Ljubljani je

doseči večjo specializacijo sodnikov na področju konkurenčnega prava, ki je potrebna, ker je področje konkurenčnega prava specifično in ker gre za tematiko, s katero se sodniki redkeje srečujejo. Predlagateljica meni, da zaradi nove pristojnosti Okrožnega sodišča v Ljubljani le-to ne bo bistveno dodatno obremenjeno, saj se pričakuje, da bo na leto vloženi do pet predlogov za izdajo odredbe, kar pripad zadev na Okrožno sodišče ne bo bistveno povečalo. Agencija je v letu 2013 izvedla preiskave v štirih postopkih, skupaj pri desetih strankah postopka. Spomniti velja tudi, da krajevno pristojnost sodišča v Ljubljani za preiskave pri tretjih osebah določa že trenutno veljavni Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence. V izključni pristojnosti sodišč v Ljubljani pa so tudi vsi postopki sodnega varstva zoper odločbe Agencije za varstvo konkurence. Zaradi povečanja samostojnosti in neodvisnosti agencije se predlaga prenos pooblastila za odločanje o izločitvi pooblaščenih uradnih oseb, ki vodijo posamične zadeve, z Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo na svet agencije. Določamo pa tudi pravno podlago za določitev višin sejin in povračilo stroškov za člane senata in prekrškovnega senata, ki jo obstoječa ureditev sedaj ne pokriva.

Na podlagi te obrazložitve predlagam, da se novela zakona, ki je bila vložena, obravnava skupaj z amandmaji in sprejme. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici odbora, gospe Alenki Pavlič.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Hvala lepa. Minister s sodelavci, pozdravljeni!

Odbor za gospodarstvo je na 13. seji, 9. 4. 2014, kot matično delovno telo obravnaval omenjeni predlog zakona. Kolegij predsednika je na 88. seji, 19. 3. 2014 sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Seji odbora so prisostvovali predstavnice in predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence, Državnega sveta ter Zakonodajno-pravne službe. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika. Služba je opozorila na nekatere nejasno opredeljene rešitve ter podala konkretne pripombe k 2., 3. in 7. členu predloga zakona. Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki predlog zakona podpira; in mnenje Sodnega sveta, v katerem je bil izražen pomislek glede določitve izključne pristojnosti sodišča.

Amandmaje k predlogu zakona so vložile Poslanske skupine PS, SD, DL in DeSUS k 2.,

3., 6., 7. in 13. členu predloga zakona. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je opozorila na nejasno obrazložitev predlagatelja glede tehtanja med varstvom pravice zasebnosti pravnih oseb na eni ter javnim interesom in učinkovitim vodenjem postopkov na drugi strani. Dodatna vprašanja se zastavljajo pri spoštovanju pravic uporabnikov elektronskih naprav, ki jim je po ustavnih določbah zagotovljena zasebnost, ter pri hrambi in zasegu omenjenih naprav. Članice in člani odbora o posameznih členih predloga zakona niso razpravljali. Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije k 2., 3., 6., 7. in 13. členu predloga zakona. Nato je odbor glasoval še o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, ki je sestavni del poročila odbora.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Kot prvi bo stališče Poslanske skupine Državljanske liste predstavil gospod Marko Pavličič.

MARKO PAVLIČIČ (PS DL): Hvala za besedo, spoštovana predsedujoča. Spoštovani gospod minister s sodelavcema, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Bistvena sprememba, ki jo prinaša novela Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, se nanaša na odpravo protiustavnosti 28. člena trenutno veljavnega zakona. Ustavno sodišče je namreč ugotovilo, da je poseganje v prostorsko in komunikacijsko zasebnost pravnih oseb dopustno le, če ga odredi sodišče. Ker verjamem, da ste kolegice in kolegi odločitev Ustavnega sodišča prebrali in se z njim celovito seznanili, vas na tej točki z njim ne bi obremenjeval. Že iz programa Državljanske liste izhaja, da je naš cilj zagotoviti zaupanja vredno pravno državo, zato bomo predlog zakona podprli.

Poudaril pa bi rad, da se v Državljanski listi vedamo neizkoriščenega potenciala na področju konkurenčnosti. Slovenija je v zadnjih nekaj letih izgubila kar nekaj mest na svetovnih lestvicah konkurenčnosti in je zdaj na primer na svetovni lestvici konkurenčnosti na 52. mestu od 60. Na lestvici World Economic Forum pa je na 62. mestu od 148. Slabe uvrstitve na zemljevidu konkurenčnosti odražajo po mnenju strokovnjakov stagnacijo oziroma čepenje pri miru. V priporočilih, kaj naj Slovenija spremeni, da bi se stanje izboljšalo, se navaja konsolidacijo javnih financ, spodbude za rast in zaposlovanje, strukturne reforme, prestrukturiranje javnega sektorja ter sanacijo bank, problematiko neučinkovitosti državne birokracije, neprožen trg dela, znižanje davkov in davčne regulacije, odpravo korupcije, politične nestabilnosti, nezadovoljive zmožnosti novinarja in neustrezno sestavo delovne sile. Vse to,

spoštovane kolegice in spoštovani kolegi, so prepreke slovenske konkurenčnosti. Konkurenca znotraj države je osnova za konkurenčnost napram ostalim državam, s katerimi hočeš nočeš v tem globalnem svetu tekmuje.

Zavedati se moramo, da ti problemi niso odsev vlade Alenke Bratušek, tudi niso odsev vlade Janeza Janše, ampak so skupek politike zadnjih 20 let – politike, ki očitno po teh kazalcih kljub dobrim namenom ni imela najboljših vizij, jasnih ciljev in dobrih rešitev. Ker smo s koncem lanskega leta in pričetkom letošnjega že sprejeli nekaj rešitev v smeri konsolidacije javnih financ in osvežitve bančnega sistema, v poročilih za letošnje leto ne pričakujemo nadaljnje negativne tendence na tem področju. A zavedati se moramo, da nas večje reforme na področju zaposlovanja, zdravstva, odprave korupcije, deregulacije in debirokratizacije še čakajo in da bi bilo modro, da bi se že danes namesto o tem, kakšno službo si je zrihtal bivši funkcionar, dogovorili, kako zrihtati delo 100 tisoč brezposelnim. Namesto o tem, kaj bi kdo dosegel na Antarktiki in kaj bi kdo dobil na Finskem, bi se lahko dogovarjali o tem, ko bi dosegli strukturne reforme in kako bi dobili investitorje v nova delovna mesta. Namesto o datumu referendumu bi bilo modro govoriti o datumu uvedbe kapice na socialne prispevke, ki bi omogočila solidarnost in pravičnost. Namesto ustanavljanja državne špekulantske družbe za preprodaje bi kakšno agencijo, komisijo ali urad lahko tudi ukini.

To je le del predlogov Državljske liste za dvig konkurenčnosti v naši državi, kar bi moral biti glavni namen tega zakona – Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, ki ga bomo, kot sem že omenil na začetku, v Poslanski skupini Državljske liste podprli.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo stališče predstavil gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica Državnega zbora, spoštovani gospod minister, poslanke in poslanci!

Stališče Slovenske ljudske stranke k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence je sledeče. Kot so povedali že moji predhodniki, je razlog za spremembo Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence v prvi vrsti odprava protiustavnosti 28. člena sedaj veljavnega zakona s ciljem, da se zagotovi ureditev, ki bo spoštovala varstvo prostorske in komunikacijske zasebnosti pravnih oseb. Ključna ugotovitev Ustavnega sodišča je bila, da je poseganje v prostorsko in komunikacijsko zasebnost pravnih oseb dopustno le, če ga odredi sodišče. Kot vemo, je Ustavno sodišče maja lani objavilo odločbo, s katero je naložilo Državnemu zboru,

da mora neustavni prvi stavek prvega odstavka 28. člena tega zakona odpraviti v roku enega leta po objavi odločbe. Iz navedene odločbe Ustavnega sodišča jasno izhaja, da je za podroben pregled poslovnih prostorov podjetja, ki niso prosto dostopni javnosti, ter elektronskih naprav potrebna vnaprejšnja odredba pristojnega sodišča. Predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence vključujejo vse potrebne dopolnitve, tako da po novem Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence brez privolitve podjetja ali obrazložene pisne odredbe pristojnega sodišča ne bo mogla več opravljati preiskave v podjetju, proti kateremu vodi postopek. Z amandmaji koalicije so dopolnjene oziroma spremenjene tudi določbe, na katere je upravičeno opozorila Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Med drugim se bo preiskava na podlagi odredbe sodišča smela izvajati le ob navzočnosti dveh polnoletnih prič, prav tako pa je za uvedbo preiskave potreben ne le sum, temveč utemeljen sum kršitve določbe 6. in 9. člena tega zakona oziroma 101. ali 102. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije. Med sumom in utemeljenim sumom pa, kot vsi vemo, je seveda bistvena razlika. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke seveda podpiramo odpravo neustavne določbe Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence. Bi pa ob tem vseeno imeli eno pripombo. Ustavno sodišče je, kot rečeno, na neustavnost opozorilo pred skoraj letom dni. Problematičen je bil praktično samo en člen, nekaj jih je bilo potrebno samo bolj kot ne lepotno popraviti. Menimo, da to res ni bil kakšen posebno zahteven projekt, ki bi terjal dolgo pripravo. Zato bi pričakovali, še posebej za naprej, da bi ministrstva oziroma Vlada Republike Slovenije vendarle skušala tekoče, recimo vsaj v treh ali štirih mesecih, odpraviti takšne neustavne določbe in da ne bi čakali s temi popravki čisto do izteka roka, ki ga postavi Ustavno sodišče.

S tem bi tudi izrazili še posebno spoštovanje do najvišje sodne institucije v naši državi, do Ustavnega sodišča, in še posebej do našega najvišjega pravnega akta – do Ustave Republike Slovenije. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo stališče predstavil gospod Ivan Hršak, izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča, spoštovani minister s sodelavcema, spoštovani zbor!

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije smo zavzeli stališče, da bomo novelo Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence podprli. Odločbe Ustavnega sodišča je potrebno vedno in obvezno spoštovati, četudi nam včasih

končna odločitev in argumentacija nista ravno povšeči. Tudi Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence je bil podvržen ustavni presoji in jasna odločitev ustavnih sodnikov je – neustavnost določila, ki se nanaša na pristojnost Javne agencije za varstvo konkurence, da sama odloči o opravi preiskave poslovnih prostorov in pregledu poslovne dokumentacije. Torej, da je zgolj agencija tisti organ, ki lahko kot edini izdaja odločbe glede posega v prostorsko in komunikacijsko zasebnost pravnih oseb. Tovrstna pristojnost agencije pa predstavlja prehudo invazivnost v ustavno pravico do zasebnosti.

V naši poslanski skupini se strinjamo z obrazložitvijo ustavne odločbe, da je zasebnost tako pravnih kot fizičnih oseb tista ustavna pravica, v katero je mogoče poseči zgolj in samo iz utemeljenega razloga, na podlagi vnaprejšnje odločitve – to je odredbe sodišča – in ne kakšnega drugega organa, kot je v tem primeru Javna agencija za varstvo konkurence. Le sodišče je lahko tisti organ, ki izda tovrstno odločitev o preiskavi poslovnih prostorov in elektronskih naprav podjetja, ki niso prosto dostopni javnosti. Seveda, samo preiskavo v mejah posegov iz sodne odredbe pa opravi strokovno osebje agencije. Predlog zakona v tem delu popolnoma sledi ustavni odločbi in sanira sedanje protiustavno stanje. Zato pričakujemo, da bo deležen podpore s strani beh političnih polov, tako koalicije kot opozicije. S strani Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo zagotovo dobil potrebno potrditev. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Jožef Horvat bo prestavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa. Spoštovana podpredsednica, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovani gospod minister s sodelavci.

V Novi Sloveniji se zavedamo, da je področje preprečevanja omejevanja konkurence izjemno pomembno, predvsem z vidika varstva ustavno varovanih dobrin. Ravno zato je odprava protiustavnosti 28. člena veljavnega Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence in zagotovitev spoštovanja varstva prostorske in komunikacijske zasebnosti pravnih oseb nujna.

Prav tako je pomembna tudi zagotovitev neodvisnosti in samostojnosti Agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence. Novela Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, ki za podroben pregled poslovnih prostorov podjetja, ki niso prosto dostopni javnosti, ter elektronskih naprav določa vnaprejšnjo odredbo pristojnega sodišča, zagotavlja jamstvo pred samovoljnim poseganjem države v delovanje posameznih

subjektov. Ker se posegi v prostorsko in komunikacijsko zasebnost podjetij izvajajo s preiskavo, ki pomeni invaziven poseg v ustavno varovano zasebnost pravne osebe, je prav, da odredbo za preiskavo izda pristojno sodišče; in ne agencija sama, ki izvaja preiskovalne pristojnosti. Poleg tega novela pri izvedbi preiskave na novo določa obvezno prisotnost dveh polnoletnih prič; poleg obstoja utemeljenih razlogov za sum, da je storjena kršitev, pa mora biti podana tudi verjetnost, da se na elektronski napravi nahajajo tudi podatki, pomembni za postopek. Ker Agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence deluje kot samostojni in neodvisni subjekt, je prav, da se z novelo zakona prenaša pooblastilo za izločanje pooblaščenih uradnih oseb z ministrstva na svet agencije. Krščanski demokrati podpiramo tudi uveljavitev pravne podlage za določitev višine sejin in povračila stroškov za člane senata in prekrškovnega senata. Ob vseh razlogih, ki jim narekujejo upravičen sprejem prelagane novele Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, pa v Poslanski skupini Nove Slovenije izpostavljamo dilemo, ki jo je v svojem mnenju podal Sodni svet in o kateri se predlagatelj pravzaprav ni opredelil. Gre za pomislek o izključni pristojnosti Okrožnega sodišča v Ljubljani, določeni v četrtem odstavku 28. člena zakona oziroma v 6. členu predloga novele zakona. Ta namreč določa, da je edino omenjeno sodišče oziroma njen sodnik posameznik pristojen izdati odredbo o preiskavi, kar pa lahko zaradi že siceršnje preobremenjenosti sodišča v praksi pomeni oviro.

Glede na navedeno, Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanski demokrati predlaganim spremembah in dopolnitvam Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Pozitivne Slovenije bo predstavila gospa Alenka Pavlič.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Hvala lepa. Spoštovani!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo vložilo v zakonodajni postopek po skrajšanem postopku. Ministrstvo v oceni stanja in razlogih za sprejetje zakona navaja odpravo z določbo Ustavnega sodišča ugotovljene protiustavnosti 28. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence. Ta člen daje agenciji za varstvo konkurence pristojnost, da lahko na podlagi sklepa o preiskavi, tudi proti volji osebe, opravi podroben pregled javnih in nejavnih poslovnih prostorov podjetja. Agencija lahko pregleduje omare, škatle, preišče vsebino računalnikov in telefonov. Ustavno sodišče je z odločbo, ki je bila objavljena v Uradnem listu

maja 2013, ugotovilo, da je prvi odstavek 28. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence protiustaven. Ugotovilo je, da je odstavek, ki daje agenciji pristojnost, da posega v prostorsko in komunikacijsko zasebnost pravnih oseb, protiustaven. Tak poseg je dopusten le, če ga odredi sodišče. Vnaprejšnja sodna dovolitev posega je jamstvo pred samovoljnim poseganjem države v delovanje posameznih subjektov, četudi so pravne osebe. Enoletni rok, ki ga je Ustavno sodišče določilo za odpravo omenjene neustavnosti, še vedno teče in bo potekel maja 2014. Zato tudi novela, ki jo danes obravnavamo. Glavna rešitev novele je tako odprava opisane protiustavnosti, pa tudi predlog prenosa pooblastil za izločanje pooblaščenih uradnih oseb na svet agencije. Tak prenos pooblastil bi dodatno prispeval k povečanju samostojnosti in neodvisnosti agencije, saj trenutno o izločitvah odloča pristojni minister. Novela tudi predlaga smiselno uporabo določil uredbe, ki ureja sejnine in povračilo stroškov v javnih agencijah in se uporablja za člane sveta, tudi za člane senata in prekrškovnega senata. Zaradi prenosa pristojnosti v postopku sodnega varstva iz Vrhovnega sodišča Republike Slovenije na Upravno sodišče Republike Slovenije z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih predlaga črtanje določbe 61. člena zakona. Ta določba govori o tem, da pritožba o zadevah sodnega varstva ni dovoljena, kar pa je lahko sporno z vidika varstva ustavnih pravic. Zaradi vsega opisanega bo Poslanska skupina Pozitivne Slovenije Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo stališče predstavil gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, spoštovani minister s sodelavcema, lep pozdrav, spoštovani kolegice in kolegi!

Vlada predlog zakona vlaga zato, da bi odpravila protiustavnost prvega odstavka 28.b člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence. Torej, neko neskladje, ki ga je ugotovilo Ustavno sodišče Republike Slovenije v odločbi z dne 11. aprila 2013, v kateri je tudi določilo rok za odpravo protiustavnosti, in sicer v enem letu objave odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije. Ustavno sodišče je zakonsko določbo, da sklep o preiskavi v podjetju, proti kateremu se vodi postopek, izda Agencija za varstvo konkurence, presojalo z vidika varstva zasebnosti pravnih oseb. Glede pravnih oseb je Ustavno sodišče ugotovilo, da so pomembne za uveljavljene nekaterih človekovih pravic fizičnih oseb. Zato je potrebno

tudi ustrezno ustavno varstvo pravnih oseb. Nekatere človekove pravice je tako potrebno priznati tudi pravnim osebam, pri čemer pa je varstvo teh pravic odvisno najprej od tega, ali se posamezne pravice glede na svojo vsebino in naravo lahko nanje nanašajo. Pravno varstvo teh pravic pa se lahko razlikuje od varstva človekovih pravic fizičnih oseb v tem, da se pravnim osebam zagotavlja manjša stopnja varstva pravic. Tudi pravne osebe uživajo neko notranje polje, ki je v razumni meri varovano in zaščiteno pred zunanjimi vdori. V tem smislu tudi pravne osebe uživajo ustavno pravico do zasebnosti, ki pa je prilagojena njihovi pravni naravi. Posegi v to ožje polje so po svoji naravi povezani z veliko intenzivnostjo posega, ki se kaže v takšnih pooblastilih državnih organov, da ustrezajo pojmu preiskavi iz drugega odstavka 36. člena Ustave. Pravne osebe pa so upravičene tudi do varstva komunikacijske zasebnosti, ki jo varuje prvi odstavek 37. člena Ustave; in poseg, v katerem je možen vpogled le na podlagi odločbe sodišča. Ker zaradi širokih intenzivnih pooblastil agencije preiskava v okviru Zakona o omejevanju konkurence pomeni invaziven poseg v pravico podjetij, proti katerim se vodi postopek, se posega v njihovo najožje polje pravice do prostorske in komunikacijske zasebnosti in mora za omejevanje preiskave veljati ustavna zahteva po vnaprejšnji sodni odločbi. Predlog zakona v 6. členu predvideva spremembo 28. člena, in sicer tako, da bi se preiskava lahko začela na podlagi privolitve podjetja oziroma obrazložene pisne odredbe za preiskavo, ki jo izda sodnik posameznik pri Okrožnem sodišču v Ljubljani. Sodišče izda odredbo, če obstajajo razlogi za sum, da je podjetje omejevalo konkurenco v skladu z zakonom oziroma Pogodbo o delovanju EU. Predlog v tretjem odstavku novega 28. člena določa, da sodišče izda odredbo, če obstajajo razlogi za sum, da je podjetje kršilo določbe zakona, in obstaja verjetnost, da se bodo s preiskavo našli dokazi, ki so pomembni za postopek. Menimo, da bi v primeru pregleda elektronskih naprav morala agencija izkazati verjetnost, da se na elektronskih napravah, opredeljenih v zahtevi agencije, nahajajo podatki, pomembni za izvedbo postopka, in sicer za vsako napravo.

V Slovenski demokratski stranki menimo, da je zakon primeren, na primeren način rešuje protiustavnost prvega odstavka 28. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, zato napovedujemo podporo temu zakonu. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Še Poslanska skupina Socialnih demokratov. Stališče bo predstavil gospod Branko Smodiš.

BRANKO SMODIŠ (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani vsi prisotni, dober dan!

Predlog zakona odpravlja protiuustavnost 28. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, ki jo je ugotovilo Ustavno sodišče Republike Slovenije. S preiskovalnimi pooblastili agencije se namreč posega v ustavno varovani prostorski in komunikacijski krog zasebnosti pravnih oseb. Zato mora odredbo za preiskavo v skladu z Ustavo predhodno odobriti sodišče. Ustavno sodišče je namreč naložilo Državnemu zboru, da mora navedeno protiuustavnost odpraviti v roku enega leta po objavi odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije. To je do 6. maja 2014. Glede na izhodišča odločbe Ustavnega sodišča mora zakonska ureditev spoštovati prostorsko in komunikacijsko zasebnost pravnih oseb ter hkrati zagotoviti varstvo pomembnih ustavno varovanih dobrin, ki imajo svoj temelj v ustavnih določbah, in sicer zlasti v tistih, ki prepovedujejo opravljanje gospodarske dejavnosti v nasprotju z javno koristjo, prepovedujejo dejanja nelojalne konkurence in dejanja, ki v nasprotju z zakonom omejujejo ter zahtevajo zagotavljanje učinkovitosti 101. in 102. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Iz odločbe Ustavnega sodišča izhaja, da je prejšnja odredba pristojnega sodišča potrebna za podroben pregled poslovnih prostorov podjetja, ki niso prosto dostopni javnosti, ter elektronskih naprav. Zakonodajalec lahko pri zakonski ureditvi odredbe sodišča za preiskavo določi nekatere nižje standarde varstva ustavnih pravic pravne osebe do zasebnosti. Po posvetovanju z agencijo, na katere delo se nanaša 28. člen Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, se predlagatelj odloči, da predlaga ureditev, po kateri je treba za izvedbo preiskave vselej pridobiti odredbo za preiskavo od pristojnega sodišča; in ne samo za podroben pregled poslovnih prostorov podjetja, ki niso prosto dostopni javnosti, ter elektronskih naprav. Na ta način se popravlja zakon v skladu z določbo Ustavnega sodišča. Poleg omenjene rešitve pa se s spremembo zakona prenaša še pooblastila za izločanje pooblaščenih uradnih oseb, ki vodijo posamične zadeve, na svet agencije. Trenutno o izločitvah pooblaščenih uradnih oseb, ki vodijo posamičen postopek, odloča minister, ki vodi ministrstvo, v katerega delovno področje spada upravna zadeva, na podlagi Zakona o splošnem upravnem postopku. To je v skladu z zagotavljanjem samostojnosti in neodvisnosti Agencije za varstvo konkurence.

Socialni demokrati menimo, da je predlagana rešitev smiselna, vendar pa samo povečanje delovnih obveznosti še ne bo povečalo učinkovitosti Agencije za varstvo konkurence. Socialni demokrati se zavedamo, da je agencija glede na svoje pristojnosti oziroma delovne obveznosti kadrovske podhranjena, kar je bila težava že v času, ko je bil to še Urad za varstvo konkurence. Zaradi navedenega menimo, da bi morala vlada v sodelovanju z agencijo to problematiko

natančno proučiti in predlagati kadrovski načrt, ki bo upošteval optimalno število zaposlenih v Agenciji za varstvo konkurence.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence podprli. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili v ponedeljek, 28. aprila, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 12. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA V PRVI OBRAVNAVI.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 26 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 26 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagateljev predloga zakona gospodu Zvonku Lahu. Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, kolegice in kolegi, spoštovana državna sekretarka!

Slovenska demokratska stranka se je odločila, da vloži novelo Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka na osnovi tega, ker je ta vlada očitno želela kmetijstvo obremeniti tako z davkom na nepremičnine, ki ga je na srečo Ustavno sodišče zavrnilo, in s povečanim katastrskim dohodkom obremeniti lastnike kmetijskih zemljišč z večjo dohodnino.

Z novelo Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki je bil sprejet v lanskem letu in je stopil v veljavo junija 2013, se je med drugim določilo, da Gurs vsako leto na podlagi kalkulacij, ki veljajo na dan 15. aprila tekočega leta, ob upoštevanju spremembe povprečnih pridelkov, odkupnih cen pridelkov, nabavnih cen, materialnih stroškov in tujih storitev ter nabavnih vrednosti osnovnih sredstev za zadnja tri leta pred letom, v katerem se dohodek ugotavlja, pripravi v soglasju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, in ministrstvom, pristojnim za finance, predlog lestvic katastrskega dohodka in predlog pavšalne ocene dohodka na panj za naslednje leto. Določilo se je tudi, da Geodetska uprava Republike Slovenije zagotavlja vpogled v trenutne podatke o višini katastrskega dohodka za kmetijska in gozdna zemljišča, najkasneje do

20. septembra tekočega leta pa Gurs zagotovi tudi vpogled v podatke o katastrskem dohodku, izračunanem po lestvicah katastrskega dohodka za naslednje leto. S to določbo naj bi se kmetom omogočilo, da se vnaprej seznanijo s svojo bodočo davčno obveznostjo in se odločijo, na kakšen način bodo ugotavljali dohodke svoje osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v naslednjem letu – ali na podlagi pavšalne ocene dohodka, torej katastrskega dohodka; ali na podlagi vodenja knjigovodstva in ugotavljanja dohodka z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov; ali dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov. To se pravi, da bi Gurs moral za leto vnaprej dati podatke, da se kmetje odločijo. Kalkulacije, ki so bile izdelane za leto 2014, pa so kazale, da bo tega katastrskega dohodka bistveno več, kot je bil izračunan v letu 2013 na osnovi zakona, ki je bil sprejet v lanskem letu. Se pravi, da so bili nekateri kmetje zavedeni, glede na to, da je tudi Vlada predlagala podobno, kot so definicije našega zakona. Ker pa je Slovenska demokratska stranka mislila, da Vlada do 20. junija tega leta ne bo sprejela, oziroma Državni zbor sprejel zakona, bi lahko te kalkulacije ostale kot osnova za izračun v letu 2014 in bi bile več kot še enkrat višje, kot je bil izračun katastrskega dohodka za leto 2013. Novela Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki je bila sprejeta v letu 2013, je bila potrebna tudi zato v lanskem letu, ker je nov izračun katastrskega dohodka, ki se je v letu 2013 prvič izvedel na podlagi Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka iz leta 2011 in leta 2012, ta zakon pa je slonel na premalo preverjenih kalkulacijah ter nekaterih neprimernih in celo nepravilnih podatkih. Zato je bila v noveli zakona iz leta 2013 sprejeta rešitev, s katero se bodo novi izračuni katastrskega dohodka začeli uporabljati šele po letu izdelave novih lestvic katastrskega dohodka v 2014, v letu 2013 pa se za vsa zemljišča, za katera je novo izračunani katastrski dohodek višji od starega za več kot 10 %, upošteva stari katastrski dohodek. Vendar pa do novih izračunov še ni prišlo. Zato naša stranka predlaga, da se tudi za leti 2014 in 2015 na enak način in v enaki višini kot za leto 2013 izračuna katastrski dohodek. S tem predlogom zakona tudi skrajšujemo obdobje, v katerem mora Gurs preveriti skladnost kalkulacije na ravni tehnologij in produktivnosti kmetijske in gozdarske dejavnosti v Republiki Sloveniji s pet let na tri leta.

Nas veseli, da je vlada podobnega mnenja, in upam, da bomo v nadaljevanju sprejemanja tega zakona le-tega še izboljšali in v korist kmetov tudi sprejeli.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade mag. Mateji Vraničar, državni sekretarki na Ministrstvu za finance, izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovani gospodje poslanci in gospe poslanke.

Katastrski dohodek je posebna kategorija pavšalnega načina določanja dohodka osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, ki se ne uporablja le za davčne namene, pač pa kot univerzalna ocena dohodka kmetijske dejavnosti, za katero v skladu s predpisi ni potrebno voditi knjigovodskih evidenc. Tudi za namene določanja drugih obveznosti, kot so na primer socialni prispevki, in uveljavljanje pravic, kot so na primer socialni transferji, vezani na dohodek. Zato se pri ocenjevanju pavšalnega dohodka zasleduje cilj, da je ta ocena čim realnejša, torej čim bližja realnim dohodkom kmetije. Katastrski dohodek, kot smo ga poznali do leta 2013, ko se je novi sistem ugotavljanja KD dejansko uveljavil, je veljal od leta 1988 in je slonel na zastarelih podatkih in kalkulacijah, ki se niso preverjale v času, ampak so se zneski med leti le valorizirali. Skozi leta so se zato porušila razmerja med kulturami, skupna ocena katastrskega dohodka pa je pomembno zaostala za realno ravno dohodka. Zato se je v letih od 2004 do 2006 v okviru projekta, v katerem so poleg strokovnjakov sodelovala tudi vsa resorna ministrstva, pa tudi predstavniki interesnih kmetijskih organizacij, razvila nova metodologija in se uveljavila kot usklajena metodologija z novim zakonom o ugotavljanju katarskega dohodka. Ko pa se je nov katastrski dohodek po novi metodologiji v letu 2013 izračunal, so izračuni nakazali, da bi se moral katastrski dohodek za nekatere vrste predelave, predvsem trajne kulture, kot so sadovnjaki in vinogradi, precej povečati. Na drugi strani pa so izračuni predvsem za slabše produktivna zemljišča izkazali negativni dohodek. Vendar je bila nova metodologija kljub predhodni uskladitvi deležna nekaterih kritik, predvsem nestrinjanja s hitrim prehodom na nove izračune. Da bi se omilil prehod na novo metodologijo, se je leta 2013 uveljavila prehodna rešitev, o kateri je bilo že danes govora in tega ne bi ponavljala. Hkrati je bila na predlog Vlade že jeseni 2013 iz vrst strokovnjakov in predstavnikov vseh vpletenih resorjev ustanovljena delovna skupina za preveritev primernosti nove metodologije ugotavljanja katastrskega dohodka. Delovna skupina je v prvem vmesnem poročilu ugotovila, da je veljavni način izračuna katastrskega dohodka iz metodološkega vidika na splošno sicer ustrezen, da pa je lahko problematična kakovost nekaterih vhodnih podatkov. Ocenila je tudi, da obstoječega modela ni mogoče izboljšati v smeri poenostavitve, le z manjšimi dopolnitvami in spremembami, zato je predlagala, da se za ceno večje poenostavitve in pavšalnosti ocene razvije dopolnjen model, ki bi omogočal bolj stabilen izračun katastrskega dohodka in bi bil odvisen od manjšega števila spremenljivk. Na podlagi teh ugotovitev je Vlada sprejela sklep, s katerim je naložila Ministrstvu za finance, da pripravi novelo Zakona o

ugotavljanju katastrskega dohodka in podaljša prehodno obdobje, kot ga v drugem odstavku 9. člena ureja Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, sprejet lani. Predlog novele, ki jo je predložila skupina poslancev, zasleduje isti namen. Zato mu vlada ne nasprotuje. Meni pa, da bi bilo primerneje v prehodnem obdobju postopek določanja katastrskega dohodka še bolj poenostaviti, zato prehodno obdobje podaljšati do leta 2016 in tako omogočiti dovolj časa za razvoj nove metode ter urediti postopek določanja katastrskega dohodka za novo nastale parcele in za parcele, katerim se je spremenila dejanska raba. V ta namen napovedujemo v nadaljnjem postopku vložitev amandmaja.

Spoštovani! Glede na vse povedano, predlagamo, da Državni zbor predlog zakona potrdi kot primeren za nadaljnjo obravnavo. Hkrati pa prosimo, da v skladu s poslovnimi možnostmi preučite možnost, da bi se druga obravnava predloga zakona opravila že na majski seji Državnega zbora, da bi bila lahko pravočasno potrjena za letošnje odmere. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Kot prvi bo stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke predstavil gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica Državnega zbora. Spoštovana državna sekretarka, poslanke in poslanci!

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke do Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka je sledeče. Naj že kar na začetku povem, da v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo predlagane spremembe Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki jih predlagajo nekateri opozicijski kolegi. Naj spomnim, da smo bili v naši poslanski skupini lanskega maja prvi, ki smo opozorili na sporno metodologijo, na podlagi katere so nastali novi izračuni katastrskega dohodka, ki pomeni osnovo za obdavčitev kmetijske in gozdarske dejavnosti. Nekatere vrednosti, ocenjene po novi metodologiji, so se namreč povečevale tudi za več kot 10-kratnik stare vrednosti, kar bi pomenilo izrazito povečanje davčne obveznosti za lastnike kmetijskih zemljišč in gozdov. Zato smo zahtevali nujno sejo odborov za kmetijstvo in finance, na kateri je bilo sprejetih pet vsebinskih sklepov, med katerimi je bil tudi ta, ki je za leto 2013 odločal, da višina katastrskega dohodka ne sme presegati 10 % vrednosti iz leta 2012. Poleg tega je bilo tako v razpravi na navedeni seji kot v pogovorih v strokovni javnosti jasno

izraženo, da so v metodologiji izrazite nedoslednosti, ki nikakor ne morejo predstavljati podlage za korektno oceno potencialne vrednosti kmetijskih zemljišč in gozdov, na podlagi katere bi sledila poštena obdavčitev. Ne nazadnje se je to izkazalo že v razlikah v predvidenem povečanju katastrskega dohodka, ki je po prvotnih izračunih predvideval kar 311 milijonov evrov po nekajkratnih ponovitvah izračunov; na podlagi iste metodologije pa so se te vrednosti bistveno znižale za leto 2014 – na približno 113 milijonov evrov, kar je skorajda dvakratnik višine katastrskega dohodka v letu 2012, ko je katastrski dohodek znašal okoli 63 milijonov evrov. To je torej jasen pokazatelj, da je metodologija izračunavanja katastrskega dohodka izrazito pomanjkljiva, saj omogoča ob istih vhodnih podatkih velike razlike pri končnih izračunih. To v svojem mnenju ugotavlja tudi vlada, ki predlaganemu zakonu v osnovi ne nasprotuje. Zaradi vseh nedoslednosti je bila lanskega junija sprejeta novela Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki je poleg 10 % kapice pri katastrskem dohodku za leto 2013, v primerjavi z letom 2012, odpravila tudi nekatere metodološke pomanjkljivosti v gozdarstvu, ker se je izračun katastrskega dohodka poleg bonitete zemljišča vezal tudi na rastiščni koeficient; zakon pa je uveljavil tudi postopek ugotavljanja katastrskega dohodka za leto naprej. To pomeni, da morajo biti novi izračuni objavljeni do 30. junija tekočega leta, kot ocena dohodka pa se upoštevajo v naslednjem letu. Kot je že bilo povedano v imenu predlagatelja, se s predlagano novelo Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka torej podaljšuje prehodna rešitev uveljavljanja z zadnjo novelo tega zakona, torej 10 % kapica pri višini katastrskega dohodka, še na leti 2014 in 2015. Poleg tega se skrajšuje tudi obdobje preverjanja skladnosti kalkulacij z ravno tehnologij in produktivnosti kmetijske in gozdarske dejavnosti s petih na tri leta.

Poslanke in poslanci Slovenske ljudske stranke predlagane spremembe podpiramo, obenem pa opozarjamo na nujnost celovite obravnave dohodkov iz naslova opravljanja kmetijske in gozdarske dejavnosti. Že večkrat smo namreč opozorili na izjemno povečanje obremenitve kmetijstva v letu 2014 v obliki vštevanja polne višine kmetijskih subvencij v davčno osnovo, povišanje katastrskega dohodka ter obveznega knjigovodstva za vse, ki opravljajo kmetijsko dejavnost in njihov letni prihodek presega 7 tisoč 500 evrov. Poleg tega je kmetijstvo ogrozil še nepremičninski davek, ki pa ga je, kot vemo, Ustavno sodišče k sreči razveljavilo. Vsi naštetih parcialni davčni ukrepi torej kličejo k temu, da je kmetijstvo potrebno celovite davčne prenove, ki bi šla v smeri ureditve, kot jo na primer poznajo v sosednji Avstriji.

Kot rečeno, v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke novelo Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka podpiramo in

ocenjujemo, da je primerna za nadaljnjo obravnavo. Od vlade pa pričakujemo, da bo v naslednjih letih pripravila takšno ureditev katastrskega dohodka, ki bo šla v smeri celovite reforme obdavčitve kmetijstva z namenom izboljšanja konkurenčnosti te panoge in tudi ustvarjanja večjih priložnosti za to izjemno pomembno gospodarsko panogo. Hvala za pozornost.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo stališče predstavila gospa Marija Plevčak.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Prisrčen pozdrav vsem prisotnim in hvala za besedo.

Način ugotavljanja katastrskega dohodka je v domeni vsake države članice Evropske unije in sistem na evropski ravni ni poenoten. V naši državi smo se odločili za nov sistem izračunavanja katastrskega dohodka nekaj let nazaj, in sicer na osnovi izdelanih kalkulacij ter določitvi katastrskega dohodka za posamezne vrste dejanske rabe zemljišč, z uradno objavo lestvic katastrskega dohodka in ocene dohodka za panj. Stari način je bil nedvomno neprimeren, nerealen in povsem neustrezen. Tako naj bi se nova metodologija prvič izvedla v letu 2013. Ker pa se je očitalo, da je za njegovo uvedbo predvideno premalo časa, da sloni na premalo preverjenih kalkulacijah, na neprimernih in celo na nepravilnih podatkih, se je v lanskem letu pristopilo k noveliranju tega zakona s podaljšanjem prehodnega obdobja ter vključitvijo potrebnih varovalk.

Danes imamo pred seboj novelo, ki ponuja izenačitev katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj za letos in za prihodnje leto na podlagi podatkov oziroma izračunov iz leta 2013, in sicer iz razlogov – tako trdi predlagatelj, vlada pa te očitke zavrača –, ker Gurs ni zagotovil kmetom vpogleda v podatke o katastrskem dohodku za leto 2014 ter ker izračuni slonijo na nepravilnih in neprimernih podatkih.

Četudi gre za predlog, vloženo s strani opozicije, poslanci Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev z vsebino soglašamo. Menimo, da je potrebno pristopiti k popravkom ugotavljanja katastrskega dohodka, s čimer soglašata tudi vlada, saj so izračuni na podlagi nove tehnologije lahko problematični in s tem neprimerni, nepravični. V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev se zavedamo, da izračun višine katastrskega dohodka vpliva na davčno bremenitev kmetij in s tem na socialno stanje naših kmetov, ki se ukvarjajo s pridelavo in proizvodnjo hrane. Zato je potrebno zagotoviti trden in stimulativen sistem; prioriteto pa, da bo enak, pošten in pravičen do vseh. Le s tem kmetom izkažemo priznanje za njihovo trdo delo. Ob tem pa ne moremo mimo opazke, da so med njimi tudi

takšni, ki sistem tako imenovane posebne obravnave kmetov izkoriščajo, pa naj se to nanaša na subvencije, nepovratna sredstva ali druge ugodnosti. Zato je tudi na tem področju potreben konstanten in dosleden nadzor.

Pa naj se vrnem na predlagano novelo. Dejstvo je, da se tudi Vlada zaveda potrebnosti določitve daljšega prehodnega obdobja in opozicijskemu predlogu ne nasprotuje. Posebna delovna skupina na Vladi je ugotovila, da je veljavni način izračuna na splošno ustrezen, da pa je metodologija izjemno kompleksna in nepregledna, zato so predlagali podaljšanje prehodnega obdobja. Je pa res, da Vlada še ni utegnila pripraviti potrebnega zakona. Drži, opozicija je prehitela Vlado, ampak to nas poslance v Demokratični stranki upokojencev ne moti.

Vsebinska je za nas sprejemljiva, zato bomo podprli sklep, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. Ob predpostavki, da bo predlog zakona v tej fazi deležen podpore, pa v nadaljevanju njegovega obravnavanja pričakujemo poglobljeno razpravo ter čim širše soglasje sprejetih odločitev. Naj bo ta zakon zgled, da smo sposobni strniti vrste in pozabiti na strankarsko pripadnost.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Na področju kmetijske politike si je sedanja vlada postavila nekaj prioritet. In ena izmed vsaj deklariranih prioritet je tudi skrb za ekonomski položaj kmeta. Na ekonomski položaj kmetov ima država bistven vpliv s predpisovanjem davkov in prispevkov. Na tem področju pa sedanja vlada s svojimi ukrepi deluje prav v nasprotni smeri in kmete prekomerno obremenjuje. Naj omenim samo davek na nepremičnine, ki je sicer sedaj padel na Ustavnem sodišču, pa sprememba katastrskih klasifikacij zemljišč, ugotavljanje osnov za odmero katastrskega dohodka, zviševanje trošarin na goriva, ukinitvev vračila trošarin na biogoriva in podobno. Prav področje katastrskega dohodka, ki je osnova za obdavčenje kmetov, je z novim Zakonom o ugotavljanju katastrskega dohodka iz leta 2011 bistveno in korenito spremenilo doslej uveljavljeni sistem pavšalne obdavčitve osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. Namesto katastrskih razredov so se uvedli bonitetni razredi, namesto katastrskih kultur se upošteva dejanska raba zemljišč, namesto katastrskih okrajev so uvedena proizvodna območja, ki so statistične regije. Sistem izračunov je izjemno zapleten, saj morajo biti upoštewane količine pridelkov in cene ter tehnološki normativi pridelave. Ta sistem

izračunov temelji na statističnih podatkih, ki pa ob izključno tehničističnem pristopu in brez ustreznih korekcij lahko privede do absurdnih izračunov katastrskega dohodka. Prav take rezultate je pokazala lanskoletna javna razgrnitev lestvice katastrskega dohodka na novih osnovah in je bil izračun katastrskega dohodka nekajkratnik dosedanjega katastrskega dohodka. Tako bistveno povečanje katastrskega dohodka bi bistveno povečalo davčna bremena kmetij in tudi bistveno zmanjšalo pravice kmetov do socialnih transferjev. Za odmero katastrskega dohodka za leto 2013 je bila zato sprejeta rešitev, da se je z novelo Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka omejila višina katastrskega dohodka na nivo dotedanje višine tega dohodka oziroma je bilo povečanje omejeno na največ 10 %. V lanskem letu poleti je Vlada sprejela dve uredbi, ki se nanašata na katastrski dohodek, in sicer Uredbo o določitvi kalkulacij za ugotavljanje katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj ter Uredbo o določitvi lestvic katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj za leto 2014. Vlada je ob sprejemu obeh uredb naložila Ministrstvu za finance obveznost priprave novele Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki bo omejila dvig višine katastrskega dohodka v naslednjih letih za največ 10 % letno. Takšnega predloga zakona, ki bi ga v parlamentarno proceduro vložila Vlada, ni. Sprašujemo se, kaj je temu vzrok? Novela Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka je absolutno potrebna, saj so kmetije spet izpostavljene negotovosti glede višine katastrskega dohodka za naslednja leta, v izogib ponoviti situacije iz lanskega leta.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije bomo predlagan Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka podprli, saj je višino katastrskega dohodka treba zakonsko omejiti za čas, dokler ne bodo izdelani novi izračuni, na novih zakonskih osnovah, ki pa bodo realni in tudi pravični. Zakonska omejitev višine katastrskega dohodka za leti 2014 in 2015 na nivo, kot je bila določena višina katastrskega dohodka za leto 2013, je potrebna in smiselna in jo torej krščanski demokrati podpiramo.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Pozitivne Slovenije bo predstavil gospod Branko Ficko, izvolite.

BRANKO FICKO (PS PS): Predsedujoča, generalna sekretarka, ministrstvo, vsem skupaj lep pozdrav!

Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka se je začel uporabljati že leta 2011 in je bila uveljavitev predstavljena na 30. junij 2013, se pravi že v obdobju treh vlad, ne samo sedanje. Prejšnja metodologija ugotavljanja katastrskega dohodka je slonela na podatkih zemljiškega katastra, ki odraža dejansko rabo na zemljišču, in katastrskega razreda, ki nakazuje proizvodno

zmogljivost zemljišča. Nova metodologija pa namesto podatka o katastrskem razredu zajema podatke o boniteti zemljišča. Novela zakona iz leta 2013 je uvedla rešitev, s katero se bodo novi izračuni začeli uporabljati šele leta 2014, medtem ko je za leto 2013 veljalo, da se za vsa zemljišča, za katera je novo izračunan katastrski dohodek višji od starega za več kot 10 %, upošteva stari. Novi izračuni bi za prihodnje leto morali biti javno dostopni preko aplikacije Gursa, najpozneje do 20. septembra tekočega leta, torej najpozneje do 20. septembra 2013, pa do tega ni prišlo.

V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija menimo, da je predvidljivost višine prispevka, ki ga kmet mora plačati iz naslova katastrskega dohodka, pomembna, saj se tudi na tej podlagi kmet lahko odloča o načinu ugotavljanja dohodkov svoje osnovne dejavnosti. Torej tudi možnost odločitve med pavšalno oceno dohodka ali pa na podlagi vodenja knjigovodstva ter ugotavljanja katastrskega dohodka na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov. Menimo tudi, da je za uskladitev in popravek metodologije potrebno zagotoviti neko časovno obdobje, v tem času pa bi se katastrski dohodek obračunaval v višini kot leta 2013. Se pa sprašujemo, kaj so odgovorni za pripravo metodologije delali vse do zdaj? Torej vse od leta 2011, ko se je zakon začel uporabljati oziroma je bila uveljavitev predstavljena na 30. junij 2013, z novelacijo predstavljena zopet na 2014 ter danes še vedno nimamo pravega modela. Predvsem bi moral biti enostaven in pregleden. Problematična je tudi kakovost vhodnih podatkov, da se nam ne ponovi zgodba vrednotenja nepremičnin.

Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka bomo zaradi vsega povedanega v Poslanski skupini Pozitivne Slovenije v prvi obravnavi podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Gospod Robert Hrovat pa bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala za besedo. Spoštovani!

Če predlog sprememb Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki smo ga pripravili v Slovenski demokratski stranki, ne bo sprejet – ampak zdaj kaže, da bo –, bi to pomenilo, da bodo morali kmetje v letu 2014 plačati okrog 113 milijonov evrov katastrskega dohodka, namesto slabih 50, kolikor je bilo katastrskega dohodka plačanega v letu 2013. Dvakratno povečanje KD bi bil velik udarec za slovenskega kmeta.

Kaj želimo s predlogom zakona? V Slovenski demokratski stranki želimo določiti pravične in sorazmerne davčne obremenitve za slovenskega kmeta in s tem zagotovitev njegovega obstoja in delovanja tudi v prihodnje. Poglavitna rešitev je ureditev prehodne rešitve

za določitev KD za leti 2014 in 2015 na način, da bo ta enak, kot je bil KD za leto 2013. Skrajšujemo tudi obdobje, v katerem mora Gurs preveriti skladnost kalkulacij z ravniyo produktivnosti kmetijske in gozdarske dejavnosti v Republiki Sloveniji iz pet na tri leta.

Zakaj v Slovenski demokratični stranki menimo, da je novela zakona nujno potrebna? Leta 2013 je bil sprejet zakon, ki določa, da Gurs vsako leto na podlagi kalkulacij, ki veljajo na dan 15. aprila tekočega leta, ob upoštevanju odkupnih cen pridelkov, nabavnih cen, materialnih stroškov ter nabavnih vrednosti osnovnih sredstev za zadnja tri leta pred letom, v katerem se dohodek ugotavlja, pripravi predlog lestvic KD in predlog pavšalne ocene dohodka na panj za naslednje leto. Vpogled pa je zagotovljen v podatke o višini KD za kmetijska in gozdna zemljišča. Najkasneje do 20. septembra tekočega leta pa mora Gurs zagotoviti tudi vpogled v podatke o katastrskem dohodku, izračunanem po lestvicah KD za naslednje leto.

Torej naj bi imel kmet možnost, da se vnaprej seznanj s svojo bodočo davčno obveznostjo in se odloči, na kakšen način bo ugotavljal dohodek svoje osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v naslednjem letu. Odloči se na podlagi pavšalne ocene dohodka ali pa na podlagi vodenja knjigovodstva. A do danes Gurs še ni zagotovil vpogleda v podatke o KD, čeprav bi bil to dolžan narediti do 20. septembra lanskega leta. Zaradi tega dejstva je trenutno povzročena nepopravljiva škoda, saj kmetje niso dobili podatkov, na podlagi katerih bi se lahko odločili za način ugotavljanja KD. Ravno način je tisti, ki ima največji vpliv na izračun obdavčitve in seveda posledično na socialni položaj kmeta. Kljub sredstvom za izvedbo ukrepov kmetijske politike, ki sicer blažijo težave kmetijskih gospodarstev, je delež stroškov v strukturi prihodka vse večji. Dohodek slovenskih kmetov še nadalje pada in slabša se njihov socialni položaj. Zagotovo na to vpliva splošna gospodarska kriza, ki se odraža v padcu cen kmetijskih pridelkov. Kmetijstvo je zagotovo manj donosna gospodarska panoga oziroma dejavnost, zato so javne podpore seveda nujne. Pa tudi slabša konkurenčnost slovenskega kmetijstva, ki je posledica neugodne starostne in izobrazbene strukture ter razdrobljene posestne strukture. Če dodam še neustrezna razmerja v reproverigi in premalo javne zavesti o potrebnosti slovenskega kmeta in pomena doma pridelane hrane, je potem seveda vse jasno. Država bi morala narediti precej več za izboljšanje položaja v kmetijstvu.

V Slovenski demokratični stranki pogrešamo ustrezne ukrepe kmetijske politike; govorim seveda o viziji razvoja, o ustrezni zakonodaji in poenostavitvi predpisov. Vsega tega ni, zato se ekonomsko-socialni položaj kmeta iz leta v leto slabša. Zaustaviti je treba grozeče praznjenje podeželja, tega se najbrž zavedamo vsi. Ukrepe kmetijske politike pričakujemo od Ministrstva za kmetijstvo in okolje. Danes dodajamo le

kamenček v mozaik nujnih ukrepov. Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka zasleduje načelo sorazmernosti preko prilagajanja novih izračunov realnim višinam dohodkov.

Veseli nas, da je tudi Ministrstvo za finance v našem predlogu zakona prepoznalo dobre rešitve in da ne bo prišlo do zavrnitve le zato, ker smo predlagatelji poslanke in poslanci Slovenske demokratične stranke. Če bi nam sledili večkrat, bi bilo tudi okrevanje Slovenije bistveno hitrejše. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov bo stališče predstavil gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani, lepo pozdravljeni!

Predlagatelj zakona želi določiti pravične in sorazmerne davčne obremenitve za slovenskega kmeta in s tem zagotoviti njegov obstoj in delovanje tudi v prihodnje. Predlagana je rešitev, s katero se višina katastrskega dohodka v letih 2014 in 2015 omejuje na višino katastrskega dohodka, kot je bil odmerjen v letu 2013, in se zasleduje načelo sorazmernosti preko prilagajanja novih izračunov realnim višinam dohodkov.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov predlagani namen podpiramo. – Slišiš?! – Res je, da določene predpostavke temeljijo na napačnem ugotavljanju dejstev. Treba je poudariti, da se je za leto 2013 katastrski dohodek določil tako, da se je za vrste dejanske rabe, kjer so izračuni za leto 2014 kazali na potrebo po povišanju katastrskega dohodka, ta povišal. V primeru, ko je bilo to povišanje večje od 10 % glede na leto 2012, se je povišal le za 10 %. Ker pa so izračuni za leto 2014 kazali na znižanje katastrskega dohodka glede na leto 2012, se je katastrski dohodek znižal na izračunani znesek, ki je lahko tudi negativen. Nova metodologija ugotavljanja katastrskega dohodka je namreč uveljavila tudi možnost ugotavljanja negativnega dohodka, se pravi izgube. Vsekakor je treba poudariti, da je napačna tudi navedba predlagatelja, da novi izračuni pomenijo, da bi morali kmetje za leto 2014 plačati okoli 300 milijonov evrov katastrskega dohodka. Poudariti je treba, da katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka ne predstavljata končne davčne obveznosti, ampak pavšalno oceno dohodka, ki se upošteva kot del davčne osnove. Davčna obveznost se zavezancem šele izračuna ob upoštevanju dohodninske lestvice in skupnega zneska obdavčljivega dohodka, pripisanega posameznemu zavezancu. Poleg tega, da izračuni pavšalnega dohodka iz kmetijske dejavnosti na podlagi lestvic za leto 2014 nikakor ne kažejo na 300 milijonov, ampak na okoli 113,7 milijona evrov skupnega pavšalno

ocenjenega dohodka, od katerega pripada dejavnosti fizičnih oseb, le okoli 93 milijonov evrov. Torej je pavšalno ocenjen dohodek za leto 2014 bistveno nižji od tistega, ki ga navaja predlagatelj. Drži pa navedba predlagatelja, da je prehodna ureditev za leto 2013 skupni pavšalno ocenjeni dohodek še pomembno znižala za okoli 47 milijonov evrov, kar je celo za četrtno manj od pavšalnega dohodka v letu 2012, ko je ta znašal skupaj okoli 63,7 milijonov evrov.

V Socialni demokraciji bomo zakon podprli v prvi obravnavi, ker so izračuni katastrskega dohodka na podlagi nove metodologije problematični. To bo potrebno spremeniti, za kar bo potrebno daljše prehodno obdobje. Z ureditvijo podaljšanja prehodnega obdobja se celotne postopke določanja katastrskega dohodka poenostavi, in sicer tako, da se zneski katastrskega dohodka enostavno zamrznejo na stanje na dan 30. junij 2013, s čimer v prehodnem obdobju ni več potrebno izvajati novih letnih izračunov katastrskega dohodka. Obenem pa je treba urediti možnost, da se tudi v prehodnem obdobju vsem parcelam z enako vrsto dejavnosti rabe pripiše primerljiv katastrski dohodek, zaradi česar je treba v prehodnem obdobju tudi urediti možnost določanja katastrskega dohodka za novo nastale parcele in za parcele, katerim se je spremenila dejanska raba. Tako bo lahko zakon v prvi obravnavi potrjen in ustrezno popravljen, v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu pa tudi ustrezno urejen. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Stališče Poslanske skupine Državljske liste bo predstavil gospod Marko Pavlišič.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovana gospa državna sekretarka s sodelavko, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Vlada Republike Slovenije je že 30. 8. 2013 Ministrstvu za kmetijstvo in okolje, Ministrstvu za finance in Geodetski upravi Republike Slovenije naložila, da ustanovijo strokovno delovno skupino, ki bo preverila natančnost izračunov katastrskega dohodka in ponovno pregledala metodologijo in uporabljene podatke ter pripravila potrebne spremembe Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka. Informativni izračuni za obračun po novi metodologiji bi za letošnje leto morali biti dostopni najpozneje do 20. septembra 2013. Ker do teh informativnih izračunov še ni prišlo, predlog zakona, ki ga imamo danes v obravnavi, predvideva, da se višina katastrskega dohodka obračuna enako, v enaki višini, kot je bilo to storjeno lani. Našla se je zasilna, začasna rešitev, ki bo omogočila izhod v sili. V Državljski listi se moramo vprašati, ali morda ti izhodi v sili in začasne rešitve ne postajajo pri temi katastrskega dohodka stalnica. Saj veste, začasne rešitve so

tiste, ki trajajo najdlje. V Državljski listi na takšno delovanje ne moremo pristajati. Postavlja pa se nam tudi vprašanje, komu je v interesu, da se na tem področju ne zgodi premik. Vse bolj se nam dozdeva, da obstajajo v slovenski družbi močni lobiji, ki imajo dobre povezave v politiki in državnih organih. Isti problem srečujemo v zdravstvu, vlogi sindikatov in še kje. Potrebujemo pravično reformo sistema katastrskega dohodka. Ocenjeni donosi v tabelicah, ki so spremljale zadnjo spremembo, so miho rečeno čudni. Zakaj na področju katastrskega dohodka ne pride do sprememb, kdo si je izpogajal najnižjo stopnjo pri padlem zakonu o obdavčenju nepremičnin, zakaj je praktično nemogoče uvesti trošarino na vino in na katerem resorju se poizkuša z ad hoc ustanavljanjem nekkih novih državnih podjetij – pa se v zadnjih dneh tudi jasno kaže. V Državljski listi pričakujemo od vseh ministrov, v tem primeru pa predvsem od ministra za kmetijstvo dr. Dejana Židana, da bo vestno opravil svoje delo in dosledno izvajal zakonodajo – vsaj zakonodajo, ki jo je sam predlagal. Če so potrebne spremembe v smeri večje pravičnosti, naj jih predlaga. Minister naj zasleduje interes vseh državljanov in ne interes ozkih lokalnih ali kakšnih drugih interesnih skupin, pa naj si bodo te leve, desne ali severovzhodne. Raje kot da se ministri ukvarjajo s pisanjem vedno novih, vsakič bolj zapletenih zakonov in s ustanavljanjem podjetij, naj poskrbijo, da bodo obstoječi zakoni dosledno izvajani, ostalo pa prepustijo gospodarstvu in državljanom.

V Poslanski skupini Državljske liste bomo predlogu omogočili, da ga v nadaljnji zakonodajni poti še izboljšamo.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev.

Kot prva ima besedo mag. Katarina Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovana državna sekretarka in vsi drugi prisotni, prav lep pozdrav!

Predlog zakona oziroma novela praktično sledi sklepu Vlade iz dne 3. 4. letošnjega leta. Uvodoma lahko ugotovim, da si je prvopodpisani gospod Tanko nekako sposodil, bom rekla, vladno idejo, ampak vladni sklepi seveda niso intelektualno zaščiteni kot intelektualna lastnina, zato ni problem. Jaz bom predlog te novele podprla. Vseeno pa glede tega, da se predlaga, da bi Gurs ne vsakih pet let preveril skladnost kalkulacij, ampak vsake tri leta, opozarjam oziroma pričakujem odgovor pristojnih institucij, ali morebiti pri tem predlogu ne bo šlo za finančne posledice, saj se mi zdi, da bi bili s tem višji administrativni stroški in tudi dodatna obremenitev Gursa ali še katere druge institucije. Tukaj pričakujem eno pojasnilo oziroma odziv strokovnih služb.

Drugače pa je predlog, da se nove kalkulacije oziroma nova uvedba te metodologije zamrzne, praktično logična. Jaz sama ta zakon razumem kot roman, ki ima zaenkrat štiri poglavja oziroma četrto nadaljevanje nadaljevanke, epiloga pa ni na vidiku. In zato je mogoče prav, ker smo le v letu 2014, da malo to kronologijo ponovimo. Ta zakon je bil sprejet leta 2011 in po novi metodologiji bi se moral začeti obravnavati oziroma izračunavati katastrski dohodek leta 2012. Takrat smo pod takratno Janševo vlado zadeve spet predstavili za eno leto, ker smo ugotovili, da pristojne institucije niso naredile praktično nič. Potem je prišlo leto 2013 in smo na mizi imeli novo metodologijo izračuna in smo ugotovili, da ta zadeva ni dobro narejena. Bilo je tudi veliko polemik tako strokovne kot politične javnosti, imeli smo izredne seje pristojnega odbora in smo, kaj pa drugega, ustanovili delovno skupino. In ta delovna skupina je sedaj v letu 2014 ugotovila, da je mogoče s to metodologijo res kaj narobe. Vlada oziroma tudi opozicija sta se odločili, da bo mogoče treba spet zadeve za kakšno leto ali dve prestaviti. Jaz na tem mestu opozarjam na eno operativno nesposobnost ali naših državnih institucij ali pa tudi politike. Mislim, da je Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka tudi lepo ogledalo reformnih nesposobnosti naše države. Če nam kakšna rešitev, ki je mogoče tudi za kakšen del javnosti neprijetna; ali če si je treba naliti čistega vina, jo radi prestavljamo; ali pa predlogi, ki pridejo v zakonodajni postopek, je končni izdelek – preveliki kompromisi in preveč izjem. To nam je ne nazadnje v enem delu povedalo tudi Ustavno sodišče v primeru nepremičninskega davka. In sedaj vam bom povedala anekdoto v zvezi s tem. Poglejte, ko je prišla ven lestvica katastrskega dohodka, smo mi ustanovili delovno skupino. Iz poročila Vlade lahko sedaj tudi vidimo, da je ugotovila, da je lahko problematična kakovost nekaterih vhodnih podatkov, da je mogoče izračun na splošno ustrezen, ampak da je model prezahteven, prezakompliciran in da je mogoče čas, da se sedaj razmisli tudi o kakšnem drugem modelu. Jaz sem takrat, ko je lanskega poletja ta lestvica prišla ven, hotela na praktičnem primeru preizkusiti, ali je zadeva poštena ali ni. Na kavo sem povabila svojega soseda, zasavskega hribovskega kmeta, ki ima srednjo ali malo večjo kmetijo, pa sem rekla, če mi lahko prinese svoje podatke, pa bova skupaj naredila izračun, koliko je plačeval prej, pa koliko bo po novem. Ja, res, plačeval bi po novem modelu kar nekaj več. Ampak zanimivo je bilo to, da je ta moj sosed, ki nima magisterija ali kakšnih inženirskih znanj, tako kot jih imajo strokovnjaki v raznih delovnih skupinah, zadevo samo na hitro preletel in mi je rekel naslednje: "Draga Katarina, povej v Ljubljani, da na zasavskih hribovih ne moreš pridelati več kot na prekmurskih, pa tudi, če se piše Židan".

Hotela sem samo povedati, da bi bilo potrebno malo več zdrave kmečke pameti ali hitrejših, malo bolj pogumnih korakov v naših državnih institucijah, v okviru delovnih skupin in tudi v politiki, pa ne bi uveljavitev katastrskega dohodka praktično prelagali v peto, šesto leto. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Naslednji razpravljavec bo gospod Ljubo ... Postopkovno? Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik.

Jaz razumem, da vi vodite sejo, vendar kljub temu bi najbrž morali intervenirati pri takšnih navedbah, da sem si kot prvopodpisani sposodil vladno idejo. Nič si nismo sposodili v temu primeru, ampak smo naredili logičen korak, ker do 20. septembra lanskega leta, torej že pred pol leta bi morali dobiti na mizo Gursove podatke. In ni druge izbire – ker vladna koalicija ne stori nič, tudi tisti, ki najbolj logično razmišljajo –, da smo storili ta korak, kot smo ga storili, da smo vložili zakon, s katerim predlagamo in podaljšujemo rok za vpeljavo nove obdavčitve po KD. Če kritizerji tega predloga ne veste, da bi v primeru, da se to ne stori, obdavčitev poskočila za približno šestkrat, potem je nekaj hudo narobe. In mislim, da je nedostojno, da kdorkoli, ki bo razpravjal pri tej točki dnevnega reda, kogarkoli česarkoli obdolži. Vladnega predloga ni, nismo sestavni del koalicijskih pogajanj, predlagali smo zakonsko rešitev, ki je očitno sprejemljiva. In ne dovolim, da si kdorkoli dovoli takšne diskreditacije zakonskih predlogov, ki smo jih vložili. To je podobno, kot se je zgodilo takrat, ko smo vložili Zakon o kmetijskih zemljiščih, ko smo opravljali kvorum glede komasacije. Takrat je tudi bila cela vrsta nekih obtožb.

In jaz bi prosil, da se kolegica, ki je pred menoj razpravljala in rekla te za moje pojme žaljive besede, tudi ustrezno upraviči. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Glede vašega postopkovnega predloga mislim, da je treba vendarle ugotoviti, da imate kot predlagatelj še čas in lahko vedno tudi odreagirate na trditve koga iz vrst poslank in poslancev. Kot predsedujoči pa tudi zelo težko ocenjujem, ali si je nekdo nekaj sposodil, ali si ni. Vem pa, da o zgodovini sprememb tega zakona smo se v Državnem zboru že velikokrat pogovarjali, tako na iniciativo poslancev kot na iniciativo Vlade. Če sem prav razumel, želi zdaj besedo predlagatelj? Gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala za besedo.

Jaz bi kolegico tudi popravil, nima pravih informacij, kar se tiče ideje tega zakona. Ko smo obravnavali na Odboru za kmetijstvo in

okolje poročilo kmetijstva za leto 2012, je državna sekretarka omenila, kar je bilo napisano tudi notri, da je predviden katastrski dohodek za leto 2014 okrog 120 milijonov. Takrat sem sam povprašal, kako 120 milijonov, ker bi bil glede na zakon, če ne bi bilo v 2013 te spremembe zakona, izračunan katastrski dohodek na osnovi kalkulacij iz osnovnega zakona okrog 300 milijonov. Smo v Slovenski demokratični stranki izračunali, tako kot kolegica pri sosedu, tudi mi, za povprečno kmetijo 12 hektarjev in neko povprečno delavsko plačo lastnika take kmetije, da je po starem izračunu KD moral doplačati dohodnine okrog 600 evrov. Po novih kalkulacijah, ki jih je prinašal ta zakon, pa bi ta kmet moral doplačati 2 tisoč 300 evrov. To se pravi, da bi moral kar dve do tri plače dati na koncu leta dohodnine, plačati dohodnino, ker ima toliko zemlje. Seveda nobena kmetija ne da toliko čistega dohodka. In zato sem takrat povprašal tudi državno sekretarko, da mora priti tudi za 2014 podoben zakon ven kot za 2013, ker drugače bo lahko katastrofa za kmete v 2015, ko se bo dohodnina izračunavala. In dobil sem odgovor: "Ja, kaj pa, če tega zakona ne bo?" Med tem časom so bile kalkulacijske osnove res spremenjene, ampak te kalkulacijske osnove še vedno, ker imamo napisano, so 113,7 milijonov, kar je bistveno več, kar je bilo zaračunano po starem, kjer je bilo 63 milijonov, ali pa 47,8 milijonov v letu 2013. Zakaj toliko manj v 2013? Zato, ker se je izračun katastrskega dohodka za tiste kulture, ki je bil povečan, lahko povečal samo za 10 %. Se pravi, če bi bilo za vse povečanje 10 %, bi bilo na 63 milijonov 10 % več, je prišlo pa 47,8 milijonov. Zakaj? Ker je bil katastrski dohodek znižan za njih. Toliko manj plačujejo tisti kmetije, ki imajo več njihovih površin, nastal je v Prekmurju tudi nek problem glede zavarovanja kmetov, ker jim je padel toliko KD, ki je tudi neka osnova za to. Zato je bilo samo 47,8 milijonov. In takrat sem in v stranki razmišljal o tem, da je treba nekaj narediti, ker v primeru, da se nič ne naredi, bo KD v naslednjem letu zelo bremenil vse lastnike kmetijskih zemljišč. In enostavno smo potem predlagali to, da se pač podaljša še za leto 2014 in 2015, ker do takrat je pač potrebno te osnove bistveno spremeniti. Prvi izračun je kazal 300 milijonov; naslednji izračun, ki ga je Komisija naredila, je pokazal minus 60 milijonov, kar je po mojem glede na to, da imamo dve tretjini kmetijskih zemljišč z omejenimi dejavniki kmetovanja, tudi najbolj pravičen. Ker ta seveda nikomur ni ustrežal, je potem novi izračun bil narejen, ki je pokazal okrog 150 milijonov. In verjetno je tale izračun bil tisti četrti, ki je bil potem uraden, ki kaže 113 milijonov, ki je še vedno bistveno več, kot je bilo izračunanega v letu 2013. Jaz se strinjam z državno sekretarko in pozdravljamo, da se enostavno zamrzne za 2014 in 2015, da se ne ukvarjamo s temi izračuni. Ampak se enostavno, dokler se nova metodologija ne vzpostavi, to zamrzne in da nima administracija dela s temi izračuni.

Kolegica, ni bil to razlog, da smo ukradli idejo vlade, ampak naša skrb, da se ne bo nič naredilo in da bo to zelo prizadelo kmete v letu 2015.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Mag. Katarina Hočevnar ima repliko, izvolite.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo.

Poglejte, zelo sem pazila, da sem uporabila besedo "sposodili" in ne "ukradli", pa me je gospod Lah prehitel. To se pravi, tako bi najbrž vi uporabili ta termin, če bi bilo obratno, da bi bila vladna stran, pa bi to naredila opozicija. Ampak jaz sem želela samo povedati, da je tudi Vlada na ta problem mislila oziroma je z njim seznanjena. S sklepom Vlade z dne 3. 4. letošnjega leta je Vlada Ministrstvu za finance naložila pripravo novele zakona na način, da se ta zakon oziroma prehodno obdobje podaljša. In če ne bi opozicija prišla s tem predlogom, bi pač Ministrstvo za finance – se je te naloge najbrž že lotilo, če ima vladni sklep, da mora to nalogo opraviti. In sem želela samo povedati, da ni važno, kdo vloži; važne so rešitve.

Zato bom predlog novele ne glede na to, da prihaja s strani opozicije, seveda podprla. Upam, da ga bomo v tem zakonodajnem postopku še kaj dopolnili, oklestili, ali pa še kakšno boljše rešitev našli; se pa vsi zavedamo, da mora biti sprejet do 30. 6. 2014, pa ne glede na to, kdo ga predlaga. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Besedo pa dajem gospodu Ljubu Žnidarju, pripravi pa se mag. Ivan Vogrin. Izvolite, gospod Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi!

Cilj zakona o katastrskem dohodku, ki ga je predlagala Poslanska skupina Slovenske demokratične stranke, ima izjemen finančni učinek. Ta učinek se vidi v razliki obremenitve kmetijskega zemljišča, obremenitve slovenskih kmetij in obremenitve kmetijskega gospodarstva kot panoge v tej dejavnosti. Razlika je med predvideno obremenitvijo 113,7 milijonov in 48 milijoni, kakor naj bi bila po tem predlaganem zakonu. Osnova je, da se v tem zakonu predlaga, da se višina katastrskega dohodka za leti 2014 in 2015 omejuje na višino katastrskega dohodka, kot je bila odmerjena v letu 2013. Dejansko je s tem zakonom v bistvu načelo sorazmernosti med prihodki, kolikor jih je moč ustvariti na določenem zemljišču, in za kakšno višino je sorazmerno smiselno obdavčiti ta dohodek. To je zelo pomembno. Pomembno je, ali lahko na osnovi obdavčitve kmet v prihodnosti preživi, ima za to pogoje, je sorazmerno tem prihodkom, ki jih lahko ustvari na tem kmetijskem zemljišču, tudi sorazmerno obdavčen. To je bistvo zakona o KD. Ampak glede na prejšnje razprave bi jaz rekel, da so

dejanja tista, ki štejejo, ne pa besede. Vemo, kakšni so bili roki, kateri roki so bili, da bi že Gurs moral dati podatke do 20. septembra preteklega leta, pa temu ni bilo tako.

Ta naš predlog je konkreten, ki mora priti po hitrem postopku v veljavo. Seveda bo tudi Vlada tem potrebam v tem segmentu sledila, tako da verjamem, da na osnovi dobrega, strokovnega in sorazmernega obremenjevanja slovenskega kmetijstva bo razumela tudi vlada. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Besedo bi lahko dobil mag. Ivan Vogrin, vendar ga ta hip ni v dvorani. Naslednji bi lahko dobil besedo gospod Matevž Frangež, ga ravno tako ni v dvorani. Potem mag. Jana Jenko. (Je ni.) Gospod Jožef Horvat, izvolite, imate besedo. Pripravi pa se gospod Marko Pavlišič.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovana gospa državna sekretarka! Kot smo napovedali v našem stališču Poslanske skupine Nove Slovenije, bomo seveda mi to novelo zakona podprli. Nov sistem izračuna katastrskega dohodka je sicer znan že od februarja 2011, ko je bil sprejet nov zakon o določitvi katastrskega dohodka. Ampak večkrat pravim, da mene zanimajo zadeve, kako deluje; zanima me, kako zakon deluje, prav tako tudi tiste, ki so zavezanci za katastrski dohodek. Dokler ni eksaktnih računov, dokler kmetje niso dobili in ne dobijo eksaktnih izračunov katastrskega dohodka, do takrat pravzaprav ne vedo, kaj je novi zakon prinesel. Takrat smo recimo, se spomnim, delali primerjavo za katastrski dohodek, konkretno v Prekmurju – v Lendavskih goricah ali pa če hočete v Prekmurskih goricah – in ugotavljali, da se je z novim zakonom iz februarja 2011 katastrski dohodek za vinograde povečal za faktor 5, to je 500 procentov. Seveda, ko je ta informacija prišla do kmetov, so se kmetje odločili in začeli sekati vinograde. Ne govorim na pamet, lahko pogledate, konkretno v Lendavske gorice. Včasih – ne vem, če še vedno – največji kompleks strnjениh vinogradov v Sloveniji je štel okoli 620 hektarjev, danes moramo reči minus okoli 150 hektarjev. Res je, želim biti pošten, ne samo zaradi novega zakona iz februarja 2011, ampak tudi tukaj se lahko najdejo razlogi. Pred nami je in predvsem pred vlado je naloga, da bo najbrž potrebno, če želimo resnično delati na prehranski samooskrbi, kar minister Židan velikokrat rad ponavlja, potem moramo takšno okolje gotovo tudi vzpostaviti v tej državi. In okolje je tudi davčno okolje. In najbrž bomo morali razmisliti, ali je v bodoče, glede na to, da kar podaljšujemo obstoječi katastrski dohodek, da bomo morali v prihodnje razmisliti, kaj dejansko narediti z izračunom katastrskega dohodka, s takšno metodologijo, ki bo stimulatívna. Mi se danes v Sloveniji soočamo tudi s tem, da si mlade generacije enostavno ne upajo prevzeti kmetije. Jaz ne vem, zakaj je tako

zanimivo kmetovati v Švici, v Avstriji, pri nas pa seveda ob spremembah, ki vplivajo na kmetijsko okolje, na kmetijsko proizvodnjo – in te spremembe imajo res visoko frekvenco, saj še mi poslanci pravzaprav ne moremo slediti, koliko je zakonskih sprememb, ki tangirajo kmete oziroma kmetijsko proizvodnjo. In ko se te spremembe tako hitro dogajajo, se seveda ustvari – in to je res – se ustvari neko nestabilno okolje, ko se mlade generacije težko odločajo, ali prevzeti kmetijo in dejansko nadaljevati pravzaprav po strategiji kmetijstva, ki jo je nekoč, že davnega leta zapisal prvi minister za kmetijstvo v svobodni Sloveniji dr. Jože Osterc. Mislim, da je še danes, za današnji čas ta njegova strategija razvoja kmetijstva aktualna. Sam sem si to knjižico našel v knjižnici Državnega zbora in naredil fotokopije in je v moji lastni knjižnici zelo dragoceni dokument, ker pač podpiram njegovo stališče – to so družinske kmetije. Mislim, da pri nas v Sloveniji glede na zgodovino, glede na povojno obdobje vemo, kakšen odnos je bil do kmetijstva. Mislim, da imajo prav družinske kmetije neko perspektivo in da bi na tem morali graditi in da bi moral tudi zakonodajalec ustvarjati atraktivno okolje za kmetijsko proizvodnjo, za proizvodnjo hrane. Kmetijska dejavnost po mojem gledanju, po mojem razmišljanju ni zgolj neka gospodarska dejavnost, je nekaj več. Kmetijstvo dejansko skrbi tudi za našo, bi rekel, kulturno krajino. In mislim, da bi morali biti do tega pozorni, če govorimo, da imamo lepo, zeleno, urejeno naravo v naši državi. Najbrž ta ne nastane kar sama od sebe, da je naravo potrebno vzdrževati, negovati. Tukaj imajo prav slovenski kmetje izjemno pomembno poslanstvo in jih je na nek način treba, ne bom rekel nagraditi, ampak stimulirati.

Na področju katastrskega dohodka – in s tem zaključujem svoje razmišljanje – bo potrebno narediti še dokaj zahtevno domačo nalogo, sicer se bomo soočali vedno samo s tem, da bomo uveljavitev zakona, ki določa katastrski dohodek, iz februarja 2011 zgolj samo predstavljali. To, da ga predstavljamo, pa pravzaprav pomeni, da so rešitve slabe. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo ima gospod Marko Pavlišič, pripravi pa se gospod Jakob Presečnik. Izvolite, gospod Pavlišič. Predlagatelj, želite pred gospodom Pavlišičem besedo? Gospod Zvonko Lah, kot predlagatelj, izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Jaz sem šel gor po moja poslanska vprašanja, pa bi nekaj še dodal na tisto vprašanje. Namreč, 27. 1. sem postavil naslednje ustno poslansko vprašanje ministru Čuferju: "Zanima me, kako se bo obračunal katastrski dohodek v letu 2014?" 27. 1. In v odgovoru, da ne bom bral kompletno, kaj mi je

odgovarjal, je bil zadnji odgovor gospoda ministra, ko sem ga opozoril, da mora do 20. junija letošnjega leta biti sprejet zakon za obračun za letošnje leto, je gospod minister odgovoril: "Jaz bi se zahvalil za opozorilo, bomo preverili, če so naše številke točne." Kdo si je od koga sposodil? Jaz sem opozoril ministra, da je potrebno to storiti, in minister se je zahvalil za opozorilo. Nato je 3. 4. Vlada sprejela sklep, da se nekaj naredi na tem, da ta stvar ne ostane.

Sicer pa, nismo si izposodili, ker če si sposodiš, moraš tudi vrniti. Če pa ukradeš, pa nič ne vračaš. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marko Pavlišič.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo in hvala, gospod Lah, da ste to omenili.

Tudi gospod minister se vam je že zahvalil za to, tako da mislim, da ste dobro opravili svoje delo. In strinjam se tudi z razglabljanjem, ali je šlo za izposoj, ali je šlo za krajo. Odvisno je pač od tega, ali misli gospod Tanko to vrniti nazaj, ali pa ne. Ampak to se vidva zmenita kar med seboj v poslanski skupini.

Naj ponovim to kronologijo, ki jo je kolegica Katarina že omenila. Leta 2011 smo sprejeli zakon, leta 2012 bi se moral začeti izvajati, pa se ni. Leta 2013 je prišlo do nove metodologije, leta 2014 pa smo ugotovili, da je nekaj narobe. In zdaj logično vprašanje, ki si ga tukaj zastavljajo slovenski državljani, je, koliko vlad potrebujemo, da ne naredimo nič. Odgovor na tem primeru jasno kaže, da vsaj tri vlade. Tu je treba nekaj narediti in upam, da bomo v kratkem naredili nekaj naprej, ker tako dolgo več ne bo šlo. Kot sem že večkrat omenil v debatah, ki smo jih imeli glede davčne zakonodaje, bom še enkrat poudaril. Cilj vsake davčne zakonodaje bi moral biti, da ljudje plačujejo davke z veseljem. To bi moral biti naš cilj. In ljudje bodo plačevali davke z veseljem takrat, ko bo davčna obremenitev poštena in ko bodo prepričani, da je tako zbran denar pošteno in učinkovito porabljen. Tako enostavno je to. V tem primeru očitno temu ni tako, zato je treba to spremenjati.

Se pa tu pojavlja vprašanje, na katerega bi želel dobiti odgovor od predstavnikov ministrstva. Namreč, kolikor vem, se dohodek iz kmetijstva lahko plačuje na dva načina; bodisi kot katastrski dohodek, obdavčitev katastrskega dohodka pavšalno po nekih lestvicah, ki so bile danes tudi že omenjene; bodisi na osnovi računovodskih izkazov, če se kmetovalec tako odloči. Pa me tu zanima, ali obstaja kakšna analiza in kakšna ocena, koliko je odstopanj pri teh, ki se odločijo za to, da bodo tako kmetovali kot računovodili in na osnovi tega potem plačevali davek, koliko bi le-ti plačevali, če se ne bi odločili za računovodenje, če bi se odločili samo za kmetovanje in bi plačevali na osnovi katastrskega dohodka in po teh lestvicah. Ker to nam potem nekako jasno kaže na to, ali gre za

pošten sistem, ali gre za približno primerno oziroma enako obdavčitev bodisi na en način bodisi na drug način. To je moje vprašanje. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Jakob Presečnik, pripravi naj se gospa Alenka Jeraj.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Gospa državna sekretarka s sodelavko, kolegice in kolegi!

Ja, ta zakon o katastrskem dohodku ima že kar dolgo brado, kot ugotavljamo, spremenjen je bil leta 2011, nato popravljen, ker se je pač ugotovilo, da se ga ne da spraviti v življenje. V lanskem letu smo, mislim, da spomladi, v spomladanskih mesecih, v naši poslanski skupini smo zahtevali nujno sejo Odbora za kmetijstvo in Odbora za finance, kjer smo takrat pripravili tisti sklep, ki je bil potem uveljavljen – o največ 10 % zvišanju KD v primeru, če je to zvišanje večje; v nasprotnem primeru tisto, ki je po neki metodologiji, kar je bilo takrat izračunano. Seveda bi pričakoval, dokler ni neke preverjene metodologije, da bo šel ta postopek naprej. Zato pozdravljam ta zakon. Upam, da tudi če tega ne bi bilo, bi vlada verjetno prišla s podobno rešitvijo. Jaz vedno mislim na dobro, še nikoli, odkar sem v tej hiši, nisem kritiziral za nazaj in iskal razlogov za nazaj, ampak zadevo je treba vedno reševati. Tudi predvčerajšnjim smo dolgo sejali na temo kohezije pri komunalnih vodih, pri vodovodih in tako naprej v različnih občinah, kjer so bile tudi želje, da bi ugotavljali, kdaj nazaj so bile kakšne napake storjene pri občinah, pri vladah in tako naprej. Želja in cilj odbora, katerega nujno sejo smo zahtevali, sta bila, da najdemo rešitev za naprej. Mislim, da je to prava metoda. Glede tega KD, okrog kmetijstva, to je dejstvo, se je v zadnjem obdobju nad njega spravilo kar nekaj oblakov. Od tega predvidenega davka na nepremičnine, katerega usodo poznamo, pa tega KD, ki je najbolj udaril lansko pomlad, se mi zdi, zdaj že malo mešam te letnice, ampak lansko pomlad, kot je prej že bilo rečeno, ko so bili kar 10-kratniki povečave v metodologiji, ki očitno ni prava. Grožnja po bistveno večjih prispevkih za zdravstveno zavarovanje, podražitev – so mi zadnjič razlagali – zavarovanja za dopolnilne dejavnosti na kmetijah; torej vse te zadeve spravljajo v negotovost mnoge kmete oziroma tiste, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. In kar je prej kolega Horvat lepo rekel, spravljajo v dvom predvsem bodoče mlade prevzemnike kmetije; ali se splah, ali se ne splah. Ko prebiram tudi mnenje Vlade – smo ga v teh dneh tudi dobili –, se mi zdi, da bomo tudi z delovnimi skupinami, ki so bile prej že parkrat malo omenjene in pokritizirane, se mi zdi, da bi se morali dejansko nasloniti na nek način obdavčevanja in vsega v širšem pomenu besede, na nekatere rešitve v nekaterih državah, kot je

na primer Avstrija. Mi smo na tej seji odbora poskušali prikazati tudi rešitve na nekem avstrijskem modelu. Jaz mislim, da imajo te države, ki so podobne našim, zadeve sorazmerno dobro rešene. Jaz ne rečem, da se da kar prekopirati, ker so različni dejavniki, ki tudi vplivajo na celo zadevo, ampak mnoge rešitve se pa dajo prilagoditi našim. V tem primeru gre seveda za to, ali se jemlje neka pavšalna ocena tudi pri obdavčevanju – nek pavšal. Jaz zagovarjam tudi v polanski skupini, pa tudi en zakon smo v zvezi s tem vložili za podjetnike, da se v čim večji meri obdavčitev izvede pavšalno. Na ta način je bistveno manjša obremenitev z raznoraznimi drugimi stroški, kot so stroški vodenja knjigovodstva konkretno v tem primeru. Ali gre tudi na kmetije za pavšal, za odločitev ali za vodenje knjigovodstva, to morajo lastniki kmetij oziroma kmetijskih zemljišč pravočasno vedeti. Smo pa pri tej problematiki v težavah predvsem zaradi izredno velikega problema vhodnih podatkov. Podobno kot se je pokazalo v Zakonu o davku na nepremičnine, ker so zagotovo največji problem vhodni podatki in tudi neurejeni podatki, ki jih imamo kot lastniki nepremičnin. Tudi kot lastniki zagotovo nosimo del krivde za to, da ti vhodni podatki niso mnogokrat pravi. Ampak v tem primeru so zagotovo vhodni podatki tisti, zaradi katerih je model dobesedno pregorel oziroma ni bil več uporaben. Zaradi tega je glavna naloga vseh inštitucij države, da se najprej te zadeve uredijo, in zaradi tega pozdravljam to, da se enako, kot smo naredili v lanskem letu, da to podaljšamo naprej. Mislim, da Vlada – na hitro sem prebral – predlaga celo še za eno leto več podaljšanje. O tem bo več govora zagotovo v drugi obravnavi. Zato bom, kot smo napovedali v mnenju poslanske skupine, tudi jaz predlog tega zakona v prvi obravnavi podprl. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Besedo ima predstavnica Vlade mag. Mateja Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Par odzivov oziroma odgovorov na vprašanja, ki so bila zastavljena do zdaj. Najprej, kar se tiče samega vladnega postopka. Glede na dogajanje v lanskem letu, sem že v svojem uvodnem nastopu opozorila oziroma povedala, da je Vlada ustanovila posebno strokovno delovno skupino, ki naj bi predlagala, kako ukrepati naprej. Ministrstvo za finance je kot pristojen koordinator za Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka to poročilo prejelo v začetku marca in na podlagi tega poročila je bilo šele mogoče dogovoriti oziroma skleniti smeri, v katere bi predlog zakona spreminjali. Vmes smo opravili tudi še pogovor z zainteresirano javnostjo. Zaradi tega je bil predlog zakona praktično pripravljen istočasno, ko smo dobili predlog sklica te seje Državnega zbora z uvrščenim poslanskim zakonom nanj, in se nato

odločili, da predlog zakona umaknemo iz nadaljnje procedure in da se priključimo temu zakonodajnemu postopku; tudi zaradi tega, ker se zavedamo, da mora biti zakonodajna zadeva urejena do 30. 6., če želimo doseči nameravane učinke. Kar se tiče samega katastrskega dohodka, še enkrat poudarjam, da je potrebno natančno ločiti med načinom ugotavljanja katastrskega dohodka in obdavčitvijo osnovne kmetijske ter osnovne gozdarske dejavnosti. Ugotavljanje katastrskega dohodka pomeni način ugotavljanja dohodka ali pa potencialnega dohodka, ki je po eni strani lahko osnova za izračun davkov, prispevkov; hkrati pa tudi osnova za pridobitev različnih pravic, kot so na primer socialni transferji. Podatki kažejo, da je bilo v letu 2012 v Sloveniji 84 % vseh kmečkih gospodinjstev, ki so dosegli katastrski dohodek pod 200 evrov in za to sploh niso plačali nobenih dajatev na ta katastrski dohodek. Ta delež je enak tudi za leto 2013 in tudi za naprej ne pričakujemo neke bistvene spremembe.

Če je način ugotavljanja katastrskega dohodka določen kot način neke pavšalne ureditve, je upoštevano pri tem: potencialni prihodek, ki ga je z določeno kulturo na določenem območju mogoče doseči, in povprečni stroški, ki so potrebni za to, da se na tej zemlji nekaj pridelava, oziroma v gozdu, da se dobi določen prihodek. Drugi metodi ugotavljanja davčne osnove, od katere se odmerja dohodnina, sta poleg katastrskega dohodka še dve. Ena je, da se dejansko ugotavljajo dejanski prihodki, odhodki pa so ocenjeni pavšalno, in sicer zaradi posebnosti so bili ves čas priznani višji pavšalni odhodki pri kmetijstvu kot pri drugih dejavnostih. Od lanskega leta temu ni več tako, kot rečeno, 70 % prihodkov se prizna kot stroške oziroma kot davčno priznane odhodke. Tretji način ugotavljanja pa je polno vodenje knjigovodstva, se pravi ugotavljanje dejanskih prihodkov in tudi ugotavljanje dejanskih stroškov. Ker je obvezno knjigovodenje določeno šele z letošnjim letom, primerjave, za kakršne je zaprosil poslanec Pavličič, v temu trenutku ni mogoče dati. V preteklosti so se sicer posamezne kmetije že odločale za vodenje knjig; predvsem tiste kmetije, ki so se odločale tudi za to, da so se prostovoljno prijavile v sistem davka na dodano vrednost in na ta način uveljavljale tako na eni strani odbitek vstopnega DDV kot tudi večje stroške kakšnih investicij, ki so jih na svojem območju oziroma na svojem zemljišču želele opraviti. Zaradi tega so se za knjigovodenje odločali predvsem tisti kmetje, ki so videli v tem korist napram ugotavljanju davčne osnove s katastrskih dohodkom. Rada pa bi ob tej razpravi in poudarjanju pomena katastrskega dohodka kot pavšalne ocene dohodka opozorila tudi na sodbo Ustavnega sodišča, ki je bila sprejeta v povezavi s pripisovanjem subvencij, kmetijskih subvencij katastrskemu dohodku za določanje davčne osnove, kjer je Ustavno sodišče ugotovilo, da pavšalno pripisovanje

subvencij ni primerna metoda, če imamo na razpolago podatke o dejanskih prihodkih, ki jih posamezen zavezanec doseže. Zaradi tega je treba biti tudi previden, ko govorimo o ugotavljanju davčne osnove s pavšaliranjem s pomočjo katastrskega dohodka, in je treba zelo natančno premisliti, kje je treba postaviti mejo.

Še par besed o sami metodologiji. Metodologija je bila razvita v letih 2008, 2009, 2010. Ne znotraj Ministrstva za kmetijstvo in Ministrstva za finance, ampak v sodelovanju oziroma pod vodstvom Biotehniške fakultete in ob sodelovanju celotne zainteresirane javnosti. In metodologija, ki je bila pripravljena za zakon, ki je bil uveljavljen v letu 2011 in naj bi začel veljati potem v letu 2012 in kasneje v letu 2013, je bila na tej ravni usklajena. Vendar pa glede na to, kar sem omenila že uvodoma, ker je stara metodologija tako zastarela in je pomenila velika odstopanja od realnega stanja, bo vsak poseg v metodologijo – kakršenkoli že bo, tudi v prihodnje, če se bo karkoli na metodologiji spreminjalo – pomenil povečanje ocenjenega potencialnega tržnega dohodka za posamezna zemljišča in zmanjšanje za druga zemljišča. Vendar s tem se moramo soočiti, če želimo anomalije, ki jih je vseboval stari sistem, odpraviti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Predlagatelj gospod Zvonko Lah, izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Ker se je ta komisija sestala že, mislim da, šestkrat, sedemkrat in ni še kakšnih rezultatov, bi jaz še povedal stališče naše stranke glede metodologije. Če pogledamo primere v Nemčiji in Avstriji; v Nemčiji metodologije niso spreminjali že od leta 1964 in je ta metodologija na podlagi ocenjenega povprečnega možnega donosa zemljišč. Zato se v naši stranki tudi zavzemamo, da se izračuna povprečen možen donos posameznih zemljišč, ne pa, da je katastrski dohodek odvisen od posameznih kultur. Ker če se menjajo kulture, se potem menja tudi donos in so potrebni izračuni. V Avstriji je tudi osnova proizvodna sposobnost zemljišč; za davek na nepremičnino pa je osnova vrednost kmetijskega gospodarstva. Ta enotna vrednost kmetijskega gospodarstva pa se izračuna na osnovi proizvodne sposobnosti zemljišč. Tudi tukaj je proizvodna sposobnost zemljišč. Mislim, da je to najbolj pravilno, in predlagamo, da se v tej smeri tudi uredi pri nas, da ne bo treba toliko administrativnih zadev in birokracije na tem področju. Vsaj pri nas ugotavljamo, da je ta KD, ki je bil izračunan za prejšnje leto – 47,8 milijonov, tako majhen vpliv na izračun dohodnine, da je vprašanje, če ne porabimo več stroškov, da vse to skupaj obračunamo, kolikor pa se potem na ta račun pobere dohodnine; koliko rabimo strokovnjakov in dela s temi izračuni. Zato bi bilo prav, da se

vzame neko proizvodno sposobnost zemljišč, ker to se pa ne menja. Imamo bonitetne razrede, to se določi in potem je to neka stalnica. Če pa se dohodek zaradi novih tehnologij in novega načina kmetovanja bistveno poveča, se pa to samo korigira vsakih toliko let. Tako smo znani pri nas, da še bolj zakompliciramo, kot je potrebno, da smo bolj papeški do papeža. Zakaj se ne bi zgledovali po sosednjih državah, nam primerljivih, kar se tiče kmetijstva; oziroma smo mi še dosti na slabšem. Od teh dveh tretjin kmetijskih zemljišč, ki nikakor ne morejo biti konkurenčne tujim državam, ker so omejeni dejavniki kmetovanja in je realen KD prej negativen kot pozitiven, se mi ukvarjamo z nekimi izračuni, ki toliko in toliko stanejo. Od tiste ene tretjine, kjer pa naj bi bil, po mojem, KD pozitiven in od tega naj bi lastniki nek davek oziroma dohodnino plačevali, pa je spet vprašanje, koliko dà, če smo čisto realni. In potem se sprašujemo, zakaj imamo tako samooskrbo, zakaj se kmetijska zemljišča zaraščajo, zakaj število kmetij pada. Na naših kmetijskih zemljiščih ni možno v nedogled povečevati kmetije, ker enostavno kmetijska zemljišča in način kmetovanja ne omogoča. V tujini so lahko na ravnini ali ponekod pri nas na Gorenjskem, v Prekmurju kmetije velike več 100 hektarjev. Na večini površine Slovenije pa to ni možno. Temu primerno imamo tudi samooskrbo. Jaz sem večkrat vprašal kmetijskega ministra in tiste, ki se ukvarjajo s kmetijsko politiko, kaj in kdaj bomo storili, da bomo obrnili trend zaraščanja kmetijskih zemljišč, in kakšne ukrepe bomo sprejeli. Poskusi, ki so bili do sedaj, davek na nepremičnino, na kmetijska zemljišča, na kmetijske objekte in še toliko povečan KD – posledica tega bo samo še večje opuščanje kmetijskih zemljišč. Pokojni Franc Zagožen je prišel na odbor, že zelo bolan, in povedal, da je sinu predal kmetijo, ki mu jo sedaj hoče vrniti, ker ni nobenih dohodkov na kmetiji. Čeprav je katastrski dohodek stvar Ministrstva za finance, je tesno povezan z Ministrstvom za kmetijstvo. Ko sem hotel postaviti vprašanje kalkulacij, poslansko vprašanje ministru Židanu, mi je odgovoril, da to ni njihovo področje, da se moram obrniti na Ministrstvo za finance. Še v letu 2006 je ministrica za kmetijstvo sprejela te kalkulacije, Ministrstvo za kmetijstvo je sprejelo. Verjetno ne bo te kalkulacije sprejemalo Ministrstvo za obrambo ali šolstvo. In to mora biti na skrbi Ministrstva za kmetijstvo. Mi oziroma Vlada pa hoče sedaj čim več pobrati od ubogih kmetov na račun kmetijskih zemljišč, saj bodo že nekako preživeli. Bodo pa kakšno vrsto več krompirja posadili. Ne gre to v nedogled. Jaz sem postavil tudi vprašanje, ki se že pojavlja, kaj če ob smrti nekega lastnika kmetijskega zemljišča, ki je preveč obremenjeno z davki in ne bo dalo toliko dohodka, ne bo nihče podpisal, da prevzame to na zapuščinski. Čigavo bo potem to lastništvo? Imamo v Beli krajini občino, ki je največji kmet, ker je po zapuščinski dobilo nazaj kmetijsko zemljišče na račun plačevanja

oskrbnine v domu starejših. Tudi sam sem kot župan bil večkrat na zapuščinskih razpravah, kjer ima občina prednostno pravico do tega premoženja. Saj je najlažje to narediti. Če ti zemljišče nič ne da, ne da dohodka, imaš z njim več stroškov kot pa dobička, lepo daš občini in greš v dom. Na koncu naj občina dobi to zemljišče in naj gospodari z njim. Imamo veliko teh zemljišč. Nima smisla preveč obremenjevati kmetijska zemljišča, bi morali peljati neko drugo politiko. In tudi nima smisla spet preveč se obremenjevati, kako bomo tiste evre zračunali in porabili ne vem koliko denarja. Zato me veseli, da vlada podpira naš zakon, da ga še na nek način hoče poenostaviti za ta leta. Vendar opozarjam, da tudi ta metodologija naj bo poenostavljena in naj se pogleda čez mejo, kjer imajo dobro to urejeno že dolga desetletja. Praktično izhajamo iz istega bazena, zato upam, da bodo ti amandmaji v drugem branju že čim prej, v naslednjem mesecu in da se ta zakon pravočasno sprejme. Moram pa povedati, da se je določena škoda povzročila nekim kmetom, ker če so si po teh kalkulacijskih lestvicah izračunali KD, je marsikomu teh 113 milijonov, mislim ta osnova, ki toliko znese, pokazala katastrski dohodek več kot 7 tisoč 500 evrov. In je bil primoran iti v knjigovodstvo po zakonu. Sedaj, s tem zakonom pa mu bo katastrski dohodek bistveno nižji, pod to mejo in ne bi bilo potrebno. Se pravi, če bi bilo to sprejeto, ker v lanskem letu smo se pogovarjali, ko je bil ta zakon sprejet, da je potrebno sprejeti do 20. septembra še zakon za leto 2014, na odboru takrat, ko se je sprejemalo za 2013; in to ni bilo storjeno do 20. septembra, zato so kmetje imeli nepravne podatke za letošnje leto. Vendar je ta škoda bistveno manjša, kot če do tega sprejetja sploh ne bi prišlo. Ker to bi bilo pa veliko breme potem v letu 2015. Naše mnenje je tudi, da bi ta komisija in Vlada morala v letošnjem letu oziroma do naslednjega leta do meseca septembra sprejeti zakon po novi metodologiji, tako da bi lahko že 2016 veljala nova metodologija, da imate dosti časa. Časa je še do 20. septembra naslednjega leta za obračun za izračun KD za leto 2016. Tako da po našem mnenju ni potrebno, če pa mislite, da je to tako komplicirano, da rabite še več kot eno leto ali leto in pol, da se to sprejme, potem naj bo; še vedno bolje, kot pa da ni nič sprejetega. Toliko.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospa Alenka Jeraj, pripravi pa se gospod Jože Tanko.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo.

Z novelo Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki je stopila v veljavo junija 2013, se je določilo, da Gurs vsako leto pripravi predlog lestvic katastrskega dohodka in predlog pavšalne ocene dohodka na panj za naslednje leto. Tako bi se kmetom vnaprej omogočilo, da se seznanijo s svojo bodočo davčno obveznostjo in se odločijo, na kakšen način

bodo ugotavljali dohodke na svoje osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v naslednjem letu; ali na podlagi pavšalne ocene dohodka, torej katastrskega dohodka; ali na podlagi vodenja knjigovodstva in ugotavljanja dohodka z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov. Ugotavljamo, da Gurs do dneva vložitve – torej do takrat, ko smo mi zakon vložili – in tudi še do danes tega ni naredil, ni zagotovil vpogleda v podatke o katastrskem dohodku. To je sicer lahko razumljivo, ker ste Geodetsko upravo obremenili z drugimi zadevami, propadlim Zakonom o davku na nepremičnine. Že tako od kmetov marsikaj zahtevate, da spremljajo spremembo zakonodaje, jih obremenjujete z novimi davki, prevoznicami. Če bi se uveljavil davek na nepremičnine, tudi z novim davkom, ki bi bil bistveno večji, kot so plačevali doslej. Istočasno pa ugotavljamo, da praktično dnevno ugašajo kmetije, da kmetje opuščajo kmetovanje, da je čedalje manj obdelane zemlje. Ob tem nič veliko ne pomaga piar kampanja ministra, ko namenja velika sredstva za reklamiranje domače hrane, domače – torej da kupujemo domačo hrano, ker je kmalu ne bo več, kmalu ne bo več pridelovalcev. Kot je bilo že omenjeno, se zmanjšuje število kmetij, zmanjšuje se število obdelovalne zemlje, nekdanja polja se zaraščajo in podobno. In če smo v lanskem letu iz tega naslova pobrali 50 milijonov evrov, pričakujete v letošnjem letu 300 milijonov evrov od kmetov, ki, kot rečeno, se že zdaj komaj prebijajo in komaj plačujejo obveznosti, ki jih imajo. Če pustimo ob tem naravne nesreče, suše, poplave, zadnjič smo imeli ravno na to temo razpravo oziroma posvet skupine Globe, kjer smo ugotovili, da se praktično vsako leto povečujejo ta tveganja, da je več suš, da je več poplav, da je podnebje čedalje manj ugodno ali pa vse bolj problematično tudi za pridelavo hrane, torej za obdelovanje zemlje in za kmete.

Jaz bom seveda podprla našo novelo, ker bi na ta način vseeno to pomenilo razbremenitev. Vi seveda o razbremenitvah nočete slišati nič, pač pa samo dodatno obremenjujete; z vsako novo spremembo, z vsakim novim predpisom nekoga dodatno obremenjujete. Če ne sprejmemo novele tega zakona, bomo dodatno obremenili tudi kmete. Jasno je, da predvidevate zelo ugodne prilive v proračun iz teh naslovov, čeprav številke kažejo tudi mnogo drugače, torej manj prihodkov, kot jih napovedujete in kot nanje računate. Zato predlagam oziroma bi bilo smiselno, da se novelo zakona podpre, da se podpre naše rešitve in naše predloge. In če v resnici želite dobro našemu kmetijstvu, če želite, da še sploh bo kaj kmetij in sploh kaj kmetov, ki bodo obdelovali in skrbeli za to, da se bo naša samooskrba povišala – za enkrat se predvsem zmanjšuje –, potem bi morali tej noveli dati tudi svoj da.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Replika, gospod Marko Pavlišič, izvolite.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Gospa Jerajeva me ni dobro razumela, ko sem prej govoril, pa že v stališču poslanske skupine. Jasno je bilo povedano, da bo Poslanska skupina Državlanske liste vaš predlog podprla.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Jože Tanko, pripravi pa se gospa Iva Dimic. Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Značilnost našega prostora je, da se ukvarjamo s problemi zgolj parcialno. Mislim, da bi morali danes imeti na mizi strategijo na področju kmetijstva, potem krovni dokument in v tej strategiji napisane ukrepe, s katerimi bi želeli doseči določene cilje. Mi žal takega dokumenta nimamo in potem prihaja vlada s parcialnimi rešitvami in na osnovi teh parcialnih rešitev se poskuša narediti neka zgodba o tem, kako so neki ukrepi potrebni, da se določene stvari ali pa določeni cilji realizirajo. Ni se mogoče tega lotevati na tak način in mislim, da bi predvsem moral iti z današnje seje pri obravnavi tretje točke dnevnega reda apel vladi, da Ministrstvo za kmetijstvo pripravi nek pregled, kaj želi na posameznih segmentih doseči; in na osnovi tega potem predvideti korake, cilje in tudi rešitve. Mi smo se, ne da bi karkoli pomembnega storili na področju kmetijstva, zaleteli v ta segment pravzaprav dvakrat v tem kratkem času. Enkrat skozi davek na nepremičnine, kjer je vlada dodatno predvidevala obdavčitev kmetijskih zemljišč in kmetijskih nepremičnin, in drugi del s povišanjem davka na katastrski dohodek, kjer so se v določenih segmentih na splošno povečala povečanja, v določenih segmentih pa enormna povečanja obremenitev kmetijskih zemljišč oziroma posamičnih kultur.

Konkretni primer zakona o katastrskem dohodku ne zadeva samo finance in proračun, ampak zadeva v enaki ali še večji meri predvsem del segmenta kmetijstva. Mislim, da bi tukaj poleg Ministrstva za finance moral sedeti tudi minister ali Ministrstvo za kmetijstvo. Mi na nek način moramo definirati, kaj želimo s slovensko zemljo, kaj želimo dobiti iz te slovenske zemlje. Mi moramo vedeti, kakšne kmetije želimo, mi moramo vedeti, kaj lahko država na tem področju kmetijskih politik prispeva – tudi z resursi in tudi z institucijami, ki jih ima. Navsezadnje, del kmetijske proizvodnje imamo lahko zajete v blagovnih rezervah in ta segment je na nekaterih področjih izredno šibek. Če mi želimo ohraniti kmetijsko zemljo, če mi želimo ohranjati proizvodnjo ali ekonomičnost proizvoda na kmetijski zemlji, potem je treba tudi izvajati določene kmetijske operacije na tem področju. Mi nimamo ali pa imamo zelo majhno prisotnost agromelioracij, komasacij. Mi imamo zelo majhno prisotnost pomoči za tehnološko

usposobitev kmetij, recimo s področja zalivanja, vodooskrbe, določene kulture pač to zahtevajo, prinašamo pa v ta kmetijski segment izredno veliko omejitev. Celo pri najbolj banalnih primerih, kot je recimo spravilo lesa, ki je bilo do zdaj praktično zelo enostavno, uvajamo nove birokratske inštrumente, birokratske ovire, ki zahtevajo od tistih, ki bodo na primer urejali gozd, čistili gozd, sekali v gozdu, dodaten dokument, ki se mu reče prevoznica, pa tudi dodatna omejitev glede količina prevoza, enkratnega prevoza iz gozda. Mislim, da takih ovir slovensko kmetijstvo ne potrebuje. Od nekoga, ki ima recimo 30 hektarjev gozda in se s tem ukvarja redno, je nemogoče in nesmiselno pričakovati, da bo vsakič, ko bo šel v gozd in ko bo prvič pripeljal les, imel v žepu prevoznico za gozdni sortiment. V primeru, ko tega dokumenta nima, je kazen od 5 tisoč do 50 tisoč evrov, pelje pa 6 kubikov, če pelje najboljše gozde sortimente, je to 600 evrov. Kazen na spodnji meji je desetkrat višja od vrednosti tistega, kar pelje. In mi s takimi banalnimi posegi v kmetijstvo delamo kmetijstvo neperspektivno, poskušamo z omejevalnimi ukrepi in z enormnimi kaznimi onesposobiti ali odstraniti vse tiste, ki bi morda še imeli željo, da bi na tem področju kmetovali. Nekaj podobnega se dogaja recimo na področju vinarstva. Dva, tri dni nazaj sem spraševal ministra v poslanskem vprašanju, ker je kazen za to, če nekdo ne prijavi pridelka mošta, enaka vrednosti letnega pridelka. To niso kazni, ki bi bile normalne, to niso kazni, ki bi bile vzgojne – to so kazni, ki uničujejo. Zato bi bilo po moje smiselno, da Vlada pripravi neko strategijo, predvidi ukrepe, predvidi rešitve, zapiše cilje in potem gremo reševati oziroma sprejemati te posamične ukrepe. Tako pa se samo nekam zaletavamo, Vlada nekaj sprejema, sprejemamo neke odložne roke, nimamo pa celovite slike in ideje, kako bi celoten kmetijski sektor, ki je čedalje manj donosen in čedalje manj perspektiven, sploh urejali. Vsi na področju kmetijstva vidimo samo nek vir za obdavčitev in nobenega vira za to, da bi država naredila karkoli na področju izboljšanja kmetijske rabe, izboljšanja kmetijske strukture, izboljšanja kmetij, uvedbo modernih tehnologij in tako naprej. Nekaj tega je, velika večina je pa v rdečem področju, se pravi, da se zadeve pravzaprav znižujejo in proizvodnja zmanjšuje, perspektivnost pa bistveno pada.

Kmet je kot vir obdavčitve izredno primeren, zaradi narave njegovega osnovnega sredstva nima kam. Če ima zemljo, je to locirano in nima kam. Če ima kmetijski objekt, nima kam. Industrialec, gospodarstvenik se lahko premakne v ugodnejše poslovno okolje, preseli proizvodnjo in gre, odpre firmo drugje, v tujini in tako naprej, si pač zagotovi poslovanje preko zunanje firme. V kmetijstvu je to skoraj nemogoče. Kmetije so majhne, zemlja razpršena, komasacijski in ostali postopki so nestimulirani, ker se teh operacij v Sloveniji izpelje izredno malo, in težave na tem področju

se samo povečujejo. Mislim, da bi morala v primerih, ko vlada karkoli potrebuje, iskati svoje vire drugje – pri slabem gospodarjenju z državnim premoženjem, pri boljši izterjavi tistega, kar je bilo preko državnih institucij na nek način zamrznjeno in z odložnimi roki puščeno in se potem te izterjave ni izvršilo, ker so šle vmes firme v stečaj. In še marsikaj drugega. Mnogo bolje bi bilo te rezerve poiskati v slovenskih bankah, ker, kot vidimo, se ne dogaja nič konkretnega, razen da Vlada skupaj z Banko Slovenije samo nalivata v bančni sistem dodatna sredstva. Trikrat toliko, kot je predviden donos državni blagajni iz vira katastrskega dohodka, bo popila samo Banka Celje z enkratnim vložkom, 160 milijonov evrov bo dobila ta banka zato, da ne bi propadla. Mi pa iz tega kmetijskega sektorja pričakujemo 50 milijonov evrov. Jaz mislim, da je potrebno na tem področju dejansko zahtevati od Vlade in od resornega ministra, da pripravi neko celovito sliko področja, v kateri bodo predvideni tudi ukrepi. Šele potem, ko bomo to imeli, šele potem lahko sprejema Vlada neke predloge stimulacije ali obremenitev. V teh konkretnih primerih, ki sem jih naštel, pa smo priča samo restrikcijam. Davek na nepremičnine, obremenitev kmetijskih površin – je bila pač predvidena, katastrski dohodek – predvideno je enormno povečanje. Vsa zakonodaja, ki je bila v tem letu spremenjena s področja kmetijskega sektorja, pa prinaša bistveno povečanje kazni, pa naj gre to za Zakon o vinu, naj gre to za Zakon o gozdovih, naj gre to za ne vem katerikoli, Zakon o ohranjanju narave na primer. Enormne kazni za tiste, ki bodo naredili nek bagatelni prekršek. Kazen v kmetijstvu je enaka ali višja, kot je za najhujše davčne prekrške po Zakonu o davčnem postopku. To je pač usoda slovenskega kmeta in kmetijstva.

Zato predlagam, da ta naš predlog podprete, da se to prehodno obdobje podaljša in da se v tem času res pripravi nek celovit pregled ambicij in želja na področju kmetijstva. Se pravi, da tisto, kar želimo, stimuliramo, pripravimo ukrepe, jih sprejmemo, damo tudi ustrezne državne podpore in potem vidimo, kaj še ostane, če želimo to samooskrbo dvigovati na izbranih področjih, da se potem to dodatno morda še kaj obdavči. V nasprotnem primeru je to samo podlaga še za dodatno erozijo na področju kmetijstva. Hvala lepa.

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Besedo dajem predstavnici Vlade mag. Mateji Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Še enkrat bi se rada odzvala na navedbo, da želimo s katastrskim dohodkom pobrati sektorju kmetijstva 50 milijonov evrov. Še enkrat želim opozoriti, da katastrski dohodek pomeni določitev osnove, od katere se davek obračuna. Davek pa se obračuna glede na to osnovo,

ostale dohodke, ki jih doseže posamezen zavezanec za dohodnino, in z upoštevanjem oziroma odštevanjem vseh tistih olajšav in znižanj davka, kot veljajo tudi za druge davčne zavezanca. Zaradi tega ni primerno govoriti o tem, da obremenjujemo sektor kmetijstva s 50 milijoni evrov, ampak ugotavljamo, da je osnova, od katere se davek dejansko obračuna, bila enaka v letu 2012 – 52 milijonom evrov, v letu 2013 pa je bila ta osnova 40 milijonov evrov. Po hitrem okvirnem izračunu lahko ugotovimo, da je bilo od tega dohodka plačanega za približno 13 milijonov evrov davka, skupaj seveda s pripisanimi subvencijami v višini 50 % dejansko prejetih subvencij. Hvala lepa.

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Besedo ima gospa Iva Dimic, pripravi pa se gospod Robert Hrovat. Izvolite, gospa Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka!

Zakon o ugotavljanju katarskega dohodka imamo poslanci že od leta 2011. Mislim, da je to že kar ena lepa, dolga doba, ki nam ni ravno v ponos, ampak mogoče bolj v sramoto, da ne moremo v štirih letih te zadeve narediti in urediti. Predvsem zaradi tega, ker vse to pušča na nek način kmete in jih še dodatno izpostavlja negotovosti glede same višine katastrskega dohodka za naslednja leta. Moramo vedeti, da se jim osnova šteje tudi za izračun socialnih transferjev, ki se, žal, vsako leto nekoliko manjšajo, davki pa se povišujejo. In ravno napoved novega katastrskega dohodka je bila že leta 2012 v Državnem zboru zelo polemična in je zbudila zelo veliko skrb pri kmetih ali pri lastnikih kmetijskih zemljišč, kar pa ni dobro, da se na nek način s takimi davčnimi bremenitvami vznemirja slovensko kmetijstvo. Mislim, da bi moral biti razvoj kmetijstva za vse nas, predvsem pa za Vlado, v interesu, da se nekako opredeli, kaj pa vendar bomo delali na področju kmetijstva v državi; ali se bomo osredotočili na živinorejo, na gozdarstvo. Trenutno je v vladnih krogih zelo aktivno in zelo aktualno področje gozdarstva, ali se bomo usmerili v živinorejo, prašičerejo – vemo, da smo slabi na tem področju. Vse to visi v zraku posredno tudi zaradi katastrskega dohodka. Tukaj bi rada opozorila še na eno posebno področje, pri nadaljnji metodologiji za izračun katastrskega dohodka vas pozivam, da upoštevate tudi naravne katastrofe, kot so sneg, vetrolom in žled. Ravno žled je v preteklih mesecih, januarja in februarja naredil tako naravno katastrofo, da bo zelo verjetno težko na nek način, morda je Ministrstvo za finance, izračunati neko pravo stopnjo katastrskega dohodka. Ker se boste morali zavedati, da tisti lastniki, ki so bili prizadeti, iz tega gozda ne bodo mogli črpati dvajset do petdeset let nič. Govorim iz lastnih izkušenj, iz lastnega področja.

Na Notranjskem so gozdovi dobesedno osiromašeni. Na petih hektarih gozda, je sporočil kmet, mu stojijo tri smreke in pet bukev. Zato pozivam Vlado, da pri izračunu katastrskega dohodka, ki ga bo pripravila – upam, da še preden bo treba ponovno podaljševati za leto ali dve obstoječo zakonodajo – upošteva metodologijo snegoloma, vetroloma, žleda oziroma vseh naravnih nesreč, zato da ne bo potem spet prišlo do tega, da se česa ne da narediti. In še kar se tiče, moji predhodniki, pa se ne tiče tako direktno, na področje financ, ker niste vi to sprejemali, ampak kazni gredo na področje financ. Pa se bom samo dotaknila prevoznic, ki so kar naenkrat ob naravni nesreči postale nepomembne, da so res šle na področje fizičnih lastnikov gozdov, in kot vedno opozarjam, da v poročilu, ki smo ga dobili, pa računam, da ga bomo tudi dobili, je bilo izdano zelo malo kazni. Nekako 2 tisoč evrov iz tega in par kubičnih metrov lesa je bilo zaseženo in se še menda ni prodal na javni dražbi. Da take zadeve posredno obremenjujejo kmete, je nepotrebno. Mislim, da je resnično v interesu vseh nas, da se to vzpodbuja, vendar jaz bi skoraj rekla, da je meni osebno neopravičljivo, da se čaka do skrajnih rokov, da se pripravi nova zakonodaja na področju ugotavljanja katastrskega dohodka. To, da vemo, da zadeve ne gredo, da niso v redu in da se čaka že štiri leta, da je to neodgovorno delo. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Besedo ima gospod Robert Hrovat.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.
Danes smo veliko govorili ali veliko slišali o kronologiji, kako se je zakon pripravljaj, od kdaj velja, kako so stvari tekle in tako naprej. Ampak bistveno bolj pomembna je metodologija. Tukaj so tisti, ki so odgovorni za to, torej vlada, padli na izpitu. Skupina strokovnjakov, ki jih je vlada imenovala sama, ugotavljajo, da je metodologija problematična, da bi jo bilo potrebno spremeniti. Jaz si resnično želim, da bi do teh sprememb prišlo čim prej. Tudi naš namen, da bi zdaj ta zakon, ki ga danes obravnavamo, spustili skozi za dve leti, gre v smeri, da nekoliko pospešimo dogajanje pri pripravi metodologije. Sedaj vlada pravi, da potrebuje še eno leto časa, da do te metodologije pridemo. V redu, ne bomo temu nasprotovali; dejstvo pa je, da pa bi pričakovali nekoliko več. Poglejte, obremenjevanje kmetov v zadnjih letih je nenormalno. Glede na vse dogajanje v tem mandatu oziroma v tem času, od kar sem jaz ali pa smo – Slovenska demokratska stranka v opoziciji, bi rekel tako, da slovenski kmetje imajo dejansko srečo, da imajo eno stranko, ki se bori za njih. Poglejte, bom povedal: davek na nepremičnine, ustavna presoja. To je bila ustavna presoja Slovenske demokratske stranke. Zakon je padel. Hvala bogu, da je padel, ker bi kmete dejansko prisilil oziroma spravil ob zid; in je prav, da je padel.

Potem ta današnji zakon o KD, razlika bi bila kar več kot 60 milijonov, več denarja bi bilo pobranega od slovenskih kmetov, če današnjega zakona ne bi prinesli v parlament. Spomnimo se Zakona o gozdovih. Prevoznice. Mi smo spisali zakon, konkreten zakon, ki je bil najprej zavrnjen, potem v drugi, v naslednji fazi pa povzet dobesedno in sprejet v Državnem zboru, da prevoznic, tistih zloglasnih prevoznic pač v tem trenutku ni več. Obremenjevanje slovenskega kmeta se mora končati. In tukaj je res velika odgovornost na Ministrstvu za finance. Hkrati bi pa rekel, da bi morali tukaj suportirati tudi strokovnjaki z Ministrstva za kmetijstvo, ki bodo pripravili metodologije, da bi dejansko enkrat prišli do zakona in metodologije, ki bo pravično, predvsem to, pravično posegla v prihodke slovenskih kmetov.

Torej, če povzamem, če danes tega predloga ne bi bilo, bi slovenski kmetje plačali več kot 60 milijonov evrov več, kot bodo plačali zdaj, če ga boste res v koaliciji tudi podprli. In jaz se zahvaljujem vsem koalicijskim strankam, ki so danes podprle predlog zakona Slovenske demokratske stranke, ker to pomeni, da je končno prišel čas, ko se ne bomo več gledali, kdo je opozicija, koalicija; ampak da bomo stopili skupaj in nekaj naredili za slovenskega kmeta. Predvsem za to gre. In res hvala vsem, ki boste naš zakon na glasovanju podprli, vladi pa priporočam, da čim prej pride z novo metodologijo, da bomo na pošten način obdavčili slovenskega kmeta. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo ima lahko predstavnica Vlade v tem trenutku, če želi. Ne želi. Sprašujem predlagatelja, če želi besedo? Ne želi.

Ugotavljam, da ste vsi razpravljavci, ki ste želeli razpravljati, dobili besedo. Ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati. Hkrati pa tudi želim opozoriti, če bi želel v tej fazi razpravljati predlagatelj ali predstavnica vlade, da to tudi v tem trenutku pokažeta z zainteresiranostjo. Trenutno je interes s strani Horvata. Lahko določimo pet minut. Je Vlada tudi zainteresirana v tej fazi? Prav, bomo to upoštevali. Predlagam, da izrazite interes za razpravo na podlagi 71. člena Poslovnika. Pet minut ima vsak razpravljavec.

Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik, za dano možnost.

Jaz sem prav zadovoljen, da imamo to razpravo, ki se morda ne dotika toliko katastrskega dohodka in davčne zakonodaje, ampak pravzaprav na splošno kmetijstva. Prej sem govoril o Programu razvoja kmetijstva, ki mi je izredno dragoceni dokument, ki ga je avgusta 1990, se pravi pred plebiscitom, podpisal prvi minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc. Bil je minister iz kvote takratnih Slovenskih krščanskih

demokratov in po mojem prepričanju najboljši ali pa eden najboljših kmetijskih ministrov. Ta dokument je resnično izjemno dragocen in bi ga predlagal tudi sedanjemu ministru gospodu Židanu, da ga recimo povzame, nekoliko ažurira in imamo novi, zelo dober strateški dokument razvoja kmetijstva. Med osmimi cilji je Osterc na prvo mesto postavil čim višjo stopno samooskrbe s hrano. Sam se zavedam in zavedamo se poslanke in poslanci Nove Slovenije – krščanskih demokratov, da politične suverenosti ni brez zagotovljene pridelave hrane, ki je ključna strateška surovina. Takrat je bil cilj Peterletove vlade, če smem malo pogledati nazaj, agregatno gledano je bil cilj najmanj 80 % stopnja samooskrbe. S pravilnimi odločitvami so takrat, v času osamosvajanja uspeli ohraniti pridelavo na višini, ki je zagotavljala več kot 80 % stopnjo samooskrbe, in ustvariti potrebne rezerve. Ne zadostna – ali pa takole bom rekel – v zadnjih 15 ali morda kaj več letih smo vsi skupaj verjeli v globalizacijo in tudi liberalizacijo trgov s hrano. Obe pa sta uničevali zlasti kmetovanje na manjših kmetijah in polkmetijah. Ne zadostna podpora kmetijstvu je dodatno prispevala tudi k padcu ugleda kmetijstva in kmeta pri državljanih Republike Slovenije. Ugled kmeta, kmetijstva in domače hrane moramo, spoštovani kolegice in kolegi, ponovno dvigniti, če hočemo ob ustrezni podpori povečati pridelavo in dvigniti stopnjo samooskrbe s hrano ter uvrstiti našo suverenost. Tukaj gre za suverenost. Predsednica Vlade govori o neki drugi suverenosti oziroma o suverenosti na nek drug način. Kmetovanje, kot sem že v svoji prvotni razpravi povedal, pa seveda ni le pridelava hrane. Angleška beseda zelo veliko pove – agriculture –, pove, da je kmetovanje več kot pridelava hrane. Kmetijstvo je torej kultura obdelovanja zemlje, pridelovanja rastlinske hrane in reje živali. Vse mora potekati na primerni etični ravni, h kakršni razviti svet vse bolj teži in jo podpira. Takšen način kmetovanja je sonaraven, je trajnosten. Slovenski človek je skozi zgodovino kulturno kmetoval in s tem oblikoval kulturno krajino, na katero smo ponosni in jo občuduje ves svet. Mi pa jo želimo ohraniti. Zaradi takšnega načina kmetovanja smo ohranili vsestransko pestrost in tudi veliko biološko raznolikost, ki sta neprecenljivi vrednoti in se jih vse bolj zavedamo ter jo moramo ohraniti našim otrokom. Za Slovenijo, kolegice in kolegi, je po mojem trdnem prepričanju perspektivno le na družinskih kmetijah temelječe kmetijstvo. Tukaj je poudarek na družini in na kmetiji – družinska kmetija.

Vse več je znakov, da se tudi v Evropski uniji zavedajo pomena manjših kmetij in jim bo namenjena v prihodnjih letih večja pozornost, vsaj upamo tako. To kaže, da bomo lažje popravili napake, ki smo jih naredili v zadnjih letih, če bomo seveda to hoteli. Spremenjena kmetijska politika pa ne bo uspela, če ne bomo trajno in odločno pristopili k

osveščanju državljanov Slovenije o vsestranskemu pomenu kmetijstva za našo suverenost, ohranitev kulturne krajine in slovenske identitete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Besedo ima mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospod predsednik, spoštovani kolegice in kolegi.

Gospod Kavtičnik in Stepišnik sta me sicer malce okregala, da jemljem čas, da morajo iti na kongres, pa kljub temu. Kljub temu bom povedal nekaj svojih misli, mogoče malo bolj iz filozofskega stališča, ne čisto konkretno. Konkretno pa je to, da je ta zakon nujen. Dodatnih obremenitev ne kmetje, ne gospodarstvo, ne prebivalstvo ne prenese več. Mi moramo začeti sprejemati zakone, ne da bomo obremenitve ohranjali, ampak da jih bomo zmanjševali. Bi rekel, poskušajmo se filozofsko vprašati, kako to, da je sosednja Avstrija na vseh področjih res uspešna, po vseh kazalnikih, tudi na področju kmetijstva. In ko jaz govorim, da smo mi napravili severovzhodni del Slovenije nemški, mi – Slovenci; da Hitlerju leta 1941 to ni uspelo, je to dokaz. To je včerajšnja priloga Večera. Osemsto blagovnih znamk, dvesto trgovin in nas vabijo v sosednji Gradec. Maribor in okolica ima do Gradca bistveno bližje kot do Ljubljane. Mi se bomo morali soočiti z neko realnostjo in začeti delati drugače. Bom pa konkretno povedal, kaj mislim drugače, pa ne bo ta zakon tega rešil. Veliko se gibam po terenu, nedavno sem bil v kmetijsko svetovalni službi, eni od terenskih služb, kjer je šest kmetijskih svetovalcev. Kaj je bistveni namen kmetijskih svetovalcev? Ja, seveda, da hodijo po terenu, da svetujejo, da pomagajo kmetom. 90 % časa morajo biti v pisarnah, ker smo tako zbirokratizirali kmetijski sektor. Škoda denarja. Ljudje iskreno povedo, mi smo kmetijski inženirji, to ni naše delo, mi bi želeli delati s kmeti. Drugi podatek, po nekaterih podatkih – mogoče bo gospa iz Ministrstva za kmetijstvo to demantirala, potem bo povedala drugo število – gre 70 % sredstev, namenjenih za podporo kmetijstvu, za tako imenovano kmetijsko birokracijo. Veliko veliko preveč; pa tudi, če gre 40 %, je to preveč. Naslednje, sistem kmet – odjemalec ne deluje. Mi smo napravili en čuden sistem, ko hranimo svetovne korporacije, kajti slovenski kmet – jaz jih veliko poznam – najprej pridelava, proda hrano ali kmetijski pridelek eni od evropskih trgovskih verig, zasluži skoraj nič, umira na pol na obroke, bogatijo pa korporacije. Saj mi bi mogli drugi sistem izdelati, da lahko kmet neposredno proda v lokalnem okolju – šoli, vrtcu, občini, odjemalcem. Ni mogoče, to je vse nezakonito, ker smo sprejeli takšne zakone.

Druga stvar, prehranska varnost. 30 procentno prehransko varnost imamo, če se ne motim; ob tem, da je veliko zemlje neobdelane. Vsak dan zaradi lakote na svetu umre 24 tisoč ljudi, zaradi lakote. V Sloveniji pa so zaradi

pomanjkanje hrane ljudje že lačni. Jaz upam, da živite v Sloveniji, da hodite še kje drugje kot po lepih palačah. In veliko zemlje imamo, za katero pa velja – se ne spleča, nihče ne obdeluje, se ne spleča. Jaz mislim, da je veliko priložnosti, da začnemo delati drugače, da začnemo iskati rešitve, kot jih imata Švica in Avstrija, konkretno na kmetijskem področju najbolj urejeni državi. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Sprašujem, če želi mogoče predstavnica Vlade? Ne želi. S tem zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali v ponedeljek, 28. 4. 2014, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LASTNINSKEM PREOBLIKOVANJU LOTERIJE SLOVENIJE V TRETJI OBRAVNAVI.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Aljušu Pertinaču, državnemu sekretarju Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

ALJUŠ PERTINAČ: Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovani poslanke in poslanci!

Spremembe in dopolnitve Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, ki so pred vami, gotovo niso zakonska materija, ki bi pomenila kakšno veliko revolucijo ali korenito reformo na področju, ki ga zadevajo. Ampak ne glede na to so, po mnenju Vlade kot predlagatelja sprememb in dopolnitev, nujno potrebne za sprejem. V to nas prepričujejo predvsem naslednje stvari. Prvič, nezmožnost izvajanja obstoječega zakona v praksi. Nekatere rešitve, ki sedaj veljajo in so bile ne dolgo nazaj uzakonjene, so se v praksi izkazale kot neustrezne. Naj omenim samo neprofesionalnost poslovnega organa Fundacije. Naj omenim, da se ni izkazalo v praksi kot koristno, da administrativne naloge za Fundacijo opravljajo kar delavci na ministrstvu, pristojnem za šport. V nujnost sprejema predlaganih sprememb in dopolnitev nas ne nazadnje prepričuje poročilo Računskega sodišča in tudi mnenje Komisije za preprečevanje korupcije. V dosednji obravnavi predlaganih sprememb so bile te po našem mnenju še dodatno izboljšane in sedaj res zagotavljajo, da z njihovim sprejemom, prvič, omogočimo izvajanje zakona v praksi in s tem nemoteno delovanje Fundacije za šport, ki je nujno potrebno za nemoteno financiranje slovenskega športa. In drugič, da pridobimo potreben čas, da v sodelovanju z drugim

pristojnim resorjem in ostalimi deležniki pripravimo sistemsko spremembo zakona, ki bo vključeval tako Fundacijo za šport kot tudi Fundacijo za invalidske in humanitarne organizacije. Ne glede na vse povedano, že sedaj predlagane spremembe v veliki meri poenotijo opravila in določbe, ki zadevajo obe fundaciji, in tudi na ta način kažejo, da je interes predlagatelja res priti do zakona, ki bo v praksi izvedljiv in ki bo omogočil, kot sem že dejal, potreben čas in nastavke za sprejem celovite systemske rešitve.

Kot sami veste, je to področje, v katerega je v preteklosti politika zelo rada posegala. Mi bi radi temu naredili konec. Prvič, s tem, ko vlada, ki je trenutno na oblasti, ni zamenjala nobenega izmed članov Sveta Fundacije za šport, niti lastnih predstavnikov ne. In drugič, s predlaganimi spremembami in dopolnitvami, ki po našem mnenju in po mnenju pristojnih inštitucij, tudi centra nevladnih organizacij, v bistvenem omejujejo možnost korupcije in zlorabe položaja pri delu Fundacije.

Jaz vas s tega mesta pozivam, da predlagano spremembo zakona podprete in s tem, kot sem že večkrat poudaril, omogočite sprejem celovite in systemske rešitve v doglednem času, ki bo pomenila res korenito spremembo in pomemben korak naprej tako za delovanje Fundacije za šport kot tudi za delovanje Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Marija Plevčak bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ob prvem branju zakona smo opravili zelo široko razpravo o vsebini tega zakona. S strani opozicije je bilo izraženo nasprotovanje predlaganim spremembam. Koalijske poslanke in poslanci pa smo zakonu namenili pogojno podporo ob pričakovanju od predlagatelja, da v naslednjih fazah zakonodajnega postopka popravi nekaj zelo očitnih pomanjkljivosti. Tudi v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev smo imeli v zvezi s prvotno predlaganim besedilom nekaj pripomb in pomislekov. Slednji so se nanašali na zahtevo po poenotenju ureditve oziroma identičnih rešitvah glede, prvič, imenovanja direktorja Fundacije za financiranje športnih organizacij in Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij. In drugič, sprejemanja pravilnikov obeh fundacij o merilih in pogojih za uporabo sredstev. Kot sporno smo ocenili tudi določbo glede pristojnosti Olimpijskega komiteja Slovenije glede imenovanja vršilca dolžnosti

direktorja Fundacije za financiranje športnih organizacij.

S sprejetjem amandmajev je bilo besedilo zakona v zadostni meri ustrezno modificirano že tekom druge obravnave na seji matičnega delovnega telesa. Prav tako pa so bili z ustreznimi pojasnili predlagatelja odpravljani naši pomisleki, ki smo jih imeli v zvezi z izborom oziroma izvolitvijo kandidatov članov za Svet Fundacije za financiranje športnih organizacij.

Glede na izpolnitev naših pričakovanj v Poslanski skupini Demokratične stranke upokoencev ne vidimo več ovir za podporo zakonu, zato ga bomo tudi ob končnem glasovanju podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik, spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani gospod državni sekretar!

Določbe Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije so bile spremenjene nedavno, pred samo letom in pol. V Novi Sloveniji smo takrat pozdravili dejstvo, da so v Svet Fundacije za šport svojega predstavnika lahko predlagale predvsem tiste organizacije, za katere financiranje je bila Fundacija primarno ustanovljena. To so nacionalne športne zveze, športne zveze občin, športniki, trenerji in drugi strokovni delavci v športu. Skrajni čas je bil, da se tudi na področju financiranja športa vzpostavi pregleden sistem, ki bo jasno opredelil pravice in dolžnosti sodelujočih. Slovenija vedno znova dokazuje, da smo narod športnikov tako po številu rekreativnih in tudi vrhunskih športnikov, ki na mednarodnih tekmovanjih posegajo po najvišjih mestih. Športniki so hkrati tudi sijajni ambasadorji Slovenije, naše identitete in posledično tudi našega gospodarstva, zato je prav, da v ustreznih organih soodločajo o razdelitvi finančnih sredstev, ki so njim namenjena.

Predlagana novela bo zopet vzela nacionalnim športnim zvezam možnost samoodločanja o razdelitvi denarja, ki je predvsem namenjen športu, in bistven vpliv prenesla nazaj na le enega od deležnikov, na Olimpijski komite Slovenije. Po našem mnenju gre za prestižni boj za vpliv, ki pa je popolnoma zasenčil resnični problem. Ta pa je vedno manj denarja za šport na sploh. Kmalu bomo morali reči tudi kaj o financiranju športa na vseh ravneh v državi. Od vlade pričakujemo, da bo zelo hitro pripravila sistemski zakon za obe fundaciji, ki se financirata iz iger na srečo Loterije Slovenije, kot je to zahtevala Komisija za preprečevanje korupcije.

Poslanci Nove Slovenije – krščanski demokrati predloga zakona ne bomo podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Jožef Kavtičnik, in sicer bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa, predsednik. Lep pozdrav predstavnikom Vlade, kolegice in kolegi!

V Pozitivni Sloveniji smo vseskozi v proceduri sodelovali pri pripravi tega zakona, dali svoje pripombe in smatramo, da je zakon danes takšen, da ga lahko sprejmemo. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije spada med tiste zakone, ki so v Državnem zboru verjetno bili največkrat spremenjeni. Kakor se je zamenjala neka politika, se je spreminjal tudi ta zakon, predvsem zaradi tega, da bi lahko spreminjali sestavo sveta, in to ni dobro. Ta zakon in ta sprememba sledi priporočilom Računskega sodišča in KPK, tako kot je dejal tudi državni sekretar, ki nekako opozarjajo na to, da je ta organiziranost Fundacije za šport – ki je sedaj v ministrstvu in spada pod Ministrstvo za izobraževanje, znanost, šport in mladino – slaba. Slabša kot prejšnja, slabša kot ta, ki jo tudi ta zakon ponuja. Kajti možnost vplivanja s strani politike je toliko večja. Zato je to dobro in to smo mi tudi v koalicijsko pogodbo zapisali, to je dobra rešitev. Dobra rešitev je tudi ta, da bo Fundacijo vodil profesionalni direktor, kajti že ti isti, ki danes oporekajo temu zakonu, so pred leti govorili o tem, da je s sredstvi v višini več kot 10 milijonov zelo težko normalno razpolagati oziroma tudi opravljati na volonterski bazi. Zato je tudi to dobro.

To, ali ima Olimpijski komite – Združenje športnih zvez primat pri sestavi svetov, članov sveta Fundacije, ali ne, to je stvar neke kulture in nekega razmišljanja. Mi v Pozitivni Sloveniji smatramo, da je to dobro, kajti OKS – Združenje športnih zvez združuje več kot 98 % vseh organizacij, ki tako ali drugače upravljajo s športom. In to je dobro. Seveda je pomembno, in na to smo tudi opozorili, kakšna je potem izbira teh članov, ali je to transparentno, kako je transparentno, kako lahko vsi participirajo svoje predstavnike in kako se potem tudi izvolijo. In to je s tem zakonom oziroma z vsemi temi spremembami tudi ustrezno rešeno.

Zato bo zakon, kot sem že dejal, deležen naše podpore, z željo, da se Zakon o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije v nekako doglednem času izniči, kajti Loterija Slovenije je že davno olastninjena, in da pride v Državni zbor zakon, ki bo smiselno urejal delovanje obeh fundacij. Nekako je v temu zakonu tudi že poenoteno nekatero delovanje, vendar prepričani smo, tako kot sta tudi Računsko sodišče in KPK na to opozorila, da je potrebno obe fundaciji celostno reševati. Na to je pa opozoril in seveda dal zavezo tudi državni sekretar. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo ima gospa Janja Napast, in sicer bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, izvolite.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljeni predstavniki ministrstva, lepo pozdravljeni poslanke in poslanci.

Že na prvi in drugi obravnavi zakona na seji Državnega zbora smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke napovedali, da sprememb Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije ne bomo podprli. Zakon prinaša spremembe v delu, ki govorijo o sestavi Sveta Fundacije za šport, direktorju Fundacije in administrativnem upravljanju Fundacije za šport; torej v tistih delih, ki smo jih v zakonu spreminjali maja 2012 z namenom, da zakon dejansko približamo športu in uporabnikom športa, da povečamo demokratičnost športa in preprečimo monopol ali kolizijo interesov znotraj Fundacije za financiranje športnih organizacij. Obstoječi zakon nikogar ne odrija. V Svetu Fundacije za šport imajo možnost sodelovati vsi. Tudi Olimpijski komite Slovenije ima danes v njem svoje predstavnike, tako da so spremembe zakona nepotrebne. Te predlagane spremembe vodijo v čisto privatizacijo športa znotraj Olimpijskega komiteja Slovenije, saj novela zakona kot predlagane spremembe prinaša novo sestavo Sveta Fundacije za šport, kjer bo kar 12 članov od 17 predlagala skupščina OKS. Torej bo imel v Svetu tri četrtine svojih – večino. Da se s tem zelo velike pristojnosti in monopol pri delitvi loterijskega denarja preko Fundacije podeljujejo Olimpijskemu komiteju Slovenije in da takšna sestava Sveta prinaša tudi možnosti za netransparentna ter koruptivna dejanja pri razdeljevanju loterijskega denarja, opozarja tudi Komisija za preprečevanje korupcije v dveh negativnih mnenjih, ki jih je podala k temu predlogu zakona, vendar to njihovo mnenje tudi v drugi obravnavi zakona ni bilo upoštevano. Še vedno smo mnenja, da samostojna funkcija direktorja in prenos administrativnih nalog nazaj na Fundacijo nista potrebna, saj se s tem ponovno finančno obremenjuje Fundacijo, ki iz naslova Loterije vsako leto prejema manj sredstev, kar je resnično zaskrbljujoče. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ponovno izražamo začudenje in razočaranje, da se dve koalicijski stranki – DeSUS in Državljanska lista, ki sta v prejšnji vladi te spremembe zagovarjali in podprli – danes postavljata v bran interesov in struktur, ki že desetletja vedrijo v finančnih strukturah, namenjeni slovenskemu športu. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo tudi za drugo obravnavo vložili amandmaje, s katerimi smo želeli ohraniti obstoječe stanje zakona, vendar pa smo bili s strani koalicije preglasovani.

Kot sem že na začetku napovedala, bomo v Poslanski skupini SDS glasovali proti spremembam zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala lepa tudi vam.

Mag. Majda Potrata bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana predstavnika Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, poslanke in poslanci!

Kdor spremlja zakonodajni postopek, povezan s spremembami in dopolnitvami Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, bi morebiti menil, da gre za korenite spremembe zakona, saj smo opravili v zvezi z njim splošno obravnavo, v drugi obravnavi smo sprejeli samo en amandma in zakon ni dobil popotnice za takojšnjo obravnavo in sprejemanje na isti seji, kjer je bila opravljena tudi druga obravnavo. Zapleti, če jih tako imenujem, bolje pa bi bilo govoriti o nasprotovanjih, povezanih z obravnavano novelo, so povezani z različnimi predstavami o tem, kako in kdo naj ureja temeljna vprašanja, povezana s financiranjem Fundacije športnih organizacij. V Poslanski skupini Socialnih demokratov pa smo prepričani, da ne glede na pogostnost spreminjanja tega zakona količina denarja, do katerega je upravičena ena od dveh fundacij, ki sta zajeti v Zakonu o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, ne bo nič večja. Dejstvo je, da je izkupiček sredstev od vplačanih listkov za stave in loterijske srečke, vedno nižji in tega odliva sredstev ne moremo kako zaježiti. Kaže, da bo v prihodnje odlivanja sredstev še več. V Poslanski skupini Socialnih demokratov tiste novele zakona, v kateri je bilo pri nasprotnikih predlagane novele poprej kar dosti izrečenega, nismo podprli. Tista novela je bila še v večji meri v navzkrižju z mnenjem Zakonodajno-pravne službe in tudi Komisije za preprečevanje korupcije in je bila tudi notranje neskladna z določbami zakona, saj je urejala obe fundaciji na popolnoma različen način. Poleg tega je bilo zanimivo še to, da so se prvotni zagovorniki neprofesionalne funkcije direktorja športne fundacije kar naenkrat prelevili v zagovornike nove rešitve.

Novela je pravzaprav kratka, osem členov obsega in osem členov, ki sodijo v sklop prehodnih in končnih določb. In kje se skrivajo temeljni vsebinski poudarki. Predlog vrača delovanje Fundacije za šport v okviru pred grobim intervencionizmom v delovanje tega organa, ki si ga je dovolila Janševa vlada v prejšnjem mandatu. Fundacija za šport je zaposlene predstavila na ministrstvo brez potrebnih spremnih postopkov, ki veljajo za javne uslužbenke, ukinila profesionalno funkcijo direktorja, katerega poslovodsko vlogo je prevzel predsednik Sveta, predlagateljstvo za imenovanje članov pa praktično centralizirala v vladnem Strokovnem svetu za šport in iz tega izločila Olimpijski komite – Združenje športnih zvez. Nesmisli se sedaj odpravljajo. Delovanje

Fundacije za šport se vrača v prejšnje stanje. Hkrati pa se upošteva tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je ob sprejemanju sprememb v letu 2012 opozorila tudi na nepojasnenost razlikovanja z drugo podobno organizacijo, z že prej omenjeno Fundacijo za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij. Nadalje velja poudariti, da se pomembno krepi položaj krovne civilnodružbene organizacije na področju športa, to je Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez, saj se mu vrača in v primerjavi z ureditvijo izpred leta 2012 okrepi predlagateljska vloga za člane Sveta Fundacije za šport.

Naj na koncu vnovič opozorim, da so vse vlade zanemarjale tudi pomen uskladitve pravnih aktov. Odllok, ki določa ustanovitev Fundacije za šport, je še vedno zastarel, saj je iz leta 1998. Tako ni usklajen z zakonom, med drugim v delu, ki določa sestavo Sveta in profesionalnost oziroma neprofesionalnost funkcije direktorja. Zapleti ob sprejemanju pravil Fundacije za šport so bili tudi uvrščeni na eno od prejšnjih sej matičnega delovnega telesa; to je bil tudi še en poskus onemogočanja sprejemanja zakona. Naj poudarim, da je bilo mnenje Centra nevladnih organizacij Slovenije v večini sprejeto in so bile pripombe upoštevane, v manjšem delu pripomb nismo upoštevali. Ni pa dobila v tej različici novele zakona uresničitve temeljna pripomba Komisije za preprečevanje korupcije, to pa je, da bi bil že čas urediti zadeve zakonsko tako, da bi nadomestili Zakon o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije z zakonom, ki bi to urejal enotno za obe fundaciji in sledeč spremembam, ki so se v tem času zgodile. Seveda se pa zavedamo, da čisto izpraznjen pa veljavni zakon vendar ni, na kar so nas opozarjali tudi predstavniki zlasti Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog novele podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

In še gospod Mihael Prevc v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovana predstavnikinja ministrstva, spoštovani kolegi in kolegi!

Kot sem dejal že pri prvi obravnavi predlagane novele Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, je bilo samo vprašanje časa, kdaj bo koalicija predlagala spremembe predlani sprejete ureditve na področju financiranja športnih organizacij. V okviru prejšnje koalicije, del katere je bila tudi Slovenska ljudska stranka, smo sprejeli zakon, ki je po našem mnenju vzpostavil bolj uravnotežen, transparenten in ne nazadnje bistveno bolj demokratičen način izbire članov Sveta Fundacije za financiranje športnih

organizacij – fundacije, ki odloča o delitvi sredstev za tiste športne organizacije, športnike in trenerje, zaradi katerih je bila Fundacija ustanovljena. Poleg tega so se s to novelo spremenili še pogoji glede nezdržljivosti članov Sveta Fundacije, določilo se je tudi opravljanje administrativnih nalog za Fundacijo s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Določilo se je tudi nepoklicno opravljanje funkcije predsednika Sveta Fundacije. Predlagana novela v grobem vrača nazaj takšno stanje, kot je bilo pred uveljavitvijo zadnje novele tega zakona, v leto 2012. Tako se ponovno vzpostavlja sistem imenovanja članov Sveta Fundacije za šport na način, po katerem bo največ članov, kar 12, neposredno predlagal Olimpijski komitej Slovenije – Združenje športnih zvez. Naj spomnim, da je bila po zadnji noveli tega zakona uveljavljena ureditev, po kateri je 14 članov v imenovanje Državnemu zboru predlagal Strokovni svet Vlade Republike Slovenije za šport; ta pa je pridobil predloge članov s strani nacionalnih športnih zvez s področja individualnih, kolektivnih športov, športne rekreacije, neolimpijskih športnih panog, občinskih športnih zvez, športnikov ter športnih trenerjev oziroma strokovnjakov. Predlagani zakon sicer delno sledi podobnemu principu, kot smo ga zasledovali s prejšnjo novelo zakona, da bodo zgoraj navedeni športni deležniki lahko predlagali člane v izvolitev Olimpijskemu komiteju, vendar je po mnenju Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke v takšnem načinu predlaganja preveč možnosti za manipulacije, katerih smo bili deležni pred uveljavitvijo zadnje novele obravnavanega zakona. Naj spomnim, kako se je takrat predlagalo člane v imenovanje Sveta Fundacije. Člani skupščine Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez so lahko odločali le o paketu kandidatov, ki so pred tem šli skozi sito izvršilnega odbora Olimpijskega komiteja. Nezanemarljivo tudi ni bilo dejstvo, da so imele nekatere športne zveze na skupščini Olimpijskega komiteja Slovenije sicer pravico glasovanja, vendar je bil njihov glas vreden, če se izrazim v športnem žargonu, nič točk. Tovrsten način imenovanja po mnenju poslancev Slovenske ljudske stranke ni bil ne transparenten, ne demokratičen, konec koncev pa tudi ni zagotavljal uravnotežene zastopanosti nacionalnih športnih zvez v Svetu Fundacije. Predvsem zaradi tega smo bili tudi naklonjeni sprejetju prejšnje novele, ki je dala več samostojnosti neposredno nacionalnim športnim zvezam. Po predlaganem zakonu bodo v imenovanje Državnemu zboru v Svet športne fundacije lahko predlagale še organizacije, ki niso članice Olimpijskega komiteja – Združenja športnih zvez. Reprezentativna združenja občin, Zveza športnih pedagogov in Vlada. Predlagana novela Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije sicer resda ni tako drastična, kot je bila ureditev pred lansko novelo, ko je lahko sedem članov Sveta predlagal Olimpijski

komite Slovenije kar neposredno, brez upoštevanja mnenja nacionalnih ali občinskih športnih zvez. Tekom obravnave zakona so tudi bile sprejete nekatere spremembe, ki jih je predlagala Komisija za preprečevanje korupcije in naj bi povečevale stopnjo transparentnosti in preprečevale konflikt interesov članov Sveta Fundacije v primerih odločanja o dodeljevanju sredstev posamezni organizaciji. To namero v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo, kar pa ne pomeni, da s tem izrekamo podporo predlaganemu zakonu. Menimo namreč, da je veljaven način imenovanja članov Sveta Fundacije za šport ustrezen in ni potreben sprememb. Zadržani pa smo tudi do ostalih predlaganih sprememb. Predlagana ponovna vzpostavitev funkcije direktorja Fundacije za šport kot poslovodnega organa je, po našem mnenju, nepotrebna. Prav tako ne vidimo nobene potrebe po ponovnem prenosu opravljanja administrativnih nalog z Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport na Fundacijo, saj se s tem po nepotrebem ustvarjajo novi stroški brez posebne dodane vrednosti. Da o 3 tisočakah evrov plače, kolikor jih bo prejemal direktor Fundacije, niti ne izgubljam besed.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo mnenja, da je treba dati športnikom, ki so največji ambasadorji naše države, ustrezne pogoje za njihovo delovanje ter tudi dovolj finančnih sredstev za nastopanje na svetovnem parketu, kot tudi za spodbudo mlajšim generacijam. Zato je za nas ključen predvsem način razdelitve sredstev, s katerimi razpolaga Fundacija za financiranje športnih organizacij. S takšnimi organizacijskimi mahinacijami, kot so predlagane v noveli Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, pa ponovno dajemo formo pred vsebino, kar se še nikoli ni izkazalo za pozitivno.

Zato Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke predlaganega zakona ne bo podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Prevc.

S tem smo končali tudi s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslancev in poslank o predlogu zakona v celoti. Vrstni red razpravljavcev je malce spremenjen.

Prvi bo na vrsti gospod Andrej Čuš, za njim Branko Smodiš, potem mag. Ivan Vogrin in mag. Majda Potrata.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Lep pozdrav kolegicam in kolegom, ki ste še prisotni v Državnem zboru, kot tudi državnemu sekretarju.

Sam sem mnenja, da so predlagane spremembe Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije povsem nepotrebne. Sem namreč prepričan, da se je sam Zakon o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije izpel takrat, ko se je spremenilo

oziroma preoblikovalo lastništvo Loterije Slovenije. In spet smo v nekem primeru, ko z nekimi kratkoročnimi in horuk rešitvami spreminjamo neke zakone, da spreminjamo neke strukture v športu, da se postavlja načelo, se menjuje ljudi. In zaradi tega sem prepričan, da ima z delovanjem tudi precej težav Fundacija za šport, saj ne more zagotavljati konsistentnosti, ker se z menjavo vlade vedno spreminja sestava Sveta, tudi seveda imenovanje članov Sveta. Po drugi strani me tudi žalosti, ko se v veliki meri pogovarjamo o športu ali o Fundaciji za šport, vseskozi se samo pogovarjamo o večnih športnih funkcionarjih ali športnih politikih, zelo malo pa je govora o tistih, ki nam prinašajo rezultate. Sicer drži, da smo sprejeli Resolucijo o Nacionalnem programu športa s široko podporo, podprli smo jo tudi v Poslanski skupini SDS. Sami smo se tudi zavedali zamud, ki so bile pri pripravi te resolucije, ampak vseeno imam nek slab občutek. Raje bi se na ministrstvu, tudi na vladi usmerili v pripravo ukrepov, da bi se izpolnjevali cilji Resolucije o Nacionalnem programu športa, ne pa da spet skrbimo za eno peščico tako imenovanih večnih športnih funkcionarjev ali politikov.

Pričakoval bi tudi, kot je bilo poudarjeno že v več stališčih poslanskih skupin, ne samo Poslanske skupine SDS, da bi se končno na sistemski ravni oblikoval tudi zakon, ki bi urejal financiranje, ki bi urejal delovanje fundacij, financiranih iz sredstev iger na srečo. O tem smo govorili praktično na vseh razpravah in obravnavah tega zakona; prepričan sem, da ne samo letos, ampak tudi že pri prejšnjih spremembah. In ne vem, ali se komu ne da, ali pa se komu drugemu spet tako mudi, da zasede stolčke in da začne deliti denar v slovenskem športu po svojih preferencah. Kot sem povedal, se s spremembami zakona ponovno privilegira položaj večnih športnih politikov, ki so v Olimpijskem komiteju Slovenije, in tako bo politika ponovno pridobila monopol pri podeljevanju finančnih sredstev Fundacije za šport od naslednjega leta naprej, saj je bil razpis za leto 2014, če se ne motim, pred nekaj dnevi, tedni zaključen. Poskus vlade za sprejem aktualnih sprememb zakona je tudi to, da se zamenja člane Sveta Fundacije. Prej jih je imenoval Olimpijski komitej Slovenije, za tem pa je bila sestava spremenjena, tako da so športne organizacije na resnično demokratični način same izvolile člane Sveta. Sedaj pa je namera znova ta, da se volitve odvijajo pod okriljem Olimpijskega komiteja Slovenije. Nekako se mi zdi, že kar nekaj ljudi me je tudi kontaktiralo oziroma kar je bila razprava v javnosti, da se tudi že ve oziroma si marsikdo upa napovedati, kdo ti ljudje bodo. Gre torej za politizacijo športa, uzurpacijo vira finančnih sredstev in nadaljevanje negativne ter korupcijsko tvegane prakse, ki se je udeležila pred prejšnjimi spremembami zakona. To potrjuje tudi mnenje Komisije za preprečevanje korupcije o tem, da

sta vsaj dva posameznika delovala koruptivno, in seveda tudi negativno mnenje Računskega sodišča. Nekako se ne morem načuditi, zakaj se spet spreminja nekaj na hitro, da se ugoti določenim interesom, ker sam menim, da to ne bo prineslo nič pozitivnega, tudi nič dobrega za delovanje Fundacije za šport, kot tudi ne slovenskemu športu. Bo pa prineslo to velike koristi ali pa nekaj dobrega eni res ozki eliti, ki se na vrhu slovenskega športa nahaja že vse od osamosvojitve.

Zato predlaganih sprememb ne bom podprl, tako ne jaz, prepričan sem tudi, da ne samo v Poslanski skupini SDS.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.
Gospod Smodiš, izvolite.

BRANKO SMODIŠ (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani vsi prisotni, dober dan!

Ker se narava stvari od druge obravnave ni spremenila, niti ni vloženih amandmajev, bom povzel le nekaj že izrečenih misli. Naj spomnim, da so nadzorstveni mehanizmi, kot sta Računsko sodišče in Komisija za preprečevanje korupcije, v letu 2012 opozarjali na sistemska tveganja korupcije, pa brez uspeha. Predlog, ki je pred nami, vrača šport športnikom. Predlagateljstvo v Svet Fundacije zaupa največji civilnodružbeni organizaciji na področju športa, z organizacijskimi spremembami pa se vzpostavlja tudi okolje avtonomnega upravljanja s sredstvi Loterije Slovenije.

Predlog zakona bom podprl, ker menim, da je treba preseči politično prevlado v instituciji, ki letno med šport porazdeli okrog 10 milijonov evrov. Predlog zakona bom podprl tudi, ker sledi načelom soupravljanja v športu in s tem tudi izkazuje zaupanje v sfero, ki nas z odmevnimi uspehi tako rekoč vsakodnevno razvaja. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Majda Potrata, za njo bodo na vrsti mag. Branko Grims, Janja Napast, Jožef Jerovšek in Alenka Jeraj.

Izvolite, mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Škoda, da je gospod Čuš povedal, kar je povedal, pa odšel, tako da ne bo slišal tistega, kar bi bilo dobro, da bi slišal, če že ni prebral v predlogu zakona. Gre namreč za to, da je veliko govoril o korupcijskih tveganjih, o katerih je govorila Komisija za preprečevanje korupcije, pa tudi o nadzorstvenih poročilih bi bilo dobro kaj slišati in prebrati, kajti poročila Računskega sodišča so se nanašala ravno na tistega funkcionarja, ki ga je ustoličila vlada Ivana Janše. Kot zanimivost naj povem, da se je spreminjanja tega zakona lotila Janševa vlada

kar dvakrat, in zanimivo je, kaj so govorili prvič in kaj so govorili drugič. Ko so govorili o tem, kako mora biti funkcija direktorja postavljena, je zelo zanimivo, v noveli leta 2012 je bila to neprofesionalna funkcija in so to zagovarjali; leta 2007 je pa minister Zver na veliko zatrjeval, kako mora biti na čelu Fundacije profesionalni direktor, ker mora upravljati z denarjem oziroma s sredstvi v tako velikem obsegu. Tako je bilo recimo v predlogu napisano. V zadnjem času je glede na pomen in obseg sredstev, s katerimi razpolaga Fundacija, izkazana tudi potreba po profesionalizaciji direktorjev obeh fundacij. Minister Zver je rekel: "Z novelo želimo zagotoviti trdno in učinkovito delo pri razdeljevanju sredstev in predpogoj za to je zagotovo profesionalizacija delovnega mesta direktorja fundaciji." Zakaj? "Prepričani smo, da to prinaša večjo strokovnost, operativnost pa tudi odgovornost." In tedanja poslanka Nove Slovenije Marjetka Uhan je rekla: "Zdi se nam, da je opravljanje take funkcije profesionalno edino pravilno." Lahko bi še citirali koga iz tedanje koalicije, pa bi bilo zanimivo, kako se je stališče do letošnjega leta zaobrnilo. Mislim, da je iz razprav tistih, ki zavračajo predlagano novelo, mogoče razbrati, kot da je v zvezi s športom v Sloveniji vse narobe. Kajti po eni strani pripisujejo vse zasluge posameznikom – športnikom, ampak dejstvo je, da brez dobrih trenerjev pa tudi brez podpornih mehanizmov, ki omogočajo delovanje, ne bi bilo delovanje tako usklajeno, kakor je. Jaz ne trdim, da je sredstev za financiranje športa dovolj, in priznavam, da morajo starši pa tudi drugi zasebniki v veliki meri vlagati veliko sredstev, veliko napora in tudi lastnega dela za to, da so rezultati v športu taki, kakršni so, in da se jih vsi skupaj veselimo. Ampak podcenjevati delovanje organizirane civilne športne sfere je pa tudi nedopustno. Olimpijski komite Slovenije – zveza športnih zvez je najmnogičnejša organizacija, ki združuje vse ali vsaj večino, z izjemo 3 %, športnikov v svojih vrstah. In dobro bi bilo, če bi tisti, ki imajo toliko pripomniti na to, kdo dodeljuje sredstva, prebrali člen, ki govori o sestavi Sveta. Oba, zdaj veljavni zakon in ta predlog, ki ga imamo sedaj v tretji obravnavi, imata enako število članov Sveta, to je 17. Ampak recimo, če gledate, kdo in kako imenuje, so tajne volitve na skupščini predvidene. Tajne volitve, da ne bi spet kdo o kakšnem strahu govoril. Ampak predlagajo, da morajo biti štirje predlogi članov izmed predstavnikov nacionalnih športnih zvez individualnih športnih panog. Potem dva predloga predstavnikov nacionalnih športnih zvez kolektivnih športnih panog; en predlog člana izmed predstavnikov nacionalnih športnih zvez, katerih področje delovanja je pretežno športna rekreacija; dva predloga članov izmed predstavnikov nacionalnih športnih zvez, katerih športne panoge niso na rednem programu olimpijskih iger; pa dva predloga članov izmed predstavnikov občinskih športnih zvez. Jaz zdaj ne vidim razloga za to, da bi dvomili o

usposobljenosti teh članov, ki tudi prihajajo iz nacionalnih športnih zvez, pa je bilo prej govora, da so samo iz Olimpijskega komiteja. In potem še en predlog člana izmed vrhunskih športnikov. Bi pa opozorila na to, da je tu še predlog športnih organizacij, ki niso članice Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez, za tiste 3 % torej je tudi poskrbljeno. In dva člana na predlog Skupnosti občin; pa enega Zveza društev športnih pedagogov, kar se mi zdi edino potrebno in dobro poudariti, da imamo tu nekoga, ki je tako rekoč reprezentativni predstavnik ali predstavnik reprezentativnega združenja, ne kar tako nekoga, ki pride od nekod in brez kriterijev dobi mesto v Svetu.

O tem, kaj bi bilo mogoče reči še o teh rečeh, ki so zvezane s priporočili Komisije za preprečevanje korupcije pa tudi centra nevladnih organizacij Slovenije. V zakonu je namreč zdaj tudi opredeljeno, kdo ne more biti član Sveta Fundacije za šport, zato da bi bil izključen konflikt interesov. In logično je tudi, da bodo šle administrativne naloge z ministrstva spet na Fundacijo za šport. Jaz zdaj tu ne vidim, kako je bilo mogoče, da so takrat rekli, da stroškov ne bo, ko so se selili zaposleni s Fundacije za šport na ministrstvo, ker so bili to isti ljudje, brez razpisa so dobili delo, mimogrede; to je pa zdaj samo vrnitev v prvotno stanje. Tisto, kar mene moti, je to, da kljub noveli ta zakon ne odpravlja nekaterih razlik med urejanjem vprašanj Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Fundacije za šport. To je seveda do neke mere razumljivo, ker brez razprave in soglasja zainteresiranih nevladnih organizacij, ki so zastopane v FIHO, česa takega ni mogoče kar avtomatično spreminjati. Ampak menim, da se bo to uredilo takrat, ko bodo zadeve urejene, upam, da ne v neki oddaljeni prihodnosti, v posebnem zakonu, za kar apelira tudi Komisija za preprečevanje korupcije. Ker so v zraku predhodne volitve in ker že imamo napoved desnice, kako bodo prevzeli položaje po nesposobni vladi Alenke Bratušek, sem prepričana, da se bo zakon znova spreminjal. Samo ne vem, ali bodo takrat ustoličili istega človeka, za katerega je bilo toliko pripomb Računskega sodišča; kako pa je Fundacija za šport poslovala, bomo pa na matičnem delovnem telesu kmalu imeli možnost videti, ker nas že čaka obravnava letnega poročila Fundacije za šport. Mislim, da je kritika opozicije v tem primeru pač prenapihnjena zaradi tega, ker bi se morala opozicija vprašati, kako je urejala področje športa takrat, ko je imela vzvode oblasti v svojih rokah in bi glede na zaveze morala pripraviti nacionalne dokumente, pa jih ni. Pa ne gre samo za Nacionalni program športa, gre tudi za Zakon o športu in še za kaj. Ampak morala se je ukvarjati z nekaterimi drugimi rečmi, tudi z odstavljanjem funkcionarjev in postavljanjem svojih ljudi. Ampak, saj veste, običajno je tako, da vsak drugega presoja po tistem, kakor sam v enakih položajih ravna. In zato ti očitki o tem, kako bodo

znova zadeve v rokah politike, niti niso presenetljive.

Zakon bom, tako kot sem ga v vseh zdajšnjih odločitvah, seveda podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Janja Napast, izvolite.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica, lepo pozdravljeni vsi prisotni!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije spreminja oziroma kar ignorira možnost demokratičnega načina sestave članov v Svetu Fundacije za šport. Namreč, strokovni svet je bil potem z zakonom sestavljen iz dveh polovic, prvo polovico članov je imenoval Olimpijski komitej Slovenije, v drugi polovici pa so sedeže zasedali predstavniki Vlade. Torej gre za zamenjavo tisti članov Fundacije za šport, ki jih določeni ne želijo pri sodelovanju. Nesprejemljivo je tudi to, da je OKS – Združenje športnih zvez največji prejemnik sredstev, in kar nekaj nacionalnih zvez, ki ne delujejo pod OKS, bi bilo s predlogom zakona prikrajšanih. Tukaj načelnost pade, da ne omenim, da breme športu prinaša tudi že uveljavljena višja stopnja davka na dodano vrednost. Mislim, da bi bilo ministrstvo dobro pozvati, da bi bilo smiselno napraviti kakšno analizo za pripravo oziroma o pripravi Nacionalnega programa športa, ker so bile do sedaj izdelane neke pavšalne ocene, in sicer le do leta 2008, nekaj tudi do 2010. Sicer finančna sredstva za vlaganje v šport padajo, kar je nekako zaradi vse bolj izpraznjene državne blagajne tudi posledično logično, vendar opozarjam, da bi morali imeti bolj jasno strategijo ter protikrizne ukrepe tudi na področju nacionalnega in lokalnega športa. Upam, da boste razmislili o svojem nadaljnjem ravnanju. Sprememba predloga zakona pa krepi položaj večnih športnih funkcionarjev, namesto da bi se tistim, ki prinašajo rezultate – torej samim športnikom. Hvala lepa za besedo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Alenka Jeraj, potem Jože Tanko, Franc Jurša in Vlada kot predlagatelj. Izvolite, gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Jaz novele zakona ne bom podprla. Ocenjujem, da gre, kot vedno, za hitro spreminjanje, da se prekinejo neki mandati, ki so bili podeljeni. Gospa Potrata je imela nekaj pripomb na razpravo kolega Čuša, ki je potem ni poslušal, ko mu je hotela obrazložiti. No, zdaj bi tudi jaz njej nekaj obrazložila, pa je žal ni, je odšla, je očitno ne zanima, kaj imamo tudi drugi, ki smo bili del tega, povedati. Mi smo spreminjali

zakon, kar nam je očitala, ravno zato, ker smo kar naprej brali o razno raznih zadevah takratnega direktorja gospoda Juraka, ker so se pritoževali športniki, športne zveze, zveze, ki niso bile vključene v Olimpijski komite, ki so želele imeti predstavnike v Svetu Fundacije, pa te možnosti niso imele. Ravno zato, ker so bile določene zveze izvzete in niso bile zastopane in niso mogle kandidirati v Svet Fundacije, smo zakon spreminjali. Ker smo takrat ugotavljali tudi to, da so mnogi zelo uspešni, celo najboljši športniki prihajali ravno iz takšnih zvez in športov, ki jih Olimpijski komite ni prepoznal kot perspektivne ali pa zelo pomembne za slovenski šport. Kot sem rekla, smo spremljali polemike in razprave, prepire po časopisih in po medijih v zvezi z direktorjem Jurakom in tudi še s kom, mislim da tudi z gospodom Vogrincem, in tako naprej. In ta vlada se zelo rada hvali s stabilnostjo in tako naprej, vendar to kaže ravno, da želi na nekem področju povzročiti spet neke pretrese. Zadnji dve leti, odkar je sedanja sestava Fundacije, torej decembra 2012 so bili imenovani novi člani za petletni mandat. Vi jim zdaj prekinjate mandat, kljub temu da moram reči, da vsaj jaz nisem v zadnjih dveh letih opazila nobenih pripomb na njihovo delo, za razliko od časov pred tem, ko smo konstantno poslušali, ko smo konstantno sprejemali ljudi v parlamentu, ker so se pritoževali nad delom Olimpijskega komiteja in nad delom Sveta Fundacije za šport. Mene zanima, zakaj ne dovolite, da sestava Sveta, taka kot je, za naslednjih pet let, torej do leta 2017, opravi svoje delo, za katerega je bila imenovana? Kakšni so razlogi? So kakšni rezultati slabi, so kakšne korupcijske zadeve, tako kot smo jim bili priča prej? Vemo, kdo vodi Olimpijski komite, že mnogo mnogo let, da ne rečem desetletij. Vemo tudi, član oziroma predsednik katere stranke je nekoč bil.

In zato me zanima, ali gre ponovno samo za politični obračun in kaj boljšega bo to pomenilo za slovenski šport? Jaz v to ne verjamem. Kot rečeno, 19. decembra 2012 se je konstituiral Svet Fundacije za petletni mandat, vi sedaj ta mandat prekinjate, obrazložitev ni nobene, kaj je bilo narobe, zakaj bi se to moralo zgoditi, pritožb ni bilo, jaz jih ne vidim in jih poslanci nismo prejeli, pa se sicer na nas redno obračajo. Kot rečeno, smo pa bili prej priča mnogim pozivom, tako protikorupcijske komisije, Računskega sodišča, ki je pregledovalo delo Fundacije, da naj že nekaj ukrenemo. In smo – spremenili smo zakon, postavili novi Svet in s tem zagotovili neke normalne pogoje dela. Predlagam, da predstavniki Vlade odgovorijo na moje vprašanje.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Jeraj.
Gospod Tanko ima besedo.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Spremembe, ki jih prinaša ta zakon, prav gotovo ne gredo v smer pluralizacije na področju športa, ampak v smer centralizacije. Gre pravzaprav v isto smer, kot je bila pred uveljavitvijo teh sprememb. In po mojem bi lahko ta zakon poimenovali kar Zakon po Janezu Kocijančiču, kar zadeva športno ureditev. V bistvu se na koncu zadeva personificira tako, da se vse scentralizira in koordinira pod eno osebo in v tem primeru dobi Olimpijski komite pravzaprav popoln monopol nad upravljanjem s sredstvi Fundacije, predsednik tega je seveda gospod Janez Kocijančič. Vsi tisti ostali člani Sveta Fundacije, tistih 5 od 17, so v bistvu za okras. Lahko se deli sredstva na fundacije in odloča o vseh pomembnih zadevah Pod lipico, Pri lovcu ali kjerkoli drugje. Ne rabiš niti formalno sklicati ničesar, ne rabiš iskati nobenega širšega konsenza, nobenega soglasja, ampak se vse pač uredi v nekem dokaj ozkem zaprtem krogu. To je bila rešitev, ki je bila pred tem. Predlagali smo rešitev, ki je precej drugačna, bistveno širša in je omogočila mnogim, ki so bili do zdaj pravzaprav izločeni iz odločanja na področju športa, da so tvorno vplivali in oblikovali rešitve na tem področju.

Menim, da se to vračanje v neke centralizirane sfere ne more obnesti dobro. Nikjer in nikoli, v nobenem času centralizacija ni prinesla nekih dobrih rešitev, pa jih tudi najbrž na tem področju ne bo. Stvar, ki je še posebej ali pa tudi izstopala v preteklih obdobjih, je bilo tudi na nek način netransparentno delovanje in kolizija znotraj posameznih struktur, ki so participirale na delitev sredstev iz naslova loterije. Ugotovilo se je marsikaj, ko smo obravnavali ta letna poročila, tako na področju delitve sredstev, kar zadeva FIHO in FSO, na obeh področjih. Na področju FIHO se je dalo določene spremembe narediti, kar zadeva izključevanje. Žal se na področju športa tudi prej ni dalo storiti nič, ker so bili ti interesi pač izjemno močni. Menim, da bi bilo potrebno, da se vse te stvari, kjer se posega v te množične organizacije in v to strukturo – prej je ena izmed razpravljavk dejala, da gre za najbolj množično organizacijo –, da se pač dela tudi na tak način, da se poskuša te stvari zajeti od spodaj navzgor in vključiti čim širši krog ljudi v upravljanje tega sistema. Tako pa je enostavno podrejeno določeni ustrezno politično profilirani strukturi; ni drugače, kot lahko tako razmišljamo, se ne da drugače. Enostavno je očitno, da tisti, ki imajo v določenem trenutku politično moč, pač tudi te strukture prilagajajo na tak način, da se ta množični del športa podredi tudi določenim političnim interesom, kar je po mojem mnenju hudo narobe. Če želimo imeti na tem področju prave stvari in pravilno organizirane zadeve, tudi primerno financirane in vodene, potem bi bilo treba to urediti na način, kot je bilo urejeno do sedaj. To, kar pa sedaj prinaša ta zakon, pa gre diametralno nasprotno od tega.

Kar zadeva podporo temu zakonu, jaz je zagotovo ne bom dal, ker se mi zdi smiselno,

da se stvari koncipirajo in izvajajo na povsem drugačen način. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Pertinač, želite besedo? Izvolite.

ALJUŠ PERTINAČ: Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica.

Mogoče samo nekaj poudarkov. Seveda ni nobenega razloga, da bi nasprotniki sprejema zakona očitali predlagatelju kakšne slabe namene ali uporabljali slabšalne izraze, ki jih ves čas ponavljajo v vseh treh obravnavah. Ker nismo mi tisti, se pravi Vlada kot predlagatelj, ki bi ga morali prepričati v svoj prav. Težavo imate popolnoma drugje. Jaz se ne opredeljujem do tega, ali ste v Slovenski demokratski stranki največji poznavalci športa v Sloveniji, samo težavo imate, da očitno niste v to prepričali nobene civilnodružbene organizacije, ker v vseh treh obravnavah tega predloga spremembe zakona nobena civilnodružbena organizacija ni podprla obstoječega zakona. Jaz sem že večkrat poudaril, da vlada ni zamenjala nobenega člana Sveta Fundacije. In vi morate te člane Sveta Fundacije, ki ste jih vi imenovali po vašem pluralističnem in demokratičnem postopku, prepričati, da je obstoječi zakon dober. To vam, žal, ni uspelo. Predsednica Sveta Fundacije – katere politične usmeritve jaz sicer ne poznam in me tudi ne zanima, ker je to njena privat stvar; verjamem pa, da je niste imenovali zato, ker bi bila neustrezno politično profilirana – je prepričana, da je obstoječ zakon neizvedljiv in podpira predlagane spremembe. Če imate težave z Olimpijskim komitejem Slovenije, potem morate skozi demokratične postopke v participaciji v Olimpijskem komiteju Slovenije doseči spremembe. Tu imate problem. Težko je iz Državnega zbora ali iz Vlade spreminjati civilnodružbene organizacije. Mislim, da tudi ni primerno. To ni referendum o Olimpijskem komiteju Slovenije. To tudi ni referendum o tem, ali je pluralistično, da je generalni direktor direktorata na pristojnem ministrstvu hkrati v prostem času tudi direktor Fundacije za šport, ki deli sredstva civilnodružbenim organizacijam. To so po mojem mnenju vprašanja, ki so zgrešena.

Tisto, kar imamo na mizi, je, ali je obstoječ zakon izvedljiv in ali je dober. Razprava je v treh obravnavah pokazala, da ni izvedljiv, da ni dober. Glasu proti tem stališčem iz vrst športa, opravičujem se – pač izvzemši poznavalce športa v Državnem zboru, pač nismo slišali in tukaj je težava nasprotnikov sprememb zakona. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želite repliko? Izvolite, gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Gospod državni sekretar, v čem zakon ni izvedljiv, kar zadeva

Svet Fundacije? Svet Fundacije je imenovan za pet let. Kaj ni izvedljivo? Imenovani so bili, na spletni strani so napisani, predvidevam, da so bili imenovani, če se je Svet konstituiral, in imajo mandat pet let. Kaj ni izvedljivo od tega in zakaj je treba potem spreminjati sestavo Sveta? Jaz mislim, da vsi vemo zakaj – da bo spet Fundacija gospoda Kocijančiča.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Tanko, vi tudi želite repliko?

Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Ja, seveda.

Kadar prihajajo predlogi z vaše strani, vladne, ne samo vaše, se večkrat srečujemo s tem, da neka stvar ni izvedljiva, tudi Zakon o Slovenskem državnem holdingu je neizvedljiv, tudi DUTB je bil dolgo časa neizvedljiv. Ne vem, od kdaj je ugotovitev, da Svet Fundacije ni izvedljiv, če je pa koncipiran in postavljen. Imenovanja po posameznih sklopih so tekla tako, kot so bila pripravljena pravila. Vse je pri trenerjih, pri olimpijskih, pri neolimpijskih, individualnih športih steklo tako, kot so bila pravila narejena, in je Fundacija delovala. Če je to percepcija enega državnega sekretarja, njegovega zaledja in ministra, da to nekaj ne deluje, potem ne deluje na osnovi politične presoje. Fundacija je delovala, opravljala svoje funkcije, delila denar in tako naprej, tako kot je bilo pač postavljeno. In bom rekel, take pavšalne ocene, brez da bi nekdo v Državni zbor prinesel nekaj elaboratov, ker ni zadeva funkcionirala, pač je nevzdržno. Politični uradnik, minister ali državni sekretar mora Državni zbor prepričati na osnovi dokumentov, ne na osnovi parol, ki jih prinese v Državni zbor. In to, da si neka skupina ljudi, ki je pač politično olastnila nek resor, to vzame v roke in potem razlaga, kaj je neizvedljivo, je nevzdržno. Če bi hoteli na argumentiran način izpeljati spremembe v Fundaciji ali na kakšnem drugem področju, bi pač predložili kakšne podatke Državnemu zboru, da bi lahko pogledali, videli, da to dejansko ne funkcionira; saj mi smo tudi za spremembe, kadar do tega pride. Ampak takole, ko nekdo zjutraj vstane in ugotovi, da nekaj ni v redu, in ima že čez tri minute rešitev, ki vrača zadevo na prastaro stanje, potem to najbrž ni rešitev. In zelo blizu smo tisti ugotovitvi, ki sem jo povedal na začetku. Tu se gre samo za to, da se vpliv nad športno sfero in delitvijo denarja koncentrira v eni ali dveh osebah, medtem ko se vse ostale, ki so sedaj enakopravno, demokratično sodelovale pri delitvi tega denarja, eliminira. In nimamo več spektra športa na tistem delu, kar zadeva sestavo Sveta Fundacije, ampak imamo koncentracijo, ki lahko imenuje svoje člane, kot sem rekel, tamle pri Figovcu se zberejo in naredijo 12 članov Sveta Fundacije za šport od 17. Če je to nek postopek, ki omogoča nek transparenten del na tem področju in zagotavlja neko zadevo, najbrž je to problem. Predlagam, da se takih ocen, brez da karkoli dostavite

Državnemu zbor, da nekaj ne deluje, vzdržite, ker zadeve ne stojijo ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Tri minute, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): ... in niso demantirane. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Imamo zaključek razprave, lista je izčrpana. Vendar je čas za razpravo vseeno še ostal, zato prosim vse, ki ste zainteresirani za nadaljnjo razpravo, da se prijavite..

Izvolite, gospod Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča.

Izkoriščam priložnost, malo sicer zgodaj, da vam čestitam za izvolitev evropske poslanke, ker boste zagotovo izvoljeni.

Jaz bom šel malce iz trenutne obravnave, ampak govoril bom o tem zakonu. Tadej Toš je rekel naslednje: "Zakaj Slovenija ne bo nikoli Švica?" Pa si je odgovoril: "Zato, ker Slovenci ne delamo kot Švicarji." Zato ne. V petek popoldan v Državnem zboru ni več praktično poslancev, v javni upravi ni praktično več uslužbencev. To je on povedal. Nadalje – zato, ker imamo Slovenci sistemsko korupcijo, o tem vsi govorimo; ko pa jo držimo, pa nič ne naredimo. Pa niste, gospod državni sekretar, vi za to odgovorni in krivi, niste, jaz pač vas gledam, ker vi zagovarjate te rešitve. Vi ste daleč od tega, da bi bili odgovorni in krivi. Bomo poskušali dognati, kdo. Ampak poskušajmo se vprašati nekaj drugega. Kako je mogoče, da je Slovenija na tem lepem koščku zemlje tako revna, da so ljudje že lačni? Uslužbenci Državnega zbora imajo 600 evrov plače, nekateri plač ne dobivajo, vsak čas nam grozi kolaps. Če se ne bi zadolževali, tudi mi ne bi imeli več plače, tudi vi ne. Kaj se je zgodilo? Veste, kaj se je zgodilo – to je moja razlaga seveda in jaz si velikokrat postavljam to vprašanje, pa veste zakaj? Ker jaz sem bankrot že doživel. In totalni bankrot države ne bo prijeten, se bo pa zgodil "neminovno". Zakaj? Zaradi tega, ker smo mi besedo "kraja" zamenjali "se je znašel". Slovenci smo iznašli nov sinonim, novo besedo. Normalno, če je nekdo nekaj ukradel, so rekli, ukradel je. Mi pa smo rekli, se je znašel. In ta zakon je tipični primer, da se ljudje znajdejo in sistem napravijo tako, da je njim v korist. Eni skupini ljudi, namesto vsem državljanom. Veste, to je problem pri tem zakonu, pa pri onem, pa pri tistem. Mi pa se sicer zdaj obtožujemo levo, desno in si mečemo nekaj, ampak to ni problem. Problem je – sistem je treba spremeniti. Kajti v Švici so poslanci nepoklicni, v Švici ima civilna družba, ima opozicija temeljit vpliv v institucijah sistema. Mi pa tukaj delamo tako, da vsak, ki je trenutno na oblasti – ta oblast trenutno je pa ekstremna v

tem –, odriva stran vse ostale; ne daj bože, da pridete zraven in da bi slučajno pogledali. Jaz sem na spletni strani dosti teh stvari objavljaj, to je problem. To je problem. Pa še en drug problem imamo v Sloveniji, nihče več noče delati in vsi bi imeli službo. Mene sprašujejo ljudje, če bi jim jaz lahko zrihtal službo. Zrihtal službo!? Veste, kaj pomeni ta služba? To pomeni, da pride skozi vrata institucije ob sedmih ali ob osmih ter ob treh ali ob štirih odideš in te nikoli nihče ne vpraša, kaj si naredil, kako si naredil, za ničesar ne odgovarjaš in tako dalje. To je služba. In to smo mi gojili deset let – službe. Zato je z nami konec. In ta zakon je še eden v nizu tistega, ki bo napravil konec. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

S tem vašim razpravljanjem zaključujem tudi razpravo o predlogu zakona v celoti. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev, zato bo zbor o predlogu zakona v skladu s časovnim potekom zbora odločal v ponedeljek, 28. 4., v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in tudi 24. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali v ponedeljek, 28. 4. 2014, ob 9. uri. Hvala lepa in nasvidenje.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 25. APRILA 2014 OB 14.56 IN SE JE NADALJEVALA 28. APRILA OB 9. URI.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Začenjam nadaljevanje 24. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Melita Župevc do 12. ure, gospa Polonca Komar, gospa Irena Tavčar, gospa Jasmina Opec, dr. Andreja Črnak Meglič, mag. Barbara Žgajner, gospa Aleksandra Osterman, gospa Ljudmila Novak, gospa Alenka Pavlič, gospod Bojan Starman, dr. Vinko Gorenak, gospod Zvonko Černač, gospod Roberto Battelli, dr. László Göncz do 16. ure, gospod Mihael Prevc od 13. ure dalje, gospod Matjaž Han od 12. do 15.30 ure.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKLICNEM IN STROKOVNEM IZOBRAŽEVANJU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 26 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 26 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Za

dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici predlagateljev predloga zakona Mateji Pučnik.

MATEJA PUČNIK (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo v parlamentarno proceduro vložili spremembo Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju z namenom čim bolje povezati vzgojno-izobraževalni sistem s potrebami gospodarstva. V zadnjih letih se še vedno srečujemo z nizkim vpisom v poklicne srednje šole. Propad številnih podjetij v zadnjih letih je povzročil upadanje zanimanja delodajalcev za izvajanje poklicnega izobraževanja in hkrati povzročil tudi upad ugleda določenih poklicev. Sočasno se soočamo z veliko strukturno brezposelnostjo mladih in po drugi strani s pomanjkanjem določenih poklicev, ki že kar izginjajo iz regije. Da bi se izognili brezposelnosti mladih ter hkrati zagotavljali tehnološke in obrtne storitve, si želimo znova povezati izobraževalni sistem in gospodarstvo. Obstoječo zakonodajo poklicnega izobraževanja zato želimo nadgraditi oziroma dopolniti, da se ob obstoječem sistemu omogoči še dualni sistem. Dualni sistem kombinira vajeništvo, torej praktično delo v podjetju, in poklicno izobraževanje v šoli, ki predstavlja teoretični del in smo ga v slovenskih šolah pred leti že izvajali, danes pa ga najbolj uspešno izvajajo v Nemčiji in Avstriji. Obdobje, v katerem smo imeli dualni sistem že uveden, je bilo prekratko, da bi lahko zaživel v vsej svoji polnosti, in eden izmed razlogov, da je zamrl, je tudi v uvajanju medpodjetniških izobraževalnih centrov. Šole in medpodjetniški izobraževalni centri sicer ponujajo dober teoretični in tudi del praktičnih znanj, vendar pa je treba priznati, da določenih praktičnih znanj ne bodo mogli nikoli ponuditi v takšni meri, kot to lahko storijo obrtniki in podjetniki v vsakem trenutku. Dijaki bodo lahko nemudoma nadaljevali svoje delo v svoji panogi, ne da bi potrebovali dodatne mesece usposabljanja, ki pomenijo dodatne stroške tako podjetju kot dijaku.

Dovolite, da v nekaj točkah predstavim bistvene rešitve, ki jih v zakonu predlagamo. V srednješolsko poklicno izobraževanje torej vpeljujemo dualni sistem poleg sedanjega šolskega modela, tam seveda, kjer je to mogoče. Bistvo dualnega sistema je, da odgovornost za vajenca prevzame delodajalec in tako se vzpostavi kultura vzgajanja dobrega kadra. Vajenci v podjetju imajo najmanj 60 % praktičnega izobraževanja, dijaki v poklicni šoli najmanj 50% in dijaki v štiriletni strokovni šoli najmanj 20 %, saj smo mnenja, da je treba med izobraževanjem vsem dijakom ponuditi čim več praktičnega dela. Vajenec bo lahko po novem tudi odrasla oseba, ki je brezposelna, saj so dodatna znanja veščine in prekvalifikacija nujno

potrebni. Vajencu se čas na praktičnem izobraževanju šteje v delovno dobo, kar bo zagotovo dobra stimulacija pri odločanju za poklicno izobraževanje. Zavedamo se, da je zaradi tega treba popraviti in vnesti spremembe tudi v Zakon o delovnih razmerjih, ki bodo zagotovile plačilo prispevkov. Sprva bi za plačilo prispevkov poskrbela država s črpanjem evropskih sredstev, po letu 2020 pa iz lastnih sredstev države približno tako kot za porodnice. Za te spremembe delovnopravne zakonodaje je do uveljavitve zakona še dovolj časa. Zavedamo se, da ima zakon velike finančne posledice, zato postavljamo njegovo uveljavitev v leto 2016. Pri vsem tem pa bo seveda ključnega pomena uspešno črpanje evropskih sredstev. Gospodarstvo je še vedno v trajajoči recesiji in težko izplačuje nagrade za vajence in mentorje. Zato se pretežni del tega za enkrat prenese na državo. Država bi tako do leta 2020 plačevala nagrado vajencem v celoti s koriščenjem evropskih sredstev preko pametne specializacije, nato pa del plača delodajalec in del država.

Spoštovani poslanci in poslanke! Glede na to, da imate koalicijski partnerji tako v prejšnji kot tudi v sedanji koalicijski pogodbi zapisano, da je tudi vaš cilj čim bolj tesno povezati izobraževalni sistem s potrebami trga dela in da tudi vi pišete o ponovni vzpostavitvi vajeništva v poklicnem izobraževanju, se na tej točki očitno vsi strinjamo in imamo danes možnost in priložnost, da besede preidejo h dejanjem. Zato poslanskim skupinam predlagamo, da zakon v prvi obravnavi podprejo in da ga v nadaljevanju, če je potrebno, skupaj popravimo, dopolnimo in ga čim prej pripeljemo do uveljavitve. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer doktorju Mirku Pečariču, državnemu sekretarju na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

DR. MIRKO PEČARIČ: Spoštovani predsednik, poslanke, poslanci, lep dober dan!

Predlagane spremembe Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, ki ga je vložila skupina poslancev, s prvo podpisanim Jožetom Tankom, obnavljajo zakonsko ureditev vajeništva, tako da v skoraj nespremenjeni vsebini povzemajo poglavje o vajeništvu, kakor je bilo urejeno v Zakonu o poklicnem in strokovnem izobraževanju v letu 1996. Uresničevanje tega zakona je v letih 1996–2005 nasprotno pokazalo, da tako urejeno vajeništvo ni dosegalo svojih ciljev, zaradi česar je takratna ocena ministrstva, ki ga je vodil doktor Milan Zver, pokazala, da niso bili ustvarjeni ustrezni pogoji na strani delodajalcev, da bi se vajeništvo lahko uspešno razvijalo. Ob tem je treba poudariti, da so bile takratne zakonske rešitve usklajene z Zakonom o delovnih razmerjih, medtem ko je bila ta materija v letu 2013, ko je začel veljati nov zakon o delovnih razmerjih,

izločena. Uvedba vajeniškega sistema pomeni v temelju spremenjen odnos do praktičnega izobraževanja, saj se temeljna odgovornost za izobraževanje vajenca prenaša na delodajalca. Zgledi vajeništva, ki ga poznajo tudi druge primerljive države v Evropski uniji, še zlasti pa dualnega sistema, kakršnega poznajo v nemško govorečih državah Srednje Evrope, opozarjajo, da gre predvsem za vprašanje statusa vajenca, ki je izenačen oziroma primerljiv s statusom delavca. Iz tega izhaja tudi zakonska ureditev področja, ki ni povsem šolska zakonodaja. V Evropski uniji poteka obsežna pobuda zlasti Zvezne republike Nemčije, da bi se dualni sistem uveljavil širše tudi v drugih državah članicah Evropske unije, čemur se je tudi naša država pridružila. Izkušnje, ki jih imamo v Sloveniji, kažejo, da je za uspešno delovanje vajeništva potreben predvsem konsenz med socialnimi partnerji in obsežne spodbude s strani javnih sredstev. Pogovori, ki jih je zlasti z organizacijami, delodajalci na delovni ravni opravilo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, so pokazali, da se delodajalci zavedajo pomena dualnega sistema oziroma vajeništva, da pa za enkrat v tem sistemu vidijo predvsem nove obveznosti za delodajalce in stroške, ki jih s tem sistemom prenaša nanje, ne pa tudi dodane vrednosti, ki bi upravičila te stroške. Zato pričakujejo obsežne državne spodbude oziroma spodbudo s strani javnih sredstev. Predlagani zakon temelji na prepričanju, da je mogoče s spremembo zakona urediti celotno problematiko vajeništva. V nasprotju s predlagatelji Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport pripravlja predlog zakona oziroma predlog sprememb Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, ki odpira možnost uvedbe vajeništva, če le bodo izpolnjeni pogoji glede financiranja iz javnih sredstev in če bodo v celoti urejena tudi druga statusna razmerja in iz tega izhajajoče obveznosti delodajalcev in države. Ta koncept je bil tudi dogovorjen v partnerskem dialogu ob pripravi novega socialnega sporazuma.

Finančne posledice, ki jih predvideva predlagana novela zakona, nimajo realne podlage niti v državnem proračunu niti v sredstvih evropskih kohezijskih skladov. Predlagano besedilo zakona ostaja konceptualno v dosedanjih okvirih, saj opredeljuje pravice dijakov in postopke za izrekanje vzgojnih ukrepov. To je torej drugi del tega predloga zakona. Nasprotno se uveljavlja koncept, da je treba vzgojno ukrepanje in postopke, ki so izrazito pedagoško vprašanje, urejati na ravni šole. Posebej je treba urediti izključitev iz šole, ko gre za omejevanje pravice do izobraževanja, ki je zavarovana z mednarodnimi konvencijami in z ustavo Republike Slovenije. V tem primeru je treba seveda z zakonom opredeliti tiste najhujše kršitve, ki pomenijo omejitev pravice dijaka do izobraževanja. Urediti je treba postopek izrekanja izključitve in samo pravno varstvo. V

zadnjem času se na vseh ravneh izobraževalnega sistema zaradi razlogov, ki ne izvirajo iz izobraževanja, ampak iz socialnih stisk mladih in njihovih staršev, kažejo znaki naraščanja tako imenovanega fiktivnega vpisa. Predlagani zakon tudi te problematike ne ureja dovolj podrobno. Gre za zelo občutljivo področje, saj se ne sme zgoditi, da bi zaradi preprečevanja zlorab statusa omejevali svobodo do izobraževanja. Na ministrstvu je zato pripravljen predlog, ki to materijo ureja bolj celovito in podrobno.

Glede na navedene argumente Vlada Republike Slovenije ne podpira Predloga sprememb in dopolnitev Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, ki ga je v zakonodajni postopek vložila skupina poslancev. Vlada Republike Slovenije bo v zakonodajni postopek vložila svoj predlog zakona, ki bo uredil predloženo tematiko v širšem sistemskem smislu. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik Državnega zbora, državni sekretar, sodelavci, kolegice in kolegi!

Sredi preteklega leta je Evropska komisija oziroma oba komisarja, pristojna za področji izobraževanja in dela naznanila začetek evropskega zavezništva za vajeništva. Zavezništvo je zamišljeno kot eden izmed ukrepov Evropske unije proti brezposelnosti mladih, njegov namen pa izboljšanje kakovosti in ponudbe vajeništev v Evropski uniji na podlagi široke partnerstva ključnih deležnikov na področju zaposlovanja in izobraževanja. Cilj ukrepa je tudi spreminjanje odnosa do vajeništva obenem pa opredelitev najuspešnejših programov vajeništva v Evropski uniji in oblikovanje ustrezne rešitve za posamezne države članice. Krščanski demokrati na vseh ravneh našega dela opozarjamo, da je v izobraževanju potrebno tesnejše povezovanje teorije in prakse, še posebej v srednješolskem, strokovnem in poklicnem ter na visokošolski ravni. Strokovno, poklicno in srednje šolstvo imajo pomembno vlogo pri razvoju kadrov na razvoj občin, regij in države. Zavzemamo se za povezovanje teorije s prakso ter za doseganje višjih ravni znanja. Posebej se tega zavedamo v zaostreni gospodarskih razmerah, ko še zadnji dvomljivci spoznavajo, da slovenski izobraževalni sistem ne zna in ne zmore odgovarjati na potrebe slovenskega gospodarstva. Po naši oceni je preveč tog in samozadosten ter premalo ciljno odgovarja na potrebe gospodarstva. Ravno zato krščanski demokrati v svojem programu predlagamo razvoj različnih programov strokovnega izobraževanja ter povezovanje šolskega sistema z delodajalci. Predlog zakona, ki je pred nami,

gre v smer, da vpeljuje sistem vajeništva ko delodajalec izvaja izobraževanja skupaj s šolo. Vajencu delodajalec in šola pripravita osebni izobraževani načrt, ki podpira tako standarde znanja in kompetence kakor tudi vajenčeve močne učne lastnosti. Vajenec bo tako pridobil kompetence pri praktičnem izobraževanju. Za nas je pomembno tudi dejstvo, da socialno partnerstvo ostaja temelj poklicnega in strokovnega izobraževanja. V državah z uveljavljenimi sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja, kot so Nemčija, Danska, Nizozemska in Avstrija, je brezposelnost med mladimi nižja. To ugotovitev potrjuje komisija v svojih pregledih zaposlovanja in socialnih razmer v Evropi, ki kažejo, da so vajeništva in pripravništva pogosto odskočna deska za stalno zaposlitev.

Ob prebiranju mnenj Vlade Republike Slovenije o predlaganem zakonu kolegov iz SDS pa vidimo, da je Slovenija na tem področju žal še v kamenu dobi. Vlada, kljub temu da je Evropska komisija vajeništvo določila za ključni element jamstva za mlade, ki ga je Komisija decembra 2012 predlagala kot del svežnja ukrepov za zaposlovanje mladih, v svojem mnenju predlagane rešitve zavrača in jih označuje za neprimerne za Slovenijo. Glede na nesprejemljivo stopnjo brezposelnosti mladih je nujno, da si odgovorni za izobraževanje in zaposlovanje skupaj prizadevajo za olajšanje prehoda mladih Evropejcev iz šole v poklicno življenje, pravita tudi evropska komisarja. Tako znano to zveni, žal pa trenutna vlada tega poziva ne sliši.

Poslanki in poslanca Nove Slovenije bomo Predlog spremembe Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Magistrica Lejla Hercegovac bo predstavila stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Spoštovani predsednik, spoštovani predstavnici Vlade, kolegice in kolegi!

Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju v rednem postopku v prvi obravnavi je predstavila poslanska skupina SDS. V razpravi, ki smo jo imeli na koordinacijskem sestanku in s predstavniki Vlade, smo se dogovorili, da ta zakon vsekakor je en korak naprej v poklicnem in strokovnem izobraževanju ampak, veste, mi se vsi v bistvu zavedamo in želimo, da se vsak zakon naredi v sistemski obliki.

Zaradi tega Pozitivna Slovenija tega zakona ne bo mogla podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Mag. Branko Grims bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem prav lep pozdrav!

V Sloveniji danes, ko poslušate mlade, praviloma ne slišite več želja tako, kot so običajno bile skozi vse generacije in so običajne v vseh drugih evropskih državah, ko si mladi postavljajo cilje biti zdravnik, biti dober mehanik, biti karkoli. Mladi se pogovarjajo približno takole: "A ti boš šel v Avstrijo, a vi boste potem šli v Nemčijo?, Ti, ko doštudiram, bom šel v Novo Zelandijo, v Avstralijo ..." In tako naprej. O perspektivah doma praktično ne razmišlja nihče. In ne boste verjeli, na zelo podoben način razmišljajo žal tudi slovenski podjetniki. Ko se pogovarjajo o tem, ali imajo že odprte račune in dodatna podjetja ali pa kar prenesene sedeže podjetij najmanj na avstrijsko Koroško, praviloma zdaj že v Nemčijo, nekateri tudi mnogo dlje. In tako odhaja tisto, kar predstavljata prihodnost vsake države. Sem so dolgoletne vlade tranzicijske levice pripeljale to državo.

In eden od načinov, kako preseči to problematiko, je tudi, da se stopi iz izobraževalnega paleozoika, ki je tako značilen za Slovenijo, kjer se vedno nove in nove gore mladih odločajo za gimnazije, potem gredo na študij družboslovja in potem obogatijo vrste nezaposlenih na zavodu za zaposlovanje. Tako približno zgleda povprečen slovenski študij. Pri nas je delež tistih, ki se vključujejo v gimnazije, in delež tistih, ki gredo na visokošolsko izobraževanje, neprimerljivo večji, kot je recimo v sosednji Avstriji. Toda tam pa je zaposlenost mladih neprimerljivo večja, kot je v državi Sloveniji. In očitno je, da je tukaj nekaj hudo narobe. In v Sloveniji je vendarle čas, ko bi lahko nehali odkrivati toplo vodo in se slepiti, da je Slovenija nek briljant, svetovna posebnost, ki lahko vse po svoje ureja, tako kot je tranzicijska levica ves čas dopovedovala lepo Sloveniji in Slovencem, zato da je obdržala svoje monopole, kajti v tem je v resnici vsa igra, zato da se nekatere univerze, nekatere srednje šole krepijo, vse ostalo, kar bi predstavljajo zdravo konkurenco, naj se pa vnaprej uniči. Ravno tako kot na področju podjetništva. Kar je postavila sedanja predsednica vlade kot izhodišče svojega dela, treba je krepiti javno upravo. Pa sem jo že desetkrat vprašal, naj mi pove eno državo na svetu, kjer so s krepitvijo javne uprave razrešili gospodarsko krizo, pa še do danes nisem dobil odgovora, mogoče je bil tisti petkov kongres odgovor na to vprašanje, ampak o tem kdaj drugič. Ko bo njen odhod, bo najbrž ob odhodu lahko povedala, kako je s to zadevo.

Povezati gospodarstvo in pa tiste, ki se izobražujejo, je model, ki je v Avstriji uveljavljen, ki ga tam pozna več kot 40 % odstotkov mladih, ki se preprosto izobražujejo kot vajenci v podjetjih, se pri tem seznanjajo z življenjem, dejanskim delovanjem podjetij, se seznanjajo tudi s podjetništvom kot takim in po drugi strani pridobivajo tisto ustrezno znanje, ki ga potem lahko uspešno prodajajo na trgu delovne sile, s katerim lahko normalno živijo. V Sloveniji se

porablja gore denarja, s katerimi služijo neki zaslužni profesorjih na nekaterih zelo znanih fakultetah, jih ne bom našteval, zato da se proizvaja študente in potem diplomante, ki preprosto nimajo nikjer nobene zaposlitve. Celo za nekatere poklice, ki sploh nimajo primerjave v svetu in jih ni mogoče nikjer drugje potem zaposliti. In ko postavimo v SDS predlog zakona, ki vendarle to rešuje, rešuje na evropsko primerljiv način, se tudi Evropa kot celota zavzema za uveljavljanje dualnega sistema, za uveljavljanje vajeništva, se vlada postavi na tisto običajno stališče, ki je zgolj odraz političnega prestiža, da ta zakon pa ni dobro pripravljen, da bo vlada nekoč pripravila nek celovit zakon. Ja, dobro jutro, kaj ste pa delali do zdaj? Saj mi smo ta zakon pripravili samo zato, ker smo čakali, da bo vlada prišla s tem zakonom, pa ga ni bilo. Čas pa kaže, da so stvari ne samo pereče, ampak, da je Slovenija pred nacionalno katastrofo. Še enkrat povem, to, kar ste povzročili vi s tem zadolževanjem, ker ste dobesedno v ljudeh uničili vsako perspektivo, ker ste uničili perspektivo podjetništva in zdaj vsi bežijo ven, mladi, mlade družine, podjetniki, vse tisto, kar predstavlja v najbolj pozitivnem pomenu besede elito naroda, in se obenem še oklepati političnega prestiža, to je nekaj, kar morda lahko pove o vas zelo veliko, žal pa pove tudi, kakšna bo prihodnost te države, če se nekaj bistveno, bistveno ne spremeni. In zaradi tega je treba uvesti dualni sistem in ne to kar zavrniti, češ, saj bomo mi nekoč pripravili. Danes je zakon tu, ta zakon je lahko osnova, ta zakon bi lahko amandmirali, samo treba mu je dati možnost, da sploh gre skozi zakonodajni postopek. Zaradi tega ker časa ni več, gospe in gospodje! 28,8 milijarde razlogov je za to, da vam povem, da tega časa ni več. To je namreč 28,8 milijarde evrov dolga, ki ste ga nakopali na glavo samostojne Slovenije. Od tega je približno 20 milijard neto dosežek dveh vlad tranzicijske levice, Boruta Pahorja in Alenke Bratušek. In zato ne reči, da ni denarja. Denar je za vse mogoče in nemogoče neumnosti, ki ste jih počeli, očitno ga pa ni za tisto, kar predstavlja prihodnost države – za uvedbo takega izobraževanja, ki bo evropsko primerljiv, in, kar je bistveno, ki bo povezal gospodarstvo in pa sistem izobraževanja in mlade v enoto, ki bo dajala potem poklice, znanje, znala v mladih spodbuditi tiste kvalitete, ki jim potem omogočajo zaposlitev, najboljše v podjetjih, kjer bi to izobrazbo tudi pridobili. To je model, ki ga Avstrija koristno uporablja, zato je Avstrija bistveno bolj razvita od Slovenije. Tudi to je eden od teh razlogov. To je model, ki ga pozna Nemčija. Slovenija po ustavnopravnem sistemu sodi v rimsko-germanski ustavni prostor. In jasno je, da bi Avstrija, Nemčija morali biti naš zgled. Ampak spet se postavi staro vprašanje. Ja, tisto, kar tam deluje, za Slovenijo ni primerno, morda bomo enkrat nekaj celovito uredili, nekaj drugače. To ni noben argument,

gospe in gospodje! Čas teče in časa zmanjkuje. Zaradi tega je skrajni čas, da se uveljavi dualni sistem izobraževanja in da se preusmeri velik del mladih, tistih, ki imajo te kvalitete, ki imajo te sposobnosti, da se jim jih pomaga razviti in da si pridobijo tisto izobrazbo, ki jim bo potem dejansko koristila v življenju, s katero bodo lahko gradili svojo blaginjo in blaginjo države, skupnosti kot celote. Proizvajati orjaško število visokošolsko izobraženih ljudi, ki potem nimajo kam, nekateri celo s tako izobrazbo, ki sploh ni primerljiva s tisto v kateri koli zahodni državi in preprosto tam niso zaposljivi, to nima nobenega smisla, to strahovito veliko stane. Jaz tudi verjamem, da to tistim zaslužnim profesorjem na tistih treh univerzah, za katere trdite, da so zadosti za celo Slovenijo, omogoča zelo, zelo lagodno in zelo, zelo dobro življenje. Ampak ne omogoča pa dobrega življenja tej državi. Ta država potrebuje dualni sistem izobraževanja, da bodo mladi v njej spet videli perspektivo, da bomo izobraževali ljudi za poklice, ki jih država potrebuje, ki jih potrebuje slovensko podjetništvo in gospodarstvo, da bo tudi podjetništvo tudi s tem videlo perspektivo tu in zdaj. Ne da bodo kamorkoli pridemo na teren, ko hodimo s poslansko skupino, podjetniki pripovedovali: "Veste, potem pa dobimo univerzitetno izobražene inženirje, pa mi ne vemo, kaj s temi ljudmi početi. Pridejo iz srednje šole, oni so mogoče nekateri še nekaj uporabni, ampak večina tistega, kar jim pa tam dajo kot znanje, je pa za nas čisto brezpredmetno. Mi rabimo dve, tri leta, da jih ponovno izobražujemo, to grozno veliko stane." Tako približno zgleda v praksi sistem izobraževanja, ko pride izobraženec iz slovenskega tako hvaljenega sistema izobraževanja v podjetje. In to, kar smo zdaj slišali, je bil posmeh. Malo pred tem v besedah, zdaj pa direkten, s strani tistih, ki pač drugače ne znajo razmišljati. Pa pojdite še sami malo in vprašajte podjetnike, kaj si mislijo o tistih, ki pridejo kot direkten produkt iz slovenskega sistema izobraževanja na srednjem ali na visokem šolstvu. Tisto, kar potrebuje podjetništvo, je ljudi, ki jih lahko takoj, ko končajo svoje izobraževanje, polno vključijo v svoj proces, kajti samo na ta način potem tudi oni vidijo tam interes, da se tem ljudem posvečajo. Ne da ve, če bo nekoga poiskal na trgu delovne sile, bo porabil še nekaj let za to, da ga bo usposobil, da mu bo potem lahko normalno delal v podjetju. To je pač samo podvajanje stroškov, in potem je edini smisel, da se to lepo vzpostavi na tisti način, ki očitno že v praksi deluje. Kaj pomeni dve, tri leta dodatnega izobraževanja v podjetju? To je točno tisto, kar je v Avstriji ali pa Nemčiji vajeništvo. Samo da tam nekaj k temu prispeva država, en del tega potem v tistem delu, ki ga ne more opraviti podjetje, opravi tudi šola, in na koncu, ko konča svoje izobraževanje, praviloma tak dijak oziroma vajenec ostane v tistem podjetju, kjer je to izobrazbo opravil. Če se tam izkaže, če se pokaže, da je dober sestavni del tima – in v

veliko, veliko primerih je to tako. Ta sistem deluje in je produktiven in ta sistem Slovenija nujno potrebuje.

Zato je predlog, ki smo ga dali v SDS, več kot upravičen in skrajni čas je za njegovo uveljavitev.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima mag. Majda Potrata, ki bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik, spoštovani gospod državni sekretar s sodelavko in sodelavcem, poslanke in poslanci!

Preden v osmih točkah naštejemo razloge, zakaj Socialni demokrati tega zakona ne bomo podprli, naj zastavim neko uvodno, zelo bistveno vprašanje. V uvodnem poglavju, kjer so navedeni tekstovni razlogi, zakaj SDS predlaga zakon, gre za dobeseden prepis gradiva, ki nam ga je predstavljalo Ministrstvo za šolstvo še v času ministrovanja gospoda Turka. Tukaj se zdaj zastavlja vprašanje, čigava last so predlogi zakona. Ali so to last neke politične opcije ali so to last vlade? Šest strani teksta je dobeseden prepis iz zakona, o katerem govorim.

Zdaj se pa lotevam nekega drugega temeljnega razmisleka; nacionalni zakonodajci je prepuščeno, kako bo uredila področje izobraževanja. Res pa ima izobraževanje kot pomembno prioriteto zapisano tudi Evropska unija. Ni mogoče spregledati zahteve Evropske unije o povezovanju izobraževanja in trga dela. Vendar ne kaže spregledati tudi ciljev, ki si jih je postavila Evropska unija o odstotku tistih, ki naj dosežejo srednješolsko izobrazbo pa tudi visokošolsko izobrazbo. Nemogoče je pristati na tezo, da je rešitev mogoče videti v dualnem sistemu, kajti vajeništvo ne pripelje niti do popolne srednješolske izobrazbe. Torej je treba v zvezi s tem, kakšno izobraževanje in kolikšno stopnjo izobrazbe naj mladi dosežejo, pretehtati in si zastaviti vizijo. Ta pa mora biti zvezana z nacionalnim konsenzom. Ne more nekdo ponujati nekih hipnih rešitev kot vsesplošno odločilne rešitve. Sicer pa – kako to, da so v Avstriji in tudi drugod z našimi diplomanti tako zelo zadovoljni, pa naj gre za tiste, ki končajo poklicno izobraževanje, strokovno ali visokošolsko? Samo mi trdimo, da naše izobraževanje ni nič vredno. Zelo zanimivo stališče. In zlasti zanimivo zaradi tega, ker prihaja iz vrst poslanske skupine, ki je že dvakrat imela šolskega ministra.

In zdaj naj navedem, zakaj Poslanska skupina Socialnih demokratov predloga SDS o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju ne bo podprla. Prvič, ker je ta predlog rezultat zmedene in hipne šolske politike SDS. V zakonu o poklicnem in strokovnem izobraževanju namreč predlagajo spremembe, ki so nekoč v zakonu že bile. Gre za določila o vajeništvu. Ta so bila del

zakona vse od sprejetja leta 1996 do leta 2006, ko so ta določila iz zakona črtali s povsem novim zakonom Milana Zvera. Poleg določil o vajeništvu so v predlog vključili še nekaj drugih popravkov. V uvodnih določilih predloga zakona iz leta 2006 je med drugim zapisano: »Dualni sistem, kakršnega je uvedel zakon iz leta 1996, predpostavlja posebno vajeniško razmerje, ki ni povsem primerljivo z rešitvami v primerljivih državah, kjer gre za posebno obliko delovnega razmerja.« Predstavnik Obrtne zbornice Slovenije so kmalu po uveljavitvi zakona kritično presojali te zakonske rešitve, saj so pričakovali proračunska sredstva ali druge spodbude, denimo davčne olajšave ali druge oblike spodbud za tiste, ki izvajajo praktično usposabljanje vajencev. Na neustrezno uveljavljanje statusa vajencev so opozorile evalvacijske študije, ki so bile opravljene tudi s strani tujih ekspertov v okviru programa Phare Mocca. Prav tako so te študije pokazale, da je treba temeljiteje modernizirati izobraževalne programe za pridobitev srednje poklicne in srednje strokovne izobrazbe. V obrazložitvi k novemu 5. členu, ki je določil skupno izvajanje izobraževanja med šolo in podjetji je, bilo zapisano, "ob opuščanju dualnega sistema kot posebne programske oblike poklicnega izobraževanja s posebnim statusom vajenca se uveljavlja sodelovanje šole in delodajalca kot obvezen način izobraževanja, ki lahko uspešno zagotovi poklicno in strokovno izobraževanje, ki je naravnano k zagotavljanju poklicnih zmožnosti." Maja 2006 je namreč državni zbor opravil razpravo o novem zakonu o poklicnem in strokovnem izobraževanju, s katerim so bile vpeljane te določbe, ki jih s tem predlogom želi reaktivirati SDS, in so bile takrat povožene. Naj citiram še iz utemeljitve takratnega ministra Milana Zvera, kaj prinaša sedanji zakon, "... predvsem želimo, da bi naše šole bile bolj odzivne tudi na potrebe gospodarstva. Tudi od socialnih partnerjev želimo več sodelovanja oziroma omogočiti večje vključevanje socialnih partnerjev v področje poklicnega in strokovnega izobraževanja, ne samo obeh zbornic, ki morata sodelovati tako na področju načrtovanja, projektiranja, kakor tudi izvajanja programa. Skratka, ta odzivnost oziroma sodelovanje s socialnimi partnerji mora biti kar se da tesno, če želimo, da bo tudi šolski sistem oziroma naša ponudba zadovoljila gospodarstvo." In kje je zdaj usklajenost s socialnimi partnerji? No, lahko bi vam citirala še recimo gospoda Mihaela Prevca, kaj je v mnenju Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke povedal, pa gospoda Grimsa, kaj je povedal v mnenju Poslanske skupine SDS. Gre torej preprosto za uveljavljanje nečesa, kar je SDS iz zakona leta 2006 črtala.

Drugi razlog, ker gre za stare rešitve, ker se niso obnesle. Spomnimo, predlagane rešitve so bile v zakonu med leti 1996–2006 in so se izkazale za neustrezne. Tako tudi v Beli knjigi piše, da na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja delujeta na Finskem

dva tipa poklicnega izobraževanja, šolska in vajeniška oblika, v Franciji, Avstriji in Nemčiji pa imajo tri tipe poklicnega izobraževanja, šolska in vajeniška oblika, ki pripravljata za vstop na trg dela, in šolska oblika, ki pripravlja za vstop v terciarno izobraževanje. V Sloveniji se lahko glede na dva tipa splošnega izobraževanja primerjamo z Avstrijo in Nemčijo, glede tipov poklicnega in strokovnega izobraževanja pa ne, saj se vajeništvo v Sloveniji ni uveljavilo. V šolskem letu 2009–2010 smo imeli zgolj 56 vpisanih vajencev. V Nemčiji država in zvezne dežele spodbujajo delodajalce, da odpirajo učna mesta za praktično usposabljanje vajencev. V letu 2009 so namenili 14 milijonov evrov subvencije. No, zanimivo je, da so predlagatelji sami omenili 20 tisoč potencialnih vajencev, v našem predlogu, v tem predlogu, ki ga danes obravnavamo, pa SDS omenja 10 tisoč vajencev. Primerjava o številu prebivalstva je zanemarljiva, menim da, glede na to. Tudi ni mogoče spregledati tega, da je vajeništvo na Finskem, ki ima enega najuspešnejših šolskih modelov, namenjeno kot alternativna oblika izobraževanja odraslih. In dodam naj samo še to, kar so predlagatelji tudi zanemarili, v Sloveniji imamo enega najnižjih odstotkov osipništva v evropskih izobraževalnih sistemih. Samo nekaj odstotkov osnovnošolcev ne nadaljuje srednješolskega izobraževanja. Tudi to je treba imeti v mislih, ko se lotevamo sprememb šolskega sistema.

Tretji razlog, ker je v koalicijskem usklajevanju že osnutek novele Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju. Ta z določilom o statusu vajenca vnaša pravno podlago za to, da se vajeništvo umesti v sistem. Poleg tega omenjeni predlog ministrstva povzema veliko večino rešitev, ki so bile pripravljene v času ministirovanja Žige Turka in so bile tik pred koncem druge Janševe vlade predstavljena tudi naši poslanski skupini. Del njih je sicer tudi v predlogu novele SDS, a ni aktualiziran in je zato precej necelovit.

Četrti razlog, ker je status vajenca treba urediti v Zakonu o delovnih razmerjih. Zakonske rešitve izpred leta 2006 so bile usklajene tudi z Zakonom o delovnih razmerjih, ta materija pa je bila leta 2013 iz njega izločena. Uvedba vajeniškega sistema pomeni v temelju spremenjen odnos do poklicnega izobraževanja, saj se temeljna odgovornost za izobraževanje vajenca prenaša s šole na delodajalca. Zgledi vajeništva, ki ga poznajo druge države v Evropski uniji, še zlasti pa dualnega sistema, kakršnega poznajo v nemško govorečih državah Srednje Evrope, denimo v Avstriji, Švici in Nemčiji, nas opozarjajo, da gre predvsem za vprašanje statusa vajenca, ki je izenačen ali vsaj primerljiv s statusom delavca. Iz tega izhaja tudi zakonska ureditev področja, ki ni predvsem šolska zakonodaja.

Peti razlog, ker predlog ni usklajen s partnerji, s katerimi bi moral biti. Izkušnje, ki jih imamo v Sloveniji iz obdobja, ko je bilo

vajeništvo sestavni del sistema poklicnega izobraževanja v Republiki Sloveniji, kažejo, da je za uspešno delovanje vajeništva potreben konsenz med socialnimi partnerji in obsežne spodbude iz javnih sredstev. Izkazuje se, da se delodajalci zavedajo pomena dualnega sistema oziroma vajeništva na vseh ravneh izobraževalnega sistema, da pa zaenkrat v tem sistemu vidijo predvsem nove obveznosti za delodajalce, stroške, ki jih sistem prinaša zanje, plača oziroma nagrada, prispevki, drugi prejemki, oprema učnega mesta, zavarovanja, obremenitve mentorjev in tako dalje, ne pa tudi dodane vrednosti, ki bi upravičila te stroške.

Šesti razlog, ker naj bi zakon začel veljati šele s 1. septembrom 2016, kar je dodaten dokaz neresnosti predloga.

Sedmi razlog, ker nimajo niti osnovnega finančnega pokritja. Letno bi potrebovali 70 milijonov evrov, do leta 2020 naj bi jih v celoti kril državni proračun. Prav tako bi država v celoti krila stroške za izbor delodajalcev do leta 2020. Finančne posledice torej nimajo realne podlage niti v obstoječih sprejetih proračunih, niti v predvidenih sredstvih evropskih kohezijskih skladov. To, da postavljajo začetek veljavnosti v leto 2016, je čisto banalen razlog, ker bi morali imeti predvidena sredstva v proračunu, teh pa ni. Zakaj ne pustiti potem ureditve tega področja tistemu, ki bo skrbel tudi za zagotovitev finančnih sredstev, to pa je vsekakor izvršna veja oblasti, ki je tudi dolžna osnovne zakone sistemske narave pripravljati?

In osmi razlog za zavrnitev, ker se predlog necelovito dotika tudi nekaterih drugih rešitev, glede vzgojnih konceptov v šoli in fiktivnih vpisov, ki jih bo ustrezno uredil tudi vladni predlog. Vprašanje vzgojnih načrtov je pa tako poglavje zase, o katerem bo verjetno še tekla beseda.

Vse to so torej razlogi, zaradi katerih Poslanska skupina Socialnih demokratov tega predloga zakona ne bo podprla.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Gospod Branko Kurnjek bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljanke liste.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani podsekretar, sodelavka, sodelavec, spoštovane poslanke in poslanci!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, ki ga je v postopek vložila največja opozicijska stranka, je med poslance prišla ravno v obdobju, ko je tudi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v zaključni fazi priprave predloga spremembe istega zakona. Po podatkih naj bi osnutek vladnega predloga prinašal celovitejše spremembe na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja, v katerega so v zadnjih 20 letih socialne, gospodarske in družbene spremembe korenito posegle, ga naredile nepriljubljene in žal

neupravičeno neperspektivnega. Prav tako je bil vladni predlog v fazi priprave usklajevan tudi z zainteresirani deležniki, zato bi bilo iz teh razlogov smiselno, da podpremo njenega in ga v fazi sprejemanja po potrebi seveda tudi dopolnimo. Sicer pa je poglobljena točka obravnavane spremembe zakona ponovna uveljavitev vajeniškega sistema. Vrnitev vajeništva v Državlanski listi načeloma podpiramo, vendar pa opozarjamo na morebitne težave, ki se lahko pojavijo v praksi, saj je veliko vprašanje, ali obstaja zadostno število delodajalcev, ki bi bili na takšen sistem pripravljeni. Poleg učnih mest in izkazanega interesa bi morali imeti tudi ustrezno znanje. Slednje je zlasti pomembno v začetni fazi vajeništva, ko vajenec ne prispeva k delu, ampak lahko za delodajalce predstavlja tudi določeno breme. Dokler torej ne bi bilo dovolj mest pri delodajalcih, je smiselno razmišljati tudi o učnih delavnicah oziroma prostorih za vajence. Do takšnih in podobnih težav bi pri ponovni uvedbi vajeniškega sistema najverjetneje prihajalo v praksi, zato že vnaprej ministrstvu predlagamo, da razmisli o tem, da bi se zakon v tej točki uveljavljal postopoma oziroma z določenim prehodnim obdobjem. Pri obravnavani spremembi zakona ne moremo mimo stališč in argumentov Vlade, ki ugotavlja, da predlagana sprememba zakona skoraj v nespremenjeni obliki povzema poglavje o vajeništvu v Zakonu o poklicnem in strokovnem izobraževanju iz leta 1996, ki pa naj ne bi dosegal svojih ciljev ravno iz razloga, ker niso bili ustvarjeni ustrezni pogoji na strani delodajalcev, da bi se vajeništvo lahko uspešno razvijalo. Torej je prihodnost vajeniškega sistema odvisna tudi od dogovora države s socialnimi partnerji, tega momenta pa v predlagani spremembi zakona ni razbrati. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Gospod Mihael Prevc bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik, spoštovani državni sekretar, spoštovane kolegice in kolegi! Danes imamo na dnevnem redu izredno pomembno tematiko, o kateri bi morali tako poslanci kot tudi vsi odgovorni v izvršni veji oblasti in izobraževanja oziroma znanstvenoraziskovalna stroka in gospodarstvo razpravljati bistveno bolj pogosto. Gre namreč za vsebine, ki so ključne za razvoj slovenske države, družbe ter gospodarstva v prihodnje in jih nikakor ne smemo pometati pod preprogo oziroma si, kot to počne aktualna vlada, zatiskati oči, da je s tem področjem, se pravi s poklicnim in strokovnim izobraževanjem, vse v najlepšem redu. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke trdimo, da temu še zdaleč ni tako. Korenita reforma slovenskega izobraževalnega sistema po celotni vertikali, od osnovne šole pa do terciarnega izobraževanja, je nujna. Ne

nazadnje nas k temu opominja že nekaj časa negativni trend padanja na lestvici konkurenčnosti. V okviru te reforme je treba preveriti tudi srednješolsko poklicno in strokovno izobraževanje, ki po našem mnenju še zdaleč ne opravlja svoje funkcije, posledično pa interes za vpis v tovrstne programe že vrsto let pada. A za doseganje večje stopnje popularnosti tovrstnega izobraževanja moramo najprej spodbuditi zanimanje za vsebine s področja tehnike in tehnologije v osnovi šoli. To pa bo mogoče doseči šele takrat, ko bo v predmetnikih zagotovljeno višje število oziroma tovrstne vsebine in horizontalna povezanost teoretičnih predmetov s področja naravoslovja s tehnološko tehničnimi predmeti, da torej že v sami osnovni šoli povežemo teorijo s prakso in tako učencem spodbudimo zanimanje za tehnične vsebine. Učencem moramo začeti predstavljati, da je prihodnost tudi v poklicih, kjer si bodo tudi umazali roke, če se lahko tako izrazim, oziroma v poklicih, ki jim bodo zagotovili zaposlitev.

Tako bi se posledično povečal tudi vpis v strokovne in tehniške izobraževalne programe, veliko pa bi pridobilo tudi gospodarstvo. Dejstvo namreč je, da imamo na eni strani izjemno veliko število visoko izobražene populacije, ki ne najde zaposlitve, primerne svoji izobrazbi, medtem ko dnevno slišimo uspešna razvojna usmerjena podjetja, po veliki večini gre za izvoznike, da jim primanjkuje specialnih znanj, znanj, ki jih slovenski šolski sistem skoraj da ne ponuja več, ker pač niso popularna. Pa čeprav je zaposlitev s temi znanji in veščinami zagotovljena, saj povpraševanje po njih presega ponudbo. Zato je uvedba sistema vajeništva v slovenski izobraževalni sistem, kar ureja ta predlagana novela Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, po mnenju Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke primeren odgovor na to trenutno krizno situacijo.

Menimo, da je uvedba neke vrste dualnega sistema izobraževanja potrebna predvsem s stališča zagotavljanja dolgoročne stabilnosti določenih gospodarskih panog. Pozitivni zgledi nekaterih držav, kot so Avstrije, Švice, Nemčije, Finske, ki imajo uveden dualni sistem, jasno kažejo, da je to smer, v katero bi moral biti usmerjen naš šolski sistem. Najbrž ni treba posebej poudarjati, da so našteje države med gospodarsko najuspešnejšimi v Evropi. Kot je v svojem mnenju povedala vlada, je za uspešno delovanje vajeništva potreben konsenz med socialnimi partnerji in obsežne spodbude iz javnih sredstev. Delodajalci se zavedajo pomena dualnega sistema oziroma vajeništva na vseh ravneh izobraževalnega sistema, vendar se uvedbe tega nekoliko bojijo predvsem zaradi povečanje stroškov in seveda tudi obveznosti. Zato pričakujejo obsežne spodbude iz javnih sredstev.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke tako kot predlagatelji zakona ocenjujemo, da je rešitev o financiranju iz javnih sredstev mogoča iz sredstev finančne

perspektive 2014–2020, zato bi se morali socialni partnerji že sedaj jasno dogovoriti o načinu uvedbe vajeništva in uvrstitvi le-tega v ustrezne operativne programe, s čimer bi se določil način financiranja iz evropskih sredstev.

Kot rečeno, poslanka in poslanci Slovenske ljudske stranke bomo predlagani zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju podrlji kot primerne za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Marija Plevčak bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem prisotnim!

V stranki in v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev smo prepričani, da je edino pravilno, da je izobraževalni sistem tesno povezan z gospodarstvom. Svoje pa pove tudi stanje na zavodu za zaposlovanje, kar bi poleg vsega ostalega moralo biti tudi razlog za preiščeno ukrepanje na področju vseh stopenj šolanja. Da obstaja neskladje med izobraženostjo iskalcev zaposlitve in potrebami trga delovne sile in da je to neskladje treba odpraviti, se strinjajo tako izobraževalni zavodi kot tudi delodajalci. Dejstvo je tudi, da po koncu izobraževanja, bodisi na poklicni, srednješolski ali višji strokovni oziroma univerzitetni stopnji, predvsem gospodarski sektor ugotavlja, da pridobljena znanja ne zadoščajo in ne ustrezajo potrebam in zahtevam sodobnih delovnih in proizvodnih procesov. Zato smo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev prepričani, da je pri oblikovanju izobraževalnih programov treba nujno izkazati dialog z gospodarstvom in negospodarstvom zaradi ugotavljanja razvojnih tendenc in potreb po kadrih ter načrtovati takšno kakovost učnih izidov in kompetenc, da bodo dijaki zaposljivi takoj po koncu šolanja ali pa da se bodo lahko izobraževali naprej. Delodajalci, ki izvajajo praktično usposabljanje z delom, imajo velik vpliv na nadaljnji razvoj mladih in njihovo uspešno poklicno kariero in posledično tudi na njihovo življenje. Povezovanje izobraževanja in praktičnega usposabljanja z delom je eno izmed pomembnejših področij uvajanja mladih v delovni proces in njihovo zaposlitev. V državah članicah EU, ki imajo uveden dualni sistem poklicnega izobraževanja, je tudi nizka stopnja brezposelnosti mladih. Na primerih dobrih praks, uveljavljenih v državah članicah EU, bomo uvedli sistem poklicnega izobraževanja, ki bo temeljil na vajeniškem pristopu. To smo v dogovoru o sodelovanju v Vladi Republike Slovenije za obdobje 2014–2015 zastavili koalicijski partnerji. V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je ponovno uvajanje dualnega načina izobraževanja v poklicnem izobraževanju smiselno. Vajeniški sistem izobraževanja naša

država že pozna, torej to ne bi bila nikakršna novost. V obdobju 10 let, nekako med letom 1996 in 2006, smo imeli tovrsten način izobraževanja že zakonsko urejen. Predlagatelj zakona, Poslanska skupina SDS, s tem predlogom zakona praktično v celoti kopira ureditev dualnega sistema, ki je veljal v Republiki Sloveniji pred letom 2006. Tega leta je bil ta sistem ukinjen, in sicer s strani takratne vlade ravno pod vodstvom SDS. Kot razlog za ukinitvev dualnega sistema je bilo navedeno, da so predstavniki Obrtne zbornice Slovenije kmalu po uveljavitvi zakona kritično presojali zakonske rešitve, saj so pričakovali proračunska sredstva ali druge spodbude, predvsem davčne olajšave ali druge oblike spodbud za tiste, ki izvajajo praktično usposabljanje vajencev, in da so na neustrezno uveljavljanje statusa vajencev opozorile tudi evalvacijske študije, ki so bile opravljene tudi s strani tujih ekspertov. V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev se zato sprašujemo, ali predlagatelj danes obravnavanega zakona meni, da so v današnjih aktualnih razmerah rešitve izpred 18 let res primerne, da se v identični obliki vpeljejo v popolnoma drugačno gospodarsko in finančno situacijo v državi, kot je bil daljnega leta 1996. Seveda dvomimo v to, da bi se ta rešitev ustrezno ujela tudi s sedaj veljavnim izobraževalnim sistemom. In ne nazadnje se je treba vprašati še to, kako bodo dijaki zaščiteni v delovnopravnem smislu, saj novi zakon o delovnih razmerjih instituta vajeništva več ne ureja. Poslanke in poslanca Demokratične stranke upokojencev ne zavračamo možnosti za ponovno uvedbo dualnega izobraževalnega sistema v poklicnem izobraževanju, ne moremo pa tega predloga zakona oceniti kot primerne.

Pri oblikovanju tako pomembne materije je absolutno nujno sodelovanje strokovnjakov s področja izobraževanja, predstavnikov delojemalcev in delodajalcev, saj so le usklajene rešitve lahko tudi v praksi dobre rešitve. Ta vlada je k pripravi tega področja že pristopila, pri oblikovanju uspešnega delovanja vajeništva pa bo izhajala iz konsenza med socialnimi partnerji. Predvsem pa je nujno, da bo zaščita vajenca, ki nastopa tako v vlogi delavca in dijaka, na prvem mestu.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Najprej pa dobi besedo predlagateljica Mateja Pučnik.

MATEJA PUČNIK (PS SDS): Hvala lepa za besedo še enkrat, spoštovani predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Uvodoma bi želela povedati, da ta predlog zakona, ki je danes na vaših mizah, ni identičen tistemu iz leta 2012. Če si boste zakon dobro prebrali, boste videli, da tam niti besede ni namenjene dualnemu izobraževanju. Je pa res,

da tiste raziskave in teorije, ki so predstavljene, uvodoma temeljijo na nekaterih dejstvih in raziskavah. In tega ni moč zanikati in tudi ne zanikamo, ker dejstva so dejstva in mi si zdaj nekih novih podatkov, nekih novih kriterijev pač ne moremo izmisliti.

Dovolite mi še, glede na to, da je tistih uvodnih pet minut zelo kratkih in hitro mine, da mogoče malo bolj podrobno in natančno navedem razloge za spremembo Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju in opišem tudi rešitve, ki spremembo tega zakona v poslanski skupini ponujamo in predlagamo. Poglejte, v Sloveniji imamo skoraj sto trideset tisoč brezposelnih ljudi, od tega je več kot trideset tisoč mladih brezposelnih ljudi in največji delež od tega so to iskalci prve zaposlitve. Mi se v Sloveniji že zadnjih več kot deset let pogovarjamo predvsem o strukturni brezposelnosti. Ker po eni strani se soočamo z velikimi številkami, velikim številom brezposelnih ljudi, po drugi strani pa nam mladih ljudi, ki bi opravljali določena dela in poklice, enostavno primanjkuje.

Za to veliko brezposelnost je zagotovo v veliki večini kriva gospodarska kriza, ki že nekaj let kosi po Sloveniji. En del odgovornosti pa zagotovo mora prevzeti tudi vzgojno-izobraževalni sistem, ki v zadnjih desetih, petnajstih letih na trg dela dejansko producira zelo težko zaposljivo delovno silo. Res je, da se je v zadnjih letih vpis v srednje poklicne in strokovne šole nekoliko povečal. Še zmeraj pa so te številke absolutno neprimerljive in so še zmeraj premajhne v primerjavi z vpisom v gimnazije. Pri nas se še zmeraj več kot 40 % otrok vpisuje v gimnazije, tudi takšnih med njimi, ki nimajo dovolj visokih sposobnosti, da bi gimnazijo, bom rekla, z lahkoto izdelovali. In so potem tukaj velike, velike duševne stiske in veliko denarja vloženega za različne inštrukcije, da ti mladi potem gimnazijo izdelajo do konca. In potem se zgodi, da niso priučeni za noben poklic in se nimajo kje zaposliti in se potem vpišejo na fakulteto. Nekateri zato, da fakulteto resnično končajo, drugi tudi zato, kot smo že danes govorili, mislim da je državni sekretar govoril o problemu fiktivnih vpisov. Tako v tem dejansko je problem, po drugi strani pa verjetno že vsakdo izmed nas je tudi imel kdaj vsake toliko časa kakšno priložnost, ko je bilo treba poiskati mojstra, ko je bilo treba poiskati človeka, ki ti pride domov nekaj popraviti, ko potrebuješ, ne vem, ko adaptiraš hišo ali karkoli druge, kako težko je takšnega mojstra in kvalitetnega delavca najti.

Dejansko se soočamo s strukturno brezposelnostjo, ko po eni strani imamo viška, predvsem na družboslovnih predmetih, diplomantov družboslovnih smeri, kjer primanjkuje delovnih mest, po drugi strani pa nimamo ljudi, ki bi se zaposlovali lahko v določenih poklicih, ki nam jih v nekaterih regijah že prav zmanjkuje. Problem je tudi v tem, da ti deficitarni poklici, govorim o livarjih, kovačih,

tesarjih, zidarjih, tudi kuharjih in natakarjih, da pri nas ne uživajo dovolj velikega ugleda. Predvsem tudi zaradi propada mnogih firm, ki so šle v stečaj, kjer so delavci ostali brezposelni. Ker je zanimanje za te poklice postalo tako majhno, so ti poklici postali manj zahtevani ni pa po drugi strani tudi manj plačani. In jaz ne morem verjeti, ko mi povedo ljudje, s katerimi govorim tudi v poslanski pisarni in razmišljam, kako je mogoče, da ima lahko avtoklepar ali avtoličar v Avstriji tisoč 600 evrov plače, in to tisoč 600 evrov neto plače, ne bruto, ko se pa pri nas plače delavcev, zaposlenih v avtomehaničnih delavnicah, gibljejo okoli minimalne plače. Ne vem, ali je v Avstriji res zavedanje, da potrebujemo dobrega mojstra in kvalitetno opravljeno delo, ki nam zagotavlja varno vozilo in potem tudi zagotavlja varno vožnjo, toliko večje, kot pa je pri nas v Sloveniji.

Resnično se sprašujem, zakaj pri nas vpis v poklicne šole še vedno velja za nekaj manjvrednega. Meni je groza in mi je žal, ko moram kaj takega povedati na glas, ampak jaz imam osebne izkušnje s tem, ko so se otroci, učenci 9. razreda, ko smo se pogovarjali, kam se bodo vpisali, ko slišim s strani staršev, ah, na poklicno šolo se pa že ne boš vpisal, to bi bila pa sramota. Tako še danes zmeraj nekateri starši razmišljajo. In tako razmišljajo tudi mnogi mladi. In zato imamo mi danes tako veliko brezposelnost in predvsem strukturno brezposelnost. Naša naloga je in naloga vzgojno-izobraževalnega sistema je, da k temu problemu dejansko pristopi, in to bi bil že zadnji čas, se mi zdi, da tisti prvi vlak bi že zdavnaj morali ujeti, in se bojim, da z odlaganjem tega zakona nam bo še tisti zadnji vlak ušel.

Zato smo v poslanski skupini mnenja, da je treba tudi pri nas ponovno uvesti dualni sistem oziroma sistem vajeništva v srednjih poklicnih šolah. Mi smo takšen dualni sistem v Sloveniji že imeli in smo ga že poznali. O tem ste predhodniki že govorili. In seveda je bil podoben nemškemu dualnemu sistemu, saj velja za najboljšega v Evropi. V Nemčiji se lahko po dualnem sistemu mladi izobražujejo za več kot 350 poklicev. Tudi vrednotenje in ocenjevanje tako praktičnega kot teoretičnega znanja je skoraj po vsej Nemčiji poenoteno z redkimi izjemami. Vajeništvo pri njih se lahko izvaja od 3 do 5 dni, odvisno od dogovora s podjetjem, nekatere druge države imajo tudi en teden v podjetju, en teden v šoli, lahko obstaja tudi pol leta, polletje v šoli in polletje v podjetju. Takšen sistem smo mi tam od leta 1997 do mislim da leta 2005 ali 2006 v Sloveniji poznali. Ta dualni sistem po nemškem sistemu danes prevzemajo vse evropske države, vsaj tiste najbolj razvite evropske države. Zaradi dobrih rezultatov, ki jih daje ta dualni sistem, je tudi dokazano, da tiste države, ki ga imajo v svojem izobraževalnem sistemu, so tudi veliko lažje in tudi veliko hitreje izšle iz gospodarske krize. In to je dejstvo. Zato je tudi priporočilo Evropske unije, da naj se poskuša dualni sistem uvesti v vseh članicah Evropske unije, se pravi tudi v

Sloveniji. To v svojem pisnem mnenju pa tudi v ustnem podanem mnenju gospoda sekretarja podaja tudi vlada, hkrati pa sporoča, da tega zakona ne podpira. Vlada v svojem mnenju kaže, in tudi danes smo s strani ene izmed koalicijskih strank slišali, da je ta zakon nekritično identičen tistemu iz leta 1996, kar zagotovo ni res. Je pa dejstvo, da je povzet po nemškem sistemu, da je podoben tudi finskemu sistemu, kar je dobro in prav. Saj ne moremo mi v Sloveniji odkrivati na tem področju tople vode, ponovno odkrivati Ameriko. Zakaj? Naša naloga je, da se ozremo po Evropi in tiste stvari, ki v Evropi delujejo, poskušamo implicirati in uvesti tudi v našo zakonodajo, seveda z določenimi prilagoditvami, ker je to odvisno tudi od gospodarskega položaja, pa mogoče zgodovine, gospodarstva, podjetništva in tako naprej.

Jaz ne trdim, da je bil dualni sistem izpred 10, 15 let nazaj idealen. Zagotovo so bile kakšne pomanjkljivosti, ki so se pokazale tekom izvajanja tega izobraževanja. Je pa dejstvo, da smo danes mi 10 let pametnejši in da se danes Slovenija nahaja v drugačnih gospodarskih časih kot takrat. Danes imamo torej možnost da tisto, kar smo takrat v zakonu mogoče spregledali, kar ni bilo dobro, tudi popravimo.

Torej zakon ni identičen prejšnjemu, ker prelaga ta naš predlog večjo odgovornost za vajenca na delodajalca, ki si bo lahko sam vzgojil dobrega delavca in mu bo tudi v interesu, da takšnega dobro usposobljenega mladega človeka potem tudi zaposli, in to brez tistega procesa uvajanja in začetnega usposabljanja, ki tako delodajalcu kot mlademu novemu zaposlenemu pomeni zopet nove in nove finančne obremenitve. Ta predlog zakona ponuja več praktičnega dela kot v preteklosti, kot sem že prej povedala, samo pri delodajalcu in ne več v šoli. Zato se mi zavzemamo, da bi 60 % praktičnega dela imeli vajenci, 50 % tisti v poklicnem izobraževanju, 20 % pa tudi za dijake v štiriletnih strokovnih šolah. To je zagotovo novost, smo pa mnenja, da je treba vsem tistim, ki se šolajo v strokovnem poklicnem izobraževanju, ponuditi čim več praktičnega dela. Šole sicer dobro opravljajo svoje poslanstvo, tudi medpodjetniški izobraževalni centri imajo v poklicnem izobraževanju veliko vlogo, ampak tudi šole in ti medpodjetniški izobraževalni centri bodo morali priznati, da lahko ponudijo kvalitetno teoretično osnovo, tiste praktične osnove, torej praktičnega dela, pa zagotovo ne morejo v takšni meri ponuditi, kot lahko to storijo delodajalci, se pravi, obrtniki in podjetniki v vsakem trenutku.

Novost v zakonu je tudi ta, da je lahko vajenec odrasla oseba, ki nujno potrebuje nova znanja, nove veščine, morda tudi prekvalifikacijo, da lahko ponovno vstopi v sistem zaposlovanja. Seveda pa so mu potem predmeti, ki jih je ta oseba že nekoč opravila v formalnem štiriletnem izobraževanju, tudi priznani.

Novost je tudi ta, da se vajencu obdobje, ki ga preživi pri delodajalcu, v celoti šteje v delovno dobo, ne samo polovica,

kot je bilo v zakonu izpred 10, 15 let. In zagotovo bo to dobra motivacija za mlade, da bodo z večjim veseljem in večjo motiviranostjo stopali v sistem poklicnega in strokovnega izobraževanja.

Seveda pa je poleg tega, da motiviramo mlade, da se bodo vpisovali v poklicne šole in dualni sistem, treba motivirati tudi delodajalce, torej obrtnike in podjetnike, da si bodo tega sistema vajeništva oziroma vajencev v svojem podjetju sploh želeli. Tudi iz najnovejših dokumentov in zahtev, ki jih verjetno tako Vladi kot tudi nam poslancem v Državni zbor pošiljajo na primer iz Obrtno-podjetniške zbornice – mislim, da smo ravno v petek vsi skupaj dobili dokument, in tudi v tem dokumentu je moč zaslediti, da se ponovno zanimajo in da obstaja interes po vnovični uveljavitvi dualnega sistema pri nas. Je pa dejstvo, da je nemogoče in nerealno pričakovati, da bodo podjetja, še posebej v času te velike krize, ko se velika večina, žal, teh podjetij še zmeraj iz meseca v mesec bori z likvidnostjo in komajda spravijo skupaj za plače svojih zaposlenih, da bodo pa zdaj ti širokih, odprtih src in rok v svoja podjetja vabili vajence. Ker dejstvo je, da vajeništvo prinaša nek finančen zalogaj, neko finančno breme. In zato je ta predlog zdaj drugačen od tistega izpred 15 let in je verjetno tudi drugačen od tistega, ki ga bo predlagala Vlada. Mi si namreč želimo, da bi bila država tista, ki bi za čas gospodarske krize – mi predlagamo letnico 2020 – prevzela del bremen, ki jih nekemu podjetju, torej delodajalcem, prinaša vajeništvo. Da bi prevzela breme plačevanja socialnih prispevkov in nagrad za vajence. To je mogoče narediti, je pa res, da je treba zaradi tega popraviti tudi določene zakone na področju delovnopravne zakonodaje. Verjetno bo treba poseči v Zakon o delovnih razmerjih, kjer je treba urediti status vajenca, ker je res, kar ste prej povedali, da ta status ni zavezan samo s šolsko zakonodajo, ampak tudi z delovnopravno zakonodajo, pa seveda tudi Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Ampak drugače kot tako, da se država obveže in da vendarle nekaj sredstev nameniti tudi vajeništvu, bo nemogoče privabiti tako dijake, da se vpisujejo v dualni sistem, kot delodajalce, ki bi v ta sistem potem z veseljem vstopali. Država ima namreč pri zagotavljanju finančnih sredstev veliko večje možnosti kot delodajalci, torej kot gospodarski sektor, ker država lahko uspešno črpa evropska sredstva. In točno se ve, koliko sredstev je moč počrpati iz Evrope v novi finančni perspektivi, kjer mislim da je za Slovenijo namenjenih več kot 4 milijarde evrov. Je pa res, da je to naloga Vlade in ministrstva, ne samo šolskega ministrstva, ampak tudi ostalih ministrstev, da pripravijo takšne operativne plane, po katerih bo ta finančna sredstva v Evropi sploh moč počrpati. In za ta dualni sistem je mogoče črpati sredstva v okviru Strategije pametne specializacije, ki pa je bila, žal, kolikor imam jaz podatke, pa me bodo

mogoče gospodje iz ministra opozorili ali pa me popravili, da je bila ta pametna specializacija v Bruslju že dvakrat zavrnjena. In tukaj pa je potem problem, da v Evropi očitno denar je, ampak mi ga v Slovenijo ne znamo spraviti. Tukaj pa je naloga tako vlade kot ministrstev, da se na tem področju bolj angažirajo.

Jaz se spomnim, ko sem ministra za izobraževanje, znanost ni šport, dr. Pikala konec prejšnjega leta spraševala, kako je ministrstvo za izobraževanje uspešno na področju črpanja evropskih sredstev, in takrat mi je minister dr. Pikalo zagotovil, da je ministrstvo zelo uspešno, da so počrpali tisto, kar so si zadali in da bo tako tudi v bodoče. Mislim, da je to izjavil minister tudi na eni novinarski konferenci v začetku tega leta. In če je to res, je to dobro, in jaz to absolutno podpiram. Če se da prioriteta vajeništvu, tako kot zdaj mi ponujamo s tem predlogom sprememb zakona, sem prepričana, da se ta sredstva da piskati. Tudi Ministrstvo za izobraževanje bo v tem kontekstu moralo pripraviti skupaj v sodelovanju verjetno z ministrom za gospodarstvo takšen operativni program, ki bo v tudi v Bruslju držal vodo.

Mislim, da je bila prej še ena opazka, ki jo tudi želim pokomentirati, in sicer da kažemo s tem, ko postavljamo zakon v leto 2016, torej njegov začetek, neko neresnost. Jaz želim povedati, da to enostavno ni res. Je pa res, da hkrati govoriti, da nimamo zagotovljenih sredstev v proračunu, potem se pa čuditi, da damo mi zakon v leto 2016, je pa čisto sprenevedanje. Mi ta zakon postavljamo v leto 2016 ravno zato, ker o proračunu za leto 2016 mi še nismo govorili. In bomo verjetno govorili ali pa bo očitno o tem govoril drug parlament, druga vlada. Ampak zdaj čakati na to, da bi se ta zakon spet ne potrdil in se zavrnil in čakati na sistemsko rešitev, kot jo predlaga vlada, verjemite, tudi ta čas bo šel mimo in bo zopet konec leta 2015 in zopet ne bo za leto 2016 zagotovljenih sredstev v proračunu, kar bi bilo resnično škoda. Če lahko država zagotovi vse te milijarde, ki se vržejo za sanacijo bančnega sistema, potem bi se tudi ta sredstva za nekaj dobrega in nekaj novejšega, po evropskem sistemu peljanega v naš vzgojno-izobraževalni sistem, morala najti. Toliko zaenkrat, hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo dajem mag. Katarini Hočevar, pripravi pa se gospod Franc Bogovič.

Izvolite, gospa Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovani državni sekretar s sodelavci in drugi prisotni, prav lepo pozdravljeni!

Mene osebno ne moti, če kakšno rešitev ali pa, bom rekla, idejo poberemo iz preteklosti ali če se tako izkaže v praksi, da uvedemo nekaj, kar smo imeli uvedeno pred desetimi leti. Vendar je pa pri tem treba tudi pogledati, kaj se je v teh desetih letih

spremenilo, kaj je drugače. Za ta konkreten tekst zakona moram že ugotoviti, da so nekatere rešitve neskladne z drugimi zakoni in izražajo tudi nepoznavanje tako sodobnih šolskih praks in pa tudi položaja delavca, ki ni enak kot v prejšnjem sistemu vajeništva. Recimo, da bomo konkretna, za vpis zdravstvenih razlogov, ki so razlog za prekinitve vajeniške pogodbe, potem v 5.e členu je recimo navedeno, da delodajalec skrbi, da bo vajenec redno obiskoval šolo. Oprostite, jaz mislim da to ne more biti naloga enega delodajalca, pri katerem je vajenec na praksi, da bo še skrbel za to, da bo redno obiskoval pouk. Malo sem se nasmehnila tudi ob zapisu, da mora delodajalec skrbeti za pravilne medsebojne odnose med delavci in vajenci. Pa v bistvu sprašujem tudi predlagatelje, kaj konkretno so s tem mislili.

Poglejte, imeli smo en sistem deset let, potem smo to spremenili v letu 2006. In odgovor na tisti sistem, ki očitno ni imel največjega interesa med delodajalci, je bilo tudi ustanavljanje tako imenovanih medpodjetniških izobraževalnih centrov. Lahko se strinjamo, da so mogoče tudi v praksi problemi, ampak ideja teh centrov je bila ravno to, da bi postali eni podjetniški inkubatorji, ki so organizacijsko ločeni iz same šole in da naj bi sodelovali s podjetji, kjer bi učenci oziroma dijaki pridobivali praktične izkušnje. V strokovnih svetih teh medpodjetniških centrov morajo biti tudi predstavniki gospodarstva. Vem za primere, ko so podjetja, uspešna slovenska podjetja tem medpodjetniškim centrom zagotovila opremo, da so se dijaki na tej opremi vadili, učili oziroma tudi razvijali inovativne ideje. Marsikje pravijo, da tudi ti medpodjetniški izobraževalni centri na en način prispevajo tudi za razvoj regije. Seveda najbrž ni vse tako rožnato, ampak malo sem skeptična od tega, da imamo 10 let en sistem, potem uvedemo nekaj drugega, ker v praksi sploh še ne more dajati rezultatov, pa že stremimo, kaj bomo spet spremenili. Tu to kaže na eno nestabilno poslovno okolje. Jaz mislim, da ni problem v tem, kakšen sistem imamo, vajeniški ali dualni ali usmerjeno izobraževanje. Zanimivo je to, kar je kolegica Potrata izpostavila, zakaj pa naše delavce v Avstriji kar radi sprejmejo širokih rok. Jaz mislim, da je večji problem v nefleksibilnosti delovnih razmerij, v tem, da nismo uspeli speljati takšne reforme trga dela, ki bi bila ustrezen suport oziroma ustrezen institut in orodje gospodarstvu. A veste, če en obrtnik, en podjetnik se bori s težavami, še za svoje delavce težko skupaj spravi za plače, bo najbrž še toliko težje sprejemal odprtih rok vajence oziroma tiste, ki vsaj v začetni fazi potrebujejo tudi velik vložek. Delodajalci, če se gredo zdaj eno učenje oziroma vajeništvo, seveda potrebujejo učna mesta, potrebujejo interes in potrebujejo tudi znanje. In če takrat v tistem obdobju, ko nam je šlo bolje kot danes, smo vsi danes priznali, da velikega interesa med delodajalci ni bilo, se jaz sprašujem, ali si to lahko privoščimo v teh razmerah oziroma ali ne

bi raje naredili prepotrebno reformo trga dela, znižali stroške dela. In verjemite, novo zaposlovanje in pa tudi razne prakse in vajeništvo, to pride samo od sebe. Ko sem študirala tale predlog zakona, sem poklicala tudi nekaj delodajalcev, ki so se v preteklosti vajeništva obveznih praks posluževali v večji meri. Njihov odgovor je, nimam se časa s tem ukvarjati, vzamem nekaj študentov, vidim, kdo se izkaže, in tudi če izvajajo zdravstveno storitev, so mi rekli, vzamejo tistega, ki zna tudi za metlo prijeti.

Tako da moj razmislek oziroma moja debata gre v smeri, ali res država lahko posega na vsa področja življenja ljudi oziroma državljanov in da si mogoče moramo priznati, da ne glede na to, kakšen sistem imamo, ekspertov, ne vem kakšnih inovativnih strokovnjakov, ki bodo takoj iz šolskega sistema dajali odgovore na prihodnost slovenskega gospodarstva – to je najbrž utopija. Življenje nas kali celo obdobje in sigurno so potem delovno razmerje, izkušnje, praksa, kompetence tisto, kar pridobimo z leti, in idealnega sistema, tako kot ga ni pri volilnih sistemih, ga najbrž ni tudi v tem primeru. Jaz ne nasprotujem temu, da opravimo debato ali da nastane en širši konsenz tudi stroke, kakšno izobraževanje in kakšen sistem pri poklicnem izobraževanju si želimo. Bi pa rada opozorila, ko je danes veliko govora tudi o evropskih sredstvih, da prav poklicno izobraževanje smo tudi z evropskimi sredstvi prenovili v letu 2006. Pojdite na spletno stran Centra za poklicno izobraževanje in razne oblike, mehatronik, gospodar na podeželju, so to, kar je bilo financirano iz evropskih sredstev. In ti programi so se prenovili v letih 2006–2007. Ali je v letih 2013–2014 že čas za spreminjati ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Besedo ima gospod Franc Bogovič, pripravi naj se gospod Jožef Horvat.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep pozdrav, predsednik, spoštovane kolegice in kolegi! Naj v uvodu izrazim zadovoljstvo, da je ta tema na dnevnem redu v Državnem zboru. Mislim, da govorimo o ključni temi, glede katere bi zagotovo morali najti konsenz v politiki, skupaj s socialnimi partnerji in ugotoviti, kaj je v šolskem sistemu v Sloveniji v redu in kaj ne. Sam sem tudi tega mnenja, da na tem področju res ne bi bilo treba biti preveč strikten pri varčevanju, ampak ugotoviti dobre in slabe strani današnjega sistema. Čestitke predlagateljem za pripravljeno gradivo. Ocenjujem, da je to eno bolje pripravljenih gradiv, ki smo jih dobili na mizo poslanci v tem času v Državnem zboru iz vrst opozicije. Vidim, da gospa Potrata odhaja, ki je prej imela polemiko, in želim tudi njej povedati, da res ne razumem tega, da se sprašujemo v tem parlamentu, čigave so avtorske pravice nekega gradiva. Kot da govorimo o neki zasebni zadevi, govorimo o

tem, kakšno šolstvo želimo imeti. Oprostite, kolegice in kolegi, če nekdo v nekem obdobju, ko je bil na ministrstvu in je neko gradivo do neke faze pripravil, čakal leto, leto in pol, da ga mogoče vlada posvoji ali prilagodi, pa se s tem nič ne zgodi, ne vidim prav nobenega predsedana, če ga prinese v državni zbor. Imate ga v rokah sedaj predstavniki koalicije, vlada, izboljšajmo to gradivo po vaši meri, dajte svoj prispevek k temu. Nikakor pa ne, da se sedaj delijo očitki, kdo je katero gradivo uporabil. In kot je bilo rečeno s strani predlagateljice, ključni podatki se ne spreminjajo.

Jaz mislim, da imamo v Sloveniji šolski sistem v veliki meri zavožen. Ne želim iskati nobenega krivca za nazaj. Ve se, kdo je bil minister, kdo ni bil minister, po drugi strani pa tudi ne razumem tega, da se danes sprašujemo, ali je po šestih, sedmih, osmih leti čas za spremembe v tem sistemu. Leto 2006 je bilo omenjeno, da so bile neke spremembe predvidene. S čim se je Evropa ukvarjala v letu 2006? Globalizacija, selitev dela tja, kjer bodo delali za nas na pol zastonj. Se pravi, pošljimo delo na Kitajsko, Indijo, Vietnam, ne vem katere, predvsem azijske države. Evropejci bomo – kaj? Borzni posredniki, pravniki, ekonomisti. Na tej logiki je bila najbrž tudi zgrajena bolonjska reforma, ki je podoben fiasko na področju izobraževanja, kot je bil izobraževalni sistem, ki smo ga uvedli sredi 80. let, ko smo uvedli usmerjeno izobraževanje v Sloveniji. Kakšno imamo situacijo v Sloveniji na področju šolstva? Mi imamo zgledno urejene vrtce, imamo vrtce, v kateri vrtec po otroku stane na mesec od 400 do 500 evrov, se pravi 5 tisoč do 6 tisoč evrov je strošek v otroškem vrtcu na leto. Res je, da 80 % tega zneska plačajo približno občine, 20 % starši. V vrtcih imamo odlične normative, kako morajo biti urejeni igralni prostori. Približno 200 tisoč evrov znaša strošek za en oddelek vrtca. Tu ni imel nihče nobenega problema na Ministrstvu za šolstvo naložiti staršem in občinam. Oddelek stane, kot sem dejal, 200 tisoč evrov, medtem ko stane otrok v vrtcu 5 tisoč do 6 tisoč na leto. Od tu naprej imamo devetletni program osnovne šole. Tudi tu so bili uzakonjeni normativi, ki jih slovenske občine enostavno še do danes niso izpolnile, čeprav bi morali biti izpolnjeni že desetletja nazaj, ker je zopet zelo bogato narejeno. In verjamem, da bi bil lahko del prihrankov v tem sistemu. Imamo danes šole, kjer bi bilo mogoče pogledati, ali bi bilo mogoče po nekaj šol skupaj združiti, pa imeti skupne ravnateljce, imeti skupno računovodstvo in podobno. Nikakor ne govorimo o ukinjanju katerekoli podružnične šole ali česa podobnega. Zagotovo bi se dalo kaj narediti pri tej organizaciji. Imamo šole, kjer danes učno pomoč opravljajo profesorji pri otrocih. Varstvo vozačev opravljajo profesorji. Mogoče se da tukaj prihraniti. Imamo zopet šolski sistem, kot sem dejal, kjer investicije vodijo občine, noben problem normative velike in za moje pojme lahko poiščemo prihranke v osnovnem šolstvu.

Naj povem izkušnjo, ko je omenila kolegica, kaj je v osnovni šoli, ko sem sicer že kar desetletja nazaj zaključeval osnovno šolo in nič kaj drugače danes ni med učitelji. Prvo je bilo: "Pojdi v šolo zato, da ti ne bo treba delati." Dajmo enkrat povedati otrokom: "Pojdite v šolo zato, da boste znali delati in trdo boste morali delati." In to naj šolski sistem najprej osvoji, ker se bojim, da ga še marsikje ni osvojil danes. Drugo, ko sem se odločal med gimnazijo in srednjo tehnično kmetijsko šolo, mi je učitelj, ki mi je svetoval poklic, dejal: "Menda ja ne boš šel v kmetijsko šolo, kot je šel tvoj brat, da boš kmet celo življenje." Tudi tega se dajmo naučiti in cenimo vse poklice, od kmeta, do orodjarja, do strojnika, do univerzitetnega profesorja. In tu mislim, da moramo marsikaj v glavah spremeniti. Imamo srednješolski sistem, kjer gre danes 40 % otrok v gimnazijo, 40 % v štiriletno srednješolske programe in samo 20 % v te dve in triletno šolske programe. Ko sem bil župan v nekem mestu, mestu Krško – kaj smo delali? Skupaj z gospodarstvom smo opremljali srednjo tehnično šolo. Danes ima ta srednja tehnična šola problem, da ima povečan vpis strojnih tehnikov. Upam, da ste uskladili, celo name so se obrnili, da če bo potrebna pomoč, da bo en oddelek za strojnega tehnika več, me bodo prosili za pomoč. Ker se niso name obrnili, verjamem, da ste jim to ugodili in se vam zahvaljujem za to. Ampak mi moramo to spodbujati. Noben problem ni spodbujati v okolju, ki se zaveda, kaj je tehnična kultura. V firmah, v občinah imate eno najbolj opremljenih šol, ampak ne zato, ker bi država ta denar zagotovila, ampak zato ker se lokalno okolje in ker se gospodarstvo zaveda, da mora biti dobra šola. In ko pridejo otroci na informativne dneve, tudi moj sin je v tej šoli zdaj, so bili navdušeni nad šolo in so bili tam. In to moramo narediti. Nekje govorimo o milijardah, in za božjo voljo, ne govorimo, da je problem 100 tisoč, 200 tisoč evrov ali pa 2, 3, 5 milijonov za takšne zadeve.

S Slovensko ljudsko stranko smo bili gostje v baden-württembergškem parlamentu v Stuttgartu mesec nazaj in sem spraševal o šolskem sistemu. Kolegice in kolegi, Baden-Württemberg, v deželi, kjer se proizvede mercedes, kjer se proizvede porsche in vse, kar je še ostalo, pa kjer je cilj, da bo BDB na podeželju enak, kot je v mestu, gre skoraj 50 % otrok v Fachschule. In kaj je Fachschule? To, kar kolegi predlagajo. Vajeništvo. Z 18, 19 leti končajo izobraževanje. Zadnji dve leti do tri leta intenzivno izobraževanje na delovnem mestu. 28 ur izobraževanja je na delovnem mestu, 12 v učilnici. In je ravno to, kar se tu govori. To pelje naprej Baden-Württemberg, to pelje naprej Bavarsko, to pelje naprej Avstrijo. Kje iščemo mi vzorce? Mi iščemo vzorce in želimo pripeljati otroke, teh 80 % do konca srednje šole, potem pa, ker nimajo perspektive: razkropite se po univerzah.

Ko sem bil župan, smo naredili prvo štipendijsko shemo v državi v občini Krško. Dve

tretjini štipendije v prvem letu je plačala občina, eno tretjino podjetje, da smo zvalili srednješolce ali tiste, ki so šli študirat, v podjetja. In danes je v Krškem največji delež tistih, ki je zdaj preko socialnega sklada v shemi vključenih, ki so povezani z gospodarstvom. Da se to narediti. Vendar to se ne bo zgodilo, kot je prej kolegica dejala, samo od sebe, mi bomo pa neke druge zakone sprejemali. To moramo mi usmeriti in tu je naša prihodnost, to je izhod iz krize. Tu ne govorimo o milijardah, tu govorimo o desetih milijonov evrov. Kje se jih da prihraniti v šolskem sistemu, sem vam omenil že doslej.

Pojdimo naprej na visoko šolstvo. V Krškem smo se tudi, bom kar z veseljem povedal, ustanovili menda edino tehnično fakulteto v državi v teh zadnjih desetih letih, Fakulteto za energetiko, skupaj z Univerzo v Mariboru, je članica Univerze v Mariboru. V prvem letu je bilo vpisanih 40 energetikov izrednega študija, gospodarstvo se je zavedalo, da je treba imeti tako fakulteto. In prvo leto je preživela fakulteta z izrednim študijem. Zakaj je morala z izrednim študijem? Zato ker je v okviru mariborske univerze takšna delitev, da ta fakulteta dobi približno 2 do 3 tisoč evrov po glavi človeka, prej sem pa omenil, da stane v vrtcu otrok 5 do 6 tisoč evrov. To dopuščamo v tej državi. To dopuščamo, da imajo študenti Fakultete za energetiko, zaposlivi poklici, naša perspektiva na marsikaterem področju, polovico manj dodeljenih sredstev po glavi, kot je to v vrtcu. Ali je kaj narobe ali ni narobe s tem? Medtem ko imajo druge članice znotraj univerze pa po 5, 6 tisoč evrov, ker so stare in ker se novih bojijo in ker jim komolce rinejo med rebra. Zakaj? Zaradi vpisa. Zato ker imamo mi pa dovolj vpisa na nekih drugih fakultetah, pa dobimo ekonomiste, dobimo pravnike, dobimo organizatorje menedžmenta, dobimo organizatorje dela, poklice prosvete, poklice zdravstva, poklice sociale, upravne delavce, politologe, obramboslovce in podobno. Strukturo imamo povsem porušeno, pa tako mislimo, da je naša generacija sposobna, da 80 % procentov po srednji šoli pošljemo na fakultete. V Baden-Württemberg jih gre 50 % 18, 19 let starih delat in se dodatno izobražujejo ob delu. Mi pa tu govorimo o izobraževalnih konceptih. Tu je problem izobraževalnih konceptov. Pridemo na isto temo, ali se bomo zadolževali ali bomo pa delali pa imeli socialo. To moramo enkrat v tej državi presekat in za moje pojme je tu polje v tem delu. Jaz verjamem, da se je treba prej s socialnimi partnerji in z ostalimi dogovoriti o teh zadevah. Čas je! Ampak, za božjo voljo, ne glejmo zdaj, ali je nekdo posvojil neko gradivo, ki ga je neka ministrska ekipa delala v enem drugem sestavu, in je to danes ključni problem. Niste pregledali vseh zakonov in znotraj nekih zakonov ni usklajeno z vsemi zakoni. Desetletje je, pa desetletje sprememb in svet se je na glavo obrnil v 10 letih, dajte, za božjo voljo, spoznati to enkrat. 10 let nazaj so vsi mislili, da bodo mešetarili po celem svetu pa afne guncali

in da bo za to eno milijardo pa pol najbolj razvitega sveta delalo 5, 6 milijard Azijcev in Afričanov in ne vem koga. Ne, ne bo se! Svet se je obrnil in mi bomo morali zase delati. V novi finančni perspektivi – kaj je cilj Evrope? Povečati industrializacijo. Koga pa rabimo? Obramboslovca, politologa ali rabimo "fahmana"? In tu se moramo obrniti enkrat in se zresniti in začeti o problemu govoriti, o realnem problemu, ne pa o političnem problemu sedmih strank, ki se ne znamo za nič več zmeniti v tej državi. In preidimo na to točko.

Čestitke za gradivo, z veseljem bom to podprl, kljub temu da najbrž ne bo večine. Mogoče se pa celo v tem tednu da tudi večino za to dobiti.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravi pa se gospod Andrej Čuš.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani predsednik gospod Veber. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani predstavniki vlade!

Za začetek naj povem, da sem prav zadovoljen danes prišel v to dvorano. Noveliranje Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju terja od vseh nas poglobljen razmislek, morda tekom razprave kakšno minimalno adaptacijo, predvsem pa realizacijo. Sem pa nekoliko slabe volje, ker vidim, da večino tukaj ta trenutek v tej dvorani zagotavlja opozicijska stran, ne vem, kaj je razlog. Morda zato, ker je predlog novele zakona prišel s strani opozicije ali pa, kar je bolj verjetno, politična kriza v tej državi.

Glede dualnega sistema oziroma glede zaveznitva za vajeništvo smo članice in člani Odbora za zadeve Evropske unije konec lanskega leta poglobljeno razpravljali in tudi dali zeleno luč za stališča, ki jih je zastopala Republika Slovenija v institucijah Evropske unije. Pa morda bi želel povedati naslednje. Razprava, da smo šele pred kratkim spremenili poklicno izobraževanje, je, oprostite, deplasirana. Treba se je zavedati, da je tudi Slovenija del globalnega sveta, treba se je zavedati, da so spremembe v našem življenju, v globalnem svetu izjemno izjemno dinamične in da se je torej treba zelo hitro z veliko frekvenco, ampak seveda domšiljeno in premišljeno se je treba tem dinamičnim spremembam v svetu prilagajati. Tukaj je naša naloga, kolegice in kolegi zakonodajne veje oblasti, da usmerjamo te spremembe v izobraževalnem procesu v naši državi. Večkrat rad pravim, da smo v tej poosamosvojitveni zgodovini v Sloveniji veliko dosegli. Veliko smo dosegli. Smo pa gotovo mnoge stvari zanemarili ali pa naredili narobe. Ampak pustimo, za nazaj se čas ne da zavrteti. Naredimo spremembe danes, da bo naš jutri boljši. Signali in statistika kot brezposelni mladi so dovolj zaskrbljujoči, da strnemo vrste in sprejmemo dobre rešitve. Pa morda se nekoliko

vrnem na začetek evropske koalicije za vajeništvo ali, mislim, da je boljši prevod, kot ga dejansko bolj uporabljamo, zaveznitvo za vajeništvo. Evropska komisarka za izobraževanje in kulturo, večjezičnost in mlade gospa Vassiliou ter komisar za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje gospod László Andor sta v nemškem Leipzigu na tekmovanju World skills, lani mislim, da je bilo julija, naznanila uradni začetek evropskega zaveznitva za vajeništvo. Ta bi naj pomagala v boju proti brezposelnosti mladih z izboljšanjem kakovosti in ponudbe vajeništev v Evropski uniji na podlagi širokega partnerstva ključnih deležnikov na področju zaposlovanja in izobraževanja. Evropska unija si bo prizadevala tudi za spreminjane odnosa do vajeništva, obenem pa opredelila predvsem najuspešnejše programe vajeništva v Evropski uniji in oblikovala ustrezne rešitve za posamezne države članice. Zdaj ko govorim o vajeništvu, bi rad povedal, da se vsi zavedamo, da je odločitev za poklic dejansko že v osnovi šoli, kar logično sklepam, da je treba v osnovni šoli osnovnošolcem predstaviti konkretno, kako deluje mizar, kako delujejo na splošno različni poklici. Še več, treba je vzgojiti ljubezen, ljubezen do oblikovanja lesa, do oblikovanja kovin, do oblikovanja plastike in tako naprej. In tudi jaz sem pogovarjam z osnovnošolci, z učitelji in pravijo, da so glede poznavanja poklicev zelo koristni obiski osnovnošolcev v obrtnih delavnicah, ki jih vodijo in so lastniki tisti ljudje, tisti gospe in gospodje, ki so dali skozi dualni sistem, ki so bili nekoč vajenci in tako naprej, danes pa so mojstri z mojstrskim izpitom. Tam pravzaprav otroci, osnovnošolci vidijo, kako lepo je biti mizar ali pa katerikoli drugi poklic. Dajmo lepo prosim, strnimo vrste, opravimo razpravo danes in potem tudi v naslednji fazi ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Andrej Čuš, pripravi pa se gospod Dragan Bosnić. Izvolite, gospod Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik za besedo. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo v parlamentarno proceduro vložili spremembe Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju. Namen samega zakona je čim bolj povezati izobraževalni sistem z gospodarstvom in potrebami gospodarstva. Sam menim, da bi morali tako razmišljati vsi tukaj v tem državnem zboru, da bi tudi malo bolj prisluhnili in razumeli tiste, ki ustvarjajo dodano vrednost in ki sami služijo denar. Pa ne govorim zdaj za Državni zbor, tudi širši javni sektor, da bi potem cenili ni spoštovali vsakega, ki služi na lastno pest.

Danes je v šolskem sistemu in tudi procesu izobraževanja premalo poudarkov na znanju pa praksi, predvsem recimo praktičnem

razmišljanju veliko pa je lahko rečemo predvsem teorije, raznih drugih teoretikov, in to je pripeljalo tudi do tega, da se veliko govori, v praksi pa vse izgleda drugače. In zaradi tega je tudi danes Slovenija tam, kjer je.

Raziskava Mladina 2010, ne bom zdaj govoril, da to pravim jaz, da to govori opozicija, da to govori SDS, ampak raziskava Mladina 2010, ki jo je izvedel Urad za mladino pod okriljem takratnega ministrstva za šolstvo, kaže, da je v celotnem sistemu izobraževanja v Sloveniji moč zaznati pomanjkanja poklicnega svetovanja in kariernega usmerjanja, povezava med izobraževalnim sistemom in trgom dela je slaba in ni čudno, da slovensko šolstvo ni učinkovito, saj slednje vsako leto izobrazí drugačne profile, kot jih gospodarstvo dejansko potrebuje.

Danes se tudi soočamo z rekordno brezposelnostjo med mladimi in menim, da sta za tudi to stanje med mladimi predvsem odgovorna vzgoja in pa izobraževanje. Nekaj se mora storiti doma, v družini, tudi sam pri sebi, nekaj pa ti seveda da šola. In to slabo stanje na področju brezposelnosti mladih vpliva na to, da imamo danes preko 33 tisoč brezposelnih mladih do 29. leta starosti. Po drugi strani, da smo po zadnjih raziskavah ravno Slovenci tisti, ki se najstarejši osamosvajamo v Evropski uniji, po drugi strani pa imamo samo v državnem stanovanjskem skladu 8 tisoč praznih stanovanj.

V zadnjih letih se še vedno tudi srečujemo z nizkim vpisom v poklicne srednje šole, propad številnih podjetij v zadnjih letih pa je povzročil upadanje zanimanja delodajalcev za izvajanje poklicnega izobraževanja in upad ugleda določenih poklicev. Tukaj bi se tudi rad navezal na proces degradacije poklicnega izobraževanja, s katerim je začel takratni minister za šolstvo, mislim da gospod Gaber, ko se je kar naenkrat v nekaj letih močno povečal vpis na gimnazije in močno upadel vpis na poklicno izobraževanje.

Da bi se izognili brezposelnosti mladih ter hkrati zagotavljali tehnološke ter obrtne storitve, si želimo znova povezati izobraževalni sistem in gospodarstvo. Obstoječo zakonodajo poklicnega izobraževanja želimo nadgraditi, tako da ob obstoječem sistemu omogočimo še dualni sistem. Dualni sistem kombinira vajeništvo v podjetju in poklicno izobraževanje v šoli ter smo ga v slovenskih šolah pred nekaj leti že izvajali. Pri nas je imel dualni sistem izobraževanja podobne značilnosti kot nemški, finski ali avstrijski. V Nemčiji se lahko mladi izobražujejo v več kot 350 poklicih po dualnem sistemu, pri čemer so standardi znanja tako za praktični kot teoretični del poenoteni v celotni državi. Vajeništvo se lahko izvaja v podjetju od tri do pet dni na teden, podjetje pa je odgovorno, da so dijaki in vajenci zavarovani in da dobijo standardno kakovostno znanje. Določeno seveda za vsako panogo. Vajenci pa lahko svoje znanje dopolnijo poleg enega podjetja še v

katerem od drugih in si tako razširijo svoje znanje.

Dualni sistem se je v Sloveniji izvajal od šolskega leta 1996/1997 na poklicnih srednjih šolah, ki trajajo tri leta. Pogoj je bila sklenjena učna pogodba med delodajalcem, vajencem in njegovimi zakonitimi zastopniki. Praktični del je večinoma potekal pri delodajalcu, teoretični pa v šoli. Vajenec je za svoje delo prejel nagrado, učna doba pa se je vajencu ob izpolnjenih pogojih štela v zavarovalno dobo. Učno pogodbo je bilo treba registrirati pri obrtni ali gospodarski zbornici. Register teh pogodb je vodila Obrtna zbornica Slovenije.

Dovolite, da v nekaj točkah predstavim bistvene rešitve, ki jih v zakonu tudi predlagamo. V srednješolsko poklicno izobraževanje se vpeljuje dualni sistem poleg sedanjega šolskega modela, torej tam, kjer je mogoče. Bistvo dualnega sistema je, da odgovornost za vajuca prevzame delodajalec in tako se vzpostavi kultura vzgajanja dobrega kadra. Tesen stik in sodelovanje gospodarstva ter vzgojno-izobraževalnega sistema. Pristojne zbornice preko razpisa izberejo potencialne delodajalce, ki potem sodelujejo z dotično poklicno šolo iz svojega okolja. Vajenci imajo najmanj 60 % praktičnega izobraževanja, dijaki v poklicni šoli najmanj 50 % in dijaki v 4-letni strokovni šoli najmanj 20 %, kar je seveda novost. Smatramo pa, da je treba tekom izobraževanja vsem dijakom ponuditi čim več praktičnega znanja.

Vajencu se je čas na praktičnem izobraževanju šteje v delovno dobo, kar bo zagotovo dobra stimulacija pri odločanju za poklicno izobraževanje. Zavedamo se, da bo zaradi tega treba vnesti tudi spremembe v Zakon o delovnih razmerjih, ki pa bodo zagotovile plačilo prispevkov. Sprva seveda v tej finančni perspektivi iz sredstev Evropske unije, ki zato v teh letih namenja res velike vsote denarja in dvomim, da bi sploh morali mi iz našega proračuna kaj prispevati. Seveda če se bi lotili črpanja evropskih sredstev resno, ne pa tako kot danes. Po letu 2020 pa bi se ta sredstva zagotavljala v najslabšem primeru, še enkrat ponavljam, v najslabšem primeru iz državne blagajne. Vajenec je lahko tudi odrasla oseba, ki je brezposelna, saj so dodatna znanja, veščine ali prekvalifikacije nujno potrebne. Splošni predmeti, ki so jih odrasli že predhodno opravili v srednjem formalnem programu, pa se mu priznajo. Zakon bo omogočal tudi modularnost glede na program ter institucijo. Dijaki in vajenci bodo lahko vpisani v matično šolo, nekatere module pa bodo lahko obiskovali v drugih šolah. S tem se bo bistveno razširila ponudba učnih vsebin za dijake in vajuence ter hkrati se bo tudi racionaliziral sam sistem. Ker je gospodarstvo še vedno v trajajoči recesiji, težko izplačuje nagrade za vajuence in nagrade mentorjem, se pretežni del tega prenese na državo, ki s subvencijami delodajalcem spodbuja zanimanje teh za izvajanje izobraževanja, pri tem pa uspešno črpa

evropska sredstva. Pričakujemo, da bodo podjetja zaradi stimulacij, ki bi jim morale slediti tudi davčne spodbude, pripravila programe vajeništva in uspešno začela s prestrukturiranjem izobraževanja.

Zavedamo se, da ima zakon določene finančne posledice, zato bi začel veljati v letu 2016, pri čemer je nujno črpanje in koriščenje evropskih sredstev. Država bi tako do leta 2020 plačevala nagrado vajencem v celoti s koriščenjem evropskih sredstev preko pametne specializacije, potem pa bi bila tudi stvar dogovora. Tudi sami ne moremo vedeti, kaj bo takrat v bruseljski blagajni, za kaj bo namenjen denar, ampak prepričan sem, da bo brezposelnost mladih še naprej na agendi, saj gre za strukturni problem, s katerim se bo Slovenija ali pa tudi Evropska unija soočala naslednjih 40 let.

Sedanji sistem in bodoči dualni sistem bosta sobivala. Dualni sistem se bo uveljavljal predvsem tam, kjer so uspešna podjetja in gospodarske družbe. To pa tudi pomeni, da se bo ugled poklica dvignil. Vajencem se bo omogočilo, da se čas praktičnega izobraževanja šteje v delovno dobo, kar bo dodatna spodbuda mladim za odločitev za poklicno izobraževanje ter redno napredovanje iz letnika v letnik. Primerjalne analize sistema poklicnega in strokovnega izobraževanja v 25 evropskih državah kažejo na to, da je povsod prisoten trend krepitve povezovanja poklicnega in strokovnega izobraževanja s trgov dela, da je prisoten trend izboljševanja povezav med različnimi izobraževalnimi potmi. Tudi na seji Državnega sveta danes je bilo govora, da je to seveda dodaten finančni strošek, ampak ko mi mladi pomislimo, koliko denarja v preteklosti je šlo za marsikatero bedarijo, svinjarijo, rop, se počutimo zapostavljene. Zato tudi bi bilo seveda smiselno razmišljati o novem medgeneracijskem dogovoru, koliko sredstev za katero generacijo, ker dejstvo je, da je ravno mlada generacija največji poraženec krize, v kateri se še žal vedno nahajamo in verjetno se vsi lahko strinjamo, da s takšno politiko, ki je do mladih zelo neprijazna, se zadolžujemo s hitrostjo 1 milijona evrov na uro v sili v tujino. Prej je tudi mag. Grims povedal, da danes mladi več ne razmišljajo, kje se bodo zaposlili, za kaj se bodo izobraževali, ampak predvsem v katero državo bodo šli.

Politika je mladim torej ukradla prihodnost, dajmo vsi pokazati neko pripravljenost za prepotrebne reforme, spremembe kljub trenutnemu dogajanju v slovenski politiki in dajmo sprejeti na prvem branju predlog sprememb. Če ste konstruktivni v koaliciji, bi pričakoval, da bomo v teku zakonodajnega postopka predlog izboljšali, da bomo s tem ne zadovoljni mi tukaj, ampak predvsem tisti, ki potrebuje učinkovit izobraževalni sistem. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima, gospod Dragan Bosnić. Pripravi pa se, gospod Jakob Presečnik. Izvolite, gospod Bosnić.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Jaz bi prispeval še en delček oziroma moje razmišljanje je vezano na problematiko, ki jo obravnavamo danes. Stališče naše poslanske skupine je povedala kolegica, ampak jaz bi se vrnil k izvornemu grehu, ki generira težave v strokovnem in poklicem izobraževanju. Nekaj o tem je bilo že povedanega. Namreč delo. Če je delo vrednota, potem težav ni. Če se delo razvrednoti, so pa problemi. Bilo je povedano, da je nekoč nekdo rekel, češ, uči se, da ne boš rabil delati. Jaz bi rekel, da je škoda, da ta ni bil kaznovan. Nekdo bi pač moral nositi odgovornost za to, kar govori. Če zdaj rečem, ne boš rabil delati, to pomeni, da si brezposeln. Potem lahko rečem, uči se zato, da boš brezposeln.. Težko bi se strinjal s tem. Osnovno sporočilo, kot ga jaz vidim, je: uči se, da boš lahko delal in da boš lahko kakovostno kvalitetno delal.

In zdaj poklicno in strokovno izobraževanje. V tem parlamentu na Odboru za izobraževanje je bila gostja ravnateljica ene osnovne šole, ki je govorila o tem, kam gredo boljši učenci in kam gredo slabši učenci. In je tudi šlo to nekaznovano. Deliti osnovnošolce na boljše in slabše je enako grešno, kot je tisto, kar sem prej povedal. In zdaj si predstavljajte enega otroka, ki mora biti v kategoriji slabših, ker pač ne more priti nekam na podlagi točk in potem mora živeti s to stigmo slabšega. To je katastrofa. Vsak otrok mora biti uspešen vsaj v eni zadevi, ki jo v življenju počne. Govorimo tudi o tem iskanju talentiranih. Pač nekje moraš biti, ali rišeš dobro, ali si dober v športu, matematiki, v čemerkoli. Živeti neuspešen je pa težko in nekateri so kar prisiljeni se sprijazniti s tem, ker pač so kvalificirani kot takšni. Ko govorim o tem, da se poiščejo talentirani, ne pozabimo na eno dejstvo, da talentirane lahko najdejo zgolj tisti, ki vedo, kaj iščejo. Se pravi, netalementirani ne bo talentiranih našel.

Če se vrnem nazaj na problematiko, ki jo obravnavamo danes. Če bi delu dali določen pomen, govorim generalno, če bi ga res ovrednotili, če bi rekli, da je neka vrednota kakršnokoli delo, potem mislim, da se s težavami, s katerimi se srečujemo danes, ne bi srečevali. Če se usposabljaš za nek poklic, ki od tebe zahteva tudi neke določene spretnosti, ne zgolj znanja, potem je treba, da te spretnosti tudi treniraš. Ko sem na usklajevanju govoril s predstavniki vlade, sem dojel rešitev in jo tudi sprejel takšno, kot je. Ampak ključni problem, kot ga jaz vidim, je pa postaviti delo kot vrednoto, vrniti nazaj delo kot vrednoto. Če se iz gimnazije, kjer sem poučeval, nekdo prepiše na kuharsko šolo, in pri tem gre za dijaka, ki ima vse ocene odlične, se ne bi smelo zgoditi, da ga nekdo vpraša: "Kaj je s teboj, si ti normalen, saj

pa ja imaš vrhunske ocene?" Ampak štos je v tem, da rad kuha. Nič ni narobe s tem. Zelo rad kuha. Celo rekel mi je, francoščina mi bo zelo koristila, moraš pač nastopiti, pa francoščina in kuhanje to gre skupaj. In če bomo to razvijali, saj tukaj v tem zakonu gre kar za nekaj vsečnih, tudi ta opcija o reševanju vzgojne problematike, o avtonomiji šole recimo, če še to omenim, je zelo vsečna, tudi razvija nekega osebno odgovornega človeka, in to mi potrebujemo. Mi potrebujemo ljudi, ki so uspešni pač na tistem področju, ki ga prepoznajo oziroma jih kot takšne potencialno nekdo spozna z vso odgovornostjo, jim omogoči, da pridejo do nekega zaključka in potem vse to, kar je bilo v njih investirane, tudi vrnejo družbi. Jasno, če govorim o družbi, ne govorim globalno, govorim lokalno, se pravi govorim o slovenski družbi, ki je v njih investirala. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Jakob Presečnik, pripravi pa se mag. Majda Potrata. Izvolite, gospod Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik, gospod državni sekretar s sodelavcem, kolegice in kolegi, vsem tudi v mojem imenu prisrčen pozdrav!

Zagotovo je izobraževalni sistem v Sloveniji eden od sistemov, ki potrebuje reformo. Mi smo bili žal uspešni ali pa delno uspešni, kakor kdo vzame, vsaj časovno uspešni, pri reformi pokojninskega sistema, vemo, da nič ne naredimo, celo ministra ali ministrice nimamo na področju zdravstva, nimamo zdravstvene reforme, kjer na vseh področjih škripa, od finančnega do organizacijskega in še katerega. Poskuša se delno urejati reforma dela, zagotovo pa je to področje, ki ga obravnavamo danes, potrebno temeljite reforme. In edini razlog, se mi zdi, ki bi lahko stal pri zavračanju tega predloga, da mogoče, ampak tega ne morem ocenjevati, ker jaz nisem še nikoli v nobenem od mandatov sodeloval direktno na Odboru za izobraževanje, tako da s temi stvarmi, priznavam, se nisem mnogo ukvarjal. Ogromno pa sodelujem z gospodarstvom, z menedžerji, ki razlagajo težave v gospodarstvu, zaradi tega torej je reforma potrebna. In mogoče, kot sem prej začel, mogoče edini razlog za zavračanje je to, da tako na hitro z nekaterimi člani ni možno vsega tega zajeti in da je potrebna resnično temeljita reforma. To verjamem, je edini razlog, ki bi lahko mogoče celo stal. Nobenih drugih razlogov ne poznam oziroma vsi razlogi govorijo za to, da je treba reformo narediti. Niti to, kar je žal rekel gospod državni sekretar uvodoma, da ta predlog zakona nima realne podlage niti v državnem proračunu. Ja, to je sicer res, vendar če bomo še dolgo vztrajali pri tem sistemu, ki ga imamo, potem bodo ti prilivi v državni proračun čedalje manjši in bomo čedalje bolj revna država.

Jaz sem prepričan, ker gre razvoj naprej, da se nam ni pretirano treba ukvarjati z nemškim, avstrijskim, švicarskim sistemom. Krasni sistemi so, treba je seveda tudi prekpirati, nekaj tega dela naredimo, če se ozremo nazaj. Mislim, da je bil sistem usmerjenega izobraževanja največji problem in največja napaka v našem izobraževalnem sistemu, ker smo imeli do takrat ta dualni sistem v bivši Jugoslaviji kar dobro vpeljan, dobro uveden, saj konec koncev je izhajal še iz bivše Avstro-Ogrske. Seveda ob pogledu na te sisteme, ki odlično, predvsem gospodarsko in na vseh drugih področjih, živijo v Nemčiji, Avstriji, Švici, pa še kje, pa bi lahko na ta način seveda vpeljali temeljito reformo. Jaz se spomnim v preteklosti raznih diskusij, kjer so prevladovale predvsem neke liberalne usmeritve, torej vsak mlad človek se naj odloči za izobraževanje, kamor si želi. To je do neke mere sicer v redu, vendar če nima realne osnove, potem naprej za življenje države, za življenje gospodarstva, potem zagotovo to ni prava usmeritev. Treba je ponuditi mladim ljudem tista izobraževanja, ki bodo na koncu rezultirala tudi v zaposlitvah na področjih, ki bodo dale neko dodano vrednost. Jaz mislim, da premalo sprašujemo gospodarstvo. Ko hodim po firmah, se pogovarjam z menedžerji, ki dejansko ne dobijo kadra. In tisti, ki ga pa dobijo, je mnogokrat neustrezno izobražen in ga izobražujejo na delovnem mestu v firmi. Tisti kadri odhajajo danes, ki so izobraženi na delovnem mestu, v inozemstvo, ne takoj iz šol, zagotovo pa ne iz družboslovnih šol ali iz gimnazij. Ti kadri pa zagotovo ne odhajajo v tujino. Če na drugi strani pogledamo izobrazbeno strukturo poslank in poslancev, predvsem mlajših, vidimo, da večina prihaja iz teh šol, družboslovnih gimnazij in tako dalje, izredno malo iz tehničnih usmeritev. Pri tem je zagotovo gospodarstvo izredno zainteresirano, tako veliko kot malo, obe zbornici, ali pa vse zbornice. V roke sem dobil eno študijo Društva za razvoj tehničnega izobraževanja. Pred leti je to društvo naredilo oceno stanja tehničnega izobraževanja v Sloveniji. Samo na kratko. Kritični so do predmetnika v osnovnih šolah, kjer je v devetih razredih osnovnih šol to umanjkanje oziroma nimamo več tega predmeta s področja tehničnega izobraževanja. Na ta način se bistveno zmanjšuje možnost za razvijanje poklicnih motivacij za tehnično, tehnološko področje pri srednjem izobraževanju. Tudi učitelji tehnike in tehnologije čedalje pogosteje opažajo, da imajo učenci težave pri transferju in uporabi znanja ter pri motoričnih spretnostih. Na ta način se tudi posledično praktično večina mladih ljudi vpisuje v gimnazije. In še nekaj glede samega študija na fakultetnih oziroma univerzitetnih nivojih. V tem primeru je narejena ena raziskava, kam se vpisujejo zlati maturanti. Tam so prvi napisani medicinska fakulteta, filozofska fakulteta, pravna fakulteta in še naprej nekaj fakultet, nobenega praktično ni z vpisom na

področje strojništva, elektrotehnike, računalništva, kemije, gradbeništva in tako dalje. In rezultat v našem gospodarstvu je pa tak, kot je. Zaključil bom, da še kolegom pustim kakšno minuto, da bom seveda z veseljem podprl ta predlog zakona v prvi obravnavi, verjamem pa, da ga je treba še temeljito dodelati za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Presečnik.
Na vrsti je magistrica Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo.

No, najprej bi rada spomnila na to, da je Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju leta 2006 dobil splošno podporo in da je takrat minister Zver rekel, "... lahko bi dejal, da je danes tukaj nenavaden dan glede na konstruktivno razpravo. Očitno je področje poklicnega in strokovnega izobraževanja izletelo iz cone ideoloških in kulturnih spopadov, in to mi je zelo všeč". Zakaj sem to citirala? Zaradi tega, da bi se nehali prepričevati o tem, kdo je zagovornik poklicnega in strokovnega izobraževanja in kdo se potrebnosti te vrste izobraževanja domnevno ne zaveda. Sama sem imela takrat največ težav s 6. členom, ki je urejal vprašanje slovenščine v zakonu. Ta člen ni bil po moje korektno zapisan v predlogu, ko je omogočal, da tuji strokovnjaki izobraževanje opravljajo v tujem jeziku in šele potem se je v amandmirani obliki v zakon zapisala ta oblika, ki omejuje delež uporabe tujega jezika, dijaku pa omogoča, da je njegovo znanje preverjeno v slovenščini. Toliko glede tega. Potrebnosti strokovnega in poklicnega izobraževanja smo se in se zavedamo vsi. Je pa ob tem treba znova povedati, da je bil leta 2006 iz zakona umaknjen dualni sistem, je bilo vajeništvo umaknjeno. To pa ne pomeni, da ni bilo te povezave med izobraževanjem in delom. Treba je pogledati šesto poglavje veljavnega zakona, kjer je v členih od 31. do 45., se pravi kar 15 členov od vseh 95, kolikor jih ima cel zakon, namenjenih ravno povezovanju izobraževanja in dela. In tam so vpeljeni MIC-i. Smisel MIC-ev je pri sodobnem, hitrem tehnološkem napredku po moje bistvenega pomena, ker si v izobraževanju v MIC-ih posamezniki, ne glede na to, ali gre za mlade ali za izobraževanje tistih, ki prihajajo iz dela, zagotavlja pridobivanje kompetenc za delo na najbolj strokovno zahtevnih in tudi dragih strojih. Zato je pri tem izobraževanju vedno silno pomembna tudi pripravljenost delodajalcev za to, da sofinancirajo oblike izobraževanja, ker je po moje interes slehernega delodajalca, da da v roke drag sodoben stroj nekemu, ki zna z njim dobro ravnati. Ampak to je en del problema, kjer mislim, da nas čaka še velika odgovornost, da se bo to razmejevanje med zasebnim in javnim tudi gibalo v smer sofinanciranja zasebnega tam, kjer gre za izrazite interese zasebnega

sektorja. Mi pa se seveda pogovarjamo v glavnem o sistemskih rešitvah, ki pa so utemeljene v financiranju iz javnih sredstev. Zdaj, to je po moje tudi treba reči, da je napačen pogled, če mislimo, da bo za delo usposobljen nekdo celo svojo poklicno kariero. Dejstvo je, da so ti časi minili, da bo posameznik v svojem življenju opravljal več poklicev in da bo to usposabljanje za delo dobivalo izjemen pomen.

Zdaj bi se lotila tistega dela, ki ga moram pojasniti v zvezi s pripravo zakona. Zakaj sem o tem govorila? Zaradi tega, ker ponavljam, vajeništvo je bilo leta 2006 umaknjeno iz zakona. In tudi leta 2013, ko je prišla februarja ekipa tedanjega ministrstva, ki ga je vodil minister Turk, v našo poslansko skupino, tega dela predlagani zakon ni imel. Jaz imam ta predlog zakona tu pri sebi. Takrat je bilo predlaganih 35 členov, če še prehodne in končne določbe štejem, jih je zakon imel 42, in zakon vajeništva oziroma dualnega sistema ni predvideval. Od februarja leta 2013 do aprila leta 2014 je SDS odkril dualni sistem. Mene to niti ne bi motilo, če ne bi iz tega predloga zakona, v katerem ni dualnega sistema, bilo prepisano večino uvodnih odstavkov. Jaz sem šla te odstavke pregledat. Veste, zelo zanimivo je, kaj je izpuščeno. Mednaslovi so izpuščeni, izpuščen je recimo del o socialnem partnerstvu, o praktičnem usposabljanju pri delodajalcih, o dijakih s posebnimi potrebami in silno pomembno poglavje – zaključek. Kaj namreč ta zaključek pravi? Gospa Pučnik, bi prosim poslušali, ker tudi vam govorim. Tu je namreč bilo zapisano: "Ocenjujemo, da temeljitejša sistemske spremembe poklicnega in strokovnega izobraževanja niso potrebne. Treba pa je spremeniti oziroma dopolniti nekatera določila." In je šest stvari, ki jih je treba dopolniti. Vpeljava dualnega sistema, tako kot je v predlaganem predlogu zakona SDS, pa je obsežnejša sprememba. Namreč ta sprememba obsega 29 členov in še skupaj s prehodnimi in končnimi določbami ima 32 členov, to je več, kot eno tretjino ali blizu tretjine veljavnega zakona. Črtano je tisto, kar so na ministrstvu pod ministrom Turkom ugotovili, da temeljitejših sistemskih sprememb poklicnega in strokovnega izobraževanja naš sistem ne potrebuje. In zanimivo je tudi nekaj, da od čisto prepisanih stvari, celih odstavkov prepisanih, 6 strani prepisanega gradiva, od grafikonov in podobnih reči, je zanimivo, kaj je izpuščeno. V tem gradivu pri evalvaciji programskih rešitev se ta odstavek, to je drugi odstavek v Turkovem predlogu, v predlogu SDS je pa to na 4. strani drugi odstavek, je tam pisalo: "Vendar se je uvajanje dualne oblike v Sloveniji izkazalo kot neustrezno, zato je bila opuščena." V predlogu za časa ministra Turka je torej bilo ugotovljeno, da dualni sistem ni dal ustreznih rešitev in da je bilo zato opuščeno. No, zdaj je pa zanimivo, kaj pa piše kot zadnja poved ali sklep tega odstavka na 4. strani, piše, "uvajanje dualne oblike ni uspelo zlasti zaradi tega, ker gospodarstvo ni

prepoznalo potrebe po vzgoji kakovostnega, strokovnega kadra ob načrtovanju vizije razvoja podjetij." Torej je gospodarstvo krivo, da je dualni sistem propadel. Zato je zame presenečenje, da nekateri izrekajo, kako kakovosten je ta predlog SDS, ko pa umanjka socialni dialog, ko umanjka soglasje, ko ni soglasje med delodajalci, tistimi, ki bi morali biti pomemben deležnik vajeniškega ali dualnega sistema. Tega ni. Kar nekaj je v tem predlogu zapisano, čeprav predlog uvaja celo poglavje, ki se mu reče Vajenci, drugo poglavje Vajenci. In zanimivo je, da ko so se poleg tega inkorporiranega poglavja, ki se začne s 5a. členom in se s črkami nadaljuje, zanimivo, da potem jim sredi teksta, sredi zakona vajenci kar umanjajo in so sami dijaki. Ta kakovosten predlog, tako je bil razglašen, nima pri vseh členih podnaslovov. Obrazložitev so zelo zelo kakovostne, res zelo kakovostne. Recimo, z novim 5a. členom se uvaja nov termin "vajenec" ter opredeljuje medsebojno pravno razmerje. Z novim 5b. členom se določa oblika medsebojnega pravnega razmerja ,vajeniška učna pogodba, ki ureja medsebojne pravice in dolžnosti. Tako. To so pa obrazložitev. Zelo kakovostne. In ker se je gospod Vizjak že oglasil, da boste popravili recimo pri 8b. členu dijaki, tujci, kar naenkrat so tujci samo dijaki, vajenci pa ne. To so zelo zanimive stvari, kako se skozi ta zakon kaže naglica, s katero je bil predlog pripravljen in je v resnici odsev neke nekonsistentnosti, s katero v Poslanski skupini Socialnih demokratov ne soglašamo. Ko govorite o tem, kako bi morali podpreti in kako bi bilo treba biti konstruktiven ... Ja, konstruktiven je mogoče biti ob dobrih predlogih, ob dobrih zakonskih predlogih. Mi tudi kakšnega drugega poslanskega zakona ne podpiramo, ker je nekonsistenten, ker ne prinaša sistemskih rešitev in ker menimo, da ni ustrezen odgovor za urejanje področja, ki bi ga bilo treba urediti, ampak ni ustrezno urejeno. Ko govorimo o tem, bi vam jaz zdaj lahko še citirala, kako ste se lotevali teh stvari. Jaz tu berem, "primerjalne analize sistemov poklicnega in strokovnega izobraževanja v 25 evropskih državah kažejo na to..." Ja, kje, kdo je opravil to primerljano analizo? Zanimivo je to, da je v opombah, opomba je sicer pripisana, pa piše,"... več o rešitvah v drugih državah, bolj podrobno smo analizirali Finsko, Francijo, Nemčijo in Avstrijo ..."- kdo mi, SDS? Ne bo držalo zaradi tega, ker v primerjalnem gradivu imate samo tri države: Nemčijo, Avstrijo in Finsko. Niti Francije nimate zapisane, na katero se sklicujete v gradivu. Jaz bi vam lahko tu še naprej dokazovala, kako je to prevzeto gradivo, in to je naredila poslanska skupina, ki je menda za falsificiranje zelo, zelo občutljiva. Jaz ne bi imela nič proti, če bi kje v tem sprotnem sprememnem besedilu bilo napisano, da je to povzeto po pripravljenem gradivu, ki je bilo pripravljeno takrat in takrat. Ampak še enkrat povem, to je potem gradivo ministrstva ne pa poslanske skupine.

Tisto, kar bi bilo treba tudi še povedati. Tukaj je predvidenih 70 milijonov sredstev za vzpostavitev tega dualnega sistema. To bi bili predvideni stroški za eno leto. Postopoma bi rastle od dvajsetih na petdeset, do sedemdeset milijonov. Vsi stroški gredo na račun države. Ko ste govorili ali pa zanemarili dejstvo, da so v zasebnem sektorju vpeljane tudi nekatere druge stimulacije za zaposlovanje mladih ljudi, so recimo tako stimulacije za prve zaposlitve, so stimulacije za tiste, ki zaposlijo brezposelno osebo z zavoda za zaposlovanje, je vprašanje pripravništva in cele vrste stimulacij, ki obstajajo. Zdaj jaz ne vem, ali bodo potem tiste stimulacije tudi tekle vzporedno ali kako, ker evropska sredstva so vendarle omejena, in se bo treba odločiti, čemu bomo dajali prednost. Samo iz državnih sredstev oziroma iz javnih sredstev nekaj, kar je pravzaprav v prvi vrsti interes lastnikov, delodajalcev, je težko računati. Kot rečeno, ko se sklicujemo na to, da so odgovori z ministrstva, da so evropska sredstva dobro počrpana, so za namene, za katere so bili razpisani.

Če ste natančno prebrali primerjane države, bi rada povedala, da tisti, ki ste sklicujete na Nemčijo in ste dajali za primer Nemčijo, je potrebno povedati, da je usposabljanje za poklic v Nemčiji tako zelo razvito, da bi bilo dobro, če bi si šel kdo ogledat, v kakšnih okoliščinah se vajenci izobražujejo. To je pridobivanje kompetenc, pridobivanje sposobnosti za delo na najbolj zahtevnih strojih, ki je takšno, da tisti, ki se tam izobražujejo, nimajo težav s slabo samopodobo, o kateri je kolega Bosnić govoril. Da ne govorim o tem, da so na svojem delovnem mestu potem tudi zelo zelo dobro plačani. Pri nas se je pa treba vprašati, ali bomo našli res zdaj takoj 10 tisoč delovnih mest, kot je tukaj v predlogu napisanih, za vajence. 10 tisoč možnosti kar takoj za zaposlovanje? Pojdite se malo pogovarjat z mikropodjetniki, z obrtniki, koliko novih delovnih mest so pripravljene razviti. Ja, če bodo dobili, in jih tudi razvijejo za tisto leto stimulacije, potem pa delovno mesto ugasne. Kar malo poglejte, kaj se dogaja. Zame je silno pomembno, da se oblikujejo kakovostna delovna mesta, ki bodo zagotavljala tudi minimalno varnost. Ne pa, da bomo tudi za vajeništvo izobraževali vajence, ki kasneje ne bodo imeli zagotovljenega dela. To je pomembno vprašanje, ob katerem ne kaže zamahniti z roko.

Tudi tisti, ki bodo izobraževalci, od leta 2006, ko smo sprejeli veljavni zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju, se je marsikaj spremenilo. Med drugim smo obvezno članstvo v zbornicah ukinili. Bo treba urediti, regulirati tudi to vprašanje, kdo bo tisti, ki bo imel licenco za izobraževanje. Teh reči, ki jih je treba v zvezi z dualnim sistemom razrešiti na sistemski ravni, je veliko. Jaz se pa tistih, ki zadevajo Zakon o delovnih razmerjih in po katerih bo moral biti mlad človek zavarovan, da tako rečem, sploh dotaknila nisem. To niso stvari, ki bi jih bilo

mogoče takole z neko pavšalno sodbo, sklicujete se na sistemske rešitve, pa teh sistemskih rešitev še ne vem koliko časa ne bo. In vi ste kooperativni. Oprostite, to so bistvene stvari. Te sistemske rešitve morajo biti vgrajene, mladi ljudje morajo biti zavarovani zlasti zaradi tega, ker vemo, v koliki meri so zdaj mladi ljudje izkoriščana poceni delovna sila v okviru prekemih zaposlitev. To je resno vprašanje, morajo biti stvari ustrezno zapisane, kako dolgo pa bo trajal socialni dialog za spremembo delovnoprayne zakonodaje, pa vam jaz ne znam povedati. Če pogledate v starem vajeniškem sistemu, dualnem, je vajenec, ki je bil več kot štiri ure na delovnem mestu, imel tudi pravico do odmora. Zdaj pa vi veste, kako delodajalci gledajo na odmor za malico. Poleg tega se je treba zavedati, koliko so stari mladi ljudje, ko v vajeniško razmerje vstopajo. Saj so s 15 letom opravilno sposobni, ampak vendarle so to lahko 15, 16-letniki, in je na te stvari, da so zavarovani, da morajo biti zavarovani, se je treba tudi sklicevati in na to tudi misliti. Vprašanj, ki jih torej razpiramo, je zelo veliko in jaz ne morem zadeve presojati po ločnici koalicija: opozicija, ker tako se je zdaj pokazalo v mnenjih poslanskih skupin. Opozicija meni, da je to krasen zakon, odlično pripravljen, v koaliciji pa menimo, da so manjkale v zakonu sistemske rešitve. In ne zameriti – kdo ima več možnosti pripraviti sistemsko ustrezne predloge zakonov, tudi zaradi medresorskega usklajevanja in večjega aparata? Da so na ministrstvih bolj usposobljeni kaže tudi to, da ste prepisali zakon iz tiste različice, ki je nastala na ministrstvu.

Jaz torej ne morem podpreti tega predloga zakona. Da pa ne bo od tod do večnosti nastajal novi predlog, pa je zagotovilo v tem, da smo se že seznanili s predlogom, ki ga pripravlja ministrstvo. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, mag. Majda Potrata.

Na vrsti je gospod Jože Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Koglice in kolegi, predstavniki ministrstva!

Pred sabo imamo izjemno pomemben zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju. Jaz sem do sedaj razbral, da ta ločnica, o kateri je predgovornica pravkar govorila, da ta ločnica koalicija, baje neobstoječa koalicija, kot so predstavniki koalicije v zadnjih dneh govorili, opozicija, da tu ne gre ločnica po tej meji. Mnogi so tudi resni in trezni in se zavedajo, da je tu treba nekaj narediti, tudi v dosedanji koaliciji. In če je to glavno vprašanje, da je v obrazložitvah tega zakona neka argumentacija, ki je bila pripravljena že 2006. leta, potem se meni ne zdi čuden ta sedanj krah koalicije oziroma največje stranke. Potem je to logična zadeva, če je to najbolj pomembno pri tej zadevi.

Glejte, vsi se strinjajo, večina tistih, ki se zaveda, da od nečesa v tej državi je treba živeti, da je treba od dodane vrednosti živeti, da podpora gospodarstvu ni samo fraza, ampak da brez tega enostavno ne bomo preživel, vsi tisti se zavedajo, da je treba tudi na področju izobraževanja teh poklicev narediti spremembe. Se pa tu vidi, nekateri poslanci, poslanka, pa tudi z ministrstva, da želijo sedeti, kot se reče, na teh gnilih jajcih, na klopotcih, žlapertki, kakor rečemo na Štajerskem, ko se zgodi takrat, ko se koklja usede na tista jajca, ki se niso izvalila. In taka koklja navadno, če gremo v metafore iz življenja, shira na gnezdu, ona se sicer trudi, sedi tam, ampak ker se ne morejo izvaliti piščanci, do bridkega konca tam sedi. In to se je zgodilo s sedanjo vašo vlado. Vi že dolgo sedite na klopotcih, že dolgo, in praktično nimate več aktivnih, svežih jajc v gnezdu, da bi se lahko kaj izvalilo iz tega. In to kar naprej zagovarjate, gospe in gospodje. Moram reči, ko sem predhodno razpravo poslušal in prej državnega sekretarja, da je izgleda vaš moto postala tista Menartova pesem Vse je zaigrano, vse je šlo k hudicu. Kar mi da življenje, je kot ničila k nič. Absoluten negativizem je postalo ideja in geslo te vlade. Še posebej izgleda na šolskem ministrstvu.

Če gremo malo nazaj. Izvirni greh je bil narejen v osemdesetih letih, ko se je ukinil ta dualni sistem in vajeništvo, ki je bilo pri nas ravno tako razvito kot v sosednji Avstriji, ker je izhajalo iz istih korenin in je prinašalo iste dobre rezultate. Vendar si je takrat malo pred tem Kardelj izmislil, da je treba uvesti usmerjeno izobraževanje, gospod Gaber je bil potem dolga leta izvajalec, ki je ugotovil takrat, da se iz špice gimnazije rekrutira opozicija prejšnjemu enostrankarskemu sistemu, in je bilo treba tisto klasično gimnazijo povoziti. Zdaj smo v drugi skrajnosti. In potem je prišlo do tega pogubnega usmerjenega izobraževanja. In gospa Potrata je bila vsa leta apologet tega usmerjenega izobraževanja, ideološki nosilec dostikrat teh zmot, ki so nas pripeljale do sedanje situacije. In kar naprej je glavna tendenca, da se vse te zmote ohranijo, da se politični, ideološki cilji tega usmerjenega izobraževanja in vseh teh zmot prenašajo iz dneva v dan naprej. Mi pa ugotavljamo in ugotavljajo tisti, ki so v gospodarstvu, obrti, mene so danes klicali trije podjetniki, ki so bili dolga leta tudi v obrtni zbornici, da naj že končno nekaj naredimo iz tega, da tako več ne gre. In sedaj so glavne obrazložitve. Saj jaz nimam nič proti, če gospa Potrata brani vse to s pozicije usmerjenega izobraževanja iz osemdesetih let. Naj brani, ampak naj se pa drugi zavedajo, da je to poveženo, zapravljeno, da nam je naredilo silno škodo in da večina pa le ne more pristajati na te stvari, ki jih življenje nikakor ni potrdilo in so bili zgolj ideološki mehanizmi, kako obvladovati slovensko družbo. To pa se vam je v veliki meri posrečilo. Ko državni sekretar pravi, da boste celovitost problematike spet sistemsko rešili – ja, če vam

pa povem, da ste sedaj sedeli na teh gnilih jajcih. Vse se ne izvali. To poslušam vsak dan pri vsakem zakonu, kako boste nekaj celovito in sistemsko rešili. Upirate se na ta način. Dopolnite to zadevo, če bo čas. Ampak čakati nimamo kaj, tudi če bo naslednja vlada, to je treba danes sprejeti oziroma če bodo volitve, iti naprej, ne zablokirati, kot je tehnologija sedanje vlade. Vse kar je dobrega iz opozicije blokirati. Ne delati več tega.

Ko je gospod Bogovič tu govoril o nemških izkušnjah, koliko se tam ljudi vpisuje po njihovo v Fachschule. Pri nas tudi v poklicnem izobraževanju. Ampak, recimo, pri univerzitetnih programih so tudi zelo "fahschule", mnoge. Samo da ven pridejo "fahidioti", žal, ki solijo pamet celotni slovenski družbi in jo usmerjajo. Posledica tega je, da so nekateri sistemi proizvedli ogromno količino "fahidotov", ki nimajo obzorja in krojijo usodo slovenske družbe. Jaz ne vem, pri nas pravzaprav usmerjajo šolstvo že dolgo dolgo časa kadri iz Fakultete za družbene vede. Večina se jih ne zaveda, kaj ta družba potrebuje oziroma njeno gospodarstvo za preživetje. Večina se tega ne zaveda. In sedaj smo v isti situaciji. Očitno je glavna maksima obvladovanje družbe obvladovanje ljudi. Pravočasno poslati določene strukture ljudi na cesto, da bodo pač tisto, kar je pozitivno, zaustavili. To je tehnologija, ki se uresničuje vsak dan. Ob tem zakonu danes, treba ga je v prvi obravnavi sprejeti, dograditi z vsem, kar je sprejemljivo pri nas. Jaz vem, da čisto kopirati danes po 30 letih brezumja ne moremo na področju šolstva. Ne moremo kopirati avstrijskega vzorca, ga moramo prilagoditi, ampak kljub temu iti na to, da bo naše gospodarstvo imelo zdrave kadre, da bo lahko delalo, da bo ta dualni sistem, to vajeništvo, ki je pravzaprav dolga leta držalo prejšnji jugoslovanski sistem pokonci, da je normalno deloval na terenu. Drugače bi propadel prej. Sedaj pa se tako krčevito upirate. Upam, da so vsaj sporočila z Brda toliko, da bodo nekateri prišli k pameti in podpri tisto, kar je potrebno za to družbo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Jerovšek.
Mag. Majda Potrata, replika.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala. No, da bi bila apologet, je nemogoče, apologetka pa tudi nisem bila, zaradi tega, ker je iz mojega življenjepisa razvidno, da nisem opravljala nobene omembe vredne vodstvene funkcije v šolskem sistemu. O nujnosti tega zakona pa le toliko. O nujnosti je povedal predlagatelj, to je SDS, sam čisto vse. Zakon naj bi začel veljati 1. septembra 2016. Silna naglica, po polžje. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Ivan Grill, za njim Franc Pukšič in Janja Napast.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Gospa Potrata, tudi če bi Vlada pripravila ta zakon, ki ga danes kritizirate, in če bi bil za vas perfekten, ne bi mogel veljati prej, kajti finančnih sredstev za to pač v proračunu ni. In iz tega razloga smo tudi v naši poslanski skupini možnost uveljavitve leta 2016 zapisali. Je pa seveda zagotovo res, da bi ta zakon potrebovali včeraj ali pa te spremembe in ne šele v najkrajšem možnem času. Vsi nekako ugotovljamo tudi tukaj v razpravah, ali pa vsaj večina, predvsem pa naši gospodarstveniki, da je v bistvu od usmerjenega izobraževanja, ki je bila takrat ena prva izmed večjih napak sprememb, vsaka nova sprememba na slabše. Žal je temu tako. Kljub nekim mogoče tudi dobromamernim poizkusom, da bi se šolski sistem pri nas spreminjal v smeri, da bi iz našega šolstva dobivali mlade, izobražene, predvsem pa takšne, da bi lahko čim prej začeli tudi čim bolj neodvisno ali pa samostojno delati. In to predvsem poudarja gospodarstvo. Naša poslanska skupina v bistvu zdaj že enih sedem, osem let hodi po Sloveniji, obiskuje predvsem gospodarska podjetja in ga ni skoraj gospodarstvenika, ki ne bi bil kritičen na naš šolski sistem. Večinoma izmed njih pravi, da ko dobijo diplomanta, naj bo to tudi iz srednje šole ali pa iz fakultet ali visokih šol, praktično z njim ne morejo v nekem doglednem času v bistvu narediti nič oziroma ni tistih pričakovanih rezultatov. In se veliko začne ukvarjati, ko ga ocenijo, da je pač pripravljen, da se uči neke nove zadeve, govorimo o nekem diplomantu, ga začnejo v bistvu šele v samem podjetju učiti. Žal, glejte, je temu tako. Ker spadam v tisto generacijo, ko je bil pri nas že vajeniški sistem uveden, sam sicer nisem to fazo dal čez, ker sem začel s srednjo šolo, ampak sem pa bil skupaj na praksi in tudi začel delovno razmerje z dijaki oziroma vajenci, ki so končali poklicno šolo in tudi bili v procesu vajeništva, se je žal takrat izkazalo, da je bil ta način uspešen. Mlad človek, ki se je v šoli, predvsem pa v podjetjih v bistvu izobraževal, kalil, predvsem pa spoznaval tisto teorijo tudi v praksi, je bil bistveno bolj uspešen. Predvsem pa so tudi sami podjetniki oziroma podjetja videla, kateri je perspektiven, kateri se zanima za posel in takega so seveda tudi z veseljem vzeli. Zdaj je pa v bistvu, roko na srce, skoraj da vsak, ki išče delo, za delodajalca neznanka. Ne vedo, niti kaj zna, kakšen je recimo po svojem karakterju, koliko ima delovnih navad, ne nazadnje koliko se je pripravil tudi učiti novih stvari in tako naprej. Zato je tukaj taka bojazen delodajalcev, da zaposlujejo tudi mlade ljudi. Predvsem tiste, ki jih ne poznajo. In če zdaj rečemo, da naš šolski sistem ni tisto, kar bi vsi pričakovali – kdo je temu kriv? V prvi vrsti je to zagotovo država, predhodne vlade, poskusi posameznih ministrov, ki so bili, v to sem trdno prepričan, za določene spremembe tudi iz nekih

osebnih interesov ali pa tudi interesnih skupin, kjer so prenavljali tako sistem kot tudi programe, ker so v tem videli neko priložnost za dodatne zasluge in so pač šli v spremembe, ne glede na to, da bodo te posledice slabe. Tudi koncept izobraževanja je bil v tem smislu dejansko zgrešen. Sistem financiranja je po moje tudi eden izmed pomembnih razlogov, da imamo, kljub temu da nekateri hvalijo, kako so naši diplomanti, pa naj bodo v srednjih šolah ali pa tudi naprej, mednarodno primerljivi in dosegajo visoka znanja. Ni res temu tako. Dajmo vprašati profesorje na fakultetah, kakšni so maturanti, ki pridejo na fakultete, v primerjavi z obdobjem dvajset let nazaj ali pa mogoče deset, petnajst let. Pogosto ali pa večinoma pravijo, da je njihovo znanje bistveno slabše. Žal je tako in se namesto da bi začeli z nekim novim nivojem ali pa z nivojem, ki ga zahteva fakulteta, z izobraževanjem naprej, ponavljajo snov ali pa tiste ključne zadeve iz srednje šole. In zakaj je temu tako? Ker je sistem financiranja zagotovo nedomiseln, kajti srednje šole, velikokrat sem tudi s strani nekaterih učiteljev bil kot poslanec deležen kritike in opozoril, da so v času zaključevanja ocen nekateri celo, ne ravno šikanirani, ampak opozorjeni, nagovorjeni s strani ravnateljev, da marsikoga spustijo naprej, ki snovi ne obvlada – govorim o dijakih, ker so pač po glavarinah šole plačane in se pač bojijo za zmanjšanje prihodka. Na ta način marsikakšnega, ki bi moral ponavljati razred ali pa mogoče niti ni dorasel nekemu programu, ga spustijo čez. Danes je tukaj bilo govora tudi, da bi morali za takšen zakon imeti dogovor s socialnimi partnerji oziroma dosežen dogovor. Načeloma se s tem lahko vsi strinjamo. Vendar – ali pričakujemo, da bodo naši delodajalci, vsaj tiste njihove reprezentativne institucije s tem soglašale? Bojim se da ne, ker ne nazadnje to lahko pomeni tudi nek strošek za podjetja. Ampak dobra podjetja, ki vedo, kaj pomeni kader, se bodo s takšnim konceptom strinjala, zagotovo. In jim ni problem, da bi imeli tudi vaje na praksah, da bi se z njimi lahko v mlajših letih spoznavali, soočali, predvsem pa jim dajali tista potrebna znanja, ki jih bodo, če bodo pri njih nadaljevali kariero, uporabili. Tista podjetja, ki pa samo kritizirajo, ki pravijo, da je naš šolski sistem zanič, sami pa ne bi za to bili pripravljene nič narediti, pričakujejo, da bomo v šolskih klopih nekako izšolali mlade, v narekovajih, strokovnjake, ki jih bodo lahko neposredno v svojih procesih uporabili. To žal ne gre. In tukaj bo treba tudi z nekim mogoče tršim dialogom tudi z delodajalci ta sistem vajeništva sprejeti. Jaz sem prepričan, in tudi sam se spomnim, vajenec, ki je prišel prvi dan v podjetje, nekateri še celo šole niso videli takrat, ker je bilo tako, da je bil lahko najprej na praksi, pa potem v šoli, je res, da je praviloma vsak prvi dan pometal. Ampak saj to ni bilo nič slabega. Vendar pa se je lahko tudi, če ni imel še nekega izobraževanja v šoli, se je skozi učenje s svojimi mentorji zelo kmalu učil procesov, ne nazadnje

tudi discipline, klime v podjetjih. In to je tisto, kar je izredno pomembno. Ko je prej eden tukaj ugibal, kaj to pomeni, da je za nekega mladega lahko dualni sistem tudi nek napredek v izboljševanju ali pa utrjevanju odnosov ali pa spoznavanju odnosov. To je tukaj ena izmed pomembnih zadev, da se vidi, kako podjetje dejansko diha, kakšni so odnosi med ljudmi, med nadrejenimi, podrejenimi, in tak mlad človek je tudi v šoli povsem drugačen.

Zato sem prepričan, da je ta sistem edini perspektiven. To bo Slovenijo naredilo bolj konkurenčno v prihodnje, če bomo čim prej takšen zakon sprejeli. Tudi če ima vlada pripravljen tak podoben koncept, pa če ga bo uspela, če se ne bodo tu stvari spremenile zaradi politične situacije, kakršna je, dajte ga čim prej v proceduro in ga tudi začeti uvajati. Včeraj bi bilo prepozno.

In še komentar. Mislim, da je ravno kolegica, ki je zdaj prišla, povedala eno pravilno dejstvo, da naše mlade ljudi v tujini radi sprejemajo, da jih radi zaposlujejo. Seveda jih, se strinjam. Ampak tukaj je treba poudariti, da predvsem mladi ljudje, tisti, ki so dobri, ki so uspešni, ki so inovativni, ki so željni izzivov, gredo v tujino. Taki gredo. In marsikakšen, ki gre v tujino, prime za takšno delo, ki ga v Sloveniji ne. Ima lahko fakultetno izobrazbo, ne vem kakšno, pa bo tam prijel za takšno delo, ki mu bo ustrezalo glede na njegove sposobnosti, zmoglosti, predvsem pa, da bo imel službo. In v tem je tista razlika, da pri nas nekdo, ki ima diplomu s takšnega ali drugačnega področja, če ne bo ustrezno delo imel, dela ne sprejme. Je pa res nekaj, da Slovenci smo znani bili in smo še vedno, da smo inovativni in da smo ne nazadnje tudi iznajdljivi, sposobni, pridni in tega žal ne znamo izkoristiti. Tujci pa so tukaj bolj vešč. Ne glede na to, da je napoved, da se ta zakon vsaj s strani aktualne, upam, da še koalicije, ne bo podprl, je ta razprava zelo koristna in bi jo bilo treba nadaljevati tudi skozi vladni zakon, če ga bodo res vložili oziroma pripravili, pa da se ta zadeva še bolj celovito pripravi, ker pač tukaj nekateri v razpravah navajajo pomisleke, da ta zakon ni dovolj celovit, sistemski. Dajmo to pot nadaljevati. To je nujno potrebno. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa in lep pozdrav!

Veste, nekaj zadev je, ki so temeljne. Sigurno je ena od temeljnih zadev tudi šolski sistem, potem delovanje državnega aparata, pogoji za gospodarjenje. In vsega tega žal že nekaj časa pri nas ni. Če se spomnite, tam do 1981. leta, do usmerjenega izobraževanja smo imeli takšen dualni sistem in bil je odličen. Nekateri, ki smo danes tukaj, smo ga dali tudi skozi, tudi sam osebno, in še danes sem ponosen na tisto, kar sem se naučil pri mojstru

kot vajenec, kasneje kot pomočnik in z lahkoto prišel iz nepopolne srednje šole, torej s triletnega programa, kot vajenec tudi na fakulteto., Seveda z nekim trudom, sprejemnimi izpiti in potem nisem hodil po fakulteti do 30. Leta, tako kot danes marsikateri, ki konča gimnazijo ali kaj jaz vem kaj podobnega.

Ampak niti ni to toliko pomembno. Pomembno je, da imamo razmerja nekje normalna. Poglejte, koliko je danes družboslovcev, naravoslovcev bistveno manj hodi po raznih Sparih, Mercatorjih, Magni v Avstriji in tako dalje, z drugo stopnjo ali celo z magisterijem, doktoratom. Po skladiščih, trgovinah, prelagajo, nosijo s polic gor dol in tako dalje. Zadeve, tako kot so nastavljene, so katastrofalne. In še nekaj. Zelo hitro se bo treba lotiti, čeprav sedanji razpad koalicije govori o tem, da ima več možnosti to pripraviti ministrstvo. Ja, normalno, ampak tega niste naredili. Te možnosti, ki ste jo imeli, niste izkoristili. Treba bo tako renovirati šolski sistem, renovirati birokracijo, da boš dobil gradbeno dovoljenje v 14 dneh tako, kot je to pač v sosednji Avstriji, da bodo pogoji za gospodarstvo, kmetijstvo, drobno obrt in nujno potrebno bo, denarja pa je dovolj, o tem ni dvoma, pri teh tajkunih, ki so ga odpeljali ven, nujno bo treba zaseči to premoženje. In potem bomo seveda našo državo spravili nazaj v stečaje. Vendar kako dolgo se bo SD in njej ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Pukšič.

Na vrsti je Janja Napast, za njo Franc Breznik, Jožef Kavtičnik in Alenka Jeraj.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Lepo pozdravljeni kolegi in kolegice!

Predstavniki ministrstva, lepo pozdravljeni! Jaz danes ne bom dolgovezila glede poklicnega izobraževanja in tako naprej, kajti o tem smo že kar veliko besed spregovorili na odboru, in vsi se zavedamo, da imamo v Sloveniji problem mobilnosti mladih oziroma pretoka mladih na trg dela. Prednostna naloga je mladim zagotoviti nemoten prehod iz šolanja v zaposlitev. To je tudi naloga politike. In me žalosti, da poslušam tukaj predvsem razprave, ki mogoče spominjajo malce na prejšnji sistem in politikantstvo in tako naprej. Cilj politike se je bolj odzivati na potrebe trga dela, bolje bi se morale prilagoditi potrebam podjetij in ponujati več jamstev glede kakovosti in mobilnosti ter možnosti za mlade.

Evropska podjetja trenutno zagotavljajo delovna mesta za usposabljanje za približno 9,4 milijona dijakov in študentov. Vajeništvo opravlja približno 40,5 % vseh dijakov iz 27 držav članic. Če pogledamo statistiko oziroma nekatere evropske študije, ki so bile narejene, je več kot 30 % brezposelnih oseb po 25 letu brezposelnih že več kot 12 mesecev. Splošna stopnja zaposlenih mladih je v zadnjih štirih letih padla

za skoraj 5-odstotnih točk, kar je 3-krat več kot pri odraslih. Gospodarski stroški ne vključevanja mladih na trg dela so ocenjeni na več kot 150 milijard evrov letno ali 1,2 % bruto domačega proizvoda Evropske unije. Torej je pri nas, ko je stopnja brezposelnosti mladih do 25 leta med najvišjimi v Evropi, reforma, lahko govorimo o reformi šolskega sistema, nujno potrebna. Sicer je res, da je slovenska šola v svetovnem vrhu in so dosežki nekaterih šol tudi, če pogledamo evropske najbolj uspešne države, nad povprečjem. Torej tudi nad finskim povprečjem, kjer je šolski sistem najbolj razvit. Vendar se moramo sprijazniti tudi z dejstvom, da je recimo Hrvaška že prehitela Slovenijo. Slovenija je tudi na področju poklicnega izobraževanja na repu Evropske unije. Če tukaj pogledamo malce širše, potem mogoče tudi ne bi imeli več toliko problemov in težav s formalnim in neformalnim izobraževanjem in priznavanjem neformalnega izobraževanja.

Sicer je do sedaj veljal rek Mislim, torej sem, vendar to ne drži več. Tako kot tudi ne več, da ugledno gledamo na tiste poklice, kjer ni potrebno toliko izobraževanja. Mogoče bi bilo treba to miselnost spremeniti. S tem zakonom bi nekako predrl membrano za odpravo ovir za mobilnost mladih. Če že govorimo, da je Slovenija mlada država in kaj smo počeli v teh 20, 25 letih, seveda kritika leti na vse nas kot tudi na podjetja. Ko slišimo tudi kritike iz razpadajoče koalicije, da ta zakon ne ureja izobraževanja sistemsko, ampak je treba krivdo mogoče iskati tudi v podjetjih, ki do sedaj niso znala vlagati v razvoj in nova delovna mesta, ampak so nekako gledali v mistične algoritme finančnih trgov, v tvegane sklade, finančne produkte in tako naprej. In v razvoj in nova delovna mesta sploh niso vlagali, da bi lahko vlagali tudi na finančne trge in tudi v ljudi. Kronična težava slovenske kulturne politike je, da imamo res nerazvit sistem vrednotenja kulture. Tudi talent in kreativnost je pri mladih vse bolj upadala. Tako da se je tudi ustvarjalnost in iznajdljivost pri mladih zmanjšala. Če je mlad brezposeln, je nekako posledično obsojen na socialno izključenost in takrat govorimo o generacijskem konfliktu. Kajti mladi nimamo več dostopa niti možnosti, da bi prišli zraven. Takšna usoda nas mladih v naši državi je res žalostna. Recimo, če pogledamo en primer. Jaz sem se vpisala na splošno primerjalno jezikoslovje, kjer je število vpisnih mest približno 50 na leto. V prvem roku se jih vpiše recimo 7, 8, v drugem se zapolnijo vsa mesta, potem pa, ko pogledamo realno številko, ko se vpišemo v 2. letnik, pa potem vidimo, da pride naprej 5, 6 komadov. In eden najboljših nasvetov, ki sem jih dobila od ene izmed najbolj uglednih profesorice na naši fakulteti, na našem oddelku, ki je predavala tudi na Harvardu, pa me je vedno opozarjala na pomen civilizacijskih vrednot, vrlin in tako naprej, da se jih premalo zavedamo tukaj v slovenski kulturi, da bi si morali izkušnje pridobivati predvsem na trgu in da naj vseskozi iščemo

priložnosti, kje bi se lahko izpopolnjevali. Jaz sem nekako tipičen primer tistega mladega človeka, gimnazijca, ki se mi zdi, da vseeno nekaj znamo, pa smo zelo malo vredni.

In mogoče bi za konec povedala še en aktualen slovenski vic, ki sem ga slišala pred tednom. Na ljubljanski tržnici se srečata dva gimnazijca, pa prvi reče drugemu: "Živio, kje si ti? Nisem te videl sto let. Sem slišal, da si končal arhitekturo." Pa reče drugi: "Sem, sem, povprečje sem imel 9,8 pa sem naredil magisterij pa zdaj doktorat pripravljam." Pa reče prvi: "Vsa čast, zmeraj sem vedel, da si genij. In po koliko imaš zdaj radič?" Komentar na to sem dobila: "Ha, ha!" Poslanski humor. In res upam, da se bodo stvari na tem področju premaknile, kajti mladi smo res malce obupani in zato tudi bežimo in zato se tudi spopadamo z begom možganov.

Hvala lepa. Jaz bom ta zakon podprla.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Napast.

Gospod Franc Breznik je na vrsti.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, najlepša hvala.

Vesel sem, da lahko danes kot član Slovenske demokratske stranke komentiram pripravo nekega zakonskega osnutka, spremembe Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, ker menim, da odpravlja velik del problemov, ki smo jih imeli v Sloveniji v zadnjih dvajsetih letih. Mislim, da sem na eni izmed svojih prvih razprav tukaj v tem državnemu zboru večkrat, ne samo na prvi, ampak v več mojih razpravah razlagal o nekih mojih izkušnjah, ki sem jih pridobil v dveh sistemih, nemškem, avstrijskem sistemu, predvsem pa tudi na podlagi izobraževanja, tako imenovanega dualnega šolskega izobraževanja. In razlagal sem celo vrsto zgodb, pozitivnih zgodb najvišjih blagovnih znamk, ki izhajajo marsikdaj samo iz tega dualnega šolskega sistema.

Spoštovane kolegice in kolegi! Ta država ni reagirala na potrebe gospodarstva že več kot dvajset let. Ta država je zelo rigidna predvsem v šolski politiki in menim, da je tudi šolska politika eden izmed glavnih krivcev za nastalo situacijo. Ni produktov šolskega sistema, govorim pa predvsem o produktih srednješolskega, gimnazijskega sistema in pa predvsem torej visokošolskega, višješolskega, visokošolskega predvsem pa univerzitetnega izobraževanja. Ti sistemi živijo neko drugo življenje, kot ga živi gospodarstvo. In tukaj je ta problem! Poglejte, v javnem sektorju smo te kadre, ki jih trg ni konzumiral, zaposlovali v javni upravi. Tu je ta začaran krog vsega tega.

Poglejte, spoštovane kolegice in kolegi, ko ste v vrtcu, ste navadni ljudje v vrtcu. O kakšnih poklicih otroci razmišljajo? Razlagajo, da bo mizar, razlaga da bo popravil avtomobile, da bo zdravil ljudi, razlagajo da bo

nekoč vozil vlak, marsikateri otrok, da bo deloval na nekem buldožerju, da bo izdeloval različne izdelke, popravil različne predmete. Ste kdaj slišali katerega otroka, da bi rekel, da bo diplomirani obramboslovec, diplomirani upravni organizator. Ste kdaj slišali katerega otroka, da to razlaga? Nikoli. Kaj se zgodi s populacijo teh otrok preko šolskega sistema, da se potem nekako odločajo po gimnaziji, da bodo filozofi, da bodo sociologi, da bo cela vrsta nekih poklicev, ki jih trenutno trg ne prenese.

Poglejte, to ni kritika. Ni kritika v celoti univerzitetnega prostora, ampak gre za razmerja v družbi, gre za razmerja, ki so totalno porušena. Nemčija, 180 let vrhunsko inženirstvo, je pred časom vlade Schröderja imelo alarm v šolskem sistemu, ko je bilo manj kot 30 % vpisanih na tehnične fakultete, manj kot 30% populacije. Alarm. Sistem, ki je dal preko inovacij dizel motor, Wanklov motor, Otto motor, ki je začel izdelovati cepeline, v bistvu lahko rečemo, da so tudi Nemci bili populacija, ki je prva šla v vesolje. Ne smemo pozabiti njihovega raketnega inženirstva, v katerem imamo tudi Slovenci del doprinos, vse kar je naredil recimo Wernher von Braun in vse ostalo. Torej gre za neverjeten narod, ki danes uživa sadove tega inženirskega dela in sadove tudi njihovega dualnega šolstva, populacije v srednješolskem sistemu.

Zakaj govorim? Jaz sem živel to življenje, živel sem kot inženir v Siemensu, živel sem potem, ko sem diplomiral iz ekonomije, kot prodajnik multinacionalnega slovenskega podjetja Rogaška Kristal, ko sem nekako dajal pokale, izdelane v Sloveniji, največjim igralcem pola na najbolj renomiranih turnirjih, kjer je bilo slovensko znanje. Spomnim se, ko je prišel Bill Clinton v Slovenijo – kaj je kupil? Si je šel pogledat družboslovno fakulteto FDV ali je šel v trgovino Rogaške in kupil za 16 tisoč evrov kristalnih vrhunskih manofakturnih izdelkov? Poglejte, spoštovani kolegice in kolegi, tu je naša prihodnost. Tisti, ki bo mizar, mojster svojega poklica, bo trg naredil njegovo ceno. Ni pomembno šolstvo. Največje zgodbe na svetu, največjih biznismenov, največjih glasbenikov, ki niso končali akademije, in so vrhunski, vrhunski ljudje, posamezniki. In te zgodbe je treba ljudem povedati, mladim ljudem. Poglejte, to mizo. Trg ne zanima, ali ta človek zna Sonetni venec na pamet, ampak pomembno je, da je ta miza izdelana vrhunsko, kvalitetno, iz najboljšega lesa, z najvišjo dodano vrednostjo in da bo na njej na dolgi rok pisalo Made in Slovenija. To je naša zgodba. Tako kot moj kolega, ki izdeluje čevlje, prodaja jih v Moskvi, Mario Hercog, prodaja v Moskvi, v Hamburgu, čevlji stanejo med 2 do 3 tisoč 500 evrov. Nosijo jih največji zvezdniki na svetu. In pogledajte, človek je čevljar. Kdo je bolj pomemben? Ali nekdo, ki konča doktorat, ali tisti, ki naredi te čevlje? Ceno dela trg in na trgu smo vsi ljudje in tam si določamo z eno ozko specializacijo, da si na enem področju najboljši. To so te zgodbe in te zgodbe so lahko zelo enostavne. In to, glejte, še enkrat

poudarjam, ni kritika družboslovja, čeprav v mojih besedah bi lahko rekel, da sem kritik, ker družboslovje bi vsem tistim izdelkom, ki smo jih imeli, moralo dati dodano vrednost. In ta dodana vrednost je, da bi morali raziskovati tuja tržišča, morali bi kreirati nove blagovne znamke, vse tisto, kar bi dalo dodatno vrednost naši manofakturi. In tu je ta manko družboslovja. Torej cele vrste smeri, ki smo jih razvijali, gospodarstvo ni preneslo. Marsikdaj tudi na račun gospodarstva. Torej naša podjetja niso na tako veliki razvojni stopnji, da bi lahko določene kadre s FDV konzumirala. Tudi tu je en del kritike, tako da obstaja tudi tu del kritike. Ampak v tem trenutku alarm, ki sloni, imamo več kot 20 tisoč mladih z univerzitetno izobrazbo na tržišču, v Avstriji v tem trenutku imajo 4, 3-procentno brezposelnost, med mladimi 8 %, mi imamo preko 20 %. Glejte, dualni šolski sistem v Avstriji kaže neverjetno dobre učinke. Njihove parole, kot so: *Ausbilden durch Lehre*, 80 % *Einwohner* *brauch keine akademische Ausbildung*, govori ravno o tem primeru. 80 % populacije končuje študij v dualnem šolskem sistemu, 20 % jih študira, tistih 20 % je vrhunskih. Mi pa ljudi, ki niso talentirani, ne moremo sponzorirati ali pa dajati, da bomo čakali 15, 20 let, da bodo v šolskem sistemu končali magisterij. Vsak od nas posameznikov je za nekaj sposobnih. In te ljudi, glejte, moramo usmeriti pravilno. In to je tudi pri nas, v naši miselnosti, v vrednotah naše družbe tisto, kar nam lahko da te učinke. Nekdo, ki je mojster svojega poklica, je enakovreden meni in marsikom, ki je končal univerzo. To je tisto in njihovo ceno bodo iskali trgi v Sloveniji in v tujini. Poglejte, dokler te miselnosti ni pri nas poslancih, dokler te miselnosti ni v šolskem sistemu in dokler te miselnosti ni tudi pri starših, ki marsikdaj krojijo usodo svojih otrok, potem, tudi če ta zakonska novela uspe, ne moremo doseči vsega tega, kar bi lahko dosegli. Samo vzrok in posledica tega, kar sem govoril prej v Nemčiji in Avstriji, bo dalo tisto.

Zato še enkrat prosim, spoštovane kolegice, kolegi, podprite ta zakon, to je res nekaj dobrega, nekaj dobrodošlega v naš sistem, neka osvežitev in verjamem, da bo pokazal svoje učinke. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Izredno me veselijo te razprave o našem izobraževalnem sistemu. Za razliko od nekaterih, moram reči, da zadnja razprava mi je bila všeč. Za razliko od nekaterih, ki so nekako s strahom gledali na naše izobraževanje, moram reči, da gledam sam optimistično. Naš izobraževalni sistem, tako primarni, sekundarni, terciarni je dober. Kajti producira dobre kadre, dokazano, v svetu dobre iskane kadre. Je pa res, da je razkorak med izobraževanjem in gospodarstvom vedno večji. In to ni dobro. To

smo danes ugotovili, ugotavljamo, ugotovili smo že prej. Tu je treba nekaj narediti. Na tem področju je država pred leti ustanovila, mislim da leta 2003, 2004, medpodjetniške izobraževalne centre, s katerimi je želela direkten odgovor izobraževanja za potrebe gospodarstva. Ustanovilo se je 19 takšnih MIC-ev, od tega jih mislim da 6 ali 7 zelo dobro deluje. Delujejo tisti, za katere so gospodarske družbe ugotovile, da jih potrebujejo. To pomeni, da ni treba in ne smemo kazati s prstom samo na nek sistem, recimo na izobraževanje, kako izobraževanje izobražuje slabe ali neprimerne kadre za takojšnje potrebe gospodarstva, ampak se je treba tudi vprašati, kaj pa gospodarstvo, govorim o zbornicah, tako obrtno-podjetniške kot gospodarske zbornice, kaj so pa one naredile in kaj želijo narediti, da bi ponudile roko izobraževanju in bi skupaj naredili nekaj takšnega, kar bi koristilo njim.

Poglejte, pred leti je bilo veliko teh ponudb za mlade, v katere poklice naj gredo, da se lahko zaposlijo, dobijo štipendije, dobijo delovna mesta in tako naprej. V zadnjem času je tega vedno manj. Sam sem šel skozi nek tak proces. Od leta 1965 je moj oče, ko je prevzel obrtništvo, sem jaz bil nekako v družini kot mlajši sin nek vajenec. In sem šel skozi ta proces, in vem, kaj to pomeni. Veste kaj? Doma so me naučili, da je delo vrednota. Da se ne smeš sramovati nobenega dela. In tukaj se začne, v družini, pri vzgoji, ali otroci imajo dovolj dela, ali je za njih vsako delo častno, ali delajo doma tisto, kar morajo delati in ali imajo takšne zglede tudi v svojih starših. Potem pa je nadgradnja tega sistema in dodatek k temu je izobraževalni proces. Imamo v šolah, danes smo se dotikali tudi osnovne šole, imamo tehnični pouk, imamo naravoslovne dneve, tehnične dneve, kjer se otroci seznanijo z določenimi procesi dela. Od sedmega razreda naprej se seznanjajo z različnimi poklici, jih uvajajo v različne poklice. Vendar prepričan sem, da je tega premalo in da ti tudi o tej organizaciji, o spremembi Zakona o osnovni šoli bi lahko začeli razmišljati tudi zaradi tega. Pomeni, na celi črti, v celem segmentu bi bilo treba nekaj narediti, ampak to ne tako na hitro, ampak premišljeno in seveda v dogovoru z vsemi, ki v tem procesu sodelujejo. Pomeni, z gospodarstveniki in tudi z odgovornimi na področju izobraževanja.

V šoli je tako. Šola pade in zraste z učiteljem. Učitelj je tisti. Mi lahko še tak sistem naredimo, mi lahko sprejmemo še takšne zakone, in če nimamo najbolj kvalitetnih ljudi, ki delajo z mladimi, potem nam tak sistem ne bo nič pomagal. Ker ste omenili danes Finsko, na Finskem se gredo najboljši kadri izobraževati za učiteljske poklice. In tisti potem delajo z mladimi. In to, kar je kolega Bosnić danes omenil o prepoznavnosti nadarjenosti in tako naprej, v šolah imamo dober sistem, dobro izdelan sistem ugotavljanja nadarjenih učencev. Ko učenec prepozna svojo nadarjenost, potem mora graditi na tem. Mi mu moramo pa omogočiti, da on

izkoristi ves svoj potencial. Zato mora biti šolski sistem tak, da lahko vsak otrok izkoristi svoj potencial maksimalno, da ima enake pogoje kot vsi ostali, ne glede na to, v kakšni družini živi, kakšna so socialna razmerja v njihovi družini. In tukaj v parlamentu smo se veliko o tem pogovarjali. Žal so včasih kakšni dobri predlogi bili spregledani in se niso potrdili, čeprav vsi mislimo dobro otrokom, vsi mislimo dobro našim državljanom in državljanom, samo poti ali gledanja, kako priti do tistih ciljev, imamo drugačna.

Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju je že bil v veljavi, leta 2006 se je prekinil. Evalvacijske študije, ki so bile opravljene s strani tujih eksperimentov v okviru programa Phare Mocca so opozorile na neustrezno uveljavljanje statusa vajencev, prav tako so te študije pokazale, da je treba temeljiteje modernizirati izobraževalne programe za pridobitev srednje poklicne in srednje strokovne izobrazbe. Meni so predstavniki ministrstva dejali, da ta predlog, ki so ga sedaj pripravili in je že nekje v javni razpravi, sledi tej evalvaciji in tem strokovnim mnenjem, ki so bila podana, in da se pripravljajo pogovori z vsemi sodelujočimi partnerji, to je z gospodarstvom, s sindikati in vsemi tistimi, ki naj bi jim ta zakon dajal take rezultate, kot si jih želijo.

Jaz pozdravljam tudi to namero SDS, s katero so prišli v državni zbor in to razpravo, pričakujem pa, da bo tudi ministrstvo prisluhnilo in da bo uporabilo vsa ta vprašanja, vse te odgovore, tudi pri pripravi njihovega zakona. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Kavtičnik.

Sprašujem še dr. Mirka Pečariča, državnega sekretarja, če želi besedo v imenu Vlade. Potem še predlagateljica in konec razprave v prvem delu.

Izvolite, dr. Mirko Pečarič.

DR. MIRKO PEČARIČ: Hvala lepa.

Najprej bi se opredelil do vsebine, kjer je bilo govora o tem, da smo mi trdili, da gre za popoln prepis prejšnjega zakona. Mnenje Vlade jasno govori o tem, da gre za skoraj nespremenjen povzetek iz poglavja o vajeništvu, torej to govori mnenje Vlade.

Predlagatelji so večkrat povedali, da bo s predlogom zakona izpostavljena tudi večja odgovornost delodajalca. To je res, vendar že sedaj so skeptični do te dodane vrednosti, ki jo bodo lahko vajenci pokazali. Od leta 2006 so pravzaprav ohranjeni vsi elementi vajeništva, razen statusa vajeništva, tako da bi se ga sedaj lahko pravzaprav nemoteno tudi posluževali, če bi se s tem strinjali.

Vse te razprave so bile zelo koristne, dobrodošle, pravzaprav bi lahko sklenil misel, da se vsi strinjamo z uvedbo dualnega sistema, da je treba bolj povezati teorijo s prakso, da je potreben bolj fleksibilen izobraževalni sistem,

kar kaže konec koncev tudi sprejet program jamstva za mlade. Vlada ne zavrača vajeništva, še kako sliši poziv Evropske komisije po tej ureditvi, zaradi česar, kot rečeno, smo pripravili predlog zakona, ki sledi Evropi, je evropsko primerljiv in povezuje izobraževanje z gospodarstvom. Je pa res, da je treba za nek dober model vajeništva povezati na eni strani tako različne resorje, od izobraževanja, dela in gospodarstva, vključno s sindikati in zbornicami. Pri vajeništvu gre bolj za vprašanje zaposlovanja kot pa izobraževanja. Večkrat je bil omenjen nemški dualni sistem, pa vendar tam zbornice imajo poklicno članstvo, ne pa tako kot je pri nas, kjer je bilo obvezno članstvo odpravljeno.

Spremembe torej so dobrodošle, se z njimi strinjamo, zaradi česar, kot rečeno, smo pripravili predlog zakona, ki vsebuje tako status dijaka kot uvedbo vajeništva, kot pravico do izobraževanja za vse tujce, ki so davčni zavezanci, izenačujemo pogoje izobraževanja odraslih z mladino v formalnem, poklicnem in strokovnem izobraževanju. Določamo pogoje za vpis v izobraževanje, v poklicne tečaje in pogoje za vpis dijakov s posebnimi potrebami. Tako o spremembah se ne le sprašujemo, pač pa tudi aktivno pristopamo.

Kar se tiče našega predloga zakona v primerjavi s predlogom skupine poslancev, lahko ugotovimo, da je bil predlog skupine poslancev objavljen mesec dni pred našim predlogom na e-demokraciji. Predlog vlade bo v javni razpravi do 18. maja, potem bo šel v vladno proceduro. Je pa bistvena razlika, da predlog skupine poslancev predvideva začetek uresničevanja njihovega predloga s 1. septembrom 2016, medtem ko predlog vlade predvideva uresničevanje z naslednjim šolskim letom.

Kar se tiče sredstev, že sedaj sprejeto jamstvo za mlade vsebuje ukrep spodbujanja delodajalcev za vajeništvo, tako da v letih 2014, 2015 namenja za ta del 8,7 milijonov od skupnih 30 milijonov, ki so namenjena kot sredstva v novi perspektivi.

Kar se tiče naših dijakov je bilo že omenjeno, da na nekaterih področjih so zelo dobri. Pri tekmovanjih na evropskem mednarodnem merilu so pravzaprav v vrhu, tako da ni vse tako črno. Pravzaprav tudi pri brezposelnosti recimo dijakih oziroma študentih z višjo izobrazbo beležimo zgolj 3 do 4 % brezposelnosti.

Kar se tiče neposredne povezave v vpise v poklicno izobraževanje in pa vajeništvo, da bo zaradi tega večji vpis, gre le za neko posredno povezavo, ne neposredno, pa še ta bo imela zgolj spremembo strukture v notranji strukturi vpisa na te poklicne šole.

Za naš zakon oziroma vladni predlog poteče javna razprava 18. maja, potem bo šel na Vlado in v katerem urejamo v širšem smislu status študenta oziroma dijaka vajenca in vsa ostala spremljajoča vprašanja, institute, tako da bo lahko vajeništvo v polni meri tudi zaživelo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, dr. Pečariču.

Še predlagateljica gospa Mateja Pučnik, izvolite.

MATEJA PUČNIK (PS SDS): Hvala lepa za besedo, še enkrat, spoštovana podpredsednica.

Jaz moram reči, da sem zadovoljna z razpravo, ki je potekala danes v teh treh urah, mislim, da smo opravili konstruktivno razpravo in kljub pomislekom nekaterih posameznikov lahko sklenem, da se vsi, kot tudi vladni predstavniki, strinjamo, da so spremembe poklicnega in strokovnega izobraževanja nujno potrebne. Meni je žal, da nekatere posameznike moti očitno samo to, da smo predlog zakona in spremembo tega zakona vložili v opozicijski Slovenski demokratski stranki, češ, ideja je dobra, samo niste pač pravi vlagatelji.

Poglejte, še enkrat, podatki o 130 tisoč brezposelnih mladih ljudeh, od tega več kot 30 tisoč mladih brezposelnih in tistih iskalcev prve zaposlitve. In od podatkov, da bomo imeli v letošnjem letu samo 0,5 ali 0,6-odstotno gospodarsko rast in zaenkrat žal še ne moremo govoriti o kakšnem gospodarskem razcvetu, čeprav bi si tega vsi želeli, vsi ti podatki kličejo po teh spremembah, tudi po spremembah vzgojno-izobraževalnega sistema in po bolj tesnem in čim hitrejšem mislim tudi v terminskem, se pravi srednješolskem izobraževanju, v tesni povezanosti s potrebami trga dela. Ravno zaradi tega predlagamo, da se poleg tega našega strokovnega poklicnega izobraževanja, ki v tem trenutku v Sloveniji že poteka, in poteka dobro in nimamo na to nobenih pripomb, da se skladno s tem uveljavi v ta sistem tudi dualno izobraževanje, torej kot dodatno ponujen del izobraževanja. In mi obstoječega sistema poklicnega izobraževanja s tem ne rušimo, ampak ga samo dopolnjujemo še z eno opcijo. In če je ta sistem dober za večino evropskih držav, predvsem tistih visoko razvitih gospodarskih držav, resnično ne vidim nobenega problema in nobenih težav v tem, da ta dualni sistem ne bi mogel biti dober tudi za Slovenijo. Seveda z nekimi popravki, mogoče v kakšni drugačni različici, zagotovo pa, kot sem že prej dejala, tu nam neke tople vode ni treba odkrivati. Po tesnem sodelovanju kličejo tudi delodajalci. Po podatkih Obrtno-podjetniške zbornice je zaslediti tudi interes za vajeništvo. Se pravi, tudi oni se strinjajo, da se ponovno uvede sistem vajeništva v naš izobraževalni sistem, je pa res, da imajo pomisleke, ker to vajeništvo pomeni za določena podjetja tudi določene nove finančne obremenitve. In ravno zato smo zakon spisali tako, da se vsaj v tem začetnem delu, v teh začetnih letih, ko je Slovenija še zmeraj v globoki gospodarski krizi, naši delodajalci, ki bi vstopali v sistem vajeništva, tudi razbremenjeni in da del teh bremen, ki jih prinaša vajenec, prevzame država. Že prej sem povedala, da ima država več možnosti za črpanje finančnih sredstev in da je treba dati

poudarek na uspešno črpanje finančnih sredstev in za ta dualni sistem je to mogoče preko Strategije pametne specializacije. Po drugi strani je zagotovo treba motivirati tudi mlade, tudi tiste, ki se vpisujejo v srednje poklicne šole, da bi se za sistem vajeništva bolj z veseljem odločali. In tudi tu ponujamo rešitev, da se delovna doba vajencu za tisti čas, ki ga preživi v tovarni, torej v podjetju ali pri obrtniku, v celoti šteje v delovno dobo, torej v zavarovalno dobo.

Še enkrat bi želela poudariti, mi se zelo dobro zavedamo, da je zaradi sprememb tega zakona treba poseči tudi na področje delovnopravne zakonodaje. Da je treba spremeniti določene člene tudi v Zakonu o delovnih razmerjih, tudi v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. In v tem ne vidimo nobenega problema. Tu si želimo, da skupaj poiščemo rešitev. Lahko te spremembe predloži Vlada, lahko jih pripravite v koaliciji, lahko jih pripravimo tudi mi v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke, imamo za to dovolj strokovnjakov, to smo že dokazali.

Mogoče še to, ko govorimo, da k temu niso pristopili oziroma da ta naš predlog zakona ni usklajen s socialnimi partnerji. Tudi mi se strinjamo in pozdravljamo rešitev, da se vzpostavi sodelovanje tudi s sindikati, ki delujejo na področju vzgoje in izobraževanja, tudi s pristojnimi zbornicami. V nadaljevalnem postopku, v naslednjih obravnavah je zagotovo dovolj časa, da se vse te segmente povabi k sodelovanju in da poiščemo takšno rešitev, ki bo optimalna in bo zakon še izboljšala.

Za konec še enkrat pozivam vse koalicijske poslance, da o tem našem predlogu zakona premislijo in da premislijo tudi o tem, kaj želimo s tem zakonom doseči in kaj ta naš zakon prinaša. Dejstvo je, da tega systemskega zakona, o katerem govorijo predstavniki ministrstva, mi res še nismo videli, jaz niti ne vem, da obstaja, ker ga pač Vlada po enem letu in pol ni predložila v Državni zbor, zato smo se mi odločili, da naredimo prvi ta korak.

Dejstvo je tudi, in mimo tega ne moremo in si ne moremo zatiskati oči, da smo zopet na pragu nove politične krize, da ne vemo, ali bomo imeli jutri še vlado ali je ne bomo imeli. Ne vemo, ali bodo volitve julija, kot pravijo, ali bodo morda res tretji teden v septembru. In ravno zaradi tega je toliko bolj pomembno, da se vsi skupaj zavedamo, da so te spremembe nujno potrebne in da časa, da bodo pretekle vse te javne razprave glede zakona, ki ga ponuja Vlada, mogoče sploh ne bodo izvedljive. Mislim pa, da še lahko ujamemo tisti čas in lahko vsi skupaj ta zakon pripeljemo do življenja.

Za konec želim še enkrat povedati, da mi nikakor ne trdimo, da je ta zakon idealen. Zagotovo ni, saj stvari nastajajo dobre tekom nekih usklajevanj in dograjevanj. Trdim pa, da je lahko dobra osnova. In če tu stopimo skupaj, sem prepričana, da ga lahko dopolnimo, tudi popravimo, tako da bo sprejemljiv za vse.

Morda na koncu samo še misel, da skrb za našo mladino in njihov hiter in uspešen vstop v delovni sistem ne more biti skrb samo levih ali desnih. Mladi morajo biti naša skupna skrb, in to želimo s tem zakonom tudi dokazati, zato si želimo tudi podpore s koalicijske strani. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljalci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena poslovnika Državnega zbora, še kdo razpravljati. Prosim, da se z dvigom rok k razpravi prijavita tudi predstavnica predlagatelja gospa Mateja Pučnik in predstavnik Vlade, gospod državni sekretar, če obstaja želja za dodatno razpravo. Želi morebiti kdo razpravljati? Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

Očitno smo v poslanski skupini najavili premalo časa, zato sem hvaležen za teh dodatnih 5 minut. Kot sem že v svoji prvi razpravi dejansko na to problematiko opisal nek evropski pogled, bi tukaj tudi nadaljeval. Dodajam, da so zavezniki za vajeništvo praktično s svojo skupno izjavo podprli Evropska komisija, predsedstvo Sveta ministrov Evropske unije ter sindikati in organizacije delodajalcev na evropski ravni, Evropska konfederacija sindikatov, BUSINESSEUROPE, Evropski center za podjetja z javno udeležbo in podjetja splošnega gospodarskega pomena, Evropsko združenje obrti ter malih in srednje velikih podjetij spodbujajo ukrepe, ki bodo prejeli podporo iz Evropskega socialnega sklada, pobude za zaposlovanje mladih, ter novega programa Evropske unije za izobraževanje, usposabljanje in mlade Erasmus Plus. Zakaj to naštevam? To so resursi, to so potenciali, ki so na nek način na razpolago tudi za našo državo, za Slovenijo. Zato pravim, da je tako pomembno, da o tej vsebini razpravljamo, da razpravljamo o zavezniki za vajeništvo in da dejansko te resurse, ki čakajo tudi na Slovenijo, vendarle izkoristimo, in to čim prej. Tudi v luči te krize, ki je tukaj ali bo nastopila jutri ali pojutrišnjem. Mi moramo delati. Mladi ne smejo še bolj čutiti krize, kot jo čutijo sedaj. Vse deležnike pozivamo, da se vključijo v evropsko koalicijo oziroma v evropsko zavezniki za vajeništvo in prispevajo k obsežnejšemu in boljšemu vajeništvu v Evropi, sta povedala komisarja v skupni izjavi. To sta namreč komisarja, komisarka za izobraževanje, kulturo, večjezičnost in mlade gospa Vassiliou ter komisar za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje gospod László Andor.

Mi v Novi Sloveniji pa dodajamo: vajeništva imajo ključno vlogo v boju proti brezposelnosti mladih, saj z njimi mladi

pridobivajo spretnosti in izkušnje, ki jih iščejo delodajalci. Jaz mislim, da smo si tukaj vsi enotni. V državah z uveljavljenimi sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja, kot so Nemčija, ki je mimogrede, kar smo tudi na Odboru za zadeve Evropske unije razpravljali, ponudila državam članicam pomoč. Zakaj ne bi takšno pomoč, ki jo nekdo nudi, sprejeli? Se pravi, v državah, kot so Nemčija, Danska, Nizozemska in Avstrija, je brezposelnost med mladimi nižja. To ugotovitev potrjuje komisija v najnovejšem trimesečnem pregledu zaposlovanja in socialnih razmer v Evropi, ki kaže, da so vajeništva in pripravništva pogosto odskočna deska za stalno zaposlitev. Zato so vajeništva ključni element jamstva za mlade, ki ga je Komisija že decembra leta 2012 predlagala kot del svežnja ukrepov za zaposlovanje mladih, Svet pa ga je sprejel aprila 2013, torej že v času vlade Alenke Bratušek.

Gospa in gospodje, mi moramo združiti moči in ukrepati takoj ter tako zagotoviti, da naši mladi pridobijo spretnosti, ki jih potrebujejo za uspeh v osebnem in poklicnem življenju. Glede na nesprejemljivo stopnjo brezposelnosti mladih je nujno potrebno, da si odgovorni za izobraževanje in zaposlovanje skupaj prizadevajo za olajšanje prehoda mladih Evropejcev iz šole v poklicno življenje.

To je še moj drugi prispevek in še enkrat izražam podporo temu predlogu novele zakona in jaz računam, da bo toliko zdrave pameti prisotno v tej dvorani in upošteva trenutne situacije, da to zakonodajno materijo podpremo in nadaljujemo postopek v državnem zboru.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Vidim, da želi. Glede na to, da je bil poziv za prijavo za razdelitev časa, v tem je težava, prej smo imeli razdelitev časa in zaradi tega vam ...

Izvolite, postopkovno, gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovana gospa podpredsednica, saj nočem komplicirati razprave, ampak prej je bilo nekaj tonov v razpravi takih, na katere se mi zdi res pomembno reagirati.

Gospod Pukšič je prej govoril o tem, na kak način je mlada generacija, izobražena generacija praktično nezaposljiva, češ, da nimajo znanj, da delodajalci ugotavljajo, da so neuporabni in podobno. Jaz mislim, da ni korektno v tem državnem zboru govoriti o mladih, pa naj bodo izobraženi na tak ali drugačen način, skozi strokovno in poklicno izobraževanje ali skozi univerze. Na tak način to lahko govorijo samo ostareli fosili, ki več nimajo stika z realnostjo in ki ne vidijo, da so nove generacije oborožene z novimi znanji, novimi pristopi in da je pravzaprav internetni svet njih oborožil z mnogimi, mnogimi orodji.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Predlog, gospod Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Gospa Brunskole, jaz bi pričakoval, da take razprave, ki so nekje nad tlemi in nimajo stika z realnostjo, preprečite. Naša mlada generacija je nezaposljiva iz drugih razlogov in ne zaradi lastnih sposobnosti. V prihodnje pričakujem, da boste takšne razprave dosledno preprečevali, ker niso korektne.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa za vaš postopkovni predlog, čeprav je nekoliko vaša razprava bila tudi nekoliko ostra.

Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 11. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O JAVNIH FINANCAH.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 26 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 26 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom, zahtevala, da državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besed predstavnici predlagateljcev predloga zakona gospe Romani Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovana kolegica.

V Slovenski demokratski stranki predlagamo spremembo Zakona o javnih financah, in sicer z namenom, da izboljšamo oziroma poskusimo zagotoviti pogoje za izboljšanje likvidnosti slovenskega gospodarstva. Zaradi kreditnega krča in zaradi manjšega priliva likvidnih sredstev v gospodarstvo, so podjetja prisiljena podaljševati plačilne roke ali pa pogosto svojih obveznosti sploh niso zmožna plačati. Problematika plačilne nediscipline v Sloveniji ni nov pojav. Prisotna je že dlje časa in sprejetih je bilo že kar nekaj zakonov, ki so imeli vsi po vrsti namen, da izboljšajo razmere na tem področju. Kljub temu pa gospodarstveniki še vedno in vsak dan posebej opozarjajo, da ostaja nelikvidnost v gospodarstvu eden ključnih problemov, ki hromi njihovo poslovanje. K odpravi teh težav naj bi na nek način pripomogla tudi sanacija bančnega sistema, ki naj bi povzročila, da bo v gospodarstvo prišlo več denarja in da bo gospodarstvo na ta način bolj likvidno, vendar

pa temu ni bilo tako. Zamude pri plačevanju in dolgi plačilni roki privedejo zelo pogosto, da tudi zdrava podjetja, ki pravzaprav tudi v začetku sploh niso imela nobenih likvidnostnih težav, preidejo v nek brezizhoden položaj, ko zaradi zunanjih dejavnikov tudi sama začnejo pri plačevanju svojih obveznosti in se tako na nek način zapletejo v ta krog, ki povzroča splošno plačilno nedisciplino v Sloveniji. Res je, da je skrb za likvidnost in solventnost v prvi vrsti skrb vsakega podjetja samega. Ta mora namreč zagotavljati ustrezen denarni tok in preverjati bonitete svojih kupcev, vendar pa je delovanje plačilnega sistema kot takega tudi v rokah države.

Eden izmed načinov, kako lahko država pripomore k reševanju tega problema je tudi skrajšanje plačilnih rokov, ki jih država upošteva pri plačevanju svojih računov oziroma svojih obveznosti sama. Mi se zavedamo, kakšen plačilni rok je v veljavi sedaj, ampak dejstvo pa je tudi to, da je zelo veliko problemov povezanih tudi s tem, da država v predpisanih rokih, ki so zakonsko določeni, ne poravnava svojih obveznosti. Kot rečeno, s predlaganimi spremembami tega zakona želimo zagotoviti, da se v tej težki situaciji izboljša položaj gospodarstva, da država pripomore k temu. Verjamemo, da zaradi tega ne bo nobenih finančnih učinkov, pač pa bo samo likvidnostni tok malce drugače razporejen. Ne nazadnje pa je država tudi zelo velik naročnik v okviru javnega naročanja in lahko javna naročila izvede samo takrat, kadar ima zagotovljena sredstva za poplačilo svojih obveznosti. Hkrati s tem predlogom za skrajšanje plačilnega roka, pa da ne pozabim tudi pri tem ne samo države kot neposrednega proračunskega uporabnika, pač pa tudi vseh posrednih proračunskih uporabnikov, to nadgrajujemo tudi s tem, da se plačilni roki ne urejajo več v Zakonu o izvrševanju proračuna vsako leto oziroma za vsak proračun posebej, ampak da to postane neko splošno pravilo in kot tako se prenese v splošni zakon, to pa je Zakon o javnih financah. Verjamemo, da bo na ta način lahko država bistveno pripomogla k reševanju problema nelikvidnosti in v tej težki situaciji na svoj način pomagala podjetjem, da prebrodijo krizo s čim manj problemi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade, magistrici Mateji Vrničar, državni sekretarki na Ministrstvu za finance.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala gospa, podpredsednica. Spoštovani gospe in gospodje poslanci!

S predlagano novelo zakona se posega v dva predpisa, Zakon o javnih financah in Zakon o izvrševanju proračunov, in sicer z namenom, da se skrajšajo roki za plačilo obveznosti iz javnih blagajn ter da se s premestitvijo te vsebine v

Zakon o javnih financah poudari trajna narava določbe. Pri presoji primernosti predlaganih sprememb je treba upoštevati, da so plačilni roki, določeni z letnim zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna, skladni z roki, ki jih določa Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih, s katerim je v slovenski pravni red v relevantnem delu prenesena evropska direktiva, ki določa ukrepe za boj proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih. Čeprav so plačilni roki določeni z letnim zakonom, takšno je tudi napotilo ZJF, se ti ne spreminjajo pogosto. Zadnje spremembe glede določanja plačilnih rokov so bile uveljavljene v letu 2009 oziroma 2010. S temi spremembami se je določil plačilni rok tudi za posredne proračunske uporabnike, ki pred tem ni bil posebej določen, in sicer na način, da je praviloma plačilni rok za neposredne uporabnike proračunov trideseti dan, za posredne uporabnike pa največ trideset dni. Hkrati se je takrat prvič bistveno razširila tudi možnost predplačil iz proračuna.

Pred navedenima spremembama so bili plačilni roki za neposredne uporabnike proračunov določeni tako, da je bil plačilni rok za investicijske odhodke in investicijske transfere šestdeseti dan, za plačilo drugih obveznosti pa trideseti dan. Iz navedenega izhaja, da se z zakonskimi določbami v zadnjih spremembah plačilni roki niso podaljševali, ampak nasprotno, skrajševali. V povezavi s predlaganim skrajšanjem plačilnih rokov je treba upoštevati tudi 54. člena Zakona o javnih financah, ki določa, da je treba pred izplačilom preveriti in pisno potrditi pravni temelj in višino obveznosti, ki izhaja iz verodostojne knjigovodske listine. V zvezi s tem je za preprečevanje napak treba v skladu s podzakonskimi akti posrednih in neposrednih uporabnikov proračuna Republike Slovenije finančno poslovanje organa organizirati tako, da se določijo naloge med skrbnikom pogodbe, skrbnikom postavke, predlagateljem odredbe in strokovnimi službami. V vsaki od teh služb so določene kontrolne naloge, ki morajo biti opravljene, preden se lahko izvrši plačilo računa. Poleg obveznosti vseh naštetih kontrol je pomembna tudi priprava podatkov za likvidnostno izvrševanje proračunov ter ureditev izplačil denarnih sredstev na podračunih. Vladna ocena je, da predlagani petnajstdnevni rok ne onemogoča izvedbo vseh opisanih nalog.

Glede na vse navedeno in glede na to, da je plačilni rok za neposredne in posredne uporabnike proračunov skladen z zahtevami Evropske unije, Vlada meni, da Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o javnih financah ni primeren za nadaljnjo obravnavo in predlagamo Državnemu zboru, da predlaganega zakona ne podpre. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Pozitivna Slovenija in gospod Alojz Potočnik.

ALOJZ POTOČNIK (PS PS): Hvala.

Spoštovani, bom kratek, vendar nedvoumen. Težav ni možno rešiti zgolj s spremembo treh členov Zakona o javnih financah. Predlagano spremembo ne moremo obravnavati ločeno od Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih, ki je sistemski zakon. 1. člen, samo spomnim, govori o ukrepih za odpravo plačilne nediscipline, torej o ukrepih, ki zadevajo enega glavnih razlogov, ki ga predlagatelji opisujejo v razlogih za predlagano novelo. Posebej bi pozornost usmeril na 11. in 12. člen Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih, torej tista člena, ki govorita o plačilnih rokih, kadar je dolžnik javni organ, in o določitvi plačilnega roka, če ta ni dogovorjen.

S tega vidika skupina ocenjuje, da je Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o javnih financah, tako kot je pripravljen, neprimeren za nadaljnjo obravnavo. Predloga zakona ne podpiramo. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo predstavila svoje stališče, in sicer gospa Romana Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa še enkrat za besedo.

Pa spregovorimo nekaj najprej o plačilni nedisciplini in težavah z likvidnostjo, ki jo imajo v slovenskem gospodarstvu.

Plačilna nedisciplina predstavlja problem iz več vzrokov, ovira tekoče poslovanje, povečuje nezaupanje med poslovnimi partnerji, zmanjšuje medsebojno sodelovanje, vpliva na poslabšanje gospodarske rasti in seveda upočasnjuje s tem tudi razvoj gospodarstva. Gre za neke vrste verižno reakcijo, ko slabo likvidna podjetja, ki zamujajo s plačili, vplivajo tudi na gospodarske subjekte, s katerimi poslujejo. Le-ti zaradi neprejetih plačil opravljenih storitev zamujajo s plačili za svoje obveznosti. S tem se začne začarani krog plačilne nediscipline in se ponavlja in vse težje in težje ga je presekati.

Po navedbi podatkov, ki jih je pripravila tudi Gospodarska zbornica Slovenije in jih je objavila tudi javno na svojih spletnih straneh, so temeljni razlogi za plačilno nedisciplino naslednji. Ni realnega denarja iz domačih prihrankov, tujega denarja, s katerim smo financirali preteklo rast, pa ni dovolj. Kreditni krč, banke ne posojajo ali pa je pogoje za pridobitev kreditov s strani malih podjetij skoraj nemogoče izpolniti. Med temeljnimi razlogi Gospodarska zbornica navaja tudi neetičnost, nemoralnost in protizakonitost neplačevanja ter izsiljevanje dolgih plačilnih rokov od malih podjetij predvsem s strani velikih, ekonomsko močnih podjetij. Kot četrti, zelo pomemben razlog Gospodarska zbornica navaja, da je država, nacionalni, regionalni in

lokalni nivo ter vsa državna podjetja zelo slab plačnik. Problem je tudi, da državna javna naročila kot merilo pri izboru upoštevajo le najnižjo ceno. Država je pogosto slab vodja projektov javnih naročil in investicij, ne ukrepa, ko podizvajalci za nesporno opravljeno delo niso plačani, in se zato z izvajanjem projektov zamuja. Prav tako se Gospodarska zbornica ozira na nosilce sodnih postopkov, ki se po njihovem mnenju ukrepov za zmanjšanje plačilne nediscipline niso resno lotili. S predpisano skrbnostjo nad izvajanjem postopkov so obšli skrb za čim hitrejše reševanje poslovnih in vse bolj življenjskih problemov malih podjetij, ki si ne morejo privoščiti dolgotrajnih in zapletenih sodnih postopkov. Četudi bi bili ti postopki na koncu vendarle uspešni, bodo ta mala podjetja zaradi težav vmesnega izčrpavanja podjetij do pravnomočne razsodbe v njihovo korist že zdavnaj propadla. Plačila zaostajajo zaradi objektivnih razlogov v širšem okolju iz tako imenovanih poslovnih razlogov drugih že prej, v krizi pa je seveda ta problem še toliko večji. In ugotavljajo, da ukrepi države na tem področju, ki so bili narejeni doslej, niso bili učinkoviti. Razlog? Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih, obvezni pobot, podaljševanje plačilnih rokov niso dali želenih učinkov in neposredna plačila podizvajalcem se ne izvajajo.

Nedisciplina pri plačilih najbolj vpliva na nelikvidnost in nesolventnost malih in srednje velikih podjetij, ki se na ta način ob nedostopnih posojilih, ki jih ne zagotavljajo banke, največkrat znajdejo v težavah. Posledično seveda iščejo rešitve. In te najdejo na tri načine. Prvi izmed njih je zmanjševanje stroškov, kar pomeni varčevanje pri administrativnem poslovanju, pomeni odpuščanje delavcev, pomeni selitve proizvodnje na območja, kjer so stroški na proizvod precej manjši, prilagajanje proizvodnje na raven zmanjševanja povpraševanja, zmanjšanje plač delavcev, zmanjšanja odstotka sredstev, namenjenih za razvoj in tako naprej. Na drugi strani takšna podjetja iščejo nove ali dodatne vire financiranja, s katerimi bi izboljšali likvidnost. S tem namenom iščejo predvsem premostitvena posojila oziroma se dodatno zadolžujejo, odprodajajo svoje deleže in povečujejo svoje zamude pri plačilih. Tretji način, s katerim poskušajo premostiti slabo likvidnost, pa je prelaganje ali odpovedovanje predvidenih investicij in načrtov širitev poslovanja. Posledično to seveda pomeni lahko tudi prelaganje ali celo zavrnitev novih poslov. Dejstvo je, da je plačilna nedisciplina zelo omejujoča za razvoj in za delovanje gospodarstva. Pa naj to ponazorim s popolnoma konkretnimi številkami, ki izhajajo izpred nekaj dni, najdemo pa jih lahko na spletnih straneh AJPES, kjer so objavljena poročila o poslovanju subjektov z neporavnanimi obveznostmi. Ugotovimo lahko, da je bilo marca v Sloveniji 6 tisoč 744 pravnih oseb, ki so imele blokirane račune. Bilo je hkrati tudi 8 tisoč 682

samostojnih podjetnikov, ki so imeli blokirane tekoče račune oziroma transakcijske račune. Povprečni znesek, dnevni znesek dospelih neporavnanih obveznosti je za prve znašal kar 746 tisoč evrov, med tem ko za samostojne podjetnike 136 tisoč evrov. Nadalje zelo skrbi podatek, da je v lanskem letu na račun tega, da niso dobili plačila od države, 266 upnikov vložilo izvršbo zaradi neplačevanja države. Seveda bi morala država poravnati svoje obveznosti v 30 dneh, kot pravi zakon, ali celo prej v nekaterih primerih. Ampak tega pogosto ne počne in to določilo se spoštuje zgolj v izjemnih primerih. Glede na to, da se pa zaostruje likvidnostna situacija tudi v proračunu, pa je seveda v nadaljevanju pričakovati, da bodo tukaj razmere vse slabše.

Kot je omenila že državna sekretarka, se mi tudi zavedamo, da sedanji roki, ki so določeni v ZIPR-u, ne odstopajo od povprečnih rokov, ki se uporabljajo tudi v drugih državah. Prav tako se zavedamo obstoja direktive Evropskega parlamenta iz leta 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih. Ta določa običajne roke, ki naj bi bili tam med 30 in 60 dnevi. Ampak hkrati pa velja opozoriti tudi na eno določilo te direktive, ki pravi, da praviloma imajo javni organi varnejše, predvidljivejše in bolj stalne prilive prihodkov kot podjetja. Poleg tega lahko mnogi javni organi pridobijo financiranje ob ugodnejših pogojih kot podjetja. Hkrati so javni organi manj odvisni od stabilnih poslovnih odnosov za doseg svojih ciljev kot podjetja in dolgi plačilni roki ter zamude pri plačilih javnih organov za blago in storitve vodijo do neupravičenih stroškov za podjetja. Zato je primerno uvesti posebna pravila za trgovinske posle dobavljanja blaga ali izvajanja storitev za javne organe s strani podjetij zlasti glede plačilnih rokov. Vsega tega se mi zavedamo in seveda direktiva dopušča, da so ti roki tudi drugačni. Še en podatek bi omenila ob koncu, da bomo vedeli, kako zelo problematično je to področje nelikvidnosti. Pred časom smo tudi tukaj v Državnem zboru sprejeli Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih, ki naj bi bistveno izboljšal likvidnostno situacijo pri podjetjih. Ampak po podatkih, ki izvirajo, mislim da celo iz včerajšnjega ali predvčerajšnjega dne, ko so bili objavljeni rezultati četrtega kroga večstrankarskega pobota v letu 2014 kažejo, da so dolžniki v ta četrti krog prijavili svoje obveznosti v skupnem znesku 547 milijonov evrov in še nekaj, pobotanih pa je bilo od vsega tega zgolj 36 milijonov. To je borih 6,6 % od vseh prijavljenih terjatev. Jaz sem prepričana, da se tudi Vlada zaveda, in seveda koalicija, da razmere v Sloveniji so danes daleč od normalnih, da ne moremo govoriti o normalnem poslovnem okolju za poslovanje slovenskih podjetij. In seveda tudi zelo težko primerjamo tako imenovane normalne plačilne roke v Sloveniji s tistim, kar imajo druge države oziroma kar predpisujejo direktive. Naša pobuda in naš predlog sprememb zakona je izključno

namenjen temu, da pomagamo podjetjem v tej situaciji, da se zavemo, kako zelo težko je njihovo poslovanje v sedanjih trenutkih, da kriza še zdaleč ni končana, da smo pravzaprav šele na sredini ali celo na začetku sredine te krize, da bančni sistem, ki bi moral podjetjem pomagati, ne deluje tako, da bi jih suportiral s krediti. Na drugi strani pa je država, Vlada, koalicija v vseh svojih nastopih, tudi v koalicijski pogodbi, reformnem programu, v vseh dokumentih obljubila velike projekte, sodelovanje države pri zagonu investicijskih projektov in kot taka nastopa ne samo kot velik naročnik, ampak tudi kot velik plačnik. In ta velik plačnik lahko s hitrejšimi plačili, s solidnejšimi plačilnimi roki zelo veliko pripomore k temu, da bo likvidnost tudi pri gospodarskih subjektih, pri čemer posebej opozarjamo na mala in srednja podjetja, večja. S tem sprejetjem našega predloga verjamemo, da bi zelo zelo pomagali malemu in srednjemu gospodarstvu, in upam, spoštovani kolegi, da boste ta predlog zakona tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Gospod Matevž Frangež bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Da bo morda nekoliko jasneje o čem govorimo, velja poudariti, da govorimo o predlogu zakona, ki predvideva skrajšanje plačilnih rokov proračunskih uporabnikov na 15 dni. Da ne bomo ustvarili prevelikih pričakovanj, da to pomeni skrajšanje vseh plačilnih rokov in da bodo mala in srednja podjetja tudi pri poslovanju med seboj odslej zavezana plačevati v roku 15 dni. Ob tem želim spomniti, da smo se v letih 2009 in 2010 veliko ukvarjali z vprašanjem plačilnih rokov neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov. Takrat smo dosegli pomemben napredek. Spomnimo, pred takratnimi spremembami so bili plačilni roki določeni samo za neposredne proračunske uporabnike, in sicer za investicijske odhodke in investicijske transferje 60. dan, za plačilo vseh obveznosti pa 30. dan. S takratnimi spremembami smo uveljavili plačilni rok neposrednih proračunskih uporabnikov kot 30. dan, medtem ko za posredne proračunske uporabnike največ 30 dni. S tem smo takrat prispevali k bistvenemu skrajšanju plačilnih rokov, seveda pa je bil v tistem mandatu sprejet tudi Zakon o preprečevanju zamud pri plačilu. Velja se pridružiti pozivom nekaterih predgovornikov, da bi veljalo oceniti, ali so bili s tistim zakonom doseženi pomembni napredki ali ne. Jaz rezultata 36 milijona evrov pobotanih terjatev od skupno več kot 600 milijonov evrov prijavljenih v četrtem krogu večstranskega pobota niti ne štejem kot neuspeh. Pri tistem zakonu mene, resnici na ljubo, bolj skrbi to, da smo takrat z administrativnimi ukrepi pravzaprav posegli na polje civilnega prava, za katerega bi morala veljati visoka stopnja dispozitivnosti, torej

tudi avtonomije volj strank pri določanju bistvenih sestavin njihovih medsebojnih poslov. In plačilni roki so takšna sestavina. Zato bi veljalo pogledati, kaj se je s tem zakonom zgodilo. Obstaja namreč močan vtis, da se je pri mnogih subjektih, še posebej v gospodarstvu, učinkoviti plačilni rok pravzaprav podaljšal na tisto skrajno možnost 120 dni. To je še posebej mogoče ugotovljati pri poslovanju dobaviteljev z velikimi gospodarskimi sistemi.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo predlaganemu zakonu nasprotovala, menimo, da v dani situaciji ne omogoča optimalnega načrtovanja likvidnosti pri poslovanju države in da je pravzaprav v preteklosti na tem področju bil storjen pomemben korak naprej. Še naprej pa velja opozoriti, da v Sloveniji ne smemo zamenjevati dva problema, ki utegneta voditi pravzaprav do napačne diagnoze. Jaz že dalj časa opozarjam, da v Sloveniji ni problem s plačilno nedisciplino, torej vprašanjem, ali imam voljo izpolniti svojo obveznost, ampak z vprašanjem neplačevitosti, to je odsotnosti sposobnosti, da poravnáš svoje obveznosti. Od diagnoze pa je odvisen tudi nabor zdravil in ukrepov, ki jih bomo uporabili za odpravo problema. Recept za odpravo problema je nadaljevanje gospodarskega okrevanja še naprej in nadaljnje aktivno soočanje države z gospodarsko situacijo in vplivanje na to, da velike gospodarske vozle tudi znotraj prestrukturiranja gospodarstva čim bolj aktivno in uspešno rešimo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Marko Pavličič bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljanske liste.

MARKO PAVLIČIČ (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana državna sekretarka, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Predlagatelji v obrazložitvi predloga zakona najprej ugotavljajo, da je Slovenija edina država, ki je še vedno v gospodarski krizi in da je plačilna nedisciplina največji problem slovenskega gospodarstva. Niti eno, niti drugo ni res. Gospodarska kriza in njena najbolj rušilna specifična, visoka brezposelnost, na žalost vztraja v kar nekaj evropskih državah, se je pa v Sloveniji v zadnjem času zaznalo znake začetka okrevanja, ki pa jih bosta malo in srednje gospodarstvo ter prebivalstvo na žalost začutilo šele čez nekaj časa.

Plačilna nedisciplina je vsekakor težava. V letu 2013 so po podatkih GZS plačilni roki presežali 120 dni. Še večja težava pa je, da pogosto izstavljeni računi sploh niso poravnani, ker podjetja zaradi medsebojne prepletenosti dolgov propadajo. Država je na tem področju v bistvu dokaj zgleden partner. Svoja plačila v glavnem opravlja v 30- dnevem roku, kar jo postavlja med najboljše plačnike. Ali bi skrajšani plačilni roki države pripomogli k izboljšanju gospodarskih razmer v Sloveniji? To je seveda

možno, ampak ob pregledu zakonodaje, ki ureja plačilne roke, lahko ugotovimo, da je ta oblikovana v skladu s določili Evropske unije in da v ničemer bistveno ne odstopa od evropskega povprečja, kar nakazuje, da plačilni roki ne morejo biti glavni vzrok za nastanek ali vztrajanje krize. Da ne bo pomote, ta zakon ne govori o plačilnih rokih na splošno, ne govori o plačilnih rokih, s katerimi imajo podjetja največ težav, ta zakon govori zgolj o plačilnih rokih države. Morda bi skrajšani roki nekoliko povečali likvidnost nekaterih podjetij, ki poslujejo z državo, in seveda bi to odgovarjalo marsikateremu politiki prijateljskemu podjetju. A bistvenega, širšega vpliva na gospodarstvo verjetno ne bi imeli. Plačilna nedisciplina ni vzrok naših težav, temveč le simptom nečesa globljega. Vzrok za težave slovenskega gospodarstva je namreč, da se niti leve, niti desne stranke s tradicijo ne želijo odpovedati svojim vrtičkom v državnih podjetjih, kamor na vodilna mesta nastavljajo politične kadre, ki podjetja bodisi načrtno izčrpavajo ali pa vodijo tako slabo, da ta zapadejo v težave.

O strankarskih interesih in političnem vodenju podjetij bi verjetno kaj znali povedati tako na levi kot na desni, o sposobnosti ljudi, ki so jih kadrovali. O tem, kako so bile pogojene njihove odločitve, pa lahko marsikaj izvemo v medijih. Samo spomnimo se na nekatere najbolj odmevne primere, kot so Časar, Mišič, Lovšin, Golob, Kovačič in tako dalje.

Vmešavanje politike v gospodarstvo je pripomoglo k temu, da je slovensko gospodarstvo danes v veliki meri nekonkurenčno in prezadolženo. Še vsakič, ko se je resno nakazala možnost začetka sprememb pri vodenju in začetek privatizacije, so se stranke s tradicijo zbale in začele s slepilnimi manevri za zaščito svojih interesov, pa naj si bo to s predlogom, kot je današnji, ustanovitvijo novih podjetij za sekanje drv ali kakšno drugo genialno idejo.

Seveda vse to nujno potrebujemo zaradi zagotovitve dobrobiti malega človeka, zagotovitve gospodarskega okrevanja ali zaščite nacionalnega interesa, če sem lahko malce ciničen. Predlog zakona, ki je pred nami, tako razumemo kot še enega v vrsti slepilnih manevrov, ki je všečen in daje občutek magične rešitve za zagon gospodarstva, a se ne dotika bistva. Ne dotika se apetitov politike po gospodarstvu. Dokler ne bomo odstranili politike in države iz večine podjetij, do takrat naše gospodarstvo ne bo zmožno razvojnega preboja, pa tudi če plačilne roke države skrajšamo na en dan, pa tudi ne, še država začne poslovati z nekaterim tako ljubo gotovino.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovani predsednik Državnega zbora, državna sekretarka, gospe poslanke in poslanci!

Plačilna nedisciplina je nedvomno eden ključnih problemov našega gospodarstva. Ko se enkrat plačila obveznosti začnejo zamikati po dobaviteljski verigi navzdol, se po navadi pojavijo hudi zapleti za vse udeležence, ki nimajo močnih likvidnostnih rezerv. Mi imamo nešteto primerov, ko so se podjetja zlomila in končala v stečaju zgolj zaradi tega, ker po številnih odlogih plačil za svoje dobave oziroma svoje storitve niso zmožna zagotoviti dovolj likvidnosti za nadaljevanje poslovanja. In na ta način je Slovenija izgubila prenekatero delovno mesto. Izključno zato, ker je plačilna nedisciplina, torej podaljševanje rokov, odlaganje plačil in podobno postalo že splošno uveljavljena poslovna praksa, ki se je mnogi poslužujejo. Predhodne vlade so sicer zaznale ta problem, saj je gospodarstvo aktivno opozarjalo nanj, vendar prenekateri ukrepi niso prinesli zelenih rezultatov; na primer obveznih pobot terjatev. Takrat je bilo tudi večkrat rečeno, da naj država najprej razčisti pri sebi glede rednega plačevanja, potem pa bo to tudi lahko zahtevala od drugih. Resnici na ljubo, čeprav imajo proračunski uporabniki plačilne roke omejene na trideset dni, pa so v praksi po številnih pričevanjih ti roki celo daljši.

Pred dobrima dvema letoma je Gospodarska zbornica Slovenije opravila anketo, kjer je večina vprašanih zatrdila, da državne inštitucije kot tudi številne občine v veliki večini poravnava svoje obveznosti za blago in storitve med enaintrideset in sto dvajset dnevi. Kršenje 30-dnevnega zakonskega roka je torej tudi s strani države nekaj povsem običajnega. Spoštovani! Pri tem podatku se zadeva ustavi. Kako se naj država učinkovito bori proti plačilni nedisciplini, če še sama ni zmožna zagotoviti plačila v zakonsko opredeljenih rokih? Kako naj država od podjetja zahteva, da se še bolj aktivno posvetijo načrtovanju poslovanja in rednim plačilom, če pa še sama ni sposobna zagotoviti sredstev za svoje dobavitelje v zahtevanih rokih? Nesporno dejstvo je, da se tako neposredni kot posredni proračunski uporabniki financirajo iz vnaprej pripravljenih in sprejetih proračunov, torej imajo veliko večino sredstev že zagotovljenih v okviru svojih načrtov. S tega vidika je nedopustno, da prihaja do tovrstnih zamud, čeprav bi moral denar biti zagotovljen. Novela Zakona o javnih financah, ki so jo pripravili v SDS, napeljuje k skrajšanju plačilnih rokov za neposredne in posredne proračunske porabnike s 30 dni na 15 dni. Če vemo, da se celo 30-dnevni rok javni porabniki težko držijo, je res vprašanje, kaj bi se zgodilo ob krajšanju teh rokov. Bi se kršitve plačilnih rokov nadaljevale tako kot do sedaj?

V Slovenski ljudski stranki to zakonsko novelo razumemo kot poskus spremembe plačilne organizacije širšega javnega sektorja. Pred vsakim javnim razpisom ali naročilom bo treba

dejansko zagotoviti tudi namenska sredstva. In ko je predviden obseg sredstev zagotovljen, potem tudi krajši plačilni rok ne bi smel biti problem. Še posebno zato, ker je ključni vladni protiargument proti sprejetju te novele, da v predlaganem obdobju 15 dni ni možno izpeljati ustreznih kontrol dobavljenega blaga. V svojem mnenju tako navajajo številne kontrolne postopke, ki morajo biti izvedeni od prevzema blaga ali storitev. Človek pa se zgrozi nad tem obsegom zahtevane administracije in se vpraša, kako sploh vse skupaj še funkcionira.

V Slovenski ljudski strani smo zato prepričani, da če se želi država uspešno spopadati s problematiko plačilne nediscipline v gospodarstvu, potem mora najprej počistiti pred svojim pragom. Zato podpora poslancev Slovenske ljudske stranke tej noveli, zato da se o tem problemu še naprej pogovarjamo in iščemo nadaljnje rešitve, kako slovenskim podjetjem olajšati delo. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Gospa Marija Plevčak bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojevcev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Predlagane rešitve glede skrajšanja plačilnega roka tako za neposredne kot posredne proračunske uporabnike terjajo po našem vedenju tehtno analizo finančnih posledic za državni proračun. Predvsem pa prednosti, s katerimi bi nas prepričali, da je skrajšanje plačilnega roka tako zelo upravičeno. Ker takšna analiza ni bila podana, argumenti za skrajšanje rokov pa nas niso prepričali, smo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojevcev odločili, da premik v smeri, ki ga predlaga predlagatelj, ni sprejemljiv. Ta dvotedenski premik plačila ne bo doprinesel k vsesplošnemu povečanju plačilne discipline, še manj pa k izboljšanju gospodarske likvidnosti in s tem povezane gospodarske rasti ter zmanjšanju brezposelnosti. V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojevcev ocenjujemo, da ta predlog ne zasluhuje v dovolj veliki meri načela učinkovitosti in gospodarnosti, v okviru katerih naj bi se prispevalo k učinkovitejši plačilni disciplini. Po našem mnenju gre za predlog, s katerim se ni mogoče uspešno zoperstaviti ustaljeni slovenski problematiki plačilne nediscipline. Zgolj določitev 15-dnevnega roka ne reši tega problema, ne izboljša likvidnosti. Sedaj veljavni 30-dnevni rok je po naši oceni primeren, zato ne vidimo potrebe po spreminjanju. Je pa res, da se niti država ne drži rokov, ki jih je uzakonila. Naj spomnim, da je bil lani povprečni plačilni rok države 49 dni, torej kar 19 dni zamude po zakonsko določenem 30-dnevnem roku. V poslovnem svetu pa so se podjetja držala maksimalnega zakonsko določenega 60-dnevnega roka plačila. Zatorej menimo, da glede na to, da država ureja pravni

red, naj bo tudi zgled. Zato ne potrebujemo nikakršnih sprememb, le dosledno spoštovanje in izvajanje predpisanega. Ponavljam, le dosledno spoštovanje in izvajanje predpisanega. V okviru splošne razprave pa smo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojevcev odločili, da predlogu zakona ne bomo dali podpore.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani predsednik! Spoštovana državna sekretarka, spoštovane kolegice in kolegi!

Danes obravnavani Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih financah se nanaša na problematiko plačilne discipline ali bolje rečeno plačilne nediscipline v naši državi. Kar nekaj zakonodajnih ukrepov je bilo sprejetih z ureditvijo področja plačilne discipline, vendar rezultatov na tem področju niso prinesli. Sprejet je bil poseben zakon, konkretno Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih, kjer je bil določen kot najdaljši rok za plačila blaga in storitev med gospodarskimi subjekti 60 dni in le izjemoma je dopusten daljši rok. Z zakonom je bil uveden institut obveznega pobota, a rezultatov ta osnovni zakon ni dal. Z novelo tega zakona v letu 2012 smo uvedli nov instrument, izvršnico, kot instrument plačila ali zavarovanja plačila z namenom povečanja plačilne discipline. Toda tudi izvršnica po dobrem letu in pol od njene uzakonitve ni prinesla rezultatov.

Podatki AJPES izkazujejo, da se plačilna disciplina v zadnjem letu ni uredila. Iz podatkov, ki jih vodi AJPES in se nanašajo na plačila z naslova sodnih sklepov davčnega dolga in stroškov davčne izvršbe, je razvidno, da se je število poslovnih subjektov z dospelimi neporavnanimi obveznostmi nad 5 dni neprekinjeno v lanskem letu povečala za skoraj 40 %. Povečalo se je tudi število zadev v blokadah. Povprečni dnevni znesek dospelih neporavnanih obveznosti se je povečal za petino. Še slabši so podatki o številu neplačil pri samostojnih podjetnikih. Po podatkih Gospodarske zbornice so v podjetjih, ki ne ponujajo ekskluzivnih nepogrešljivih proizvodov in storitev, plačilni roki v povprečju dolgi že 120 dni in več. Delež računov, kjer se zamuja s plačili, se je v preteklem letu povečal. Med dejavnostmi, kjer so zamude pri plačilih še vedno največje, so dejavnosti gradbeništva, trgovine in predelovalne dejavnosti.

Plačilna nedisciplina ostaja torej velik problem v našem gospodarstvu, predvsem pa je velika ovira za tuje poslovne partnerje in tuje investitorje, ko se odločajo za poslovanje v našem poslovnem okolju. Sicer se tudi v tujini soočajo s problemom daljšanja plačilnih rokov, vendar so obveznosti poplačane v pogodbeno dogovorjenih rokih oziroma obstajajo v primerih

zamud dobre prakse, ki se dosledno spoštujejo. V primeru zamude s plačilom, se poslovnega partnerja o tem v naprej obvesti in pove razlog za zamudo ter se določi nov plačilni rok, v katerem je plačilo tudi dejansko izvedeno. Takih poslovnih praks mi še nismo osvojili. Kar se tiče plačilne discipline v naši državi, je očitno, da samo s spremembami zakonodaje cilja – skrajšanja plačilnih rokov in odprave zamud pri plačilih ni mogoče doseči. V Sloveniji ostaja bistveno večji problem, ta pa je izvrševanje sprejete zakonodaje. Tu pa ne moremo kazati s prstom samo na državni zbor. Krščanski demokrati ugotavljamo, da je velik problem na strani nadzornih organov, ki bi morali skrbeti za izvajanje zakonodaje ter kršitve dosledno sankcionirati, pa temu žal ni tako. Večinoma pa so nadzorni organi sami sebi namen, posebej pa se je treba zamisliti nad dejstvom, da se zakonskih določil glede plačilnih rokov ne drži niti država. Po zakonskih določilih bi morala država svoje obveznosti poravnati v najpoznejše 30 dneh. To določilo pa država spoštuje le izjemoma – pri nepogrešljivem blagu in storitvah, sicer pa ga mirno in brez vseh sankcij krši.

Nova Slovenija – krščanski demokrati smo prepričani, da je država tista, ki bi se prva morala držati predpisov in biti pri izpolnjevanju prevzetih obveznosti vzor. Vse dokler bo država tista, ki krši predpise glede rokov izpolnjevanja obveznosti, doslednega spoštovanja zakonskih plačilnih rokov ne moremo zahtevati od državljanov ali poslovnih subjektov. Krščanski demokrati bomo zakonske rešitve, ki skrajšujejo plačilne roke za obveznosti države s sedanjih 30 na 15 dni, podprli, saj menimo, da je to ena izmed rešitev, ki bi lahko pripomogla k skrajšanju plačilnih rokov. Seveda le v primeru, če se bodo zakonsko določeni roki plačil v praksi tudi izvajali.

Kot rečeno bomo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih financah podprli oziroma bomo glasovali za sklep, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PRESEDNİK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Besedo dajem mag. Katarini Hočevar, pripravi pa se gospa Marjana Kotnik Poropat.

Izvolite, gospa Katarina Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Na prejšnji seji smo podprli novelo zakona o kmetijstvu, kjer smo določili postopno zmanjšanje plačilnih rokov za hitro pokvarljivo blago oziroma za hrano. Potrdili smo jo mislim da z veliko večino, če ne celo brez glasu proti. Vsi smo imeli dober namen, da dobijo tisti, ki proizvajajo hrano oziroma to blago ponujajo na trg, denar prej v roke. Kaj se pa zdaj dogaja v

praksi? V praksi se dogaja, da podjetja, ki odkupujejo od naših proizvajalcev, proizvajalce silijo v različne aranžmaje, silijo jih, da poslujejo preko tako imenovanih faktoring podjetij, to se pravi v prodajo terjatev z diskontom in v praksi se dogaja, da ta podjetja, ki to blago odkupujejo oziroma prodajajo podjetjem, ne dobijo plačila prej, ampak še kasneje in dobijo manj, ker ta podjetja, ki se ukvarjajo z odprodajo terjatev, si vzamejo tudi svoj delež pogače. Pa čeprav smo vsi imeli dober namen, sem prepričana, skupaj z ministrstvom in tudi z opozicijo, ki ste ta predlog podprli. In nauk te zgodbe je – kaj? Država naj se ne vmešava oziroma naj se vmešava čim manj, ker s svojim vmešavanjem prevelikokrat naredi več škode kot koristi.

Zdaj pa če nadaljujem s predlogom SDS, ko predlagajo skrajševanje plačilnih rokov za neposredne proračunske uporabnike. Strinjam se s tem predlogom v kontekstu, da če država ne plača čim prej in hitro, kako naj potem temu zgledu sledi tudi gospodarstvo oziroma podjetja, ki poslujejo na trgu. In vaš predlog seveda razumem v kontekstu, da želite reči, država naj bo zgled pri plačilni disciplini. Vendar je pa drug problem. Če želimo to idejo, ta vaš predlog udejanjiti, rabimo v proračunu več obratnega kapitala, rabimo enostavno povedano več denarja. In več države velikokrat pomeni tudi več denarja, in sprašujem predlagatelje, kje vidijo ta dodatni finančni vir. Jaz sem ta vaš predlog pripravljena podpreti, če mi postrežete z odgovorom kje dobiti alternativne vire. Logično je, da, če bomo zdaj zmanjšali plačilne roke in vse plačevali v 15 dneh, saj v prvi fazi v proračunu potrebujemo več denarja. In ko v Državnem zboru prevelikokrat tako lahko stresamo ideje in predloge, velikokrat vsi skupaj, pa s tem ne želim kazati s prstom na nikogar, pozabljamo oziroma se premalokrat vprašamo, kako bodo ti predlogi udejanjeni v praksi, kaj bodo povzročili na terenu. Tako je bilo tudi pri noveli Zakona o kmetijstvu, in bojim se, da je tako tudi s tem vašim, pa čeprav sem prepričana da dobronamernim, predlogom. Sklenila bom z mislijo, da danes obravnavamo dva predloga s strani SDS. Sama mislim, da je obema predlogoma skupno troje. Predlagate več države, predlagate več davkoplačevalskega davka in, če sem malo ostra bi rekla, da predlagate praktično novo zadolževanje ali pa alternativne vire, ki mi jih boste pač verjamem v nadaljevanju pojasnili.

Vse to troje ni lastno Državlanski listi, sem bila pa do danes prepričana, da ni lastno niti stranki predlagatelja. Hvala.

PRESEDNİK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo dajem predlagatelju.

Gospa Romana Tomc, izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Rada bi se oglasila v imenu predlagatelja in pojasnila, da tukaj je zelo, zelo

daleč od tega, da mi predlagamo novo zadolževanje, in posebej izpostavljamo, da ne gre za dodatna finančna sredstva. Nobenih dodatnih finančnih sredstev ne bo potrebno, nobenih dodatnih finančnih sredstev. Ko sem pozorno poslušala tudi državno sekretarko, se pravzaprav ob ta dodatna finančna sredstva, ki naj bi bila po vašem mnenju nujna, nič obregnila. Kajti ne gre za to. Nič več denarja ne bo treba. Če je treba plačati 100 enot svojega dolga, potem jih je treba pač plačati 100 enot. Gre za to, ali bomo 100 enot plačali v 30 dneh ali v 15 dneh. To pa seveda na drugi strani pomeni izključno pametno uravnavanje denarnega toka. Samo za to gre, da imaš denar, država kot neposredni proračunski uporabnik ali pa posredni proračunski uporabniki, da takrat, ko naročijo blago, ko naročijo storitev, ko gredo v izvedbo investicije, da imajo za to zagotovljena finančna sredstva v proračunu. Saj drugače pa sploh ni mogoče nabavljati blaga in storitev in česarkoli v javnem sektorju. To je jasno pravzaprav vsakomur, tudi če ni delal v javnem sektorju. Tako pač te stvari potekajo, zato pa imamo tudi proračun, kjer v proračunu načrtujemo, koliko sredstev bo določenih za nek namen. In to, kar mi predlagamo, še enkrat povem, nobenih dodatnih finančnih sredstev. In ta teater okoli dodatnega zadolževanja, oprostite, to pa res presega vse meje. Gre samo za uravnavanje denarnega toka. Jaz sem v stališču poslanske skupine zelo jasno izpostavila, da se zavedamo, da predlagamo nekaj več, da so običajni roki v Evropi, v drugih razvitih državah 30 dnevni, ampak običajno je tudi to, da se v teh razvitih državah država oziroma tisti, ki naročajo blago, držijo svojih pogodbenih obveznosti in plačujejo v tistih rokih, ki so za to v zakonu predpisani. Pri nas pa temu ni tako. In 266 izvršilnih postopkov, ki so jih sprožile gospodarske družbe, ker jim država ni plačala – ne, ker jim ni plačala v roku, ampak ker jim sploh ni plačala – govori o tem, da država pač ni dobra plačnica, ni solidna plačnica. Zdaj želimo na ta način, s takšnim predlogom gospodarstvu pomagati, naši nameni so najboljši, nobeni takšni, kot so bili v nekaterih stališčih poslanskih skupin izpostavljeni. Nikomur ne želimo, da bi prišel prej na vrsto, da bi bil drugače obravnavan, da bi imel poseben status v teh postopkih javnega naročanja. Nikomur. Naš predlog je usmerjen v celotno gospodarstvo, v izboljšanje položaja v celotnem gospodarstvu. Na nobenega posebnega ne cilja in je napisan in predlagan z najboljšimi nameni. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.
Replika, mag. Katarina Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): V svoji razpravi sem jasno povedala, da razumem vaš predlog kot dobronameran. Prvo obravnavo vsakega zakona razumem tudi tako, da si izmenjamo stališča in mnenja. In sem

prepričana, da ko bo ta razprava zaključena, bomo še kakšno pametno misel oziroma tudi kakšne dileme razrešili. Ampak želela sem samo poudariti, da če želimo plačati prej, bo vsaj v začetni fazi povečan pritisk na javne finance in proračun. Glejte, to je zame logično, ne vem, bodo pač še drugi kolegi povedali oziroma da bomo to do konca razprave razčistili. To sem želela poudariti. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Postopkovno. Gospod Pavličič, izvolite.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.
Postopkovno bi predlagal, če lahko gospe Romani Tomc sprintate obrazložitev, kaj je to obratni kapital. Pa naj kar preberem: "To so sredstva, ki jih podjetje oziroma država nujno potrebuje za uspešno tekoče poslovanje. To so zaloge, terjatve do kupcev, denar in obveznosti do dobaviteljev. Cilj upravljanja obratnega kapitala je biti dovolj likviden za poplačilo poslovnih zahtev in kratkoročne obveznosti." Če zaradi skrajšanja plačilnega roka znižamo obveznosti do dobaviteljev za polovico, je treba za isti znesek povečati denarna sredstva. In za to moramo dobiti ta sredstva – po mojih izračunih je to 160 milijonov. Ponavljam svoj postopkovni predlog, da to definicijo sprintate in izročite gospe Romani Tomc. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala, gospod Pavličič, ampak že sami ste s svojo razpravo pokazali, da pravzaprav nima smisla kopirati gradiva, ker ste deloma sami pojasnili in tudi ta razprava je temu namenjena, da se izmenjajo stališča. In zagotovo tudi ta predpis lahko predlagatelj pogleda kadarkoli.
Besedo želi kot predlagateljica gospa Romana Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa.
Odzvala bi se na postopkovni predlog v okviru besede predlagatelja. Se zahvaljujem, gospod Pavličič, za vašo skrb. Zelo so mi razčiščeni pojmi, kaj je to obratni kapital, pa tudi kaj je likvidnost oziroma solventnost, plačilna nedisciplina in podobni pojmi. Seveda jih med seboj ločim. In še enkrat, trdim, da naš predlog posega samo na področje uravnavanja likvidnosti proračuna, denarnega toka in nima nobene zveze s kakšnimi dodatnimi potrebami po finančnih sredstvih. In ne rabim prav nobenih izpisov, da bi to vedela. Če jih vi rabite, je pač vaša stvar. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Besedo bi lahko imela gospa Marjana Kotnik Poropat, vendar trenutno ni v dvorani. Naslednji razpravljavec je mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.
Spoštovani! V Slovenski demokratiški stranki predlagamo rešitev skrajšanja plačilnih

rokov za posredne in neposredne proračunske uporabnike do naročnikov bodisi storitev bodisi investicijskih projektov in ostalega, ker s tem enostavno želimo vplivati na boljšo likvidnost slovenskega gospodarstva, torej na prejemnike teh sredstev, ki izkazujejo določeno terjatev do države, pri čemer pa naj ne bi trpela in ne bo trpela likvidnost oziroma izvrševanje proračuna. Mi smo v zadnjih mesecih pogosto slišali in brali, da se je država precej zadolžila, da ima veliko prostih sredstev in da izvrševanje tako refinanciranja najetih posojil kot tudi financiranja proračuna in vseh prevzetih obveznosti s sprejetjem proračuna ni problem in ni ogroženo. Še več. Premierka je zagotovila, da v letošnjem letu ni več potrebe po dodatnem zadolževanju, da je torej denarja dovolj. In če ima država za kritje vseh svojih obveznosti tako proračunskih kot drugih denarja dovolj, potem res ne vem, kje naj bi bil problem v likvidnostnem smislu in tudi sicer, da poravnava svoje obveznosti do naročnikov kar se da hitro. Jaz soglašam z državno sekretarko, da je treba narediti pred izplačili ob prejetju računov določene kontrole, vendar hkrati tudi menim, da je možno te kontrole narediti v relativno kratkem času, če seveda le-te kontrole niso preveč zbirokratizirane in če je v ospredju cilj, da se tudi tukaj ponudi roka gospodarstvu. Jaz menim, da je ta naš predlagani zakon en pomemben korak k izboljšanju pogojev poslovanja gospodarstva, k izboljšanju njihove likvidnosti in da je ne nazadnje tudi korak proti temu, kar navaja gospa Katarina Hočevar, da bi za prejšnje plačilo bilo treba najemati oziroma iskati druge financirje z določenimi diskonti.

Poglejte, ko tako analiziramo ukrepanje aktualne vlade na področju gospodarske politike oziroma izboljšanja poslovnega okolja ali olajšanje poslovanja gospodarstva, moram reči, da mi skoraj ne pade na misel noben konkreten ukrep, ki je bil izveden in ki bi vsaj v nekem delnem obsegu pomagal slovenskemu gospodarstvu. Poznam pa precej ukrepov, ki so negativno vplivali na poslovanje gospodarstva. To so vsi ukrepi v povečevanje davčnih bremen pa tudi trošarin.

Jaz osebno menim, da bi do takšnih predlogov, kot je danes na mizi, morali imeti v mislih tudi to, ali se sploh zavedamo, kdo lahko naš voz potegne iz te nezavidljive situacije, kdo lahko torej Slovenijo popelje iz krize in ustvarja nova delovna mesta. To je zgolj slovensko gospodarstvo, pa tudi kakšna investicija od zunaj. Zato bi bilo resno treba graditi na teh ukrepih in podpreti ukrepe tudi opozicije, čeprav s stisnjenimi zobmi, ker to izjemno neradi počnete in imate res eno hudo cepljeno averzijo do tega. Ampak, spoštovani, če bomo kdaj razumeli, kdo tudi nam poslancem zagotavlja plače pa celi armadi javnega sektorja, potem bomo tudi razumeli, da je to naša primarna naloga, da pomagamo tistim, ki v tej državi ustvarjajo in se jim omogoči, da ustvarjajo še več in zaposlujejo še več, zlasti mladih.

Tako bi res prosil za neko benevolenco do tega predloga, zato da dosežemo naš skupni cilj. Ko poslušam tudi premierko zadnje čase, ko govori o tem, kako ji je z ekipo uspelo Slovenijo pripeljati iz krize v neke boljše čase, in začne naštevati nekatere argumente za to, nekatere številke, je prva številka padec obrestnih mer za najeta posojila, druga je podatek o gospodarski rasti v zadnjem kvartalu, potem so pa že, meni se zdi da, neha, me resno zanima, s katerimi ukrepi misli premierka, da je popeljala Slovenijo po tej boljši poti. Pravzaprav je enega izmed teh ukrepov v celoti izničila pred nekaj dnevi. Finančni trgi so se že odzvali na zadnje težave koalicijskih strank, še posebej Pozitivne Slovenije, in izničili kompletni argument premierke, da zagotavlja politično stabilnost tej državi. Tako da eden izmed teh argumentov, ko govorimo o nekem nakazanem izhodu iz krize, je povsem izničen. Drugi, ko govorimo o tem, da je po 6, 7 kvartalih gospodarskega padca prvi kvartal gospodarske rasti, pa me resno zanima, katerim svojim ukrepom ta vlada pripisuje ta učinek, na podlagi katerih ukrepov se naj bi to zgodilo. Ker jaz teh ukrepov ne poznam. Pa mislim, da tudi gospodarstvo ne pozna teh ukrepov, ker seveda tega ne pripisujejo domačim razmeram, temveč zgolj nekemu okrepljenemu povpraševanju na tujih trgih in posledično večjemu izvozu. Tako da, spoštovani, ne imeti, prosim vas, tako odklonilen odnos do takšnih predlogov, kot je ta. Jaz se z vami strinjam, da to ni odločilen ukrep oziroma tak ukrep, ki bi popeljal Slovenijo iz krize, je pa en kamenček v mozaiku, ki lahko pomaga zlasti slovenskemu gospodarstvu. Da bo država kar se da hitro, jaz mislim, da v najkrajšem možnem času tako neposredni kot posredni proračunski uporabniki plačevali to, kar so naročili in za kar imajo v svojih finančnih načrtih in v državnem proračunu zagotovljena sredstva, da bodo to tudi plačali.

In še enkrat, res ne vidim potrebe po takšnem podtikanju, češ, da s tem predlogom dodatno obremenjujemo javne finance in potrebo po zadolževanju. Jaz mislim, da je bilo s strani predstavnice predlagatelja zelo jasno povedano, da če je treba plačati račun 10 tisoč ali 100 tisoč evrov, če ga plačamo v 15 dneh, če imamo za to v sprejetem proračunu rezervirana sredstva in so na računu, ker smo se za to zadolžili nedavno, potem res ne vidim, od kod bi morali najemati, tako gospodarsko rečeno, kredite za obratni kapital. Jaz ne vem, spoštovana državna sekretarka, če v terminologiji javnih financ obstaja izraz obratni kapital, poznajo ga pa v gospodarskih subjektih, ko potrebujejo denar za razne namene, zlasti za razne materialne stvari ali pa tudi storitve, da nekaj proizvedejo in potem to kasneje prodajo in za to rabijo nek premostitven kredit. Ampak v primeru javnih financ ni tako, čeprav tudi kdaj potrebujejo javne finance kratkoročne kredite za izvrševanje proračuna oziroma za zagotavljanje likvidnosti državnega proračuna. Ampak še

enkrat, ob vseh teh izjavah in zadolžitvah, ki smo jih imeli v zadnjem obdobju, milijardnih, mimogrede, koncem lanskega leta smo se zadolžili za 1,5 milijardo evrov pri neznanemu investitorju pod relativno nepriljubljenimi pogoji, pred nedavnim smo se zopet zadolževali, in mora biti tega denarja res veliko, če vsi govorijo, da ga je dovolj oziroma premierka, ki je prva verjetno poklicana, da to ve, da ga je dosti za letošnje leto in da ne potrebujemo dodatnega denarja za letošnje leto.

Spoštovani, jaz bi res prosil nekoliko več korektnosti do predlagateljev in ne nazadnje tudi več objektivnosti do tega, kar je namen samega predloga zakona. Namen je pa en sam, kako pomagati gospodarstvu in dodatno ne postavljati javne finance v kočljiv oziroma nezavidljiv položaj.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo bi lahko imela gospa Marija Plevčak, ki je ni v dvorani. Naslednji, ki bi lahko dobil besedo, je mag. Ivan Vogrin, ga ravno tako ni v dvorani. Potem mag. Matej Tonin, ga trenutno ni v dvorani, zato dajem besedo gospodu Marku Pavlišiču. Izvolite. Pripravi pa se mag. Marko Pogačnik.

Gospod Marko Pavlišič, izvolite.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Že v sami razpravi je bilo omenjeno, da ima več tisoč ali pa deset tisoč podjetij blokirane račune. Sprašujem tukaj predlagatelje, koliko manj jih bo po morebitnem sprejetju te novele. V vašem gradivu to ni omenjeno. Tega odgovora tam notri ne dajete. V bistvu je prav, da ga ne dajete, ker je odgovor nič. Podjetja nimajo blokiranih računov zaradi tega, ker bi nekaj dobile od države plačano ali neplačano v 15 ali 30 dneh, ampak enostavno zato, ker sploh ne dobivajo plačil, in to ponavadi od drugih subjektov, ne s strani države. Takšnih s strani države je bore bore malo. Predlog te novele tega problema ne rešuje. Če ste to želeli s tem reševati, vam to ne bo uspelo.

Glede tega, kar smo že prej omenjali, potrebe po dodatnem obratnem kapitalu oziroma po dodatnem denarju, ki ga povzroči ta sprememba. Jaz se tu absolutno strinjam s tem, da če imamo mi proračuna, ne vem, 9 milijard evrov, je čisto vseeno, ali teh 9 milijard plačamo v 30 dneh ali v 15 dneh ali recimo, da se polovica od tega plačuje po računih, je čisto vseeno, ali plačamo to v 30 ali v 15 dneh, 4 milijarde je 4 milijarde. Vendar tisti trenutek, ko uvedemo ta zakon, pa je potrebna sprememba. Ko preidemo s 30-dnevnega plačilnega roka na 15-dnevni plačilni rok, je pa v tistem trenutku ali v nekem krajšem obdobju treba plačati to razliko. In če na hitro preračunamo, recimo, če imamo mi zaradi 30-dnevnega plačevanja trenutno odprtih recimo 300 milijonov faktur, če preidemo na 15-dnevno, je treba pač to plačati takoj sedaj. In po mojem izračunu prinese to potrebo po dodatnih 150 milijonih. Ta izračun

sem sam opravil na hitro, ker ga vi niste v svojem predlogu opravili. Tako da ne morem govoriti tukaj o nekih številkah, lahko da sem se zmotil. Vendar je potreben za ta namen, recimo od 100 do 150 milijonov evrov dodatnega, ko vsi vemo, kje jih lahko dandanes dobimo – samo z dodatnim zadolževanjem. Če bi ta predlog zakona bil vložen korektno, bi tudi ta podatek bil notri, in bi lahko operirali z nekimi realnimi ciframi. Tako pa smo prepuščeni nekimi ocenam. Ker gre tukaj za predlog zakona, ki nalaga potrebo po nekem dodatnem obratnem kapitalu, ki pa naj ga zagotovi finančni minister, kot ga bo pač zagotovil, tega predloga nikoli ne bomo videli, ko bo SDS v vladi. Takrat s tem predlogom predlagatelj ne bo prišel v Državni zbor. To je tipičen opozicijski predlog, kjer se pokaže, da se nekaj dela, zato da se dela, v resnici se pa ne pogledajo vse posledice, ki jih takšen zakon predlaga. Če sem se pa zmotil, pa če boste takrat, ko boste v vladi, prišli s takim predlogom, potem pa verjamem, da boste dobili podporo tudi od marsikoga drugega.

Plačilna disciplina je v Sloveniji definitivno problem. Sam sem, dokler nisem vstopil v parlament, deloval ves čas, 20 let v gospodarstvu, malo več kot eno leto sem v Državnem zboru, in takrat sem spoznal tudi to plat, ki se dogaja v Sloveniji. Tako dobro vem, o čem tukaj govorimo. Vendar plačilna disciplina praktično nikoli ni bila problem pri plačilih s strani države in s plačili iz proračuna. Plačilna nedisciplina je problem pri plačevanju drugih subjektov, ne teh, ki jih imamo danes tu v okviru tega zakona v obravnavi. Ta novela zakona se tega problema ne dotika niti od daleč. Samo zelo posredno. Seveda če nekdo dobi plačano prej, morda računamo, da bo potem on plačeval še hitreje naprej. Vendar to so zgolj, bom rekel, več ali manj prazne domneve. Če nekdo želi plačati, lahko plača tudi prej že sedaj.

Ob tem se dajmo spomniti še ene podobne zgodbe, ki smo jo zakuhali ali ste jo zakuhali, mene takrat še ni bilo tukaj, pa prav tako z najboljšimi nameni. In sicer je šlo za plačilo podizvajalcem. Uzakonilo se je, da je treba plačevati ne več glavnemu izvajalcu, tistemu, ki je dobil nek razpis, ampak je treba plačevati podizvajalcem. Vsi vemo, zakaj je do tega prišlo. Zato ker je glavni izvajalec zadrževal svoja sredstva in ni plačeval podizvajalcev, zato smo to, "kao", z zakonom rešili. Kaj se je tu zgodilo v praksi? V praksi se je zgodilo to, da potem neka občina, ki recimo gradi vrtec, mora plačevati svojim podizvajalcem. Vendar račune še vedno likvidira glavni izvajalec. Ker občina nima nadzora nad celotno zadevo, se pravi, glavni izvajalec potem mora potrditi račune podizvajalcem, sporočiti občinam in občine potem to plačajo. V bistvu kaj smo naredili? Naredili smo dodatno administrativno breme izvajalcem. Občini in podizvajalcem. Vsem. Tukaj potem nastopa še nekaj zanimivih težav. Ko podizvajalci pričakujejo, da bo občina plačala, občina pa ne more plačati, ker glavni

izvajalec tega računa noče likvidirati in potem je "kriva" občina s tega vidika in so krivi župani, ker v bistvu ne smejo plačati, ampak podizvajalec pa pričakuje plačilo od občine. In smo naredili znova eno krasno zmedo na tem področju, vse z najboljšimi nameni, tako kot jih imamo tudi danes. In veste, kaj se je potem na koncu zgodilo s temi podizvajalci? Glavni izvajalci so začeli ustanavljati svoja podizvajalska podjetja, ki so potem tiste prave podizvajalce začele najemati kot podpodizvajalce. In še vedno so vsa plačila šla direktno glavnemu izvajalcu, ki je potem zadrževal, se pravi, pravih podizvajalcev z najboljšimi nameni znova nismo rešili. Zato glejte, pri vseh teh vsčernih predlogih je treba biti zelo pozoren, kaj se potem dogaja v praksi in kaj dejansko dosežemo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Predlagatelj, in sicer Romana Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Repliko bi imela, če lahko.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Imate možnost kot predlagatelj.

ROMANA TOMC (PS SDS): Repliko bi imela.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Repliko? Prav.

ROMANA TOMC (PS SDS): Želim repliko, ker se želim navezati točno na tisto, kar je gospod Pavlišič govoril, in še enkrat poudariti, da se jaz zelo dobro zavedam, da s tem predlogom zakona mi ne bomo nikakor rešili splošne problematike plačilne nediscipline v Sloveniji. To tudi ni naš namen oziroma bi bil namen, vendar bi potem morali to urediti kje drugje, morda v Zakonu o gospodarskih družbah ali pa kje drugje, ne pa v Zakonu o javnih financah. Govorimo o Zakonu o javnih financah, ki obravnava plačevanje posrednih in neposrednih proračunskih uporabnikov. In samo na te mi apeliramo, kot na tiste, ki naj sedaj, zato da bi pomagali gospodarstvu, da bi dodali en majhen delček, prispevali majhen delček v izboljšanje likvidnostne situacije gospodarstva.

Kar zadeva pa vaše izračune, gospod Pavlišič, mislim, da ste omenili 150 milijonov evrov. Jaz sicer res ne vem, kje ste to dobili, ker teh 15 dni, pogledajte, država dobi prihodke iz nekega naslova, po navadi v največji meri z naslova davkov. Če v tistem hipu ne plasira tega denarja naprej v svoje obveznosti, recimo izplačuje socialne transfere ali plačuje račune, ta denar naloži in od tega naloženega denarja potem dobiva obresti. In samo za morebitno razliko v obrestih, ki bi bile manjše zaradi 15 dni naloženega denarja, bi v najslabšem možnem primeru šlo. Ne pa za cel znesek. Ker če bi držala ta teorija, ki jo vi predstavljate, potem če bi država plačala nekaj 15 dni prej in bi za to rabila 150 milijonov evrov novega denarja, ja, potem pa ne bi bilo treba plačati decembra,

recimo. V teku se ta zadeva zapelje tako, da v končni fazi potrebuje država točno enako denarja v enem ali pa drugem načinu. In še enkrat poudarjam, gre izključno za denarni tok in za vprašanje likvidnosti. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Nadaljujemo z razpravo. Besedo bi lahko dobil mag. Marko Pogačnik, vendar ga ni v dvorani. Naslednji bi lahko dobil besedo gospod Jožef Horvat, ga tudi ni v dvorani. Besedo ima gospod Jože Tanko. Gospod Tanko, imate besedo. Ne želite razpravljati. Se odpoveduje razpravi. Naslednji bi lahko dobil besedo gospod Roberto Battelli, ga ravno tako ni v dvorani. Naslednja je gospa Iva Dimic, je ni v dvorani. Naslednji razpravljavec bi lahko bil gospod Franc Jurša, ga tudi ni v dvorani. Gospa Romana Tomc kot SDS? Ne. Sprašujem, če želi mogoče predstavnica vlade besedo. Da.

Besedo ima mag. Mateja Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Nedvomno je vprašanje plačilne nediscipline v Sloveniji problem. Vendar ocenjujemo, da s predlaganim predlogom zakona tega problema ne naslavljamo. V okviru neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov konkretni podatki sistema MFERAC kažejo, da neposredni proračunski uporabniki plačujejo račune v 30 dneh z nekaterimi izjemami. Te izjeme se zgodijo predvsem ob koncu vsakega koledarskega leta. Večji problem predstavljajo posredni proračunski uporabniki in pa druge javnofinančne blagajne, kjer konkretnih podatkov o konkretnih plačilnih rokih v tem trenutku nimamo. Ampak ključno je vprašanje, kako zagotoviti, da bodo neposredni in posredni proračunski uporabniki plačevali račune v zakonsko določenih rokih in predvsem, kar smo zaznali kot ključen problem, da ne bo prišlo do zadrževanja prejetih računov prej, preden so vneseni v sistem, ko plačilni rok tudi dejansko začne teči. In rešitev, ki jo vidimo za ta problem, ni v spremembi zakonskega roka za plačila, ampak v preprečitvi tega zadrževanja računov. Zaradi tega se s 1. januarjem prihodnje leto uvajajo obvezni elektronski računi, ki bodo evidentirani od trenutka, ko bo dobavitelj račun izstavil v sistemu UJP net, ne glede na to, ali jih bo proračunski uporabnik že prevzel ali ne, ampak ustvarjen bo nadzor nad tem, da dejansko do tega zadrževanja računov ne bo moglo priti in s tem naj bi se povečala tudi plačilna disciplina s strani neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov, ne glede na to, ali gre za državni proračun ali gre za katero drugo javno blagajno.

V razpravi je bilo kar veliko govora o tem, ali so potrebna dodatna sredstva ali ne. Celotna razprava se je vrtela o plačilnih računov, se pravi o plačilih za opravljane dobave blaga in storitev oziroma za opravljene investicije. Če pogledamo v letošnji proračun, ugotovimo, da je

za ta namen predvideno 600 milijonov evrov iz državnega proračuna za izdatke za blago in storitve in 631 milijonov evrov celoletni odhodki za investicijske odhodke, ne za transfere, samo za investicijske odhodke. Ker državni proračun posluje po plačani in ne po fakturirani realizaciji, to dejansko pomeni, da je treba v letu, v katerem se skrajšajo plačilni roki, zagotoviti dodatna sredstva za plačilo obveznosti, ki bi sicer zapadle v naslednje leto. In to so obveznosti za približno pol meseca. Če predpostavimo, glede na to, da pri roki ni podrobnejših podatkov, da so investicijski odhodki in pa odhodki za blago in storitve enakomerno porazdeljeni tekom leta in tekom meseca, to pomeni približno 51 milijonov evrov dodatnih pravic porabe, ki jih je treba zagotoviti za letošnje leto. To niso dodatna likvidnostna sredstva, ki jih je treba zagotoviti, to so dodatne pravice porabe, ki jih je treba zagotoviti v letu, v katerem se v katerem se ukrep uvede ali pa se zavestno odločiti, da ob koncu leta plačilni roki ne bodo spoštovani. Skratka, nesporno je, da je tako kot nekaterim drugim anomalijam v našem sistemu treba pozornost nameniti tudi preprečevanju zamud pri plačilih s strani neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov, ocenjujemo pa, da je treba k temu problemu pristopiti z ukrepi, ki bodo zagotovili, da bodo dejansko zakonsko določeni plačilni roki spoštovani in njihovo nespoštovanje tudi sankcionirano, ne pa, da same roke zakonsko skrajšujemo do neobvladljivih meja. Ne nazadnje ni pomembno tudi podatek, da s predlagano spremembo Zakona o javnih financah postane neuporabna tudi kazenska določba, ki je vezana na 52. člen Zakona o javnih financah in ne bi bilo mogoče na tej podlagi niti sankcionirati tistih, ki se v nasprotju z zakonom dogovorijo za daljše plačilne roke. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Želi predlagatelj besedo? Besedo dajem gospe Romani Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Ja, hvala lepa. Vendarle še enkrat, da zaključim svoje misli ali pa še enkrat poudarim, da je bil ta predlog zakona predlagan z najboljšimi nameni, da se slovenskemu gospodarstvu, posebej malemu in srednjemu gospodarstvu v teh težkih časih zagotovi neke vrste pomoč državi v tem smislu, da se država odpove delu svoje likvidnosti na račun tega, da bo gospodarstvo bolj likvidno.

Še enkrat bi izpostavila, da menim kljub vsem navedbam, da do kakšnih resnejših težav v proračunu zaradi tega ne bi smelo in ne bi prišlo. Državna sekretarka je povedala, da gre v tem primeru za povečanje pravic uporabe, ampak poglejte, na eni strani pravice uporabe, na drugi strani neke kontrolne točke, ki jih mora opravljati država oziroma njeni uradniki, ki ne morejo izvesti nekega plačila v 15 dneh. In to je bil največji argument državne sekretarke za to, zakaj vlada tega predloga zakona ne podpira.

Zaradi tega ga ne podpira, ker v 15 dneh država ne more izvesti vseh postopkov, ki so predvideni za to, da pride od tega, da recimo račun pride v hišo, in da je na koncu tudi plačan. Ker v vmesnih fazah obstaja tako zelo veliko nekih ljudi, ki morajo potrditi s svojim podpisom verodostojnost ali pa karkoli že na tem računu, da to traja več kot 14 dni. To je seveda zastrašujoče. Se ne bi rajši pogovarjali o tem, kako bi zmanjšali število teh postopkov, da bi račun, ki nedvomno stoji, ki ga nekdo potrdi, ki za tem stoji, lahko bil naslednji dan plačan? Če ga nismo sposobni zaradi birokratskih postopkov plačati v 14 dneh, je pravzaprav zelo žalostno za državo. Tega ne bodo rešili niti elektronski računi, prav gotovo ne, čeprav si mnogo od tega obetate, ampak problem tega, da je potrebnih več faz v potrjevanju tega dokumenta, ki naj bi bil kasneje plačan, bo potrebnih tudi potem, ko bomo imeli enkrat elektronski način.

Jaz se zdaj čudim pa še eni stvari ob tem. Državna uprava in tudi sicer, ne samo ožja državna uprava, vsi subjekti naj bi delovali tako, da bi vse dokumente, ki jih prejmejo v hišo, evidentirali takoj, ne pa jih spravljali po predalih. In jaz se sprašujem, če se to dogaja, ker jaz ne verjamem oziroma se ne bi smelo to dogajati, da se računi kar nekje malce založijo za nekaj časa in se šele naknadno vnesejo v sistem, ker državna uprava vendarle uporablja nek sistem, ali je to elektronsko pisarniško poslovanje, ali so neke druge vrste sistemi. In to vnesejo uradniki z zamikom – zakaj? Zaradi tega, ker hočejo na ta račun pravzaprav, ne vem, kako bi temu rekla, na nedovoljen ali nepravi način podaljšati rok za plačilo nekemu dobavitelju. Se vam zdi to prav, da uradniki skrivajo račune po predalih in na ta način podaljšujejo plačilne roke. To je popolnoma nesprejemljivo. In tudi zato jaz mislim, da je ta razlog, da je ta naš predlog toliko bolj utemeljen. S tem ko v bistvu to navajate kot enega od razlogov, zakaj do gospodarstva denar ne pride čim bolj hitro ... V bistvu je težko verjeti, da se to dogaja. To se ne bi smelo dogajati. To se ne bi smelo dogajati. Nekako gospodarstvo, ne vem, če še verjame, ampak vsaj je verjelo, da država posluje po nekih strogo urejenih birokratskih pravilih, kjer je vse predpisano, kjer če drugega ne, tisti račun, ki ga pošljejo, če ga pošljejo včeraj in danes pride na nek naslov, da je danes tudi evidentiran v sistem. Ampak ni. Ker ga nekdo spravi v predal in počaka 14 dni, da teče še malo časa in da bo zadeva kasneje plačana. Ob tem se sprašujem še nekaj, če se to dogaja. Vsak račun ima določene elemente računa. Eden od elementov računa je tudi rok plačila. A je tako? Je tako. A ta rok plačila pa nič ne pomeni? Saj vendar ne gre kar tako po domače. Saj rok plačila ni vezan na to, kdaj nekdo prejme račun, pa ga postavi v predal, pa ga potem čez nekaj časa evidentira, ampak je rok plačila odvisen od tega, kako sta se naročnik in njegov dobavitelj dogovorila. In kot sta se dogovorila in kot piše na računu, kdaj je rok plačila, ta rok bi se moral spoštovati. Če

se ni spoštoval oziroma če se ne spoštuje, je to kršenje zakonsko določenih pravil. V zakonu že sedaj obstajajo neki roki, ki se kršijo, in to ugotavljate vsi. Ne nazadnje to potrjuje tudi vlada, pravi celo, da se kršijo ob koncu leta bolj kot običajno. To je pravzaprav nesprejemljivo, in to škodljivo prakso bi bilo treba na nek način omejiti.

Ta predlog, ki ga mi predlagamo v kontekstu skrajšanja plačilnega roka, še vedno verjamem, sem prepričana, da bi bil lahko en majhen kamenček v tem, da se likvidnost v gospodarstvu izboljša in da država pri tem ne utrpi prav nobene škode, prav nobene škode. Če pa je treba, in očitno je treba prilagoditi birokratske postopke temu, da bo sistem zmoغل sproducirati v 14 dneh pač ta postopek, ki bo na koncu rezultiral v plačilu, potem bo treba pa pač to birokracijo odpraviti. Jaz sem prepričana, da v vaši vladi obstaja minister, katerega življenjsko poslanstvo je preprečevanje nepotrebnih birokratskih postopkov in bo prav gotovo navdušen, da bo lahko tukaj tudi sodeloval.

Še enkrat bi seveda vse kolegice in kolege pozvala, da ta zakon, ki je res predlog sprememb zakona, ki so res dobronamerne, podprejo, če želijo oziroma če res stojijo za besedami, da želijo v teh težkih časih čim bolj pomagati predvsem malemu in srednjemu gospodarstvu. Hvala.

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Vsi razpravljavci, ki ste želeli razpravljati, ste dobili besedo. Ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ugotavljam, da ni izraženega interesa za razpravo, zato zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 24. sejo zbora, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 14.50 uri. Hvala.

(Seja je bila prekinjena ob 14.20 in se je nadaljevala ob 14.50.)

PRESEDENIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Prehajamo na glasovanja zbora o predlogih odločitev, zato vas prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima gospa Mateja Pučnik.

MATEJA PUČNIK (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo spremembe Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju zagotovo podprli, saj smo tudi sami predlagatelji teh sprememb. Tekom razprave smo zelo natančno in podrobno pojasnili, kaj želimo s spremembo tega zakona tudi doseči. Glavna intenca zagotovo gre v smeri, da se v tem času velike brezposelnosti in velike gospodarske krize omogoči čim bolj tesno in čim hitrejše povezovanje našega izobraževalnega sistema s potrebami trga dela. Prepričani smo, da bodo v skladu s tem zakonom delodajalci vstopali v vajeniški sistem, ki jim bo omogočil, da tekem izobraževanja, torej srednješolskega poklicnega izobraževanja, po svoji meri izobrazijo in opremijo mladega dijaka z vsemi potrebnimi veščinami in znanjem, da bo tako potem zelo hitro zaposljiv in da ga bodo tudi sami verjetneje tudi lažje zaposlili.

Iz razprave danes je bilo moč razbrati, da tudi v nekaterih poslanskih skupinah kot tudi s strani vlade podpirajo ponovno uvedbo dualnega sistema, zato bi bilo tudi resnično škoda in ne bi bilo prav, da bi bil ta predlog zakona danes zavrnjen samo zato, ker prihaja iz opozicijske Slovenske demokratske stranke, in da bi potem tudi čakali na vladni predlog, za katerega vlada pravi, da ga pripravlja oziroma da je že v javnem usklajevanju. Ampak mimogrede, jaz sem ta vladni predlog pregledala in sistem vajeništva uveljavlja samo v enem členu s samo enim stavkom. Tako da žal o nekih sistemskih rešitvah tukaj ni moč govoriti. Še zadnjič poudarjam in pozivam, da je naš zakon lahko dobra osnova, dobra osnova, da ga skupaj potem v nadaljnji proceduri dodelamo in ga dopolnimo, in to tako v sodelovanju z vlado kot z vsemi socialnimi partnerji, tudi pristojnimi zbornicami, tudi pristojnimi sindikati, da bo končni izdelek v korist našim mladim in v korist našemu gospodarstvu. Torej v korist vsej državi. Kot sem že na začetku povedala, bomo v poslanski skupini predlog zakona zagotovo podprli. Hvala lepa.

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 41.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da sklep ni bil sprejet, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o javnih financah.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o javnih financah je primeren za nadaljnjo obravnavo. Lahko odločimo.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 42.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb po skrajšanem postopku.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti nihče.

(Za je glasovalo 47.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, skrajšani postopek.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 64, proti 2.

(Za je glasovalo 64.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti eden.

(Za je glasovalo 72.) (Proti eden.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel.

Predlog zakona bo dodeljen v obravnavo Odboru za finance in monetarno politiko kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu in na seji Državnega zbora predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Kot je bilo že izpostavljeno na predstavitvi stališč poslanskih skupin, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke nikakor ne moremo razumeti te ih te in tudi vladnega valjarja v Državnem zboru, ki hiti s spremembami zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. Dejstvo je, da se ta zakon bolj kot ne spreminja že zadnjih nekaj let in obžalujemo, da se spet pogovarjamo o zakonu, ki bo, lahko rečemo, izboljšal položaj in pa življenje športnih funkcionarjev, ne pa tistih, ki nam prinašajo rezultate, torej o športnikov. Če je norma za to, da kot športnik greš na olimpijske igre, zelo težka in zahtevna, ugotavljamo, da je norma, da greš kot športni funkcionar na zabavo in na dopust na olimpijske igre, toliko večja. Zaradi tega seveda v Poslanski skupini SDS takšnega predloga zakona sprememb ne moremo podpreti. Po drugi strani se nam spet zdi, da gre za politizacijo slovenskega športa, spet bo privilegij pri odločanju o delitvi sredstev Fundacije za šport pridobil Olimpijski komite Slovenije. In če lahko rečemo, ti večni športni, pardon, politični funkcionarji v slovenskem športu se tega zelo veselijo.

Glede na to, da ta krog ljudi že danes razpolaga z ogromnimi sredstvi, nam nikakor ni jasno, zakaj bi zdaj radi to zadevo spet delali netransparentno in tudi korupcijsko. Tudi sodbe KPK in Računskega sodišča so pokazale, da pred spremembami Zakona o lastninskem preoblikovanju, ki so bile sprejete v drugi Janševi vladi, je bilo kar nekaj ljudi, ki so bili zasačeni ne samo s prsti, ampak lahko rečem dobesedno s komolci v marmeladi.

Spoštovana koalicija vlade Alenke Bratušek, dokler še boste, bi človek razumel to

vašo ihto, da sprejemate takšne odločitve, ki so v škodo ne samo Sloveniji, ampak tudi slovenskemu športu, ampak nikakor pa ne moremo razumeti, da boste na mesto odločanja dodeljevanja finančnih sredstev za delovanje slovenskega športa postavili spet tiste, ki so v preteklosti bili obsojeni za koruptivna dejanja, za nečedna dejanja in pri tem jih boste še naprej podpirali.

V Slovenski demokratiški stranki tega nikakor ne moremo podpreti. Menimo, da smo s spremembami pred letom oziroma dvema zagotovili neke nove demokratične standarde v športu in takšne standarde, mislim, da si zasluži tudi Republika Slovenija.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Glasujemo o zakonu. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 38, proti 33.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 33.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O SPREMENBAH KONVENCIJE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN VELIKIM VOJVODSTVOM LUKSEMBURG O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA IN PREMOŽENJA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal.

Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zboru ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE SRBIJE O IZMENJAVE IN MEDSEBOJNEM VAROVANJU TAJNIH PODATKOV.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal.

Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na

seji zboru ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev. Za je glasovalo 73, proti 1.

(Za je glasovalo 73.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN SVETOM MINISTROV BOSNE IN HERCEGOVINE O IZMENJAVI IN MEDSEBOJNEM VAROVANJU TAJNIH PODATKOV.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal.

Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zboru ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO ZDRUŽENIH ARABSKIH EMIRATOV O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA IN PREPREČEVANJU DAVČNIH UTAJ V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA, S PROTOKOLOM.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zboru ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Pod točko a) prehajamo na obravnavo **Predloga za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani.**

Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog o izvolitvi Helene Papež v

sodniško funkcijo, in sicer na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani. Predlog je obravnavala Mandatno-volična komisija kot matično delovno telo ter zboru predložila predlog sklepa.

Prehajamo na razpravo poslanca in besedo dajem mag. Ivanu Vogrinu, ki se je prijavil k razpravi, vendar ugotavljam, da ga ni v dvorani, zato zaključujem razpravo.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi Helene Papež v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti nihče.

(Za je glasovalo 46.)(Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Pod točko b) prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotovitev in oceno delovanja ekstremističnih skupin.**

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volična komisija. Prehajamo na predstavitev poslanskih skupin.

Gospod Jani Möderndorfer bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivne Slovenije. Se odpoveduje.

Gospod Dragutin Mate bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

V imenu Poslanske skupine SDS bi želel pojasniti, kako bo naša poslanska skupina glasovala glede tega oziroma kakšno mnenje ima.

Državni zbor je konec januarja 2013 ustanovil Preiskovalno komisijo glede ocene delovanja ekstremističnih skupin v Sloveniji. Med drugim naj bi preiskovalna komisija ugotovila, v kakšnih okoliščinah in kako delujejo ekstremistične skupine, ugotovili naj bi varnostno tveganje na tem področju in če je potrebna kakšna sprememba zakonodaje na tem področju in kakšne so pomanjkljivosti glede tega.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo večkrat poudarjali in seveda tudi danes poudarjamo, da je varnostno tveganje in ogroženost države, da to področje aktivno spremlja več organov, ki so zadržani za to, ki redno poročajo tudi Državnemu zboru, Komisiji za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, in lahko ugotovimo, da je stopnja ogroženosti na tem področju na srečo v Sloveniji še vedno ocenjena s stopnjo nizko. Tako je bilo tudi v zadnjem poročilu, ki smo ga pred kratkim prejeli v Komisijo za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.

Prav tako bi želel povedati, da smo se s to tematiko dlje časa ukvarjali v okviru Komisije za

nadzor obveščevalnih in varnostnih služb in v lanskem letu 5. junija sprejeli tudi poročilo, v katerem smo predlagali, da pride do več sprememb zakonodaje, našli področja zakonodaje, vladi predlagali kaj naj naredi, naj ustanovi medresorsko delovno skupino, naj pripravi predloge za spremembo v šestih mesecih, vendar vlada, ki jo vodi Pozitivna Slovenija, premierka, ki je tudi podpisala zahtevo za to preiskovalno komisijo, se temu pozivu parlamenta ni odzvala. Nismo dobili nobenega poročila, nobenega odgovora in kolikor vem, v parlamentu nismo bili seznanjeni z nobenimi aktivnostmi, ki bi jih vlada naredila na tem področju. Tukaj se vidi, kako pravzaprav je od samega začetka ta preiskovalna skupina namenjena nekemu političnemu delovanju, ne pa resnim zakonskim spremembam. Od takrat, ko je organ tega državnega zbora ugotovil, da so potrebne določene spremembe, predlagal to vladi, je poteklo že veliko, veliko časa, kmalu bo eno leto, in vlada ni naredila na tem področju ničesar. Prav tako so se v javnosti pojavile različne trditve, da so se posamezniki, ki so sodelovali na demonstracijah, urili in usposabljali v vojašnicah oziroma v zaprtih območjih Slovenske vojske, zato je Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb letošnjega leta 18. februarja ponovno preverjala dejstva v zvezi s tem. Na seji je bil prisoten tako minister za obrambo kot tudi direktor Obveščevalno-varnostne službe Ministrstva za obrambo in dobili smo nedvoumne in jasne odgovore, da Slovenska vojska ni nikoli usposabljala posameznikov, ki bi pripadali ekstremističnim skupinam, ne pred letom 2013, ne leta 2012 in tudi nikoli prej. Še več. Na zahtevo Komisije za proučevanje ekstremističnih skupin smo dobili več poročil Sove, policije, OVSE, ki so nedvoumno in jasno zapisali v teh poročilih, da ni zaznati, da bi med demonstranti bile organizirane skupine povezane z ekstremističnimi skupinami. Seveda tudi izurjeni niso bili na takšen način. Poudarjajo pa, da je šlo za nepovezane posameznike, huligane, navijaške skupine, ki so se naključno povezale na samem dogodku. Ko vzamemo to celoto v obzir, lahko ugotovimo, da pravzaprav preiskovalna komisija nima več pravega dela, nima več nobenega pravega smisla, v katero smer naj gre. Ugotovitve imamo nedvoumne in jasne, kakšna je stopnja ogroženosti v državi, jasne imamo tudi predpostavke in cilje, ki jih želimo, določene spremembe zakonodaje, kar je bilo ugotovljeno že lani junija in vlada ni naredila nič na tem področju.

Seveda imamo jasna poročila policije, ko je nedvoumno zapisano v njenih poročilih, da nasilneži na demonstracijah v letu 2012 niso bili izurjeni v vojski, niso bili povezani z ekstremističnimi skupinami, zato v naši poslanski skupini menimo, da preiskovalna komisija nima nobene osnove za nadaljnje delo oziroma so odgovori, ki bi jih naj ... / Izključ mikrofona

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in prehajamo na razpravo poslancev. Besedo ima mag. Ivan Vogrin, ki ga še vedno ni v dvorani. Naslednji razpravljavec je gospod Jožef Jerovšek, pripravi se gospod Jani Möderndorfer. Izvolite, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Trije člani, gospod Mate, Pukšič in Tonin in jaz kot nadomestni član te preiskovalne komisije, smo protestno izstopili iz preiskovalne komisije. Izstopili smo zaradi ogabnega scenarija in manipulacije, ki ga je skupaj z zunanjimi skupinami pritiska in skupinami za propagando in poneumljanje ljudstva pripravila predsednica komisije gospa Dimitrovska. Mimo vednosti članov iz opozicijskih strank je gospa Dimitrovska samovoljno oblikovala vrstni red pričanja pred preiskovalno komisijo. Iz seznama oseb, ki so bile sicer omenjene v neki anonimki, vendar na seji sami so vsi protestirali, da takšnega vrstnega reda ne bi nikdar sestavili. Da bi prvega klicali gospoda Partljiča, nekdanjega kolega. Tu je sedel, kot gospod Pukšič vedno. Potem gospo Vesno Godina, potem filozofa Borisa Vezjaka, novinarja Sašo Lorenčiča. In ravno ta scenarij je bil. Prvi dan izpeljati ta pričevanja. Ker je bilo tako, so že vnaprej imeli tiskovne konference, kjer so pljuvali po opozicijskih poslancih. In če ne bi preprečili tega scenarija na sami seji, potem bi naslednji dan poleg pisateljev protestiralo še Društvo sociologov preko Vesne Godina, društvo filozofov preko gospoda Vezjaka in Društvo novinarjev preko gospoda Lorenčiča. To je bil zahrbtni scenarij. Ta zahrbtni scenarij se je skušal realizirati v polni meri. Tudi mi smo protestirali ob tem in preprečili nadaljevanje. Vendar ker sem jaz bil prvič imenovan za nadomestnega in sem bil na prvi seji te preiskovalne komisije in hkrati zadnji zaradi te manipulacije in te zahrbtnosti. Seveda sem jaz nespeč poslanec na sejah in sem sodeloval v razgovoru z gospodom Partljičem, ki ga je pred preiskovalno komisijo pripeljala izključno gospa Dimitrovska na podlagi scenarija. Ni res in je laž, da sem ga s komerkoli iz proslulega nacističnega režima primerjal. Ni res in je laž! Ampak to je bilo vnaprej določeno. Žal je gospod Partljič sodeloval v tem scenariju. Že na seji je imel teatralne vložke, žal. In kot bivšemu poslancu se čudim, da je v takšne scenarije pristal. Potem pa so na podlagi tega, seveda si pa ne bom nikdar pustil vzeti pravice, da bi protestiral in opozarjal na to, kar je Hitlerjev režim delal med vojno v Mariboru in Štajerskem. Teror, ki je pripeljal aprila 1941 tudi mojega očeta v zapor. Bil je zaprt med prvimi. Vedno bom tudi povedal, da je nekdo zlorabil vstajnike v Mariboru, ko jih je pošiljal na domove občinskih svetnikov cel teden zvečer, ponoči. In

tisti pohodi so bili replika nacističnih pohodov in zapiranja zavednih Slovencev. In to bom verjetno lahko vedno povedal. To je bilo zlorabljeno skozi pisane. Slišim, da nekateri od teh pisunov, ki so po časopisih, so iz družin, ki so bile najbolj nemškutarske med vojno. Zato ker sem jaz iz zavedne slovenske družine, takrat in vedno. In seveda jaz sem pričakoval, da se bo gospa Dimitrovska kdaj opravičila za to manipulacijo. Na sami seji je prebrala pamflet, ki ga ni sama pisala. Slišal sem, kdo ji ga je pisal. Pamflet par excellence. In tisti pamflet in vse tisto se je uporabljalo za polivanje gnojnice po tistih, ki smo tam razpravljali. S tem da sem jaz ljubljanske vstajnike in tiste, ki so nastopali iskreno in pravilno, vedno podpiral. Ne pa tiste pamfletarje in tiste, ki delajo scenarije, ki so jih poslali kot zlorabo na ulice. In o tem bom verjetno v parlamentu lahko govorili tudi naprej. Zaradi tega smo protestno izstopili. Vem, da se bo ta gonja proti nam nadaljevala, vendar tukaj povejmo, neupravičeno. Gospod Partljič je pa, žal, naknadno sodeloval pri tej gonji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji ima besedo gospod Dragutin Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bi želel tudi v lastnem imenu pojasniti nekaj zadev v zvezi z delovanjem preiskovalne komisije. Že od samega začetka je to delovanje bilo relativno nenavadno in kakršnikoli resni predlogi za to, da bi nekatere stvari premaknili, so se postavili na zelo nenavadne načine. Nalašč ne bom uporabljal nekaterih drugih besed. Večina sej, razen zaslišanj, je bila zaprtih za javnost, zato danes na odprti seji ne moremo nekaterih podrobnosti govoriti, o katerih bi želel govoriti. Pa vendarle, na odprtih sejah smo bili pri pričanju ekspertnih prič tudi temu, da so nekatere ali pa vsaj ena od teh prič dokazano zavajala, najmanj zavajala preiskovalno komisijo, ko je dajala, da je v slovenski javnosti najmanj 150 ekstremistov po podatkih policije, ki lahko kadarkoli tako ali drugače reagirajo. Policija je naslednji dan, naslednji dan v izjavi za javnost zanikala to trditev. Sam sem postavil vprašanje ministru Pličaniču, ker ta gospod, ki je to izjavil, je uslužbenec ministrstva za pravosodje in tam zadolžen za varnostne zadeve, bil je tudi klican kot uslužbenec tega ministrstva, če imajo kakšne podatke v zvezi s tem. Seveda je ministrstvo odgovorilo, da ne zbirajo podatkov, da jih nimajo in da je to njegova lastna izjava. Slovenska javnost je bila s to izjavo precej vznemirjena, bili so članki več kot teden dni v zvezi s tem. Komisija ni ukrenila ničesar. Še več. Izglasovali smo, da ne bomo proti takšni osebi vložili tisto, kar moramo in bi morali. Namreč priča, ki laže pred preiskovalno komisijo, je kazensko odgovorna. Komisija ni izbrala te moči in napora, da bi to naredila. Potem so se pa v lanskem letu zgodili dogodki, da smo prejeli anonimni dopis, v katerem je bilo navedenih kar nekaj stvari. Trije poslanci, člani

te komisije smo predlagali z dopisom predsednici komisije, da obravnavamo anonimno kazensko ovadbo zoper določene osebe in se dogovorimo, kako naprej s to anonimno kazensko ovadbo. Od predsednice smo dobili dopis, ki nas je napeljevala oziroma direktno napisala, da ni nobene potrebe po tem in da če želimo karkoli v zvezi s tem, da naj napišemo dokazni sklep, na podlagi katerega bomo zahtevali zaslišanje vseh teh oseb oziroma oseb, za katere menimo, da je potrebno. To smo seveda tudi storili. Izgovor predsednice, da ne bomo imeli tega sestanka, je zelo nenavaden, čuden. Če se želimo dogovarjati v parlamentu in če želimo narediti korake naprej, je seveda potrebno, da se o tem pogorimo in najdemo rešitve. Temu je sledilo vse tisto dogajanje, ki je sledilo potem za prvimi zaslišanjem. Zaradi vseh teh zavajanj javnosti, zaradi manipulacij, ki so se pri tem dogovarjanju zgodile, predvsem pa zaradi tega, ker sem že prej opisoval, da imamo nedvoumna in jasna poročila tako Policije, Sove, vojaške obveščevalno-varnostne službe, da v Sloveniji oziroma pri demonstracijah ni šlo za posameznike ali skupine, povezane z ekstremističnimi skupinami, ki bi izvajale nasilje, da je to dejstvo, ki so ga ugotovili. Zaradi tega menim, da takšna preiskovalna komisija nima več svoje prave vloge, zato sem se skupaj s kolegi, ki so bili člani te komisije do danes in nadomestnimi člani, odločil, da pri takšnem delu več ne bom sodeloval. Vse odgovore imamo pred seboj, ki jih potrebujemo v zvezi s tem. Organi, ki so pristojni za pregon in odkrivanje kaznivih dejanj, so jasno in nedvoumno povedali, kaj je s tem. Prav tako nam Sova, Policija, vojaška obveščevalna služba redno pošiljajo poročila o stopnji ogroženosti v zvezi z ekstremizmi v Sloveniji. Ta poročila imamo, jih vidimo in vemo, kako je s tem v Sloveniji in na srečo je stopnja ogroženosti nizka. Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb je nedvoumno lani junija ugotovila, katere zakonske spremembe so potrebne. Vendar predsednica vlade Alenka Bratušek, ki je bila med podpisniki za to preiskovalno komisijo, ni naredila skupaj s svojo vlado ničesar, da bi spremenila zakonodajo. Vlada in koalicija nimajo resnih namenov spreminjati zakonodajo na tem področju. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. S tem zaključujem razpravo. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa o spremembah sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika teh članov in namestnikov članov navedene preiskovalne komisije. **Obrazložitev glasu.** V lastnem imenu? **Obrazložitev glasu v lastnem imenu** ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Da bo minuto krajše, zato v lastnem imenu. Kolegi pred mano so povedali, povem pa, da v Slovenski ljudski

stranki tega predloga nadaljnje sestave komisije ne bomo podprli. Preiskovalna komisija o delu ekstremističnih skupin v Sloveniji je nastala v Pozitivni Sloveniji takrat, ko je bila še v opoziciji. Kot je že bilo rečeno, ima vse instrumente vladanja v rokah in bi lahko realizirala tiste sklepe, ki so bili sprejeti na Komisiji za obveščevalne in varnostne službe. V tej komisiji je namreč, mislim da več kot polovica članov, ki so bili v preiskovalni komisiji ekstremističnih skupin in v komisiji za obveščevalne varnostne službe smo vse sprejeli soglasno – soglasno vse politične stranke. Potem pa pridemo na eno drugo komisijo o isti temi, pa seveda se razlikujemo oziroma koalicija izvaja neko politično manipulacijo okrog tega.

Politična manipulacija je bila okrog anonimke in zaslišanja prič, ko je predsednica brez da bi se pogovorila, čeprav je to po zakonu njena pravica, pa vendarle, pogovorila s predlagatelji dokaznega sklepa, šla od sredine navzdol, namesto da bi šla od začetka. Verjetno bi po prvih, dveh, treh ugotovili, da ni potrebno več kakršnihkoli zaslišanj. Ampak tako pač v življenju je. Pravijo Vse se vrača, vse se plača. Če delaš nekorektno, dobiš tudi nekorektno odgovore. Strokovna priča z Ministrstva za pravosodje pa ni, tako kot je rekel kolega Mate, ni tako milo, ampak je definitivno trdila, da to tako je, da imamo 150 ekstremistov, ki jih lahko angažiramo. A nobena od organizacij, noben dopis tega ni potrjeval.

Mi tega ne bomo podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Tudi sam tega predloga sestave komisije za naprej ne bom podprl. Ne da članom, ki so danes imenovani, ne bi zaupal, ampak ker je bila ta komisija tako grdo, nizkotno zlorabljen, da se je naredil scenarij polivanja gnojnice in govorjenja o ne vem kakšnih nizkotnih namenih parlamenta. Pljuvalo se je parlament na vse možne načine z vnaprej pripravljenim scenarijem, v katerem so žal sodelovali tudi nekateri, od katerih tega ne bi pričakoval na takšen način. Nizkotno, zavržno. In če bi potrdil danes to komisijo, bi te člane ponižal, ker bodo šli spet v nek scenarij, ki ga je žal gospa Dimitrovska izpeljala na enem primeru, kjer bi zopet na novo nižali ugled tega parlamenta. Zopet bi ti ljudje bili pred možno diskreditacijo. Tako kot sem na edini seji, na kateri sem bil imenovan, prvi in zadnji, ugotovil, da se ne sme delati. Ker sem bil v številnih preiskovalnih komisijah, tudi predsednik preiskovalne komisije, a nikdar se v tem parlamentu ni tako delalo. Ni se zlorabljal preiskovalna komisija na takšen način, čeprav so to politične komisije. Tako se v prihodnje ne sme delovati in jaz celo pozivam kolege, ki so danes predlagani v to komisijo, da od tega odstopijo, kajti celotna preiskovalna komisija je

bila, zdaj se to ve, imenovana zato, da bi se z gnojnico polivalo eno stranko. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 9.
(Za je glasovalo 42.) (Proti 9.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.
S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 24. sejo zбора. Hvala za danes in nasvidenje jutri.

Seja je bila zaključena 28. aprila 2014 ob 15.30.

INDEKS GOVORNIKOV

A

AMBROŽIČ, BORUT 67, 68

B

BEVK, SAMO 52, 54, 152, 153

BOGOVIČ, FRANC 19, 20, 21, 201

BOSNIČ, DRAGAN 32, 33, 205

BRATUŠEK, MAG. ALENKA 17, 18, 19, 20, 22, 23

BREZNIK, FRANC 65, 66, 67, 89, 90, 96, 142, 150, 161, 213

BRULC, MIRKO 82, 86, 167

Č

ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA 107, 110, 113, 115, 117, 118, 119, 123, 133

ČUFER, DR. UROŠ 24, 25, 26, 27, 28

ČUŠ, ANDREJ 33, 142, 184, 203, 231

D

DIMIC, IVA 21, 22, 23, 120, 126, 133, 156, 177, 191

DIMITROVSKI, MAJA 126

DRAGONJA, METHOD 48, 49, 50, 57, 58, 60, 61, 74, 75, 157

F

FICKO, BRANKO 166

FRANGEŽ, MATEVŽ 101, 103, 127, 217, 218, 221

G

GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ 48, 49

GORENAK, DR. VINKO 26, 43, 44, 45

GRILC, DR. UROŠ 35, 36, 53, 54

GRILL, IVAN 61, 210

GRIMS, MAG. BRANKO 192

H

HERCEGOVAC, MAG. LEJLA 192

HOČEVAR, MAG. KATARINA 40, 168, 170, 200, 224, 225

HORVAT, JOŽEF 28, 56, 81, 100, 108, 135, 141, 145, 160, 165, 171, 178, 181, 203, 217, 223

HROVAT, ROBERT 63, 64, 166, 178

HRŠAK, IVAN 159

I

IRGL, EVA 36, 37, 38

J

JAKIČ, ROMAN 28, 29

JAZBEC, DARKO 109

JELUŠIČ, DR. LJUBICA 111

JENKO, MAG. JANA 110

JERAJ, ALENKA 41, 42, 76, 77, 78, 148, 150, 156, 175, 186, 188

JEROVŠEK, JOŽEF 38, 39, 40, 209, 234, 235

K

KAVTIČNIK, JOŽEF 15, 181, 214

KOCIPER, MAŠA 141

KOPAČ MRAK, DR. ANJA	39, 41, 42, 69, 76, 77, 137
KOTNIK POROPAT, MARJANA	155
KRIVEC, DANIJEL	50, 51, 52
KURNJEK, BRANKO	118, 195
<i>L</i>	
LAH, ZVONKO	70, 71, 72, 162, 169, 171, 174
LEVANIČ, DEJAN	118, 120, 128, 131
LISEC, TOMAŽ	62
<i>M</i>	
MATE, DRAGUTIN	54, 55, 56, 233, 234
MEH, SREČKO	143
MÖDERNDORFER, JANI	23
<i>N</i>	
NAPAST, JANJA	65, 78, 182, 186, 212
NOVAK, LJUDMILA	33, 34, 128
<i>O</i>	
OPEC, JASMINA	83, 91, 141
<i>P</i>	
PAVLIČ, ALENKA	151, 156, 158, 160
PAVLIŠIČ, MARKO	59, 83, 94, 105, 106, 124, 158, 168, 172, 176, 221, 225, 227
PERTINAČ, ALJUŠ	180, 188
PIKALO, DR. JERNEJ	30, 31, 32, 33, 34
PLEVČAK, MARIJA	80, 120, 125, 165, 180, 197, 223
PLIČANIČ, DR. SENKO	43, 44, 72, 73
POGAČNIK, MAG. MARKO	59, 85, 87, 95, 96, 103
POJBIČ, MARIJAN	60, 61, 97, 114, 115, 117, 142, 149
POTOČNIK, ALOJZIJ	81
POTRATA, MAG. MAJDA	36, 38, 72, 73, 182, 185, 194, 207, 210
PRESEČNIK, JAKOB	93, 110, 119, 124, 146, 172, 206
PREVC, MIHAEL	155, 183, 196
PUČNIK, MATEJA	30, 31, 190, 197, 216, 230
PUKŠIČ, FRANC	98, 99, 142, 211, 235
<i>R</i>	
RAMŠAK, SONJA	40, 41, 113, 116
RIBIČ, JANEZ	32, 132, 159, 164, 222
<i>S</i>	
STARMAN, BOJAN	79
<i>Š</i>	
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	43, 76, 82, 84, 87, 88, 96, 140, 143
<i>T</i>	
TANKO, JOŽE	27, 45, 46, 47, 134, 146, 147, 148, 169, 176, 187, 188, 189
TISEL, MAG. ŠTEFAN	68, 69, 109, 111, 113, 119, 144
TOMC, ROMANA	17, 18, 74, 75, 121, 136, 218, 219, 224, 225, 228, 229
<i>V</i>	
VALENČIČ, KRISTINA	154
VIRANT, DR. GREGOR	37, 62
VIZJAK, MAG. ANDREJ	24, 25, 57, 58, 92, 93, 95, 103, 104, 105, 107, 131, 145, 225
VOGRIN, IVAN	65, 91, 117, 130, 179, 189

VRANIČAR, MATEJA	79, 87, 88, 90, 106, 163, 173, 177, 218, 228
VUK MARTINA	107, 112, 116
Ž	
ŽIDAN, MAG. DEJAN	46, 47, 51, 54, 55, 63, 64, 66, 67, 68, 70, 71
ŽNIDAR, LJUBO	16, 29, 49, 50, 99, 143, 147, 170

LEGENDA

- PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS DL – Poslanska skupina Državljska lista**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- NeP – Nepovezani poslanec**